נאום המעתיק

„יען לא השיגה ידי להוציא ספרי זה משלי קרילאוו לאור בהוצאותי, ע"כ מסרתי העסק להמדפים הנודע למשגב כהה"ר יצחק גאלדמאן שיהיה הוא שותף להעסק, ולריג"מ הנ"ל יהיו שני השלישים ולי הח"מ שליש בהריות אשר יהיה אי"ה, ובכל פעם שיודפס נתנהג באופן זה. ובלעדי רשותי ורשות שותפי ריג"כ בל יעוז אנוש להדפים ההעתקה הזאת, כזכות למעתיקים על פי חֻוקי המדינה, ואת ידידי המדפים ר' יצחק גאלדמאן אבקש כי יחרות דברי אלה בספרי.

מאתי מאיר זאב זיננער

דבר אל הקוראים

משלי קרילאוו אשר אנחנו נותנים לפניכם היום, מפורסמים בכל הארץ ובכל העמים, ונעתקו ללשונות רבות, וגם ללשוננו העבריה נעתקה זה כעשרים שנה; את משפטי לא אגיד על ההעתקה ההיא, כי כבר יצא משפטה לאור, ואיך שיהיה נמכרו ואינם. ועתה קם איש מליץ מפואר, נחבא אל הכלים, והוא חגור חדשה, כי לא נודע שמו בין תופשי עט עד היום הזה, והעתיק מחדש את כל תשעה ספרי משלי קרילאוו, בחרוזים, במליצה צחה ונעימה אשר יתענג הקורא במו.

המעתיק המרומם מסר ההעתקה לידי להוציאה לאור ע"פ האופנים המדוברים בינינו *), ואנכי כפי יד ההרגל הטוב עלי, (כי כבר זקנתי ושבתי על ברכי שפת קדשנו), שמתי עיני לטובה על ההעתקה, לתקן כל בדק, גם לנקדו על פי חקי דקדוק לשוננו העבריה. — ואקוה כי נפיק רצון מאת המבינים בעם; וכי יהיה הספר הזה להועיל לנערי ב"י, המתאמצים כהיום בכל כחם ללמוד שפת המדינה על בוריה, נוסף על שקידתם בלמוד לה"ק והבנת המקרא, וגם רבים מצעירינו השוקדים על בתי ספר לממשלה האמצעים והגבוהים, שמו לבם ללמוד גם לשון העבריה על בוריה, והספר הזה יהיה להם לתועלת רבה, לדמות לשון אל לשון, וגם ידעו להוקיר יקהת אם השפה העבריה, ועיניהם תחזינה כי גם בה נוכל לגלות כל רעיון ומחשבה, כן בדבור הספורי (פראזע), וכן במליצה ושיר (פאעזיע), כבאחת לשונות החיות.

ווארשא בחדש העשירי תרמ"ה

המדפיס יצחק גאלדמאן

---

*) וזאת יובן מעצמו, כי אנחנו גם שנינו לא עשינו ההעתקה הזאת הפקר, ושאין רשות לשום אדם להדפיס העתקה הזאת בלי הסכמתנו, כפי חקי הארץ, ואת העובר חק נדבר משפט, והשומע ישכן בטח.

תולדות החכם יִוַאן קרילאוו

ממבחרי הסופרים בשפת רוססיא.

הספר הוא החלק הנבחר במפעלות החכם הסופר, בו יראה לנו את רוחב בינתו ויצר מחשבות לבבו. ובדבר הזה ישכיל כל קורא להבין את יקרת כותב הספר הזה המונח לפניו. עלי הספר הזה יפארו את הימים הנאורים המתנוססים בין ימי החכם הסופר י ו ו א ן ב ן א נ ד ר ע י קרילאוו, אשר שמו נודע למשגב כמעט לכל איש ואיש מבני רוססיא האדירה.

נפלא מאד גורל האיש הזה וחלקו בחיים. — בדרך אחד, בשובה ונחת הלך האיש הזה כל ימי חייו, מעודו לא עלה על לבו להתהלך בגדולות ובנפלאות למען ישיג כבוד ותפארת, עוז ומשרה ויתר שאת להשתרר על אחיו. לא רדף אחר מותרות ותענוגות בני אדם וישמח בחלקו מאד; במשלח ידו מצא די ספקו, ושפתותיו אמרו די לבא בידו. בין כה וכה גדל ונקדש שמו, וירם זכרו ויגבה מאד! בלי שלטון ומשרה, בלי עוז ותעצומות, בלי עושר ואושר, ובלי כח ידיו, רק בעוצם חכמתו וברוחב בינתו; במדברותיו הנעימים והנחמדים התנשא לכל לראש, ובלב כל אדם הוחק שמו וזכרו עדי דור ודור. כל בני האדם גם בני איש השונים באמונתם ובתכונת נפשם, כזקנים כנערים, כחכמים המלומדים, כמתחילים ללמוד, כתלמידים כמורים, כשרים ורוזנים הגבוהים עד אחד מדלת העם, כולם כאחד ילמדו לקחו, ובתאות נפש ירוממוהו עַל עליהם. — — אחרי הדברים האלה, לב מי לא יחשוק לדעת איככה עלה קרילאוו על ראש עפל ובחן הזה? . וכאשר ימעטו קורות כאלה להתראות עלי תבל, כן ירבה וכן יפרוץ חשק לבבנו לדעת אותן ולבוא עד תבונתן.

יש ספרים המועילים לילדים, לנערים ולבאי בימים יחד, כמו ספרי המשלים, בהם יקרא כקטן כגדול רבת פעמים, ועל הרוב ישננו אותם עדי ידעום בעל פה. אבל לא למטרה אחת יקלעו הקוראים במו כאחד: את לב הילדים ירננו המשלים האלה בנועם ניבם ובספורם היפה, בלשונם הקל ובמליצותיהם הזכות המשמחים לבותם; האומנם גם הילדים יבינו כי בספור המדומה אשר יסופר בהמשל לוטה מחשבה עמוקה, וירזום אל מעשה אחד מהמעשים הנעשים תחת השמש יום יום, אבל כח דמיונם עז וחזק הנהו, עד כי בהתבוננם אל הבגדים היפים אשר הלביש הממשל את הרעיונות השונות ואת המחשבות לרבבות, יעברו משכיות לבבם, וישכחו את המטרה אשר אליה כוננו המושלים את חצם על יתר. לא כאלה חלק הקוראים אשר לא ילדים המה — בעיניהם ימצא הספור חן, אם בכל חלקיו ימצאו תכונות נכונות וקרובות מאד אל המעשה והמדה אשר ירזום עליה, והנמשל המכוון יגלה ויראה באחרונה ביפיו ובהדרו כיאות לו.

מה נקל הוא, בהשקפה ראשונה, למשול משל ולדמות דמיונות ולחקותם בספר, אבל מעט מזער המה אשר זכו לשם ולתהלה בכל אפסי ארץ; ואך המסוכן תרומה והמלומד מנעוריו, בעל מדות נכונות, וחוזה נאמן, יש לאל ידו לברוא לו ניב שפתים, ולבדות מלבו ספור מדומה אשר יש בכחו לגלות את הנכוחה המסתתרת בה ולפענח נעלמים; ואשר לזה יקראו המושלים הטובים בשם: „חכמים וחוקרים לכל תכלית".

אין חזון נפרץ אשר רוח המושל יעלה עליו ויחל לפעמו בימי נעוריו, ואך ימים ידברו, ושנות בינה יודיעו חכמה, להטות לב גבר לבטא בשפתים ספורים אשר הורו והוגו מלב, אשר גם הקוראים לא יבושו ולא יכלמו ממעשיהם, ובכל זאת יועילו לטובתם אם רב ואם מעט.

אם להממשל משלים נתן מידי אביר הטבע יתר שאת ויתר עז, לתאר את הדברים אשר לקח לו להעמידם על במות החזיון, בתוקף הסנם, וייצר פעולתם לא לבד לפי דרכם הנכונים, אבל

יעמידם כמו נצבים חיים כולם היום, אז יחרת ספורו על לוח לב הקורא, כמו הוחק מוסרו בכח דמיונו מבטן ומלדה, וישאיר קרני אור אחריו כמו תמונה יקרה, תשריש שרשיה בקרב איש ולב עמוק. הלא כה היו המושלים הנזכרים בדברי הימים לשבח; ובלי היתרה הזאת יבולו עלי הספר, ודבריו ילבטו, וכמו מעמסה על קוראיהם, והנכוחה הלוטה בהמסופר כמו מוסר אוילי תהיה, דברים רקים לא לעזור ולא להועיל.

מושלי משל בארצנו רוססיא האדירה, רבו מאד. אולם יוואן בן אנדרעי קרילאוו, עשה חיל ועלה למעלה ראש. החכם הזה נולד בעיר מאסקווא בשני לחודש פעברואר שנת 1768 ומת בשנת 1844 בתשעה ימים לחודש העשתי עשר הוא חודש נאוועמבער. קורותיו ודברי הימים אשר לו לא אעתיק בזה. אך בקוצר מלים אזכיר פה מן הכבוד הגדול אשר נכבד החכם הזה מאת האדירים, מלכי ארצנו רוססיא האדירה.

ספרים רבים, ומכ"ע, וחזיונות־תוגה (Трагедій) כתב החכם הזה, אבל אין באחד מהם אשר יוכל להדמות אל ספר המשלים אשר לו. על ידי הספר הזה זכה לשם ולתהלה בין כל הרוזנים והשרים, וביחוד התרועע לו הרוזן סטראגאנאוו ואלענין, אישים אשר ידעו להוקיר דבר לפי ערכו, ובספרו הראשון „משלי קרילאוו", אשר לא הכיל בקרבו כי אם חמשה ועשרים משלים, נודע שמו לכבוד ולתפארת מקצה ארץ רוססיא ועד קצה. עד כי הקיסר הגדול אלעקסאנדער פאוולאוויטש נ"ע, הכיר את מליצתו לדבר המועיל לארץ מולדתנו, ויעניקהו מטובו חלף עבודתו זאת. הקסריה מאריא פעדאראוונא כבדתהו בראית פנים, ורבות פעמים קראתהו אותו לביתה, ותתענג לשמוע מאמריו החדשים אשר השכיל לחדש דבר דבר בעתו. האקאדעמיא כבדה אותו במכתם זהב, על אשר הועיל במשליו לשפת הארץ הזאת ולתהלת יושבי בה. אין אחד מחבריו הסופרים אשר זכה כמוהו, כי כל דבריו יקובלו על הלב לכל בני אדם יחד. זאת היתה לו כי כל בני בית המלך כבדוהו מאד ויוקירו את דבריו

כדבר איש אלהים. ממשלו „צ י ץ ה ש ד ה", (ספר ראשון משל עשירי), מודעת לכל, כי המלכה „מ א ר י א" השגיחה עליו בעינים פקוחות, בעת אשר שכב על ערש דוי, ומשכבו הפכה המלכה בחליו. עד יום מותו שמר את הפרחים הנחמדים אשר שלחה לו המלכה אלכסנדרא פעדאראוונא לעתים לא רחוקות. שני מלכים האדירים אלכסנדר הראשון וניקאליי נ"ע, העניקוהו כידם הרחבה, כיאות לסופר ואזרח כמוהו. ובין המתנות אשר שלח הקיסר לבנו יורש העצר, היה גם תמונת החכם הזה; וכל בני בית המלך ששו לקראתו משוש.

גם הכמי ארצות אחרות הוקירו מאד כשרון האיש הנעלה הזה, ובשנת 1825, נדפס בעיר הבירה פאריז שמונים וששה משלים שלו נעתקים לשפת איטלקי ושפת צרפת ע"י חכמי הארצות האלה, ובהוציאם לאור נחרת גם תמונתו על ראש הספר; ולבד זאת נעתקו עוד איזה העתקות לשפת צרפת ואשכנז. — אין ספר דומה לספרו, אשר יצא לאור רבות פעמים כמוהו, חכמים הגידו כי עוד בימי היי ק ר י ל א ו ו, יצא לאור קרוב לשמונה רבבות ספרים „מ ש ל י ק ר י ל א ו ו".

ויחי ק ר י ל א ו ו שבעים ושש שנים, וכבוד גדול עשו לו במותו. הקיסר נ י ק א ל י י נ"ע, צוה ויוציאו מאוצר המלך תשעת אלפים רו"כ לפאר את יום מותו, והמלך בעצמו ובכבודו עם כל בני ביתו וכל החכמים ודלת העם לווהו אל בית עולמו, וכולם באחר ספדו על האבדה הגדולה אשר אבדה לרוססיא המעטירה.

לוח המשלים

(המשלים הנסמנים בדמות כוכב * העתיק קרילאוו ממשלי לפנטין)

ספר ראשון

ספר שני

סוף מעשה במחשבה תחלה

1

מֵאָז בָּרָא הָאֵל תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ,
עֶלְיוֹן לִבְרוּאָיו שָׂם אֶת הָאָדָם,
וְצַלְמוֹ, הִיא הַתְּכוּנָה לְהַשְׂכִּיל וְלָדַעַת.
שָׂם בּוֹ וּבְצֶאֱצָאָיו וּבְכָל פֹּעַל יָדָם.

2

וּמְתֵי תֵבֵל הָיוּ אָז אַךְ כַּיֶּלֶד,
חַסְרֵי בִינָה וּמִדַּעַת נִבְעָרוּ,
וּכְעַיִר פֶּרֶא אָז אָדָם יִוָּלֵד,
וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה לֵאלֹהַּ גָּבָרוּ.

3

וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים נָעוּ תָעוּ,
לֹא יָדְעוּ דַרְכֵי אֵל וּמַעֲשֵׂהוּ בָּאָרֶץ
וּמַטָּרָתוֹ לָדַעַת לֹא יָגָעוּ;
לְדַעְתָּם הָיָה הָאָדָם כְּאַחַד הַשֶּׁרֶץ.

4

וּבְלִבָּם דִּמּוּ כִּי יְחֻסַּר לֵאלֹהִים ,
אוֹ בִבְשַׂר בְּרוּאָיו יִמְצָא שַׁדַּי חֵפֶץ ,
וְגַם אֶת הָאָדָם הִקְרִיבוּ לוֹ הַתּוֹעִים .
הָהּ חֶרְפַּת אָדָם ! הָהּ זֶרֶם נֶפֶץ !

5

כִּי לוּ חָכְמוּ אָז יָדְעוּ וְהִשְׂכִּילוּ
אֵיכָכָה יֵיטִיב גֶּבֶר לְעֹשֵׂהוּ ?
וְאֵיכָכָה יִשְׂמְחוּ אֱלֹהִים וְיָגִילוּ
אִם יִשְׁפּוֹךְ אִישׁ אֶת דַּם רֵעֵהוּ ?

6

וּלְאַט לְאַט נָשַׁפְתָּ אֱלֹהִים בְּרוּחֲךָ
אֶל אָבִינוּ הַזָּקֵן מֵעֵבֶר הַנָּהָר ,
וּלְבָנָיו אַחֲרָיו עַל יַד נְבִיאֶךָ
הוֹרוֹתָם דַּרְכְּךָ לָדַעַת וּלְהִזָּהֵר .

7

מֵרָעַת אִישׁ לְאִישׁ וּמִשְּׁפוֹךְ דַּם גָּבֶר
כִּי רַבִּים וַעֲנוּגִים צוּר זֶה יְצָרָם ,
לְמַעַן יִתְחַבְּרוּ לְאֶחָד מוּל שׁוֹד וָשֶׁבֶר
לָכֵן כַּאֲגוּדָה אַחַת הַיּוֹצֵר חִבְּרָם .

8

שָׁם בְּתוֹרָתוֹ הוֹרָנוּ חֻקֵּי חַיִּים ,
מִשְׁפָּטִים צַדִּיקִים בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ
וּבִתְבוּאוֹת הָאָרֶץ מָהַל דְּגַן שָׁמַיִם
וּלְמַעַן בָּעֵת גַּם מַטָּרַת יוֹצְרֵהוּ .

9

חַכְמֵי דוֹר וָדוֹר מְבָאֲרֵי תוֹרָתֶךָ
לִמְצוֹא חֵקֶר מִשְׁפָּטֶיךָ רַבּוֹת יָגָעוּ ,
וּמִשְׁפָּט אֶחָד : „וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ"
אוֹתוֹ לְבַדּוֹ חוֹתָם תָּבְנִית מָצָאוּ .

10

כְּמָשָׁל נֹאמַר אֲנַחְנוּ לַיֶּלֶד
עַל יָדוֹ נָבִיא בּוֹ חָכְמָה בַּטְּחוֹת
כֵּן הִשְׂכִּיל לְהוֹרִיד שָׁמַיִם בְּחָלֶד
שֵׂכֶל נָסַךְ בֶּעָבִים וְרוּחוֹת בַּלּוּחוֹת .

11

עָטָה אוֹר חָכְמָה בְּמִשְׁפָּטִים וְחֻקִּים
שָׁם שֵׂכֶל הִסְתַּתֵּר כִּסָּה פְּרִיֵהוּ
וּבִגְלָמִים הַנִּרְאִים רוּחוֹת מְחֻקִּים
שָׁם נִרְאָה אֱלֹהִים , אֶפֶס קָצֵהוּ .

12

וּגְבוּל שַׂמְתָּ בָּהּ, סוֹף וָקֵץ לְמִשְׁפָּטֶיךָ ׳
וּמִכָּל הַשָּׂפוֹת בָּחַרְתָּ לְךָ אַךְ אַחַת ;
אֲבָל לְכָל גּוֹיִם אָצַלְתָּ מִדַּעְתֶּךָ ,
בַּדַּעַת יִרְווּ כֹל, עֹנֶג וָנַחַת .

13

יֶתֶר שְׂאֵת בַּדַּעַת מֵאֲשֶׁר בַּלּוּחוֹת :
בָּהּ נִרְאֶה כְּאַחַת מִמִּזְרָח לְמַעֲרָבוֹ ;
אֵין קֵץ לַדַּעַת כְּאֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת
וְכִבְנֵי עֶלְיוֹן יִרְאֶה הָאָדָם בִּלְבָבוֹ .

14

בְּמַעֲשָׂיו נַבִּיט רַב חָכְמָה וָדַעַת
אָז חִיל יֹאחֲזֵנוּ׳ נָגִילָה בִּרְעָדָה,
פֹּה בָּרְאֵמִים וּפֹה בַּתּוֹלָעַת ׳
פֹּה בִּנְמֵרִים וּפֹה בְּזִיז שָׂדֶה ·

15

שָׁם נֶחֱזֶה אֶרֶז גָּדְלוֹ בַּשַּׁחַק
וְשָׁם אֵזוֹבֵי קִיר לִמְאֹד דַּקּוּ ,
שָׁם צֶמַח כְּמִמֹּאזְנַיִם הַשַּׁחַק
וְאֶחָד בְּאֶחָד הִתְלַכְּדוּ דָּבָקוּ ·

16

שָׁם נֶחֱזֶה חֲזִיז בָּרָק, נִשְׁמַע רַעַם.
שָׁם מַרְאֶה הַקֶּשֶׁת גָּבוֹהַּ גָּבוֹהַּ;
אַךְ מָה אֶרֶב סֵפֶר לְהַגִּיד הַפַּעַם
אִם גַּם מִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ.

17

רַק מִמַּעֲשֶׂיךָ אֵל נֵדַע כִּי אָדוֹן לָנוּ
מָה אַדִּיר שִׁמְךָ אַךְ בִּבְרוּאֵי אָרֶץ,
עֲשׂוֹת חֵפֶץ אוֹ לֹא, שַׂמְתָּ אַךְ בָּנוּ
לֹא צְבָא הַשָּׁמַיִם יִפְרְצוּ פָּרֶץ.

18

אַךְ נַחְנוּ נִבְחַר דַּרְכֵּנוּ וּמִפְעָלֵנוּ
מִצְעֲדֵי גֶבֶר אַךְ לַגֶּבֶר נִתָּנוּ,
הֲכִי יִתְפָּאֲרוּ כוֹכָבִים עֲשׂוֹת כָּמוֹנוּ?
נִרְאֶם אֲנַחְנוּ אֲבָל לֹא הֵם אוֹתָנוּ.

19

רַק הוֹדְךָ וַהֲדָרְךָ נִתְּנָה בַּשָּׁמַיִם
וּמֵאָדָם נִגְרַע עֶרְכָּם, מִיַּד הַכֹּתֶבֶת,
כְּסִיל וְכִימָה לֹא יַעֲשׂוּ כָּל פֹּעַל כַּפַּיִם
שֶׁמֶשׁ, יָרֵחַ לֹא יַחְשְׁבוּ מַחֲשָׁבֶת.

20

הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ מִבָּשָׂר וָרוּחַ
וְחָכְמָה חִבַּרְתָּ אֶל רִגְבֵי אֲדָמָה ,
וְדַעְתּוֹ לְרֵעֵהוּ בְּפִיהוּ יָשִׂיחַ
וּלְמַעַן פְּקוּדָתְךָ אִמְרָתְךָ קָמָה ·

21

חַיָּתוֹ חִסַּרְתָּ אַךְ מְעַט מֵאֱלֹהִים
מָאַסְתָּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ ,
תִּזְכּוֹר אֶת הָאָדָם תִּבְחָנֶנּוּ לִרְגָעִים
וּבְגוּשׁ עָפָר שִׁכַּנְתָּ אָהֳלֶךָ ·

22

מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ אָדָם תּוֹלַעַת
כִּי בְךָ בָּחַר לָשֶׁבֶת אֵל אֱלֹהֶיךָ ,
וְחֶבֶל נַחֲלָתוֹ : חָכְמָה, בִּינָה וָדַעַת
הִנְחִילְךָ, וַתֵּדַע כִּי קָדוֹשׁ בְּקִרְבֶּךָ ·

23

אִם אַךְ זֹאת יָדַעְתָּ לֹא יֶחְסַר לְךָ כֹּל
אִם בַּנְתָּ בְּנַפְשְׁךָ כִּי הִיא בַּת הַשָּׁמַיִם ,
כִּי גַם אֶת בְּשָׂרְךָ לֹא תִתֵּן רֶדֶת שְׁאוֹל
כִּי הִיא כְּבָר אָכְלָה מֵעֵץ הַחַיִּים ·

24

לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי לְמִי פְּצָעִים וָשֶׁבֶר
לַהוֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ וְאֵל אַחֵר מָהָרוּ,
בְּדַעְתָּם כִּי גַם נַפְשָׁם תֵּרֵד לַקֶּבֶר
וְאֵין נֶצַח יֹאמְרוּ אַחֲרֵי נֶעְדָּרוּ ׃

25

הֲלֹא לִפְנֵי לַחְמָם תָּבֹא אַנְחָה
וּמִכּוֹס רְוָיָה לֹא יִשְׂבְּעוּ נָחַת,
וּלְחִכָּם כָּל עָרֵב יֶעֱרַב אֵיכָכָה ?
אִם גַּם כְּבוֹדָם יֵרֵד אִתָּם לַשָּׁחַת.

26

אֲבָל עַל שִׂפְתֵי בַּל אֶשָּׂא אֶת שְׁמוֹתָם
כִּי כְּבָר סָפוּ תַּמּוּ פַּסּוּ מִן בַּלָּהוֹת,
אוֹבְדֵי עֵצוֹת אֵלֶּה וְחָכְמָה אֵין אוֹתָם
הָאוֹמְרִים בְּלִבָּם אֵין לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת.

27

אוֹר חָכְמָה נָגַהּ עַתָּה וַתְּהִי מוֹפַעַת
כְּדִבְרֵי חוֹזֶה אֱמֶת בְּדַבְּרוֹ גָּבוֹהַּ :
וּמָלְאָה הָאָרֶץ בִּינָה וָדַעַת
וְלֹא אֶחָד בָּנוּ לֹא יֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ ׃

28

וּמֵאָז הֵחֵלָּה הַחָכְמָה לִפְרוֹת בָּאָרֶץ
וַתִּרְבֶּה וַתִּגְדַּל בַּעֲדֵי עֲדָיִים,
וּבְסוֹף דּוֹר הָאַחֲרוֹן כְּפִרְצָה פָּרֶץ
הַרְבֵּה יֶתֶר מִשְׁנוֹת אַלְפָּיִם.

29

דַּרְכֵי אֵל הֶחֱלִיטוּ כֻּלָּם כְּאֶחָד
כִּי כֻלָּם אַךְ טוּבוֹ, אֵין בָּמוֹ נֶהִי,
אֵין צָרָה וְיָגוֹן, אֵין שֶׁבֶר וָפַחַד,
כִּי אֱלֹהִים אָמַר: „יְהִי אוֹר" וַיְהִי.

30

כִּי אַךְ עַתָּה בְּדוֹר זֶה יָדְעוּ כֹּל
אֲשֶׁר לֹא אַךְ לְמַעֲנוֹ נִבְרָא הָאָדָם,
וּבְכָל דַּרְכֵי אִישׁ יִפְנֶה יָמִין וּשְׂמֹאל
יַעַזְרוּ לַאֲחֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת יָדָם.

31

וְלֹא אַךְ בִּמְלָאכָה וּבְפֹעַל כַּפָּיִם
אִישׁ אֶת אָחִיו יַעַבֹדוּ וְיַעֲזוֹרוּ,
אֲבָל גַּם בְּעֵצָה וּבִדְבַר שְׂפָתַיִם
רַב טוּבָה בָּמוֹ יִצְפְּנוּ וְיָגוּרוּ.

32

וּכְבָר גֶּבֶר חָכָם אָדָ"ם בֶּן חַיִּים
(נִשְׁמָתוֹ תִּתְלוֹנֵן בְּצֵל יוֹשֵׁב שָׁמַיִם)
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִרְבָּה לָשִׂיחַ
וְשָׁר בְּשִׁירִים כְּנוֹחַ עָלָיו הָרוּחַ:

33

„הֵן לֹא בְּהֵמוֹת שָׂדַי, לֹא חַיְתוֹ יָעַר
לֹא חַיֵּימוֹ יִהְיֶה אָדָם וָגֶבֶר
בָּהֵמָּה אִישׁ אִישׁ אַךְ אֶת נַפְשׁוֹ שָׁעַר
בַּל יָחוּשׁ עֲמִיתוֹ בַּל יֵדַע חָבֵר
לֹא כֵן הָאָדָם לוֹ עָמִית וָרֵעַ
קָהָל בָּעִיר, עַם בַּמְּדִינָה יוֹדֵעַ".

34

„לוּ אַךְ אֶל נַפְשׁוֹ גַּם אָדָם שָׂם עָיִן
לֹא דָאַג אִישׁ אִישׁ עַל מַחְסוֹר רֵעֵהוּ
אֲזַי כָּל הָאָדָם כָּמֹהוּ כָּאָיִן
וּכְבַר אֶפֶס שָׂרִיד מִכָּל מִינֵהוּ;
כִּי אַךְ אֲגֻדָּתָם מָעוֹז חַיֵּימוֹ
בָּהּ כָּל טוּבָתָם, גַּם כָּל מַאֲוַיֵּימוֹ".

35

אִישׁ אִישׁ מִמֶּנּוּ כָּאִכָּר כַּמֶּלֶךְ
אֶת מִינוֹ יַעֲבֹד, אֶת עַמּוֹ וְאֶת רֵעֵהוּ ׳
בַּבַּיִת בַּשָּׂדֶה׳ בָּעִיר וּבַפֶּלֶךְ
אִישׁ כַּאֲשֶׁר הוּא שָׁם הוּא יַעֲזוֹר מִשְׁנֵהוּ
זֶה בֶּעֱזוּז כֹּחַ׳ זֶה בְּהוֹן וָעֹשֶׁר
זֶה בִּמְצוֹא חָכְמָה, זֶה בִּפְעֻלַּת יֹשֶׁר״ .

36

הֵן צֶלֶם אֱלֹהִים הוּא הוּא הַדַּעַת
וְחֵלֶק זֶה נָתַן שַׁדַּי בְּתוֹכֵנוּ ׳
וְזֶה יוֹרֶה בָּנוּ אַהֲבָה לָטַעַת
לָכֶת בִּדְרָכָיו וּלְהִדַּמּוֹת לְיוֹצְרֵנוּ .

37

וּכְמוֹ הוּא מֵעֵת בָּרָא הָאָרֶץ
הוּא נוֹתֵן חַיִּים לַהוֹלְכִים עָלֶיהָ
לָאָדָם לַבְּהֵמָה לָעוֹף וְלַשֶּׁרֶץ ;
כֵּן נַחְנוּ נַעֲשֶׂה לְכָל צֶאֱצָאֶיהָ .

38

וּכְמוֹ הָאֵל יַעֲשֶׂה טוֹבָה אֱלֵי טוֹבָה
מֵעֵת זוֹ הַתֵּבֵל בָּרָא וְיִסַּד ׳
כֵּן לַעֲשׂוֹת גַּם נַחְנוּ נַחְפֹּץ וְנֹאבֶה
אַךְ שָׁלוֹם וָטוֹב ׳ אַךְ רַחֲמִים וָחֶסֶד ׳

39

„וּלְדָבְקָה בּוֹ" צִוְּתָה חָכְמָה רוֹמֵמָה;
וּכְמוֹ הוּא מֵעוֹלָם יְחַיֵּינוּ וִירַחֲמֵנוּ,
כֵּן כַּדַּעַת, מוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה
נֶאֱהוֹב נַעֲזוֹר וּנְרַחֵם אֶת רֵעֵינוּ.

40

כִּי לֹא לֵאלֹהִים יֵיטִיב גָּבֶר
אַף לֹא אֱנוֹשׁ לְשַׁדַּי יָרֵעַ,
וְאַךְ בְּנֵי חֲלוֹף בְּנֵי תְמוּתָה יוֹרְדֵי קָבֶר
יֵיטִיבוּ אוֹ יָרֵעוּ רֵעַ לָרֵעַ.

41

שַׁאֲלוּ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר אַךְ בִּמְעַט יוֹדֵעַ
מֶה חַיָּיו וְתִקְוֹתָיו יוֹחִיל עֲלֵי אָרֶץ?
יָשִׁיב אֲמָרִים, אִם גַּם עָנִי הוּא וְגוֹוֵעַ:
לְהֵטִיב לְהַבָּאִים אַךְ אֶפְרֹץ פָּרֶץ.

42

גַּם נַפְשִׁי הַחַלָּשָׁה וְרוּחִי הַנְּכֵאָה
הֵרִיחוּ בְּרֵיחַ דַּעַת בְּרֵיחַ הַנִּיחוֹחַ,
לַעֲשׂוֹת אַךְ טוֹב יְחִידָתִי צְמֵאָה
וְעַד רֶגַע הָאַחֲרוֹן אַאֲמִיץ כֹּחַ.

43

לַעֲשׂוֹת תּוֹרַת הָאָדָם אֶחְפֹּץ מֵעוֹדִי
הֵן יְיָ אַתָּה אֵלִי יְדַעְתָּנִי
בְּכָל לְבָבִי, בְּכָל נַפְשִׁי וּבְכָל מְאֹדִי
אוּלָם בַּמֶּה ? אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עָנְיִ···

44

גַּם לֹא כֹחַ גֶּבֶר יוֹשַׁת לְגוֹרָלִי,
כִּי בוֹ אֶת אַחַי אָנֹכִי אֶעֱזֹרָה
וּמָה אַחֲרִית אֲקַוֶּה מִכָּל עֲמָלִי ?
הָהּ חִיל יֹאחֲזֵנִי פַּחַד וּמוֹרָא !

45

הֵן מִבְחַר שְׁנוֹתַי בִּלּוֹתִי בַהֶבֶל
וְלֹא רָחוֹק מֵאִתִּי מְקוֹם שָׁם קֶבֶר,
וּמַדּוּעַ וְלָמָּה בָּאתִי עֲלֵי תֵבֵל
וּמִכָּל יְמֵי עָנְיִי מַה הוּא הַשָּׁבֶר.

46

כֹּחַ לֹא אַחֲלִיף כִּי בְּאוֹיְבֵינוּ אָרִיבָה
אָן פָּנָה יוֹשֶׁר כִּי בוֹ אוֹמַר מִלָּה.
עֹשֶׁר אַיֵּה מְקוֹמוֹ כִּי בוֹ אֵיטִיבָה
וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא כִּי בָהּ אוֹעִילָה.

47

חִפַּשְׂתִּי כָּל רוּחִי וְלִבָּתִי אֲמוּלָה
רֵיק מִכָּל דָּבָר אֲנִי חָבֵר לְבֶן עֹנִי
הֵן יְיָ אֱלֹהִים יָדַעְתָּ כֻּלָּה ,
כִּי לַעֲשׂוֹת אַךְ טוֹב נָכוֹן הִנֵּנִי .

48

אִם לֹא חֲנַנְתַּנִי בְּחָכְמָה וּבִינָה
אֲשֶׁר בָּם לִכְבוֹדְךָ סֵפֶר אַחְבִּירָה ,
אִם אֵין בִּי קוֹל נָעִים לֹא זֶמֶר וְרִנָּה
כִּכְנַף רְנָנִים אֲשֶׁר לְשִׁמְךָ אָשִׁירָה .

49

הֲלֹא אָצַלְתָּ לִי בְּרָכָה, אֵל נוֹרָא !
אִם בִּינַת נְבוֹנֶיךָ תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי ,
וְכִדְבַשׁ הַנֶּעְתָּק עַל יְדֵי הַדְּבוֹרָה
אָבִי לְהַעְתִּיק פֹּה הַעְתָּקוֹתַי .

50

צוּרִי ! הוֹשַׁע עַבְדְּךָ וְעָלָיו הוֹפִיעַ
צַוֵּה ! וְעָלָיו יָנוּחַ רוּחַ קָדְשֶׁךָ
וְחַלַּשׁ הַתּוֹלָעִים יָשִׁיר וְיָרִיעַ
וּתְנָה מָה מֵהָאֹשֶׁר לְבֶן אֲמָתֶךָ .

51

לֹא עֹשֶׁר חָפַצְתִּי לֹא הוֹן רָב
לֹא פְּנִינִים כַּבִּירִים וְטוֹבוֹת אֲבָנִים,
אַךְ מִלִּים בִּלְשׁוֹנִי תְּנָה לִי לְמִשְׂגָּב
וּלְשׁוֹן לִמּוּדִים לְהוֹרוֹת הַבָּנִים.

52

אֲבָל לֹא אַךְ בְּחַיַּי עֲלֵי חָלֶד,
כִּי גַם אַחֲרֵי מוֹתִי וְיִבְלוּ עַצְמוֹתַי,
בְּסִפְרִי זֶה יֶהְגּוּ נַעַר וָיֶלֶד
וְשָׁם בַּקֶּבֶר יְדוֹבְבוּ שִׂפְתוֹתַי.

53

כִּבְלוֹת בְּשָׂרִי, וּשְׁאֵרִי יָרוּם תּוֹלַעַת
וְאֶתְמַשֵּׁל לַחֹמֶר לֶעָפָר וָאֵפֶר
אֶתְנַחֵם עֲלֵי רִקָּבוֹן בִּמְעַט הַדַּעַת
אֲשֶׁר הֶעְתַּקְתִּי פֹה בְּגִלְיוֹן הַסֵּפֶר.

המעתיק מאיר זאב זיגנער

ספר ראשון

1.

העורב והשועל

Ворона и Лисица.

הֵן זֶה כַּמָּה פְּעָמִים
הוֹרוּנוּ הַחֲכָמִים
כִּי אַחֲרִית חֲנֻפָּה רָעָה וּמָרָה,
אֲבָל לְמָתַי תֵּבֵל
כָּל תּוֹרָתָם הֶבֶל
וּבְלֵב הֶחָנֵף הַחֲנֻפָּה נִשְׁמָרָה.

עוֹרֵב מָצָא גְּבִינָה
וּבְלֵב מָלֵא רִנָּה
שָׁם עַל עֵץ מוֹשָׁבוֹ
לְמַלֵּא הַמֵּעָיִם
בַּאֲרֻחַת הַצָּהֳרָיִם,
אֲבָל הֶחֱרִישׁ בִּלְבָבוֹ.
וְהִנֵּה לְפִידוֹ
רָץ וּבָא עַל יָדוֹ

שׁוּעָל מִן הַשָּׂדֶה,
וּמֵהַגְּבִינָה הֵרִיחַ
לֵב הַשּׁוּעָל לָקַחַ
וְרוּחוֹ יֶחֱדֶה
וַיִּתְנַהֵל לְאִטּוֹ
בְּשׁוּמוֹ מַבָּטוֹ
אֶל הָעוֹרֵב וְאֶל גְּבִינָתוֹ,
וּבִלְשׁוֹן רַכָּה

וּבְקוֹל דְּמָמָה דַקָּה
הוֹאִיל אֵלָיו אִמְרָתוֹ :
„יוֹנָתִי, מַה יָּפְיָפִית !
עַל כָּל עוֹף כָּנָף עָלִית
שׁוֹקַיִךְ עַמּוּדֵי שֵׁשׁ !
עֵינַיִךְ יוֹנִים
וַעֲשֶׂרֶת מוֹנִים
עוֹד צַוָּארֵךְ נִפְלֵאת !
וְלָךְ נוֹצָה
הַמְּפִיקָה דִיצָה
וּכְמוֹ תִלְבְּשִׁי אַדֶּרֶת,
רֹאשֵׁךְ כְּכַדּוּר
וְחַרְטֻמֵּךְ אַדִּיר
מָה רַבָּה הַתִּפְאֶרֶת,
וְלִבִּי בָטוּחַ
כִּי גַם שְׁאָר רוּחַ
לָךְ בַּנְּגִינָה ,
וְקוֹל נָעִים
כִּבְנֵי אֱלֹהִים
בְּזֶמֶר וְרִנָּה .
לָכֵן שִׁירִי
וְכִנּוֹרֵךְ עוּרִי

אוֹרִי וְיִשְׁעִי !
פִּיךְ פִּתְחִי
וַאֲנִי מִבְטָחִי
כִּי לֹא תֵבוֹשִׁי .
וְאִם כְּיוֹפִי
אֵין דּוֹפִי
גַּם בְּקוֹלֵךְ ,
אִם בִּנְגִינוֹתַיִךְ
כְּיֹפִי בַּדַּיִךְ
רַב חֵילֵךְ .
אִם גַּם בְּזֹאת
אַתְּ נִפְלֵאת
וַתִּיפִי שִׁבְעָתַיִם ,
חַי אָנֹכִי
כִּי אָז תִּצְלְחִי
לִמְלוֹךְ עַל עוֹף הַשָּׁמַיִם".
מְדַבֵּר שְׂפָתַיִם
מֵהָאַרְבַּע רַגְלַיִם,
יָצְאָה נֶפֶשׁ הָעוֹרֵב ,
נִבְקָה בִּינָתוֹ
וַתֶּרֶב שִׂמְחָתוֹ
מִתְּהִלַּת הָאוֹרֵב .

וַיָּחֶל זִמְרָתוֹ
בְּקוֹל יִלְלָתוֹ
וַיִּפְתַּח גְּרוֹנוֹ ,
וְהַשּׁוּעָל בְּרִנָּה
חָטַף הַגְּבִינָה
וַיִּבְרַח אֶל מְעוֹנוֹ .

2.

הארז והקנה

Дубъ и Трость.

הָאֶרֶז וְהַקָּנֶה בָּאוּ בַּדְּבָרִים :
„עַל הַטֶּבַע בְּצֶדֶק תּוּכַל לְהִתְלוֹנֵן —
אָמַר הָאֶרֶז — הֵן אַחַד הַצִּפֳּרִים
עֲמָדָתוֹ עָלֶיךָ לֹא יוּכַל לְכוֹנֵן .
וְאִם רוּחַ קַל יַחֲלוֹף עַל פְּנֵי הַמָּיִם
תָּחֵל לָחוּל וּפַלָּצוּת תֹּאחֲזֶךָּ
כַּיָּתוֹם הַנֶּעֱתַק זֶה מִשָּׁדַיִם ,
יֶהֱמוּ יֶחֱמְרוּ מֵעֵי כֹל רוֹאֶיךָ .
וּכְמוֹ הָרֵי אֲרָרָט אֶתְיַצֵּב בְּגָאוֹן ,
וּמִלְּבַד כִּי אֲעַקֵּב אֶת הַשֶּׁמֶשׁ מִזְרוֹחַ
עוֹד אֶשְׂחַק גַּם לְסוּעָה וְסָאוֹן
וְלַעֲמוֹד הָהֵן אַאֲמִיץ כֹּחַ .

וּכְמוֹ יְסַבּוּנִי מְצוּקֵי תֵבֵל,
כָּל אֲשֶׁר תַּחְשׁוֹב לְסַעַר אֶחְשׁוֹב לְהֶבֶל.
וְלוּ בֵּין שְׁלוּחוֹתַי עֶמְדָּתְךָ הָיְתָה
אָז בְּסַעַר הָיִיתִי לְךָ עֶזְרָתָה;
אֲבָל הַטֶּבַע שָׂמְךָ עַל שְׂפַת הַמָּיִם
וְלֹא חָלְתָה עַל שִׁבְרְךָ עֵין שָׁמַיִם".
אָמְנָם — הֵשִׁיב הַקָּנֶה — רַבִּים רַחֲמֶיךָ,
אֲבָל אֵין רָעָה, אַל יֶהֱמוּ מֵעֶיךָ.
לֹא לְנַפְשִׁי אִירָא מִסּוּפָה בָּאָרֶץ
הֵן רַק אָשׁוּחַ, אֲבָל אֵינֶנִּי בֶּן פָּרֶץ,
לֹא יוּכְלוּ הָרוּחוֹת לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה,
וְאוּלַי יֶתֶר מִמֶּנִּי פַּחְדָּם תֵּדָעָה.
הֵן אֱמֶת כִּי עַד הֵנָּה
לֹא הִפִּילוּ הָרוּחוֹת אֶת אוֹר פָּנֶיךָ
אֲבָל מַה שֶּׁיִּהְיֶה לָאַחֲרוֹנָה
לֹא נוֹדַע גַּם קִצֶּךָ"!

עוֹדָם מִתְוַכְּחִים אוֹדוֹת הַכֹּחַ
לְמִי הַיִּתְרוֹן וְהַבְּכֹרָה,
וְהִנֵּה מִצָּפוֹן בָּא הָרוּחַ
בְּרַעַם וָרַעַשׁ וְקוֹל נוֹרָא,
וּבָרָד בְּרֶדֶת הַיַּעַר בְּעֶבְרָה וָזַעַם.

וְאֶת הַקָּנֶה עַד אֶרֶץ הִגִּיעַ
וְהָאֶרֶז עַל עָמְדוֹ כְּפַעַם בְּפַעַם
כִּנְצִיב שַׁיִשׁ לֹא יָתֹג וְלֹא יָנוּעַ ׃

וַיִּתְחַזֵּק הָרוּחַ פַּעֲמַיִם
וַיְשָׁרֵשׁ הָאֶרֶז בְּעֶבְרָתוֹ ׃
וַיַּפִּילֵהוּ אַרְצָה אַפָּיִם
אַף כִּי רָכַב שָׁמַיִם בְּגַאֲוָתוֹ ׃

3.

למנצח בנגינות

Музыканты.

זִמְרָן קָרָא לְמִשְׁתֵּה הַצָּהֳרָיִם
אֶת שְׁכֵנוֹ הַקָּרוֹב אֵלָיו אֶת אֶפְרָיִם ׃
אַךְ אֶת זִמְרָן הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת
הוּא אָהַב לִשְׁמוֹעַ שִׁירֵי תִפְאֶרֶת ׃
וּלְבַעֲבוּר זֹאת קָרָא אֶת רֵעֵהוּ
לְהַשְׁמִיעַ גַּם אוֹתוֹ אֶת זִמְרָתֵהוּ ׃
וְעַבְדֵי זִמְרָן נוֹעֲדוּ בְּמַקְהֵלָה
וַיּוֹצִיאוּ קוֹלוֹת שׁוֹנוֹת בַּהֲמֻלָּה ,
זֶה הֵרִיעַ כְּקוֹל הָרַעַם בְּרֵעוֹ

וְזֶה צָרַח; כְּשׁוֹר פַּר בְּהָרִיעוֹ,
וּמִשַּׁאֲגָתָם אֲשֶׁר שָׁאֲגוּ בְּכֹחַ
כִּמְעַט חָרְשׁוּ אָזְנֵי הָאֹרֵחַ.
„בַּמָּה תִּתְעַנַּג פֹּה? שָׁאַל הַקָּרוּא
עַל כִּי עֲבָדֶיךָ יָרִיעוּ — עָרוּ עָרוּ? "
„כֵּן דִּבַּרְתָּ" — הֵשִׁיב אוֹהֵב הַשִּׁיר
„הֵן קוֹלָם כְּקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר".
„אֲבָל לְפִיהֶם לֹא יָבוֹא כָּל מַשְׁקֶה הַמְשַׁכֶּרֶת
וַאֲנָשִׁים כֵּנִים הֵמָּה לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת".

וַאֲנִי יָעַצְתִּי: שְׁתֵה כְּאַוַּת נַפְשֶׁךָ,
וּבְדַעַת וּבְחָכְמָה עֲשֵׂה מְלַאכְתֶּךָ!

4.

העורב והתרנגולת

Ворона и Курица.

וַיְהִי בְּעֵת מִלְחֶמֶת הַצָּרְפָתִים
וּמָאסְקְוִי רַבָּתִי נֶעֶזְבָה לְשׁוֹאֲפֵי דָם,
אָז מֵאָהֳלֵיהֶם נָסְעוּ חִישׁ הָרוּסִים
גַּם עוֹלְלִים גַּם יוֹנְקִים הֶעְתִּיקוּ מִשָּׁם.

וְשָׂם עַל רֹאשׁ הַגָּג בְּנִקּוּתוֹ חַרְטוּמוֹ
הָעוֹרֵב עַל הַגּוֹלִים הִשְׁקִיף לְתֻמּוֹ,
„וְאַתָּה מָתַי תָּשִׂים לַדֶּרֶךְ פַּעֲמֶיךָ ?"
שְׁאֵלַתְהוּ הַתַּרְנְגוֹלֶת מֵהָעֲגָלָה ·
„הֲלֹא עוֹד מְעַט וְהָאוֹיֵב יַשִּׂיגֶךָ
הַהוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת אִתָּנוּ כָּלָה".

„וּמַה לִּי וָלוֹ ? כִּי נָדוֹד אַרְחִיקָה מִפֹּה ?"
הֵשִׁיב הָעוֹרֵב לְדִבְרֵי הַתַּרְנְגוֹלֶת ;
הֲלֹא עוֹד אֶחְפֹּץ כִּי יָבוֹא עַד כֹּה
וּמִמֶּנּוּ עֲצָמוֹת, אוּלַי עוֹד גְּדוֹלוֹת,
אַחֲטוֹף הַנּוֹתָר, אוֹ חֲרִיץ גְּבִינָה ·
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּי וּלְשׁוֹנִי רִנָּה .
כִּי לֹא אֶת הָעוֹרְבִים יְבַשְּׁלוּ כָּמוֹכִי
וְאַתְּ כִּי יָרֹא תִּירְאִי לְכִי בְּשָׁלוֹם לֵכִי".

הָעוֹרֵב נִשְׁאַר עַל הַגָּג מִמַּעַל
וְעַל הַנּוֹתָר מֵהָאוֹיֵב שָׂם בִּטְחוֹנוֹ ·
אֲבָל תִּקְוָתוֹ נִשְׁאֲרָה מַעַל
וְהָעוֹרֵב בָּא לְפִי הָאוֹיֵב וְאֶל גְּרוֹנוֹ ·

גַּם הָאָדָם לִפְעָמִים יִטֶּה עֲקַלְקַלּוֹת
וְכָעוֹרֵב הַזֶּה הוּא חֹשֵׁב וְחֹקֵר ·

עוֹד מְעַט וְאֶעֱלֶה בְּגֹרֶם הַמַּעֲלוֹת,
וְכָל סַרְעַפָּיו יִכְלוּ כַּעֲנַן בֹּקֶר.

5.

הארגז

Ларчикъ.

הֵן זֶה רַבּוֹת פְּעָמִים יִקְרֶה אֵלֵינוּ
לִרְאוֹת עֲמַל אֱנוֹשׁ בְּפֶרֶךְ וּתְלָאָה,
בְּדָבָר אֲשֶׁר לֹא נִפְלֵאת בְּעֵינֵינוּ
וּבְלִי עָמָל וְחָכְמָה אוֹתוֹ נֵדָעָה.

לְאִישׁ אֶחָד הוּבָא מֵחָרָשׁ תֵּבָה
לְעֵינַיִם הִתְנוֹסֵס יְפִי תְמוּנָתָהּ,
בְּחֶלְקַת מַחֲצַבְתָּהּ, בִּמְלַאכְתָּהּ הַטּוֹבָה,
לֹא תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת בְּרַק הַדְרָתָהּ.

וְהִנֵּה בָא אֶל הַחֶדֶר חָרָשׁ אָמָן,
בִּרְאוֹתוֹ הָאַרְגָּז שָׁם אֲמָרֵהוּ:
„דְּבַר סֵתֶר יָצוּק בּוֹ, אֱמוּנָה אֹמֶן
כֵּן! בְּאֵין חוֹר לַמַּנְעוּל, — וַאֲנִי אֶפְתְּחֵהוּ“.

„אַל נָא תְצַחֲקוּ עָלַי, כֹּה בְּקִרְבְּכֶם
אֶבְטַח כִּי אֶמְצָא חִידָתוֹ הַצְּפוּנָה,

אֶפְתְּחֶנּוּ פֹּה וְגַם אַרְאֶנּוּ לִפְנֵיכֶם ,
בַּחֲרֹשֶׁת מְלָאכָה לֹא אֲנִי אָפוּנָה !"—

וַיִּקַּח הָאַרְגָּז בְּיָדוֹ לְפָתְחֵהוּ
וַיְסֹבְבֵהוּ בְּיָדוֹ לְכָל עֲבָרָיו ,
פֹּה לָחַץ הַיָּתֵד וּפֹה מִשְׁנֵהוּ
וַיִּשְׁתַּגַּע לִמְצוֹא אֶת מִסְתָּרָיו ·

כָּל רוֹאָיו לָעֲגוּ וַיִּתְלַחָשׁוּ ,
זֶה יַפְטִיר בְּשָׂפָה וְזֶה רֹאשׁוֹ יָנִיעַ
וְאַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹלָם רָעֲשׁוּ ,
לֹא כֵן ! לֹא פֹה ! לֹא שָׁם ! הַקּוֹל יָרִיעַ .

הָאָמָן הִתְמַרְמַר עוֹד שִׁבְעָתַיִם
עָמַל בְּיָזַע וַיַּרְפֶּנּוּ בְּאֵין כֹּחַ
וּלְפָתְחוֹ לֹא יָכֹל רַם הָעֵינַיִם ;
וּבְלִי חָכְמָה הָאַרְגָּז יִפָּתֵחַ ·

6.

הצפרדע והשור

Лягушка и Волъ.

עַל שְׂפַת הַיְאוֹר רָבַץ הַצְּפַרְדֵּעַ
וַיַּרְא אֶת הַשּׁוֹר כְּגָדְלוֹ מִשְׁתָּרֵעַ .

וַיַּחְפֹּץ גַּם הוּא הֱיוֹת מִשְׁנֵהוּ ,
כִּי קַנָּא הָיָה וְרָם לִבֵּהוּ ,
וְלַצְּבוֹת בִּטְנָן שָׁאַף אֶל קִרְבּוֹ רוּחַ
וַיֹּאמֶר אֶל רֵעֵהוּ שָׁם יָנוּחַ :

„רְאֵה נָא אָחִי , הַאֶגְדַּל כְּגָדְלֵהוּ ?“

„רָחוֹק מְאֹד! לֹא תִשְׁוֶה אַף לְקָטְנֵהוּ !“

„וְעַתָּה כִּי לִשְׁאוֹף רוּחַ פִּי פָּצִיתִי ,
רְאֵה נָא עַתָּה ! שָׁמַנְתִּי ! עָבִיתִי ?“

„כְּאֶפֶס הִנְּךָ מוּל בַּעַל הַקַּרְנַיִן“

„וְעַתָּה ?“ — „גַּם עַתָּה , כָּמוֹךָ כְּאַיִן“ .

כָּל הַיּוֹם שָׁאַף רוּחַ הַצְּפַרְדֵּעַ
אֲבָל בִּגְאוֹנוֹ לְנַפְשׁוֹ הֵרֵעַ ,
וּמִלְּבַד אֲשֶׁר לֹא נִדְמָה אֶל הַשּׁוֹר
מֵת בְּשָׁאֲפוֹ רוּחַ עַל שְׂפַת הַיְאוֹר .

רַבִּים בְּתֵבֵל כְּמוֹ הַצְּפַרְדֵּעַ
קָטָן לַגָּדוֹל יַחְפֹּץ לְהִתְרוֹעֵעַ
וְלַעֲשִׁירִים יִדַּמּוּ קְטַנֵּי אָרֶץ ,
וְאֵין פֶּלֶא אִם עֲלֵיהֶם יָבֹא הַקָּרֶץ .

7.

כלה המבינה לבור ולבחר

Разборчивая Невѣста.

בַּת־שׁוּעַ חָשְׁקָה לִבְחֹר לָהּ דּוֹד ,
וְאֵין אֲנִי רוֹאֶה בָּזֶה כָּל חֵטְא עוֹד ;
אַךְ בָּזֶה מָצָאתִי חֶטְאָהּ וַעֲוֹנָהּ
כִּי עַד שָׁמַיִם עָלְתָה בִּגְאוֹנָהּ :
בִּקֵּשׁ לְמַעֲנָהּ אִישׁ כְּבָר בָּא בְסוֹד חֲכָמִים ,
אִישׁ נִכְבָּד וְשׁוֹעַ וְעוֹד צָעִיר לְיָמִים .
הַנַּעֲרָה לֹא נָזֹרָה עוֹד מִתַּעֲנֻגּוֹת תֵּבֵל
וְלֹא אָמְרָה כַּקֹּהֶלֶת : „הַכֹּל הָבֶל" ,
אִישׁ אֲשֶׁר יִמָּצֵא בוֹ כָּל טוּב וָיֹפִי ,
וְאַיֵּה יִמָּצֵא תָמִים בְּלִי כָל דֹּפִי ?
וַתִּדְרשׁ כִּי אַהֲבָתָהּ אֶל עָל תָּעַל
וְעַד עוֹלָם לֹא יְקַנֵּא בָהּ הַבָּעַל .
נִפְלָאת ! אֲשֶׁר רַבִּים בִּקְשׁוּ פָנֶיהָ
וּבַחוּרֵי חֶמֶד הִתְרוֹצְצוּ בַחֲצֵרוֹתֶיהָ ;
וּלְבַת־שׁוּעַ עַיִן רָאָה וְאֹזֶן שֹׁמַעַת
לַחֲדוֹר בְּלֵב אִישׁ לִמְצֹא בוֹ מִגְרַעַת ,
חֲתָנִים כָּאֵלֶּה לְנַעֲרָה אַחֶרֶת
הָיוּ כְּאַבְנֵי חֵן , לִכְלִיל תִּפְאֶרֶת ;

אֲבָל לֹא כֵן הֵמָּה לְעֵינֵי בַּת־שׁוּעַ
בְּעֵינֶיהָ הֵמָּה אַךְ מִשְׂחָק וְשַׁעֲשׁוּעַ,
וּמֵהֶם תַּקְרִיב לָהּ לְאִישׁ, אֵיכָכָה ?
זֶה אֵין לוֹ אוֹתוֹת כָּבוֹד וּמִכְתָּמִים
וְלָזֶה נִמְצָא שִׁמְצָה בַּמִּשְׁפָּחָה
זֶה עָנִי אַף כִּי הִנֵּהוּ גֶּבֶר תָּמִים ;
זֶה תְּבַלּוּל בְּעֵינוֹ, זֶה חוֹטְמוֹ שָׂרוּעַ,
זֶה כֵּן אֵינוֹ, וְזֶה אֵינוֹ כֵן;
סוֹף דָּבָר, בְּעֵינֵי הַנַּעֲרָה בַּת־שׁוּעַ
מֵאֵת כֻּלָּם אַף אֶחָד לֹא מָצָא חֵן ·
וַיּוֹקִירוּ הַחֲתָנִים אֶת רַגְלֵיהֶם כִּשְׁנָתַיִם
וְתַחְתֵּיהֶם בָּאוּ שְׁפָלִים וּבֵינַיִם.
„אֵי נִמְהֲרֵי לֵב!“ אָמְרָה הַנַּעֲרָה,
הֲלָהֶם וְלִכְמוֹהֶם אֶנָּשֵׂא לְאִשָּׁה ?
הֲלֹא גְּדוֹלִים מֵהֶם הוֹצֵאתִי הַשַּׁעְרָה
וְלֹא חָפַצְתִּי הֱיוֹת לְחֶפְצָם דְּרוּשָׁה.
הֲתַחְשְׁבוּ שׁוֹגִים כִּי אָקוּץ בִּימֵי בְתוּלוֹתַי ?
לֹא, יוֹמָם אֶשְׂמַח, וּמְנוּחָה לֵילוֹתַי ;
„אַל אַחֲרֵי אִישׁ לָלֶכֶת אָרוּצָה
לֹא לִי חֶמְדַּת אֲנָשִׁים כָּעֵת נְחוּצָה“.
וְגַם הָעֵדָה הַזֹּאת הַטּוֹבָה
עָזְבָה לְשַׁחֵר אֶת הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה.

וּבְהִשָּׁמַע מַעֲנֶה לֹא נְכוֹנָה
בֵּין הַבֵּינַיִם וּבֵין דַּלַּת הָעָם
עֲזָבוּהָ דוֹרְשֶׁיהָ לָאַחֲרוֹנָה
הַדּוֹרְשִׁים אוֹתָהּ זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם.
עָבְרָה שָׁנָה אֵין אֶחָד יְבַקְשֶׁנָּה
עָבְרָה עוֹד שָׁנָה, עוֹד שָׁנָה שְׁלֵמָה,
וּמִכָּל הָעוֹגְבִים לֹא אֶחָד מֵהֵמָּה
אֲשֶׁר יַחְפֹּץ לְהָפִיק רָצוֹן מִמֶּנָּה.
בֵּין כֹּה וָכֹה תִּפְרַח בַּת־שׁוּעַ
וְעַתָּה עֵת דּוֹדִים כְּבַר הִגִּיעַ.
וַתָּקָם לִמְנוֹת מִסְפַּר לְרֵעוֹתֶיהָ
לִבְנוֹת גִּילָהּ כְּאָחוֹת לָהּ מִנְּעוּרֶיהָ
וְהִנֵּה כֻּרְבָּן לַאֲנָשִׁים לָקָחוּ
אֲחֵרוֹת מָהֵרוּ, וְאוֹתָהּ שָׁכָחוּ.
וַעֲצֶבֶת בָּאָה בִּלְבַב יְפַת הַתֹּאַר
מִדֵּי תַבִּיט בְּגִלָּיוֹן מְלֻטָּשׁ לָטֹהַר
יָפְיָהּ הָלוֹךְ יֵלֵךְ וְחָסוֹר לִרְגָעִים
מְלֵאת פָּנֶיהָ הָהּ! אַךְ נְבֵאִים —
לֹא עוֹד תְּלַבֵּב גֶּבֶר בִּשְׁתֵּי עֵינֶיהָ
אֵין עוֹד קֶסֶם הַחֵן בִּלְחָיֶיהָ
יְמֵי נְעוּרֶיהָ עָבְרוּ עָרְבָה שִׂמְחָתָהּ
וְשַׂעֲרוֹת לְבָנוֹת יָצִיצוּ מִצַּמָּתָהּ.

הוי שֶׁבֶר אֱלֵי שֶׁבֶר צָרָה אֱלֵי צָרָה ׃
מִסְפַּר עוֹגְבֶיהָ לְפָנִים מִי מָנָה ?
מֵחשְׁקֶיהָ הָרַבִּים הָיְתָה מֻכְתָּרָה ,
וְעַתָּה תִּשְׁמַע סִפּוּרֵי מוֹזְרוֹת בַּלְּבָנָה •
וַתְּשַׁנֶּה אֶת מַעְמָהּ הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה ,
רָאֲתָה כִּי מִנְּזִירוּת הֱיוֹת לְאִישׁ טוֹבָה
וַתִּכָּנַע , עָזְבָה גַּאֲוָתָהּ הַתּוֹעֵבָה •
שָׁוְא תַּסְתִּיר אִשָּׁה עֵינֶיהָ מִגֶּבֶר ,
לִבָּהּ יוֹכִיחֶנָּה , כִּי אַךְ עָלָיו הַשָּׁבֶר •
וְלִבְלִי תֵשֵׁב עוֹלָם וָעֶד גַּלְמוּדָה
מִבְּלִי אִישׁ , בַּעַל , אָח וָרֵעַ , יְחִידָה
טֶרֶם בֹּא הַקֵּץ לִימֵי הַנֹּעַר ,
אַחַר הָרִאשׁוֹן הָלְכָה יְפַת הַתֹּאַר .
וַתֵּרֶב שִׂמְחַת אֲחוֹתֵנוּ בַּת־שׁוּעַ
כִּי לְקָחָהּ אִישׁ הָרָם אוֹ שָׁוּעַ •

8.

הר פרנס א

Парнасъ.

וַיְהִי בְּיוֹם גֵּרְשׁוּ אֶת בְּנֵי הָאֱלֹהִים
בְּאֶרֶץ יָוָן מֵהֶהָרִים הַגְּבוֹהִים ,

א) נוסד על ספור מספורי המיטאלאגיע ׃

וּבֵין הָאֲנָשִׁים כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל
חָלְקוּ אֲחֻזַּת מוֹשְׁבוֹתָם לְחֶבֶל
נָפַל גַּם הַר פַּרְנַס לְאֶחָד הָאֲצִילִים
הוּא הָהָר מְעוֹן בְּנוֹת הַשִּׁיר וְהִלּוּלִים ב)
וַאֲדוֹן הָהָר שָׁלַח שָׁמָּה רֶגֶל הַחֲמוֹר.
לֹא אֵדַע מִי הִגִּיד לְהַחֲמוֹרִים לֵאמֹר:
כִּי עַל הָהָר הַזֶּה בְּנוֹת הַשִּׁיר גָּרוּ
וְטֶרֶם בָּאוּ הַחֲמוֹרִים יָשְׁבוּ לָמוֹ וְשָׁרוּ.
וַיֹּאמְרוּ הַחֲמוֹרִים זֶה לָזֶה:
לֹא לְחִנָּם בָּאנוּ אֶל הָהָר הַזֶּה
בֶּטַח קָץ הַתֵּבֵל בַּמְשׁוֹרְרוֹת וְשִׁירֵיהֶן
וַאֲדוֹנֵנוּ יַחְפּוֹץ כִּי נָשִׁיר תַּחְתֵּיהֶן,
אֲנִי אָרִים קוֹלִי בְּפַעַם הַזֹּאת
וְאַתָּה אַל תֶּחֱשֶׁה מִתֵּת קוֹל עֲנוֹת!
„הָבוּ רֵעִים!“ נָעַר בְּקוֹלוֹ הָאֶחָד
„לְכוּ נְרַנְּנָה נָשִׁירָה כֻּלָּנוּ יַחַד
לֹא תֵבוֹשׁוּ וְלֹא תִכָּלְמוּ, כִּי אֵין פַּחַד,
הָבוּ רֵעִים הָבוּ! וּבְמַקְהֵלָה נָרִיעַ
וּתְהִלַּת עֲדָתֵנוּ בְּתֵבֵל נַשְׁמִיעַ,
וּבְקוֹל רָם וְנִשָּׂא מִתְשַׁעַת הָאָחוֹת ג)
נַפְלִיא עֲרוֹךְ קוֹלוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת,
וּלְמַעַן לֹא תִנָּתֵק הַחֲבוּרָה

חוק וּמִשְׁפָּט יוּשַּׂם בֵּינוֹתֵינוּ:
חֲמוֹר אֲשֶׁר לֹא יֵיטִיב נַגֵּן בְּשִׁירָה
לֹא יָבֹא עוֹלָם בִּקְהַל עֲדָתֵנוּ".
וַיַּחְלְטוּ לַעֲשׂוֹת כַּעֲצַת הַחֲמוֹר
אֲשֶׁר בְּלַעֲגֵי־מָעוֹג מְזֻקָּק הִבִּיעַ לֵאמֹר.
וַיְהִי קוֹל הַיּוֹצֵא מֵהַמַּקְהֵלָה
קוֹל שָׁאוֹן זָר וַהֲמֻלָּה גְדוֹלָה,
כְּקוֹל עֲגָלוֹת בְּלִי מְשׁוּחוֹת אָפְנֵיהֶם.
אֲבָל בְּשִׁירָם קָצוּ אָזְנֵי שׁוֹמְעֵיהֶם,
וַיִּחַר בָּם אַף הָאָדוֹן וַיֹּאמַר: „הַס!"
וַיְגָרְשֵׁם לְהָאֻרְוָה מֵהָדָר פַּרְנַס.

לֹא לְהַקְצִיף אֶת הַכְּסִילִים וּבוֹעֲרִים בָּעָם
בָּאתִי עַתָּה לְהַזְכִּיר פֹּה אֶת הַפִּתְגָּם;
כִּי לְאִישׁ נָבוּב הַלֵּבָב וַחֲסַר דֵּעַ
לֹא יוֹעִיל לוֹ גַּם מָקוֹם רָם וְגָבוֹהַּ.

9.

בת קול

Оракулъ.

בְּבֵית הַתְּרָפִים עָמַד אֱלִיל עֵץ
אֲשֶׁר כְּחוֹזֶה וְנָבִיא יָפִיחַ לַקֵּץ,

וַעֲצוֹת מֵרָחוֹק יָעַץ כִּדְבַר אֱלֹהִים
וְעַל כֵּן כִּבְּדוּהוּ כְּגָבוֹהַּ עַל גְּבוֹהִים
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבִלְבוּשֵׁי תְּכֵלֶת ;
אֵין קֵץ לַמִּנְחָה לְנֶטֶף וּשְׁחֵלֶת
אֲשֶׁר אֵלָיו יוֹם יוֹם יַגִּישׁוּ יַקְרִיבוּ
וְכָל הַלְּשׁוֹנוֹת אֵלָיו יִתְפַּלְלוּ יָנִיבוּ
וּבְעֵינַיִם סְגוּרוֹת יַאֲמִינוּ בְּבַעַל •
וּפִתְאוֹם אֲהָהּ וַיּוֹצִיא מֶרֶד וָמַעַל
אָבַד עֵצוֹת וְנוֹאַל לְדַבֵּר הֶבֶל ,
וַיְּשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתוֹ לְכָל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל ׳
וְכַעֲרַל שְׂפָתַיִם יְדַבֵּר מִמְּקוֹמוֹ ׳
וְכִי יָבֹא אִישׁ לִשְׁאוֹל בִּשְׁלוֹמוֹ
אַךְ הֶבֶל יִפְצֶה פִּיהוּ שֶׁמֶץ וָדֹפִי
עֲצָתוֹ מֵאָפַע וּבְנִיבוֹ אִי־יֹפִי .
וַיִּתְמְהוּ עָלָיו כָּל שׁוֹמְעֵי הַשְּׁמוּעָה :
„אָנָה חָלַף מִמֶּנּוּ רוּחַ הַנְּבוּאָה ? "
אֲבָל הַתְּרָפִים אֶת גָּלְמָם לֹא הֵמִירוּ
וְאַף הַיּוֹשְׁבִים בָּמוֹ הֵמָּה הַכְּמָרִים
הֵמָּה בְּהַתְּרָפִים יִצְפְּנוּ יָגוּרוּ ,
וְהֵם הֵמָּה הֶחֱלִיפוּ הָאֲמָרִים ׳
וְכָל עוֹד יָשְׁבוּ שָׁמָּה כְּמָרִים נְבוֹנִים
הֵשִׁיבוּ נְכוֹנָה וּמִלִּבָּם הוֹצִיאוּ מִלִּים ,

אֲבָל הַחוֹזִים מַהֲתַלּוֹת הָיוּ שׁוֹנִים
בּוֹעֲרִים כְּסִילִים פְּתָאִים וֶאֱוִילִים ·

שָׁמַעְתִּי מְסַפְּרִים מִימֵי קֶדֶם קַדְמָתָה
הַאֱמֶת בְּפִיהֶם אוֹ עַוְלָתָה ? —
כִּי מְאֹד חָכְמוּ וְהִשְׂכִּילוּ שׁוֹפְטֵי אָרֶץ
אִם יוֹעֲצֵיהֶם יָדְעוּ לַעֲמוֹד בַּפָּרֶץ ·

10.

צִיץ הַשָּׂדֶה

Василекъ

מְקוֹר הַלַּיִל צִיץ הַשָּׂדֶה עָמַד מֻכֹּחַ ,
וּכְבָר עַד הַחֲצִי נָבְלוּ עָלֵיהוּ ,
רֹאשׁוֹ עַל גִּבְעוֹלוֹ יִדְכֶּה יָשׁוֹחַ
וּבְמְגִנַּת לֵב חִכָּה אֶל קִצֵּהוּ ·

וַיִּלְחַשׁ בְּאָזְנֵי הָרוּחַ בְּנַחַת :
„לוּ חָלַף לוֹ הַלַּיְלָה וַיֵּלֶךְ וַהֲלוֹם
וְעַל הַכִּכָּר הַזֶּה שֶׁמֶשׁ זוֹרַחַת ;
אוּלַי הֱבִיאָה גַּם לִי חַיִּים וְשָׁלוֹם !"

„תַּם הִנֵּךְ , אָחִי , וַתִּפְרוֹץ עָלֶיךָ פָּרֶץ !"
לַצִּיץ הֵשִׁיב הַפָּלֶעָם הַתָּר בָּאָרֶץ ·

הָכִי לְשַׁמֵּשׁ אֵין עֲבוֹדָה אַחֶרֶת
בִּלְתִּי לְהַשְׁגִּיחַ אִם תִּפְרַח לְתִפְאָרֶת
אוֹ לְשָׁמְרֵךְ מִכָּל פֶּגַע וָנֶגַע ?
הֲלֹא לָהּ עֲבוֹדָה בְּכָל שָׁעָה וָרֶגַע.
וְלוּ כָמוֹנִי לָעוּף הָיוּ לָךְ כְּנָפַיִם
לִרְאוֹת הָאָרֶץ, הַשָּׂדוֹת וְהַכְּרָמִים
אָז תֵּדַע כִּי אַךְ מֵהַשֶּׁמֶשׁ לָהֶם חַיִּים
וּבְחֶמָּה תְּחַמֵּם עֵצִים הַגְּבֹהִים וְהָרָמִים
וּבַהֲדָרָהּ תְּפָאֵר בְּיֹקֶר אֶת הַפְּרָחִים
וּמֵהַשֶּׁמֶשׁ לֹא יוּכְלוּ הֱיוֹת נִשְׁכָּחִים,
פְּרָחִים, אֲשֶׁר גַּם הָעֵת הַמְּבַלָּה כֹּל
תַּחְמוֹל עֲלֵימוֹ לְהוֹרִידָם לִשְׁאוֹל;
פְּרָחִים, הַנּוֹתְנִים רֵיחַ, וִיקָרֵי עֵרֶךְ.
אֲבָל אַתָּה חֲסַר טַעַם וּשְׁפַל בֶּרֶךְ,
לָכֵן עֲזוֹב דַּרְכְּךָ כֶּסֶל זֶה דַּרְכֶּךָ
וְאַל תִּקְרָא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ בְּעֶזְרֶךָ!
וּמִיָּדָהּ לֹא לְךָ אַף קֶרֶן אַחַת
וְאַךְ לַשָּׁוְא תְּקַוֶּה לִשְׂבּוֹעַ נַחַת
מֵחוֹם הַיּוֹם וּמִקַּרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ;
בְּלוֹם פִּיךָ וּרְקַב בְּשׁוֹאָה וָאֶמֶשׁ! ◦
אַךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּבֹאָהּ שָׁלְחָה קַרְנֶיהָ
וַתָּבִיא מַרְפֵּא וְחַיִּים בִּכְנָפֶיהָ

לַתֵּבֵל כֻּלָּהּ וּלְכָל צֶאֱצָאֶיהָ
וְגַם הַצִּיץ הַנָּבֵל בֶּן לַיְלָה
מֵחֹם הַיּוֹם הִגְבִּיהַּ רֹאשׁוֹ לְמַעְלָה •

אִישִׁים אֲשֶׁר הַהַצְלָחָה נֹכַח פְּנֵיכֶם
שִׂימוּ נָא אֶת הַשֶּׁמֶשׁ נֶגֶד עֵינֵיכֶם
וּרְאוּ כִּי בְמָקוֹם תְּשַׁלַּח אַף קַרְנֶיהָ
לָאֶרֶז וְלָאֵזוֹב תַּעֲנִיק מִבִּרְכוֹתֶיהָ
וְאַחֲרֶיהָ תַּשְׁאִיר שִׂמְחָה וְהַצְלָחָה
עַל כֵּן נוֹדֶה לָּהּ וּתְהִי בְּרָכָה
וְאַף לִשְׁמָהּ לְבַד תַּאֲוָה נַפְשֵׁנוּ
וְזִכְרָהּ יְמַלֵּא מְלוֹא רוֹחַב לִבֵּנוּ •

11.

היער והאש

Роща и Огонь.

רֵעִים אֲהוּבִים	מִכָּל פּוֹרֵחַ
רַבָּם כִּזְבוּבִים	אוֹהֵב רֵעֵהוּ
אַךְ לְמִין לֵחַ	בַּעֲבוּר יוֹנֵהוּ

(שש״ק חלק ב׳ בשיר הכל הבל)

אַשְׁרֵי תִבְחַר וּתְקָרֵב רֵעִים
לֹא־שֶׁקֶר מִלֵּיהֶם וְעִמְּךָ תְּמִים דֵּעִים •

וְאִם בְּהָאַהֲבָה חֲנֻפָּה מִסְתַּתֶּרֶת
שׁוּחָה עֲמוּקָה לְךָ הִיא חוֹפֶרֶת
וּלְמַעַן תָּבִין כִּי נְכוֹנָה עֲצָתִי
הַטֵּה אָזְנְךָ אֶל מְשָׁלִי זֶה נְשָׂאתִי.

בְּחֹרֶף, קָרוֹב לַיַּעַר, עַל אֵם הַדֶּרֶךְ
בָּעֲרָה אֵשׁ קְטַנָּה שִׁפְלַת הָעֵרֶךְ
וּבְלִי תְפוּנָה עוֹבְרֵי אוֹרַח עֲזָבוּהָ שָׁמָּה
הָאֵשׁ תֵּלֵךְ וְחָסוֹר וּכְמְעַט מֵאֲכוֹל קָמָה,
עֵצִים אָיִן לְהַרְחִיב מְדֻרָתָהּ.
וּבִרְאוֹתָהּ אֶת קִצָּהּ קָרוֹב יַגִּיעַ
פָּנְתָה אֶל הַיַּעַר וַתִּשְׁאַל בְּעָרְמָתָהּ
פִּיהָ פָּתְחָה בְּחָכְמָה וַתַּבִּיעַ:
„מַדּוּעַ בְּשַׁלֶּכֶת נָפְלוּ עָלֶיךָ
וְנַחֲלָתְךָ מַדּוּעַ כֹּה רָעָה וּמָרָה
וּמִקֹּר מַדּוּעַ נִקְפוּ כָּל בַּדֶּיךָ
עָרוֹם תֵּלֵךְ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה?"
„יַעַן שֶׁלֶג סְבִיבִי וְרוּחַ סוֹעָה וָסַעַר
וּבְחֹרֶף אֵין פֶּרַח, יָדַע גַּם בָּעַר"
לְדִבְרֵי הָאֵשׁ הֵשִׁיב הַיָּעַר. —
„אַךְ נִקְלָה! הָאֵשׁ הֵשִׁיבָה,
אַךְ דְּרֹשׁ נָא אוֹתִי לִשְׁכֵנְךָ

נִתְרוֹעֲעָ נָא יַחַד וּלְךָ אֵטִיבָה ,
שִׂמְחָתְךָ יַעַר ! כִּי בִי בְּעֶזְרֶךָ !
אָחוֹת לַשֶּׁמֶשׁ הִנְנִי , וְגַם בַּשֶּׁלֶג
אֲחַמֵּם וְאָאִיר לֹא נוֹפֵל מֵהַשֶּׁמֶשׁ ,
אֲמַסֶּה הַכְּפוֹר , מִמֶּנּוּ אֲמַלֵּא פֶּלֶג
וּכְמוֹ שַׁבְּלוּל יִתְמוֹגֵג וְיַהֲלוֹךְ תָּמָם ,
בְּגַנֵּי חֹרֶף שָׁם יֵלְכוּ יָשׁוּבוּ
שְׁאַל נָא אוֹתָם הֵמָּה יְדָעוּנִי
שָׁם פְּרָחִים בְּחֹרֶף יָצִיצוּ יָנוּבוּ
אִם גַּם קוֹר וּכְפוֹר מִסָּבִיב יְסָבוּנִי
וְאַךְ מִמֶּנִּי נִמְצָא פִּרְיָמוֹ
וּשְׁמַע תּוֹדָתִי מִפִּי כֻּלָּמוֹ !
וְאַף כִּי אַךְ כְּסִיל פִּיהוּ יוֹדֵהוּ
וְגָאוֹן שָׂנֵאתִי , תּוֹעֲבַת נַפְשִׁי הִנֵּהוּ ,
אָמְנָם כַּשֶּׁמֶשׁ הִנְנִי , אֲנִי כָּמֹהוּ .
הִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה פֹּה כָּל הַיּוֹם
וְכָל רָע לֹא אֻנָּה לַשֶּׁלֶג עַד הֲלוֹם ;
וּסְבִיבִי שׁוּר ! פְּקַח נָא עֵינָיִם
הִנֵּה הֲמַסְתִּיהוּ וַיְהִי לְמָיִם .
וְעַתָּה אִם לִפְרוֹחַ תִּתְאָו נַפְשֶׁךָ
אָנָּא תִּתְּנֵנִי כִּי אָבוֹא בְּקִרְבֶּךָ" .
וַיֵּעָתֵר הַיַּעַר וַיַּאֲמֵן לִדְבָרֶיהָ

וַיִּתֵּן לָהּ חֶפְצָהּ זאת חִכְּתָה כַּמָּה ,
הָאֵשׁ לא נָתְנָה תְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיהָ .
וַתַּעַל עֶשֶׁן הַיַּעַר הַשָּׁמַיְמָה .
וַתּאכַל וַתִּשְׂרוֹף כּל , לא הִשְׁאִירָה מְאוּמָה
וַתִּגְדַּל הַתַּבְעֵרָה הִגִּיעָה עַד עָב .
וּבִמְקוֹם נֶפֶשׁ הָאֹרֵחַ מִיָּמִים יָמִימָה
מָצָא אוּדִים וְגֶחָלִים צָבָא רָב .

עַל חָרְבוֹת הַיַּעַר לא אֶתְפַּלָּא
כִּי אֵיכָכָה יְחֻבְּרוּ אֵשׁ וְעֵצִים סֶלָה .

12.

צִפּוֹר דרור והקפוד

Чижъ и Ежъ.

בָּדָד לָשֶׁבֶת צִפּוֹר הַדְּרוֹר בְּאַוָּתוֹ
הֵעִיר אֶת הַשַּׁחַר וְשָׁר לוֹ שִׁירָתוֹ
וְלא לְמַעַן תְּהִלָּתוֹ אוֹ מַטָּרָה אַחֶרֶת
אַךְ בְּאַוָּתוֹ לָשִׁיר שִׁירֵי תִפְאֶרֶת !
וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה מִקְצוֹת הַשָּׁמַיִם
וּבִכְנָפֶיהָ הֵבִיאָה מַרְפֵּא וְחַיִּים .

קִדְּמוּ שָׂרִים אַחַר נוֹגְנִים אֶת פָּנֶיהָ
וְכַנְפֵי הָרְנָנִים הֵרִיעוּ לְפָנֶיהָ.
וַיִּדּוֹם הַדְּרוֹר שָׁבַת מִשִּׁיר כְּשֶׂה נֶאֱלָמָה.
„מַדּוּעַ נֶאֱלַמְתָּ אַתָּה דוּמִיָּה? —
שְׁאָלָהוּ הַקִּפּוֹד שָׁם חוֹפֵר בַּאֲדָמָה
„וַתְּכַזֵּב בְּשִׁירֶיךָ בְּעֵת הַהוֹמִיָּה?“.
„שִׁירָתִי שְׁפֵלָה נְמוּכָה וְלֹא נְעִימָה
כִּי בָהּ הַשֶּׁמֶשׁ אוּכַל כַּבְּדָנָה —
הֵשִׁיב צִפּוֹר הַדְּרוֹר לְהַקִּפּוֹד בִּדְמָמָה
וּבְקוֹל נָמוּךְ, לָשִׁיר אֵלֶיהָ קָטֹנְתִּי מִמֶּנָּה“

כֵּן נִשְׁבַּר לִבִּי בְּקִרְבִּי וְרוּחִי חֻבָּלָה
כִּי לֹא כְּהַמְשׁוֹרֵר הַגָּדוֹל פִּינְדַאר הִנֵּנִי
כִּי אָז אוּלַי לָשִׁיר אוּכָלָה
חַסְדֵי אַלֶכְּסַנְדֶר מַלְכֵּנוּ.

13.

הזאב והגדי

Волкъ и Ягненокъ.

הַתַּקִּיף אֶת הַחַלָּשׁ תָּמִיד יַרְשִׁיעַ
מִקְרִים רַבִּים כָּאֵל תִּרְאֶינָה עֵינֵינוּ

בְּדִבְרֵי הַיָּמִים ; אֲבָל לֹא אוֹתָם אַשְׁמִיעַ ,
וּלְדִבְרֵי הַמָּשָׁל נַטֶּה נָּא אָזְנֵינוּ .

בְּחֹם צַח בְּיוֹם לוֹהֵט , אֶל יוּבַל מָיִם
לִשְׁבּוֹר צִמְאוֹנוֹ הָלַךְ אַחַד הַגְּדָיִים
וּלְפִיד הַגְּדִי נִקְרָה שָׁמָּה זְאֵב עֶרֶב
וּבְרָקִים רָב מֵעֵינָיו כִּבְרַק הַחֶרֶב
וּבְמַעֲטֵה צְדָקָה לְמַעַן יְכַסֶּה רִשְׁעָתוֹ
פָּנָה אֶל הַגְּדִי וַיּוֹאֶל אֵלָיו אִמְרָתוֹ :
„אֵיךְ נוֹעַזְתָּ עַז מֵצַח טְמֵא שְׂפָתַיִם
לִרְפּוֹשׂ שִׁקּוּיַי בְּחוֹל הַיָּם וּבְרֶפֶשׁ ?
בְּרֶשַׁע כֶּסֶל כָּזֶה תִּלָּקֶה כִּפְלַיִם ;
רֹאשְׁךָ אָסִירָה וְאֶקְבַּע אֶת קוֹבְעֵי נֶפֶשׁ“ .
אִם כְּבוֹד הַזְּאֵב לְדַבֵּר דָּבָר יִתְּנֵנִי
הִרְהַבְתִּי עֹז לְהַטִּיף דְּבָרִים אֲחֵרִים ;
כִּי בִּשְׁתוֹתִי הַמַּיִם לִשְׁבּוֹר צִמְאוֹנִי
הִרְחַקְתִּי מִמְּאוֹר פָּנָיו כְּמֵאָה צְעָדִים ,
וְאַךְ לַשָּׁוְא יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעֶבְרָתֶךָ
כִּי לֹא יָכֹלְתִּי לִרְפּוֹשׂ מֵימֶיךָ“ .
„הֶאָנֹכִי אֲכַזֵּב בְּדַבְּרִי דָבָר ?
נִבְזֶה הַצֹּאן , הֲנִמְצָא כָּזֶה עַז מֵצַח ?
כֹּה חֵרַפְתַּנִי גַם בְּקַיִץ הֶעָבָר

חֶרְפָּתִי, נָבָל, לֹא אֶשְׁכָּחֶהָ לָנֶצַח״.
מִיּוֹם הִוָּלְדִי עוֹד שָׁנָה לֹא עָבָרָה.
„אִם כֵּן בֶּטַח הָיָה אַחַד מֵאַחֶיךָ״.
הֵן יָחִיד לְאִמִּי הִנֶּנִי — הַגְּדִי קָרָא.
„אִם כֵּן הוּא אַחַד עֲדַתְכֶם כָּמוֹךָ,
אוֹ דוֹדְךָ אוֹ מִמִּשְׁפַּחְתְּךָ הִנֵּהוּ,
אוֹ אַתֶּם אוֹ כַּלְבֵיכֶם אוֹ רוֹעֵיכֶם
אַתֶּם כֻּלְּכֶם, כָּל הַיּוֹם, רַק רַע תָּרֵעוּ
וְתַעֲשׂוּ רָעָה אִם יֵשׁ לְאֵל יְדֵיכֶם;
וּבַעֲוֹן כֻּלָּם אַךְ מִמְּךָ עַז הַמֵּצַח
נָקָם וְשִׁלֵּם אֶקַּח נִקְמַת דַּם וָרֶצַח״.
הָהּ! אֲנִי מֶה חָטָאתִי וּמֶה הֶעֱוֵיתִי?
„הַס כֶּלֶב! שְׁמוֹעַ דְּבָרֶיךָ כְּבַר נִלְאֵיתִי
הָעֵת לִי עַתָּה לְבָרֵר רִשְׁעָתֶךָ
הֵן גָּדוֹל מִנְּשֹׂא גַּם זֶה עֲוֺנֶךָ
כִּי בְּעֵת אֶרֶעַב שַׂמְתָּ פֹּה פְּעָמֶיךָ״.
כֹּה דִבֵּר הַזְּאֵב רָתֵת, וּבַחֲמַת הַגְּעָרָה
סָחַב אֶת הַגְּדִי לִמְאוּרָתוֹ הַמִּדְבָּרָה.

14.

הקופים

Обезьяны.

הַיּוֹדֵעַ וּמֵבִין אֶת מַעֲשֵׂה רֵעֵהוּ
וּמִתְחָרֶה גַּם הוּא הֱיוֹת כָּמֹהוּ
בֶּטַח יִרְאֶה שָׂכָר טוֹב בְּמַעֲשֵׂהוּ ;
וּבְלִי בִין אִם יְדַמֶּה לַאֲחֵרִים
אֵין רָע מִמֶּנּוּ ׳ הוּא מֻכֵּה סַנְוֵרִים ׃
וּמִשָּׁלַי אֶשָּׂא מֵאֶרֶץ מֶרְחַקִּים
וְכַאֲשֶׁר אָהַבְתָּ אָבִיא לְךָ מַמְתַּקִּים .

הַיּוֹדֵעַ אֶת הַקּוֹפִים וְאֶת תַּאֲוָתָם
יוֹדֵעַ גַּם מַאֲוַיִּים עֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂה זוּלָתָם .
שָׁם בַּכּוּשׁ עֲדַת קוֹפִים לָקְחוּ עֶמְדָּתָם
עַל סַנְסִנֵּי הָעֵצִים וְעַל עַנְפֵיהֶם ׳
וְעַל הַצַּיָּד מֵרָחוֹק שָׂמוּ עֵינֵיהֶם
אֵיכָה יִתְגּוֹלֵל בְּרֶשֶׁת זוּ טָמַן לְרַגְלֵיהֶם .
וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר בְּקוֹל עֲנוֹת ׃
.הַבִּיטוּ נָא רְאוּ אֶל זֶה הַמַּפְלִיא עֲשׂוֹת ;
אֵין קֵץ לְמַעַלְלֵי הָעוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת ׳
פַּעַם יִתְעַטֵּף בְּחַבְלֵי הַלּוּלָאוֹת
וּפַעַם יִשְׂתָּרַע כְּמוֹ נֶפֶשׁ עֲיֵפָה ׳

וּפַעַם יִתְכַּנֵּס כַּדּוּר וּצְנֵפָה ,
עַד כִּי גַּם יָדָיו וְרַגְלָיו לֹא יֵרָאוּ ,
הֲכִי מִפְעָלוֹת כָּאֵל לָנוּ לֹא נוֹדָעוּ ?
הֲיִתְפָּאֵר בְּמַעֲשָׂיו גַּם עָלֵינוּ
הֲלֹא אוּמָנִים אֲנַחְנוּ מִנְּעוּרֵינוּ
וּבַחֲרשֶׁת אֵין עַל עָפָר מָשְׁלֵנוּ .
הָבוּ רֵעִים אֲהוּבִים ! וְנַעַשׂ כְּמַעֲשֵׂהוּ
הֲלֹא כְּבָר רָקַד וַיְכַרְכֵּר דַּיֵּהוּ
וְלוּ יִשְׁבּוֹת מִצְּחֹקוֹ וְיֵלֶךְ לוֹ לְדַרְכֵּהוּ
וְנָבֹא שָׁמָּה ... " וַיַּחֲלֹף שֵׁשׁ הַיְקוּשִׁים
לְרַגְלֵי הַקּוֹפִים בָּהֶם יוּקָשִׁים ,
וַעֲדַת הַקּוֹפִים צָהֳלָה וְשָׂמֵחָה
וַיֹּאמְרוּ זֶה לָזֶה : „קוּמוּ וְנֵלְכָה ,
מַדּוּעַ נְבַלֶּה עִתֵּנוּ בַּהֲבָלִים
טוֹב נְנַסֶּה כֹּחֵנוּ רוּץ בַּחֲבָלִים" .
וְחִישׁ מַהֵר יָרְדָה הָעֵדָה מֵעַל הָעֵץ
וַתָּבֹא אֶל הַחֲרָמִים , לְחַפְּשָׂם תֵּת קֵץ ,
וַיָּקוּמוּ לְצַחֵק , וַיַּפְלִיאוּ עֲשׂוֹת ,
זֶה יַעֲטוֹף חֵרֶם מֵהָרֹאשׁ עַד הַשָּׁתוֹת ,
זֶה יָרוּץ רָצוֹא וָשׁוֹב עַד מְהֵרָה
וְזֶה יַלְבִּישׁ בְּשָׂרוֹ אֶת הַמִּכְמָרָה ,
אֵלֶּה יִשְׂמְחוּ כְּהוֹלְכִים בַּחֲלִילִים

וְאֵלֶּה יָשִׂישׂוּ וְיַעֲשׂוּ הִלּוּלִים,
הִתְהוֹלְלוּ הִשְׁתּוֹלְלוּ עַד אֶפֶס כֹּחַ
וּבְהַגִּיעַ הָעֵת לְבַקֵּשׁ מָנוֹחַ
וּלְהוֹצִיא רַגְלֵיהֶם מִמַּלְכֻּדְתָּם בְּאַוָּתָם
אָז רָאֲתָה עֵינָם כִּידָם וְעָרְבָה שִׂמְחָתָם,
וּפוֹרֵשׂ הָרֶשֶׁת עָקֵב מֵאַחֲרֵיהֶם
צוֹפֶה וּמַבִּיט וְעֵינֵהוּ עַל דַּרְכֵיהֶם
וּבִרְאוֹתוֹ כִּי כְבָר בָּאוּ כֻלָּם בַּשַּׁחַת
קָרַב וּבָא אֲלֵיהֶם וּבְיָדוֹ אַמְתַּחַת.
הַקּוֹפִים נִסּוּ עוֹד הַפַּעַם לִבְרוֹחַ
אֲבָל נוֹקְשׁוּ רַגְלֵיהֶם בְּמִשְׁטַח הַחֲרָמִים
וְעַל נְקַלָּה בְּלִי כָל עָמָל וָכֹחַ
כְּאֹסֶף הֶחָסִיל אֲסָפָם אִישׁ הַדָּמִים.

15.

החסידה

Синица.

הַחֲסִידָה הֶעֱבִירָה קוֹל וּמִלָּה
כִּי כַּמֶּרְקָחָה תַּרְתִּיחַ אֶת הַמְּצוּלָה
וְהַקּוֹל הוֹלֵךְ וְחָזֵק, שְׁמוּעוֹת בָּאוּ
וְחִיל אֲחָז שׁוֹכְנֵי יַמִּים מַיִם מָלֵאוּ

גַּם הַחַיָּה וְהַבְּהֵמָה וּבַעַל הַכְּנָפַיִם
נִקְבְּצוּ בָּאוּ חִישׁ מַהֵר אֶל חוֹף הַמַּיִם
לִרְאוֹת בְּעֵינַיִם אֶת הַנִּפְלָאוֹת
עֵת אֶבְרַת חֲסִידָה וְנֹצָה תּוֹרֶה נוֹרָאוֹת,
הָאוֹהֲבִים לָנוּעַ בְּבָתֵּי מִשְׁתָּאוֹת
אֶל הַכִּכָּרָה הַגְּדוֹלָה בָּאוּ רִאשׁוֹנִים:
רָצוּ וְאָצוּ הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים,
עַל פִּי שִׁיחוֹת כַּנְפֵי הָרְנָנִים
בָּאוּ אִישׁ אִישׁ וּבְיָדוֹ כַּף אַחַת
לִטְעוֹם מִמְּרַק הַדָּגִים וּמִנַּחַל עֲדָנִים
לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂבּוֹעַ נַחַת.
וַיִּתְרוֹצְצוּ הֲמוֹנִים לִרְאוֹת הַפֶּלֶא
וּבִדְמָמָה עַל הַיָּם שָׂמוּ עֵינֵיהֶם
אַךְ מְעַט הִפְרִיעוּ מְנוּחָה סֶלָה
הַשּׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה בְּלַחֲשֵׁיהֶם:
„הֲיִבְעַר הַיָּם? הֲיֻקְדִּיחַ?"
אֲבָל עוֹד לֹא יִבְעַר הַיָּם,
„הַעוֹד יָנוּחַ?" עוֹד לֹא יַרְתִּיחַ
וְאֵשׁ הַחֲסִידָה לֹא אָכְלָה אֶת הַתְּהוֹם.
הַחֲסִידָה בְּבוּז וְחֶרְפָּה עָפָה מְהֵרָה
אֶל מְקוֹם שָׁם יְקַנְּנוּ הַצִּפֳּרִים
וְעַד הַיּוֹם לֹא הִבְעִירָה אֶת הַבְּעֵרָה

וַתַּעַשׂ לָהּ שֵׁם אַךְ בְּאֹמֶר וּדְבָרִים.
פֹּה מָצָאתִי לְנָכוֹן עוֹד לְסַפֵּחַ
אֶל מְשָׁלַי זֶה אֵלֶּה הַדְּבָרִים:
„אַל יִתְהַלֵּל חֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ
וְדָבָר שֶׁלֹּא שָׁלֵם לֹא יְהֻלָּל בִּשְׁעָרִים“.

16.

החמור

Оселъ.

בְּרֵאשִׁית בְּרוֹא אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם
וְהָאָרֶץ הוֹצִיאָה נִבְרָאִים רִבּוֹתַיִם
עָלָה גַם זִכְרוֹן הַחֲמוֹר לִפְנֵי הַבּוֹרֵא
וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ חֲמוֹר, שַׁי לַמּוֹרָא.
לֹא נוֹדַע לָנוּ אִם בְּהַשְׂכֵּל וָדַעַת
יָצְאָה מִיַּד הַטֶּבַע הַמְגָרַעַת
אוֹ מֵרוֹב עֲבוֹדָה, עָמָל וּתְלָאָה
לְבַב מְעַצֵּב יְצוּרִים שָׁנָה וְתָעָה:
כִּי קָטָן מְאֹד וּמִן בְּלִי יְדוּעִים
יָצַר אֶת הַחֲמוֹר בּוֹרֵא הַבְּרוּאִים;
אַף כִּי הַחֲמוֹר בְּגַאֲוָתוֹ רוֹכֵב שָׁמַיִם

נַפְשׁוֹ עֲפְּלָה לְהִתְגָּאוּת נֶגֶד הַחַיִּים ;
אֲבָל בַּמֶּה יִתְגָּאֶה הַחֲמוֹר גָּאֹה
אִם גְּוִיָּתוֹ קְטַנָּה שְׁפֵלָה וּנְכֵאָה ·
הַחֲמוֹר נִגַּשׁ וַיֶּעְתַּר אֶל אֵל דְּבָרוֹ
כִּי יַגְדִּיל וִירַטְפֵּשׁ מִנּוֹעַר בְּשָׂרוֹ ·
וַיֹּאמַר: חָנֵּנִי אֱלֹהִים חָנֵּנִי
הָאֵר נָא פָּנֶיךָ גַּם אֵלַי וּבָרְכֵנִי
הֵן אֶת רָעְתִי נְשֹׂא אוּכַל אֵיכָכָה ?
הֵן לַאֲרִי נָמֵר וְשֶׁנְהַב אַךְ שִׁיר וּשְׁבָחָה
וְכָל פֶּה יוֹדֶה אַךְ אָשְׁרָם וְטוּבָם
יְשַׁבְּחוּם וִיפָאֲרוּם וְנָעִים נִיבָם ·
וְלַחֲמוֹרִים אִי־כָבוֹד אֵין כָּל מְאוּמָה
אַךְ חֶרְפָּה וָחֶסֶד בּשֶׁת וּכְלִמָּה ·
וָלוּ לְמִזְעָר כְּעֵגֶל שַׁמְּתַנִי
וּבְגֵאָה וְגָאוֹן כְּבָר פְּרַצְתַּנִי ·
כִּי עַתָּה אֶתְחַר עִם כָּל חַיְתוֹ יָעַר
וְיָשׁוּבוּ יָשִׂיחוּ בִּי יוֹשְׁבֵי שָׁעַר" ·

כָּכָה פִּלֵּל הַחֲמוֹר יוֹם יוֹם תְּפִלָּתוֹ
עַד כִּי קָצוּ אָזְנֵי שַׁדַּי בְּרִנָּתוֹ
וַיֵּעָתֶר לוֹ · מִלֵּא חֵפֶץ לִבָּתוֹ !
וּגְוִיָּה בְרִיאָה נָתַן לוֹ בִּן לַיְלָה
וְלֹא יָדַע בַּפֶּשׁ · גֵּוֹ גָּבַהּ מַעְלָה ·

וַיְהִי לַבְּרִיאָה מְשׁוּבָה נִצַּחַת
וְעַל תְּפִלָּתוֹ זֹאת הוֹסִיף לוֹ עוֹד אַחַת:
קוֹל עָב מוּזָר וְחָזָק כְּקוֹל שֵׁד מַשְׁחִית
עַד כִּי הָיָה לְחָגָא לְכָל חַיְתוֹ יָעַר
מִקּוֹלוֹ נִחֲתוּ כֻּלָּם וַתֹּאחֲזֵמוֹ שָׂעַר.
מַה נִּפְלֵאת זֹאת הַחַיָּה הַנּוֹרָאָה?
כָּל רוֹאֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן רַק זְוָעָה,
וְאַף אֲדוֹתֶיהָ חָרְשָׁה הַבְּהֵמָה.
אַךְ לֹא עָבְרָה עוֹד שָׁנָה שְׁלֵמָה
וַיַּכִּירוּ אֶת הַחֲמוֹר כָּל חַיְתוֹ יַעַר
וּלְמוֹפֵת נְתָנוּהוּ אֶל כָּל אִישׁ בַּעַר
וּמִכָּל הוֹלְכֵי עַל אַרְבַּע רַגְלַיִם
בָּחֲרוּ אוֹתוֹ לְנוֹשֵׂא סֵבֶל וּלְשׁוֹאֵב מַיִם.

בְּכָל עֶצֶב יִתְרָה טוֹבָה
אַךְ לֹא לְנֶפֶשׁ תּוֹעֵבָה.

17.

קוף היער ובתי עינים

Мартышка и очки.

קוֹף לְזִקְנָתוֹ הוּכָה בְּמַכְאוֹב עֵינַיִם
וְהוּא שָׁמַע מְסַפְּרִים בְּדִבּוּר שְׂפָתַיִם

כִּי לֹא נוֹרָאָה הִיא הַמַּחֲלָה הַזּאֹת
וּבִכְלִי מַחֲזֶה תְּשׁוּבְנָה לִרְאוֹת •
וַיְמַהֵר וַיָּבֵא לוֹ בָּתֵּי עֵינַיִם
לֹא צֶמֶד אֶחָד אֲבָל כְּשִׁבְעָתַיִם
וַיְסֹבְבֵם וַיַּקִּיפֵם הֵנָּה וָהֵנָּה,
פֹּה יָנִיחֵם עַל בִּטְנוֹ הַשְּׁמֵנָה
פֹּה יְשִׂימֵם עַל לוּחַ לְבָבוֹ
וּפֹה יְצַמְּדֵם אֶל זְנָבוֹ
פִּתְאֹם וְהִנֵּה עַל קָדְקֳדוֹ יְנִיחֵם
וּבְעוֹד רֶגַע יְלַחֲכֵם אוֹ גַּם יְרִיחֵם
אוֹ עַל מִצְחוֹ יַעֲדֶה אוֹתָם לְהוֹד
וְלֹא יָדַע מַה לַּעֲשׂוֹת בָּם עוֹד
אֲבָל אֵין בָּמוֹ כָּל יְשׁוּעָתָה •
„יִקָּחֵם אֹפֶל ! חוֹרְשֵׁי הַמְּזִמָּתָה"
אָמַר בְּרַעַם וָרֹגֶז קוֹף הַיַּעַר
רֵיק נָבָל הִנֵּהוּ • כְּסִיל וָבַעַר,
אֲשֶׁר יַאֲמִין וּמִבְטָחוֹ יָשִׂים
בְּדִבְרֵי הַבּוֹעֲרִים הָאֲנָשִׁים,
כָּל הַיּוֹם יֶהְגּוּ אַף יְדַבֵּרוּ
„בָּתֵּי עֵינַיִם" „כְּלֵי־מַחֲזֶה" • יְשַׁקֵּרוּ
יַרְעִידוּ אָזְנֵי כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל
וְגֵהָה וְכֵהָה אָיִן, וְהַכֹּל הָבֶל !

וּבְיָגוֹן וָרֹגֶז עַל דִּבְרֵי בָלַע
אָחַז וְנִפֵּץ אוֹתָם אֶל הַסָּלַע׃

כְּחָזוֹן הַזֶּה רָאִיתִי גַּם בֵּין הָאֲנָשִׁים
בְּכָל יָקָר וּמוֹעִיל, הַכְּסִיל תְּהִלָּה יָשִׂים
וְעַל אֲשֶׁר לֹא יָבִין עֶרְכּוֹ יִשְׂעַר שָׂעַר׃
וְאִם עוֹד נִתַּן הַסֵּבֶל בִּמְרוֹמִים בְּשַׁעַר,
יִרְדּוֹף כָּל נָבוֹן בַּחֲמַת חַיָּתוֹ יָעַר׃

18.

יונת אלם רחוקים

Два голубя.

יוֹנִים שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ יָשְׁבוּ שָׁלֵיו
יַחַד אָכְלוּ, שָׁתוּ, יַחַד יָצְאוּ וּבָאוּ
הִתְעַנְּגוּ בְאַהֲבָה עֵדֶן וְנַחַת רָוֵיוּ
וְכַאֲשֶׁר יִסְעוּ רַק צְמָדִים יִסָּעוּ,
בְּקֹצֶר מִלִּים אֹמַר: כֹּל חָלְקוּ יַחַד
גַּם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה גַּם עֶצֶב וָפַחַד;
רִגְעֵי חַיָּתָם לָהֶם לֹא אָרָכוּ
בְּאַהֲבָתָם יָגוֹן וַאֲנָחָה שָׁכָחוּ׃
וְעַתָּה שִׁפְטוּ נָא כָּל יוֹדְעֵי דָעַת

מַה לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְשַׁלְהֶבֶת הָאַהֲבָה
כִּי מָצָא הָאֶחָד בְּשֶׁבֶת אַחִים מִגְרַעַת:
וְלָנוּד עַל כַּנְפֵי רוּחַ הִתְאַוָּה תַאֲוָה
לִרְאוֹת הַפְּלָאוֹת אֲשֶׁר אֵין לָמוֹ חֵקֶר
הַנַּעֲשׂוֹת לִרְגָעִים עַל חוּג תֵּבֵל,
לְהַבְדִּיל בֵּין אֱמֶת תַּרְמִית וָשֶׁקֶר
וּלְהִתְבּוֹנֵן לֶאֱמוּנָה וְאֶל דִּבְרֵי הֶבֶל.
אָנָה תֵלֵךְ? שְׁאֵלָה הַנּוֹתֶרֶת
בְּעֵינַיִם בּוֹכִיּוֹת וְיוֹרְדוֹת מָיִם
מַה בֶּצַע, כָּבוֹד אוֹ תִפְאֶרֶת
לָנוּעַ בְּתֵבֵל וּלְכַתֵּת רַגְלָיִם?
הַאִם מוֹסְרוֹתֵינוּ תְנַתֵּק, אַכְזָרִי!
הֵן אִם עָלַי פֶּן לֹא תָחוּס עֵינֶיךָ
חֲמוֹל נָא עָלֶיךָ חוּס עַל נַפְשֶׁךָ
עַתָּה תִרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי!
זְכוֹר עוֹף טוֹרֵף, פַּחִים, סַעַר וָסְעָה
אֵיד וְגֶבֶר הַפָּרוּשׂ עֲלֵי עוֹבְרֵי דָרֶךְ:
עֵקֶב עֲקֵבֶיךָ עַד יְמֵי חֹם וָצֵאָה,
אוֹ אָז בַּל אֲעַקְּבְךָ יְדִיד יְקַר עֶרְךָ!
וְעַתָּה הוּא יוֹם סַגְרִיר וְעֵת צָרָה
וְאָכְלֵנוּ אֵין נִפְרָץ יָקָר מְאֹד
וַיִּשְׁמַע קוֹל עוֹרֵב ... קוֹל אוֹמֵר קְרָא־קְרָא:

הֲלֹא תֵדַע כִּי־רַק־רַע יִרְזוֹם סוֹד.
אַל נָא תִפָּרֵד מֵעָלַי מַחְמַד לְבָבִי
הֵן בְּךָ אָגִילָה, עָלֶיךָ אַשְׁלִיךְ יְהָבִי
וְאָנָה דוֹדִי תָּעוּף? לְאָן וְאָנָה!
בִּלְתְּךָ בָדָד אֵשֵׁב אֶהְיֶה כְּאַלְמָנָה.
פַּח גֵּץ וָרַעַם אַךְ אֶרְאֶה בַחֲלוֹמִי
נַפְשִׁי תֵדַע לִי פֶּן יִקְרָאֲךָ אָסוֹן
עַב קַל כְּכַף אִישׁ אִם יִתְנַשֵּׂא בִּמְקוֹמִי;
„אַיֵּה רֵעִי אַיֵּה דוֹד אַיֵּה חָתָן?
הֲשָׁלוֹם לוֹ? וּלְפָנָיו תָּדוּץ דְּאָבָה
הֲנִמְצָא לוֹ מַחֲבֵה רוּחַ?" תָּמִיד אֶחְשָׁבָה.
עַד לִבּוֹ נָגְעוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה;
קָשֶׁה עָלָיו הִפָּרֵד מֵאָח וָרֵעַ
אַךְ תְּשׁוּקָתוֹ לָעוּף עוֹד גָּדֵלָה
הִיא תְעוֹרֵר עֵינֵי בִינָה וָדֵעַ.
„מִנְעִי עֵינַיִךְ מִבֶּכִי אֲהוּבָתִי
הָסִירִי נָא מֵעָלַיִךְ פָּנִים נִזְעָמִים
הֵן רַק עַל דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
אֶפָּרֵד נָא מֵעָלַיִךְ יוֹנָתִי;
עַל דַּרְכִּי חִישׁ מַהֵר אֶתְבּוֹנָנָה
רְאֵמוֹת וְנִשְׂגָּבוֹת לִרְאוֹת אֵיטִיבָה

פִּלְאֵי חֲסִידָיָה אוֹתָם מִי מָנָה !
אֶל צֵל כְּנָפַיִךְ בִּמְהֵרָה אָשׁוּבָה, —
אוֹ אָז נִבְרָא לָנוּ נִיב שְׂפָתַיִם
מִכָּל אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמַיִם,
מִכָּל הַנַּעֲשֶׂה, מִכָּל אֲשֶׁר אֶזְכּוֹרָה
וּמִכָּל הַפְּלָאוֹת לָךְ אֲסַפֵּרָה,
וּבְשָׁמְעֵךְ מִסְפָּרֵי שְׂפָתַי תַּבִּיעֶנָה
כְּמוֹ הֵנָּה הִנָּם ! כְּמוֹ עֵינַיִךְ תִּרְאֶינָה"・
סוֹף דָּבָר, רֵעִים נָשְׁקוּ אִישׁ רַעְיָתוֹ
נִפְרָדוּ וְאֶל מֶרְחַקִּים שָׂם מְגַמָּתוֹ・
בְּדַרְכּוֹ פָּגַע הָעֶקֶר גֶּשֶׁם וָרַעַם,
אֶרֶץ תּוֹצִיא לֶחֶם כְּכַעַס בְּפַעַם
תַּחְתֶּיהָ נֶהֶפְּכָה כְּמוֹ יַמִּים מַיִם
אַיֵּה מַחֲסֶה ? יִתְחַקֶּה בַּעַל הַכְּנָפַיִם,
וּלְאָשְׁרוֹ הִתְנוֹסֵס לְעֵינָיו בָּעֵינַיִם
עֵץ זָקֵן נָבוּב לִבּוֹ וּכְמוֹ מְאוּרָה
וַיָּבֹא בָהּ וּכִמְעַט מָצָא לוֹ קֵן
אַךְ לֹא הָיְתָה עֲרוּכָה בַּכֹּל וּשְׁמוּרָה
כִּי גַּם מַחֲבֵה רוּחַ לֹא מָצָא לוֹ כֵּן,
גַּם מִמָּטָר סוֹחֵף מִמְּטַר שָׁמַיִם
כָּל בַּדֵּי עוֹרוֹ נָמַסּוּ כְּמוֹ מָיִם.
וַיְהִי אַךְ חָדַל הַקּוֹל שׁוֹאָה וָאֶמֶשׁ

וּכְבַתְּחִלָּה זָרְחָה לוֹ שָׁם הַשֶּׁמֶשׁ
אָנָּה רוּחוֹ נָסוֹעַ עוֹד הַפַּעַם
שָׁכַח קוֹל הָרַעַם עֶבְרָה וָזַעַם
וַיֵּצֵא וַיִּנָּעֵר נוֹצָתוֹ מֵרְסִיסֵי מָיִם
וַיָּשָׁב וַיַּאֲבֵר עוֹף הַכְּנָפַיִם •

בְּעוּפוֹ רָאָה מְעַט כֻּסֶּמֶת וּשְׂעֹרָה
נִפְזְרוּ הֵנָּה וָהֵנָּה שָׁם בְּרֶשֶׁת
(חִנָּם בְּעֵינֵי עוֹף כָּנָף הָרֶשֶׁת מְזוֹרָה)
וַיָּעַף אֵלֶיהָ חִישׁ כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת
וּכְבָר נִלְכַּד בַּפָּח יוֹנָה הַנּוֹסֵעַ
אָח ! צָרָה ! שֶׁבֶר ! אַךְ רַע יָרוֹעַ
וַיִּתְאַזָּר וַיִּתְגַּבָּר בְּגֹדֶל כֹּחוֹ
אַךְ לְאָשְׁרוֹ רָקְבָה הַמִּכְמָרָה
וְאַחֲרֵי פָּצְעוֹ כְּנָפָיו וִירֵכוֹ
נִתֵּק הָרֶשֶׁת וַיָּנָס מְהֵרָה •

וְהִנֵּה שֶׁבֶר גָּדוֹל מִזֶּה קִדֵּם הַנּוֹדֵד
נֵץ גְּדוֹל הַנּוֹצָה וְאֶרֶךְ הָאֵבֶר
מְשַׁחֵר לַטֶּרֶף אַכְזָרִי כַּשּׁוֹדֵד
יָעוּף לְבַלְעוֹ חַי גְּרוֹנוֹ כַּקֶּבֶר •

לֹא רָאָה הַנָּד אוֹר כְּמוֹ בְּאֱשׁוֹן לָיִל !
מִפַּחַד הַנֵּץ הַשָּׁט לִקְרָאתוֹ

אָסַף שְׁאֵרִית כֹּחוֹ יְאַבֵּר בְּאֶבְרָתוֹ
אֲבָל פַּס כֹּחַ הַנִּרְדָּף אֵין עוֹד חָיִל !

הַנּוֹדֵד רוֹאֶה חֲדוּדֵי צִפָּרְנַיִם
יָחוּשׁ רוּחַ קַר מִבֵּינוֹת לַכְּנָפַיִם .
פֶּתַע בָּא הַנֶּשֶׁר מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
וַיַּךְ אֶת הַנֵּץ בְּשֶׁצֶף קֶצֶף פַּעֲמַיִם
טוֹרֵף אָכַל טוֹרֵף בַּאֲרֻחַת צָהֳרָיִם .
בֵּין כֹּה וָכֹה וְהַתּוֹר צָלַל תַּחַת
כְּכֹבֶד אֶבֶן בְּרִדְתָּהּ אֱלֵי בוֹר שַׁחַת
וְאֶל תַּחַת גֶּדֶר הִסְתִּיר חַיָּתוֹ .
אֲבָל עוֹד לֹא נִמְלְאָה סְאַת רָעָתוֹ
צָרָה תָּבִיא צָרָה וְשֶׁבֶר מִשְׁנֵהוּ
וְיֶלֶד צָעִיר קִלַּע אֵלָיו בְּאַבְנֵהוּ —
יֶלֶד רַךְ לֹא עוֹד חַנּוּן וְרַחוּם הִנֵּהוּ —
וַיְפַלַּח עוֹר מִצְחוֹ לְאוֹת בֵּין עֵינֵיהוּ .
אָז הִתְעַשֵּׁת הֶעָקֹר בְּרֹאשׁ פָּצוּעַ ,
בִּכְנָפַיִם פְּצוּעוֹת וּבְרֶגֶל נִשְׁבָּרָה ,
קִלֵּל אֶת יִצְרוֹ וְאַוָּתוֹ לָנוּעַ
שֶׁרַךְ דַּרְכּוֹ לְקִנּוֹ בְּלִי שֶׁבֶר וְצָרָה .
עוֹד מֵאֲשֶׁר הָיָה הַשָּׁב לְרַעְיָתוֹ ,
עוֹד לֹא כָבְתָה שַׁלְהֶבֶת הָאַהֲבָה ,

שָׁם מָצָא עֵזֶר וּרְפוּאָה וּמַאֲכָל תַּאֲוָה
בְּחֶבְרָתָהּ שָׁכַח רֵישׁוֹ וְנִרְפָּא חַבּוּרָתוֹ .

הַמַּשְׂכִּיל וְהַיּוֹדֵעַ
הַחוֹשֵׁק לִנְסוֹעַ
בְּנֶפֶשׁ בּוֹעֲרָה
יִקְרָא מִשְׁלֵי זֶה פְּעָמַיִם
וְעַד מְהֵרָה
יִרְאֶה צָרָה
בְּאֶרֶץ גְּזֵרָה
לֹא אַחַת וּשְׁתַּיִם ,
אָז תַּחֲלוֹף הַתְּשׁוּקָה
לְאֶרֶץ רְחוֹקָה
תַּחַת הַשָּׁמַיִם ,
אִם גַּם יַבְטִיחַ
לוֹ הָרוּחַ
אוֹצְרוֹת מִצְרַיִם ·
בַּנְתִּי בִּינָה
בֶּאֱמֶת וֶאֱמוּנָה
כִּי אֵין אֶרֶץ טוֹבָה
כְּבִמְקוֹם אַחִים
בְּאֵין פַּחִים
רַק אַחֲוָה וְאַהֲבָה ,
אֵין רִנָּה וְגִילָה
אֵין שֶׁבַח וּתְהִלָּה
כְּעִם אֵשֶׁת נְעוּרִים
בֵּין בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ
בְּאֶרֶץ מוֹלְדוֹתֶיךָ
שָׁם תְּיַשֵּׁר הַדּוּרִים , ד)

19.

אדרכמון

Червонецъ.

הֲנִמְצָא תוֹעֶלֶת בְּדַעַת וּתְבוּנָה ?
אָמְנָם כֵּן ! בִּלְתִּי שֶׁפֶק וּתְפוּנָה ,

זֹאת יֵדְעוּ כָּל יוֹדְעֵי בִינָה וָדַעַת
כִּי אֵין בְּהַשְׂכֵּל חִסָּרוֹן וּמִגְרָעַת ;
אוּלָם לֹא בְדַעַת קוֹרְאִים לִפְעָמִים
לְרוֹדְפֵי זִמָּה בְּשֵׁם חֲכָמִים
אוֹ שְׂפַת אָוֶן וְכָל דִּבְרֵי נְבָלָה
בְּשֵׁם בִּינָה חָכְמָה וְהַשְׂכָּלָה .
לָכֵן נָטַל עָלֵינוּ וְעַל נַפְשׁוֹתֵינוּ
לְבָאֵר הֵיטֵב אֶת כָּל דְּבָרֵינוּ
בְּבוֹאֵנוּ לְהוֹכִיחַ אֲנָשִׁים לַאֲשֶׁר דַּרְכֵיהֶם
לִבְלִי בָעֵר גַּם אֶת טוּב עֲלִילוֹתֵיהֶם ,
לִבְלִי נַרְפֶּה יָדָם , לִבְלִי עַקֵּם מִדָּתָם ,
וּלְבִלְי הַבְדִּילָם מִיָּשְׁרָם וְתֻמָּתָם
וְלֹא נָבִיא תוֹעֵבָה בְּלִבָּם לְהַטְבִּיעַ
וְנַעֲשֶׂה לָהּ בָּרָק כְּאוֹר זָרוּעַ .
בַּדָּבָר הַזֶּה רַב אֹמֶר וּדְבָרִים לְדַבֵּר
אֲשֶׁר יַשְׂפִּיקוּ לְסֵפֶר שָׁלֵם לְחַבֵּר ,
אֲבָל לֹא לְכָל אָדָם נִתַּן אִמְרֵי שֶׁפֶר
לְחַבֵּר חִבּוּרִים כָּתוּב זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר
לָכֵן מָהוּל בִּשְׂחוֹק מְשָׁלַי נָשָׂאתִי
אֶבְטַח כִּי בְעֶזְרוֹ תָּבִינוּ מַטָּרָתִי .

אִכָּר אִישׁ־תָּם כָּמֹהוּ יִפְרוּ בֶהָמוֹן
מָצָא פַּעַם אַחַת בָּאָרֶץ אֲדַרְכְּמוֹן,
וְאַף כִּי הָאֲדַרְכְּמוֹן הִתְגָּאַל בָּאֲדָמָה
רָצוּ רַב אָדָם לִקְנוֹתוֹ שָׁמָּה,
וּקְשִׁיטוֹת בִּמְחִירוֹ נָתְנוּ מְלֹא חָפְנַיִם.
„עוֹד יוֹסִיפוּ לָתֵת לִי פִּי שְׁנַיִם —
אָמַר הָאִכָּר — לִי עֵצָה אַחֶרֶת
לְמַרְבֵּה מְחִירוֹ וּמִכֻּתָּם יוֹקִירוּהוּ
הֵן אֶמְרְטֶנּוּ אֶעֱשֶׂנּוּ לְיוֹפִי וּלְתִפְאֶרֶת
וְהַכְּנַעֲנִים עוֹדוֹ בְּכַפָּם יְבַלָּעוּהוּ".
וַיִּקַּח חוֹל, חָצָץ, נֶתֶר וּלְבֵנָה
וַיַּעַשׂ מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ
וּבְכָל אוֹנוֹ וְכֹחוֹ וּבְיָדוֹ הַשְּׁמֵנָה
הֵחֵד אֶת הָאֲדַרְכְּמוֹן וַיִּמְרְטֵהוּ,
לְמַעַן הֱיוֹת לוֹ בָרָק וְעוֹד יֶתֶר
יְקַלְקְלֵהוּ וִילַטְּשֵׁהוּ בְּחוֹל וּבְנֶתֶר
וְלַעֲשׂוֹת לוֹ נוֹגַהּ כְּאֵשׁ עוֹד יָדוֹ נְטוּיָה.
אָכֵן נָגַהּ כָּאֵשׁ, מֵעֲבוֹדָתוֹ הַנָּכְרִיָּה;
אֲבָל מַה עֶרְכּוֹ וְחָסֵר מִשְׁקָלוֹ
וַיֵּרֶד מְחִירוֹ, וַיֵּרַע לָאִכָּר בִּגְלָלוֹ.

20.

בעל שלשת נשים

Троеженецъ.

נוֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר לֵב וְאִישׁ זִמָּה
לְבֹשֶׁת עֶרְוַת אִמּוֹ לְבוּז וְלִכְלִמָּה
לָקַח לוֹ עַל אִשְׁתּוֹ עוֹד נָשִׁים שְׁתַּיִם
וַיְהִי לִשְׁנִינָה וְלִלְזוּת שְׂפָתַיִם ׃
וַיְהִי בְּהִוָּדַע זֹאת לְמֶלֶךְ הָאָרֶץ
(וְהוּא עָנַשׁ קָשֶׁה אֶת הַפּוֹרְצִים פֶּרֶץ)
וַיְצַו לַחֲרוּץ עוֹנְשִׁים מָרִים וְקָשִׁים
לַעֲוֹן הַמִּתְחַתֵּן בְּשָׁלֹשׁ נָשִׁים
לְהַרְשִׁיעַ אוֹתוֹ בְּעֹנֶשׁ קָשֶׁה וְנוֹרָא מְאֹד
וְכָל הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִירָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד ׃
„וְאִם בְּעֹנֶשׁ קַל וְקָטוֹן יוּסַר הַלֵּץ
וְתָלִיתִי אֶת כָּל הַשּׁוֹפְטִים עַל הָעֵץ“ ׃
אָז נִבְהֲלוּ נְבוֹנִים וְשׁוֹפְטֵי אָרֶץ
לִשְׁמוֹעַ מִפִּי מֶלֶךְ שֵׂם מָוֶת וָקֶרֶץ
חִיל אֲחָזָמוֹ אֵימָתָה וָפַחַד
וְעַל שְׁלֹשֶׁת יָמִים נוֹסְדוּ יַחַד
בַּמֶּה יֵעָנְשׁוּ אֶת בַּעַל שְׁלֹשֶׁת הַנָּשִׁים ?
הֵן יֵשׁ רַב עֲנוּיִם מָרִים וְקָשִׁים

אַךְ מִי גֶבֶר זֹאת לֹא יוֹדֵעַ
כִּי הָעֹנֶשׁ לֹא יֵיטִיב לֵב פּוֹשֵׁעַ .
וַיְהִי אַחֲרֵי חָקְרָם שְׁלֹשָׁה יָמִים
רִחַם עֲלֵיהֶם אֵל שׁוֹפֵט רָמִים
וַיִּתֵּן בְּלִבָּם מִשְׁפַּט הָרוּץ וְעֹנֶשׁ פֶּלֶא
אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ יוֹשְׁבֵי קְצָווֹת סֶלָה ,
וּלְבֵית הַמִּשְׁפָּט נִקְרָא הַבְּלִיָּעַל
לִשְׁמוֹעַ מִשְׁפָּטוֹ הַמַּר כְּרוֹשׁ וָרַעַל .
וְכֹה הוֹצִיאָה מִשְׁפָּטָהּ עֲדַת אֵל כֻּלָּהּ ,
„כִּי יִקַּח לוֹ אֶת כָּל נָשָׁיו שְׁלָשְׁתָּן יַחַד !“
„אֵיכָה שָׁגוּ בָּרֹאֶה פָּקוּ פְּלִילָה ? “
הִתְלַחֲשׁוּ הַשּׁוֹמְעִים בְּאֵימָה וָפַחַד
הֵקַלּוּ עֲוֹנוֹ וְחֶטְאוֹ הֵמָּה יִשָּׂאוּ
בֶּטַח עַל הָעֵץ עַד מְהֵרָה יוֹקָעוּ .
אֲבָל לֹא עָבְרוּ עוֹד יָמִים אַרְבָּעָה
וְהַזֵּד שָׁם מְחַנֵּק לְנַפְשׁוֹ וְעָשָׂה רָעָה .
עַד כִּי לֹא אֶחָד בְּכָל הַמַּמְלָכָה
הִרְהִיב בְּנַפְשׁוֹ עֲשׂוֹת עוֹד כָּכָה .

21.

דור אין אלהים

Безбожники.

וַיְהִי דוֹר סוֹרֵר לְחֶרְפַּת מִין הָאִישִׁים
אֲשֶׁר לִבָּם מָלֵא רֶשַׁע וּפִיהֶם עַוְלָתָה
וְלִקְרַאת אֱלֹהִים אָמְרוּ לָצֵאת חֲמֻשִׁים
(אָרוּר אַפָּם וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה).
וּגְדוּדִים יָצְאוּ בְּנֵי בְלִיַּעַל לִרְבָבוֹת
מִי בְּרֹמַח מִי בְּכִידוֹן וּמִי בַּחֲרָבוֹת,
הָלוֹךְ וְטָפוֹף הָלָכוּ בְּקוֹל רְנָנוֹת
וְרָאשֵׁי הַמּוֹרְדִים הֵרִימוּ קוֹל עֲנוֹת
שָׁאֲנוּ צוֹרְרִים בְּקֶרֶב מוֹעֲדֵיהֶם
כִּי מִשְׁפָּט שָׁמַיִם אַךְ שֶׁקֶר וָהֶבֶל
אוֹ נִרְדְּמוּ הָאֱלִילִים שָׂמוּ אוֹתוֹתֵיהֶם
אוֹ לֹא יַשְׁגִּיחוּ עַל תַּהֲלוּכוֹת תֵּבֵל ;
וַיֹּאמְרוּ לַעֲנוֹשׁ גַּם אֶת הַגִּלּוּלִים
לְקַלַּע אֲבָנִים בָּאֵלִים לִנְטוֹת בָּאָרֶץ,
וְעַל נִקְלָה מִן הֶהָרִים הַתְּלוּלִים
יָבִיאוּ עַל בְּנֵי עֶלְיוֹן מָוֶת וָקֶרֶץ.
וַיִּתְעַצֵּב אָלִימְפּ ה) הַר מוֹעֵד לָאֵימִים
וַיִּתֵּן אֶל לִבּוֹ רַבָּה רָעַת הָאָדָם

וַיָּשֶׂם פָּנָיו אֶל זֶעוֶועס ¹) רָם עַל רָמִים
לְהָשִׁיב עַל רֹאשׁ הַמּוֹרְדִים רָעַת יָדָם ·
וַתְּהִי עֲצַת כָּל בְּנֵי הָאֱלֹהִים
לְהוֹכִיחַ רָעַת הָאָדָם עַל פָּנֵיהוּ
לָתֵת מוֹפֵת – לֹא גָבֹהַּ מִגְּבֹהִים –
אוֹ לְהַמְטִיר עָלָיו מָטָר וּלְהַכְחִידֵהוּ
אוֹ בְּרַעַם רַעַשׁ וְרֹגֶז לְכַלּוֹתָם
אוֹ כַּבָּרָד וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ יָשִׂים קֵץ
לְחַיֵּי הַחַטָּאִים הָאֵלֶּה בְּנַפְשׁוֹתָם ,
(כִּי לֹא בִדְבָרִים לְבַד יִוָּסֶר לֵץ) .
„כַּתֵּר ! אָמַר אַבְרֵךְ ²) , אִם דַּרְכָּם לֹא יֵיטִיבוּ
וּמִפְּנֵי בְּנֵי אַל־מָוֶת לֹא יֵדְעוּ פַּחַד
אוֹ אָז כָּל רָעָתָם אֶל נַפְשָׁם יָשִׁיבוּ
וּבִשְׁחִיתוֹתָם יִפְּלוּ פּוֹעֲלֵי אָוֶן יַחַד" ·
וְהִנֵּה אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ כַּמָּטָר נָזְלוּ
וַיַּמְטִירוּ לְמַעְלָה רִשְׁפֵּי קַשְׁתוֹתָם
אֲבָל הָאֲבָנִים עַל רֹאשָׁם נָפָלוּ
נֶהֶרְגוּ · וְחֵץ פִּתְאֹם הָיָה מַכּוֹתָם ·

זֶה פְּרִי מֶרִי וָמֶרֶד כָּל בְּנֵי בְלִיַּעַל
גֶּפֶן סְדוֹם גַּפְנָם וְיֵינָם יֵין רַעַל ·
שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם, לְאֻמִּים בִּינוּ
הַקְשִׁיבוּ אַתֶּם , דִּבְרֵי הַאֲזִינוּ .

הִנֵּה עָפְלָה נֶפֶשׁ רְשָׁעִים וְרוּחָם חָבְלָה
רְשָׁעִים הַמִּתְיַמְּרִים בְּשֵׁם הַהַשְׂכָּלָה,
הִנֵּה אֵלֶּה רְשָׁעִים וְאַנְשֵׁי בְלִיַּעַל
כַּאֲשֶׁר יְסִיתוּכֶם לְהוֹצִיא מֶרֶד וָמַעַל
כֵּן עִתְּכֶם עֵת רָעָה, לָבוֹא יַקְרִיבוּ
וְחִצֵּיכֶם אֶל עָל, עַל רָאשֵׁיכֶם יָשׁוּבוּ.

22.

הנשר והתרנגולת

Орелъ и Курица.

בִּמְרוֹמֵי שְׁחָקִים
בִּמְקוֹם בְּרָקִים
תַּחַת הַשָּׁמַיִם
עָף לָשׁוּחַ
עַל כַּנְפֵי רוּחַ
מֶלֶךְ הַכְּנָפַיִם,
וּכְשָׁעָה אֲרוּכָה
בִּקֵּשׁ מְנוּחָה
וַיִּפְרֹץ פֶּרֶץ
לָרֶדֶת הֲלוֹם
בְּעוֹד יוֹם
אֵלֵינוּ לָאָרֶץ.

וְלֹא אֶרֶז וְאַלָּה
וְלֹא אַלּוֹן וְאֵלָה
בָּחַר לִמְעוֹנוֹ
וְלֹא גִבְעָה רָמָה
עֲלֵי אֲדָמָה
כְּיָאוּת לִגְאוֹנוֹ,
אַךְ עֲרֵמָה שְׁפֵלָה
וְלֹא גְדוֹלָה
מָצְאָה חֵן
בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
וְשַׂר הַמֶּלֶךְ
וְשָׁם מָצָא לוֹ קֵן.

לֹא נוֹדָעָה
אִם שָׁגָה וְתָעָה
בִּבְחוֹר מְעוֹנוֹ
לָשֶׁבֶת בַּשֵּׁפֶל
בִּמְקוֹם אֹפֶל
וְלֹא כִגְאוֹנוֹ.
דַּרְכֵי מֶלֶךְ
שׁוֹנִים מֵהֵלֶךְ
וּמַה נָּבִין לְרֵעוֹ
בֶּטַח יָדַע לְבָבוֹ
עֶשְׁתְּנוֹת קִרְבּוֹ
כִּי גָבַהּ דֵּעוֹ.
כִּי מִי כַּנֶּשֶׁר
יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר
עֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ,
פֶּן מִבְּלִי אֹרֶן
בָּחַר בְּגֹרֶן
לְכַבְּדֵהוּ מִכְּבוֹדֵהוּ,
הֵן גַּם זֹאת
מִמֶּנִּי נִפְלָאוֹת
שְׁנוֹת לְבָבוֹ
כִּי בִזְמַן לֹא רָב

צִוָּה צַו:
לְהַעְתִּיק מוֹשָׁבוֹ.
וְתַרְנְגוֹלוֹת שְׁתַּיִם
פְּקוּחוֹת עֵינַיִם
צוֹפוֹת בַּנֶּשֶׁר,
וַתִּשְׁאַל הָאַחַת
מֵרְעוּתָהּ קַחַת
דַּעַת וָפֶשֶׁר:
„מַדּוּעַ יְקָרָה
הוֹד וַהֲדָרָה
נִתַּן לַנֶּשֶׁר?
וּמָה הַיְכֹלֶת
יֶתֶר מִתַּרְנְגוֹלֶת
נִתַּן לוֹ יֶתֶר?
לוּ נִכְסַפְתִּי
גַּם אֲנִי עָפְתִּי
מֵעֲרֵמָה לַעֲרֵמָה,
וּמַדּוּעַ נוֹאַלְנוּ
וּמִפְּנֵיהֶם חַלְנוּ
וַנְּהִי כַּבְּהֵמָה?
קוּמִי הָבָה
עֹז נַרְהִיבָה

וְלֹא נְכַבְּדֵמוֹ
עֵינֵינוּ וְרַגְלֵינוּ
וְכָל בַּדֵּינוּ
לֹא קְטַנּוֹת מְכַבְּדִימוֹ ,
עֵינַיִךְ נָא שְׂאִי
וּבְנַפְשֵׁךְ רְאִי
בִּינִי דֵּעַ
כִּי לֹא בַשְּׁחָקִים
בִּמְעוֹן בְּרָקִים
יַמְרִיא הַגָּבֹהַּ" •
וַיְהִי כִּשְׁמוֹעַ
הַנֶּשֶׁר הַנּוֹסֵעַ
מוּסַר כְּלִמָּתוֹ ,
הֵשִׁיב לְהַתַּרְנְגֹלֶת
בְּלֶכְתּוֹ בִּגְדוֹלוֹת
בְּרוּחַ מְבִינָתוֹ :
„בִּקְצַת דְּבָרַיִךְ
תִּזְכֶּה בְּמִשְׁפָּטַיִךְ
אֲחוֹתִי הַשּׁוֹמֵמָה ,
עֵת תִּדְרוֹשׁ הַשָּׁעָה

בְּשֵׁפֶל אֵדָאֶה
וְלֹא אֲרוֹמֵמָה ;
אַךְ מַה נּוֹאַלְתְּ
אֵלַי כִּי הִתְמַשַּׁלְתְּ
בְּאֵין כֹּחַ וִיכֹלֶת ,
וְלִמְקוֹם הָעָב
שָׁם בְּרָקִים רָב
לֹא תָעוּף הַתַּרְנְגֹלֶת .

אִם בְּכִשְׁרוֹן רֵעֵךְ
תְּחַוֶּה דֵּעֵךְ
לָדוּן מַעֲשֵׂהוּ ,
אַךְ לַשָּׁוְא
תְּסַפּוֹר צָבָא רָב
מִשְׁגִיאוֹת פְּעָלֵהוּ
טוֹב תָּשִׂים לִבֵּךְ
לַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ
הַנִּמְצָא שָׁמָּה
פַּלֵּס דַּרְכֵּךְ
וְהָכִין רַגְלֶיךָ
לַעֲלוֹת בָּרָמָה .

תם ספר הראשון

ספר שני

1.

הצפרדעים השואלים מלך

Лягушки, просящія царя.

יְמֵי אִי־מֶלֶךְ וּמֶמְשֶׁלֶת הָעָם
אֲשֶׁר פְּקִדִים וּמִשְׁטָר יֶעְדַּר שָׁם
לֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינֵי הַצְּפַרְדְּעִים
וּמֶלֶךְ שָׁאֲלוּ לָמוֹ מֵאֵת תְּמִים דֵּעִים •
וְאַף כִּי שַׁוְעַת הַכְּסִיל אֵין ה׳ שׁוֹמֵעַ
בַּפַּעַם הַזֹּאת הִטָּה אֹזֶן לַצְּפַרְדֵּעַ
וּמֶלֶךְ שָׁלַח לָמוֹ מִשָּׁמַיִם
וַיֵּשֶׁב עַל כִּסְאוֹ בְּאַוַּת נֶפֶשׁ
וַתִּכּוֹן מַלְכוּתוֹ בִּשְׂפַת הַמַּיִם
בִּמְקוֹם שָׁם רַב בִּצָּה וָרֶפֶשׁ •
וּמוֹרָא מֶלֶךְ נָפַל עַל הָרֶמֶשׂ
נָסוּ הַצְּפַרְדְּעִים יַחַד חֻבְּאוּ לָמוֹ
זֶה בְּנִקְרַת נַחַל וְזֶה בְּשׁוֹאָה וָאֶמֶשׁ
וְאַךְ מִמַּחֲבוֹאָם שָׂמוּ עָלָיו עֵינֵימוֹ •

מִשָּׁם יַבִּיטוּ יִרְאוּהוּ וְיִירָאוּ
יִתְלַחֲשׁוּ עַל מַלְכָּם וְיִתְפַּלָּאוּ ׃
הַאָמְנָם מַלְכָּם הָיָה מֶלֶךְ פֶּלֶא
רַךְ לֵב, לֹא בַעַל דְּבָרִים, וְשַׁאֲנָן סֶלָה ׃
מוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ לֹא רַגָּז וְקַצַּף לְעוֹלָם
לֹא יְקַלֵּל וְלֹא יִבְזֶה, נִצָּב כַּגּוֹלָם
רָם וְנִשָּׂא וּגְבַהּ קוֹמָה כְּאֶרֶז אֱלוֹהַּ
אַךְ מוּם חַד בּוֹ: כִּי הוּא עֵץ גָּבוֹהַּ ׃
טֶרֶם הִכִּירוּהוּ פָּחֲדוּ אֵלָיו לָגֶשֶׁת
נָסוּ מִפָּנָיו רָצוּ כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת
מִשְּׂאֵתוֹ יָגוּרוּ לְהִתְרָאוֹת הַחוּצָה
יִרְאוּהוּ אַךְ מִסֵּתֶר קָנֶה וּבִצָּה ׃
אֲבָל אֵין כָּל חָדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
וּבְנֵי תֵבֵל לֹא יָבֹאוּ עַד תְּכוּנָתוֹ,
כֵּן הִסְכִּין עִם מַלְכּוֹ עַם הָרֶמֶשׂ
וּלְאַט נִגְּשׁוּ אֵלָיו חָפְצוּ קִרְבָתוֹ
הֵסִירוּ מוֹרָא מֶלֶךְ וְחִתִּיתוֹ מֵעֲלֵיהֶם
הֵעֵזוּ מִצְחָם מִצּוּר חִזְּקוּ פְּנֵיהֶם
בְּרֵאשִׁית הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ אַפַּיִם אָרֶץ
וְאַחֲרֵי כֵן לְהָרִים רֹאשׁ פָּרַץ הַשֶּׁרֶץ
וְעַזֵּי נֶפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ פַּחַד
הִרְהִיבוּ עֹז לָשֶׁבֶת אִתּוֹ יַחַד

וַאֲשֶׁר עַל רֹאשָׁם לֹא עָלָה מוֹרָא
הֶקְלוּהוּ וּלְאַפָּיו שָׁלְחוּ הַזְּמוֹרָה
וְהַמֶּלֶךְ חַנּוּן לֹא יַשְׁמִיעַ גְּעָרָה.
וּבְיָמִים מְעַטִּים וְנִגְלָה קְלוֹנָם
כִּי גַם עַל רֹאשׁ מֶלֶךְ יִנַּתְּרוּ בִּזְדוֹנָם
וּבִשְׁלֹשֶׁת יָמִים נִהְיָה לָהֶם לְזָרָא
וּתְפִלָּה חֲדָשָׁה פִּלְלָה הַצְּפַרְדֵּעַ
כִּי רַק מֶלֶךְ חָדָשׁ, מֶלֶךְ בַּעַל נֶפֶשׁ,
מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם, מֶלֶךְ תְּמִים דֵּעַ,
יִשְׁלַח לָמוֹ אֶל טִיט הַיָּוֵן וְאֶל הָרֶפֶשׁ.
גַּם הַתְּפִלָּה הַזֹּאת שָׁמַע וּמֶלֶךְ שָׁלַח
מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, אֶת הַשָּׁלָךְ,
וְהוּא הַשָּׁלָךְ לֹא עֵץ הַשָּׂדֶה הִנֵּהוּ
הוּא לֹא יָחֹן וְלֹא יַעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע
הוּא יַסֹּר יְיַסֵּר בּוֹגֵד וְיֹאכְלֵהוּ
לֹא יְנַקֶּה וְיִסְלַח רִשְׁעַת רֶשַׁע,
לָכֵן דָּרַשׁ מִשְׁפָּט בְּכָל יוֹם פַּעֲמַיִם
בְּאֻרְחַת צָהֳרָיִם וּבֵין הָעַרְבַּיִם,
וְעַל שׁוֹכְנֵי טִיט הַיָּוֵן וְאַגְמֵי רֶפֶשׁ,
בָּא קִלְלַת אֱלֹהִים עִצָּבוֹן וְעַגְמַת נֶפֶשׁ
הַצְּפַרְדְּעִים יֵלְכוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר יוֹם יוֹם
מַלְכָּם פּוֹקְדָם לִרְגָעִים יָשׁוּב הֲלוֹם,

וְאַךְ יִפְגַּע בַּצְפַרְדֵּעַ וּשְׁפָטָהוּ
וְיָדוֹ בוֹ בָּרִאשׁוֹנָה וְחִישׁ בְּלָעָהוּ.

וַתֶּרֶב בַּצְפַרְדֵּעַ תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה
מֵעָקַת לֵב זָעֲקוּ בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם
זָעֲקוּ צָעֲקוּ הָמוּ הוֹמִיָּה
כִּי יִשְׁלַח לָמוֹ מֶלֶךְ אַחֵר מִשָּׁמַיִם
כִּי מַלְכָּם זֶה יְבַלָּעֵם כָּל רֶגַע וָרֶגַע
אֵין שָׁעָה בְּלִי נֶגַע, רֶגַע בְּלִי פֶּגַע
וְאֵיכָכָה יִרְאוּ בְרָעָתָם, הָהּ! מַה נּוֹרָא
לִבְלִי הֵרָאֹה חוּצָה שַׁלַּח זְמוֹרָה.
סוֹף דָּבָר, נוֹרָא מַלְכָּם מִמָּוֶת וָקֶרֶץ
נוֹרָא הוּא גַם מֵחֹרֶב וִיבשֶׁת הָאָרֶץ.

„מַדּוּעַ לֹא שְׁלֵוְתֶּם בְּמַרְגּוֹעַ„
מִשָּׁמַיִם הֵשִׁיב קוֹל לַצְפַרְדֵּעַ
וְכִי לֹא אַתֶּם זְעַקְתֶּם אֵלַי לִמְרוֹמַי
וַתַּפְרִיעוּ אֶת מְנוּחָתִי וּשְׁלוֹמִי
פִּלַּלְתֶּם, הֶעְתַּרְתֶּם עָלַי דְּבָרִים
לָשִׂים עֲלֵיכֶם מַשָּׂא מֶלֶךְ וְשָׂרִים
וָאֶשְׁלַח מֶלֶךְ לֹא יַשְׁמִיעַ גְּעָרָה
וַעֲנָוַת נַפְשׁוֹ בְּעֵינֵיכֶם לֹא יָשָׁרָה.
וָאֶשְׁלַח לָכֶם אֶת הַשֵּׁנִי בַּחֲמַת סְעָרָה
וַתֵּרָגְנוּ גַם עָלָיו וַתְּדַבְּרוּ בוֹ סָרָה

וְעַתָּה שְׁבוּ עִמּוֹ עִם זֶה מַלְכְּכֶם
אַל תִּתְלוֹצְצוּ פֶּן יֶחֶזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם.

2.

האריה והנמר

Левъ и Барсъ.

בַּיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים עָשׂוּ מִלְחָמָה
אֲרִי וְנָמֵר בִּדְבַר גְּבוּלָם עֲלֵי אֲדָמָה
וּלְהָבִיא דְּבַר שְׁנֵיהֶם לַשּׁוֹפְטִים לַמּוֹרִים
אֵין זֶה מֵעוֹלָם דֶּרֶךְ הַגִּבּוֹרִים
לָהֶם הֵם אוֹמְרִים חֹק וּמִשְׁפָּט מִכְּבַר
אֲשֶׁר פִּיהֶם יִקְּבֶנּוּ: „כָּל דְּאַלִּים גְּבַר".
אֲבָל לֹא לְעוֹלָם שְׁמָרָה עֶבְרָתָם
צִפָּרְנֵיהֶם יִקְהוּ וְנָשְׁתָה גְּבוּרָתָם,
וַיַּחְלְטוּ לַעֲזוֹב רִיבָם וְדִבְרֵיהֶם
מִשְּׁפוֹךְ אִישׁ דַּם רֵעֵהוּ וּמִמַּכּוֹת רֶצַח
וְעַד הָאֱלֹהִים יָבִיאוּ דְּבַר שְׁנֵיהֶם
וְאַחֲרֵי כֵן כְּרוֹת בְּרִית אֱמֶת וְשָׁלוֹם נֶצַח
כַּאֲשֶׁר כֵּן יִנְהֲגוּ גַּם הַגְּבָרִים
כַּאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ שָׁלוֹם בַּעֲלֵי הַדְּבָרִים.

"נִבְחֲרָה נָא שׁוֹפְטִים נְבוֹנִים בֵּינֵינוּ —
אָמַר הַנָּמֵר אֶל מֵרֵעֵהוּ הָאֲרִי —
וְכַאֲשֶׁר יַחֲרֹצוּ וְכַאֲשֶׁר יְצַוּוּ עָלֵינוּ
אוֹתוֹ נִשְׁמוֹר לַעֲשׂוֹת, כֵּן יָקוּם וְכֵן יֶהִי.
הֵן אֲנִי אֶת הֶחָתוּל לִי אֶבְחָרָה
אַף כִּי קָטָן הוּא וְשֵׁם לֹא קָנָה
אֲבָל אֱמֶת וְיֹשֶׁר נִתְּנוּ לוֹ לְמָנָה
וְאַתָּה אֶת הַחֲמוֹר לְךָ מַהֲרָה,
יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה תִּבְחַר וְלֹא אָנִי
וּמִי יִדְמֶה לַחֲמוֹר וְאֵין לוֹ שֵׁנִי
יוֹדֵעַ וּמֵבִין מַשְׂכִּיל וּבַעַל בִּינָה
וּכְרֵעַ וְאָח אוֹמֵר, לְדִבְרֵי הָאֱמוּנָה,
כִּי אִם יִהְיוּ בְּבֵיתְךָ יוֹעֲצִים לְרִבְבָה
מִמָּתְנֵי כֻּלָּם הֲלֹא קָטְנוֹ עָבָה
וְכַאֲשֶׁר יִגְמְרוּ הֶחָתוּל וְהַחֲמוֹר בֵּינֵיהֶם
כֵּן יֶהִי, קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָנוּ דִּבְרֵיהֶם".
וַיִּיטַב בְּעֵינֵי הָאֲרִי עֲצַת אִישׁ רִיבוֹ;
אַךְ בִּמְקוֹם הַחֲמוֹר בָּחַר בְּשׁוּעָל וְנִיבוֹ.
בְּאָמְרוֹ בְלִבּוֹ בְּעֵת הַבְּחִירָה
(בֶּטַח יָדַע אֹרַח עוֹלָם מִקַּדְמָתָה)
אֲשֶׁר יִבְחַר שֹׂנַאֲךָ מִמֶּנּוּ תְּגוּרָה
וַאֲשֶׁר יְפָאֵר אוֹיִבְךָ אֵין בּוֹ עֶזְרָתָה.

3.

אפרתי וחכם חרשים

Вельможа и Философъ.

עָשִׁיר אֶפְרָתִי בְּעִתּוֹתֵי מַרְגֵּעָה
אֶת חָכָם נְבוֹן דָּבָר וְרַב דֵּעָה
נִדְבְּרוּ יַחַד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ
הִתְחַקּוּ עַל שָׁרְשֵׁי עִנְיָנִים שׁוֹנִים
וַיֹּאמֶר לַמַּשְׂכִּיל וַיִּשְׁאָלֵהוּ:
„הֵן הַכֹּל בְּשְׁאֵלָתָם אֵלֶיךָ פּוֹנִים
הֵן אֹרַח עוֹלָם תֵּדַע וְתַהֲלוּכָתוֹ
כְּמוֹ בַּסֵּפֶר תִּקְרָא לֵב וְתַאֲנָתוֹ,
מַדּוּעַ בְּכָל מְלָאכָה טֶרֶם נִשְׁלַח יָדֵינוּ
בְּשַׁעַר הָעִיר אוֹ בְּבֵית הַשְׂכָּלַת הָעָם
עוֹד לֹא נִתְכּוֹנֵן עֲשׂוֹת דַּרְכֵּנוּ
וּכְבָר נִשְׁמַע קוֹל הַבּוֹעֲרִים בְּרֶעַם;
וְכִי גְזֵרָה מִשָּׁמַיִם הִיא חָלִילָה
וְאֵין לְנֶגְדָּם כָּל עֵצָה וְתַחְבֻּלָה?“

„אֵין חָכְמָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד הַכְּסִילִים!“
עַל דְּבָרָיו הֵשִׁיב רֹאשׁ הַמַּשְׂכִּילִים,
„מִשְׁפָּט אֶחָד לַקְּהִלָּה עִם הַלֵּצִים
כְּמִשְׁפַּט הַבָּתִּים הַנִּבְנִים מֵעֵצִים“.

מַה תֹּאמַר? בָּאֵר דְּבָרֶיךָ לְמַעַן אֶשְׁמָעֶךָ".

"כִּי כֵּנִים דְּבָרַי, הֲלֹא אַרְאֶךָּ,
הֵן זֶה מִקָּרוֹב בֵּית עֵץ לִי בָנִיתִי
עוֹד הַמְּלָאכָה כַּלֵּה לֹא כִלִּיתִי
הָאֲנָשִׁים עוֹד לֹא לָקְחוּ שָׁמָּה עֶמְדָּתָם
וְהָרְמָשִׂים כְּבָר יַשְׁמִיעוּ שָׁם שְׁרִיקָתָם".

4.

דבר בין החיות

Моръ звѣрей.

שֵׁבֶט אַף הַשָּׁמַיִם וּמָגוֹר הָאָרֶץ
הַדֶּבֶר הַמְּהַלֵּךְ בַּחֹשֶׁךְ אֲפֵלָה
הֵבִיא לַבְּהֵמָה לַחַיָּה מָוֶת וָקֶרֶץ
גָּזַר עַל יָמִין אָכַל שְׂמֹאל כָּאֵשׁ אֹכֵלָה
דַּלְתֵי שְׁאוֹל פְּתוּחוֹת לִרְוָחָה
הַמָּוֶת קוֹצֵר וּבוֹצֵר בֶּהָרִים בָּעֲמָקִים
הִרְבָּה יָגוֹן, הִכְבִּיד פֶּגֶר, הִגְדִּיל אֲנָחָה
אֵין מָקוֹם אֲשֶׁר מִזְבְּחוֹת לֹא יָקִים
אַכְזָרִי כְּקֶטֶב מְרִירִי יְשַׁלַּח דִּבְרוֹ
וּכְמוֹ חָצִיר יְמוֹלֵל וְיָמִית חַיִּים
וְהַנִּשְׁאָר בַּחַיִּים כְּבָר נֶאֱכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ,

יִדְכֶּה יָשׁוּחַ מִפַּחַד מָלֵא הָעֵינַיִם
עָזְבָה הַחַיָּה אֶת דַּרְכָּהּ מִפַּחַד
וְיוֹדֵעַ יִצְרָהּ כָּעֵת לֹא יַכִּירֶנָּה
צֶדֶק יִלְמְדוּ, וְגָר זְאֵב עִם כֶּבֶשׂ יַחַד
וּפָרָה וָדֹב יַחְדָּו תִּרְעֶינָה
הַשּׁוּעָל יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לַתַּרְנְגֹלוֹת
בִּמְאוּרָתוֹ יָצוּם לֹא יֵלֵךְ בִּגְדוֹלוֹת.
אִשָּׁה מֵרְעוּתָהּ נִפְרְדָה הַיּוֹנָה
בָּטְלוּ טְחֲנוֹת וַתָּפֵר הָאֲבִיּוֹנָה
אֵין אַהֲבָה אֶל כְּנַף רְנָנִים נֶעֶלָסָה
וּמִבְּלִי אַהֲבָה שִׂמְחָה מַה זּוֹ עוֹשָׂה?
וְלִיעֵץ עֵצָה וְלִקְנוֹת תַּחְבֻּלָה
קָרָא הָאֲרִי לֶאֱסוֹף אֲסֵפָה
וַתָּבֹא חַיָּה בְּפִיק בֶּרֶךְ וּבְלֵב אֻמְלָלָה
גַּם בְּהֵמוֹת בָּאוּ בְּנֶפֶשׁ עֲיֵפָה.
בְּקֹצֶר רוּחַ הָלְכוּ קְדֹרַנִּית
חָגוּ כַּשִּׁכּוֹר נָעוּ תָּעוּ אֲחוֹרַנִּית
בָּאוּ אֶל מַלְכָּם יָשְׁבוּ עֲלֵי אֲדָמָה
כִּתְּרוּהוּ הִקִּיפוּהוּ כִּמְחוֹלַת מַחֲנָיִם
עֵינֵיהֶם פְּקוּחוֹת, וּמִסָּבִיב דְּמָמָה
וּלְכָל מוֹצָא פִּי מֶלֶךְ יַטּוּ אָזְנָיִם.
„הָהּ אַחַי! הֵרִים הָאֲרִי קוֹל עֲנוֹת

אֲבָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ בְּרֹב עֲוֹנוֹת,
וְיַעַן אַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמַיִם
כָּל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ נְבַטֵּא בִּשְׂפָתַיִם
וַאֲשֶׁר יִמָּצֵא כִּי גָדוֹל עֲוֹנוֹ
הוּא יַקְרִיב נַפְשׁוֹ קָרְבָּן לִרְצוֹנוֹ ·
אוּלַי נְכַפְּרָה אֶת פְּנֵי אֱלֹהִים
בִּרְאוֹתוֹ אֱמוּנָתֵנוּ הַטְּהוֹרָה
אֲשֶׁר בְּנַפְשֵׁנוּ נוֹבִיל שַׁי לַמּוֹרָא
אוּלַי יֵרָצֶה לָנוּ גָּבוֹהַּ מִגְּבֹהִים;
וּבְדִבְרֵי הַיָּמִים עֵינֵי מִי לֹא צוֹפִיּוֹת
קָרְבָּנוֹת כָּאֵלֶּה בְּשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת
וּבְכֵן לְמַעַן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ נַכְנִיעַ
נִתְוַדֶּה עַל חַטֹּאתֵינוּ · וּבְקוֹל נַשְׁמִיעַ
מָתַי? בִּנְעוּרֵינוּ אוֹ בְּזִקְנָתֵנוּ
וְאֵיכָכָה? בִּשְׁגָגָה אוֹ לִרְצוֹנֵנוּ ·
נָשׁוּבָה נָּא מִדְּרָכֵינוּ אַחַי וְרֵעַי!
גַּם אֲנִי אוֹי! גַּם אֲנִי אֶשָּׂא דֵעַי
לִזְכּוֹר עֲוֹנַי, הָהּ! מָה אֲמְלָלָה לִבָּתִי
אָמְנָם כֵּן, כִּי גַם אָנֹכִי חָטָאתִי,
עֲנָיַי הַצֹּאן — עַל מֶה חָמָס לָמוֹ עָשִׂיתִי?
טְרַפְתִּי שָׁבַרְתִּי אֶת דָּמָם שָׁתִיתִי;
וְלִפְעָמִים — הָהּ! אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ! —

גַּם עַל הָרָעָה הֵבֵאתִי מָוֶת וָקֶרֶץ ,
וְכָלִיל לָאִשִּׁים נַפְשִׁי אֶתֵּן לִרְצוֹנִי
הַקְרִיבוּנִי עַל הַמִּזְבֵּחַ , הִנֵּנִי !
וְאוּלַי טוֹב , עֲוֹנוֹת כֻּלָּנוּ טֶרֶם הַשְׁמֵעַ
וּבַעֲוֹנוֹת כָּל אֶחָד נַחְנוּ נִוָּדֵעַ
וַאֲשֶׁר דִּבְרֵי עֲוֹנוֹת גָּבְרוּ מֶנּוּ
יִיטַב יֶתֶר לָאֵל כִּי הָאֵשׁ תֹּאכְלֶנּוּ ?"
„מֶלֶךְ רַחוּם ! אָמַר הַשּׁוּעָל , אַךְ מִטּוּבְךָ
תַּחְשׁוֹב גַּם שַׁעַל עֲקֵבֶיךָ לְחַטָּאתֶךָ ,
אֲבָל אִם נַחְשׁוֹב כָּל צַעַד לַחֲטָאָה
כֻּלָּנוּ מֵתִים בְּרָעָב וְנֹאבְדָה בְרָעָה .
לֹא כֵן תְּדַבֵּר אָדוֹן , סְלַח נָא אָבִי !
וּשְׁמַע מֶלֶךְ רַחוּם אֶת רַחֲשֵׁי לְבָבִי ,
יְדַבֶּר נָא עַבְדְּךָ דָּבָר בְּאָזְנֶיךָ .
הֲלֹא לְהַצֹּאן כִּי תְבֹאֶינָה אֶל קִרְבֶּךָ
לְכָבוֹד גָּדוֹל לָהֵן , כָּבוֹד וְתִפְאָרֶת ;
וְעַל דְּבַר הַחֲטָאָה הָאַחֶרֶת
אֲשֶׁר תֹּאמַר מֵהָרוֹעִים הָרָעִים
עַל זֹאת עוֹד נִתְפַּלֵּל : „יִתַּמּוּ חַטָּאִים !"
וְלֹא יִמָּצֵא לְךָ כָּל עָוֹן אֲשֶׁר חָטָאתָ
וּכְגְמוּלָם , גְּמוּל אֱמֶת , לָהֶם הֲשִׁיבוֹתָ
וְזַנְבוֹת הָאוּדִים גַּם אַלְיָה חָבֵרוּ

וְעוֹד לִמְלוֹךְ עָלֵינוּ עוֹד יִתְיַמֵּרוּ — "

כִּכְלוֹת הַשּׁוּעָל אֶת מַעֲנֵה פִּיהוּ
גַּם כָּל הַנִּמְצָאִים שָׁם הִצְדִּיקוּהוּ
כִּי אֵין בְּכָל מַעֲשֵׂה וְתַהֲלוּכוֹת הָאֲרִי
כָּל עָוֹן וְכָל חֵטְא כָּל מֶרֶד וָמֶרִי
כִּתְּרוּהוּ כֻּלָּם הִרְדִּיפוּהוּ מְנוּחָה
כִּי אֵין לוֹ לְבַקֵּשׁ מְחִילָה וּסְלִיחָה
וְאַחֲרָיו גַּם הַלַּיִשׁ וְהַדּוֹב לְמִשְׁפְּחוֹתָם
גַּם הַנָּמֵר וְהַזְּאֵב הִתְוַדּוּ חַטֹּאתָם.
אֲבָל בְּכָל חַטֹּאת בְּנֵי שַׁחַץ וּבְנֵי בְלִיַּעַל
לֹא מָצְאָה כָּל הַחַיָּה כָּל מֶרֶד וָמַעַל,
אוֹ גַם שְׁגָגָה קַלָּה אוֹ עַוְלָתָה
אֲשֶׁר עַל יָדָהּ יַד הַדֶּבֶר קָשְׁתָה.
וְכָל בְּנֵי אֵלִים הָאַדִּירִים
אֲשֶׁר לָמוֹ שִׁנַּיִם וְצִפָּרְנַיִם כַּבִּירִים
אוֹ בְכֹחָם וּשְׁרִירֵי בִטְנָם יְדוּעִים
יָצְאוּ מֵאֵת הַמִּשְׁפָּט כֻּלָּם נְקִיִּים
וְלֹא לְבַד כִּי לֹא עָשׂוּ חֵטְא וְלֹא עוֹשִׂים
אֲבָל כִּמְעַט עוֹד כֻּלָּם צַדִּיקִים וּקְדוֹשִׁים.
וַיְהִי כִּי הִגִּיעַ תּוֹר הִתְוַדּוֹת הַפָּר
גָּעָה בִּבְכִי: "אוֹיָה לִי, רַע וָמָר
הֵן גַּם אָנֹכִי מֵעָוֹן לֹא נִקֵּיתִי

גַּם אֲנִי חָטָאתִי וְאֶת הַיָּשָׁר הֶעֱוֵיתִי:
הֵן בְּחֹרֶף הֶעָבָר זֶה כְּחֳדָשִׁים עֲשֶׂרֶת
חָזַק הָרָעָב בָּאָרֶץ, פָּרַשׂ מִכְמֹרֶת,
גַּם לֹא אֶחָד הִלְוָה לִי בְּעֵת הַזַּעַם,
וַאֲנִי בְּגוֹרֶן הַכֹּהֵן בָּאתִי פַּעַם אַחַת
וְהַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי אוֹ שֵׁד מַשְׁחִית
וּמֵחֲצִיר הַכֹּהֵן מְלֹא פִּי טָעַמְתִּי טַעַם•
הִגַּדְתִּי חַטָּאתִי, מָה אֲכַחֵשׁ הַפָּעַם?•

כְּהָתֵם הַשּׁוֹר לְדַבֵּר דְּבָרָיו לִפְנֵיהֶם
וַתִּרְעַשׁ הַחַיָּה קְטַנֵּיהֶם וּגְדוֹלֵיהֶם
דֻּבִּים נְמֵרִים זְאֵבִים וְכָל רוֹמְשֵׂי יַעַר
צָעֲקוּ בְּקוֹל נוֹרָא אֲשֶׁר תְּסַמֵּר שָׂעַר:
הִתְבּוֹנְנוּ לְעוֹשֵׂה כֶסֶל וּמְזִמָּה!
לְבָשְׁתֵּנוּ וּלְבֹשֶׁת הַחַיָּה וְלִכְלִמָּה
הֵן בַּעֲבוּר שׁוֹר פַּר מַקְרִין מַפְרִים הַזֶּה
חָרָה בָנוּ אַף הָאֵל, וְנִצְחֵנוּ יִזֶּה,
חֲצִיר זָרִים אָכַלְתָּ! חֲצִיר זָרִים??
וְאֵיכָכָה לֹא תֵבוֹשׁ פָּנֶיךָ לְהָרִים?
הֲיֵשׁ מֵעַתָּה לְהִתְפַּלֵּא נוֹרָאוֹת
כִּי חָרָה בָנוּ אַף אֱלֹהִים עַל זֹאת
אֶת הַשּׁוֹר הַנִּבְזֶה אֲשֶׁר לוֹ קַרְנַיִם בְּרֹאשׁוֹ
נַקְרִיבֶנּוּ לְקָרְבָּן וְתֹאכְלֶנּוּ אִשּׁוֹ

יַעַן עֲשׂוֹתוֹ רֶשַׁע כֶּסֶל וּמְזִמָּה
חִישׁ נַעַלְנוּ ! קוּמָה וְנָקוּמָה
לְמַעַן נְפַלֵּט גֵּוֵינוּ וְרוּחֵנוּ ,
כֵּן ! בַּחֲטָאָיו בָּא הַדָּבָר אֵלֵינוּ !"
וַיּוֹצִיאוּ מִשְׁפַּט הַשּׁוֹר כַּאֲשֶׁר יָעָצוּ
וְעַל מוֹקְדָה הֶעֱלוּהוּ כַּאֲשֶׁר חָרָצוּ •

כֵּן גַּם דַּרְכֵּנוּ , גַּם נַחְנוּ אֲנָשִׁים
בְּשָׁפְטֵנוּ נַרְשִׁיעַ אַךְ אֶת הַחַלָּשִׁים •

5.

אהבת הכלבים

Собачья дружба.

בַּחֲדַר הַמְבַשְּׁלִים תַּחַת הַצֹּהַר
בְּיוֹם צַח וְשָׁקֵט בְּיוֹם הִשְׁלִיךְ הָם
כְּנֶגֶד חֹם שֶׁמֶשׁ בַּשָּׁמַיִם לְטַהַר
נַפְשׁוּ שְׁנֵי כְלָבִים פָּלְקַן וּבַרְבָּם
וְאַף כִּי לְפִי מִשְׁמֶרֶת פְּקֻדָּתָם
יְתֵרָה עָשׂוּ לִשְׁקוֹד עַל מְזוּזוֹת פִּתְחֵיהֶם
לִשְׁמוֹר מִשָּׁם שַׁעֲרֵי בֵּית אֲדוֹנֵיהֶם ,

אֲבָל כַּאֲשֶׁר כְּבָר מָלְאוּ קֵבָתָם —
וְגַם לֹא, לְכָבוֹד הוּא לִכְלָבִים יְקָרִים
נְבוֹחַ בַּיּוֹם כְּכַלְבֵי אַחַד הָאִכָּרִים —
וּבְכֵן נָחוּ וְנִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ
מִכָּל הָעוֹלֶה עַל לִבָּם מִן תֹּהוּ וָבֹהוּ
מִמִּשְׁמַרְתָּם הֵחֵלּוּ לַחֲקוֹר חֵקֶר
מִן טוֹב וָרָע מִן אֱמֶת וּמִן שֶׁקֶר
עַד בֹּאָם לְדַבֵּר מִזִּבְחֵי אֲהָבִים
„מַה יָּקָר" אָמַר פַּלְקָן רִאשׁוֹן הַכְּלָבִים
מִכָּל יָקָר עֲלֵי תֵבֵל וָחָלֶד
מֵאַהֲבָה עֵת בְּלֵב רֵעִים תִּוָּלֵד
לָשֶׁבֶת חַד עִם אָח בְּלֵב תָּמִים דֵּעַ
וּבְכָל דָּבָר לְגַלּוֹת אַהֲבַת רֵעַ
לֹא לָתֵת שֵׁנָה לָעַיִן מִבְּלִי רֵעֵהוּ
גַּם לֹא אֱכוֹל מְאוּמָה בְּלֹא מִשְׁנֵהוּ
וּבְעַד עוֹר חֲבֵרוֹ יַעֲמוֹד כַּחוֹמָה
וְאַהֲבָתָם לְבַד תְּהִי מַשְׂכֹּרֶת שְׁלֵמָה
וְלַחֲשׁוֹב תָּמִיד לַעֲמוֹד עַל דַּעַת רֵעַ
בַּמֶּה יְשַׂמְּחֵהוּ וּבַמֶּה יְשַׁעַשְׁעֵעַ
וְלִשְׂמוֹחַ בְּעֹשֶׁר וְשִׂמְחַת רֵעֵהוּ
כְּמוֹ הוֹן וָעֹשֶׁר מָצָא נַפְשֵׁהוּ
וְהֵן אִם בִּבְרִית כָּזֶה תִּבְחַר כָּמוֹנִי

מַה יָּפֶה וְנָעִים הָיָה גוֹרָלֵנוּ
עֶצֶב לֹא יָדַעְנוּ, זָר לָנוּ עֹנִי
וְאַךְ בַּטּוֹב וּבַנְּעִימִים בִּלִּינוּ יָמֵינוּ":
„כֵּנִים דְּבָרֶיךָ, פַּלְקָן רֵעִי וְאָבִי
זֶה כְּבָר אָשִׂיחָה אֲנִי עִם לְבָבִי
הֵן אֲנַחְנוּ שְׁנֵי כְלָבִים פֹּה הֲלוֹם
וּבְלִי רִיב וָרֹגֶז לֹא יַעֲבֹר יוֹם;
וּמַדּוּעַ? הֵן הוֹדוֹת לַאדֹנֵנוּ
לֹא נִרְעַב לַלֶּחֶם לֹא נֶחְסַר מְאוּמָה
וְאֵיךְ לֹא תְכַסֵּנוּ בֹשֶׁת וּכְלִמָּה.
לְפָנִים אוֹת אַהֲבָה קָרְאוּ לִכְלָבֵינוּ
וּבֵינֵינוּ כְּמוֹ בֵּין הָאֲנָשִׁים הָרְהָבִים
לֹא יֵרָאֶה וְלֹא יִמָּצֵא עֵקֶב אֳהָבִים".
„נִהְיֶה נָא נַחְנוּ מוֹפֵת וְאוֹת לְאַחֵינוּ
וְתֵרָאֶה אַהֲבָתֵנוּ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ!
נָבַח פַּלְקָן, הָבָה נָא כַּפְּךָ אֲהוּבִי!"
„הֵא לְךָ כַּפִּי גַּם נַפְשִׁי וְלִבִּי!"
הַכְּלָבִים הָרֵעִים חִבְּקוּ זֶה אֶת זֶה
אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ פֶּה לְפֶה נָשָׁקוּ
הֶאָח! רֵעַ! הֶאָח נַפְשִׁי! קָרְאוּ זֶה לָזֶה
שָׁבְתָה קִנְאָה, רִיב וְרוֹעַ לֵב הִתְחַמָּקוּ
וּלְפִידָם יָרָה הָרַקָּח עֶצֶם מְדוּדֵהוּ

וַיָּרוּצוּ אַחֲרָיו אֶל זֶה קִוּוּ לָמוֹ
רָצוּ וַיַּעֲבִירוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
אָנָה פָּנָה שְׁלוֹמָם וְיִשְׁרַת לִבָּמוֹ?
אֶת בְּרִיתָם שָׁכָחוּ, אֲשֶׁר נָתְנוּ כַּפָּיִם.
וַיֵּאָבְקוּ וַיָּרִיבוּ עַד שְׁפָךְ דָּם
וְלוּלֵא זָרְקוּ עֲלֵיהֶם מְלֹא סֵפֶל מָיִם
כִּי עַתָּה אַךְ הַמָּוֶת הִפְרִידָם.

בַּדּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בּוֹ אֲנַחְנוּ חַיִּים
רָאִיתִי רֵעִים כְּמוֹ אֵלֶּה הַכְּלָבִים,
אַךְ רֵעַ, אַךְ אָח, עַל דַּל שְׂפָתַיִם
וְעַל פַּת לֶחֶם יִפְשְׁעוּ בַּאֲהָבִים.

6.

החלוקה

Раздѣлъ.

כִּים אֶחָד בַּבַּיִת וּבְמִשְׁלַח יָדַיִם
הָיָה לְחֶבֶר כְּנַעֲנֵי נִכְבַּדֵּי אָרֶץ
מִקְנֵיהֶם וְקִנְיָנָם פָּרְצוּ פָּרֶץ
וְכַסְפָּם וּמַעֲרָבָם מָצְאוּ שִׁבְעָתַיִם.
וַיְהִי אַחֲרֵי עֲבוֹר יָמִים וְשָׁנִים

אָמְרוּ לַחֲלוֹק אֶת הַהוֹן אֲשֶׁר רָכָשׁוּ
אֲבָל אַיֵּה אֵיפֹה חֲלֻקָּה בְּלֹא מְדָנִים ?
וְגַם הֵמָּה רָבוּ רָגְזוּ רָעָשׁוּ ;
וַיְהִי הֵמָּה נִצִּים בִּדְבַר כֶּסֶף וּסְחוֹרָה
וְהִנֵּה בַּבַּיִת נָפְלָה אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם
„הַצִּילוּ הַבַּיִת ! מַלְּטוּ מִשְׁלַח הַיָּדַיִם !
זָעַק אֶחָד בְּקוֹל גָּדוֹל וְנוֹרָא
נוּסוּ מַלְּטוּ נַפְשְׁכֶם מְהֵרָה
וְאֶת הַחֶשְׁבּוֹן עוֹד כַּל נְאַחֲרָה !"
„אֶת הָאֶלֶף כֶּסֶף הַמַּגִּיעַ לְגוֹרָלִי –
שָׁאַג מִשְׁנֵהוּ , טֶרֶם תִּתְּנוּם לִי
לֹא אָמִישׁ מִזֶּה יָמִין וּשְׂמֹאל".
„וּמֵחֶלְקִי עוֹד נִגְרַע אַלְפַּיִם –
שָׁם הַשְּׁלִישִׁי יָרִיעַ אַף יַצְרִיחַ בְּקוֹל –
וְחֶשְׁבּוֹנִי בָּרוּר כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם" .
„אַל תִּתְּנוּ , וְלֹא רוּחִי ! מַדּוּעַ , לָמָּה ?"
וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת הָאֵשׁ אֲשֶׁר פָּרְצָה שָׁמָּה·
הַמִּתְהוֹלְלִים הֵרִיעוּ צָהֲלוּ וְהָמוּ
גַּם רְכוּשָׁם נֶאֱכָל גַּם נַפְשָׁם נֶעְתָּמוּ .

הֵן רַבּוֹת פְּעָמִים יִקְרֶה כָּזֹאת בָּאָרֶץ
אָבְדַן נְכָסִים רַבִּים , שׁוֹד וָקֶבֶר

אִם לְקַדֵּם רָעַת הַקָּהָל לֹא יִפְרְצוּ פָּרֶץ
וְאַךְ טוֹבַת נַפְשׁוֹ יִדְרוֹשׁ הַגָּבֶר.

7.

חבית

Бочка.

עַל יָמִים שְׁלשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה
שָׁאַל אִישׁ אֶחָד חָבִית מִשְּׁכֵנֵהוּ
רַב אָדָם לֹא לַמָּם חֶסֶד הִנֵּהוּ
וְיַעֲשֶׂה חֶסֶד אִם לֹא תַגִּיעַ אֵלָיו רָעָה,
וְכִי כְּלִי עֵץ לֹא נַשְׁאִיל לְרֵעֵנוּ?
הֲגַם עַל דָּבָר כָּזֶה נַקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ?
לְיוֹם הַמּוֹעֵד יָמִים אַרְבָּעָה
הוּשְׁבָה הֶחָבִית לִבְעָלֶיהָ
עַל כַּנָּהּ מַיִם לְמַלְאֶהָ
טוֹב הַדָּבָר, אֲבָל רָעָה נוֹרָאָה:
כִּי הַשּׁוֹאֵל מִלֵּא אוֹתָהּ בְּיָיִן
וַתִּבְלַע אֶת טַעְמוֹ גַּם רֵיחוֹ
וְהֶחָבִית וּמְלֹאָהּ בַּיַּיִן הֲרִיחוּ,
כָּל מֶרְקַ רֵיחוֹ נָמֵר עֵצָה אָיִן,

גַּם כָּל נָלוֹשׁ בַּמַּיִם כְּמַר מִדְּלִי
יָרִיחַ בָּרֵיחַ הַנּוֹדֵף מִן הַכֶּלִי
אֲדוֹן הֶחָבִית הוֹאִיל לְנַקּוֹתָהּ
וּבְמַיִם חַמִּים מֵרְקָהּ וַיִּשְׁטְפֶנָּה
אֲבָל לֹא יָכֹל לְהָסִיר צַחֲנָתָהּ
וְרֵיחַ מַבְאִישׁ לֹא סָר עוֹלָם מִמֶּנָּה.
כָּכָה עָבְרָה עָלֶיהָ שָׁנָה תְמִימָה
וּתְעָלָה לֶחָבִית לֹא עָלְתָה מְאוּמָה
וּכְנֵצֶר נִתְעָב מִבֵּיתוֹ הָשְׁלָכָה
וְגַם מֵלוּחַ לֵב אֲדֹנֶיהָ נִשְׁכָּחָה.

מְשָׁלִי זֶה זִכְרוּ וְשִׁמְרוּ הוֹרִים
וְנִצְרוּ מְאֹד צַעֲדֵי הַמּוֹרִים.
וְאִם בַּנּוֹעַר לָמַדְנוּ מְדֶּרֶךְ חַטָּאִים
וַנֵּשְׁתְּ אַךְ מְעַט מֵהַמַּיִם הָרָעִים
אָז בְּכָל דְּרָכֶיךָ וּדְבָרֶיךָ
אַף אִם לְהַכְחִידָם תְּאַמֵּץ כֹּחֲךָ
אֶת אֲשֶׁר יָנַקְתָּ בִּנְעוּרֶיךָ
מִפִּיךָ עוֹלָם יִנְדּוֹף רֵיחֲךָ.

8.

הזאב במעון הכלבים

Волкъ на псарнѣ.

הַזְּאֵב אִוָּה לָבֹא אֶל מִכְלְאוֹת הַכְּשָׂבִים
וּבְאֶשׁוּן לַיִל נָפַל אֶל אֻרְוַת הַכְּלָבִים
וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ עֲדַת הַכְּלָבִים כֻּלָּהּ
וְקוֹל שָׁאוֹן זָר נִשְׁמַע, קוֹל הָמוֹן וַהֲמֻלָּה
בַּהֲרִיחָהּ אֶת הַטּוֹרֵף רָגְזָה הָמָה
תְּנַתֵּק מוֹסְרוֹתֶיהָ שָׁאֲפָה מִלְחָמָה ·
שׁוֹמְרֵי הֶחָצֵר מַר יִצְרָחוּ: עָרוּ עָרוּ!
גַּנָּב! שׁוֹדֵד! וְהַשְּׁעָרִים חִישׁ סָגָרוּ —
לַתּוּפֶת נֶהֶפְכָה אֻרְוַת הַכְּלָבִים
יָרוּצוּ הֵנָּה וָהֵנָּה פְּנֵיהֶם לְהָבִים —
זֶה בְּמַטֶּה עֹז עָב כָּבֵד וְאָרוֹךְ
וְזֶה בְּקָנֶה רוֹבֶה לַמִּלְחָמָה עָרוּךְ ·
„הַעֲלוּ נֵר!“ יִשְׁאָגוּ: „אֵשׁ מַהֵרָה!“
וּכְרֶגַע הוּבָא גַּם אֵשׁ גַּם מְנוֹרָה,
הַזְּאֵב נִלְחַץ לַקִּיר בְּפִנַּת הָאֻרְוָה
שִׁנָּיו יַחֲרוֹק תְּסַמֵּר שַׂעֲרוֹת בְּשָׂרוֹ,
מֵעֵינָיו יָפִיצוּ זַעַם פַּחַד וּמוֹרָא
וּכְמוֹ לְבַלַּע חַיִּים הָרוֹעֶה וַעֲדָרוֹ,

וּבִרְאוֹתוֹ כִּי לֹא לִפְנֵי הַצֹּאן הִנֵּהוּ
אַךְ לָתֵת דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל מִפְעָלֵהוּ
אָז אָמַר הַזְּאֵב לָעֹז בְּמָעוֹז מְזִמָּה
וַיֹּאמַר: מַה קּוֹל שָׁאוֹן וּמְהוּמָה
אֲשֶׁר אָנֹכִי שׁוֹמֵעַ בָּזֶה הַיּוֹם?
הֲלֹא רֵעֲכֶם אָנִי, לְשָׁלוֹם בָּאתִי הֲלוֹם
לִכְרוֹת אִתְּכֶם בְּרִית וּשְׁלוֹם נֶצַח
חָלִילָה לִּי מֵעֲנוֹת עַל רִיב וָרֶצַח,
אֶת הֶעָבַר נִשְׁכַּח לֹא עוֹד נִזְכְּרָה
אַךְ עֲשׂוֹת חֶסֶד וֶאֱמֶת נַחְנוּ נִשְׁמְרָה.
בְּטָחוּ, כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד הָרֵעַ
וְלֹא אֶפְגַּע לְרָעָה בְּשֶׂה מִן הָעֵדֶר
אֲבָל עוֹד אֶרְעֵם, אַשְׁגִּיחַ עַל הַסֵּדֶר,
וּבִשְׁבוּעַת הַזְּאֵבִים אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ
כִּי . . . " — שְׁמַע נָא דְּבָרַי, אֲהוּבִי שְׁכֵנִי —
הִפְרִיעַ הַצַּיָּד אֶת הַזְּאֵב בִּתְשׁוּבָתוֹ —
מַרְאֵךְ אֲדַמְדַּם, וְאִישׁ שֵׂיבָה הִנֵּנִי
וּמִכְּבָר אֵדַע אֶת הַזְּאֵב וְתַאֲנָתוֹ
וְלָכֵן שַׂמְתִּי לִי לְחֹק מִקֶּדֶם קַדְמָתָה
(חֹק צֶדֶק הוּא אֵין בּוֹ עַוְלָתָה),
כִּי לֹא אַשְׁלִימָה אֶת הַזְּאֵב בְּחַיֵּיהוּ
טֶרֶם אֶפְשׁוֹט מֵעָלָיו אֶת עוֹרֵהוּ.

כְּכַלּוֹתוֹ דְבָרָיו שִׁלַּח בַּזְּאֵב
אֶת שֵׁן הַכְּלָבִים נִמְהֲרֵי לֵב •

9.

יובל מים

Ручей.

בִּשְׂפַת יוּבַל מַיִם סָפַד רוֹעֶה מָר
עַל כַּרוֹ הַנִּבְחָר וְגָדוֹל כְּשׁוֹר פָּר
הַנִּטְבַּע בַּנָּהָר זֶה לֹא כְבָר .

כִּרְאוֹת הָאוּבָל אֶת הָרוֹעֶה וְקִינָתוֹ
הוֹכִיחַ לַנָּהָר בִּדְבָרָיו בְּרוּחַ נְדִיבָתוֹ :
לוּ כָמוֹנִי יֵרָאֶה קַרְקַע מֵימֶיךָ
וְנִגְלָה תְהוֹמְךָ לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ
וְרָאוּ כָל בָּשָׂר שָׁם בְּשׁאָה וָאֶמֶשׁ
הֶרֶג הֲרוּגֶיךָ טָמַנְתָּ בְּמֵעֶיךָ
הוֹבַשְׁתָּ מִבּוּשָׁה נֶחֱרַבְתָּ מִכְּלִמָּה .
הֵן זֶה כְּבָר אֲדַמֶּה אֶחְשׁוֹב מַחְשֶׁבֶת :
לוּ כָמוֹךָ גֻּדַּלְתִּי מִיָּמִים יָמִימָה
גַּם לַתַּרְנְגֹלֶת לֹא הֲסִבּוֹתִי עַצֶּבֶת .
הֵן אֲנִי יָדַעְתִּי אֵיכָכָה הִזָּהֵר

לְאַט הָלַכְתִּי בִּדְמָמָה וְלֹא אֲנַעֵר
סָבִיב אֹהָלִים קְטַנִּים מַחֲסֶה מֵרוּחַ
וּבִרְכַּת כָּל גְּדוֹתַי עָלַי תָּנוּחַ,
הֶחֱיֵיתִי עֲמָקִים וְצֶאֱצָאֵיהֶם יַחַד
וְלֹא לָקַחְתִּי מֵאִתָּם אַף עָלֶה אֶחָד.
סוֹף דָּבָר! אֲנִי לִי בֶּטַח אֵדָעָה
כִּי בְּכָל דַּרְכִּי עַד בּוֹאִי הַיָּמָּה
לֹא הֲרֵעוֹתִי לְאִישׁ לֹא עָשִׂיתִי רָעָה
וּטְהָר יָדַיִם בָּאתִי לִמְחוֹז חֶפְצִי שָׁמָּה".
כֵּן דִּבֵּר הָאוּבָל בְּנֹעַם נִיב שְׂפָתַיִם,
אֲבָל לֹא עָבְרוּ עוֹד יוֹם וְיוֹמַיִם
וְעָנָן נִבְקַע תַּחְתָּיו עַל הָרִים וּשְׁפָיִים
וּמֵימֵי הָאוּבָל רַבּוּ מְאֹד גָּאֹה גָּאוּ
וּכְמֵימֵי הַנָּהָר שָׁבוּ רָבוּ וַיִּגְבָּהוּ,
אֲבָל אַיֵּה פִּי הָאוּבָל וְצִדְקָתוֹ?
יֶהֱמוּ יֶחֶמְרוּ מֵימָיו מֵעַל שְׂפָתוֹ
מַעְלֶה שֶׁצֶף קֶצֶף כְּגַלִּים בָּרוּחַ
יָחֹג יָנוּעַ, יַרְתִּיחַ לֹא יָנוּחַ,
גַּם אַרְזֵי אֵל שֵׁרֵשׁ, גַּלָּיו שָׁבָרוּ
וּשְׁאִיָּה וְשַׁמָּה עָשָׂה בָּאָרֶץ,
גַּם בְּרוֹשִׁים נָפָלוּ, עָרוּ עָרוּ
עַל כֹּל עָבַר דָּכְיוֹ עָלָה הַקֶּרֶץ.

גַּם אֶת הָרֹעֶה גָּרַף עִם צֹאנוֹ
אֲשֶׁר בִּגְלָלָם חֵרֵף אֶת הַיְאוֹר
גַּם מִבֵּיתוֹ הַקָּטָן וּמֵאֵת כָּל הֲמוֹנוֹ
לֹא הִשְׁאִיר מֵהֶם אַף צְרוֹר.

אֲשֶׁר יַפִּכוּ כֹּה שֶׁקֶט מֵי אַפְסָיִם
וּכְמוֹ יִשְׂאוּ רִנָּה עַל דַּל שְׂפָתָיִם
וּכְרַצֵּי כֶסֶף לְאַט יֵרָאוּ לָעֵינַיִם
כָּל עֲנוֹתָם אִם כְּמוֹ רַק מְעַט מָיִם.

10.

השועל והחלד

Лисица и Сурокъ.

„מַה תַּחְפּוֹז כֹּה אֲהוּבִי"? מַדּוּעַ תָּנוּסָה?
אֶת הַשּׁוּעָל בְּחָפְזוֹ שְׁאָלָהוּ הַחֹלֶד.

הָהּ יְדִידִי מִפְּנֵי לְשׁוֹן שֶׁקֶר מְתִים מֵחָלֶד א)
כְּנָבָל שׁוֹלֵחַ יַד נְתַתִּי לִמְשִׁסָּה
הֲלֹא תֵדַע אָחִי וְהֻגַּד לְךָ מֵרֹאשׁ,
כִּי בִּכְלוּב תַּרְנְגֹלוֹת שָׂמוּנִי לָרֹאשׁ
שָׁם כִּלֵּיתִי כֹּחִי וּשְׁאֵרִית אוֹנִי

הָיִיתִי בַּיּוֹם לֹא טָעַמְתִּי מְאוּמָה
וּבַלַּיְלָה לְעַפְעַפַּי לֹא נָתַתִּי נוּמָה ,
וּמָה חֶלְקִי ? אַךְ צָרָה יָגוֹן וְעֹנִי .
הֵן כָּל אֵלֶּה עָשְׂתָה לְשׁוֹן רְמִיָּה .
שְׁפָט נָא , מִי יִצְדַּק עַתָּה בְּתֵבֵל ?
אִם עֵין הַשּׁוֹפֵט אַךְ לַשֶּׁקֶר צוֹפִיָּה
וְיִתֵּן אֵמוּן בְּדוֹבְרֵי דִבְרֵי הֶבֶל ?
הַבְּכַפִּי יִדְבַּק מֵאֲשֶׁר לְרֵעִי מְאוּמָה ?
הֲכִי זֶה הוּא דַרְכִּי מִיָּמִים יָמִימָה ?
הַהַסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי כֹּה מֵעוֹדִי ?
הַזְכִּירֵנִי נָא אָחִי מַחֲמַדִּי וְהוֹדִי !"
„אֲבָל אָחִי רַבּוֹת רְאִיתִיךָ בַּחוּצוֹת
וּסְבִיב פִּיךָ וְשִׁנֶּיךָ רַב נוֹצוֹת".

רָאִיתִי אִישׁ בְּמִשְׁמַרְתּוֹ יִדְכֶּה יָשׁוּחַ
כְּאֶבְיוֹן כְּמִסְכֵּן כְּחֵלֶךְ וַחֲדַל כֹּחַ ,
הַאָמְנָם כָּל יוֹשֵׁב שַׁעַר עִמּוֹ יוֹדֵעַ
כִּי כִּיסוֹ רֵיק מֵאָז אֵין בּוֹ מַטְבֵּעַ
וּפִתְאֹם זֶה הָאִישׁ בָּנָה לוֹ בַּיִת
וּלְאַט קָנָה לוֹ שָׂדֶה וְכֶרֶם זָיִת ,
עוֹד מְעַט וְהִנֵּה הוּא אֲדוֹן הַכְּפָר
גַּם מִגְרָשׁ לוֹ גַּם עִיר וּפַרְוָר ,
וַנָּבֹאָה נָּא חֶשְׁבּוֹן לָדַעַת מוּבָאָיו

הוּא מְעַט מֵבִיא וְהַרְבֵּה יוֹצִיא ·
אַף אִם לֹא נִבְרַר בְּמִשְׁפָּט חֲטָאָיו
אֵיךְ אַף הֶגֶה מִפִּינוּ לֹא נוֹצִיא ·
(יָדַעְתִּי כִּי אֵין בָּזֶה כָּל חֵטְא וָרֶשַׁע) ·
כִּי מָחָה פִּיו וְאָמַר לֹא פָּעַלְתִּי פֶּשַׁע ·

11.

הולכי דרך וכלבים

Прохожіе и Собаки.

לִפְנוֹת הַיּוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם
עֵת דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר יַחְדָּו סֻגָּרוּ ·
הָלוֹךְ הָלְכוּ לָשׂוּחַ רֵעִים שְׁנַיִם
וְדָבָר גָּדוֹל חַד אֶת אָח נִדְבָּרוּ ·
פִּתְאוֹם וְכֶלֶב קָטָן מֵאַחֲרֵי הַשַּׁעַר
הִתְפָּרֵץ עָלֵימוֹ יֶהֱמֶה כַּבַּעַר ·
וְאַחֲרָיו הַשֵּׁנִי · וְעוֹד שְׁנַיִם–שְׁלֹשָׁה כְלָבִים
וּכְרֶגַע הִתְקַבְּצוּ עֲדָתָם עֲדַת רְהָבִים
וּבַחֲמִשִּׁים כִּתְרוּם בְּרַעַם מִשְׁתּוֹבְבִים.

אֶחָד מֵהָרֵעִים כְּבָר הֵרִים אָבֶן ·
„הֶרֶף נָא, אָחִי! אָמַר לוֹ מִשְׁנֵהוּ ·
הֲכִי דֶרֶךְ כֶּלֶב לִבְּךָ לֹא יָבֶן

תַּאֲוָתוֹ הַשּׁוֹבֵבָה וְיֵצֶר לִבֵּהוּ?
הֵן לֹא תַעַצְרֵם מֵחָרוּץ לְשׁוֹנָם,
עוֹד תָּפִיחַ בַּעֲדָתָם לַבַּת חֲרוֹנָם.
נֵלְכָה נָּא לְדַרְכֵּנוּ, הָלְאָה קָדִימָה!
יִצְרָם אֲנִי יוֹדֵעַ מִיָּמִים יָמִימָה".

דִּבְרֵי הַשֵּׁנִי נָכוֹנוּ וּבָאוּ,
וְכַאֲשֶׁר צָעֲדוּ אַךְ כַּחֲמִשִּׁים צְעָדִים
וּכְבָר שָׁבוּ אָחוֹר כְּלָבִים אֲחָדִים,
וּבְעוֹד רֶגַע וְעִקְבוֹתָם לֹא נוֹדָעוּ.

הַמְקַנְאִים עַל כָּל אֲשֶׁר יַבִּיטוּ לַחֲזוֹת
יָרִימוּ קוֹלָם, יִנָּצוּ, נְאָצוֹת יָנוּבוּ,
וְאַתָּה בְּדַרְכְּךָ לֵךְ, אַל תַּעַן עַזּוֹת,
יְקַלְלוּ הֵמָּה, וְעַל עֵקֶב בָּשְׁתָּם יָשׁוּבוּ.

12

החגב והנמלה

Стрекоза и Муравей.

הֶחָגָב הָאוֹהֵב שִׁיר וּמְחוֹלוֹת
שָׁר לוֹ כָּל הַקַּיִץ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת,
וְלֹא שָׁת אֶל לְבָבוֹ
כִּי הַחֹרֶף קָרֵב לָבוֹא.

עַל שַׁדְמוֹת הָאָרֶץ בָּא קֵץ וָקֶרֶץ
תַּם אֹכֶל וּמָזוֹן לְכָל חַיָּה וָשֶׁרֶץ ·
הַיָּמִים הַטּוֹבִים חָלְפוּ הָלָכוּ
יְמֵי קַיִץ הַנְּאוֹרִים עָבְרוּ נִשְׁכָּחוּ ,
אֲשֶׁר תַּחַת כָּל עָלֶה שָׁמִיר וָשַׁיִת
מָצָא לוֹ מָזוֹן גַּם אֹהֶל וָבָיִת .
עָבְרוּ כָּל הוֹד וְתִפְאֶרֶת!
וְעִם הַחֹרֶף הַנּוֹרָא
בָּא אֵלֵינוּ מְהֵרָה
כָּל מַחְסוֹר וּמִגְעֶרֶת;
הֶחָגָב קוֹלוֹ לֹא יַשְׁמִיעַ ,
כִּי מִי זֶה יָגִיל יָרִיעַ
עֵת נַפְשׁוֹ חָסֵרָה מִטּוֹבָה
וּבִטְנוֹ רֵיקָה וּרְעֵבָה ?

בְּרוּחַ נְכֵאָה בָּא אֶל הַנְּמָלָה:
„רַעְיָתִי תַּמָּתִי · אַל תַּעַזְבִינִי ,
וַעֲשׂוֹת חַיִל אָנָּא תְּמִכִינִי
וְאַף עַד יַעֲבוֹר הַחֹרֶף כָּלָה
אֶת לִבִּי אָנָּא סַעֲדִי
וּמָקוֹר הֱיִי נָא מָגֵן בַּעֲדִי“ !

„לִבִּי יִשְׁתּוֹמֵם , אֶשְׁאַל אוֹתְכָה !
הַאִם בַּקַּיִץ עָשִׂיתָ כָּל מְלָאכָה“ ?

לְחָגָב הֵשִׁיבָה הַנְּמָלָה אֲמָרִים .

„הֲהָיְתָה לִי עֵת לְאֵלֶּה הַדְּבָרִים ?
הֲלֹא עַל הָעֲשָׂבִים נוֹתְנֵי רֵיחַ
שַׁרְתִּי הִלּוּלִים כָּל לֵב מְשַׂמֵּחַ ,
הֶאָח כָּל הוֹבֵר שִׁיר אַךְ רֵעַ יָרִיעַ:
כָּל לֵב יָרֹן וְיָגִיל בְּאֵין מַפְרִיעַ .

„וְלָכֵן אַתָּה . . . ?“ „גַּם אֲנִי בָּהֵמָּה
הַקַּיִץ כֻּלּוֹ שַׁרְתִּי שִׁירָה רָמָה“ .

„תָּמִיד , כָּל הַיּוֹם שַׁרְתָּ ? גַּם זֹאת עֲבוֹדָה!
לָכֵן עַתָּה יְדִידִי לֵךְ בְּמָחוֹל וּרְקוֹדָה .

13.

הכוזב

Лжецъ.

אֶפְרָתִי מֵאֶרֶץ מֶרְחַקִּים בְּשׁוּבוֹ
הָלַךְ לָשׂוּחַ עִם רֵעוֹ אֲהוּבוֹ ,
וּבְדַרְכּוֹ הִתְפָּאֵר לִפְנֵי רֵעֵהוּ
מֵהַנִּפְלָאוֹת רָאֲתָה עֵינֵהוּ ,
וַיְּטַפֵּל לָאֱמֶת אֲשֶׁר עֵינָיו רָאוּ

כְּזָבִים אֲשֶׁר לֹא הָיוּ וְלֹא נִבְרָאוּ :
לֹא אֶרְאֶה עוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי שָׁמָּה —
אָמַר – כָּל יְמֵי צְבָאִי עֲלֵי אֲדָמָה ·
מַה נִּפְלֵאת הָאָרֶץ בְּעֵינֵי הַתָּרִים
בָּהּ יֶחֱזוּ נוֹרָאוֹת מֵאָה שְׁעָרִים ,
רֶגַע יִהְיֶה חֹם וְרֶגַע קוֹר
רֶגַע יִהְיֶה חֹשֶׁךְ וְרֶגַע יָהֵל אוֹר
אוּלָם מְקוֹם דָּרְכוּ רַגְלַי שָׁמָּה
אַךְ כְּגַן עֲדָנִים כָּל הָאֲדָמָה
וְאִם אַךְ אֶעֱלֶה זִכְרוֹנָהּ עֲלֵי מִשְׁכָּבִי
תָּגֵלְנָה עַצְמוֹתַי אַף יִשְׂמַח לְבָבִי ,
בֶּגֶד חַם הֵמָּה לֹא יִלְבָּשׁוּ
גַּם נֵרוֹת לֹא יְבַקְשׁוּ וְלֹא יִדְרֹשׁוּ ,
לַיְלָה לֹא יֵדְעוּ מְקוֹמוֹ אָנָה
וּכְיוֹם אָרוֹךְ שָׁם כָּל הַשָּׁנָה ·
שָׁמָּה לֹא יַחֲרוֹשׁ אִישׁ אֶת שָׂדֵהוּ
וְלֹא יִזְרְעוּ גְבָרִים אֶת גַּנָּתָם
וְלוּ הָיִיתָ בַּמָּקוֹם וְעֵינְךָ תִּרְאֵהוּ
וַתַּבֵּט אֶת תְּנוּבָתָם וּפְרִי אַדְמָתָם !
וּבְעִיר הַבִּירָה רוֹמָא רָאִיתִי אֲבַטִּיחַ
הָהּ אֵלִי ! יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא רוּחַ !
עֲדֵי אֶגְוַע לֹא אֶשְׁכָּחֵהוּ ,

הֲתַאֲמִין כִּי כְּהַר הָיָה מִדָּתֵהוּ ?" .

„הֲכָזֶה יִהְיֶה חָדָשׁ אוֹ פְּלָאוֹת ?

הֵשִׁיבוּ רֵעוֹ, הֵן רַבּוּ נְצוּרוֹת בָּאָרֶץ

אֲבָל לֹא כָל יֹשְׁבֵי תֵבֵל יִפְרְצוּ פֶּרֶץ

לְהִתְבּוֹנֵן עַל פִּלְאֵי אֱלֹהֵי צְבָאוֹת ;

הֵן בְּלֶכְתֵּנוּ פֹה גַּם הָלוֹם

נָבוֹא אֶל פֶּלֶא לֹא רָאִיתָ עַד הַיּוֹם

וַאֲנִי אֶתְקַע אֶל כַּפֶּךָ

כִּי לֹא רָאִיתָ כָּמֹהוּ מִיָּמֶיךָ ,

שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה שָׁמָּה גֶּשֶׁר

שָׂם עַל דַּרְכֵּנוּ עֲלֵי נַחַל מַיִם

הִנֵּה כְּכָל הַגְּשָׁרִים יֵרָאֶה לָעֵינַיִם

וּפֶלֶא בוֹ, אֲשֶׁר לֹא נֵדַע כָּל פֶּשֶׁר :

כִּי כֹּזֵב אִם נָכְרִי אִם אֶחָד מֵעִירֵנוּ

עֵת יָהִין לַעֲבֹר בּוֹ, שַׁדַּי יִשְׁמְרֵנוּ ,

עַד חֲצִי הַמַּעְבָּרָה לֹא יַגִּיעַ

וְהַמַּעְבָּרָה חִישׁ נוֹעַ תָּנִיעַ

וְכַגָּלָל מִמֶּנָּה לָנֶצַח יֹאבַד

תְּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שֶׁקֶר לָעַד ,

וְדוֹבֵר נְכֹחָה יַעֲבוֹר עַל הַמַּעְבָּרָה

גַּם אִם יַעֲבוֹר בַּסָּף וּבַכִּרְכָּרָה" .

„וּמֵימָיו עָמְקוּ ?" — „מְאֹד עָמְקוּ וְגָאוּ .

וּמָה רַבּוּ פְּלָאִים וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ
אַף כִּי אֲבַטִּיחֲךָ הַפְלֵא וָפֶלֶא
וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ סֶלָה,
אֲדַמֶּה כִּי כְּהַר אָמַרְתָּ מִדָּתוֹ
בְּעֵת יַחַד נִדְבַּרְנוּ אוֹדוֹתוֹ?"
„כְּהַר אָמַרְתִּי אַךְ בִּדְבַר שְׂפָתַיִם
אֲבָל כַּבַּיִת אֱמֶת נָכוֹן הֱיֵהוּ".
„קָשֶׁה לְהַאֲמִין הֱשִׁיבוֹ רֵעֵהוּ
וְאַף כִּי אֲבַטִּיחַ כַּבַּיִת יַפְלִיא עֵינַיִם
אֲבָל נִפְלָאָה מִמֶּנּוּ הַמַּעְבָּרָה
עֲבוֹדָתָהּ נָכְרִיָּה וְדַרְכָּהּ זָרָה
לְרוּחָהּ אֵין שַׁחַר לְתַאֲנָתָהּ לֹא חֵקֶר
כִּי לֹא תִשָּׂא אִישׁ דּוֹבֵר שֶׁקֶר.
וְזֶה מִקָּרוֹב יָמִים לֹא כַבִּירִים
(זֹאת כָּל אִישׁ וְאִישׁ יוֹדֵעַ)
נָמוֹטוּ פַּעֲמֵיהֶם אֶל מַיִם אַדִּירִים
שְׁנֵי כוֹתְבֵי עִתִּים וְרוֹצֵעַ בְּמַרְצֵעַ,
אִם אָמְנָם פֶּלֶא גַּם אֲבַטִּיחֶךָ
אִם אַךְ כֵּנִים וְלֹא שֶׁקֶר מִלֶּיךָ".
„אַל תִּתְמַהּ כָּזֶה עַל הָאֲבַטִּיחַ
הֲלֹא עָלֵינוּ לְהָבִין כָּל שִׂיג וָשִׂיחַ;
אַל תְּדַמֶּה כִּי בְּכָל הָאֲדָמָה

הַבָּתִּים הֵמָּה כְּחוֹמָה רָמָה,
הִנֵּה שָׁם בְּכָל הָעִיר רוֹמָא
הַבָּתִּים כְּאֶפֶס וְאַיִן הֵמָּה
שָׁם בְּבַיִת אֶחָד רַק שְׁנַיִם יָבֹאוּ
לֹא עוֹמְדִים אַךְ יִשְׂתָּרֵעוּ!"

„לוּ יְהִי כִדְבָרֶיךָ כֹּל יִתְפַּלָּאוּ
אֲבַטִּיחַ אֲשֶׁר שְׁנַיִם בּוֹ בָאוּ?
אֲבָל הַמַּעְבָּרָה בָּהּ נִפְלָאוֹת
בְּכָל קְצוֹת תֵּבֵל לֹא נִשְׁמַע כָּזֹאת
הַכּוֹזֵב יִצְעַד אַךְ צְעָדִים אֲחָדִים,
וְרוּחַ קָדִים יְדַחְפֶנּוּ, הָהּ! קוֹל פְּחָדִים·
וְאַף כִּי גַם לַאֲבַטִּיחַ מֵעִיר רוֹמָא
בְּכָל קַצְוֵי אֶרֶץ וְאִיִּים אֵין נִדְמָה..."
„שְׁמַע נָא הֵשִׁיב הַכֹּזֵב בְּמַעֲנֵהוּ —
בִּפְרוֹעַ פְּרָעוֹת בְּדִבְרֵי רֵעֵהוּ —
מַדּוּעַ נֵלֵךְ עַל הַמַּעְבָּרָה
אֲשֶׁר רוּחָהּ לַכֹּזֵב סָרָה וְזָרָה,
הֲלֹא טוֹב נָתוּר מָקוֹם לֹא גָאוּ הַמַּיִם
שָׁם נַעֲבוֹר בֶּטַח מֵי בִרְכַּיִם.

14.

הנשר והדבורה

Орелъ и Пчела.

אַשְׁרֵי הַגִּבּוֹר הַמְּהֻלָּל בִּגְבוּרָתוֹ
אֲשֶׁר מִכְּנַף הָאָרֶץ יַשְׁמִיעוּ תְּהִלָּתוֹ ·
שֶׁבַח עֱזוּז לִבּוֹ וְיָדוֹ הָרָמָה
יוֹסִיף לוֹ אוֹן וְעָצְמָה עֲלֵי אֲדָמָה ·
אַךְ מַה נִּכְבָּד הוּא הָעוֹבֵד בְּלִי מָנוֹחַ
בְּלִי שֶׁבַח וּתְהִלָּה הַנּוֹתְנִים לוֹ כֹּחַ
וּבְלִי מַטָּרַת כָּבוֹד יַעֲבוֹד עֲבוֹדָתוֹ
וְלֹא אֶל כָּל תִּפְאֶרֶת שָׂם מְגַמָּתוֹ
וְאַךְ תְּחַיֵּהוּ מַטָּרָה אַחַת
„טוֹבַת עֲדָתוֹ“ תַּשְׂבִּיעוֹ נַחַת ·

עֲמַל הַדְּבוֹרָה סָבִיב הַפְּרָחִים
רָאָה הַנֶּשֶׁר וַיִּגַּשׁ אֵלֶיהָ
וַיִּפְתַּח פִּיו כְּאִישׁ תְּרָבִים
וּכְמוֹ הוּא שָׂחַק עַל מִשְׁבַּתֶּיהָ,
„עַל עֲבוֹדָתֵךְ בַּפֶּרֶךְ נַפְשִׁי הוֹמִיָּה
הִנֵּה בְּכָל עֲמָלֵךְ דְּבוֹרָה עֲנִיָּה
לֹא נִכַּר בִּינָתֵךְ וּפְעָלֵךְ

כִּי בְּאַלְפַּיִךְ תַּעֲשִׂי צוּפַּיִךְ
וּמִי הוּא זֶה אֲשֶׁר יְבָרֵר אַחֲרַיִךְ
לָדַעַת מֶה עָשִׂית אַתְּ לְבַדֵּיךְ ?
וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל הָבִין כִּמְעַט
אֵיכָה תַּעַבְדִי יוֹמָם וָלָיִל
אִם כְּבֶן בְּלִי שֵׁם תָּמוּתִי גַּם אַתְּ
אַף אִם בְּדַעַת וּתְבוּנָה עָשִׂית חָיִל ?
וּרְאִי נָא הַהֶבְדֵּל בֵּינֵינוּ דְּבוֹרָה !
כְּעֵת בַּמָּרוֹם אַמְרִיא אַגְבִּיהַּ
בְּפָרְשִׂי כְּנָפַי בְּרַעַם וְרַעַשׁ נוֹרָא
וְאֶל תַּחַת הֶעָבִים רֹאשִׁי יַגִּיעַ
אָז אַפִּיל עַל כֹּל פַּחַד וְאֵימָתָה
כָּל צִפּוֹר כָּל כָּנָף לֹא יָנוּעַ מִקִּנּוֹ
לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן הָרוֹעֶה צֹאנוֹ
וְתִסָּתֵר גַּם חַיָּה הַקַּלָּה בִּמְרוּצָתָהּ״.
וַתַּעַן הַדְּבוֹרָה אַף הִיא אֲמָרֶיהָ :
„אָמְנָם כִּי לָךְ יָאֲתָה תִּפְאֶרֶת
כִּי אָצְלָה לָךְ הַהַשְׁגָּחָה בִּרְכוֹתֶיהָ
וַאֲנִי שַׂמְתִּי לִי מַטָּרָה אַחֶרֶת,
כִּי אַךְ לְטוֹבַת רַבִּים אָנֹכִי אוֹלֶד
וְזֹאת נֶחָמָתִי בְּעָנְיִי עֲלֵי חָלֶד
וּבְכָל כֹּחִי אֶעֱבֹד אֶת עֲבוֹדָתִי

וְלֹא לְכָל תִּפְאֶרֶת שַׂמְתִּי מְגַמָּתִי ,
וּמְאֹד אֶשְׂמַח אִם אַךְ זֹאת אֵדָעָה
כִּי בַעֲבוֹדָתָם גַּם עֲבוֹדָתִי נִמְצָאָה •

15.

הארנבת בציד׳

Заяцъ на ловлѣ.

וַיְהִי לְעֵת צֵאת הַחַיָּה לַקְּרָב
יָצְאוּ כֻּלָּם בֶּהָמוֹן צָבָא רָב
שָׂמוּ פְנֵיהֶם לֶאֱרוֹב עַל הַדֹּב
וּבְחֶלְקָה אַחַת כִּתְּרוּהוּ וְהִדְרִיכוּהוּ
וּבֵין הַמְּצָרִים הִשִּׂיגוּהוּ וַיַּכּוּהוּ
וַיְחַלְּקוּ שָׁלָל מִבְּשַׂר וְדַם הַדֹּב
וְכָל אֶחָד לָקַח חֶלְקוֹ מֵרַע וְעַד טוֹב •
פִּתְאֹם גַּם אַרְנֶבֶת צְעִירַת הָרַגְלָיִם
גַּם הִיא תָּבֹז בַּז בְּדַל הָאָזְנָיִם .
„וְאַתְּ׳ שָׁאֲלוּ כֻלָּם , זוֹחֶלֶת עֲלֵי אֲדָמָה
מֵאַיִן בָּאת ? וְעַיִן לֹא רָאַתֵךְ בַּמִּלְחָמָה“ .
„אַל נָא אַחַי תָּרֵעוּ , עָנְתָה הָאַרְנֶבֶת
וּבַיַּעַר מִי הִפְחִידוֹ בְּבַלָּהוֹת צַלְמָוֶת ?
הֲלֹא אָנֹכִי הִפַּלְתִּי עָלָיו אֵימָתָה וָפַחַד

עֲדֵי הִדְרַכְתִּיהוּ לְיֶדְכֶם יַחַד".
וְאַף כִּי כַחֲשָׁהּ נִרְאָה לָעֵינַיִם
אֲבָל בְּנָתְנָהּ לַשֶּׁקֶר רַגְלַיִם
וּבִדְבָרֶיהָ שָׂחֲקָה לִפְנֵי הַחַיִּים
חָלְקוּ גַם לָהּ מִבְּדַל הָאָזְנַיִם.

עַל הַמִּתְנַשְּׂאִים בַּשָּׁוְא יִלְעֲגוּ בְּנֵי הָאָדָם
וּלְפְעָמִים עַל שֶׁקֶר יִמְצְאוּ חַיַּת יָדָם.

16.

הדג והחתול

Щука и Котъ.

אַךְ רָעָה וְיָגוֹן אַךְ שֶׁבֶר וְצָרָה
אִם יִשְׁלַח אִישׁ יָדוֹ בִּמְלָאכָה לוֹ זָרָה;
אִם לֶאֱפוֹת מַצּוֹת יָנַם תּוֹפֵשׂ הַמַּרְצֵעַ
וְהָאוֹפֶה יֹאבֶה תְּפוֹר נַעֲלַיִם
פִּתְאֹם יָבֹא אֵידוֹ וְרַק רַע יֵרוֹעַ
וּבְכָל חֲטָאָיו יִקַּח כִּפְלַיִם.
כֵּן נִרְאָה בְּכָל אֲשֶׁר נַחְנוּ פוֹנִים
כִּי אִישׁ הַמִּתְעָרֵב בְּעֵסֶק רֵעֵהוּ

הָאִישׁ הַהוּא קְשֵׁה עֹרֶף וְעַז פָּנִים ;
הוּא יִבְחַר לְאַבֵּד מִשְׁלַח יָדֵהוּ
הוּא שְׂאֵת חֶרְפָּה יִבְחַר עֲשֶׂרֶת מוֹנִים
מִשְּׁמֹעַ עֲצַת חֲכָמִים וּנְבוֹנִים .

פַּעַם אַחַת הוֹאִיל דָּג לְמִינֵהוּ
לִשְׁלוֹחַ יָד בִּמְלֶאכֶת הֶחָתוּל מֵרֵעֵהוּ ,
לֹא אֵדַע אִם בְּקַנְאָתוֹ אֶת הֶחָתוּל
רָצָה כָזֹאת , כִּי קָשָׁה קִנְאָה כִּשְׁאוֹל .
אוֹ בְמַאֲכַל דָּגִים קֵבָתוֹ קָצָה
עַד הֱיוֹתוֹ לוֹ לְזָרָה וּמֵאַפּוֹ יָצָא ,
וַיִּפֶן הַדָּג אֶל הֶחָתוּל בִּשְׁאֵלָתוֹ
לְמַלְאוֹת גַּם יָדָיו בַּעֲבֹדָתוֹ ,
וַיְבַקְשֵׁהוּ וַיֶּעְתַּר עָלָיו דְּבָרִים
כִּי יִקָּחֵהוּ לָצוּד אֶת הָעַכְבָּרִים ·
„הַאִם מִכְּבָר בַּנְתָּ מְלֶאכֶת הַצֵּידָה
שָׁאוֹל שָׁאַל הֶחָתוּל אֶת זְאֵב הַמָּיִם ;
וּרְאֵה מַחֲמַדֵּי לְבַל נִהְיֶה לִלְזוּת שְׂפָתַיִם :
הֵן שָׁמַעְתָּ אֶת הַפִּתְגָּם וּבֶטַח תֵּדַע ,
כִּי רַק חָרָשׁ אָמָן לֹא יִנְחַל עַצֶּבֶת
בְּכָל חֲרשֶׁת מַעֲשֶׂה וּמְלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת“ .

„הֲמִמֶּנִּי תִּפָּלֵא מְלֶאכֶת הַצַּיָּד ?
הֵשִׁיבָה הַדָּגָה בְּקוֹל הֵידָד,
„הֵן קְטַנֵּי הַדָּגִים הַשָּׁטִים הַמְּהִירִים
אָרַבְתִּי וַחֲטַפְתִּים בְּמַיִם אַדִּירִים
לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת זֶה לֹא כְבָר
וּבַמֶּה נֶחְשַׁב לְמוּלָם הָעַכְבָּר ?" .
„אִם כֵּן אֵפוֹא לְכָה וְנֵלְכָה עַד הָרֵחַיִים
שָׁם עַכְבָּרִים לָרֹב וְנִתְפְּשֵׂם חַיִּים" .
וַיֵּלְכוּ וַיֶּאֶרְבוּ . הֶחָתוּל אָכַל דַּיֵּיהוּ
וְאַחֲרֵי שָׂבְעוֹ הָלַךְ לִשְׁאוֹל לִשְׁלוֹם רֵעֵהוּ
וַיְהִי בְּשׁוּבוֹ וְהִנֵּה צָרָה וְתוּגָה
וְעִם שַׂר הַמָּוֶת מִתְאַבֶּקֶת הַדָּגָה,
חָרְבוּ סְנַפִּירֶיהָ פִּיהָ פָּתוּחַ
עַכְבָּרִים בָּצְרוּ זְנָבָהּ, אֵין בָּהּ כָּל רוּחַ.
וּבִרְאוֹתוֹ כִּי מֵרֵעוֹ יָצְאָה רוּחוֹ
לְקָחוֹ וַיִּשָּׂאֵהוּ, וּבַנָּהָר הִשְׁלִיכוֹ .
וּבְצֶדֶק הָיְתָה לָהּ זֹאת לְחָגָא,
מִן הוּא וְהָלְאָה הִעִי דָגָה !
אַלְפֵי בִינָה! שִׁמְרִי הַדְּבָרִים !
כִּי לֹא לְדָגָה לָצוּד עַכְבָּרִים .

17.

הזאב והרחמה

Волкъ и Кукушка.

חֲיִי בְטוֹב ! אֶל הָרְחָמָה אָמַר הַזְּאֵב ·
שְׁכֶנְתִּי ! אַךְ לַשָּׁוְא קִוִּיתִי עַד הֲלוֹם
לִחְיוֹת עִמָּכֶם בְּמַרְגּוֹעַ בְּאֵין כְּאֵב
כְּאַחִים וְרֵעִים בְּשַׁלְוָה וְשָׁלוֹם .
פֹּה יֵצֶר אֶחָד לַכְּלָבִים וְלַאֲנָשִׁים ,
זֶה רַע מִזֶּה וְזֶה מַר מִמִּשְׁנֵהוּ ·
יָגוּרוּ יִצְפּוֹנוּ יַפְרִישׁוּ כַּנְּחָשִׁים
אֵין גַּם אֶחָד יִהְיֶה טוֹב לִבֵּהוּ ,
וְגַם אִם דַּרְכְּךָ תֵּיטִיב לֶכֶת מְאֹד
וּבְשָׁלוֹם תֶּחְפָּץ תִּכְמַהּ נַפְשֶׁךָ
עָלֶיךָ הֵמָּה יַעֲרִימוּ סוֹד
וְיִתְיָעֲצוּ עַל צְפוּנֶיךָ" .
„הַלְדֶרֶךְ רְחוֹקָה תָּשִׂים פְּעָמֶיךָ ?
וְאָנָה פָּנֶיךָ מוּעָדוֹת עַתָּה
אִישִׁים טוֹבִים אַיֵּמוֹ תֹּאמַר נַפְשֶׁךָ
כִּי תִקְוָתְךָ וְכִסְלְךָ בָּמוֹ שַׁתָּה ?"
„לְגַן מִקֶּדֶם אֵלְכָה אֶחְשָׁבָה
אֲחוֹתִי ! אַךְ שָׁם רַחֲבַת יָדַיִם !

אַךְ שָׁם, יֹאמְרוּ, אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחָבָה!
אַךְ שָׁם אֶרֶץ תִּקְוַת כָּל הַחַיִּים
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִיא הָאֲדָמָה
לֹא יֵדְעוּ שָׁמָּה מָה הוּא קְרָב וּמִלְחָמָה
הָאָדָם תָּמִים דַּרְכּוֹ כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת
וּכְאַחִים יֵשֵׁבוּ, אֵין בּוּז אֵין חֲרָפוֹת!
בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר יְבַלּוּ שָׁמָּה יְמֵיהֶם
וְעַד זִקְנָה וְשֵׂיבָה מְלֵאִים אֹמֶץ וְכֹחַ
וְלֹא לְבַד כִּי לֹא יְנַשְּׁכוּ כַּלְבֵיהֶם
אַף גַּם יֹאמְרוּ כִּי לֹא יוּכְלוּ נְבוֹחַ.
שִׂפְתֵי אַתְּ וְהַגִּידִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי
הֲלֹא טוֹב טוֹב יִהְיֶה לִי בְּאֶרֶץ הַטּוֹבָה
מַאֲכָלִי תְּהִי בְרִיאָה וּרְוָיָה כוֹסִי
וְאַף שָׁלוֹם מִסָּבִיב עַד זִקְנָה וְשֵׂיבָה.
סִלְחִי רַעְיָתִי! וְאַל תַּזְכִּירֵנִי לְרָעָה!
שָׁם אֲבַלֶּה שְׁאֵרִית יָמַי בַּנְּעִימִים
מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן לֹא אֵדָעָה
וְאֶאֱרַח לְחֶבְרָה בְּדַרְכֵי הַתְּמִימִים.
לֹא כֵן בְּאֶרֶץ הַקְּלוֹקֵל הַזֹּאת —
יוֹמָם יִתְחַכּוּ עַל שָׁרְשֵׁי רַגְלֶיךָ
שְׁמוֹר נַפְשְׁךָ מִכֶּלֶב, עֵינֶיךָ בָּרֹאשׁ!
וְגַם בַּלַּיְלָה לֹא תַרְגִּיעַ עַל מַצָּעֶךָ".

"לֵךְ לְשָׁלוֹם הָאֵל יַצְלִיחַ דַּרְכֵּךְ ,
אֲבָל שִׁנַּיִךְ ?", אָמְרָה הָרַחֲמָה ,
"תַּאֲנָתֵךְ הַשּׁוֹבֵבָה עִם מַלְתְּעוֹתַיִךְ
פֹּה תַעַזְבֵם אוֹ תִקָּחֵם אִתָּךְ שָׁמָּה ?"

"אוֹי רָחָמָה אֵיךְ לֹא תֵדַע רַחֵם !
אֵיכָכָה תְּיָעֲצֵנִי בְּלֹא בְעֵת לְהַוָּתִי ,
שִׁנַּי פֹּה כִּי אֶעֱזוֹב וְאַנִּיחֵם ,
הָהּ ! מַה תֹּאמְרִי רָחָמָה אֲחוֹתִי ?"

"אִם כֵּן אֵפוֹא אַךְ לַשָּׁוְא תִּקְוָתֵךְ
כִּי גַם שָׁם יַפְשִׁיטוּ עוֹרֵךְ מֵעָלַיִךְ" .

אֲשֶׁר דַּרְכּוֹ רָעָה וְעֵינוֹ צָרָה
הוּא תְהִלָּה יָשִׂים בְּכָל הָאֲנָשִׁים ,
"אֵין אִישׁ טוֹב" ! , יִצְעַק מָרָה ,
וְהוּא לְבַדּוֹ רָשָׁע רָע ! וְלוֹ אֲרַס נְחָשִׁים .

18.

התרנגול והפנינה

Пѣтухъ и Жемчужное зерно

מֵרֶפֶשׂ וּמַדְמֵנָה | הַתַּרְנְגוֹל בְּחַרְטוּמוֹ ,
הֵרִים פְּנִינָה | וַיְדַבֵּר גָּבוֹהַּ

וַיִּתְמַהּ תְּמוּהַּ
בְּשָׁאֲלוֹ לְתֻמּוֹ :
„מַה מֵּהַטּוֹב רוֹאִים
הָאֲנָשִׁים הַתּוֹעִים
בִּפְנִינָה הַלְּבָנָה ?
וַאֲנִי תְּשׁוּקָתִי
לוֹ מְצָאתִי
שְׂעֹרָה בְּמַדְמֵנָה ,
אִם לֹא תַגִּיהַּ
כְּאוֹר זָרוּעַ
כַּשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרָיִם

הֲלֹא תַשְׂבִּיעַ
הָרָעֵב וְהַיָּגֵעַ
הַקֶּרֶב וְהַמֵּעַיִם ·

גַּם הָאֱוִילִים
עִם הַכְּסִילִים
כֵּן יֶחֱרוּצוּ ,
מְרִימִים וּמַעֲלִים
נִבְזִים וּשְׁפָלִים
וְהָרָם לֹא יַעֲרִיצוּ .

19.

האכר ונערו

Крестьянинъ и Работникъ.

בְּבוֹא צָרָה וּמְצוּקָה עָלֵינוּ
אָז בְּלֵב נִשְׁבָּר נִתְחַנֵּן לְמוֹשִׁיעֵנוּ
אֲשֶׁר יָבוֹא בָּעֵת הַהִיא לְהַצִּילֵנוּ
וְאַךְ כִּמְעַט נֵחָלֵץ מִמֶּנָּה
לֹא נוֹדֶה לְמַצִּילֵנוּ כִּגְמוּלוֹ ,
„טוֹבָתְךָ עָשִׂיתָ, טוֹבָה אֵינֶנָּה !“

עוד נָעֲמוּ פָּנֵינוּ לְדַבֵּר לְמוּלוֹ ;
וְאִם תַּחַת טוֹבָה לֹא נְשַׁלֵּם רָעָה
גַּם זֹאת פְּלִיאָה נִפְלָאָה .

אִכָּר עִם נַעֲרוֹ בָּעֶרֶב בְּצֵאתוֹ
וְהִנֵּה מִן הַיַּעַר דֹּב הוֹלֵךְ לִקְרָאתוֹ ,
עוד לֹא צָלַח הָאִכָּר לְהַשְׁמִיעַ גְּעָרָה
קָפַץ עָלָיו הַדֹּב בַּחֲמַת סְעָרָה
וַיְטַלְטְלוֹ טַלְטֵלָה גָּבֶר הֵנָּה וָהֵנָּה
וַיְחַפֵּשׂ בְּצַלְעוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה
צֶלַע אַחַת מִשָּׁם לִטְרֹף טֶרֶף
וַיֹּאחֲזֶנּוּ בְּכַפָּיו מִבְּלִי יָרֶף .
הָאִכָּר בִּרְאוֹתוֹ אֶת מֶלֶךְ הַבַּלָּהוֹת
וַיִּצְעַק לְעֶזְרָה , לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת :
„הָהּ אֶפְרַיִם ! הֵרִים הָאִכָּר קוֹל עֲנוֹת
הַצִּילֵנִי נָא מִן הַחַיָּה הָרָעָה הַזֹּאת !" .
וַיָּרֶם אֶפְרַיִם אֶת הַכַּשִּׁיל וְהַמַּקֶּבֶת
וַיַּכֶּה אֶת הַדֹּב מַכַּת מָוֶת ,
אֶת רֹאשׁוֹ הֵתַז וַיִּדְקוֹר אֶל קֵבָתוֹ
וַיְחַלֵּץ אֶת הָאִכָּר מִצָּרָתוֹ .
וְתַחַת כִּי הָיָה לוֹ לְהוֹדוֹת אֶת אֶפְרַיִם
קִלְּלוֹ וַיְחָרְפוֹ בִּדְבַר שְׂפָתַיִם .

„מַדּוּעַ תְּקַלְלֵנִי ?" שְׁאָלָהוּ הַנַּעַר.
„עוֹד תִּשְׁאַל מַדּוּעַ ? כְּסִיל וָבַעַר !
מַדּוּעַ בְּבֶטֶן הַדֹּב נָקַבְתָּ חוֹר
הֲלֹא קִלְקַלְתָּ בְּחָפְזְךָ אֶת הָעוֹר.

20.

עגלות נוסעות

Обозъ.

עֲגָלוֹת מְלֵאוֹת כַּדִּים מֵחַרְשֵׂי אֲדָמָה
הוֹבִיל עֶגְלוֹן אֶחָד לִמְחוֹז חֶפְצוֹ שָׁמָּה.
וַיְהִי כִּי בָא דַרְכּוֹ נָסוֹעַ מַהֵר לַשְּׁפֵלָה
וַיַּשְׁאִיר בָּהָר אֶת הָעֲגָלוֹת לְמַעְלָה
וּמִכָּל הָעֲגָלוֹת הִסִּיעַ רַק אַחַת
וְהַסּוּס הַטּוֹב הוֹלִיכָהּ בְּנַחַת
וּכְמוֹ פְסִיעוֹתָיו מָדַד בְּמִדָּה
לְבַל תִּשָּׁמֵט הָעֲגָלָה הַצִּדָּה.
סוּס אֶחָד בָּהָר, לָעַג לוֹ בְּגֵאָה וְגָאוֹן:
„בָּזֶה לְךָ, אָמַר, חֶרְפָּה וְדֵרָאוֹן !
הִתְבּוֹנְנוּ נָא אֵיכָה יִזְחַל כָּרֶמֶשׂ
בְּעֶצֶם הַיּוֹם וְלֹא בְחֹשֶׁךְ וָאֶמֶשׁ !

הֲתִפְחַד פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ ?
הֵרִים הַסּוּס לַעֲנוֹ עָלָיו בְּקוֹל ,
הֲכִי בַּעֲקַלְקַלּוֹת תֵּלֵךְ בְּדַרְכֶּךָ ?
פְּנֵה לְךָ עַל יָמִין אוֹ עַל שְׂמֹאל !
לוּ הָיָה דַרְכְּךָ בָּהָר לְמַעְלָה
הֶחֱרַשְׁתִּי , אוֹ בְאֶמֶשׁ וּבְחֶשְׁכַת לַיְלָה ;
הֲלֹא לַשְּׁפֵלָה תֵּלֵךְ , וְעוֹד בַּצָּהֳרָיִם ;
עָלֶיךָ הֲלֹא יִתְפַּלָּא כָּל עַיִן לִרְאוֹת !
אִם חֲסַר אוֹנִים הִנֶּךָ , מָשׁוּךְ מַיִם ?
נַחְנוּ לֹא נַעֲשֶׂה כָּזֹאת וְכָזֹאת —
נַחְנוּ נַסִּיעַ אֶת הָעֲגָלָה כְּרֶגַע
וּתְמִימָה תִּהְיֶה בְּלִי מוּם וָפֶגַע
וְכֹה שָׂם הַסּוּס פְּעָמָיו לַדֶּרֶךְ
וַיְגַמֵּא אֶרֶץ וַאֲדָמָה בָּלַע
קָפַץ וַיְנַתֵּר מִסֶּלַע אֶל סֶלַע
עֲדֵי כָרַע נָפַל קָרַס בֶּרֶךְ
וַיִּתְגַּלְגֵּל כַּגַּלְגַּל אֶל תַּחַת הָהָר
וַיְהִי לַנֵּס כִּי עַצְמוֹתָיו לֹא שֻׁבַּר ,
אַחַר , קָם וַיָּרָץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת
פָּנָה לְיָמִין וְאַחֲרָיו לִשְׂמֹאל
עֲדֵי נָפַל אֶל אַחַת הַשּׁוּחוֹת
גַּם הָעֲגָלָה יָרְדָה לִשְׁאוֹל

כָּל הַכַּדִּים נָפוֹצוּ וְנִשְׁבָּרוּ .
וְעַד אָבָק דַּק הִתְפּוֹרָרוּ .

כַּדָּבָר הַזֶּה רָאִיתִי בֵּין אֲנָשִׁים
אַךְ בְּמַעֲשֵׂה רֵעֵהוּ יִמְצָא שְׁגִיאָה ,
וְאִם לַעֲשׂוֹת הַמַּעֲשֶׂה אֶת יָדוֹ יָשִׂים
מִמְּלֶאכֶת רֵעֵהוּ מְלַאכְתּוֹ גְּרוּעָה .

21.

בן עורב

Вороненокъ.

אֶל הָעֵדֶר יָרַד הַנֶּשֶׁר מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
וּמִיַּד הָרוֹעִים טָרַף אַחַד הַגְּדָיִים
וַיַּרְא הָעוֹרֵב אֶת מַעֲשֵׂה מַלְכֵּהוּ
וּכְמוֹ כֵן לַעֲשׂוֹת חָשַׁק לִבֵּהוּ ,
וְלִבּוֹ רָחַשׁ לוֹ אֵלֶּה הַדְּבָרִים :
„הֵן חַלָּשִׁים יִמָּצְאוּ גַּם בֵּין הַנְּשָׁרִים
הֲכִי כָל הָעֵדֶר הוּא אַךְ גְּדָיִים ?
כִּי לֹא בָחַר לוֹ מָנָה אַחַת אַפָּיִם !
אֲבָל אֲנִי עַל הָעֵדֶר עַיִן אָעִיפָה
וְאַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן לִי אֲנִיפָה !“ .

הָעוֹרֵב הִתְנַשֵּׂא עָל לָעוּף בָּרוּחַ
צוֹפֶה עַל הַצֹּאן בִּמְעוּפוֹ לָשׁוּחַ
אֲשֶׁר יִבְחַר יִרְאֶה בְּעֵינַיִם חוֹדְרוֹת .
וַיִּיטַב בְּעֵינָיו אֶחָד מִצֹּאן גְּדֵרוֹת
וַיִּתְקַע צִפָּרְנָיו בְּצֶמֶר הָאַיִל ·
אֲבָל בִּרְאוֹתוֹ כִּי לֹא לוֹ עֱזוּז וָחַיִל
לְהַגְבִּיהוֹ וּלַהֲרִימוֹ מֵעַל אַדְמָתוֹ
אוֹ אָז רָאָה וְהֵבִין אֶת שִׁגְגָתוֹ ,
וּמִצֶּמֶר הָאַיִל הַסְּבוּכִים מְאֹד
לֹא יָכוֹל לְהוֹצִיא צִפָּרְנָיו עוֹד ,
וַיְהִי לִשְׂחוֹק וְקַלָּסָה לְעֵינֵי הָרוֹאִים
כִּי נָפַל שְׁבִי בִּידֵי הָרוֹעִים
וַיְקַצְּצוּ כְּנָפָיו לִבְלִי יָעוּף בֶּחָלֶד
וּלְמִשְׂחָק נְתָנוּהוּ אֶל יַד הַיָּלֶד ·

כֶּחָזוֹן הַזֶּה רָאִיתִי גַּם בֵּין אֲנָשִׁים
אִם נַעַר בֵּין גַּנָּבִים יָדוֹ יָשִׂים
וְאָרַח לְחֶבְרָה עִם זִקְנֵי מְרֵעִים
לְפֶתַע כִּי יָבוֹא אֵידוֹ יֶהְגֶּה אַךְ נְבָאִים ,
זֵד הַזָּקֵן לֹא יִמָּכֵר בִּגְנֵבָתוֹ
וְהַנַּעַר הַגַּנָּב יִקַּח שֶׁבַע כְּחַטָּאתוֹ ·

22.

השנהב במלכו

Слонъ на воеводствѣ.

הֵן גַּם הַגִּבּוֹר הַנּוֹדָע בַּשְּׁעָרִים
אִם יֶחְסַר לוֹ חָכְמָה בִּינָה וָדַעַת
בְּכָל דְּרָכָיו יִמָּצֵא חֹסֶר וּמִגְרַעַת
וְגַם בְּיִשְׁרַת לִבּוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֵין סְדָרִים ·

הַשֶּׁנְהָב נִפְקַד לַשּׁוֹפֵט בַּיַּעַר
וְאַף כִּי הַשֶּׁנְהַבִּים מְאֹד יֶחְכָּמוּ
אֲבָל הַנִּבְחַר לַשּׁוֹפֵט הָיָה בַּעַר
כִּי אִישֵׁי מִשְׁפָּחָה אַחַת לֹא כֻלָּם יִדָּמוּ ;
הֵן הָיָה בְּרִיא בָשָׂר אֲבָל לֹא רַב דֵּעַ
וְאַף לַזְּבוּב פּוֹרֵחַ לֹא יָרֵעַ ·

וַיְהִי הַשּׁוֹפֵט מַבִּיט אָנֶה וְאָנָה
וְהִנֵּה לְפָנָיו מִכְתַּב בַּקָּשָׁה וְקוּבְלָנָא
מִשְׁפַּחַת הַצֹּאן אֵלָיו הוֹשִׁיטוּ ;
וּבוֹ כָתוּב תַּמְרוּרִים מִשְׁנֵה יְלָלָה :
„הַזְּאֵבִים מֵעָלֵינוּ עוֹרֵנוּ יַפְשִׁיטוּ
הִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּצָרָה גְדוֹלָה“ ·

וַיַּחְמוֹל הַשּׁוֹפֵט עַל הַצֹּאן וְהַגְּדָיִים

וַיִּצְעַק בְּקוֹל: „מַה זֹּאת עֲשִׂיתֶם?
הָהּ! בְּנֵי בְלִיַּעַל, הָהּ הֲמוֹן פְּרָאִים!
אֵיכָכָה אַפִּי וַחֲמָתִי לֹא יְרֵאתֶם?
אֵיכָה הִרְהַבְתֶּם עֲשׂוֹת עַוְלָתָה
הֲלֹא אוֹכִיחֲכֶם בְּעֶבְרָתִי כִּי קָשָׁתָה".
„הֶרֶף נָא מֵאַף וַעֲזוֹב חֵמָה"
הִתְחַנְּנוּ הַזְּאֵבִים מִלָּה אַחַת
„הֲלֹא אַתָּה צִוִּיתָ כִּי מִזֹּאת הַבְּהֵמָה
נוּכַל מֵהֶם מִסִּים קַלִּים לָקַחַת,
וּבְהַגִּיעַ יְמֵי הַחֹרֶף וְהַקּוֹר
לְאַדֶּרֶת לָנוּ נַפְשִׁיט מֵהֶם אֶת הָעוֹר,
וְאֵיכָכָה עַתָּה תִּשְׁמַע שַׁוְעָתָם
אֲשֶׁר יִצְעֲקוּ רַק מִקֹּצֶר בִּינָתָם,
וּרְאֵה נָא מַלְכֵּנוּ וּפְקַח עֵינַיִם
עַל הַמָּנָה לֹא רַבָּה, לֹא מְנֻצֶּלֶת,
אֲשֶׁר יִתְּנוּ לָנוּ הַצֹּאן וְהַגְּדָיִים;
הֵן הִיא רַק עוֹר אֶחָד, עוֹר לַגֻּלְגֹּלֶת
וְעַל הַמָּנָה הַזֹּאת הַקְּטַנָּה
אֲשֶׁר לְבַדְּךָ בִּכְבוֹדְךָ נָתַתָּ לָנוּ
עוֹד יָרִימוּ קוֹל תְּלוּנָה
בְּאָזְנֶיךָ, עוֹד הֵמָּה יִתְלוֹנָנוּ!".
וַיַּעַן הַשֶּׁנְהָב: „הֵן אַחַת צִוִּיתִי צָו

וְהָעוֹבֵר עָלָיו יֵעָנֵשׁ עֹנֶשׁ רָב !
כִּי רַק עוֹר אֶחָד מִכִּבְשָׂה אַחַת
תּוּכְלוּ מִכֶּםָן מֵהֶן לָקַחַת ,
וּלְבַד מִזֶּה מִכֶּם הָעוֹר
לֹא יִנָּתֵן לָכֶם אַף צְרוֹר״ .

23.

החמור וזמירת הליל

Оселъ и Соловей.

אֶת זְמִירַת הַלַּיִל רָאָה הַחֲמוֹר
וַיִּגַּשׁ אֵלֶיהָ וַיְדַבֵּר לֵאמֹר :
„שִׁמְעִי נָא עֲדִינָה , צִפּוֹר זְמִירַת הַלָּיִל !
רַבִּים אוֹמְרִים כִּי בַשִּׁיר תַּעֲשִׂי חָיִל
וּזְמִירָתֵךְ עֲרֵבָה בְּכֹחַ נֶאְדָּרִי ,
וּמָה מְאֹד צָמְאָה נַפְשִׁי כָּמַהּ בְּשָׂרִי
כִּי אָזְנַי אָנִי תִּשְׁמַעְנָה שִׁירַיִךְ
לְהִתְוַדַּע כִּי נְכוֹנִים הֵמָּה מַהֲלָלַיִךְ ?״ .

וַתּוֹאֶל הַצִּפּוֹר הַרְאוֹת גְּבוּרָתָהּ
וַתְּצַלְצֵל , וַתְּחַלֵּל בְּנֹעַם שִׁירָתָהּ

וַתַּפְלִיא אֶת קוֹלָהּ בְּשִׁירִים שׁוֹנִים
וַתַּחֲלֵף אֶת שִׁירָתָהּ עֲשֶׂרֶת מוֹנִים ·
פַּעַם תַּמְשׁוֹךְ קוֹלָהּ בְּקוֹל דְּמָמָה
וּכְמוֹ קוֹל חָלִיל יִשָּׁמַע עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה ,
וּפַעַם כְּקוֹל רַעַם תָּרִיעַ רֵעַ
וּבִיַּעַר כְּמוֹ סַעַר לָאֹזֶן יִשָּׁמֵעַ ,
וְכָל אֲשֶׁר בְּאַפָּיו נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים
לְזִמְרַת מְעוֹרֵר הַשַּׁחַר כָּרוּ אָזְנַיִם ·

שָׁקְטוּ הָרוּחוֹת , נֶאֶלְמוּ הַצִּפֳּרִים
וּכְמוֹ הוֹזִים שׁוֹכְבִים רָבְצוּ הָעֲדָרִים ,
הָרוֹעֶה בְּשׁוּבָה וָנַחַת יַקְשֵׁב זִמְרָתוֹ
נַפְשׁוֹ תִּתְעַנַּג עַל קוֹל כְּנַף הָרְנָנִים ,
וְאַף יִתְרוֹנֵן לְעֵדֶן וְעֲדָנִים
יִצְרוֹ יִפֶן לְצַחֵק אֶת רַעְיָתוֹ .

הַמְשׁוֹרֵר כִּלָּה אֶת שִׁירָתוֹ
וְהַחֲמוֹר שַׁח רֹאשׁוֹ , בִּצַּע אִמְרָתוֹ .

„אָמְנָם יָפוּ נָעֲמוּ שִׁירוֹתַיִךְ
לֹא תָקוּץ נֶפֶשׁ שׁוֹמְעֵי מַנְגִּינוֹתַיִךְ ,
אֲבָל צַר לִי עָלַיִךְ , יוֹנָתִי תַמָּתִי ,
כִּי לֹא נוֹדַעַתְּ לַשֶּׂכְוִי בַּעַל בִּינָה

וָלוּ מֶנּוּ לָמַדְתְּ מְעַט ,־עַל דִּבְרָתִי
כִּי ־עַתָּה הֵיטַבְתְּ נַגֵּן זֶמֶר וְרִנָּה״.

בִּשְׁמוֹעַ הַצִּפּוֹר אֶת הַנֶּחֱרָצָה
אֶל תַּחַת שָׁמַיִם ־עָפָה חָשָׁה אָצָה.

כָּל עוֹד רוּחֲךָ אֱלוֹהַּ בְּאַפֵּינוּ,
מִשּׁוֹפֵט רָמִים כָּזֶה, אָנָּא אֵל שָׁמְרֵנוּ!

תם הספר השני

ספר שלישי

א.

עשיר בעל מכס ותופר נעלים

Откупщикъ и Сапожникъ.

עָשִׁיר בַּעַל מֶכֶס בְּחוֹמָה בְּצוּרָה
וְהַתְּכוּנָה בְּבֵיתוֹ עֲרוּכָה וּשְׁמוּרָה
מַאֲכָלוֹ הָיָה בָּרִיא כּוֹסוֹ רְוָיָה
וְכָל יָמָיו אַךְ כְּחַגִּים נַפְשׁוֹ חָיָה
לֹא אָצַל מֵעֵינָיו כֹּל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ
וְאוֹצְרוֹתָיו יוֹם יוֹם יִרְבּוּ יִגְדָּלוּ ;
בִּלָּה יָמָיו בַּנְּעִימִים אַךְ שָׂמֵחַ
בְּמִשְׁכָּנוֹ אַךְ עֵדֶן, בִּשְׂמֵי רֵיחַ,
אַךְ רָעָה אַחַת חוֹלָה עַל בַּעַל הַמֶּכֶס
כְּרוֹשׁ וְבַעַל מָצָה, כְּמוּסַר עֶכֶס —
וְאַף כִּי לֹא חָסֵר לוֹ מְאוּמָה
לְעַפְעַפָּיו לֹא נָתַן שֵׁנָה וְנוּמָה •
לֹא אֵדַע אִם מִפְּנֵי דִּין שָׁמַיִם
חָרַד וְלֹא סָגַר שְׁמוּרוֹת עֵינַיִם ,

אוֹ דָאַג פֶּן יְבוֹאֵהוּ חֹסֶר
אוֹ הַשָּׂבָע גָּזַל שְׁנַת בַּעַל הָעשֶׁר
אוֹ פַּחַד אַחֵר מָגוֹר וְאֵימָה
אֲשֶׁר הֶעֱבִירוּ מֵעֵינָיו תַּרְדֵּמָה.
רַבּוֹת רָעוֹת וְצָרוֹת עֲלֵי אֲדָמָה,
וּמִי יוֹדֵעַ סִבָּתוֹ הַנַּעֲלָמָה —

וְאִם סָגַר עֵינָיו לְרֹאשׁ הָאַשְׁמוּרָה
הִנֵּה שְׁכֵנוֹ עוֹשֶׂה בַּמַּרְצֵעַ אוֹהֵב שִׁירָה
הִפְרִיעַ שְׁנַת וּמְנוּחַת הֶעָשִׁיר
בְּנָתְנוֹ תָּמִיד אֶת קוֹלוֹ בַּשִּׁיר;
וְאַף כִּי לֹא עָשִׁיר הָיָה זֶה שְׁכֵנוֹ
כָּל יוֹם וָיוֹם הָיְתָה הַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ
וּמֵאָז הַבֹּקֶר עַד הַצָּהֳרָיִם
וּמֵהַצָּהֳרָיִם עַד בֵּין הָעַרְבָּיִם
יָשִׁיר וִירַנֵּן יְצַפְצֵף וְיָרִיעַ
וּשְׁנַת הֶעָשִׁיר הִשְׁבִּית וְהִפְרִיעַ.

יָמִים רַבִּים הִתְנַכֵּל אָחִיו הַגְּבִיר
אֵיכָכָה מִמֶּנּוּ אֶת הַנֶּגַע יָסִיר?
שָׁאַל בְּעֵצָה וְהִכְבִּיר רַב דֵּעַ
בַּמֶּה אֵפוֹא יַשְׁתִּיק אֶת בַּעַל הַמַּרְצֵעַ?
הֵן אִם יְצַו עָלָיו בְּמַפְגִּיעַ
לֹא אֲדוֹנוֹ הוּא אוֹתוֹ לְהַכְרִיעַ,

וּכְבָר נִסָּה לְחַנֵּן קוֹלוֹ בְּבַקָּשָׁתוֹ
וְלֹא שָׁמַע הַשָּׁכֵן לִתְחִנָּתוֹ.
חָרַשׁ וְחָשַׁב וַיִּקְנֶה תַּחְבּוּלָה
לִקְרוֹא אֶת פַּנְעִיאֵל שְׁכֵנוֹ הַטִּיף מִלָּה,
(הֵן אִם נָטַל עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ אֵיזֶה אִישׁ
כֵּן גַּם שְׁמוֹ יָדוּעַ נֵדַע מַהֵר חִישׁ).
בִּדְבָרִים נְעִימִים אָמַר לְעוֹשֶׂה בַּמַּרְצֵעַ:
„יְבָרֶכְךָ ה׳, הֲשָׁלוֹם לְךָ רֵעַ?“
„אֲנִי שָׁלוֹם, אַלּוּפִי וַאדֹנִי
גַּם בָּרוּךְ יְהִי מַכִּירִי וּמְבָרְכֵנִי“.
„וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, אֱמוֹר אָחִי, אֵיכָכָה?“
„אַךְ שָׁלוֹם וָטוֹב אֵין פֶּרֶץ וְאֵין צְוָחָה“.
„אִם כֵּן אָחִי אֵין הַפֶּלֶא וָפֶלֶא
כִּי תָשִׁיר וּתְרַנֵּן כָּל הַיּוֹם סֶלָה?
מִדְּבָרְךָ אָחִי אָנֹכִי אֶשְׁמָעָה
כִּי לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ כָּל רָעָה!“
„אָמְנָם כֵּן אַלּוּפִי וַאדֹנִי
לֹא אֲדַבֵּר בֵּאלֹהִים, לֹא אֶרְאֶה עֹנִי,
הֵן אֲנִי אָמָן וּבַעַל מְלָאכָה
וְשָׁם צִוָּה ה׳ אֶת הַבְּרָכָה
אוֹדֶה לָאֵל מְלַאכְתִּי לְכֹל דּוֹרְשָׁהּ,

טוֹבַת לֵב וְרַכָּה בַּשָּׁנִים הָאִשָּׁה
אֲשֶׁר נָתַן לִי, שַׂחֵק מְשַׂחֶקֶת עִמָּדִי ,
וַיְבָרֵךְ אֱלֹהִים אֶת מְלַאכְתִּי וּמַעְבָּדִי ·
הִיא הָאִשָּׁה תַּנְעִים וְתַמְתִּיק חַיַּי
זֹאת כָּל מַאֲוַיֵּי אִישׁ וְזֹאת מַאֲוַיָּי" .
„וְגַם כַּסְפְּךָ רַב ?" — „בַּכֶּסֶף לֹא אֶכְבֵּדָה
אֲבָל לְעֻמָּתוֹ גַּם צָרוֹת רַבּוֹת לֹא אֵדָע" ·
„וְלִדְבָרֶיךָ אֵין חֵפֶץ לְךָ בְּמַדְהֵבָה ?"
„חָלִילָה לְעַבְדְּךָ לִמְאֹס בְּטוֹבָה ,
וְאַף כִּי עַבְדְּךָ בְּגוֹרָלוֹ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים
אַךְ מִי גֶבֶר לֹא יַחְפּוֹץ עוֹד בִּגְבָהִים
הֲלֹא הוֹן רַב יַחְשׁוֹק הָאָדָם בַּחַיִּים
וְאִם יֵשׁ לוֹ מָנֶה מְבַקֵּשׁ מָאתַיִם
וְחוֹק וּמִשְׁפָּט נִתַּן עֲלֵי חָלֶד
כִּי כֶּעָנִי כֶּעָשִׁיר לְעָמָל יוּלָּד
וּכִבְנֵי רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף עֲלֵי אֲדָמָה
כֵּן הָאָדָם יַחְפֹּץ אַךְ עֲלוֹת בָּרָמָה ,
הֵן אֶחְשׁוֹב לְמִשְׁפָּט כִּי גַם אַתָּה בְּנַפְשְׁךָ
תַּחְפּוֹץ לְהַרְבּוֹת וּלְגַדֵּל מַטְמוֹנוֹתֶיךָ ,
מִדְּבָרַי אֵלֶּה הֲלֹא תוּכַל לָדַעַת
כִּי לֹא אֶמְצָא גַּם אֲנִי בָּעֹשֶׁר מַרְגַּעַת" ·

„הֵן בְּחָכְמָה וָדַעַת תְּדַבֵּר אוֹהֵב וָרֵעַ,
וְאִם גַּם הֶעָשִׁיר חֹסֶר יוֹדֵעַ,
וְאַף כִּי גַם הַפִּתְגָּם שָׁמַעְתָּ כָּמוֹנִי
כִּי אֵין כָּל חֶרְפָּה וָחֶסֶד בָּעֹנִי
בְּכָל אֵלֶּה נִבְחַר לָשֵׂאת הַמַּעֲמָסָה
מֶעֱבְרַת הָעֹשֶׁר אַף כִּי קָשָׁתָה —
קְחָה נָא אֵפוֹא הַשְּׁקָלִים בָּאַמְתַּחַת
וְעַל דְּבַר אֱמֶת אֲהַבְתִּיךָ אַהֲבָה נִצַּחַת.
רְצֵה נָא וְקָחֵם וְלֵךְ לְךָ בְּהַצְלָחָה
וַה׳ יוֹסִיף לְךָ אֶלֶף פְּעָמִים כָּכָה.
וּשְׁמוֹר הַכֶּסֶף בְּתֵבָה מְסֻגָּרָה
הוּא יְשַׂגֶּבְךָ וְיַעַנְךָ בְּיוֹם צָרָה!
וּבְחֶשְׁבּוֹן בָּרוּר כְּעֶצֶם הַיּוֹם
חֲמֵשׁ מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף תִּמְצָא הֲלוֹם.
וְעַתָּה לֵךְ לְבֵיתֶךָ, לֵךְ בְּשָׁלוֹם!"

וַיִּתְחוֹף בִּמְהֵרָה תֹּפֵר הַנְּעָלִים
אֶת הַשַּׂק עִם הַמָּנֶה אַחַת אַפָּיִם!
וּכְעַל כַּנְפֵי רוּחַ, וּכְעוֹף הַפּוֹרֵחַ
אֶל בֵּיתוֹ רָץ מֵהֶעָשִׁיר בּוֹרֵחַ
וְתַחַת מִטָּתוֹ בְּפִנָּה אַחַת
הֵנִיחַ כַּסְפּוֹ צָרוּר בָּאַמְתַּחַת

וּבַלַּיְלָה בָּאָרֶץ טָמַן סְגֻלָּתוֹ ·
וְאִתָּהּ יַחַד קָבַר גַּם שִׂמְחָתוֹ —
כִּי מִן הוּא וְהָלְאָה רוּחוֹ חֻבָּלָה
וּמִקּוֹל עָלֶה נִדָּף שְׁנָתוֹ נִגְזָלָה ,
יִשְׁמַע צַעֲדֵי חָתוּל אוֹ תְנוּעָה אַחֶרֶת
יַחֲשׁוֹב כִּי בָא אֵלָיו גַּנָּב בַּמַּחְתֶּרֶת .
עָבְרוּ לֵילוֹת בְּעָמָל וְאִי־מְנוּחָה
מֵעֵת טָמַן כַּסְפּוֹ תַּחַת מִטָּתוֹ בְשׁוּחָה ·
וַיַּרְא אֶת עִצְבוֹנוֹ וּמְבוּכָתוֹ
וַיָּבֹא אֶל הֶעָשִׁיר עִם סְגֻלָּתוֹ
בְּאָמְרוֹ : „תּוֹדָה לְךָ אַלּוּפִי וַאדֹנִי
בָּאתִי בְמִנְחָתְךָ נָתַתָּ לְבֶן עֹנִי ,
אַךְ אָז שָׂבַעְתִּי עֹנֶג גִּיל וָנַחַת
טֶרֶם יָדַעְתִּי אֶת הַשְּׁקָלִים בְּאַמְתַּחַת ·
וְעַתָּה קָחֶם נָא אֵלֶיךָ אוֹתָם בַּחֲזָרָה
הִנֵּה אִתָּם שִׂמְחָתִי וּשְׁנָתִי נֶעְדָּרָה
אַתָּה בְּעָשְׁרְךָ רְכַב וּצְלַח
וּבְכָל אַבְנֵי חֵפֶץ שִׂישׂ וּשְׂמַח ;
וַאֲנִי בִּמְחִיר מְנוּחָתִי וּתְנוּמַת עַפְעַפַּיִם
לֹא אֶקַּח אִם תִּשְׁקוֹל עַל יָדֵי רְבוֹתַיִם“ .

2.

האכר ביום צרה

Крестьянинъ въ бѣдѣ.

בְּקֵץ הַקַּיִץ אָגַר אִכָּר לְמַמְּגוּרָה
מִכָּל הָאֹכֶל וּמִכָּל חֶפְצֵי הַחַיִּים
וְהַמְּגוּרָה הָיְתָה עֲרוּכָה וּשְׁמוּרָה
מִבְּגָדִים עַד כָּל מִשְׁלַח הַיָּדַיִם
עַל יְמֵי הַחֹרֶף הִנִּיחַ שָׁם לְמִשְׁמֶרֶת.
אֲבָל בַּלַּיְלָה חָתַר גַּנָּב בַּמַּחְתֶּרֶת
וַיִּגְנוֹב מִשָּׁם אֶת כָּל הַדְּבָרִים
וַיָּשֶׂם אָסְמוֹ כְּמַהְפֵּכַת זָרִים
לֹא יָדַע עָוֶל בֹּשֶׁת וּכְלִמָּה
לָקַח הַכֹּל לֹא הִשְׁאִיר מְאוּמָה ·
הָאִכָּר קָם וְעַצֶּבֶת בִּלְבָבוֹ
עֵינָיו תִּרְאֶינָה פִּיד וָשֶׁבֶר
הֵן תְּמוֹל עָשִׁיר שָׁכַב עַל מִשְׁכָּבוֹ
וּבַבֹּקֶר רָאָה עֳנִי זֶה הַגֶּבֶר ·
הָאֵל הָרַחוּם יַצִּילֵנוּ מִתַּרְדֵּמָה וְשֵׁנָה
אֲשֶׁר נוֹתֵר עַל יָדָהּ בְּלִי כָל מַשְׁעֵנָה ·
הָאִכָּר הֻצַּג עָרוֹם כְּיוֹם הִוָּלֵד
לוֹ תִקְוָה נִשְׁאֲרָה אַךְ אַחַת

לָנוּעַ מֵעִיר אֶל עִיר עֲלֵי חָלֶד
לִקְרוֹא וּלְהַשְׁמִיעַ נְדָבוֹת לָקַחַת ·
הָאִכָּר הִתְעַצֵּב בּוֹכֶה וּמִתְיַפֵּחַ
לִקְרוֹבָיו וּלְאֹהֲבָיו וְלִשְׁכֵנָיו קָרָא :
„בַּקְּשׁוּ לְמַעֲנִי מָקוֹם מַרְגּוֹעַ וּמָנוֹחַ !"
אָמַר לָהֶם בְּקוֹל דְּמָמָה וּבְנֶפֶשׁ מָרָה ·
וְהִנֵּה הֵחֵלּוּ לִדְרוֹשׁ וְלַחֲקוֹר מוֹעֵצוֹת
וְאִישׁ אִישׁ אֶל הָאִכָּר מֵרָחוֹק יִתֵּן עֵצוֹת ·
„לֹא נָכוֹן עָשִׂיתָ יְדִידִי, אָמַר אֲרִיסָא ,
הַרְאוֹת עָשְׁרְךָ · „הֵן נָבַלְתָּ בְּהִתְנַשֵּׂא !"
„לַיָּמִים יְצָּרוּ , אָמַר בֶּן מַרִיקָא
בְּנֵה אֲסָמְךָ מִבֵּיתְךָ לֹא רְחוֹקָה !" .
„לֹא מֶרְחַק הָאֹסֶם סָבַב הָרָעָה
אָמַר שֵׁשַׁי, הֵן זֹאת בֶּטַח אֵדָעָה
כִּי לוּ הִרְבָּה שְׁכֵנֵנוּ זֶה כְּלָבִים
כְּבָר נָעַל דֶּלֶת בִּפְנֵי הַגַּנָּבִים ,
וּמִן הוּא וָהָלְאָה דַּע שְׁכֵנִי וְהִזָּהֵר !
קְחָה מִבְּנֵי הַכְּלָבִים אֲשֶׁר אִתִּי
טוֹב תִּתִּי אוֹתָם לְךָ עֲמִיתִי
מֵאֲשֶׁר בְּהִוָּלְדָם בַּנָּהָר לְנַעֵר ·
וְעֵצוֹת כָּאֵלֶּה עֵצוֹת רַבּוֹתַיִם

יָעֲצוּ הָרֵעִים אַךְ בִּדְבַר שְׂפָתַיִם
אֲבָל לַעֲזוֹר לְרֵעִם אַף בְּקְשִׁיטָה אַחַת
טָמְנוּ כָּל הָאֹהֲבִים יְדֵיהֶם בַּצַּלַּחַת ׃

כֵּן דֶּרֶךְ הַדּוֹר הַזֶּה עֲלֵי תֵבֵל
אִם תִּפּוֹל חָלִילָה בְּפַח וּבַפַּחַת
יַעֲזְרוּךָ רֵעֶיךָ בְּעֵצוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל ׃
אֲבָל אִם תְּבַקֵּשׁ מֵהֶם כֶּסֶף לָקַחַת
אָז גַּם הָאֹהֵב הַגָּדוֹל שֶׁבְּכָל הָרֵעַ
כְּחֵרֵשׁ שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ ׃

3.

בעל הבית והעכברים

Хозяинъ и Мыши.

אִם נִגְנַב מִבֵּיתְךָ כְּלִי אוֹ עֲדִי עֲדָיִם
וְלֹא תֵדַע בָּרוּר יַד מִי זֹאת עָשָׂתָה
הִשָּׁמֶר לְךָ , פֶּן תְּהִי פַּחַז כַּמַּיִם
וּתְדַבֵּר סָרָה בַּעֲבָדֶיךָ כִּי קָשְׁתָה
אוֹ יִתְרָה תַּעֲשֶׂה וְתַעֲנוֹשׁ קָשָׁה
אֶת כָּל עֲבָדֶיךָ כַּצַּדִּיק וְכָרָשָׁע

כִּי לֹא תָשִׁיב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ בָּאֵלֶּה,
וְגַם עֲבָדֶיךָ הַנֶּאֱמָנִים וְהַיְשָׁרִים
יַעַזְבוּ בֵיתְךָ בִּרְאוֹתָם אִי־סְדָרִים
וְהָיָה תַּחַת שֶׁבֶר קַל רָעָה גְדוֹלָה ·

אִישׁ אֶחָד בָּנָה לוֹ אָסָם וַחֲדָרִים
לָשִׂים שָׁמָּה אֹכֶל נֶפֶשׁ לְמִשְׁמֶרֶת
וְלִבְלִי יַשְׁחִיתוּ אָכְלוֹ הָעַכְבָּרִים
קָנָה לוֹ תַּחְבֻּלָה וְעֵצָה אַחֶרֶת :
עֲדַת חֲתוּלִים קִבֵּץ וְאָסַף שָׁמָּה
וּמִפְּרִי הָעֵץ עַד פְּרִי הָאֲדָמָה
נִשְׁמְרוּ בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה.
וַיִּשְׂמַח הָאִישׁ מְאֹד בְּמִשְׁטָרוֹ ;
אֲבָל רָעָה אַחַת, רָעָה עָלְתָה לְמַעְלָה
וּפוֹשֵׁעַ אֶחָד נִמְצָא בֵּין עוֹשֵׂי דְבָרוֹ ·
הֵן מוּדַעַת זֹאת לְכָל הוֹלְכֵי שְׁתַּיִם
כִּי מִקְרֶה אֶחָד לְאָדָם וְלַשֶּׁרֶץ
וּבֵין סוֹכְנִים וּפְקִידִים אֵין נְקִי כַפַּיִם
כַּחֲתוּלִים כָּאָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ, —
וְתַחַת כִּי הָיָה לוֹ לָשִׂים לֵב לָרָשָׁע
לְהִתְחַקּוֹת עַל שָׁרְשׁוֹ וּלְעָנְשׁוֹ קָשָׁה
וְלִגְמוֹל טוֹב וָחֶסֶד וּלְהֵיטֵב פָּנִים

לַחֲתוּלִים הַצַּדִּיקִים וְהַנֶּאֱמָנִים ·
הוֹצִיא מִשְׁפָּט וְהָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה
לְהַשְׁמִיד הַכֹּל כַּצַּדִּיק וְכָרָשָׁע ·
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַחֲתוּלִים הַנֶּחֱרָצָה
בָּרְחָה הָעֵדָה כֻּלָּה אָצָה וְרָצָה
וַיַּעַזְבוּ אֶת הָאִישׁ וְאֶת אֲסָמוֹ
וּכְטוֹב וְכַחוֹטֵא נָסוּ הָלְכוּ לָמוֹ .
בָּרְחוּ וְעִקְּבוֹתֵיהֶם לֹא נוֹדָעוּ ·
הָאִישׁ נֶעֱזַב מִכָּל שְׁמִירָה מוֹעִילָה
וְהָעַכְבָּרִים קִוּוּ לַיּוֹם הַזֶּה יוֹם גִּילָה
הַחֲתוּלִים יָצְאוּ וְהָעַכְבָּרִים בָּאוּ
וּבִשְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת נֶהְפַּךְ לִגְלָלִים
כָּל הַנֶּאֱצָר בָּאוֹצָר מִכָּל הַמַּאֲכָלִים .

4.

השנהב והכלב,

Слонъ и Моська.

בִּרְחוֹב הָעִיר הוֹלִיכוּ אֶת הַשֶּׁנְהָב
לְהַרְאוֹת גָּדְלוֹ לְיוֹשְׁבֵי עִירֵנוּ
וּמוּדַעַת זֹאת כִּי הַשֶּׁנְהָב נִפְלָא בְּעֵינֵינוּ
נָהֲרוּ אַחֲרָיו נְעָרִים נְעוּרִים צָבָא רָב .

לֹא נוֹדַע מֵאַיִן בָּא כֶּלֶב לְמוּלוֹ
וּבִרְאוֹתוֹ אֶת הַשֶּׁנְהָב הִשְׁמִיעַ קוֹלוֹ
וַיִּתְמַרְמַר וַיִּתְקַצֵּף וַיִּפּוֹל עַל הַשֶּׁנְהָב
רָץ בְּצַוָּאר עָתָק כְּמוֹ יַחְפּוֹץ קְרָב.
„רֵעִי! עֲזוֹב חֵמָה, הֶרֶף נָא מֵאַף,
אָמַר לוֹ רֵעוֹ, פֶּן תְּהִי לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
הַאַתָּה תִּתְחַר וְתָרִיב עִם אֶרֶךְ הָאַף?
וְגַמָּד לִקְרַאת עֲנָק אֵיכָה יָעִיר קִנְאָה?
וּרְאֵה כִּי כְּבָר נִחַר גְּרוֹנְךָ מִשַּׁוֵּעַ
וּלְקוֹל צַעֲקָתְךָ לֹא יַטֶּה אֹזֶן שׁוֹמֵעַ“.
„הֶאָח! עָנָה הַכֶּלֶב הָרִאשׁוֹן לַשֵּׁנִי,
הֵן זֹאת עוֹד תְּחַזְּקֵנִי וְתַרְהִיבֵנִי
אֲשֶׁר בְּלִי כָל מַצָּה קְרָב וּמִלְחָמָה
אֶתְגַּדֵּל וְאֶתְקַדֵּשׁ עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה,
וְעַתָּה יִרְאוּ וְיֹאמְרוּ נָא הַכְּלָבִים,
בִּרְאוֹתָם אוֹתִי חוֹרֵץ לָשׁוֹן לָרְהָבִים
„בֶּטַח יֵדַע הַכֶּלֶב כֹּחוֹ כִּי רָב
אִם יָהִין לְהִתְחָרוֹת גַּם בַּשֶּׁנְהָב“.

5.

הזאב ובנו הקטן

Волкъ и Волченокъ.

זְאֵב זָקֵן חָנַךְ אֶת בְּנוֹ הַנַּעַר
לִטְרוֹף טֶרֶף אָחוּז בִּמְלֶאכֶת אֲבוֹתָיו ,
וַיְשַׁלְּחֵהוּ לָתוּר בִּקְצֵה הַיַּעַר
לָשִׂים עֵינָיו עַל כָּל סְבִיבוֹתָיו ,
וַיְצַוֵּהוּ לִדְרוֹשׁ בַּעֲמָקִים וּבֶהָרִים
וְעַל יִבְלֵי מָיִם וְכָל אַפְסָיִם
מְקוֹם שָׁם יִרְעוּ הָעֲדָרִים
פֶּן יוּכַל לִטְרוֹף מָה לַאֲרֻחַת הַצָּהֳרָיִם .
וְאַף כִּי יִמְצָא בָּזֶה גַּם אֶת עֲוֹנוֹ
כִּי יֶחֱטָא וְאָשֵׁם לַשּׁוֹמֵר אֶת צֹאנוֹ .
וַיָּשָׁב הַבֵּן אֶל אָבִיו וַיֹּאמַר : „אָבִי !
לְכָה נָא אִתִּי אֶל מָקוֹם שָׁם אַרְאֶךָּ ,
שָׁם מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים , נָכוֹן לְבָבִי
תַּחַת הָהָר תִּרְאֶינָה עֵינֶיךָ ;
עַל כַּר נִרְחָב שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי צֹאן
דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים הַכְּבָשִׂים וְהַגְּדָיִים
וּמִסְפָּרָם עָצְמוּ , מָה רַב הֶהָמוֹן !
וּלְהָכִין כֵּרָה לְמִשְׁתֵּה הַצָּהֳרָיִם

עָלֵינוּ אַךְ לִבְחֹר כִּבְשָׂה שְׁמֵנָה
לְטָרְפֶנָּה וְלַהֲבִיאֶנָּה הֵנָּה".

„כַּתֶּר לִי זְעֵיר! אָמַר אֲבִי הַנַּעַר הַזְּאֵב
עוֹד, אַחַת נָטַל עָלֵינוּ לָשִׂים לֵב,
אֶת נֶפֶשׁ הָרוֹעֶה עוֹד לָנוּ לָדַעַת
הֲטוֹבָה הִיא אוֹ מַרְשַׁעַת?".

„אַף כִּי חָכָם הֲנֵהוּ אוֹמְרִים שָׁמַעְתִּי
אֲבָל כָּל הָעֵדֶר חִפַּשְׂתִּי וְתַרְתִּי
גַּם רָאִיתִי שָׁמָּה אֶת הַכְּלָבִים
וְהֵמָּה רַכֵּי לֵבָב נַעֲנִים וַעֲנָוִים
רָשִׁים וּרְעֵבִים חַסְרֵי אוֹן וָכֹחַ
וְהֵמָּה, אֲדַמֶּה, לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ".

„שְׁמוּעָה לֹא טוֹבָה אָנֹכִי שׁוֹמֵעַ
הֵן אִם הָרוֹעֶה חָכָם הִנֵּהוּ
כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא הוּא יוֹדֵעַ
וּכְרֶגַע נִפְלָה חִישׁ בְּיָדֵהוּ,
לְכָה אִתִּי אֶל מָקוֹם אַחֵר בַּיַּעַר
שָׁמָּה נִהְיֶה רְחוֹקִים מֵרָעָה
שָׁם הָרוֹעֶה אַךְ כְּסִיל וָבַעַר,
וּמִכְּבָר זֹאת שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעָה
כִּי רוֹעֶה אֱוִיל כְּלָבָיו כָּמוֹהוּ
לֹא יַשְׁחִיתוּ וְלֹא יָרֵעוּ".

6.

קוֹף ׳ הַיַּעַר

Обезьяна.

גַּם אִם תַּעֲמוֹל בְּזֵעַת אַף כָּל הַיּוֹם
לֹא יְסִיתְךָ לְבָבְךָ וּבַל תִּשָּׂא עַיִן
לִנְחוֹל כָּבוֹד אוֹ בִּרְכַּת שָׁלוֹם
אִם תּוֹעֶלֶת אוֹ עֹנֶג בִּמְלַאכְתְּךָ אָיִן ·

טֶרֶם זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ כְּאוֹר בֹּקֶר
עָבַד הָאִכָּר עֲבוֹדוֹת אֵין חֵקֶר ,
לְמַחֲרַשְׁתּוֹ וְאִתּוֹ שָׁלַח יָדוֹ
וַיְפַתַּח וַיְשַׂדֵּד אַדְמַת מַעְבָּדוֹ
עֲדֵי נָטְפָה מִמֶּנּוּ זֵעַת אַפַּיִם
כְּאַבְנֵי בָרָד וּכְאֶגְלֵי טַל שָׁמַיִם .
הָאִכָּר הָיָה אָמָּן בְּעוֹשֵׂי מְלָאכָה
וּמֵאֵת הוֹלְכֵי דֶרֶךְ הָעוֹבְרִים עַל יָדוֹ
נָחַל כָּבוֹד תְּהִלָּה וָרַב בְּרָכָה
כִּי יְבָרֵךְ הָאֵל אֶת מְלַאכְתּוֹ וּמַעְבָּדוֹ .
וַיָּבֹא גַם הַקּוֹף בֵּין הַנִּצָּבִים שָׁמָּה
וַיְקַנֵּא לָאִכָּר וְאֶל תְּהִלָּתוֹ מְאֹד ;
הֵן הַתְּהִלָּה אֲהוּבָה גְּבוֹהָה וְרָמָה ,

וְלַעֲבוֹד עֲבוֹדָה הַמְּתִיק סוֹד ,
וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָא כּוּל עֵץ בָּאָרֶץ
וּלְהָחֵל מְלַאכְתּוֹ פָּרַץ פָּרֶץ ,
פֹּה עַל שִׁכְמוֹ יְנַטְּלֶנּוּ וִינַשְּׂאֶנּוּ
פַּעַם כֹּה וּפַעַם כֹּה בְּיָדָיו יֶהֶלְמֶנּוּ
רֶגַע אֶחָד יְטַלְטְלֵהוּ יְסַחֲבֵהוּ
וּמְשַׁנֵּהוּ כַּגַּלְגַּל יְסוֹבְבֵהוּ
כְּטַל תִּזַּל מִמֶּנּוּ זֵעַת אַפַּיִם
עַד בִּלְעוֹ רֻקּוֹ לֹא יֶרֶף כַּפַּיִם
וּמֵאֵת הָעוֹבְרִים אֵין אֹמֶר וּמִלָּה
מְבָרֶכֶת גֶּבֶר אוֹ שֶׁבַח וּתְהִלָּה .
אֲבָל יְדִידִי אַל יִפָּלֵא בְעֵינֶיךָ
כִּי לֹא יְבָרְכוּךָ עוֹבְרֵי דֶרֶךְ ,
אַף אִם עָמַלְתָּ וְעָבַדְתָּ בְּפָרֶךְ
לֹא לְעֵזֶר וְלֹא לְהוֹעִיל כָּל מְלַאכְתֶּךָ .

7.

האמתחת

Мѣшокъ.

בְּאוּלָם הַבַּיִת בְּפִנָּה אַחַת
שָׁם עַל הָרִצְפָּה רָצוּף אַמְתַּחַת

וּמִבְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחַיִם
עַד הַיּוֹשְׁבִים בֵּין תַּנּוּר לְכִירַיִם
מָחוּ בָהּ אֲבַק הַנְּעָלַיִם.
פִּתְאֹם נִפְקְדָה לְטוֹבָה הָאַמְתַּחַת
מֵאֵת מוֹשֵׁל עוֹלָם רוּם וְתַחַת
וַיָּרִימוּ אוֹתָהּ וַיְכַבְּדוּהָ
וּבְכֶסֶף וּבְזָהָב רַב מִלְאוּהָ
וּבַאֲרוֹן בַּרְזֶל לְמִשְׁמֶרֶת הֱנִיחוּהָ
וַאֲדוֹן הָאַמְתַּחַת בְּנַפְשׁוֹ יִשְׁמְרֶהָ
עַד כִּי גַּם רוּחַ קַל לֹא יְרַחֵף עָלֶיהָ
וּמִכָּל הַחַי וְעַד בֶּן זְבוּב פּוֹרֵחַ
לֹא יָהִין לִמְצוֹא עָלֶיהָ מָקוֹם מָנוֹחַ.
הִיא הָיְתָה לְשִׂיחָה לְכָל יוֹשְׁבֵי הָעִיר
לַנַּעַר וְלַזָּקֵן לַשָּׂב וְלַצָּעִיר,
(בִּמְקוֹם יְדַבְּרוּ שְׁנַיִם הִיא הַשְּׁלִישִׁיָּה
בַּשְּׁוָקִים בָּרְחוֹבוֹת וּבְרֹאשׁ הוֹמִיָּה).
אֶל בַּעַל הַשַּׂק אִם יָבֹא רֵעַ
אַךְ בִּדְבַר הַשַּׂק יְחַוֶּה דֵּעַ,
וְאִם בָּעֵת הַהִיא נִפְתַּח פִּי הַשַּׂק
יָשִׂימוּ עֵינָם עָלָיו כָּל סְבִיבוֹ,
וּמִי זֶה לֹא חֲמָדוֹ וּבוֹ לֹא חָשַׁק
וִיעַצֵּם עֵינָיו לִבְלִי יָחוּשׁ טוּבוֹ?

בְּרְאוֹת הַשַּׂק כִּי כֻלָּם יְנַשְּׂאוּהוּ
לָבַשׁ גֵּאוּת וּבְגַאֲוָתוֹ רָכַב שָׁמַיִם
(שָׁכַח כִּי מֵאַשְׁפּוֹת הֱרִימוּהוּ)
וַיְדַבֵּר תּוֹעָה וּלְזוּת שְׂפָתַיִם.
וּבִגְאוֹנוֹ כִּי גָבַהּ מְאֹד
שָׁפַט רָמִים, הִמְתִּיק סוֹד
יָפֵחַ לַקֵּץ, חֲדָשׁוֹת יַשְׁמִיעַ
לָזֶה יִקְרָא בַעַר וְעַל זֶה יְדַבֵּר סָרָה,
וּכְמוֹ בַת קוֹל מִמְּרוֹמִים יוֹדִיעַ
כִּי אַחֲרִית דָּבָר זֶה תְּהִי מָרָה;
וּסְבִיבָיו יִשְׁמְעוּ בְקוֹלוֹ יַטּוּ אָזְנַיִם
אַף כִּי הֶבֶל יְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם.
זֶה דַרְכָּם כֶּסֶל לְיוֹשְׁבֵי תֵבֵל
לְהַאֲמִין בַּשַּׂק הַנִּמְלָא בַּאֲדַרְכְּמוֹנִים,
בִּדְבָרָיו לֹא יָפוּנוּ, לִדְבָרָיו פּוֹנִים,
אַף אִם פִּיהוּ מָלֵא מִרְמָה תּוֹךְ וָהֶבֶל.

אֲבָל מָה הוָֹה לְאַחֲרִיתוֹ וְקִצּוֹ?
הַאָרְכוּ יְמֵי כְבוֹדוֹ וְהַצְלָחָתוֹ?
לֹא, רַק עֲדֵי הוֹצִיאוּ בִצְעוֹ
וַיַּשְׁלִיכוּהוּ וַיְקַצּוּהוּ לַעֲבוֹדָתוֹ,
לְטַהֵר הַנַּעֲלִים בַּחֲדַר הַמַּשְׂכִּיּוֹת
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

לְחֵרֵף אָדָם בְּמְשָׁלֵנוּ לֹא יָצָאנוּ ،
אֲבָל הֲלֹא רָאִינוּ כַּמָּה אֲנָשִׁים
כַּשַּׂק הַזֶּה בֵּין שׁוֹכְרֵי מֶכֶס בָּנוּ
אֲשֶׁר לְפָנִים הָיוּ דַלִּים וְרָשִׁים
אֲחָדִים מֵהֶם מָצְאוּ חַיַּת יְדֵיהֶם
בְּמָכְרָם אֲבַטִּיחִים בַּשְּׁוָקִים
וְשֶׁקֶל כֶּסֶף לֹא רָאוּ בְּעֵינֵיהֶם ;
וּפִתְאֹם ، וְהוּא עַל נְדִיבוֹת יָקוּם ,
זֶה מִקָּרוֹב הָיוּ שְׂכִירֵי יוֹם
וּמֵהֶחָמָס וְהָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשׂוּ
גָּבְרוּ חַיִל וַיָּבֹאוּ עַד הֲלוֹם
גָּדְלוּ וְהֶעֱשִׁירוּ שָׁמְנוּ עָשָׁתוּ ,
וְעַתָּה יִתְרוֹעֲעוּ לִגְדוֹלֵי אָרֶץ
יֵשְׁבוּ בְּסוֹד מְשַׂחֲקִים עִם מוֹסְדֵי דוֹר
אֲשֶׁר לְפָנִים לֹא פָּרְצוּ פֶּרֶץ
לַעֲמוֹד בְּאוּלָם בֵּיתָם וּבִפְרוֹזְדוֹר ׃
מִי הֵרִימָם מֵאַשְׁפַּתּוֹת ?—רַבּוֹתַיִם !—
אֲבָל אַל תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנֵיכֶם
שִׁמְעוּ אֵלַי כְּרוּ לָכֶם אָזְנַיִם !
כִּי אִם תֶּחֶטְאוּ בְּכַסְפֵּיכֶם
אָז הָרוֹזְנִים הַמִּתְרָאִים כְּרֵעִים
הֵם הֵמָּה יוֹרִידוּ אֶתְכֶם לַשַּׁחַת

יְכַחֲשׁוּ בְּאַהֲבָתָם וּבְתֻמִּים דֵּעִים
וְלָכֶם יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לָאַמְתַּחַת .

8.

הטבח והחתול

Котъ и Поваръ.

טַבָּח אָמָן וּנְבוֹן דָּבָר וְטוֹב עַיִן
עָזַב הַכִּירַיִם וְרָץ אֶל בֵּית הַיַּיִן
לַחֲקוֹר מִמְסָךְ לְזֵכֶר נִשְׁמַת רֵעֵהוּ
כִּי יְרֵא אֱלֹהִים הָיָה מִנְּעוּרֵהוּ
וּלְמַעַן יִשָּׁמֵר הָאֲרֻחָה בְּבֵיתוֹ
לְבַל יַשְׁחִיתוּ הָעַכְבָּרִים לְמִינֵיהֶם
אֶת הָאֹכֶל אֲשֶׁר יַשְׁאִיר בְּצֵאתוֹ ׳
מִנָּה אֶת הַחֲתוּל לְפָקִיד עֲלֵיהֶם .
אֲבָל בְּשׁוּבוֹ מָה עֵינָיו צוֹפִיּוֹת ?
עַל הָרִצְפָּה שָׁם בַּחֲדַר הַמַּשְׁכִּיּוֹת
שְׁאֵרִית פְּתוֹתֵי חַלַּת לֶחֶם מְפֻזָּרִים
זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם בְּלִי סְדָרִים
וְהַחֲתוּל הֶעָרוּם הִסְתִּיר נַפְשׁוֹ בַּפִּנָּה
וַיְּקַר מִקְרֵהוּ אֶל תַּחַת כְּלִי הַחֹמֶץ

שָׁם יֹאכַל הָעוֹף צָלִי בְּקוֹל רִנָּה ·
„הָהּ זוֹלֵל וְסוֹבֵא , הָהּ מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ !“
יְחָרֵף הַטַּבָּח אֶת הֶחָתוּל בִּשְׁנִינָה
הֲלֹא תְכַלֵּם מְקוֹרוֹת בַּיִת , מִקִּיר וּפִנָּה ,
וְאֵיכָה תָרִים רֹאשׁ בִּפְנֵי הָאֲנָשִׁים
אִם אַתָּה הַשּׁוֹמֵר לִבְּךָ לִגְנֵבָה תָּשִׁים ,
(בֵּין כֹּה וָכֹה וְהֶחָתוּל יֹאכַל אֶת הַצָּלִי)
הֵן עַד כֹּה לֹא גָנַבְתָּ אַף כְּמַר מִדְּלִי
וְהִתְבָּרְכוּ בְךָ כָּל שְׁכֵנֵינוּ לֵאמֹר :
מִי יִתֵּן כָּל הַחֲתוּלִים כְּוַואסְקָא הַשּׁוֹמֵר
וְעֶרְוַת דָּבָר לֹא נִמְצָא בְךָ עַד הֵנָּה
וְעַתָּה ··· אֵיכָכָה נֶהְפַּכְתָּ לָאַחֲרוֹנָה ?
וְשָׁמְעוּ הַשְּׁכֵנִים כִּי עָשִׂיתָ זֹאת
יָרִימוּ כֻּלָּם עָלֶיךָ קוֹל עַזּוּת :
„הֶחָתוּל הַזֶּה שָׁלַח יָדָיו בְּעַוְלָתָה !
וְלֹא אַךְ מִמְּקוֹם יְבַשְּׁלוּ — אוֹתְךָ יַבְרִיחוּ ,
אֲבָל בְּעֶבְרָתָם עָלֶיךָ כִּי קָשָׁתָה
גַּם בֶּחָצֵר אוֹתְךָ לֹא יָנִיחוּ ,
כְּמוֹ אֶת הַזְּאֵב בְּגִדְרוֹת הַכְּשָׂבִים
רוֹצֵחַ הוּא ! שׁוֹדֵד הוּא ! מֵחַבְרֵי גַּנָּבִים !“
(וְהֶחָתוּל אוֹכֵל אֶת הַצָּלִי וּמוּסָר שׁוֹמֵעַ
אֶת מוּסַר הַטַּבָּח הַמֵּבִין וְהַיּוֹדֵעַ) ·

הַטַּבָּח הִרְעִיף מִדַּבְּרוֹתָיו כְּמוֹכִיחַ
הוֹכִיחַ אֶת הֶחָתוּל וַיָּשָׁב וַיּוֹכִיחַ
וְטֶרֶם כִּלָּה הַטַּבָּח אֶת הַשִּׁירָה
אָכַל הֶחָתוּל אֶת הַצָּלִי עַד גְּמִירָא ׃

וַאֲנִי יָעַצְתִּי לַטַּבָּח עֲצָתִי אֱמוּנָה ׳
כִּי בִמְקוֹם יוֹכִיחַ בְּמָשָׁל וּבִשְׁנִינָה
טוֹב טוֹב עָשָׂה אִם חֲבָלִים בְּאַפּוֹ
חִלֵּק לֶחָתוּל עַל הֶחָמָס אֲשֶׁר בְּכַפּוֹ ׃

9.

הארי וזבוב הקאמאר

Левъ и Комаръ.

אַל תָּבוּז לְשָׁפֵל וַחֲסַר אוֹנִים
הֵן רָאִיתִי כִּי חֲלָשִׁים גָּבְרוּ בַמִּלְחָמָה
וּבִידֵי הָאֱוִילִים נָפְלוּ הַנְּבוֹנִים
וּקְטַנִּים בַּגְּדוֹלִים חָזוּ נְקָמָה ׃
וְלָכֵן אַל יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ ׳
וּשְׁמַע מְשָׁלִי זֶה לְפָנֶיךָ הִנֵּהוּ
אֵיכָכָה בַּאֲרִי חָלַף גַּאֲוָתוֹ
חָזָה נָקָם שֶׁרֶץ הָעוֹף לְמִינֵהוּ ׃

אֶת הַקָּאמַאר חֵרֵף הָאֲרִי פַּעַם אַחַת,
וַתִּבְעַר בּוֹ אֵשׁ הַקִּנְאָה וַיִּחַר לַשֶּׁרֶץ
וַיִּשָּׁבַע מִמֶּנּוּ נְקָמָה לָקַחַת.
וַיּוֹעִידֵהוּ לְמִלְחֶמֶת תְּנוּפָה וְלַקֶּרֶץ
וּכְאִישׁ חַיִל חָגַר מָתְנָיו הַשֶּׁרֶץ
וּכַצּוֹפֶה וּכְשׁוֹמֵר הוּא לְבַדּוֹ יָרִיעַ
יִשְׁאַף וְיִשּׁוֹם וְיַחֲרִיד אֶרֶץ
וְאֶל הָאֲרִי קְרָבוֹת יַשְׁמִיעַ.
הָאֲרִי שָׂחַק עַל כַּעַס הַשֶּׁרֶץ,
אֲבָל הַזְּבוּב לֹא כֵן יַחֲשׁוֹב בְּלִבֵּהוּ
כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וּלְהָבִיא הַקֶּרֶץ
עַל אִישׁ רִיבוֹ וְעַל אִישׁ חֶרְמֵהוּ.
פֹּה בְּאָזְנֵי הַלָּבִיא בְּקוֹלוֹ יָרִיעַ
וּמְקוֹם שָׁם יִשְׁכְּנוּ הוּא חוֹקֵר
יַרְעֵם יְצַפְצֵף קוֹל עֹז יַשְׁמִיעַ
וּפֹה אֶל גַּבּוֹ אַרְסוֹ דוֹקֵר.
וַיְעוֹפֵף הָאֲרִי עַל הַמְּחַצֵּר בִּזְנָבוֹ
מֵעַל גֵּוּוֹ כָּלָה גָּרֵשׁ לְגָרְשֵׁהוּ,
אֲבָל הַזְּבוּב שָׁם אֵיתָן מוֹשָׁבוֹ
עַל מִצְחוֹ וְשָׁם מָצָה אֶת דָּמֵהוּ.
הָאַרְיֵה בְּשַׂעֲרוֹת עָרְפּוֹ הֵנִיעַ
וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף הֵנִיף רֹאשׁוֹ,

אֲבָל אֶת הַזְּבוּב מִמְּלַאכְתּוֹ לֹא הִפְרִיעַ
הֵן גּוֹר לֹא יָגוּר מִגָּדְלוֹ וּמִשְּׂאֵתוֹ
וַיַּפְרִישׁוֹ בְּאָזְנָיו וַיָּבֹא בְאַפָּיו ,
וַיִּחַר לְהַכְפִּיר הִתְהוֹלֵל הִשְׁתַּגֵּעַ
וַיַּחְפּוֹר גֻּמָּץ בְּצִפָּרְנָיו וּבְכַפָּיו
וּבְנַהֲמוֹ לֵב כָּל הַחַיָּה קוֹרֵעַ ,
בְּשָׁמְעָם לֹא כֵן בַּדָּיו וְעֶבְרָתוֹ
וְהָגוּת רוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם צָרָה
רָפוּ יְדֵיהֶם מֵהָאֲרִי וּמִצַּעֲקָתוֹ
נָסוּ הָפְנוּ בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה
כְּמִפְּנֵי אֵשׁ אוֹ מַבּוּל מַיִם , צָעֲקוּ מַר .
וּמִי עָשָׂה כָּל אֵלֶּה זְבוּב הַקָּאמַאר
הֵן הוּא לְבַדּוֹ הֵבִיא סוֹעָה וָסַעַר
לְכָל הַבְּהֵמָה וּלְכָל הַחַיָּה בַּיַּעַר ·
הָאֲרִי נָפַל אַפַּיִם אָרֶץ
וּכִמְבַקֵּשׁ מָוֶת נִדְהָם וַיָּעַף ,
בִּרְאוֹתוֹ כִּי לֹא יָכוֹל לַעֲמוֹד בַּפָּרֶץ
וַיְבַקֵּשׁ שָׁלוֹם מֵאֵת שֶׁרֶץ הָעוֹף .
הַזְּבוּב נֶעְתַּר לְשָׁלוֹם אַחֲרֵי הַנְּקָמָה
וְאַחֲרֵי נָצַח אֶת אוֹיְבוֹ בַּשַּׁעַר ,
הִתְהַלֵּל , הוֹדִיעַ אֶת יָדוֹ הָרָמָה
וְהִשְׁמִיעַ נִקְמָתוֹ אֶל כָּל חַיָּתוֹ בַּיָּעַר .

10.

האכר והחוקר

Огородникъ и Философъ.

כִּמְחַפֵּשׂ מַטְמוֹנִים שִׂדֵּד הָאִכָּר חֶלְקָתוֹ
אָמֵן וּבָרִיא הָיָה הָעוֹבֵד אַדְמָתוֹ
וְלִזְרוֹעַ אֲבַטִּיחִים הֶאֱרִיךְ מַעֲנִיתוֹ
הֶעֱמִיק וְהִרְחִיב גְּדוּדֵי גִּנָּתוֹ.
לֹא רָחוֹק מִן גִּנַּת וּבֵית הָאִכָּר
שָׁכַן אִישׁ אוֹהֵב כְּרָמִים לָטַעַת
וּבְשֵׁם חוֹקֵר נִקְרָא בְּכָל הַכִּכָּר,
אוֹהֵב חָכְמָה תוּשִׁיָּה וָדַעַת,
וְאַף בְּמַטַּע כָּל צֶמַח לְמִינֵהוּ
הִתְפָּאֵר לִפְנֵי כֹל בְּאִמְרֵי שָׁפֶר
כִּי יָדַע כֹּל, לְפִי דְבָרֵהוּ
אַךְ מֵהַמְחֻקָּק הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר•
וְעַל הַחוֹקֵר הַזֶּה עָבַר הָרוּחַ
(בִּרְאוֹתוֹ מְלֶאכֶת הָאִכָּר רֵעֵהוּ)
לִזְרוֹעַ גַּם הוּא מִמִּין הָאֲבַטִּיחַ.
וּבֵין כֹּה וָכֹה לָעַג לִשְׁכֵנֵהוּ:
„יָדוֹעַ תֵּדַע אֲהוּבִי שְׁכֵנִי
כִּי גַּם אִם תַּעֲמוֹל בְּפֶרֶךְ וּבְרַב כֹּחַ

בְּגַנְּךָ לֹא תַצְלִיחַ כָּמוֹנִי ,
כִּי גַנַּי יַקְדִּים לִצְמוֹחַ .
הֵן אָנֹכִי תָּמִיד אֶתְמַהּ אֶתְפַּלָּא ,
גַּנְּךָ יֶרֶק דֶּשֶׁא יוֹצִיא אֵיכָכָה ?
הֵן בַּסְּפָרִים לֹא בִינוֹתָ סֶלָה
וְלֹא לָמַדְתָּ דַּעַת וַעֲבוֹדַת מְלָאכָה !"

כִּדְבָרֶךָ, הֵשִׁיב הָאִכָּר, לֹא לָמַדְתִּי מְאוּמָה
„אֲבָל שְׁקִידַת עֲבוֹדָתִי וַחֲרִיצַת יָדַי
זֹאת חָכְמָתִי בְּעֵינַי וְזֹאת הַמְּזִמָּה
וְעַל יָדֵימוֹ אֱלֹהִים רוֹעֶה אוֹתִי מֵעוֹדִי" .

„אוֹי אֱוִיל ! הַבְּחָכְמָה תִּמְאַס נַפְשְׁךָ ?" .

„לֹא, לֹא לִמְאֹס בְּחָכְמָה פִּי פָּצִיתִי
הֵן אִם רָאִיתִי דָּבָר נָכוֹן בֵּין מַעֲשֶׂיךָ
כִּי כְבָר כָּמוֹךָ גַּם אֲנִי עָשִׂיתִי ,
הֲלֹא תִרְאֶה בִּימֵי הַקַּיִץ וְהַחֹם . . .
אֲבָל אֲדוֹנִי הֲלֹא עֵת לַעֲשׂוֹת כְּבָר הִגִּיעַ
וּמְאוּמָה עוֹד לֹא עָשִׂיתָ עַד הֲלוֹם
וְגַנִּי הֲלֹא מְעַט חָרוּשׁ וּמְעַט זָרוּעַ" .

„כֵּן, לֹא חָרַשְׁתִּי, יַעַן עִתִּי אֵין אִתִּי
הֵן בִּסְפָרִים בִּינוֹתִי אִם אֶחְפּוֹר בְּאֵתִי ?
אוֹ אַחֲרוֹשׁ בְּמַחֲרֵשָׁה ? אוֹ אֲשַׂדֵּד בְּקַרְדֻּמִּי ?

אֲבָל הַזְּמָן עוֹד לֹא חָלַף עָבַר מֵעִמִּי" .
"אוּלַי לַחֲכָמִים כָּמוֹךָ לֹא תַעֲבוֹר הַשָּׁעָה"
הֵשִׁיב הָאִכָּר לַחוֹקֵר הַמְּדַמֶּה ,
וַאֲנַחְנוּ אִכָּרִים אַךְ לְקַדֵּם נֵדָעָה
כַּאֲשֶׁר כֵּן נַעֲשֶׂה מִיָּמִים יָמִימָה" .

וְכֵן נִפְרְדוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ
הָאִכָּר עִם אִתּוֹ שָׁב לַעֲבוֹדָתוֹ
וְהַחוֹקֵר לַסְּפָרִים שָׂם לִבּוֹ וְעֵינֵיהוּ
דָּרַשׁ וְחָקַר כְּרֹחַב בִּינָתוֹ
וּבִמְלָאכוֹת שְׁתַּיִם אָחַז מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר
פֹּה פָּתַח וְשִׂדֵּד וְשִׁוָּה פְּנֵי הָאֲדָמָה
וּפֹה בִּסְפָרָיו קוֹרֵא דוֹרֵשׁ וְחוֹקֵר
כְּיַד שִׂכְלוֹ הַטּוֹב וְחָכְמָתוֹ הָרָמָה .
יוֹם יוֹם הַחוֹקֵר אֶת גַּנּוֹ חוֹרֵשׁ זוֹרֵעַ
וּכְמְעַט הֵחֵל הַיֶּרֶק לִצְמוֹחַ
וְהִנֵּה כְּלִי חָדָשׁ פּוֹלֵחַ אֶרֶץ וּבוֹקֵעַ
הִמְצִיאוּ חֲכָמִים מְכוֹנָה חוֹרֶשֶׁת בַּכֹּחַ
הַחוֹקֵר קָנָה לוֹ אֶת הַמְּכוֹנָה הַחֲדָשָׁה
וַיַּחֲרוֹשׁ בָּהּ שֵׁנִית אֶת תַּלְמֵי גִנָּתוֹ
וַיְשָׁרֵשׁ שָׁרָשָׁיו , נִחַם עַל מְלַאכְתּוֹ הַקָּשָׁה .
אֲבָל מָה הָיְתָה שְׂכָרוֹ חֵלֶף עֲבוֹדָתוֹ ?

הָאִכָּר מָצָא בְּגִנָּתוֹ מֵאָה שְׂעָרִים
מֵשִׁיב יָגַע עָלַם כְּחֵיל תְּמוּרָתוֹ
וְהַחוֹקֵר עַד עַתָּה יָבִין בִּסְפָרִים
וַאֲבַטִּיחַ אֶחָד לֹא מָצָא לַאֲרֻחָתוֹ .

11.

האכר והשועל

Крестьянинъ и Лисица.

„הַגִּידָה נָּא לִי רֵעִי אֶשְׁאַל אוֹתָכָה ,
אָמַר הָאִכָּר לַשּׁוּעָל , יַחַד נוֹכָחָה ,
מָתַי תָּשׁוּב מִתַּאֲוָתְךָ הַתּוֹעֵבָה
אֲשֶׁר תִּחְיֶה מִיָּמֶיךָ אַךְ עַל הַגְּנֵבָה
וּמַדּוּעַ תִּבְחַר לָךְ זַן מַכֹּלֶת
אַךְ בְּשַׂר עוֹף כָּנָף בְּשַׂר הַתַּרְנְגֹלֶת
מֵעַי מֵעַי לְךָ אוֹחִילָה
עַל מַכָּתְךָ כִּי אָנוּשׁ הַכְּאֵב
וּשְׁמַע נָא מִפִּי מִלָּה
הָאֲמוּרָה בְּלֹא לֵב וָלֵב ,
הֲלֹא אֵין אִישׁ עִמָּנוּ , שְׁמָעָה
וְאֶת כָּל לִבִּי אַגִּידֶךָ :
אַחֲרִית וְתִקְוָה טוֹבָה לֹא אֵדָעָה

אִם תִּהְיֶה מִמְּלַאכְתֶּךָ ·
הֵן אִם לֹא נַחֲשׁוֹב עָוֹן וְחַטָּאָה
וְגַם הַחֶרְפָּה וְהַכְּלִמָּה
אֲשֶׁר מִמִּשְׁלַח יָדְךָ הָרָעָה
תִּשָּׂא וְתִסְבּוֹל מִיָּמִים יָמִימָה ;
הֲלֹא לֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ
וּבְכָל אֲרוּחַת בֹּקֶר וָעֶרֶב
אֵינְךָ בָּטוּחַ בְּעוֹרֶךָ
פֶּן שָׂמוּ לָךְ אֶרֶב ·
וּשְׁקוֹל נָא הַוָּתְךָ וּשְׂבָרְךָ בְּמֹאזְנַיִם
הֲתָמִיר בְּתַאֲוָתְךָ חֶלְקְךָ בַּחַיִּים" ?
„וּמִי מִבַּלְעֲדַי יִבְחַר בְּמַעֲשַׂי
אֲשֶׁר מִמֶּנָּה אֶמְצָא לֶחֶם חֻקִּי ?
הֲלֹא מֵרוֹב שִׂיחִי הַוָּתִי וְכַעְסִי
גַּם מַעֲדַנִּים לֹא יִנְעֲמוּ לְחִכִּי ;
יִשְׁרַת נַפְשִׁי לוּ תֵדַע אָבִי אָבִי !
אֲבָל מָה אֶעֱשֶׂה לְבֵיתִי וּלְרַעֲבוֹנִי ?
וְאַף גַּם זֹאת אָשִׂיחָה אֲנִי עִם לְבָבִי :
הֲכִי שׁוֹדֵד אֶחָד עֲלֵי חָלֶד הִנְנִי ?
אַף כִּי לַחְמִי לְנַפְשִׁי חֶרֶב פִּיפִיּוֹת" .
„אִם כֵּן אֵפוֹא הֵשִׁיב לוֹ הָאִכָּר
כִּי אַךְ לְבָבְךָ טוֹב בְּמַשְׂכִּיּוֹת

וְאִם אַךְ אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכְּךָ וְלֹא שָׁקֶר
אֶת נַפְשְׁךָ מֵרָעָה אָנֹכִי אֶחְשְׂכָה
בְּלֶחֶם חֹק אֲמִירָה לָּךְ לֶחֶם סְתָרִים •
הֵן לְשׁוֹמֵר תַּרְנְגוֹלַי אֲשִׂימָה אוֹתָכָה
וּבִכְלוּבָם עַל יָדְךָ יִהְיוּ נִשְׁמָרִים •
וּמִי כָמוֹךָ הַשּׁוּעָל מֵבִין יוֹדֵעַ
לִשְׁמוֹר הָעוֹפוֹת מִן הַשּׁוּעָלִים רֵעֶיךָ
וּמִן הוּא וָהָלְאָה לֹא תוֹסֵף הָרֵעַ
אֱכוֹל שָׂבְעֲךָ כְּאַוַּת נַפְשֶׁךָ״ •

וַיָּקִימוּ דִּבְרֵיהֶם, וּמִן הָעֵת הַהִיא
בָּא הַשּׁוּעָל אֶל מִשְׁמַרְתּוֹ וַעֲבוֹדָתוֹ
וַיְהִי הַשּׁוּעָל שָׂמֵחַ, לֹא נָשָׂא נֶהִי
מַעֲדַנִּים וְכָל טוּב מִלֵּא קֵבָתוֹ
בְּבֵית הָאִכָּר לֹא חָסֵר לוֹ מְאוּמָה,
הַשּׁוּעָל אָכַל כָּל מַאֲכָל שֶׁבְּעָהוּ
שָׁתָה שְׁמָנִים מְמֻחָיִם דַּיֵּהוּ
שָׁמֵן, וַעֲלֵי כֶסֶל עָשָׂה פִּימָה •

אֲבָל הַשּׁוּעָל לֹא שָׁב מִתַּאֲנָתוֹ
לֶחֶם חֹק הָיָה לוֹ לְזָרָא!
וְזֹאת הָיְתָה אַחֲרִית עֲבוֹדָתוֹ,
כִּי בָחַר לוֹ לֵיל חֹשֶׁךְ, אָח לַצָּרָה,

אַחֲרֵי עֲשׂוֹתוֹ נוֹרָאוֹת וּגְדוֹלוֹת
טָרַף וְחִנֵּק אֶת כָּל הַתַּרְנְגֹלוֹת.

אֲשֶׁר דַּרְכּוֹ נָכוֹן וְנַפְשׁוֹ טוֹבָה
הוּא לֹא יִגְנוֹב וְלֹא יוֹנֶה אֶת רֵעֵהוּ
גַּם בְּהִתְעַטֵּף עָלָיו רוּחוֹ וְנַפְשׁוֹ רְעֵבָה;
אֲבָל הַמְסֻכָּן לִשְׁלוֹחַ בְּעַוְלָתָה יָדֵהוּ
הוּא מִדַּרְכּוֹ לֹא יָשׁוּב עוֹדוֹ בַּחַיִּים
אַף אִם תִּשְׁקוֹל עַל כַּפָּיו רִבּוֹתַיִם.

12.

הארי באמנו

Воспитаніе Льва.

לְהָאַרְיֵה הַמּוֹשֵׁל נִתַּן מַתָּנָה,
גּוּר אַרְיֵה הוֹלִיד, אֲבָל לֹא כְּבָנֵינוּ
אֲשֶׁר בִּהְיוֹתוֹ גָּדוֹל אַף כְּבֶן שָׁנָה
עוֹדוֹ חָלָשׁ וְנִשָּׂאֵהוּ עַל כַּפֵּינוּ,
אֲבָל גּוּר בֶּן שָׁנָה אַרְיֵה הִנֵּהוּ
קוֹמְמִיּוֹת יֵלֵךְ לֹא יִדְכֶּה יָשֹׁחַ
רַב אוֹנִים חָזָק וְאַמִּיץ כֹּחַ

וּבְכָל הַחַיָּה אֵין מִי יְדַמֵּהוּ ׳
וּכְבָר דָאַג אָבִיו בִּדְבַר הֲלִיכוֹתֵיהוּ
לְמַעַן לֹא תַשִּׂיגֵהוּ בּוּז וּכְלִמָּה
בְּעֵת מָלוֹךְ יִמְלוֹךְ וְיִמְשׁוֹל תַּחְתֵּיהוּ
אִם לֹא יְלַמְּדֶנּוּ לֹא יֵדַע אָז מְאוּמָה ·
אַךְ עַל מִי יְצַו ׳ אֶת מִי יְמַלֵּא יָדוֹ
לְהוֹרוֹת דֶּרֶךְ לִבְנוֹ יְחִידוֹ ?
לִמְסוֹר אוֹתוֹ לַשּׁוּעָל רַב עֵצָה וָחֵקֶר
הֵן הוּא נוֹדַע בְּחָכְמָתוֹ הָרָמָה
אֲבָל פִּיהוּ מָלֵא מִרְמָה כָּזָב וָשֶׁקֶר ׳
וּמָה אַחֲרִית מִרְמָה עֲלֵי אֲדָמָה ?
לָכֵן חָרַשׁ וְחָשַׁב הָאֲרִי בִּלְבָבוֹ
כִּי לֹא לַמֶּלֶךְ לַשְׁלִיךְ עַל שֶׁקֶר יְהָבוֹ ·
וְלָתֵת אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ הַיֶּלֶד
לִהְיוֹת בְּאָמְנָה אֶת הַחוֹפֵר הַחֹלֶד ׳
לוֹ הֵם אוֹמְרִים כִּי נָבוֹן הִנֵּהוּ
וּבְלִי חֲקוֹר וּדְרוֹשׁ לֹא יָרִים רַגְלֵהוּ .
וּמִגַּרְגֵּר אָכְלוֹ יָסִיר קְלִיפָּתוֹ
טֶרֶם יְמַלֵּא בוֹ בִּטְנוֹ וְקֵבָתוֹ ;
סוֹף דָּבָר ׳ יְהַלְלוּ אֶת הַחֹלֶד
כִּי לֵב מֵבִין לוֹ מִיּוֹם הִוָּלֵד ׳
אֲבָל חֶסְרוֹן רַב לוֹ עֵינָיו הַמְּצֻעָרוֹת
כִּי לֹא תַעֲצוֹרְנָה כֹּחַ מֵרָחוֹק לִרְאוֹת ׳

כָּל מִשְׁטְרֵי דַרְכּוֹ אַךְ לְמַעֲנוֹ נְכוֹנִים
וּמַמְלֶכֶת הָאֲרִי לֹא בַחשֶׁךְ בָּאַשְׁמַנִּים ·
הֲיִקַּח אֶת הַנָּמֵר, לוֹ זְרוֹעַ רָמָה
וּלְבַד זֹאת יָבִין, עֲרוֹךְ מִלְחָמָה·
אֲבָל מִשְׁפְּטֵי מְלוּכָה לֹא הוּא יוֹדֵעַ
גַּם שֶׁמֶץ מִמִּשְׁפַּט אֶזְרָח לֹא הוּא שׁוֹמֵעַ
וְאֵיכָכָה יוֹרֶה הוּא אֶת בְּנוֹ מִשְׁפַּט מְלוּכָה ?
עַל הַמֶּלֶךְ הֱיוֹת שׁוֹפֵט בְּמִישׁוֹר אֶרֶץ,
גִּבּוֹר בַּמִּלְחָמָה, וְשַׂר שָׁלוֹם בְּעֵת מְנוּחָה"
וְהַנָּמֵר אַךְ עַל שְׂדֵה קָטֶל יִפְרֹץ פֶּרֶץ
לֹא יֵדַע שַׁלְוֵי בִּטְנוֹ הֲלֹא לַכֹּל מוּדַעַת
וְאֵיכָכָה יוֹרֶה אֶת בְּנֵי מְלָכִים דַּעַת ?
סוֹף דָּבָר ! מִכָּל הַחַיָּה מִצָּבָא הָרַב
לֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו, גַּם הַשֶּׁנְהַב
אַף כִּי לְפִי דִבְרַת שׁוֹכְנֵי יַעַר
יֵחָשֵׁב כְּפְּלַאטוֹן הַנּוֹדָע בַּשָּׁעַר
חֲשָׁבָהוּ הָאֲרִי לְרֵיק וָבַעַר.
אַךְ לְאשֶׁר הָאַרְיֵה אוֹ לַאֲסוֹנוֹ
(עוֹד מְעַט נִרְאֶה זֹאת בָּרוּר לָעֵינַיִם)
שָׁמַע מִדַּאֲגַת הַמֶּלֶךְ וִיגוֹנוֹ
גַּם הַנֶּשֶׁר, הוּא מֶלֶךְ הַכְּנָפַיִם
אֲשֶׁר כְּשֶׁבֶת אַחִים יֵשֵׁב עִמּוֹ יַחַד·

וַיּוֹרֵהוּ לֵאמֹר כִּי לֹא יִהְיֶה פַּחַד
וּכְאוֹהֵב וָרֵעַ נָטַל עָלֵיהוּ
לְלַמֵּד אֶת בֶּן אֲהוּבוֹ וְרֵעֵהוּ ׃
וּכְמוֹ אֶבֶן גָּלַל מֵעַל שִׁכְמֵהוּ
וּמַה טּוֹבָה הָעֵצָה הַזֹּאת הַנֶּאֱמָנָה
לִפְקוֹד הַנֶּשֶׁר לְמוֹרֶה אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ
הַדָּבָר מָצָא חֵן בְּכָל עִיר וָפֶלֶךְ
כִּי אַךְ מִשָּׁמַיִם מֵרֹאשׁ הִיא הוּכָנָה ׃
וַיָּכִינוּ אֶת הַנּוֹר לָלֶכֶת עִם הַנֶּשֶׁר
לִלְמוֹד מִשְׁפַּט מְלוּכָה מִפִּי יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר ׃
עָבְרָה שָׁנָה וּשְׁנָתַיִם
וְכִי יִשְׁאֲלוּ מַה נִּמְצָא בָמוֹ
יִשְׁמְעוּ אַךְ תְּהִלָּתְמוֹ
וְנִפְלְאוֹתָם יַשְׁמִיעוּ בַּעֲלֵי כְנָפַיִם ׃
יוֹם הַכֶּסֶא קָרַב הִגִּיעַ
וְהַמֶּלֶךְ שָׁלַח לִקְרוֹא בְנוֹ רֵאשִׁית אוֹנוֹ
וַיָּבֹא, וְהַמֶּלֶךְ אֶת כָּל עֲדָתוֹ הִשְׁמִיעַ
מִקָּטָן וְעַד גָּדוֹל לָבֹא לִמְעוֹנוֹ ׃
וַיְחַבְּקֵהוּ וַיְּשַׁקֵּהוּ
וַיְדַבֵּר אֵלֵיהוּ
הֵן אַתָּה הָאֶחָד לִי אַחֲרִית וָשֶׂבֶר
הֵן לֹא רָחוֹק מֵאִתִּי מְקוֹם שָׁם קֶבֶר

וּבִמְקוֹמִי תָּבֹא אַתָּה בְּנִי רֵאשִׁית אוֹנִי
הֵן הַמְּלוּכָה אֶתֶּן־לְךָ הַיּוֹם בִּרְצוֹנִי,
וְעַתָּה בְּנִי הַשְׁמִיעַ בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנִּצָּבָה
תּוֹרָתְךָ לָמַדְתָּ עַד הֵנָּה וּמִשְׁפַּט הָאָרֶץ;
וּבַמָּה אֵפוֹא בְּנִי, בְּנַפְשְׁךָ עֹז תַּרְהִיבָה
כִּי תַצְלִיחַ עִמְּךָ, וְתִפְרֹץ עָלֶיךָ פָּרֶץ?"
„אָבִי! הֵשִׁיב בְּנוֹ, רַב חָכְמָה רָאֲתָה עֵינִי
וּבֵין הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה לֹא תִמְצָא כָמוֹנִי
מְלֻמָּד, נְבוֹן דָּבָר, וְחָכָם יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר
מִקָּטוֹן הַצִּפֳּרִים עַד אַחַד הַנֶּשֶׁר,
עַד כָּל שֶׁרֶץ הָעוֹף עַד סִיס וְעָגוּר
אֵדַע אָנֹכִי מְקוֹם שָׁם יִפְרֶה וְיָגוּר,
אֵדַע בַּמָּה יִחְיֶה כָּל עוֹף לְמִינֵהוּ
תַּבְנִית בֵּיצָתוֹ וְכָל מַחְסוֹרֵהוּ.
תְּעוּדָתִי מִמּוֹרִי כָּל זֹאת תַּשְׁמִיעַ;
וְלֹא לַשָּׁוְא יְשַׁבְּחֵנִי עוֹף הַכְּנָפַיִם
כִּי כֹל אוֹכַל עֲשׂוֹת בְּאֵין מַפְרִיעַ
גַּם לָשִׂים קִנִּי בֵּין כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם.
אִם טוֹב וְכָשֵׁר בְּעֵינֶיךָ מַלְכִּי וְאָבִי
לָתֵת מַלְכוּתְךָ לִי עוֹדְךָ בַּחַיִּים
הֵן לְלַמֵּד אֶת הַחַיָּה אֶתֵּן לְבָבִי
לְקַנֵּן קֵן כְּצִפֳּרֵי שָׁמַיִם". —

אָז נָאַק הָאֲרִי בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם
וַעֲדַת הַחַיָּה הוֹרִידָה לָאָרֶץ רֹאשָׁהּ
וַאֲרִי הַזָּקֵן עָטָה כְלִמָּה וּבוּשָׁה
כִּי מִכָּל חָכְמָה נֶפֶשׁ בְּנוֹ יָבֵשָׁה
וְאַךְ רִיק יֶהְגֶּה יוֹצֵא חֲלָצָיִם.
כִּי מַה מּוֹעִיל לָדַעַת חַיֵּי צִפֳּרִים
אִם נוֹלַד לִמְלוֹךְ עַל חַיְתוֹ יָעַר,
הֲלֹא זֹאת לְמוּדֵי מְלָכִים וְשָׂרִים
לָדַעַת מִשְׁפַּט אַרְצוֹ וְעַמּוֹ בַּשָּׁעַר.

13.

זקן ושלשה נערים

Старикъ и трое молодыхъ.

אִישׁ זָקֵן וּשְׁנוֹתָיו קָרוֹב לְתִשְׁעִים
הוֹאִיל לְעֵת שֵׂיבָתוֹ לִנְטוֹעַ נְטָעִים
„הֵן אִם בַּיִת לְךָ בָּנִיתָ
אָז טוֹב אוּלַי עָשִׂיתָ;
אֲבָל עֵץ בְּזִקְנָה לָטַעַת
יַעֲשֶׂה אִישׁ אַךְ בִּבְלִי דַעַת!
הֲלֹא עוֹד מְעַט וְאֵינֶךָּ
וּלְמִי אַתָּה עָמֵל בִּמְלַאכְתֶּךָ?"

כָּכָה לָעֲגוּ לוֹ שְׁלשָׁה בַחוּרִים
שֶׁכֻּנֵּי הַזָּקֵן מְלֵאֵי כֹחַ נְעוּרִים ,
„הֲגַם פִּרְיוֹ תֹּאמַר לֶאֱכוֹל בְּכֶלַח
הֲתַאֲמִין לִחְיוֹת שְׁנוֹת מְתוּשָׁלַח ?
הַרְפֵּה מְלַאכְתְּךָ זֹאת זְקַן הַשָּׁנִים
לֹא לְךָ לָטַעַת נִטְעֵי נַעֲמָנִים ?
הֲלֹא בִרְגָעִים יִצָּרוּ אֵינְךָ בָּטוּחַ ,
הֵן לָנוּ יֶתֶר שְׂאֵת וּשְׁאָר רוּחַ
לָטַעַת עֵץ בָּנוּ כֹחַ וּגְבוּרָה
וּלְזָקֵן כָּמוֹךָ אַךְ קִוּוּת לִקְבוּרָה" .
„רֵעַי !" הֵשִׁיב לָהֶם הַזָּקֵן כֵּן ,
בִּדְבָרִים נְעִימִים וַעֲנֻוַּת חֵן ,
„הֵן מִנֹּעַר לַעֲבוֹדָה תִרְגַּלְתִּי ;
וְאִם בִּמְלָאכָה כָּזֹאת הוֹאַלְתִּי
אֲשֶׁר פִּרְיָהּ תִּתֵּן לֹא לְנַפְשִׁי
בֶּאֱמֶת אֹמַר וְלֹא אֶעֱנֶה בִי כַּחֲשִׁי
כִּי זֹאת הַמְּלָאכָה וְהָעֲבוֹדָה
תּוֹסֶף לִי עָצְמָה וְגֵוִי תְּעוֹדְדָה .
אֲנָשִׁים יִשְׁרֵי לֵב וְהַטּוֹבִים בָּאָדָם
לֹא אַךְ לְנַפְשָׁם כָּל פֹּעַל יָדָם .
וּבְנִטְעֵי הָעֵץ הַזֶּה אֶשְׂמַח שָׂמוֹחַ
וְאַף אִם בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו לֹא אַחֲלִיף כֹּחַ

אֲבָל בְּצִלּוֹ אִם יִתְעַנַּג נֶכְדִּי וְנִינִי
הֵן זֶה כָּל פְּרִי עֲמַל יְמִינִי;
וְהַשֵּׁנִית מִי מֵאִתָּנוּ יַאֲרִיךְ יָמִים בְּחָלֶד
הֲכִי נוּכַל לָדַעַת טֶרֶם יוֹם יִוָּלֶד?
הֲכִי הַמָּוֶת יְכַבֵּד אוֹ יִשָּׂא פָנִים
לַגְּבוּרָה לַיּוֹפִי אוֹ לְעוּלֵי יָמִים?
כַּמָּה עֲלָמוֹת יְפוֹת הַתֹּאַר בִּלִּיתִי
וְכַמָּה בַּחוּרִים לַחֲצַר מָוֶת הֵבֵאתִי!
וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא נֶגֶד פְּנֵיכֶם הָרָעָה
וְאוּלַי אַחֲרוֹנָה הִיא זֹאת הַשָּׁעָה
לִמְנוֹת יְמֵיכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ
וְטֶרֶם אָמוּת יָבֹא עֲלֵיכֶם הַקֵּץ — ״.
דִּבְרֵי הַזָּקֵן לָבֹא חָשׁוּ מַהֵרוּ
וְכַאֲשֶׁר פָּתַר כֵּן הָיָה בַּיָּמִים יָצָרוּ:
אֶחָד מֵהַלּוֹעֲגִים בָּאֳנִיָּה שָׂם מַעֲרָבוֹ
תִּקְוָתוֹ לְהַעֲשִׁיר נָתַן עֹז בִּלְבָבוֹ
וּפִתְאֹם עָבַר בַּיָּם רוּחַ סְעָרָה
וַיְרוֹמֵם גַּלָּיו וְהָאֳנִיָּה נִשְׁבָּרָה,
וְהַסּוֹחֵר עִם עֶשְׁתֹּנוֹתָיו הַכַּבִּירִים
צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים.
לְאֶרֶץ אַחֶרֶת הָלַךְ מִשְׁנֵהוּ
וְשָׁמָּה תָּר אַחֲרֵי לְבָבוֹ וְעֵינֵיהוּ

וּבְמְחִיר תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ מִלָּא זֶה הַגֶּבֶר
אַחֲרֵי יָגוֹן וּתְלָאָה מָצָא לוֹ שָׁם קָבֶר ·
וְהַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתוֹ עָיֵף וְיָגֵעַ
שָׁתָה קָרִים נוֹזְלִים מִמַּעְיָן נוֹבֵעַ
וַיֵּאָנֵשׁ וַיֶּחֱלַשׁ וְאֶל רוֹפְאִים מְסָרוּהוּ
וּבִמְזוֹרָם לִשְׁאוֹל חִישׁ הוֹרִידוּהוּ .

בְּהִוָּדַע קִצָּם לַזָּקֵן גֶּבֶר תָּמִים
בָּכָה וַיִּסְפּוֹד לָהֶם כַּמָּה יָמִים ·

14.

עֵץ הַיַּעַר

Дерево.

עֵץ רַךְ כַּקָּנֶה בִּקֵּשׁ לְתֻמּוֹ
מֵאִכָּר הַהוֹלֵךְ וּבְיָדוֹ קַרְדֻּמּוֹ :
,תִּפֹּל נָא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ אֲהוּבִי !
כְּרֹת נָא הָעֵצִים הָעוֹמְדִים סְבִיבִי ,
הֵן מִשְּׂאֵתָם לֹא אֶמְצָא מָנוֹחַ ,
גַּם אוֹר שֶׁמֶשׁ לֹא עָלַי יִזְרַח זָרוֹחַ
לֹא לְרַחֲבַת יָדַיִם שָׁרָשַׁי פָּתוּחַ
וְאֵין מָקוֹם לָבֹא אֵלַי גַּם הָרוּחַ
כִּי כַחוֹמָה נִשְׂגָּבָה הַיַּעַר יְסוֹבְבֵנִי

וְלוּלֵא נָעַר הַיַּעַר לְעֵץ כָּמוֹנִי
כִּי אָז גָּדַלְתִּי רוֹמַמְתִּי כָּשִׁיתִי
וּבְשָׁנָה אַחַת שָׁמַנְתִּי עָבִיתִי
וְהָיִיתִי אֲנִי לְכָל הָעֵמֶק לְתִפְאֶרֶת
עֵץ אֶרֶךְ הַמִּדָּה וּגְדוֹל הַצַּמֶּרֶת
וּבְצִלִּי כַּתָּמָר אֶת הַמִּישׁוֹר סַכּוֹתִי
וְעַתָּה כַּסּוּף הִנְנִי נַעֲוֵיתִי שַׁחוֹתִי״ .

הָאִכָּר נֶעְתַּר, וּכְאוֹהֵב וָרֵעַ
כָּרַת הַיַּעַר וְכָל עֵצוֹ פּוֹלֵחַ בּוֹקֵעַ
קָצַץ וְשִׁבֵּר מִגֶּזַע עַד עֳפָאִים
וַיַּעֲמוֹד הַיּוֹנֵק בִּמְקוֹם רַחֲבַת יָדַיִם .
אֲבָל שִׂמְחַת הַיּוֹנֵק הָיְתָה עֲדֵי רָגַע ,
הַיּוֹם אֵשׁ הַשֶּׁמֶשׁ עַד נַפְשׁוֹ נָגַע ,
וּמָחָר גֶּשֶׁם וּבָרָד יַכֵּהוּ
וְעוֹד רֶגַע הַסַּעַר יְנִיעֵהוּ
עֲדֵי בָא מִצָּפוֹן רוּחַ שְׁפָיִים
וַיִּסְעַר עָלָיו וַיְשַׁבְּרֵהוּ לִשְׁנָיִם .
„חֲסַר דֵּעַ !״ אָמַר הַנָּחָשׁ הַזּוֹחֵל מִתַּחַת
וְכִי לֹא בְיָדְךָ חָפַרְתָּ לְךָ שַׁחַת ?
לוּ גָּדַלְתָּ בֵּין כָּל עֵץ רַעֲנָן
אָז מִשֶּׁמֶשׁ וְסוּפוֹת יָשַׁבְתָּ שַׁלְאֲנָן
כִּי הֵגִינוּ עָלֶיךָ הָאֲרָזִים הָאַדִּירִים ׳

וְאַחַר עֵדֶן וְעִדָּנִין וְיָמִים כַּבִּירִים
אֲשֶׁר גַּם הָאֲרָזִים הַגְּבֹהִים הָאֵלִים
יָמוּתוּ בָּאָרֶץ גִּזְעָם וְשָׁרְשָׁם אֻמְלָלִים
אוֹ אָז אַתָּה לְבַדְּךָ בָּאתָ בַּיָּמִים
שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ וְהָיִיתָ לְעֵץ תָּמִים
וּמִכָּל הָרָעָה הַזֹּאת הַגְּדוֹלָה
לֹא יָדַעְתָּ עוֹלָם וָעֶד סֶלָה.

15.

האווזים

Гуси.

בַּעֲנַף עֵץ אָרוּךְ נָהַג הָאִכָּר
אַוָּזִים הָעִירָה דֶּרֶךְ הַכִּכָּר
וְאִם אֱמֶת אַגִּיד בְּלֹא שִׂפְתֵי רְמִיָּה
לֹא נָשָׂא הָאִכָּר לָהֶם פָּנִים
יַעַן לַשָּׂכָר עֵין הָאִכָּר צוֹפִיָּה
וַיָּעַט בָּם לְמַעַן יָרוּצוּ לְפָנִים,
כִּי מוּדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ
כִּי הַשָּׂכָר פּוֹרֵץ גָּדֵר וְעוֹמֵד בַּפָּרֶץ,
וְלֹא לְאַוָּזִים לְבָד לִבּוֹ לֹא יָשִׂים

אֲבָל יִלְעַג לְעִתִּים גַּם לִגְאוֹן אֲנָשִׁים
לָכֵן לֹא אֶשְׁלַח בָּאֵבֶר מְגֻעֶרֶת.
אוּלָם עִם הָאֲוָזִים הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת,
וַיִּפְגְּעוּ בְדַרְכָּם הוֹלֵךְ דֶּרֶךְ
וַיִּתְמַרְמְרוּ עַל אֲדוֹנָם שְׁפַל הָעֵרֶךְ:
„אֵין גּוֹרָל רַע וָמָר מִגּוֹרָלֵנוּ
בֶּן בּוּז מִשְׁפָּחוֹת יַכְבִּיד אַכְּפּוֹ עָלֵינוּ
וּכְאֲוָזִים בְּנֵי בְלִי שֵׁם יִנְהַג אוֹתָנוּ
לֹא־לְמָד הַזֶּה רֹאשׁ חֲמוֹר,
וְזֹאת לֹא יַעֲלֶה עַל לִבּוֹ לֵאמֹר
כִּי נָטַל עָלָיו לָתֵת כָּבוֹד לָנוּ
יַעַן מִמִּשְׁפָּחָה כְבוּדָה אֲנַחְנוּ בָאִים
מֵהָאֲוָזִים הַיְקָרִים וְהַנּוֹדָעִים
אֲשֶׁר בִּימֵי קֶדֶם הִצִּילוּ אֶת רוֹמָה
בְּעֵת עָלָה צַר וְאוֹיֵב עַל הַחוֹמָה".
„וּבַמֶּה נִפְלֵיתֶם מִכָּל בְּנֵי גִילְכֶם?"
שָׁאַל הַהֵלֶךְ — „הֲלֹא אֲבוֹתֵינוּ".
„יָדַעְתִּי וְדִבְרֵי הַיָּמִים יוֹדִיעוּנוּ,
אֲבָל מֶה עֲשִׂיתֶם אַתֶּם בְּעַצְמְכֶם?"
„הֲלֹא אֲבוֹתֵינוּ אֶת רוֹמָה הִצִּילוּ!"
„כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן הוּא, וְאַתֶּם מַה תּוֹעִילוּ?

„אֲנַחְנוּ? לֹא פָּעַלְנוּ כָּל מְאוּמָה!
„וּמָה הַטּוֹבָה הַנִּמְצָאָה בָּכֶם פְּנִימָה?
יָנוּחוּ אֲבוֹתֵיכֶם עַל מִשְׁכְּבוֹתָם
הֵן בְּעַד טוּבָם וְיָשְׁרָם כְּבָר כִּבְּדוּ אוֹתָם,
וְאַתֶּם רֵעַי כְּבוֹד אֲבוֹתֵיכֶם תִּשְׁכָּחוּ
כִּי אַךְ לִצְלִי אֵשׁ אוֹ לְנָא תִּצְלָחוּ.

יֵשׁ לְאֵל יָדִי לְבָאֵר הֵיטֵב מְשָׁלִי
אַךְ בַּל אַקְצִיף אֶת הַמּוּכָנִים לְצָלִי.

16.

חזיר

Свинья.

מִבֵּית הֶעָשִׁיר שָׁב הַחֲזִיר פַּעַם אַחַת
שָׁם תַּחַת הָאֻרְווֹת חָפַר אָכַל בְּשַׁחַת
וְסָבִיב בֵּית הַמְבַשְּׁלִים חָפַר בָּאֲדָמָה
לֹא הָיְתָה אַשְׁפָּה אֲשֶׁר לֹא בָא שָׁמָּה
גַּם הִתְגּוֹלֵל בִּגְלָלִים בְּבָתֵּי מוֹצָאוֹת
קִיא צוֹאָה עַל פְּנֵי כֻלּוֹ, מַרְאֵהוּ בַּלָּהוֹת,
כָּכָה שָׁב הַבַּיְתָה מְגוֹאָל בְּקִיא צוֹאָה.
„מַה מָּצָאתָ שָׁמָּה? שְׁאֵלַתְהוּ הָרוֹעָה

שָׁם עֲפְרוֹת זָהָב יֹאמְרוּ בֶאֱמֶת וֶאֱמוּנָה
שָׁם כָּל יָקָר גַּם בְּאַשְׁפָּה וּמַדְמֵנָה".
וַיַּעַן הַחֲזִיר, אַךְ שֶׁקֶר בָּדְאוּ הַגְּבָרִים
כִּי בְכֶסֶף וְזָהָב נִמְלְאוּ מִפֶּה לָפֶה הַחֲדָרִים
וּבְכָל פִּנּוֹת הָעֲשִׁירִים אַךְ עשֶׁר,
הִנֵּה הִנָּם כְּכָל בָּתֵּי יוֹדְעֵי חֹסֶר
מְלֵאִים דֹּמֶן וְקִיא צוֹאָה וְגֹעַל נֶפֶשׁ
אַךְ אַשְׁפָּה וּמַדְמֵנָה אַךְ טִיט וָרֶפֶשׁ;
הֲלֹא עָמוֹק עָמוֹק חָפַרְתִּי שָׁמָּה
וְלֹא מָצָאתִי מִטּוֹב מָה וּמְאוּמָה.

לְדַמּוֹת אִישׁ לַחֲזִיר אֵין אֶת נַפְשִׁי
אַךְ לֹא אֶעֱנֶה בִּפְנֵי כַּחֲשִׁי,
אִם אֶת הַמְבַקֵּר לַחֲזִיר אֲדַמֵּהוּ,
אִם בְּבַקְּרוֹ בְּסִפְרֵי רֵעֵהוּ
יָדִין אֶת הַמְחַבֵּר אַךְ לְכַף חוֹבָה
אַף אִם נִמְצָא בָּמוֹ הַרְבֵּה מִטּוֹבָה.

17.

הזבוב ועוברי אורח

Муха и Дорожные.

בְּיוֹם צַח וְהַשֶּׁמֶשׁ בְּחָמָּה בֹּעֵרָה
תַּחַת גִּבְעָה גְּבֹהָה וְנִשָּׂאָה
מִשְׁפָּחָה רָמָה נָסְעָה בְּכִרְכָּרָה
סוּסִים כַּנְּמֵרִים בְּמִסְפַּר אַרְבָּעָה ׃
וַיְהִי בְּבוֹאָם אֶל אַחַד הָרְכָסִים
וַיַּעַמְדוּ הַסּוּסִים בְּאֵין אוֹנִים
נִדְמוּ הַנְּמֵרִים לֹא נָעוּ הָרְכָשִׁים
וְתַחַת הָהָר נוֹפְלִים חוֹנִים.
נוֹהֵג הַסּוּסִים חִישׁ יָרַד מֵעֶגְלָתוֹ
וְאַחֲרָיו מַהֵר בְּחִפָּזוֹן גַּם מִשְׁנֵהוּ
אֶחָד יַרְעֵם עָלֵימוֹ בְּצַעֲקָתוֹ
וְהַשֵּׁנִי יַכֵּם בְּשִׁבְטֵהוּ ׳
אוּלָם כְּבָר עָלְפוּ מֵעָמָל וָפֶרֶךְ
וְעַל כֵּן מְנַהֲגָם לֹא הִצְלִיחַ
כִּי כְבָר עָנוּ כֹחָם בַּדֶּרֶךְ
וְלֹא שָׁמְעוּ אֲלֵיהֶם מִקֹּצֶר רוּחַ ׃
וַיֵּרְדוּ כָּל הָעֵדָה
אֶחָד אֶחָד מֵהַמֶּרְכָּבָה

גַּם אֲדוֹן הַמֶּרְכָּבָה
גַּם רַעְיָתוֹ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה
יָרְדוּ, גַּם הַבָּנִים וּמוֹרֵיהֶם,
וְהָעֲגָלָה הַרְבֵּה נְקַלָּה
וְהַסּוּסִים עוֹד לֹא יָמִישׁוּ רַגְלֵיהֶם
וְעוֹד לֹא יַסִּיעוּ לְמַעְלָה.
פִּתְאֹם בָּא הַזְּבוּב מֵרָחוֹק פּוֹרֵחַ
לַעֲזוֹר אֶת הַמֶּרְכָּבָה לְהָנִיעַ
וְעַל הַסּוּסִים אַף הוּא יַצְרִיחַ
וְעַל סְבִיבוֹתָם בִּשְׁרִיקָתוֹ יָרִיעַ
פֹּה כְּצִפְעוֹנִי יַפְרִישׁ הַסּוּס בְּאַפּוֹ
וּבְעוֹד רֶגַע יַעֲשֶׂה אַחֶרֶת
יַקָּה מוֹשְׁכוֹת הַסּוּס בְּכַפּוֹ
וְיֵשֵׁב בִּמְקוֹם הַמַּנְהִיג לְמִשְׁמֶרֶת
כָּל עַצְמוֹתָיו יָנִיעַ כְּנוֹעַ עֲצֵי הַיַּעַר
יִשְׁרוֹק לַסּוּסִים יָרִיעַ עָלֵימוֹ
כְּרוּחַ סֹעָה מִסָּעַר
וּכְמְעַט יְנַתֵּק מוֹסְרוֹתֵימוֹ,
סְחַרְחַר יָעוּף כִּכְנַעֲנִי בָּאָרֶץ.
„מַדּוּעַ עֲזָבוּנִי לְעִתּוֹת בַּצָּרָה?“
יְדַבֵּר אֶל לִבּוֹ. „אֵין עוֹמֵד בַּפֶּרֶץ
אֵין גַּם אֶחָד יַשְׁמִיעַ גְּעָרָה“.

שָׁם הָעֲבָדִים יֵלְכוּ יָשִׂיחוּ
אוֹ יֵשְׁבוּ לָאָרֶץ יִרְגְּעוּ יָנוּחוּ
הַמּוֹרָה יִתְלַחֵשׁ עִם אֵשֶׁת אֲדֹנָיו ׃
הָאָדוֹן שָׁכַח כִּי עָלָיו לָשִׂים עֵינָיו
לְהָבִיא אֶת כָּל הַדְּבָרִים
בְּמִשְׁטָר נָכוֹן וּבִסְדָרִים
וַיֵּלֶךְ עִם שִׁפְחָתוֹ לְלַקֵּט פַּקּוּעוֹת ׃
וְהַזְּבוּב יַשְׁמִיעַ אֶת כָּל הַתְּלָאָה
וְאֶת כָּל הַיְגִיעוֹת
אֲשֶׁר מְצָאוּהוּ לְבַדּוֹ בְּעֵת רָעָה ׃
בֵּין כֹּה וָכֹה וְהַסּוּסִים לְאַט לְאַט מָשְׁכוּ
וּבְעֵמֶק הַשָּׁוֶה רַגְלָם דָּרְכוּ ׃
„עַתָּה ! אָמַר הַזְּבוּב, תְּנוּ לָאֵל תּוֹדָה
שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו, כָּל הָעֵדָה
וּסְעוּ לְשָׁלוֹם, וּתְנוּ גַם לִי מָנוֹחַ
כִּמְעַט עֲזָבַנִי חֵילִי, אֵין עוֹד כֹּחַ“ ׃

רָאִיתִי רֵעִים אֲהוּבִים
כְּמוֹ אֵלֶּה הַזְּבוּבִים
יִתְעָרְבוּ בְּעֵשֶׂק רֵעֵיהֶם
בִּמְקוֹם לֹא בִקְשׁוּ זֹאת מִיְּדֵיהֶם ׃

18.

הנשר והשממית

Орелъ и Паукъ.

מִמַּעַל לֶעָבִים הִתְנַשֵּׂא מֶלֶךְ הַכְּנָפַיִם
וְעַל אֶרֶז־אֵל בְּהָרֵי קַוְ־קַז שָׁם מוֹשָׁבוֹ
וְעַל פֹּעַל שַׁדַּי וְעַל רַחֲבַת יָדַיִם
הַמִּתְרָאֶה מִתַּחְתָּיו הִתְעַנֵּג לְבָבוֹ
נִדְמָה, כְּמוֹ יֵרָאֶה קְצוֹת הָאָרֶץ
שָׁם בָּעֲרָבָה יִפַּכוּ מֵימֵי נְהָרוֹת עֲקַלָּתוֹן
וְשָׁם יַעַר וְכַרְמֶל יִשְׂגּוּ יִפְרְצוּ פָּרֶץ
בְּרִקְמֵי הָאָבִיב וּבְמַלְבּוּשֵׁי שָׂשׂוֹן,
וְשָׁם יַם הַכַּסְפִּי בְּפָנִים נִזְעָמִים
כִּכְנַף הָעוֹרֵב שָׁחוֹר מַרְאֵהוּ.
„הוֹדוֹת לָאֵל מֶלֶךְ שׁוֹפֵט רָמִים
כִּי בְחַסְדּוֹ אָצַל עָלַי מֵהוֹדֵהוּ,
וְאֶרֶךְ הָאֵבֶר נָתַן לִי אֱלוֹהַּ
וּלְפָנַי יִדְכֶּה יָשֹׁחַ כָּל מָקוֹם גָּבוֹהַּ“.
כֹּה בֵּרַךְ הַנֶּשֶׁר אֶת אֱלֹהֵי צְבָאוֹת —
„מִפֹּה אַבִּיט תַּאֲוַת גִּבְעוֹת גְּבֹהוֹת
וַאֲשֶׁר כָּל בַּעֲלֵי כָנָף גַּם הַגְּדוֹלִים
הֵיטֵב לִרְאוֹת כָּמוֹנִי לֹא יְכוֹלִים“. —

„אֵיךְ נָבַלְתָּ בְּהִתְנַשֵּׂא, נֶשֶׁר יָהִיר!
מִתְנַשֵּׂא בְּשָׁוְא בְּכָבוֹד וּבְתִפְאֶרֶת
הַשְּׂמָמִית עֲנָתְהוּ מִבֵּין הַצַּמֶּרֶת
הָאֶשְׁפֹּל שֶׁבֶת מִמְּךָ רֵעִי הַמִּתְפָּאֵר?"
הַנֶּשֶׁר הִבִּיט, וְהִנֵּה שְׂמָמִית הָרֶמֶשׂ
מִמַּעַל לוֹ, בֵּין עֳפָאִים תֶּאֱרוֹג קוּרֶיהָ;
וּכְמוֹ תַּחְפֹּץ לְעַכֵּב אֶת אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
לְבַל תְּשַׁלַּח לַנֶּשֶׁר שְׁבִיבֵי קַרְנֶיהָ.
„וְאַתָּה רֶמֶשׂ חֲסַר אוֹן וַחֲדַל כְּנָפַיִם
אֵיכָכָה יָכֹלְתָּ בֹּא אֶל גֹּבַהּ שָׁמַיִם?"
אֶת פִּי הַשְּׂמָמִית שָׁאוֹל שָׁאַל הַנֶּשֶׁר,
הֵן גַּם הָעוֹף אֲשֶׁר לוֹ מֵרֵעֵהוּ יֶתֶר
אֶל עֹפֶל זֶה לֹא יַמְרִיא הַגְּבֵהַּ
וְאַתָּה חֲסַר כָּנָף חֲדַל כֹּחַ, רֵעַ!
הַאִם זָחַלְתָּ וּבָאתָ הֵנָּה עַד לְמַעְלָה?"
„חָלִילָה לִּי, כָּזֹאת עַל לִבִּי לֹא עָלָה".
„וְאִם כֵּן אֵיכָכָה בָּאתָ הֵנָּה?".
„כֵּן, עַל גַּוְּךָ בַּשֶּׁפֶל רָמַשְׂתִּי אָנִי
וּבִזְנָבְךָ הֲלוֹם אַתָּה הֲבֵאתָנִי
וּפֹה גַּם בִּלְעָדֶיךָ בֶּטַח אֶשְׁכּוֹנָה
וְדַע כִּי אֲנִי ..." וְרוּחַ גְּדוֹלָה
פִּתְאֹם הוֹרִידָה אֶת הַשְּׂמָמִית לַשְּׁפֵלָה.

אִם מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם כְּמַחְשְׁבוֹתַי לֹא אֵדָעָה,
אוּלָם אֲנִי בְּנַפְשִׁי לַחְשׁוֹב אוּאִילָה
לְדַמּוֹת וּלְהַשְׁווֹת אֶל הַשְּׁמָמִית הַדַּלָּה
אֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּלִי חָכְמָה וּתְלָאָה
הֵרִימוּ רֹאשׁ, בְּאָחְזָם בִּכְנַף אֲדוֹנִים
וְהֵמָּה לָבְשׁוּ גֵּאוּת הַבּוּז לִגְאֵי יוֹנִים
כְּמוֹ בְחָכְמָתָם חָכְמַת יוֹדֵעַ פֶּשֶׁר
לָקְחוּ לָמוֹ כְּנָפַיִם כַּנֶּשֶׁר ;
וְאִם אַךְ רוּחַ צַח יַעֲבוֹר עָלֵימוֹ
יוֹרִידֵם לְתַחְתִּיוֹת, אוֹתָם וְאֶת קוֹרֵימוֹ ·

19.

האילה והנזיר

Лань и Дервишъ.

אַיֶּלֶת הַשָּׂדֶה שֶׁכְּלָה בָנֶיהָ
בַּצַּר לָהּ מֵחֲלֵב עֲטִינֶיהָ
בַּיַּעַר מָצְאָה יַלְדֵי הַזְּאֵב
וְרַחֲמֵי אֵם הֶרְאֲתָה לָמוֹ
וּמֵחֲלֵב שָׁדֶיהָ הֵינִיקַתְמוֹ ·

וְהִנֵּה שָׁם נָזִיר בְּתִמְהוֹן לֵב

בִּרְאוֹתוֹ אִוֶּלֶת וּמִשְׁגַּת הָאַיָּלָה
פָּנָה אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר: „הָהּ סְכָלָה
לְמִי תְּעוֹלֵל כֹּה, לְמִי תּוֹשִׁיטִי דַדַּיִךְ
וְאֶל מִי תַעֲנִיק מֵחֲלֵב שָׁדַיִךְ?
הַתְחַכִּי תוֹדָה מִזְּאֵבִים אַכְזָרִים
הֲכִי לֹא תֵדַע דֶּרֶךְ זְאֵבִים הָרָעִים?
וְקָרוֹב לִשְׁמוֹעַ כִּי בַּיָּמִים הַבָּאִים
יִשְׁפְּכוּ דָמֵךְ כַּמַּיִם הַנִּגָּרִים".
„אוּלַי כֵּן", הָאַיָּלָה הֵשִׁיבָה
אוּלָם עַל לְבָבִי זֹאת לֹא הֶעֱלֵיתִי
וְגַם עַתָּה אִתִּי תָלִין מְשׁוּגָתִי
רַחֲמֵי אֵם יְצִיקוּנִי כִּי אַךְ אֵיטִיבָה,
גַּם עֲטִינַי רַב חָלָב מָלֵאוּ
וָאֵצַר אִם לֹא אֵנִיק לַאֲשֶׁר יִמָּצֵאוּ.

הָאוֹהֵב לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְרֵעֵהוּ
גַּם בְּלִי כָל גְּמוּל יַעַשׂ מַעֲשֵׂהוּ,
אִישִׁים יִשְׁרֵי לֵב וְהַטּוֹבִים בָּאָדָם
כְּכֹבֶד אֶבֶן לָהֶם עָשְׁרָם וּמַעְבָּדָם
אִם מִכָּל הָעוֹדֵף אֲשֶׁר בְּאָהֳלֵיהֶם
לֹא יְחַלְּקוּ שִׁכְמָם גַּם לְרֵעֵיהֶם.

20.

הכלב

Собака.

כֶּלֶב רַע מַעֲלָלִים
הָיָה לְאַחַד הַבְּעָלִים ·
וְאַף כִּי כָל מַרְאֵה עֵינָיו
לֹא אָצַל מִמֶּנּוּ אֲדֹנָיו
וְכֶלֶב אַחֵר תַּחְתֵּיהוּ
כְּבַר שָׂמַח בְּחֶלְקֵהוּ
וְלֹא שָׂם לִבּוֹ לִגְנֵבָה ,
כֶּלֶב זֶה לֹא שָׂבַע בְּטוֹבָה
וְאַף יָרִיחַ רֵיחַ בָּשָׂר אוֹ מֹחַ
יַחְטְפֶנּוּ כְּרֶגַע וְהוּא בּוֹרֵחַ
וְאֵין עֵצָה וְאֵין תַּחְבּוּלָה
לְנֶגֶד הַכֶּלֶב נוֹרָא עֲלִילָה .
עַד שֶׁבָּא אֶל הָאָדוֹן רֵעַ
וַיְבִינֵהוּ וַיּוֹרֵהוּ דֵעַ ·
וַיֹּאמַר : „שְׁמָעֵנִי · אַף כִּי תַכֵּהוּ
עוֹד לִגְנוֹב וְלַחֲטוֹף תְּלַמְּדֵהוּ
אִם תַּשְׁאִיר לוֹ גְנֵבָתוֹ ·
מֵעַתָּה בַּל תַּפְלֶה מַכָּתוֹ

אַךְ הִצִּיל מִמֶּנּוּ הַגְּנֵבָה
וּרְאֵה כִּי יֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה׃
וַיְהִי כִּי נִסָּה הַכֶּלֶב בַּעֲצַת רֵעַ
כֵּן הוּא וְהָלְאָה לֹא הוֹסִיף הָרֵעַ.

21.

הנשר והחלד

Орелъ и Кротъ.

אַל יָבוּז לַעֲצַת אִישׁ וּדְבָרוֹ
טֶרֶם הֵיטֵב יִדְרְשֶׁנּוּ וַחֲקָרוֹ.

מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אֶל אַחַד הַיְּעָרִים
עִם אִשְׁתּוֹ בָּא מֶלֶךְ הַצִּפֳּרִים
וּבִלְבָבָם דִּמּוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ שָׁמָּה.
בִּבְחוֹר אֶרֶז גָּבֹהַּ גְּדוֹל הַצַּמֶּרֶת
קִנְנוּ קֵן בְּרֹאשׁוֹ לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת
לְחַיּוֹת זַרְעָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.
הַחֹלֶד שָׁמַע אֶת חֵפֶץ הַנֶּשֶׁר
הִרְהִיב עֹז כְּחָכָם יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר
לְהוֹרוֹת לַנֶּשֶׁר חָכְמָה וָדֵעַ
כִּי בְמַעֲשָׂיו אֵלֶּה אַךְ רַע יָרֵעַ.

וּבְאֶרֶז הַזֶּה לֹא יֵרָאֶה בְּרָכָה
יַעַן לֹא יִצְלַח עוֹד לְכָל מְלָאכָה
כִּי כְבָר רָקְבוּ שָׁרָשָׁיו מִתָּחַת
וְעוֹד מְעַט וְהָאֶרֶז עַל עָפָר נָחַת
וַאֲשֶׁר עַל כֵּן
לֹא בוֹ יָשִׂים קֵן ׃
אֲבָל הַיּוֹרָה עִוֵּר דֶּרֶךְ לְפַקֵּחַ עֵינַיִם ?
הֲיִקַּח עֵצָה מֵרֶמֶשׂ מֶלֶךְ הַכְּנָפַיִם ?
וְאַיֵּה אֵפוֹא תְּהִלַּת כָּל פֶּה יָנִיבוּ
כִּי מַלְכֵי צִפֳּרִים אַךְ לִרְאוֹת יֵיטִיבוּ ?
הַאָמְנָם הֵעֵז הַחֹלֶד בִּגְאוֹנוֹ
בְּחָשְׁבוֹ לִמְנוֹעַ אֶת הַנֶּשֶׁר מֵאֲסוֹנוֹ,
וְאֵיכָכָה יָהִין רֶמֶשׂ אֲדָמָה לְמִינוֹ
לְהִתְעָרֵב בְּהָכִין הַנֶּשֶׁר אֶת קִנּוֹ ?
לָכֵן לִבְלִי הַרְבּוֹת עִם הַחֹלֶד אֲמָרִים
מִהֵר לִמְלַאכְתּוֹ מֶלֶךְ הַצִּפֳּרִים,
וַיִּבֶז לַחֹלֶד חֵרֵף עֲצָתוֹ
וְחִישׁ כּוֹנֵן מָעוֹן חָדָשׁ לְרַעְיָתוֹ ׃
דַּרְכּוֹ צָלֵחָה, עֵינוֹ צוֹפִיָּה,
הוֹרָה וְהוֹלִיד בָּנִים מֵאִשְׁתּוֹ פּוֹרִיָּה.
וַיְהִי הַיּוֹם וּכְשַׁחַר פָּרוּשׂ עַל הֶהָרִים
עָף מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם מֶלֶךְ הַצִּפֳּרִים

כַּהֲבִיאוֹ טֶרֶף לְחָם־רַב לִמְעוֹנָתוֹ ,
וַיַּרְא אֶת הָאֶרֶז נָפַל מְלוֹא קוֹמָתוֹ
וַיּוֹרֶד צֶאֱצָאָיו עִם אֵם הַבָּנִים
וַיְדַכֵּא חַיָּתָם אֶל סֶלַע אֲבָנִים •
„אוּמְלָל אָנִי !“ קָרָא בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם
חָטָאתִי עָוִיתִי לַיּוֹשְׁבִי בַּשָּׁמַיִם
וְחֵלֶף גְּאוֹנִי יִסְּרַנִּי שׁוֹכֵן מְעוֹנָה
כִּי לֹא שָׁמַעְתִּי לְעֵצָה טוֹבָה וּנְכוֹנָה •
אֲבָל הֲיָכֹלְתִּי קַחַת עֵצָה מוֹעִילָה
מֵאֵת עֶצֶב נִבְזֶה מֵרֶמֶשׂ זוֹחֲלָה ?“ •
„לוּלֵא בִזִּיתָנִי אָז בָּרִאשׁוֹנָה
עָנָה הָרֶמֶשׂ, אָז הוֹדַעְתִּיךָ נְכוֹנָה •
כִּי בָאֲדָמָה סָבִיב הַשָּׁרָשִׁים
אַךְ אֲנִי הָרֶמֶשׂ אֶת דַּרְכֵי אָשִׁים
וְאֵיזֶה עֵץ יֵאוּת לִמְכוֹן שִׁבְתֶּךָ
אָנֹכִי יָדוֹעַ אֵדַע יוֹתֵר מִמֶּךָּ“ •

תם הספר השלישי

ספר רביעי

1.

שיר בארבעה קולות

Квартетъ.

הקוף והתיש הדב והחמור
לנגן מנגינה אמרו אמור
ויקחו ספר המפליא ערך קולות
ומשורר בקול עב ומשורר בקול רם
גם כנור ועוגב נבל ונחילות
וישבו תחת ברוש הנמצא שם
ויקוו עשות נוראות וגדולות,
ויחלו לנגן נגינתם במקהלות
אבל במנגינתם אין נעם וטעם.
„חכו אחי! אמר הקוף, הרפו הפעם,
איככה יחיל מנגינותינו
אם פרוע לשמצה מושבותינו?
אתה בקול העב, אתה הדב
מנגד למנגן בקול רם תשב ישב;

וּמִנֶּגֶד הַנְּבָלִים הַנִּשְׁאָרִים
אֲנִי הַבָּחוּר אֶת מַנְגִּינָתִי אָרִים.
וְאַךְ אָז יוּנְעַם וְיֶעֱרַב מַנְגִּינָתֵנוּ
עַד כִּי הַיַּעַר וְהֶהָרִים יִרְקְדוּ נֶגְדֵּנוּ!״
וַיְשַׁנּוּ מוֹשְׁבוֹתָם וּלְנַגֵּן הֵחֵלּוּ
אֲבָל לְזִמְרָם מְאוּמָה לֹא הוֹעִילוּ.
„שְׁמָעוּנִי אֶל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר לֵאמֹר
דִּבֵּר אֶל הַמְנַגְּנִים רֵעָם הַחֲמוֹר
אָנֹכִי לְבַדִּי יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמָּה
בַּמָּה אֵפוֹא זִמְרָתֵנוּ נַנְעִימָה,
אַךְ אָז תְּשֻׁנֶּה הַשִּׁירָה לְטוֹבָה
אִם בְּשׁוּרָה אַחַת יַחְדָּו נֵשֵׁבָה״.
וַיִּשְׁמְעוּ לְדִבְרֵי הַחֲמוֹר וְלַעֲצָתוֹ
וּבְשׁוּרָה אַחַת יָשְׁבוּ אַרְבַּעְתָּם
הַבְּכוֹר כִּבְכוֹרָתוֹ וְהַצָּעִיר כִּצְעִירָתוֹ
אֲבָל לֹא עָרַב שִׁירָם אֶל הָאָזְנָיִם.
עַתָּה רָבְתָה הַמְּרִיבָה בֵּינֵיהֶם
אַיֵּה וְאֵיפֹה יָכִינוּ מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם.
וְהִנֵּה נִקְרְתָה שָׁמָּה זָמִירַת הַלַּיִל
וַיִּפְנוּ אֵלֶיהָ כִּי תְאַמְּצֵם חָיִל.
„שְׁמָעֵנוּ, אָמְרוּ, קַבְּלִי תְפִלָּתֵנוּ
וּבְמִשְׁטְרֵי נְגִינָה הָאִירִי עֵינֵינוּ,

גַּם סֵפֶר יוֹרֶה ,עָרוּךְ קוֹלוֹת לָנוּ
גַּם כָּל כְּלֵי זֶמֶר שׁוֹנִים נִמְצָא אִתָּנוּ
אַךְ בִּדְבַר סָתוּם חָכְמָה תּוֹדִיעֵנוּ
אַיֵּה אֵפוֹא נָשִׂימָה מוֹשְׁבוֹתֵינוּ ?" .
„לִמְנַגְּנִים דְּרוּשָׁה חָכְמָה דַּעַת וָחָיִל"
הֵשִׁיבָה לָמוֹ צִפּוֹר זְמִירַת הַלָּיִל ·
„יָדַיִם מְמַהֲרוֹת וְאֹזֶן קַשֶּׁבֶת
וְלֹא כְאָזְנֵיכֶם אֹזֶן ,קֵהָה וּנְכֵאָה ,
וְעַתָּה ,רֵעַי שְׁבוּ כַּאֲשֶׁר תַּחְפְּצוּ שֶׁבֶת
לְנַגֵּן מַנְגִּינָה לֹא לָכֶם לְדֵעָה" .

2.

העלים והשרשים

Листы и Корни.

בְּיוֹם צַח מִימֵי הַקַּיִץ פָּרְצוּ פֶּרֶץ
הֶעָלִים בָּעֵץ בְּפָרְשָׂם צִלָּם בָּאָרֶץ
בַּהֲמוֹנָם וּבְיָפְיָם גָּאֹה גָאוּ
וְלִפְנֵי רוּחַ צַח שְׁפָיִים כָּכָה הִשְׁתָּעוּ :
„הֲלֹא אֲנַחְנוּ תִּפְאֶרֶת הַבִּקְעָה הַזֹּאת ?
הֲלֹא מִיָּדֵינוּ פָּשׁוּ וְרָבוּ הַזַּלְזַלִּים ?

וְכַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים
הֲלֹא בְּיִפְעָתֵנוּ הָעֵץ יַעֲטֶה עִזּוּת .
וּבַמֶּה יִכָּבֵד הָעֵץ בִּלְעָדֵינוּ ?
הַאָמְנָם לֹא נֶחֱטָא אִם נִתְפָּאֵר עָלֵינוּ !
הַאִם לֹא נַחְנוּ נִהְיֶה כַּחוֹמָה
מַחֲסֶה מֵחֹם לַהֵלֶךְ וּלְרוֹעֵי בְּהֵמָה ?
הַאִם לֹא אֲנַחְנוּ בְּיִפְעַת הַדְרָתֵנוּ
נִמְשֹׁךְ הָרוֹעוֹת לִרְקֹד נֶגְדֵּנוּ ?
וְגַם אַתֶּם רוּחוֹת תִּתְחַזְּקוּ תִּהְיֶנוּ
לְהִתְחַבֵּר אֵלֵינוּ וְאִתָּנוּ תָּלִינוּ" .
„הוֹדוֹת גַּם לָנוּ"! נִשְׁמַע קוֹל בָּרָמָה
קוֹל רַעֲמָה מִתַּחַת הָאֲדָמָה .
„וּמִי הוּא יָעֹז כֹּה לַעֲנוֹתֵנוּ ?
וּמִי אַתֶּם כִּי תַחְפְּצוּ לִדְמוֹת אֵלֵינוּ ?"
רָעֲמוּ הֶעָלִים בְּרַעַשׁ וּבְשָׁאוֹן
מֵרֹאשׁ הָעֵץ בְּגֵאָה וְגָאוֹן .
„הֵן אֲנַחְנוּ הַמְסֻבָּכִים פֹּה מִתַּחַת
וְטוּבַתְכֶם אַךְ מִמֶּנּוּ הוֹאַלְתֶּם לָקַחַת ,
הֲטֶרֶם תַּכִּירוּנוּ ? כִּי נַחְנוּ הַשָּׁרָשִׁים
מֵעֵץ עָלָיו תִּצְמְחוּ עַל זַלְזַלָּיו הָרָאשִׁים .
וְעַתָּה לִבְשׁוּ גֵאוּת ? כַּבְּדוּ נַפְשְׁכֶם !
אַךְ זִכְרוּ הַפְּדוּת בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם .

כִּי בְּבוֹא הָאָבִיב תִּתְחַדְּשׁוּ נְעוּרֵיכֶם
אַחֲרֵי כִּי בְּבוּל נָבְלוּ יַחַד עֲלֵיכֶם
אֲבָל אִם עָלֵינוּ יָבֹא הַקֵּץ
גַּם הָעֵץ גַּם אַתֶּם תֹּאבְדוּ מִן הָאָרֶץ" .

3.

הזאב והשועל

Волкъ и Лисица.

בְּכָל חֵפֶץ לְבָבֵנוּ נִתֵּן לְרֵעֵנוּ
אֶת אֲשֶׁר אֵין חֵפֶץ בּוֹ לְנַפְשֵׁנוּ ,
וּלְמַעַן בָּאֵר הֵיטֵב זֹאת הַנְּכֹחָה
בְּמָשָׁל וּמְלִיצָה אֶת פִּי אֶפְתָּחָה
כִּי נָקֵל לָנוּ לִרְאוֹת אֶת אוֹר הָאֱמֶת
אִם מִבֵּין הַלּוֹט הִיא נֶאֱמֶת .

הַשּׁוּעָל בִּבְשַׂר עוֹף נַפְשׁוֹ הִשְׂבִּיעַ
וְתַחַת עֲרֵמַת חָצִיר הָלַךְ לְהַרְגִּיעַ
וּלְהָנִיחַ בְּרָכָה לְעֵת אַחֶרֶת
אָסַף הַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר לְמִשְׁמֶרֶת .
וְהִנֵּה לַשּׁוּעָל בָּא פִּתְאֹם אֹרֵחַ

רֵעֵהוּ הַזְּאֵב הוֹלֵךְ יִדְכֶּה יָשֹׁחַ ·
„הָאָח יְדִיד לְבָבִי ! מַה גָּדוֹל הַכְּאֵב !“
אֶל הַשּׁוּעָל מֵרֵעֵהוּ אָמַר הַזְּאֵב ,
מִכָּל הָאֹכֶל לֹא הִשַּׂגְתִּי לָקַחַת
לֹא נֶתַח בָּשָׂר אַף לֹא עֶצֶם אַחַת
וְנַפְשִׁי בָּרָעָב תִּתְעַטָּף תִּשְׁתּוֹחֵחַ
אָפְסוּ אוֹנִים אֵין עוֹד מָעֳמָד כֹּחַ ,
הַכְּלָבִים יֶחֶרְצוּ בְּזַעַם לְשׁוֹנָם
הָרוֹעִים לֹא יִתְּנוּ שֵׁנָה לְעֵינָם
וָאֶבְחַר מַחֲנַק לְנַפְשִׁי מוֹת בְּרָעָה
מִלִּחְיוֹת חַיֵּי עֹנִי בְּעָמָל וּתְלָאָה“ .
„הַאָמְנָם בְּלֹא לֵב וָלֵב תְּדַבֵּר דְּבָרֶיךָ
כִּי תִבְחַר מַחֲנַק וּמָוֶת מֵעַצְמוֹתֶיךָ ?“ .
„אָמְנָם כֵּן אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי , אָבִי !“
„אִם כֵּן אֵפוֹא יֵצֶר לִי עָלֶיךָ צוּר לְבָבִי !
קְחָה נָּא חָצִיר יָבֵשׁ לִשְׁבּוֹר רַעֲבוֹנֶךָ
הִנֵּה פֹה עֲרֵמָה נֶעֶרְמָה לְנֶגְדֶּךָ
הִנֵּה בְנַפְשִׁי חָפַצְתִּי , אָחִי לְשָׁרֶתְךָ“ .
אֲבָל לֹא בֶחָצִיר יָבֵשׁ יַחְפֹּץ מֵרֵעֵהוּ
הוּא אַךְ לְבָשָׂר תָּתוּר עֵינֵהוּ ,
וּמֵהַבָּשָׂר אֲשֶׁר תַּחַת הֶחָצִיר בַּבָּר ,

לֹא גָלָה לְרֵעֵהוּ אַף חֲצִי הַדָּבָר.
הַזְּאֵב לֹא מִלֵּא מֵעָיו בַּחֲנֻפַּת רֵעֵהוּ
וּבְלִי אֲרֻחַת עֶרֶב שָׁב אֶל נָוֵהוּ.

4.

נחש מעשה נייר

Бумажный Змѣй.

נָחָשׁ מַעֲשֵׂה־נְיָר לַיְלָדִים שַׁעֲשׁוּעִים
הִתְנַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶל תַּחַת שָׁמַיִם
וּמִשָּׁם הִשְׁקִיף מַטָּה עַל שְׂלַל צְבָעִים
אֲשֶׁר לַזְּבוּב הַיָּפֶה בְּצֶבַע רִקְמָתַיִם.
„הֵן קָטֹן אַתָּה וּבָזוּי מְאֹד הִנְּךָ,
אָמַר הַנָּחָשׁ, וּכִמְעַט רָאֹה אֶרְאֶךָ
וְתֵן תוֹדָה זְבוּב רִקְמָתַיִם
כִּי תְקַנֵּא לִי עַל גָּבְהִי שִׁבְעָתַיִם".
„הַמְקַנֵּא אֲנִי לָךְ? זֹאת לֹא זֹאת!
אַךְ לַשָּׁוְא תִתְנַשֵּׂא וְלֹא בְמֵישָׁרִים
וּמַה זֶּה יַמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה עַזּוֹת
הֲלֹא קָשׁוּר הִנְּךָ אֶל יְתָרִים,
רְחוֹקִים מֵאֲשֶׁר כָּאֵלֶּה חַיִּים
כִּרְחוֹק הָאָרֶץ מִן הַשָּׁמַיִם

הֵן לֹא אוּכַל הִתְנַשֵּׂא כָּמוֹךָ
אֲבָל אָעוּפָה לִּי וְאֵלֵכָה
אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה רוּחִי
אֶל מְקוֹם שָׁם שִׂיגִי וְשִׂיחִי
וְלִהְיוֹת כָּמוֹךָ אַךְ לְשַׁעֲשׁוּעִים
לֹא אֶתְאַוֶּה עוֹלָם אֲנִי שְׁלַל הַצְּבָעִים ׃

5.

הברבור הדג והסרטן

Лебедь, Щука и Ракъ.

אִם בֵּין רֵעִים אֵין עֵצָה וְדֵעָה אַחַת
אָז בְּמִשְׁלַח יָדָם לֹא יִמְצְאוּ עֹנֶג וָנַחַת
בְּקַלְעָם יַחֲטִיאוּ תָּמִיד הַמַּטָּרָה
וּבְכָל עֲצָבָם יַשִּׂיגֵם אַךְ רָעָה וְצָרָה ׃

סַרְטָן וְדָג עִם בַּעַל הַכְּנָפַיִם
פַּעַם אַחַת גָּמְרוּ בֵּינָמוֹ
לְהַסִּיעַ מַשָּׂא עַל גְּדוֹת הַמַּיִם
וַיֶּאֶסְרוּ בָּעֲגָלָה שְׁלָשְׁתָּמוֹ
וַיְנַסּוּ אֶת כֹּחָם לְהַסִּיעַ הָעֲגָלָה
הִתְאַמְּצוּ רָצוּ עָפוּ חָשׁוּ

אַךְ אֶת הָעֲגָלָה מִמְּקוֹמָהּ לֹא מָשׁוּ
וְאַף כִּי אֵין מַעֲמָסָה, לֹא רַב סִבְלָהּ ·
חֵפֶץ הָעוֹף אֶל רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם
הַסַּרְטָן לֶכֶת אֲחוֹרַנִּית מְגַמָּתוֹ
וְהַדָּג בְּאַוָּתוֹ יִמְשְׁכֵם אֱלֵי מָיִם ·
אֶת מִי הַצֶּדֶק, וְעִם מִי יָלִין מְשׁוּגָתוֹ
זֹאת לֹא נִשְׁפּוֹטָה, אֲנִי וָאָתָּה
וְהָעֲגָלָה עוֹמֶדֶת שָׁמָּה עַד עָתָּה ·

6.

הסים

Скворецъ.

לְכָל יָצוּר נִבְרָא לוֹ כִּשְׁרוֹנוֹ
אֲשֶׁר נָתַן לוֹ מַלֵּדָה זוֹ כֹּחוֹ וְאוֹנוֹ ·
וְיֵשׁ אֲשֶׁר יַחְמוֹד לְהַכְשֵׁר זוּלָתוֹ
אֲשֶׁר אֵין בְּנַפְשׁוֹ בְּתוֹלָדָתוֹ .
וַעֲצָתִי ! בְּחַר לְךָ עֵשֶׂק וַעֲבוֹדָה
אֲשֶׁר לְךָ הֵמָּה מִבֶּטֶן וּמִלֵּדָה
וְאָז אַחֲרִית טוֹבָה תִּמְצָא
וְלֹא תִהְיֶה פָּרוּעַ לְשִׁמְצָה .

הַסִּים לִמֵּד נַפְשׁוֹ לְשׁוֹרֵר נְכוֹנָה
וּכְבָר כְּמוֹ עָגוּר הֵבִין בַּנְּגִינָה
וּבְקוֹלוֹ הַנָּעִים שִׂמַּח אֶת הַיַּעַר
הַכֹּל יוֹדוּהוּ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּהוּ בַּשַּׁעַר
וְאַחַר בִּמְקוֹמוֹ שָׂמַח בָּזֶה הָאשֶׁר ׳
וְהַסִּים בָּחַל בְּחֶלְקוֹ , לַמְרוֹת הַיֹּשֶׁר •
בְּשָׁמְעוֹ תְּהִלַּת זְמִיר הַלָּיִל
בְּקִנְאָתוֹ חָגַר מָתְנָיו בְּעֹז וָחָיִל
וַיֹּאמַר : „הֵן גַּם אֲנִי אָשִׁיר כָּמֹהוּ
יָדַעְתִּי כִּי אוּכַל לוֹ אִם אֲנַסֵּהוּ״ •
וַיְצַפְצֵף וַיְרַנֵּן וְכֶחָלִיל הִתְיַפֵּחַ ,
רֶגַע נִחַר גְּרוֹנוֹ וְהוּא מַר צוֹרֵחַ
וְרֶגַע קוֹלוֹ כִּשְׂעִיר עִזִּים בֶּן שָׁנָה
וּמִשְׁנֵהוּ יְעוֹרֵר אֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה •
לְקוֹל שִׁירִים אֵלֶּה בְּלִי מִשְׁטָר וּסְדָרִים
מְיֻדָּעָיו רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ , כָּל הַצִּפֳּרִים •

וְעַתָּה אֶשְׁאַל לְסִיסִי
מַה בֶּצַע לָךְ יוֹנָתִי ?
הֲלֹא טוֹב כִּי תְצַפְצֵף כְּעָגוּר
וּמְעֻקְּשׁוּת פֶּה וְלָצוֹן לֹא תָגוּר .

7.

הברֵכה והנהר

Прудъ и Рѣка.

„מַה נִּפְלְאוּ רוֹב עֲמָלְךָ וַעֲבוֹדָתֶךָ״,
אֶל הַנָּהָר אָמְרָה הַבְּרֵכָה פַּעַם אַחַת,
„הֵן יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי בְּהַבִּיטִי אֵלֶיךָ
אֵיךְ יָנוּעוּ מֵימֶיךָ לֹא יֵדְעוּ נָחַת,
הֲלָנֶצַח אָחִי כֵּן תִּיגָעָה ?
וְעוֹד מְעַט לְךָ הֶעָמָל וְהַתְּלָאָה ?
כִּי תִשָּׂא עַל גֵּוְךָ מַשָּׂאוֹת כְּבֵדוֹת
עַל הַמַּעְבָּרוֹת וְעַל הָרַפְסֹדוֹת.
וְלָאֳנִיּוֹת קְטַנּוֹת אֵין חֵקֶר וָקֵץ
וְאֵין מִסְפָּר לִרְבָבוֹת סִירוֹת דּוּגָה
וְעַד אָנָה בְּמַעֲמָסָה נַפְשְׁךָ לֹא תָקֵץ ?
וְנַפְשִׁי תַּחְתֶּיךָ כְּבָר הוֹבִישָׁה מִתּוּגָה.
וְאִם חֶבְלִי אֶעֱרוֹךְ מוּל חֶבְלֶךָ
שָׁפְרָה עָלַי מְאֹד נַחֲלָתִי בָּאָרֶץ!
הֵן אֱמֶת כִּי לֹא אֶכָּבֵד בִּכְבוֹדֶךָ
וּבֵין הַנְּהָרִים לֹא אֶפְרֹץ פָּרֶץ
אֵין מִי אֲשֶׁר לְמַעֲנִי לָשִׁיר יְעוֹרֵר.
אֲבָל אַךְ לַשָּׁוְא כָּל הַכָּבוֹד הַזֶּה,

וְהוּא, הַכָּבוֹד יַחַד עִם הַמְשׁוֹרֵר
בְּעֵינַי נֶחְשְׁבוּ כְּמוֹ עֶצֶב נִבְזֶה;
וּלְעֻמַּת זֶה הִנֵּה עַל כָּל גְּדוֹתַי
כְּמוֹ עַל כָּרִים רַכִּים אַרְגִּיעַ כְּאָדוֹן
וּבְשַׁלְוַת הַשֶּׁקֶט יִשְׁלָיוּ עַצְמוֹתַי
וְכָמוֹךָ לֹא אֶשְׁמַע קוֹל רִיב וּמָדוֹן ·
וְלֹא אַךְ אֳנִיָּה גְדוֹלָה וְאַדִּירָה
לֹא אֶשָּׂא וְלֹא אֶסְבּוֹל אָנֹכִי
אֲבָל גַּם צְנַת דּוּגָה וְסִירָה
לְנַטְּלָם וּלְנַשְּׂאָם עָלַי לֹא בְכֹחִי ·
וּמְנוּחָתִי גַּם רוּחַ צַח יַפְרִיעַ
אִם מֵעֵץ עָלֶה אֶחָד עָלַי יָנִיעַ.
הֲהָמֵר אָמִיר בֶּעָמָל מַרְגּוֹעַ?
וְכֹה בִּמְנוּחַת שָׁלוֹם בְּלִי נוֹעַ
נִסְתָּר מִסָּבִיב מִבֵּין הָרוּחוֹת
אַךְ אֱמֶת חֲפַצְתִּי בַּטּוּחוֹת
וּכְמֵבִין יוֹדֵעַ אַשְׁקִיף עֲלֵי הַהֶבֶל
הַנַּעֲשֶׂה יוֹם יוֹם בֵּין יוֹשְׁבֵי תֵבֵל" ·
„אֲבָל הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ בְּהַשְׂכֵּל וְיָדוֹעַ"
אֶל הַבְּרֵכָה הֵשִׁיב הַנָּהָר ·
„כִּי חֻקֵּי הַחַיִּים אַךְ שַׁנּוֹת וָנוֹעַ,
וְיַעַן כִּי בָזֶה אֲנִי נִשְׁמָר וְנִזְהָר

אֵדַע אַחֲרִית טוֹבָה תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת
כִּי בְכָל שָׁנָה אַךְ אֶפְרֶה לְתִפְאֶרֶת
וּלְתֵבֵל כֻּלָּהּ אָבִיא רַב תּוֹעֶלֶת
בְּעֵת אֲשֶׁר בָּךְ כְּבָר תְּשַׁלַּח הַמְּגֶעֶרֶת׃

דִּבְרֵי הַנָּהָר נָכוֹנוּ וּבָאוּ
מֵימָיו הָלְכוּ וְגָדְלוּ רָבוּ וְרָחָבוּ
עָמְקוּ הִתְגָּעֲשׁוּ וְגָאֹה גָאוּ
עֵת הָאֲגַמִּים יָבְשׁוּ חָרֵבוּ ׃
בּוֹאוּ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אֶל הַבְּרֵכָה שָׁמָּה
הִיא תֵּלֵךְ וְתֶחְסַר מִמָּיִם יָמִימָה
וּמֵימֶיהָ גָּרְשׁוּ עָלֶיהָ טִיט וָרֶפֶשׁ
דְּכְאוּ שָׂתוֹתֶיהָ עֹשֵׂי שֶׂכֶר אַגְמֵי נָפֶשׁ׃
וַתַּעַל עָלֶיהָ כָּל צֶמַח הָאֲדָמָה
וּמִשְּׁמָהּ וְזִכְרָהּ לֹא נִשְׁאַר מְאוּמָה ׃

אִם בְּכִשְׁרוֹנוֹ אֵין בּוֹ מוֹעִיל לְתֵבֵל
וְאִם עֲצַלְתַּיִם בְּלֵב אִישׁ תִּשְׁכּוֹנָה
הֲלֹא נִסַּע יִתְרוֹנוֹ וְיֵלֵךְ בַּהֶבֶל
הָלוֹךְ וְחָסוֹר בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה ׃

8.

שמלת אפרים

Тришкинъ кафтанъ.

בְּשִׂמְלַת אֶפְרַיִם
נִקְרְעוּ הָאַצִּילַיִם
וּלְאֶפְרַיִם תּוֹצָאוֹת
בְּפָרוֹעַ פְּרָעוֹת .
כְּרֶגַע הִתְבּוֹנֵן
אֹתָם לְכוֹנֵן
וַיְמַהֵר לָקַחַת
הַמַּחַט בְּנַחַת
וּבָתֵּי הַיָּדַיִם
גָּזַר לִשְׁנַיִם
וַיְתַקֵּן הַקְּרָעִים
וּבִגְדוֹ נָעִים ;
אֲבָל יָדָיו עֲירֻמּוֹת
וּמֵרֵעָיו יִשָּׂא כְלִמּוֹת
וַיִּבְרִיחוּהוּ מִן גֵּו ,
וְאֵיךְ לֹא יָשִׂים לֵב
לָלְזוּת שְׂפָתַיִם ?

מֶה עָשָׂה אֶפְרַיִם ?

„הֵן אוּכַל שְׂאֵת
דִּבֵּר אֶפְרַיִם רֶתֶת
לְתַקֵּן הָאַדֶּרֶת
לִי עֵצָה אַחֶרֶת
וּמִקֶּדֶם פִּי שְׁנַיִם
אַאֲרִיךְ בָּתֵּי הַיָּדַיִם“ .
(הֵן מֵאִישׁ מְזִמָּה
לֹא יִבָּצֵר מְאוּמָה)
וַיִּכְרוֹת מִנֶּגֶד
כַּנְפֵי הַבֶּגֶד
וַיְקַצֵּר אוֹתוֹ
עַד שָׁתוֹתוֹ
וַיִּתְפּוֹר בָּתֵּי הַיָּדַיִם
וַיִּשְׂמַח אֶפְרַיִם .
וַיְהִי הַנּוֹתָר בַּבֶּגֶד
אַךְ כְּאֹרֶךְ הַגֹּמֶד .

רָאִיתִי בֵּין אֲנָשִׁים

אִישׁ מִסְחָרוֹ כֹּה יָשִׂים
אֲשֶׁר יִתַּע בְּעִזְבוֹנוֹ
בִּרְאוֹתוֹ כִּי צַר אוֹנוֹ
וּבִפְרוֹעַ פְּרָעוֹת
בְּאַמְתַּחַת הַמָּעוֹת
יְתַקֵּן לָעֵינַיִם
אֶת מִשְׁלַח הַיָּדַיִם
יִלְוֶה פֹּה וְיָשִׁיב שָׁם

לְמַעַן עַוֵּר עֵינֵי הָעָם
וְאִם נִבְעוּ מַצְפּוּנָיו
וּמִסְתְּרֵי עִנְיָנָיו
שְׁלַח רָזוֹן בְּמִסְחָרוֹ
וּמִגְרַעַת בְּמִשְׁטָרוֹ,
וְאַךְ מִתְגָּאֶה לָעֵינַיִם
בְּמַלְבּוּשׁ אֶפְרָיִם.

9.

חכם חרשים

Механикъ.

אִישׁ צָעִיר לַיָּמִים בָּחוּר מֵעָם
קָנָה לוֹ בַּיִת רָחָב גָּדוֹל וָרָם,
וְאַף כִּי נִבְנָה עַל פִּי חֻקִּים יְשָׁנִים
נִכְּרוּ בוֹ יְדֵי חֲכָמִים וּנְבוֹנִים
לֹא חָסַר בּוֹ כֹּל, מוּצָק וּרְחַב יָדַיִם
הַבַּיִת שִׂמַּח אֶת נֶפֶשׁ קוֹנֵהוּ
אֲבָל דָּבָר אֶחָד הָיָה בְּעוֹכְרֵהוּ
כִּי עֶמְדָּתוֹ הָיְתָה רְחוֹקָה מִמַּיִם.

"הֲלֹא בְּבֵיתִי, אָמַר, לִי הַמֶּמְשָׁלָה
וְאֶעֱשֶׂה בּוֹ כְּכֹל נַפְשִׁי תִּשְׁאָלָה
לָכֵן אֲצַוֶּה עַל בֵּיתִי לְהַעְתִּיקֵהוּ
אֶל הַיְאוֹר כֻּלּוֹ כַּאֲשֶׁר הִנֵּהוּ ·
(בֶּטַח הָיָה הַקּוֹנֶה אִישׁ בַּאֲנָשִׁים
מְלֻמָּד, נְבוֹן דָּבָר, וַחֲכַם חֲרָשִׁים),
הִנֵּה נָטַל עָלַי אַךְ לְהִתְחַקּוֹת
לְהָבִיא תַּחַת אָשְׁיוֹתָיו הַחֲלַקְלַקּוֹת
וְאִם אֶת הַגַּלְגַּלִּים אַךְ תַּחְתָּיו אָבִיא
הֲלֹא אֶמְשְׁכֶנּוּ אֶל כָּל חֵפֶץ לְבָבִי
כְּמוֹ עַל כַּפַּיִם אֶשָּׂאֶנּוּ
וְעַל שְׂפַת הַיְאוֹר אַעֲמִידֶנּוּ ·
עוֹד יִתְרָה אֶעֱשֶׂה, עוֹד אַפְלִיא עֲשׂוֹת
עָלַי תֵּבֵל לֹא נִרְאֲתָה כָּזֹאת :
כַּאֲשֶׁר אֶת בֵּיתִי אַעְתִּיק לַמַּיִם
מִשְׁתֶּה לְרֵעַי אֶעֱשֶׂה וְלֶחֶם רַב
שָׁם יְנַגְּנוּ בְּכִנּוֹרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם
וְכֹה אֶדַּדֶּם בְּבֵיתִי כְּמוֹ בְּעֶגְלַת צָב".
בְּצִפִּיָּתוֹ הֶבֶל הוֹאִיל מְלַאכְתֵּהוּ
שְׂכַר פּוֹעֲלִים לַחְפּוֹר תַּחַת הָאָשְׁיוֹת
לֹא חָמַל עַל עֲמָלוֹ וְעַל כַּסְפֵּהוּ
וְלֹא הֶעְתִּיק בֵּיתוֹ אַךְ הוֹרִידוֹ לְתַחְתִּיּוֹת.

עוד נִמְצָאִים הַרְבֵּה אֲנָשִׁים
שֶׁפֵּלָה מְלַאכְתָּם, מֵחַכְמֵי הַחֲרָשִׁים ·

10.

התבערה ואבן יקרה

Пожаръ и Алмазъ.

מִזִּיק אֶחָד יָצְאָה לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת
וַתֹּאחַז בַּבָּתִּים וַתְּהִי לְאֵשׁ צָרֶבֶת
וְעַל הַבִּנְיָנִים עָלְתָה מָעְלָה מָעְלָה
וּבְשֶׁצֶף קֶצֶף אֲכָלָתַם בַּחֲצִי הַלַּיְלָה ·
בְּעֵת הַמְּהוּמָה וּמְבוּכַת הַתַּבְעֵרָה
אָבְדָה אֶבֶן טוֹבָה אֶבֶן יְקָרָה
וְכִמְעַט קָט תִּתְנוֹסֵס יִקְרַת הָעֵרֶךְ
מִבֵּין הָאָבָק וְהָרֶפֶשׁ עֲלֵי דֶרֶךְ ·
אַף כִּי סְגֻלָּה הִנֵּךְ, יָקַרְתְּ לָעַיִן!
לְמוּלִי נֶחְשַׁבְתְּ, אָמְרָה הָאֵשׁ, כְּאֶפֶס וָאַיִן ·
וְאִם מִמֵּךְ יֵצְאוּ חַשְׁמַלִּים נוֹצְצִים
הֲלֹא כֵן גַּם מִכְּלֵי זְכוּכִית רְצוּצִים
וּמִי יַבְדִּיל בֵּינֵךְ וּבֵין נֶטֶף מַיִם
עֵת מִיָּדִי אוֹ מִשֶּׁמֶשׁ לוֹ קַרְנָיִם
וְדָבָר קָטָן יַעֲבִירֵךְ אִם עָלַיִךְ יַעַל

מְעַט מִזְעָר מֵחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ הַנַּעַל
וּפְעָמִים רַבּוֹת יוֹעֲמוּ וַיַּחְשְׁכוּ פָּנַיִךְ
אִם גַּם שְׂעָרָה אַחַת תַּעֲלֶה עָלַיִךְ ,
אֲבָל לֹא כֵן יַחְשִׁיכוּ קַל מְהֵרָה
אֶת אוֹר הַזּוֹרֵחַ מֵאֵת הַתַּבְעֵרָה
עֵת בְּשֶׁצֶף קֶצֶף תֹּאכַל הַבִּנְיָנִים
וּתְכַלֶּה וְתִשְׂרוֹף עַד יְסוֹד הָאֲבָנִים ,
וּרְאִי אֵיךְ יָעִיזוּ נֶגְדִּי הָאֲנָשִׁים
וַאֲנִי בְּכָל פָּעֳלָם תְּהִלָּה אָשִׂים
וּבְרַעַם וּבְרַעַשׁ וּבַהֲמֻלָּה גְדוֹלָה
אֶשְׂרוֹף כֹּל פָּגַשְׁתִּי , אֲנִי אֵשׁ אוֹכֵלָה ,
מֵעֵינַי יַאְדִּימוּ פְּנֵי הַשָּׁמַיִם
מִשְּׂאֵתִי יָגוּרוּ וְיִפְחֲדוּ הַחַיִּים !"
„אִם לְהָאִיר כָּמוֹךְ הֵן לֹא אֵיטִיבָה",
לְדִבְרֵי הָאֵשׁ הָאֶבֶן הֵשִׁיבָה ,
„אֲבָל לֹא יִבְזֵנִי אִישׁ , נָכוֹן אֵדָעָה ,
כִּי לְרַגְלִי לֹא תָבֹא כָּל רָעָה
וְרַק הַמְקַנְּאִים בָּעָם וְרָעֵי הָעַיִן
יַכְעִיסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם יַחְשְׁבוּנִי לְאָיִן .
וְאַתְּ אַךְ אָז תִּפְרֹץ עָלַיִךְ פָּרֶץ
עֵת תָּבִיא לְרַגְלֵךְ כִּלָּיוֹן וָקֶרֶץ .
וּרְאִי כִּי הַגְּבָרִים יִגְבְּרוּ מְהֵרָה

לְכַלּוֹתֵךְ וּלְכַבּוֹת אֶת הַתַּבְעֵרָה
וְיוֹתֵר אֲשֶׁר תִּפְרָץ עָלַיִךְ פֶּרֶץ
כֵּן חִישׁ מַהֵר תֹּאבְדִי מִן הָאָרֶץ".
לְכַבּוֹת הָאֵשׁ הִתְאַזְּרוּ כֻלָּם הֵנָּה
וְהַגְּבָרִים גָּבְרוּ עַל הָאֵשׁ לָאַחֲרוֹנָה,
וְאַחֲרֵי שֶׁבְעָם עָמָל וּמַר עַצֶּבֶת
אַךְ עָשָׁן וְקִיטוֹר נִשְׁאַר מֵהַשַּׁלְהֶבֶת.
וְאַחֲרֵי מָצְאוּ אֶת הָאֶבֶן הַיְקָרָה
שָׂמוּהָ בְּכֶתֶר הַמֶּלֶךְ לְנֵזֶר תִּפְאָרָה.

11.

הנזיר והדוב

Пустынникъ и Медвѣдь.

אַף כִּי טוֹב מְאֹד פְּעֻלַּת רֵעַ
הַבָּא לְעֶזְרָה
לְעִתּוֹת בַּצָּרָה
אוּלָם לֹא כָל אִישׁ לְשָׁרֵת יוֹדֵעַ.
וּמֵחֶבְרַת כְּסִיל אָנָּא אֵל שָׁמְרֵנוּ!
כִּי עֶזְרָתוֹ יוֹעִיל אַךְ לַהֲוָתֵנוּ.

אִישׁ לֹא הָיָה לוֹ כָּל מוֹדָע וְגוֹאֵל
הִרְחִק מֵאָדָם הָעִיר לָשֶׁבֶת הוֹאֵל
בֶּעָבִים ׳ בָּחַר לוֹ כִּבְרַת אֲדָמָה
וַיֹּאמֶר לִשְׁכּוֹן כָּל יְמֵי חַיָּיו שָׁמָּה.
אַף אִם כָּל הַיּוֹם תַּרְבֶּה לְרוֹמְמוֹ
הַנָּזִיר בִּחְיוֹתוֹ בּוֹדֵד בְּיַעְרוֹ,
לֹא כָל אִישׁ יִמְצָא חֵפֶץ בִּמְקוֹמוֹ
וְלֹא יִבְחַר בְּחַיָּיו עִם טוּבוֹ וִיקָרוֹ •
כִּי טוֹב לָנוּ חֵלֶק עִם רֵעֵינוּ
גַּם שְׂשׂוֹנֵנוּ גַּם עִצְּבוֹתֵינוּ.
יָדַעְתִּי כִּי רַבִּים יֹאמְרוּ לִי:
„מָה רַב טוּב צָפוּן בֶּעָבִים, בֶּהָרִים,
בְּיַעַר בִּנְהָרוֹת מִי יִתֵּן גוֹרָלִי“.
אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכָּם, כֵּנִים הַדְּבָרִים,
בְּכָל זֹאת נַעֲלֶה עֶצֶב בְּלִבֵּנוּ
אִם לֹא נוֹצִיא הֶגֶה לִפְנֵי רֵעֵינוּ“.
וּבְכֵן קָץ בְּחַיָּיו גַּם הַבּוֹדֵד בְּמוֹעֲדוֹ
לָשֶׁבֶת עוֹלָם בָּדָד בַּיַּעַר לְבַדּוֹ,
וּבַיַּעַר הָלַךְ לִמְצוֹא אוֹהֵב וָרֵעַ
אַךְ אֶת מִי יִמְצָא בַּיַּעַר בֶּעָבִים
אִם לֹא דֹּב אוֹ זְאֵב חַיַּת רְהָבִים
וַיְהִי הוּא הוֹלֵךְ בַּיַּעַר כְּמִתְעַתֵּעַ

וַיִּפְגַּע בְּדֹב אַמִּיץ וְחָזָק נוֹרָא מְאֹד
וַיִּגַּשׁ אֵלָיו הַנָּזִיר בְּכָבוֹד וָהוֹד
הִשְׁתַּחֲוָה אֵלָיו אַרְצָה אַפָּיִם
גַּם הַדֹּב הוֹשִׁיט לוֹ כַּפָּיִם
וּלְאַט לְאַט אִישׁ אֶת אָחִיו נִדְבָּרוּ
וְהָלְאָה הָלְאָה יַחַד הִתְחַבָּרוּ
וְעוֹד מְעַט הִתְלַכָּדוּ
וְלֹא הִתְפָּרָדוּ
וַיַּחְדָּו יְבַלּוּ בְּטוֹב יְמֵיהֶם ;
אוֹדוֹת מָה הָיוּ מִדַּבְּרוֹתֵיהֶם ?
אוֹ מִקּוֹרוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים עָבָרוּ
אוֹ מֵחִקְרֵי אֶרֶץ דָּרְשׁוּ חָקָרוּ
עַד הָעֵת הַזֹּאת
מִמֶּנִּי נִפְלָאוֹת .
הַבּוֹדֵד מֵעוֹלָם לֹא הִרְבָּה אֲמָרִים
גַּם הַדֹּב מֵעוֹדוֹ אֵינוֹ אִישׁ דְּבָרִים
לָכֵן לֹא נִשְׁמַע מִמְּעוֹנָם
אֶת אֲשֶׁר רָגַל עַל לְשׁוֹנָם
וְהַנָּזִיר שָׂמַח עִם רֵעוֹ הֶעָז
אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חָבֵר נִבְחָר מִפָּז ,
כַּאֲשֶׁר יֵלֵךְ הַדֹּב שָׁם הִנֵּהוּ
אַךְ הַדֹּב כָּל חֵפֶץ נַפְשֵׁהוּ

וְלֹא יִשְׂבַּע מְהַלֵּל אֶת רֵעֵהוּ ·
וַיְהִי הַיּוֹם
יוֹם שֶׁמֶשׁ וָחֹם
וְהָרֵעִים הַנֶּאֱמָנִים נָשָׂא הָרוּחַ
צֵאת הַשָּׂדֶה לָשׂוּחַ
לָתוּר בַּחֹרֶשׁ, בַּיַּעַר, בֶּכָּרִים
לְשׁוֹבֵב בְּבִקְעָה וּבֶהָרִים.
וְיַעַן כִּי אֱנוֹשׁ אָנוּשׁ דַּל כֹּחַ גָּבֶר
וּבַמֶּה נֶחְשַׁב הוּא מוּל הַדֹּב הֶחָבֵר ?
לָכֵן עָמַד הָאָדָם מֵאֵין כֹּחַ
וּבְעוֹד כֹּחַ הַדֹּב חָדָשׁ עִמָּדוֹ
נֶחֱלַשׁ הַנָּזִיר, וְלֹא הָיָה לְאֵל יָדוֹ
לָכֶת הָלְאָה, וַיְבַקֵּשׁ לוֹ מָנוֹחַ ·
וַיִּשָּׂא הַדֹּב אֶל הַנָּזִיר שִׂיחוֹ :
(בְּהַבִּיטוֹ אֶת קֹצֶר רוּחוֹ)
„הֲלֹא טוֹבָה הַמְּנוּחָה נָעִים הַמַּרְגּוֹעַ
שְׁכַב אָחִי, הֲלֹא אַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ
וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמְּךָ וְאֶשְׁמְרֶךָּ,
אִם תַּחְפּוֹץ תְּנָה שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ
הַנָּזִיר מִנְּעוּרָיו אָבָה תָּמִיד שְׁמוֹעַ
לַעֲצַת חֲבֵרוֹ, לְאוֹהֵב וָרֵעַ,
וַיִּשְׁמַע לַעֲצַת הַדֹּב רַב הֵעַ,

שָׁכַב, זוֹרֵר, סָגַר שְׁמֻרוֹת עֵינַיִם
וְהַדֹּב נִצָּב כַּשּׁוֹמֵר וְלֹא יְחַבֵּק יָדַיִם
וּבִרְאוֹתוֹ זְבוּב עַל אַפֵּי רֵעֵהוּ
הֵנִיף כַּפּוֹ עָלָיו וַיְשִׁיבֵהוּ,
אֲבָל הַזְּבוּב שָׁב וַיֵּשֶׁב עַל הַלְּחִי
וְהַדֹּב מְנַדּוֹ מִדֶּחִי אֶל דֶּחִי
לֹא יָנִיחַ אֶת הַזְּבוּב עַל רֹאשׁ נְזִירוֹ
וְהוּא שָׁב וַיֵּשֶׁב בִּנְחִירוֹ,
כָּכָה שָׁנָה הַזְּבוּב וְעָשָׂה חֲלִיפוֹת
כֶּאֱוִיל בְּמַכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת,
וַיִּתְנַכֵּל הַדֹּב וַיֵּשֶׁב בִּדְמָמָה
וְאֶבֶן כְּבֵדָה הֵרִים בְּכַפּוֹ,
אָסַף רוּחוֹ כְּמוֹ אֵין בּוֹ נְשָׁמָה
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ בְּאֵשׁ חֲמָתוֹ וְאַפּוֹ,
אוֹי אֱוִיל, אוֹרֵךְ דַּעַת
אֵיכָה תַּכְעִיס רֵעִי גַּם כָּעֵת?
וְהַזְּבוּב יָרַד עַל מֵצַח הַנָּזִיר
וַיְקַלַּע הַדֹּב וְלֹא הֶחֱטִיא הַמַּטָּרָה
כִּי נִפֵּץ מֵצַח רֵעוֹ כְּאַבְנֵי גִּיר,
עֶצֶם רַקָּתוֹ נִשְׁבָּרָה
בְּהַכּוֹתוֹ בַּחֲמַת רֶצַח,
וַיִּישַׁן רֵעֵהוּ שְׁנַת הַנֶּצַח.

12.

הפרחים

Цвѣты.

עַל חַלּוֹן פָּתוּחַ בִּדְבִיר מְפֹאָר
בְּכַדִּים יָפִים מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים
יַחַד עִם פִּרְחֵי הוֹד כְּאֹדֶם לָטֹהַר
פָּרְחוּ פְּרָחִים בִּידֵי אָדָם עֲשׂוּיִם ,
חוּטֵי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת הָיוּ בַדֵּיהֶם
וּלְרוּחַ הַיּוֹם יָשֹׁקוּ בְּמַשָּׁאוֹן
קוֹמְמִיּוּת יַעַמְדוּ רֹמוּ רָאשֵׁיהֶם
לָבְשׁוּ גֵאוּת תִּפְאֶרֶת וְגָאוֹן .
וְכִמְעַט הוֹרוּ רְבִיבִים עֲלֵי אָרֶץ
וּפִרְחֵי הַמַּעֲשֶׂה נִמְלְאוּ עַצֶּבֶת
וַיִּפַּלְלוּ לָאֵל לִבְלִי הָבִיא הַמָּוֶת ;
אֶת הַגֶּשֶׁם כִּנּוּ בְּשֵׁם כִּלָּיוֹן וָקֶרֶץ .
„אָנָּא אֵל שַׁדַּי , הַפְּרָחִים הִתְחַנָּנוּ
מְנַע גֶּשֶׁם מִטְרוֹת עֻזְּךָ מֵאִתָּנוּ
הֲלֹא דֶלֶף טוֹרֵד יַעְכּוֹר הַחַיִּים
וּמָה רַע וָמַר מִמְּטַר שָׁמַיִם ?
בַּחוּץ לֹא יַעֲבוֹר אָדָם מִגֹּעַל נֶפֶשׁ
כִּי הַמָּטָר מִלְאָהוּ בְּטִיט וָרֶפֶשׁ“ .

אַךְ תְּפִלָּתָם לִפְנֵי אֱלֹהִים לֹא קָרַב
וַיַּמְטֵר עָלֵימוֹ גֶשֶׁם וּרְבִיבִים רָב ׃
הַגֶּשֶׁם יָרַד מִמְּעוֹנוֹ כַּחֲצִי הַיּוֹם
גֵּרֵשׁ הַשָּׁרָב וַיְקָרֵר אֶת הַחֹם
הָאֲדָמָה חִדְּשָׁה פָּנֶיהָ חָיְתָה הַטֶּבַע
הַצְּמָחִים פָּרוּ רָבוּ עַל אַחַת שֶׁבַע ׃
גַּם הַפְּרָחִים עַל הַחַלּוֹן הַפָּתוּחַ
פָּשׂוּ פֹארוֹתֵיהֶם וְעוֹדְפָם סָרוּחַ
הַמָּטָר נָפַח בְּקִרְבָּם חַיִּים חֲדָשִׁים
וּמֵרָחוֹק יָרִיחוּ כִּבְשָׂמִים הָרָאשִׁים .
וְהַפְּרָחִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם שְׁלוּמָם זָנָחוּ
שַׁחוּ רֹאשָׁם תִּפְאַרְתָּם הִשְׁלִיכוּ ,
נִתְעֲבוּ נֶאֱלָחוּ כְּמוֹ מַדְמֵנָה וּבִצָּה
וּכִכְלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ הָשְׁלְכוּ הַחוּצָה ׃

הַבַּקֹּרֶת לֹא הוּכַל הָרֵעַ
לְכִשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה, לַחָכְמָה וָדֵעַ,
וּפִרְחֵי מַעֲשֶׂה אַךְ יוֹנוּ עֵינַיִם
לָהֶם יָרֵעַ גֶּשֶׁם מִטְרוֹת שָׁמַיִם ׃

13.

האכר והנחש

Крестьянинъ и Змѣя.

אֶל הָאִכָּר בָּא נָחָשׁ פַּעַם אַחַת
וַיְבַקְשֵׁהוּ שֶׁיִּרְצֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ לָקַחַת
וְלֹא בְחִנָּם בִּקֵּשׁ לֶחֶם צֵדָה
אֲבָל חֵלֶף עָמָל וַעֲבוֹדָה,
הֱיוֹת אוֹמֵן בְּנֵי הָאִכָּר מְנַמָּתוֹ,
עָרֵב לַחֵיךְ וּמָתוֹק לַמֵּעַיִם
לֶחֶם הַבָּא מֵעֲמַל כַּפַּיִם.
וְכֹה הוֹאִיל אֵלָיו אִמְרָתוֹ:
„אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי הָאֲנָשִׁים
הוֹצִיאוּ דִבָּה רָעָה עַל הַנְּחָשִׁים
כִּי יֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבָבֵיהֶם
רַק רַע וּמַר מִנְּעוּרֵיהֶם
וּמִקֶּדֶם קַדְמָתָה נִשְׁמָע הַפִּתְגָּם
בְּפִי הֶהָמוֹן וְדַלַּת הָעָם
כִּי הַנְּחָשִׁים יָרֵעוּ אַף לַטּוֹבִים
לֹא יֵדְעוּ רֵעִים לֹא יַכִּירוּ קְרוֹבִים
וְכִי צָרָה עֵינֵיהֶם
גַּם בִּבְשַׂר גּוּרֵיהֶם.

אוּלַי כֵּנִים דִּבְרֵי הָאֲנָשִׁים ׃
אוּלָם אֲנִי אֵינֶנִּי כְּכָל הַנְּחָשִׁים
כִּי לֹא נָשַׁכְתִּי אִישׁ מֵעֵת הֱיוֹתִי
וְאֶת רִשְׁעַת הָרָשָׁע מְאֹד שָׂנֵאתִי
וְלוּ יָדַעְתִּי כִּי בְלִי אֶרֶס חָיִיתִי
כִּי עַתָּה לְעָקְרוֹ מִמֶּנִּי כְּבָר צִוִּיתִי ׃
לֹא אַרְבֶּה לַהַג וְקִנְצֵי לְמִלֵּי אֲשִׁים
כִּי אֲנִי אֲנִי טוֹב מִכָּל הַנְּחָשִׁים ׃
וְעַתָּה דַע, הַשָּׁמַיִם בֵּינִי וּבֵינֶךָ
מַה מְּאֹד אָהַבְתִּי אֶת בָּנֶיךָ !" ׃
„גַּם אִם דְּבָרֶיךָ כֵּנִים, אָמַר הָאִכָּר
לֹא אֹבֶה כִּי תַעֲמֹד בְּכָל הַכִּכָּר ,
כִּי אִם נִכְרְתָה בְרִית בֵּינֵינוּ
לְרַגְלְךָ נָחָשׁ טוֹב וְחָבֵר נָעִים
יִזְחֲלוּ אֶל בֵּיתִי מֵאָה נְחָשִׁים רָעִים
וְיַשְׁחִיתוּ וְיַשְׁמִידוּ אֶת בָּנֵינוּ ׃
וְעוֹד אַחַת הִיא אֲשֶׁר תְּעַקְּבֵנִי
לֶאֱסוֹף אוֹתְךָ יְדִידִי אֶל מְעוֹנִי ,
כִּי גַם הַנָּחָשׁ הַטּוֹב הַהוֹלֵךְ נְכֹחוֹ
הָרְגֵהוּ נָא הָרוֹג וּרְצוֹץ אֶת מוֹחוֹ ׃

אָבוֹת יְשָׁרִים, הֲלֹא בֶאֱמֶת וֶאֱמוּנָה
עַל מַה מִּלַּי יִרְזְמוּן תִּתְבּוֹנְנוּ בִינָה ׃

14.

האכר והשודד

Крестьянинъ и Разбойникъ.

בִּכְלוֹת הָאִכָּר לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת
וַיִּבֶן שָׁמָּה מִגְדִּישׁ וְעַד כֶּרֶם זָיִת
קָנָה לוֹ בָּעִיר גַּם עֶטִין וּפָרָה
וַיָּשָׁב אֶל בֵּיתוֹ אַט בְּדֶרֶךְ קְצָרָה
וּבְלֶכְתּוֹ עִם מִקְנָתוֹ דֶּרֶךְ הַיַּעַר
וְהִנֵּה שׁוֹדֵד לִקְרָאתוֹ יֶהֱמֶה כַּסַּעַר
וַיִּגְזוֹל מִמֶּנּוּ כֹּל בְּשֶׁמֶן יְמִינוֹ
גַּם אֶת פָּרָתוֹ גַּם אֶת עֲטִינוֹ ·

„חוּס וְרַחֵם, בָּכָה הָאִכָּר בִּדְמָעוֹת
מַעֲשֶׂיךְ אֵלֶּה לִי אַךְ לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת !
יַד עַל יַד קִבַּצְתִּי שָׁנָה שְׁלֵמָה
עֲדֵי צָבַרְתִּי דֵּי מִכְסַת הַבְּהֵמָה.
הָהּ ! קִוִּיתִי לְשָׁלוֹם וְהִנֵּה אֵימָה !"

„אֲבָל הֶרֶף נָא אָחִי מִבְּכִיָּה
אָמַר הַשּׁוֹדֵד בְּנֶפֶשׁ הוֹמִיָּה ,
אָמְנָם כֵּן, לֹא לַחֲלֹב הַפָּרָה מַטָּרָתִי
וְעַתָּה אַל תִּבְכֶּה וּשְׁמַע אִמְרָתִי
קְחָה נָא מִיָּדִי אֶת עֲטִינְךְ
וְלֵךְ לְךְ בְּשָׁלוֹם אֶל מִשְׁכְּנוֹתֶיךְ .

15.

חומד נפלאות

Любопытный.

„יְבָרֶכְךָ ה׳ רֵעִי אֲהוּבִי!
אֵי מִזֶּה תָּבֹא מְחַמַּד לְבָבִי?“
„מִגַּן הַחַיָּה זֶה מִקָּרוֹב בָּאתִי
לְהִתְעַנֵּג עַל הוֹד הַחַיִּים חָשְׁקָה לִבָּתִי
לִרְאוֹת נְצוּרוֹת גְּדוֹלוֹת וְנִפְלָאוֹת
וּלְהִתְבּוֹנֵן בְּחַיָּה בִּלְתִּי כְּשָׁלֹשׁ שָׁעוֹת
מָה רַב הֲמוֹנָם מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיכֶם?
וּמַחֲזֶה שַׁדַּי נִרְאֶה נֶחֱזֶה בִּפְנֵימוֹ
לֹא תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת גִּיל וָנַחַת,
הַאֲמֵן אָחִי כִּי מֵאֶלֶף אַף אַחַת
לְסַפֵּר לְךָ קָצְרָה בִינָתִי וְכֹחִי
הֲלֹא רַק אֱנוֹשׁ אָנוּשׁ אָנֹכִי!
מִכָּל הַחַיָּה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
עַל בָּמוֹת הַמֶּחֱזֶה הוּבָאוּ שָׁמָּה,
גַּם מִכָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם
שָׁמָּה יִתְנוֹסְסוּ לָעֵינַיִם
גַּם מִשֶּׁרֶץ הָעוֹף רָאִיתִי מִינִים
אֲחָדִים מֵהֶם קְטַנִּים כִּפְנִינִים

זְבוּבִים פַּרְעוֹשִׁים וְיַתּוּשִׁים שׁוֹנִים
מֵרֹאשׁ מַחַט יִקְטְנוּ עֲשֶׂרֶת מוֹנִים
שָׁם צִרְעָה צְעִירָה וּקְטַנָּה נְמָלָה
גַּם דַּקָּה כְּשַׂעֲרָה תּוֹלַעַת זֹחֵלָה!"
„הֲגַם עַל הַשֶּׁנְהָב הִתְבּוֹנַנְתָּ שָׁמָּה?
הֲלֹא בֶטַח חֲשַׁבְתּוֹ לְגִבְעָה רָמָה!"
וְכִי שָׁמָּה נִמְצָא גַּם הַשֶּׁנְהָב?"
„אָמְנָם כֵּן, גָּדְלוֹ מָה רָב?"
„אִם כֵּן אֵפוֹא בָּרְאֶה שָׁגִיתִי
כִּי הַשֶּׁנְהָב בֵּין הַחַיָּה לֹא רָאִיתִי".

16.

האריה ביום הציד

Левъ на ловлѣ.

הַכֶּלֶב וְהָאַרְיֵה הַשּׁוּעָל וְהַזְּאֵב
כָּרְתוּ בְּרִית עוֹלָם בְּלֹא לֵב וָלֵב,
וְחֹק וּמִשְׁפָּט שָׂמוּ שָׁמָּה לָמוֹ
לָצוּד צַיִד חַיָּה יַחַד כֻּלָּמוֹ
וְאֶת כָּל הַמַּלְקֹחַ הַמּוּבָא לְצֵידָה
חֵלֶק כְּחֵלֶק תֵּחָלֵק בֵּין הָעֵדָה.

אֵיךְ נָפַל דָּבָר ? וּבַמָּה ? לֹא אֵדָע
אֲבָל רִאשׁוֹן הָיָה הַשּׁוּעָל הַצָּד צֵידָה
וּבְמִשְׁמַרְתּוֹ נָפַל אַיָּל שָׁלוּחַ,
וּמַלְאָכִים קַלִּים שָׁלַח אֶל כָּל רוּחַ
כִּי יָבֹאוּ חֲבֵרָיו לַמַּלְקֹחַ
לְחַלֵּק הַצֵּידָה בַּעֲלַת שֶׁמֶן וּמֹחַ.
וּבְנֵי בְרִית כֻּלָּם חִישׁ נָשְׂאוּ רַגְלֵיהֶם
וַיָּבֹאוּ, גַּם הָאֲרִי בָּא בֵינֵיהֶם.
עָשָׂה צִפָּרְנָיו, וּבְעֵינַיִם פְּקוּחוֹת
צוֹפוֹת לְרֵעָיו, בְּאַרְבַּע רוּחוֹת,
וּכְמוֹ לִבּוֹ יְקַבֵּץ חָכְמַת תְּמִים דֵּעִים
וּכְמוֹ פִיו יֹאמַר לְחַלֵּק אַגִּיד רֵעִים!
וַיֹּאמַר: „נַחְנוּ אַרְבָּעָה חֲבֵרִים!"
וַיְבַתֵּר הַמַּלְקֹחַ לְאַרְבָּעָה בְתָרִים
„הָבוּ נַחְלְקָה! פִּקְחוּ עֵינֵיכֶם
רֹבַע זֶה לִי יִהְיֶה אֲנִי אֲחִיכֶם
כַּאֲשֶׁר נִדְבַּרְנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ,
גַּם נֶתַח זֶה רֹבַע הַשֵּׁנִי לִי הִנֵּהוּ
בְּלִי כָל חֲלוּקָה וּבְלִי רִיב וּמָדוֹן
בַּאֲשֶׁר אֲרִי אָנִי, רֹאשׁ וְאָדוֹן.
וְגַם חֵלֶק שְׁלִישִׁי זֶה מֵהַמַּלְקֹחַ
לִי הוּא, בַּאֲשֶׁר אֲנִי אַמִּיץ כֹּחַ,

וּבֶתֶר זֶה מִי בְכַפּוֹ יִקָּחֶנּוּ
חִישׁ אֲסִירָה אֶת רֹאשׁוֹ מִמֶּנּוּ •

17.

סוס ורוכבו

Конь и Всадникъ.

פָּרָשׁ אֶחָד לִמֵּד סוּסוֹ דֵעַת
עַד כִּי כָל אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּאת ׳
לֹא הֵנִיעַ מִתְגּוֹ וְרִסְנוֹ כִּמְעָט
יָדַע הַסּוּס אִם לָרוּץ אוֹ לָלֶכֶת אָט •
„לְסוּס כָּזֶה אַךְ לְמוֹתָר רֶסֶן לָקַחַת“ •
אֶל לִבּוֹ אָמַר הַפָּרָשׁ פַּעַם אַחַת :
„עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי טוֹב מְאֹד עָשִׂיתִי
אֲשֶׁר עַד כֹּה לִמַּדְתִּי אֶת סוּסִי !“
וּבְכָל יוֹם יִרְכַּב עַל סוּסוֹ בַּשָּׂדֶה
אֶת מִתְגּוֹ וְעֶדְיוֹ עָלָיו לֹא יַעְדֶּה •
וַיַּרְא הַסּוּס כִּי חָפְשִׁי הִנֵּהוּ
הִגְדִּיל עֲקֵבוֹ וַיַּרְחִיב צַעֲדֵהוּ
הִלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה בִּגְאוֹנוֹ
לְמַעַן מְצוֹא חֵן בְּעֵינֵי אֲדוֹנוֹ ,

וּבִרְאוֹתוֹ כִּי יַד רֹכְבוֹ חֲלָשָׁה
הַסּוּס הַמְּיֻזָּן לָקַח לוֹ חָפְשָׁה
מֵעָיו רָתְחוּ וְלֹא דָמוּ עֵינָיו בָּעֲרוּ
לֹא יִשְׁמַע עוֹד אֶל דִּבְרֵי בְעָלָיו
יָרוּץ כְּגִבּוֹר פַּרְסוֹתָיו דָּהֲרוּ
לְאוֹרֶךְ הַכִּכָּר אֲשֶׁר הוּא רוֹכֵב עָלָיו.
וְאַךְ לַשָּׁוְא עֶדְיוֹ לִבְלוֹם נִסָּה אֲדוֹנוֹ
עוֹד הֶחָרָה אַפּוֹ הֶעֱלָה חֲרוֹנוֹ
וּמֵעַל גֵּווֹ אֶת רֹכְבוֹ הִשְׁלִיךְ אַרְצָה
וּכְרוּחַ סֹעָה מִסַּעַר רָץ בִּמְרוּצָה
הִשְׁתַּקְשֵׁק הִתְהוֹלֵל לֹא יָדַע נַחַת
וּמִבְּלִי בִין דַּרְכּוֹ נָפַל בַּשַּׁחַת,
שָׁם כְּרֶגַע נָפַל, הָהּ! שֶׁבֶר וּמָוֶת.
אָז קָם הָרַכָּב שְׂבַע עַצֶּבֶת
וּבְלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה וּמָלֵא דְאָגָה
אָמַר אֲנִי אֲנִי הָיִיתִי לָךְ לְחָגָא;
לוּלֵא הֲסִירוֹתִי הַמֶּתֶג מִפִּיךָ
אָז בְּדֶרֶךְ נְכֹחָה בֶּטַח הִדְרַכְתִּיךָ
אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ אֶל אֲשֶׁר רוּחִי לָלֶכֶת
גַּם אֲנִי לֹא נִפְצַעְתִּי כֹּה בַּשַּׁלֶּכֶת
וּמִמָּוֶת נוֹרָא כָּזֶה כְּבָר הִצַּלְתִּיךָ.

מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים הַחֹפֶשׁ וְהַדְּרוֹר,
אֲבָל לַהֲמוֹן הוּא עָמָל וָכַעַס
אִם לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בָּעֵת
עֲשׂוֹת צֶדֶק, וְחֶסֶד וּמִשְׁפָּט לִנְצוֹר.

18.

האכרים והנהר

Крестьяне и Рѣка.

מִבְּלִי יְכֹלֶת נְשׂא עוֹד אָסוֹן וְחֵבֶל
אֲשֶׁר הַפְּלָגִים יְבִיאוּ עֲלֵי תֵבֵל
עֵת יִגְאוּ הַמַּיִם וְיִפְרְצוּ פֶּרֶץ
אָז כִּלָּיוֹן חָרוּץ אֲבַדּוֹן וָקֶרֶץ
יִשְׁטְפוּ הֵמָּה עַל אַדְמַת הָאִכָּרִים,
אָז אָמְרוּ בְלִבָּם בַּעֲלֵי הַדְּבָרִים
לָלֶכֶת לַנָּהָר רְחַב הַיָּדַיִם
אֲשֶׁר אֶל תּוֹכוֹ יִשְׁפְּכוּ מֵימֵיהֶם
לִזְעֹק לְפָנָיו עַל חֲמַס פַּלְגֵי מַיִם
וּלְהַגִּישׁ אֵלָיו אֶת עֲצֻמוֹתֵיהֶם.
וְלֹא לַשָּׁוְא הִתְלוֹנְנוּ הָאִכָּרִים
הֵן כָּל מִזְרַע הַשָּׂדֶה שָׁטְפוּ הַמִּשְׁבָּרִים
כִּלּוּ וְהִשְׁחִיתוּ כָּל צָרְכֵי הַחַיִּים
גַּם בְּהֵמָה רַבָּה טָבְעָה בַּמַּיִם.

וְהַנָּהָר הַגָּדוֹל אַף כִּי רָחָב הִנֵּהוּ
וְעָרִים גְּדוֹלוֹת עוֹמְדוֹת עַל שְׂפָתוֹ
לֹא נִשְׁמַע שֶׁמֶץ עָוֹן עָלֵיהוּ ·
הַאָמְנָם יְיַסֵּר הַפְּלָגִים בְּעֶבְרָתוֹ ׳
כָּכָה נִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ ·
אֲבָל כַּאֲשֶׁר לַנָּהָר קָרְבוּ וַיֵּאָתָיו
בְּצִפִּיָּתָם הֶבֶל רָאוּ וַיֶּחֱזָיוּ
כִּי בְּרוֹב חֶפְצֵיהֶם מֵימָיו יִרְוָיוּ ·
וּלְמַעַן לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְהֶבֶל
עָזְבוּ לַנָּהָר אֶת הוֹנָם לַחֶבֶל ׳
אַךְ שָׂמוּ עֵינָם סְבִיבוֹ וָעָלֵיהוּ
גַּם הִבִּיטוּ וְהִשְׁתָּאוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
וַיָּשׁוּבוּ אֶל בֵּיתָם בִּמְנוֹד רֹאשׁ
וּמִבֵּינֵיהֶם אַךְ נִשְׁמַע קוֹל אֲנָחָה :
„הָהּ ! לַיּוֹם, יוֹם צָרָה וְתוֹכֵחָה ,
לַשָּׁוְא תַּגִּישׁ הַשּׁוֹדֵד לִפְנֵי שׁוֹפְטֵהוּ
אִם גַּם הַגָּדוֹל הוֹבֵר אַוַּת נַפְשׁוֹ הוּא“ ·

19.

שועל נדיב לב

Добрая Лисица.

הַצַּיָּד, בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב, חִצּוֹ יָרָה
וַיַּפֵּל צִפּוֹר, לֹא הֶחֱטִיא הַמַּטָּרָה ·

וְלוּ אַךְ לַצִּפּוֹר הַזֹּאת בָּאָה הַצָּרָה ׳
אֲבָל הַצַּיָּד הַזֶּה הוֹסִיף עַצֶּבֶת
בְּהַשְׁאִירוֹ עוֹד שְׁלֹשָׁה מְחַכִּים לַמָּוֶת ,
בַּהֲמִיתוֹ אֶת אֵם שְׁלֹשֶׁת הַצִּפֳּרִים •
פָּתַח שַׁעֲרֵי מָוֶת לַיְתוֹמִים הַנִּשְׁאָרִים ,
זֶה מִקָּרוֹב יָצְאוּ מִבֵּיצָה אֶפְרוֹחִים
אֵין אוֹנִים לָמוֹ ׳ עֲירֻמִּים וִיחֵפִים
רְעֵבִים הֵנָּה וְרָזוֹן שְׁלַּח בִּלְחֻמָּם
וְאַךְ לַשָּׁוְא יְצַפְצְפוּ ׳ יִקְרְאוּ אֶת אִמָּם ,
עַיִן מִי תִרְאֶה אֶת הַיְתוֹמִים הַנֶּעֱזָבִים
וְלֹא יָחוּשׁ בְּנַפְשׁוֹ רַב כְּאֵבִים ?
וַיִּקְרָא הַשּׁוּעָל אֶל עוֹף הֶהָרִים
בְּרָבְצוֹ עַל סֶלַע מוּל קֵן הַנִּשְׁאָרִים :
״אַל תַּעַזְבוּ אַחַי ׳ אֶת נַפְשׁוֹת הַמָּרִים
הַנֶּעֱזָבִים מִבְּלִי אוֹן וּמִבְּלִי יְכֹלֶת
וַהֲבִיאוּ כָּל אֶחָד גַּרְגִּיר לַצִּפֳּרִים
גַּרְגִּיר חִטָּה אוֹ שְׂעוֹרָה גַּרְגִּיר לַגֻּלְגֹּלֶת
אוֹ קוֹשְׁשׁוּ קַשׁ וְתֶבֶן וּלְקִנָּם הַדְבִּיקוּ
וּבַדָּבָר הַזֶּה אֶת יָדָם תַּחֲזִיקוּ
וּמַה יָּקָר מַעֲשׂוֹת חֶסֶד עֲלֵי חָלֶד
מַתַּת מִחְיָה וּמַחְסֶה לַיָּלֶד !
הֲלֹא נוֹצָתְךָ תִמְרוֹט ׳ קוֹרֵא בֶהָרִים !

לְהַצִּיעָם מַצָּע בְּקַן הַצִּפֳּרִים ·

וּמַדּוּעַ תְּפַזֵּז וּתְכַרְכֵּר ? אַתָּה הַזָּמִיר!
לָמָּה תִּתְחוֹלֵל וְתִתְהוֹלֵל בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים ?
הֲלֹא טוֹב עָשִׂיתָ אִם מֵרֹאשׁ הָאָמִיר
הִשַּׂגְתָּ אָכְלְךָ לַחֲלוֹק עִם הַיְתוֹמִים ·
וְאַתְּ יוֹנָה, הֲלֹא גָדְלוּ אֶפְרוֹחַיִךְ
וְלַחְמָם לְנַפְשָׁם יָבִיאוּ לָמוֹ בִּלְעָדַיִךְ
הֲלֹא יָכֹלְתְּ מִקִּנֵּךְ לָרֶדֶת
וּלְרַחֵף עָלֵימוֹ כְּרַחֲמֵי מוֹלֶדֶת
וְאֶפְרוֹחַיִךְ בְּחֶסֶד אֵל יִשָּׁמֵרוּ ·
וְאַתְּ צִפּוֹר דְּרוֹר רַחֲמַיִךְ יִכָּמֵרוּ
וּלְמַעַן הַגּוֹזָלִים תִּשְׁבִּי שְׁבִי זְבוּבִים
וּבְמַאֲכָל טוֹב תְּחַיִּי אֶת הָאֲהוּבִים ·
וְאַתְּ כְּנַף רְנָנִים זְמִירַת הַלָּיִל
הֵן תֵּדְעִי כִּי קוֹלֵךְ עָרֵב יַעַשׂ חָיִל
בְּעֵת יָצִיק הָרָעָב אֶת הַנִּשְׁאָרִים
עוּרִי עוּרִי שִׁיר דַּבְּרִי לַצִּפֳּרִים .

וַאֲנִי מַאֲמִין אֱמוּנָה שְׁלֵמָה
כִּי בַחֲסָדִים וּבְרַחֲמִים הָהֵמָּה
תְּנַחֲמוּ וְתָשִׂישׂוּ אֶת הַגּוֹזָלִים .
שְׁמָעוּנִי אַחַי ! נְעוֹלֵל מַעֲלָלִים
לְהַרְאוֹת לַכֹּל כִּי גַם בַּיְעָרִים

יֵשׁ טוֹבֵי לֵב וְהוֹלְכֵי מֵישָׁרִים״ ׃

עוֹד אֵלֶּה הַדְּבָרִים בְּפִי הַמּוֹכִיחַ
הַגּוֹזָלִים הַקְּטַנִּים לֹא יָכְלוּ לָנוּחַ
מֵעוֹצֶר רָעָב וְיָגוֹן אַרְצָה נָפָלוּ
וּלְרַגְלֵי הַשּׁוּעָל חִישׁ הִתְגַּלְגָּלוּ ׃
אֲבָל מֶה הָיָה לַשּׁוּעָל בְּרוּחַ נְדִיבָתוֹ
הֵן צָרַת לְבָבָם עַד נַפְשׁוֹ נָגָעָה
וּבְנָפְלָם חָשׁ וַיְבַלַּע אוֹתָם עַד אַרְגִּיעָה
בְּעוֹד לֹא כִּלָּה מוּסָרוֹ ׳ לִכְלִמָּתוֹ ׃

קוֹרֵא יָקָר ׳ אַל תִּתְמַהּ תְּמוֹהַּ !
כִּי הָאוֹהֵב לַעֲשׂוֹת טוֹב לְמַעֲנֵהוּ ׳
מִפִּיו לֹא יֵצֵא עָתָק לֹא יְדַבֵּר גְּבוֹהַּ
יֵדַע כִּי דְּבַר שְׂפָתַיִם לֹא יוֹעִילֵהוּ
הוּא בְּנַפְשׁוֹ לֹא יְפָאֵר מַעְבָּדוֹ
וְלִגְמוֹל אַךְ טוֹב הוּא יִפְתַּח יָדוֹ ׳
וּמִי אֲשֶׁר רַק בְּאָזְנֵי זוּלָתוֹ
יַרְבֶּה לְסַפֵּר מִטּוֹבָה וָיֹשֶׁר ׳
הוּא בְּחֶסֶד אֲחֵרִים יַשְׁמִיעַ תְּהִלָּתוֹ
יַעַן יֵדַע כִּי לֹא יְבוֹאֵהוּ חֹסֶר ׃
אֲבָל אִם נֵטִיבָה לִרְאוֹת בְּעֵינֵינוּ
כֻּלָּמוֹ נִדְמוּ אֶל הַשּׁוּעָל מִיָּדְעֵנוּ ׃

20.

אספה

Мірская сходка.

גַּם אִם תָּכִין לִבְּךָ תַּקְשִׁב אָזְנֶךָ
לִנְהֹג בְּמִשְׁטָר נָכוֹן כָּל דְּבָרֶיךָ
אֲבָל אִם מָסַרְתָּ אוֹתָם בִּידֵי רָעִים
כָּל מִשְׁטָרֶיךָ לֹא יוֹעִילוּ מְאוּמָה ,
כִּי הֵמָּה יִמְצְאוּ עָרְמָה וּמְזִמָּה
הַטּוֹת דְּבָרֶיךָ לִרְצוֹנָם רְצוֹן רְשָׁעִים .

הַזְּאֵב בִּקֵּשׁ מֵהָאֲרִי מַלְכֵּהוּ
כִּי עֶלְיוֹן וְרֹאשׁ לַצֹּאן יְשִׂימֵהוּ
גַּם הַשּׁוּעָל הִתְאַמֵּץ לְלַבֵּב
אֶת הַמַּלְכָּה טוֹבַת הַלֵּב
בִּגְלַל מֵרֵעֵהוּ הַזְּאֵב .
וְיַעַן כִּי לֹא טוֹבָה הַשְּׁמוּעָה
בֵּין כָּל חַיְתוֹ יַעַר יְדוּעָה
כִּי הַזְּאֵבִים רָעִים וְחַטָּאִים מְאֹד
וּלְבַל יַחְשְׁדוּ אֶת הַמֶּלֶךְ
כִּי יַפְלֶה בֵּין עָשִׁיר לְחֵלֶךְ
הִתְיָעֵץ עַל צְפוּנָיו וְהִמְתִּיק סוֹד
וַיִּתֵּן פְּקוּדָה
לֶאֱסוֹף כָּל הָעֵדָה ,

מִכָּל הַחַיָּה הַנִּמְצָאָה תַּחְתֵּהוּ
לִשְׁאוֹל אֶת פִּי זֶה וְאֶת פִּי מִשְׁנֵהוּ
וּמַה יַּעֲנֶה כָּל אֶחָד אוֹדוֹת הַזְּאֵב
אִם רַע וָמַר הִנֵּהוּ אוֹ טוֹב הַלֵּב ·

חִישׁ הוּקַם הַצַּו וְהָעֵדָה נִקְרָאָה
וּכְפְקֻדַּת מֶלֶךְ רַב הַחַיָּה בָּאָה ,
וּלְפִי עֶרֶךְ אִישׁ וָאִישׁ נִשְׁמַע עֲצָתוֹ
וְאֵין פּוֹצֶה פֶּה לְנֶגֶד הַזְּאֵב וְרָעָתוֹ ·
וַתִּנָּתֵן דָּת וָחֹק אֶת הַזְּאֵב לְהָשִׂים
עֶלְיוֹן וְרֹאשׁ בְּגִדְרוֹת צֹאן כְּבָשִׂים ·

אֲבָל מָה הִגִּידוּ עֲנִיֵּי הַצֹּאן ?
הֲלֹא הֵמָּה נָכוֹן נִקְרְאוּ בֶּהָמוֹן ?
אוּלָם זֹאת הִיא רָעָה אַחַת רָעָה
אֲשֶׁר עֲדַת הַצֹּאן לֹא נִקְרָאָה ·
שָׁכְחוּ לִקְרוֹא קְטַנֵּי הַבְּהֵמָה
וְאַף כִּי לָאֲסֵפָה נְחוּצִים הֵמָּה ·

תם הספר הרביעי

החפץ בספר הז, ידרשנו מאת המדפיס בווארשא, או מאת המעתיק ע"פ אדרעססע:

Мееру Зингеру, въ г. **Таращу — Кiев. губ.**

משלי קרילאוו

בתשעה ספרים

נעתקו משפת רוססיא לעברית

מאתי . מאיר זאב זינגער

צרפתים תקנתים והוצאתים לאור בהוצאותי ,

יצחק גאלדמאן .

חלק שני

ווארשא

בדפוס ר׳ יצחק גאלדמאן נ״י

שנת תרמה לפ״ק

משלי קרילאוו

בתשעה ספרים

נעתקו משפת רוססיא לשפה העברית

מאתי מאיר זאב זינגער

יושב טאראשצא

צרפתים תקנתים והוצאתים לאור בהוצאותי,
יצחק גאלדמאן.

חלק שני

וואַרשא

בדפוס ר׳ יצחק גאלדמאן נ״י

שנת כמשל הקדמונים לפ״ק

МЫШЛЕ КРЫЛОВЪ,

т. е. **БАСНИ КРЫЛОВА.**

Переводъ Меера Зингера.

Частъ II.

ВАРШАВА

Иждивенiемъ Типографiи И. Гольдмана.

1885.

Дозволено Цензурою
Варшава 5 Іюля 1884 года.

ספר חמישי

1.

מרק מנשה

Демьянова уха.

„אֱכוֹל מַשְׁמַנִּים לְךָ הֲכִינוֹתִי, שְׁכֵנִי!“ •
„כְּבָר אָכַלְתִּי וְשָׂבֵעַ הִנֵּנִי“.
„אַךְ אִם אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי
וְתֹאכַל מָרָק עוֹד קְעָרָה אַחַת
מַאֲכָל טוֹב הוּא מָלֵא דֶשֶׁן וָנַחַת“ •
„הֲלֹא כְבָר אָכַלְתִּי שָׁלשׁ קְעָרוֹת“ •
„וְלָמָּה זֶה הַסְּפִירוֹת?
וּמִי יִתֵּן וְיִגְדַּל חֶשְׁקְךָ
וְתֹאכַל לְרַעֲבוֹן בִּטְנֶךָ,
הֲלֹא טַעְמוֹ כְלְשַׁד הַשֶּׁמֶן הִנֵּהוּ
וּרְאֵה, כִּי כְּעֵין הַבְּדֹלַח עֵינֵהוּ.
הִנֵּה דָגִים שׁוֹנִים לְפָנֶיךָ, שְׁכֵנִי
עוֹד כַּף אַחַת אֱכוֹל, נָא רְצֵנִי.
גַּם אַתְּ אִשְׁתִּי נָא בַּקְּשִׁיהוּ!“ •

כֵּן הִפְצִיר מְנַשֶּׁה בְּאֶפְרַיִם רֵעֵהוּ
וְלֹא נָתַן לוֹ מַרְגּוֹעַ וּמָנוֹחַ
וַיֶּעְתַּר עָלָיו דְּבַר שְׂפָתַיִם;
וּכְבָר חָגַר אֶפְרַיִם שְׁאֵרִית כֹּחַ
וַיֹּאכַל עוֹד קְעָרָה בְּזֵעַת אַפַּיִם.
„עַתָּה אוֹדְךָ, אֲנִי אוֹהֲבִי אֱהַב,
קָרָא מְנַשֶּׁה, בְּשִׂמְחַת רַהַב,
אֲבָל מַה מְּאֹד תִּגְדַּל שִׂנְאָתִי
לַמַּמְרִים וְעוֹבְרִים עַל מִצְוָתִי׃
וְעַתָּה רֵעִי הוֹאֵל נָא לָקַחַת
עוֹד קְעָרָה הָאַחַת!"
לְאֶפְרַיִם מְרַק דָּגִים כְּבָר לְזָרָא,
וַיַּחְתּוֹף אֶפְרַיִם בְּנֶפֶשׁ מָרָה
אֶת הַמִּצְנֶפֶת וְאֶת הַחֲגוֹרָה
וַיִּבְרַח אֶל בֵּיתוֹ מְהֵרָה׃
וְנֶדֶר נָדַר אֶפְרַיִם בְּצֵאתוֹ,
כִּי לֹא יַעֲבוֹר עוֹלָם עַל סַף בֵּיתוֹ.

סוֹפֵר! אִם חֲנָנְךָ אֵל בְּכִשְׁרוֹן מַעֲשֶׂיךָ
אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ, מַה נָּעִים גּוֹרָלֶךָ,
אַךְ אִם תֶּרֶב אֲמָרִים אֶל לֹא שׁוֹמֵעַ,
וְלֹא תָחוּס עֵינְךָ עַל אֹזֶן רֵעַ,

דַּע כִּי כְמֶרֶק מְנַשֶּׁה תְּהִי אַחֲרִיתֶךָ
וְתִמָּאֵם עִם הֲמוֹן שִׁירֶיךָ וּמְלִיצָתֶךָ.

2.

העכבר והחולד

Мышь и Крыса.

„הֲשָׁמַעְתָּ שְׁמוּעַת מַפֶּלֶת מַחְרִיבֵנוּ?
אָמַר הָעַכְבָּר לַחֹלֶד מֵרֵעֵהוּ,
„כִּי אֶל כַּפֵּי הָאֲרִי וְאֶל צִפָּרְנֵהוּ
נָפַל הֶחָתוּל רֹאשׁ אוֹיְבֵינוּ
הֲלֹא עַתָּה נִנָּפֵשׁ, עַתָּה נַרְגִּיעַ"

„אַל תִּשְׂמַח אָחִי וְאַל תָּרֹן וְתָרִיעַ!,
לָעַכְבָּר הֵשִׁיב הַחֹלֶד אֲמָרִים.
„אַל תָּשִׂים כִּסְלְךָ בַּשָּׁוְא מִבְטָחֲךָ בַּהֶבֶל,
וְאִם אֱמֶת תְּדַבֵּר וְתַהֲפוֹךְ הַדְּבָרִים,
כִּי אֶל כַּפֵּי הֶחָתוּל נָפַל אֲרִי חֶבֶל,
כְּבָר לֹא יָקוּם הָאֲרִי וְלֹא יַאֲמִין בְּחַיִּין.
כִּי חַיָּה רָעָה מֵחָתוּל בְּתֵבֵל אָיִן".

הֵן כָּזֹאת וְכָזֹאת עֵינַי רָאוּ
גַּם אַתֶּם קוֹרְאַי בִּינוּ וְהִשְׁתָּאוּ,

רַבִּים הֵמָּה הַחֲרֵדִים עֲלֵי חֶלֶד
וְחֹלֶד רַךְ הַלֵּבָב אָדָם יִוָּלֵד
וּמְדַבֵּר אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ תִּפְחַד פָּחַד
יֹאמַר כִּי יָגוּרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל יָחַד.

3.

צפור דרור ובן יונה

Чижъ и Голубь.

צִפּוֹר דְּרוֹר בַּפַּח נִלְכָּדָה •
וּבְדֵי עָמָל עָמְלָה בִּרְעָדָה ׳
וְלֹא יָכְלָה הוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלֶיהָ •
וּבֶן יוֹנָה מִנֶּגֶד שָׂחַק לְמִשְׁבַּתֶּיהָ •
„הֲלֹא תֵבוֹשִׁי׳ אָמַר׳ כִּי בְעֶצֶם הַיּוֹם
נִלְכַּדְתְּ ! וְאוֹתִי לֹא יְבִיאוּנִי הֲלוֹם,
גַּם כִּי יִרְבּוּ צַיָּדִים שִׂיג וְשִׂיחַ
בְּזֹאת סָמוּךְ לִבִּי נָכוֹן בָּטוּחַ".
אַךְ טֶרֶם בִּצַּע בֶּן הַיּוֹנָה אִמְרָתוֹ
שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלוֹ עַל שִׁגְגָתוֹ.
וּבְצֶדֶק בָּאָה עָלָיו הַצָּרָה הַזֹּאת
כִּי בְּעֵת צַר לְרֵעֲךָ בַּל תַּעֲנֶה עַזּוֹת •

4.

יורדי הים

Водолазы.

מִמַּלְכֵי קֶדֶם הָיָה מֶלֶךְ אַחַד
אֲשֶׁר לְבָבוֹ הִכָּהוּ בְּשֶׁפֶק וָפַחַד .
אִם לֹא תַּחַת טוֹבָה נִקְוָה מְצוֹא בְּרַעַת
נִמְצָא בוֹ אַךְ דָּבָר רַע וּמִגְרַעַת ?
וְאִם לֹא תוֹצְאוֹת חָכְמָה בִּינָה וְהַשְׂכָּלָה
אַךְ יָדַיִם רָפוֹת וְרוּחַ חֲבָלָה ?
וְאִם לֹא טוֹב – שְׁאָלָהוּ רוּחַ מְבִינָתוֹ –
לְגָרֵשׁ הַחֲכָמִים מֵעַל אַדְמָתוֹ ? .
וַיַּעַן דָּרַשׁ אַךְ שָׁלוֹם וְאשֶׁר הָעָם
לֹא עָשָׂה דָבָר לְבַדּוֹ כְּגֵאֶה וָרָם
וַיְצַו לְכָל עַמּוֹ הַקְהֵל קְהִלָּה
וְכָל אֶחָד מֵהֶם יֹאמַר אֹמֶר וּמִלָּה
„הֵן !" אוֹ „לֹא !" בִּדְבַר חַכְמֵי לֵב
אִם לְהַנִּיחָם , אוֹ יְגֹרְשׁוּ מִן גֵּו ? .
אֲבָל לְפִי רוֹב שִׁבְתָּם בִּדְרוֹשׁ וַחֲקוֹר ,
יֵשׁ אֲשֶׁר הָגָה מִלִּבּוֹ , הִשְׂכִּיל פִּיהוּ ,
וְיֵשׁ אֲשֶׁר יוֹעֲצָיו וְסוֹפְרָיו לִמְּדוּהוּ ,
יָשְׁבוּ וְהִתְוַכְּחוּ וְלֹא הוֹצִיאוּ מִשְׁפָּט לָאוֹר .

יֵשׁ אָמְרוּ כִּי בְּאִי חָכְמָה תִּשְׁכֹּן עֲנָנָה
וְלֹא נָתַן לָנוּ אֱלֹהִים חָכְמָה לְמָנָה
גַּם לָדַעַת וּלְהָבִין צִבְאוֹת שָׁמַיִם
לוּלֵא חָפֵץ חַכְּמֵנוּ מִיֶּתֶר הַחַיִּים ·
וְתוֹצְאוֹת מַאֲמָרָם, וְתַכְלִית הַדְּבָרִים
כִּי אַךְ לַאֲשֶׁר נִתַּן חָכְמָה לַגְּבָרִים ·
וְיֵשׁ הֶחֱלִיטוּ כִּי הַשֵּׂכֶל, יַשְׂכִּיל אֲנָשִׁים
וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁר דַּעַת אַךְ חֲמַת נְחָשִׁים
וְאַךְ עָכוּר יַעֲכִיר אֶת לֵב הָאָדָם
יְשַׁלַּח רָזוֹן בַּגְּבָרִים וּבְפֹעַל יָדָם
וּלְרַגְלֵי חָכְמָה מֵעֵת פָּרְצָה פָּרֶץ
כָּרְעוּ מְלָכִים גְּדוֹלִים נִגְדְּעוּ לָאָרֶץ ·
סוֹף דָּבָר, שְׁתֵּי הַמַּעֲרָכוֹת הוֹאִילוּ
לַעֲרוֹךְ כְּתָבִים בְּמַחְשָׁבוֹת חֲרוּצִים
אֲבָל גַּם כֻּלָּם יַחַד גְּדוֹלוֹת לֹא פָּעָלוּ
לְפַשֵּׁר שַׁאֲלַת הֶחָכְמָה בְּסוֹד יוֹעֲצִים ·
וַיְצַו הַמֶּלֶךְ לְהָבִיא מֵאַפְסֵי אָרֶץ
נְבוֹנִים וִידְעִים הָעוֹמְדִים בַּפָּרֶץ
וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם שַׁאֲלַת הַדַּעַת
לְמַעַן יְחַוּוּ דַעְתָּם בָּזֶה גַּם הֵמָּה,
אַךְ גַּם מֵהֶם שָׂבַע עָמָל וָכַעַס,
יַעַן יָדְעוּ כִּי מִשְׂכֻּרְתָּם תְּהִי שְׁלֵמָה

וְכָל עוֹד לֹא יָבֹאוּ אֶל עֵמֶק הַשָּׁוֶה
מַעְיָן לֹא אַכְזָב לָמוֹ בְּגַן רָוֶה,
לָכֵן חָלַק לָכֶם לְמַעַן יִרְאוּ בְּטוֹבָה •
בִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ זֹאת הַתּוֹעֵבָה
שִׁלַּח גַּם אֶת הַנְּבוֹנִים לְבֵיתָם
כִּי יָנוּחוּ בְשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹתָם;
בֵּין כֹּה וָכֹה וְלִבּוֹ בְּשֶׁפֶק יָנִיעַ.
וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעַ,
וְלִבּוֹ מִבְּלִי דַעַת פִּתְרוֹן לֹא יָנוּחַ,
כָּל מַעְיָנוֹ בוֹ גַּם בְּלֶכְתּוֹ לָשׂוּחַ,
בְּלֶכְתּוֹ בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה נָזִיר לִקְרָאתוֹ
וּזְקָנוֹ הַלָּבָן אֲרֻכָּה מִדָּתוֹ
גַּם נוֹשֵׂא סֵפֶר גָּדוֹל וּרְחַב יָדַיִם,
לְפָנָיו תָּדוּץ דְּאָבָה, מַחְמַד עֵינַיִם •
פָּנָיו יָפִיקוּ רָצוֹן חֶסֶד וַעֲנָוָה
וְהֵמָּה יַזְהִירוּ שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים
גַּם דּוֹלֶה תְּבוּנָה כְּמַיִם מִמַּעְיַן גַּנִּים
מִמִּצְחוֹ נִשְׁקָפָה עֵצָה וּמַחֲשָׁבָה •
וַיִּבְרָא לוֹ הַמֶּלֶךְ נִיב שְׂפָתָיִם
וַיָּבֹא עִם הַנָּזִיר בְּאֹמֶר וּדְבָרִים
וּבִרְאוֹתוֹ כִּי דַעַת בּוֹ וְלוֹ סְדָרִים
וַיִּשְׁאַל פֶּשֶׁר מֵאִישׁ הַבֵּינַיִם

בִּדְבַר הַחָכְמָה וְהַדַּעַת
אִם טוֹבָה יִמָּצֵא בָם אוֹ עָמָל וָכַעַס ?
„הוֹד מַלְכוּת !" הֵשִׁיב הַשָּׂב, „אָנָּא חָנֵּנִי
גַּלּוֹת לְפָנֶיךָ הֶגְיוֹנִי בְּמָשָׁל אַצִּיעַ
זֶה רַבּוֹת בַּשָּׁנִים כִּלְיוֹתַי יְעֲצוּנִי" .
וּבְחָגְרוֹ אֵזוֹר חָכְמָה, אֹמֶר הִבִּיעַ :
„בְּאֶרֶץ הֹדוּ עַל יַד מַיִם אַדִּירִים
גָּר דַּיָּג אֶחָד יָמִים כַּבִּירִים,
צֵיד הַדָּגִים הָיְתָה מִחְיָתוֹ
אֲבָל יָדַע לַחַץ בִּתְבוּאָתוֹ,
כָּל יָמָיו בְּמַחְסוֹר בִּלָּה שְׂבַע עַצֶּבֶת
עַד יוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן עַד בֹּא הַמָּוֶת
וַיִּרְאוּ מַחְסוֹרוֹ שְׁלֹשֶׁת בָּנֵיהוּ
וַיֹּאמְרוּ לַעֲזוֹב אֶת מִשְׁלַח יָדֵיהוּ
וּבִמְקוֹם צֵיד דָּגִים בָּחֲרוּ בַּמַּדְהֵבָה,
קַחַת מַיִם — לֹא דָגִים — אַךְ אֶבֶן טוֹבָה.
וּלְבַקֵּשׁ פְּנִינִים — אָמְרוּ — בְּתוֹךְ הַמַּיִם.
שָׂמוּ כָל מַעְיָנָם בְּחֵפֶץ כַּפַּיִם.
וְיַעַן כִּי כֻלָּם יָדְעוּ תֵּת בַּיָּם דָּרֶךְ
נַפְשָׁם דָּרְכָה עֹז בַּיַּמִּים מַיִם מָלֵאוּ.
עַל כֵּן לַחְפּוֹר אַחַר פְּנִינִים יְקָרֵי עֵרֶךְ
שְׁלֹשֶׁת הָאַחִים אֶת יְדֵיהֶם מָצְאוּ,

וְאַף כִּי יָדָם תְּעוֹלֵל לְנַפְשָׁם בְּתָרוּ
לֹא כֻּלָּם יַחַד כְּאֶחָד זַרְעָם קָצָרוּ .
מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ הָיָה הָאֶחָד
גַּם טְבוֹל רַגְלוֹ בַּמַּיִם פָּחוֹד פָּחָד ,
וְאַךְ קִוָּה לַפְּנִינָה וּלְאֶבֶן הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר יְגָרְשׁוּ הַגַּלִּים לִשְׂפַת הַמַּיִם
וּבַעֲצַלְתַּיִם כָּזֹאת וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם
לֹא הִרְחִיב גְּבוּלוֹ , שָׁבְתָה מַדְהֵבָה .
הַשֵּׁנִי לֹא גָדַל בְּעֵינָיו כָּל עָמָל וָפֶרֶךְ
וּלְפִי כֹחַ יָדוֹ פִּנָּה לוֹ בַיָּם דֶּרֶךְ
וּמָקוֹם בָּטוּחַ בָּחַר לוֹ וַיָּבֹא הַיָּמָּה
מִשָּׁם חָפַר פְּנִינִים עֲדֵי יָדוֹ רָמָה .
אַךְ הַשְּׁלִישִׁי בְּאַוָּתוֹ לְאוֹצְרוֹת מִצְרַיִם
אָמַר בְּלִבּוֹ אַף כִּי גַם בִּשְׂפַת הַמַּיִם
הַמָּצֹא יִמָּצְאוּ פְּנִינִים וּמַרְגָּלִיּוֹת
אֲבָל לֹא אֲלֵיהֶם עֵינֵי מַשְׂכִּיל צוֹפִיּוֹת ,
וְלוּ הִרְהַבְתִּי עֹז בְּנַפְשִׁי בֹּא בְּנִבְכֵי יָם
הֲלֹא רָאמוֹת וְאַבְנֵי חֵפֶץ בְּקַרְקַע הַתְּהוֹם
שָׁם אֹדֶם פִּטְדָה לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה
שָׁם אֶצְבּוֹר כֶּעָפָר נֹפֶךְ פְּנִינִים כָּאֲדָמָה .
וּבְרַעְיוֹנוֹת הָאֵלֶּה צָלַח אֶל עֵמֶק יָם
וּבְחַשְׁרַת מַיִם בָּחַר צָלַל וְטָבַע שָׁם .

וְתַחַת כִּי אָץ לְהַעֲשִׁיר בְּפַעַם אַחַת
בְּלָעַתְהוּ מְצוּלָה וְהוּרַד שַׁחַת״ ·
„מַלְכִּי!״ הוֹסִיף הַיָּשִׁישׁ וַיִּגְמוֹר אִמְרָתוֹ —
„אִם כִּי רַב טוּב נִמְצָא בְּחָכְמָה וָדַעַת
אוּלָם הָעִקֵּשׁ הַחוֹקֵר לְמַעְלָה מִבִּינָתוֹ
הוּא יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף עָמָל וָכַעַס·
וְשִׁגְגַת הַחוֹקֵר תִּגְדַּל עֲשֶׂרֶת מוֹנִים
מִשִּׁגְגַת וְזָדוֹן מְחַפֵּשׂ מַטְמוֹנִים.
כִּי בְנָפְלוֹ הַיָּמָּה, לֹא רַק נֶפֶשׁ אַחַת
אֲבָל רַבִּים עִמּוֹ יַחַד יֵרְדוּ שַׁחַת.

5.

האשה ושתי שפחותיה

Госпожа и двѣ служанки.

שְׁתֵּי שְׁפָחוֹת עָבְדוּ לְאִשָּׁה זְקֵנָה
הוֹמִיָּה סוֹרֶרֶת אַכְזָרִיָּה וּמִתְלוֹנֵנָה
בְּפֶרֶךְ הֶעֱבִידָה אֶת הַשְּׁפָחוֹת הַשְּׁתַּיִם
מֵאָז הַבֹּקֶר עַד בֵּין הָעַרְבַּיִם
וּמִבֵּין הָעַרְבַּיִם עַד אַשְׁמוּרָה בַּלָּיִל
הִכְבִּידָה עֲלֵיהֶן אַכְפָּהּ בְּעֹז וָחַיִל

וַתִּתְעַלַּפְנָה הַשִּׁפָחוֹת מִקֹּצֶר רוּחַ,
כְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה כֵּן לָמוֹ שַׁבָּת וָחֹדֶשׁ
לֹא שָׁבְתָה הַזְּקֵנָה גַּם בְּמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ
יוֹמָם לֹא רָפְתָה מֵאִתָּם רֶגַע לָנוּחַ;
לָאוֹר, עוֹד לֹא הֵחֵלָּה שֶׁמֶשׁ זָרוֹחַ,
עוֹד רַב אָדָם עַל מִשְׁכָּבָם יַחֲלִיפוּ כֹחַ
וּכְבָר הַשְּׁפָחוֹת — הָמוּ מֵעַי הָמוּ —
מִמִּטָּתָן לַעֲבוֹדָתָן כְּבָר הוּקָמוּ,
וְאוּלַי קָרָה יוֹם וְהַזְּקֵנָה הָאֲרוּרָה
אֶחָרָה מוֹעֲדָהּ קוּם לְרֹאשׁ הָאַשְׁמוּרָה
וְהִנֵּה שָׁם בְּבֵיתָהּ שֶׂכְוִי בַּעַל בִּינָה
וְאַךְ יִקְרָא הַגֶּבֶר וַיִּתֵּן קוֹלוֹ קוֹל רִנָּה
כֵּן חִישׁ הַזְּקֵנָה קָמָה וְגַם נִצָּבָה,
חִישׁ תַּעַל אֶת הַנֵּר, תִּלְבַּשׁ מַלְבּוּשֶׁיהָ,
וְאֶל חֶדֶר הַשְּׁפָחוֹת תְּשָׂרֵךְ רַגְלֶיהָ,
וְאִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ תָּקִיץ מִמִּשְׁכָּבָהּ,
תְּעִירֶן וּתְעוֹרֵרֶן בְּיָדָהּ הַדַּלָּה,
וְאִם לֹא תִשְׁמַעְנָה אֶל מִצְוָתָהּ הַקַּלָּה
נָכוֹנוּ שְׁפָטִים אַכְזָרִים בְּיַד הַזְּקֵנָה,
וּבְמַקֵּל תַּכֶּה שֶׁבַע לְאַחַת מֵהֵנָּה,
וְאֵין חָכְמָה וְעֵצָה נֶגֶד בַּעֲלַת אוֹב הַזֹּאת
הֵן הֵנָּה תִּתְחַנֵּנָּה וְהִיא תַּעֲנֶה עַזּוֹת,

תָּחֹגְנָה תָּנוֹעֶנָה, וְעַל אַפָּן וַחֲמָתָן
תִּפָּרַדְנָה מִמַּצָּעָן, מִמֹּתֶק שְׁנָתָן.
וְהָיָה כָּזֶה יוֹם מָחָר, אַךְ יִקְרָא הַגֶּבֶר
וְאַף חֲרָפוֹת לַשְּׁפָחוֹת, אַךְ שׁוֹד וָשֶׁבֶר,
הַזְּקֵנָה תַּכְבִּיד עוּלָהּ עַל הַנְּעָרוֹת
תַּעֲמִידֵן לַעֲבוֹדָתָן כַּאֲסִירִים בַּכּשָׁרוֹת.
הָהּ אַכְזָרִי! שֶׁכְוִי עוֹכֵר מָנוֹחַ!
הָמוּ הַנְּעָרוֹת—לוּלֵא זֶה קוֹלְךָ בַּכֹּחַ
כִּי עַתָּה יָשֵׁנּוּ עוֹד שָׁעָה אַחַת;
לָכֵן תְּכַפֵּר עָלֵינוּ בְּרִדְתְּךָ שְׁאוֹל תַּחַת.
וְעֵת נָכוֹן הַשְּׁפָחוֹת בָּחָרוּ
וְעָשׂוּ לַשֶּׂכְוִי כַּאֲשֶׁר בֵּינֵיהֶן נִדְבָּרוּ.
דִּמּוּ הָקֵל בָּזֶה עֲבוֹדָתָן כִּי קָשָׁתָה,
אֲבָל לֹא כַּאֲשֶׁר זָמְמוּ כֵּן הָיְתָה.
הָאָמְנָם הַשֶּׂכְוִי קוֹלוֹ לֹא יַשְׁמִיעַ
וְעוֹכֵר שְׁלוֹמָן כְּבָר שְׁאוֹל יַצִּיעַ;
אֲבָל מוֹרָא עָלָה עַל רֹאשׁ הַזְּקֵנָה
פֶּן תְּאַחֵר קוּם לְרֹאשׁ אַשְׁמֹרֶת הַקִּיצוֹנָה
וַתַּשְׁכֵּם לְעוֹרְרָן עוֹד בְּאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה
וְיֵשׁ אֲשֶׁר זֶה סָגְרוּ עַיִן עוֹד עֵר לְבָבָן
וְהִיא הֱקִיצָתָן וַתַּעֲמִידֵן מִמִּשְׁכָּבָן,
בְּעֵת אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם

לֹא הִשְׁמִיעוּ הַתַּרְנְגוֹלִים אֶת קוֹלָם ·

כְּמִקְרֶה הַזֶּה כֵּן יִקְרֵנוּ
בִּרְצוֹתֵנוּ לַחֲלוֹץ מִצָּרָה נַפְשֵׁנוּ
כִּמְעַט נִצַּלְנוּ מִמְּצוּקָה קַלָּה
וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּצָרָה גְדוֹלָה ·

6.

האבן והתולעת

Камень и Червякъ.

„מַה כָּל הָעִיר סוֹאֶנֶת! מַה זֹּאת?!
אוֹדוֹת הַמָּטָר“. דִּבְּרָה הָאֶבֶן עַזּוֹת,
„כֻּלָּם יָשִׂישׂוּ עָלָיו מָשׂוֹשׂ, יָרִיעוּ לִקְרָאתוֹ
עָלָיו חִכּוּ כְּבַעַל אוֹרֵחַ נִכְבָּד וְנָעִים“
„וּמַה מֶּנּוּ נִקַּח? מַה כָּל טוּבָתוֹ?
הֲלֹא רִגְעֵי רִדְתּוֹ עֲלֵי אֶרֶץ מְעַט וְרָעִים,
וְאוֹדוֹתֵנוּ כִּי יִשְׁאָלוּ, בַּאֲבָנִים יִתְבּוֹנְנוּ
מִשְׁנוֹת דּוֹר הִנֵּה לֹא נִבְחַר קִימָנוּ
וּבְנַחַת נִתְגּוֹלָלָה לְכָל יַד תְּנִידֵנוּ
וְלֹא אֶחָד יְבָרְכֵנוּ אַף לֹא יוֹדֵנוּ ·

וְלֹא לַשָּׁוְא יִשְׁפְּכוּ בוּז עֲלֵי תֵבֵל,
אָמְנָם! כֻּלָּהּ מְלֵאָה אֶפֶס וָהֶבֶל".
„הַס!", לָאֶבֶן הֵשִׁיבָה הַתּוֹלַעַת
„חָלִילָה לָּךְ מִתֵּת בַּמָּטָר מִגְרַעַת!
אַף כִּי רְגָעִים אֲחָדִים יָעִיב עֲלֵי אֶרֶץ
אֲבָל מָה רַב טוּבוֹ, יִפְרֹץ עָלֵינוּ פֶּרֶץ,
יַשְׁקֶה אֶת הָאֲדָמָה וְאֶרֶץ צִיָּה
אֶת מִבְטַח הָאִכָּר יְעוֹדֵד וְנַפְשׁוֹ חַיָּה,
מִי מָנָה הַגְּדוֹלוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה,
וְאַתָּה עַל הַשָּׂדֶה אַךְ נֵטֶל מַעֲמָסָה.

יֵשׁ מִתְהַלֵּל בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל לַעֲבוֹדָתוֹ
וּכְמוֹ הָאֶבֶן הַזֹּאת הֵטִיב לְאַדְמָתוֹ.

7.

הדוב בנחיל דבורים

Медвѣдь у пчелъ.

פַּעַם אַחַת בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב
הִתְאַסְּפָה הַחַיָּה מִסָּבִיב
וַתִּפְקוֹד אֶת הַדֹּב בְּמִשְׁמֶרֶת
לִשְׁמוֹר אֶת הַדְּבַשׁ בַּכַּוֶּרֶת.

וְאַף כִּי יָכְלָה הַחַיָּה הָבִיא הֲלוֹם
חַיָּה נֶאֱמָנָה מֵהַדֹּב לְמִינֵהוּ
כִּי יֵצֶר לֵב הַדֹּב רַק רַע כָּל הַיּוֹם
וְזוֹלֵל וְסוֹבֵא הִנֵּהוּ מֵאֵין כָּמֹהוּ ·
הֲלֹא לַגַּנָּב יֵאָמֵר: „מִי יִשְׁמְרֶךָּ?"
אוּלָם שְׁאַל נָא בְּהֵמוֹת, וְתוֹרֶךָּ!
רַבִּים דָּרְשׁוּ הַמִּשְׁמֶרֶת הַזֹּאת
וַיֵּצְאוּ בְּמַפַּח נֶפֶשׁ וְרֹאשׁ פְּרָעוֹת,
וְאַךְ בָּא הַדֹּב בְּמַעֲנֵה פִיהוּ
וַיִּמְצָא חֵן, וְעַל מִשְׁמַרְתּוֹ הִפְקִידוּהוּ,
אֲבָל מַה גָּדְלָה חַטַּאת הַדֹּב וַעֲוֹנוֹ
כִּי הִסִּיעַ אֶת כָּל הַדְּבַשׁ לִמְאוּרָתוֹ ·
בְּהִוָּדַע לַחַיָּה הָאַשְׁמָה הַזֹּאת
וַתְּהִי הַמְּלָה גְדוֹלָה עַד מְאֹד
שָׁמָּה רָגְזוּ כֻלָּם, וַתְּדַבֵּר הַחַיָּה עַזּוֹת
כִּי יְבִיאוּהוּ לַמִּשְׁפָּט יַחַד הִמְתִּיקוּ סוֹד
וַיְסִירוּהוּ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ· וְנוֹסַף עַל חַטָּאתוֹ
יְסֻגַּר הַחֹרֶף כֻּלּוֹ בִּמְאוּרָתוֹ ·
כֹּה חָרְצוּ מִשְׁפָּטוֹ קִיְּמוּהוּ וְאִשְּׁרוּהוּ
וְאֶת הַדְּבַשׁ מִכַּפָּיו לֹא הוֹצִיאוּהוּ.
הַדֹּב רָבַץ בִּמְאוּרָתוֹ בִּמְנוּחָה שַׁאֲנַנָּה,
וַיִּפָּרֵד מֵרֵעָיו מֶשֶׁךְ חֲצִי הַשָּׁנָה,

וּדְבַשׁ מִכַּפָּיו יָנַק הַזּוֹלֵל וְהַסּוֹבֵא
וַיְחַכֶּה עַד הַקַּיִץ הַשֵּׁנִי בַּמַּחֲבֵא ׃

8.

המראה והקוף

Зеркало и Обезьяна.

כִּרְאוֹת הַקּוֹף בַּמַּרְאָה אֶת תְּמוּנָתוֹ
פָּנָה אֶל הַדֹּב וַיּוֹאֶל אֵלָיו אִמְרָתוֹ.
„שׁוּר נָא לַתְּמוּנָה הַזֹּאת, אֹהֵב וָרֵעַ!
הֲנִמְצָא כָמוֹהָ בְּתֵבֵל לָרוֹעַ?
אַךְ נְכֵאִים פָּנֶיהָ, אַפָּהּ שָׂרוּעַ
לְחָיֶיהָ עֲמוּקוֹת וּזְקָנָהּ שָׁקוּעַ;
וַאֲנִי אֶת נַפְשִׁי עַל הָעֵץ תָּלִיתִי
אִם אַךְ מְעַט לַתְּמוּנָה זֹאת דָּמִיתִי.
הַאָמְנָם יֵשׁ עִמְקֵי שָׂפָה וּלְחָיַיִם
בֵּין רֵעַי אֲשֶׁר אִתָּנוּ חַיִּים
שָׂרוּעַ וְקָלוּט לֹא־יָשָׁר פָּנֵימוֹ
אַךְ מְעַטִּים הֵמָּה לֹא עָצְמוּ רָאשֵׁימוֹ“.
„וּמַדּוּעַ עַל אַחֶיךָ תָּשִׂים לִבֶּךָ“
הֵשִׁיב הַדֹּב לַקּוֹף מֵרֵעֵהוּ,
„טוֹב לַגֶּבֶר עַל נַפְשׁוֹ לָשִׂים לְבָבֵהוּ

וְעֵינֶיךָ יָשָׁר יֶחֱזוּ אֶת פָּנֶיךָ" ·
אוּלָם הַעֲצַת הַדֹּב וּמַחְשַׁבְתּוֹ קָמָה ? ·

רַבִּים כָּאֵלֶּה רָאִיתִי עֲלֵי אֲדָמָה ·
וְכָל הַנְּגָעִים אָדָם רוֹאֶה בְּרֵעֵהוּ
וְלֹא יִתְבּוֹנֵן עַל נִגְעֵי נַפְשֵׁהוּ ·
כַּמִּקְרֶה הַזֶּה רָאֲתָה עֵינִי תְּמוֹל
כִּי מְנַשֶּׁה אֹהֵב שׁוֹחַד יָדְעוּ כֹּל ,
וְכַאֲשֶׁר קָרָה מִקְרֶה כָּזֶה לְפָנֵיהוּ
קָרַץ עֵינָיו עַל אֶפְרַיִם רֵעֵהוּ ·

9.

הזבוב והרועה

Комаръ и Пастухъ.

הָרוֹעֶה בְּבָטְחוֹ עַל כְּלָבָיו לֹא אִלְּמִים
שָׁכַב עֲלֵי דֶשֶׁא תַּחַת צֶאֱלִים לְהַרְגִּיעַ
הַנָּחָשׁ בְּהַבִּיטוֹ זֹאת בְּפָנִים נִזְעָמִים
זָחַל וּבָא וּבַחֲמַת אַרְסוֹ עָדָיו הִגִּיעַ ,
וְכִמְעַט הוֹרִיד שַׁחַת אֶת בֶּן הָעֳנִי
לוּלֵא חַס הַזְּבוּב עַל הָרוֹעֶה צֹאנֵהוּ
וַיָּעַף אֵלָיו וּבְכָל עֹז יִשְׁכֵּהוּ

וַיִּקַץ הָרוֹעֶה וַיְשַׁשֵּׁף רֹאשׁ הַצִּפְעוֹנִי ,
אַךְ טֶרֶם הִתְרוֹנֵן הָרוֹעֶה מִשְּׁנָתוֹ
נַיָּךְ וַיְמוֹלֵל גַּם אֶת מַצִּיל חַיָּתוֹ ·

שְׁמַע נָא, לְדִבְרֵי אֹזֶן הַט
הֵן מְשָׁלִים כָּאֵלֶּה רָאִיתִי לֹא מְעַט ,
כַּאֲשֶׁר הַחַלָּשׁ לְגִבּוֹר פָּקַח עֵינַיִם
לְהוֹרוֹת לְפָנָיו אֶת דֶּרֶךְ הַחַיִּים
בְּמַעֲשֶׂה קַל אוֹ אֹמֶר וּמִלָּה
כִּגְמוּל הַזְּבוּב הֵשִׁיבוּ לוֹ גְּמוּלָה ·

10.

האכר והמות

Крестьянинъ и Смерть.

עָנִי זָקֵן עַל פָּנָיו מַרְאֶה שְׁחוֹרָה:
מְקוֹשֵׁשׁ עֵצִים בְּיוֹם קֹרַח נוֹרָא
נָשָׂא אֲגֻדַּת עֵצִים נֵטֶל מַעֲמָסָה
דָּמוֹ נִקְפָּא גְּבוּרַת יְמִינוֹ נָשְׁתָה .
מִמַּחְסוֹר וְרָעָב סָבַל כָּל יָמֵיהוּ
יִשְׁכּוֹן מַרְאֶה עֶצֶב עַל פָּנֵיהוּ
וּכְבָר שִׁלַּח רָזוֹן בַּעֲצָמָיו הַנִּחָרוֹת

פָּנָיו כִּפְנֵי שׁוֹכְנֵי שְׂדֵה הַקְּבָרוֹת ·
וְכֹה נָשָׂא הַמַּשָּׂא עַד אֶפֶס כֹּחַ
וַעֲצוּת שָׂם בְּנַפְשׁוֹ לְהִנָּפֵשׁ לָנוּחַ
וּלְמַעַן הִתְחַזֵּק מְעַט וְלִפְרֹץ פָּרֶץ
הוֹרִיד מַשָּׂאוֹ מִשִּׁכְמוֹ לָאָרֶץ —
הוֹרִידוֹ מַטָּה וּשְׂפָתָיו תַּבַּעְנָה :
„הָהּ ! חַיַּי מָרִים כְּרֹאשׁ וְלַעֲנָה
מַחְסוֹר וְחֶרְפַּת רָעָב מֵעוֹדִי שָׂבַעְתִּי
מִנְּדֶה בְּלוֹ וַהֲלָךְ מִנְּעוּרַי לֹא גָרַעְתִּי ,
גַּם נֵטֶל הָאִשָּׁה וּמַשָּׂא הַבָּנִים
עַל שִׁכְמִי הֵמָּה כְּמַשָּׂא אֲבָנִים
לֹא שָׁבַת נֹגֵשׂ , לֹא שָׁבְתָה מַדְהֵבָה ,
הֲרָאִיתִי מֵעוֹדִי יוֹם אֶחָד בַּטּוֹבָה ?"
וּבְהִתְאוֹנְנוֹ עַל רוֹעַ גַּדּוֹ וּמִשְׁטָרוֹ
קָרָא אֶת הַמָּוֶת ; וְהוּא אַחֲרֵינוּ
הִנֵּה הוּא עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ
וּכְרֶגַע בָּא , וְכֹה הָיָה דְבָרוֹ :
„לָמָּה קָרָאתָ לִּי מִסְכֵּן זָקֵן־עָנִי ?
אֶת קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי וּלְמִצְוָתְךָ הִנֵּנִי" .
בִּרְאוֹת הַזָּקֵן אֶת רַב הָעֵינַיִם ,
וַיֵּאָנֵק דֹּם בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם ,

חִיל כַּיּוֹלֵדָה אֲחָזוֹ, אֵימָה וָפַחַד ,
טֶרֶם חִבֵּר שְׁתֵּי דְלָתוֹת אֵלֶּה יַחַד :
„קְרָאתִיךָ מִצָּרָה לִי, עָזְרֵנִי נָא אָבִי
לְהַגְבִּיהַּ עַל שִׁכְמִי אֶת נֵטֶל יְהָבִי“ .

מֵהַמָּשָׁל הַזֶּה נוּכַל לָדַעַת
כִּי מָוֶת נִבְחַר בְּכָל מִגְרַעַת.

11.

פרש

Рыцарь.

פָּרָשׁ אַבִּיר הָיָה בְּשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת
אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ חָשְׁקָה רִיב לָחֶם וּקְרָב
לִקְרַאת הָאֹבוֹת חָגַר חֶרֶב פִּיפִיּוֹת
וַיִּלְבַּשׁ שִׁרְיוֹן וְכֹבַע וּכְלֵי נֶשֶׁק רָב
וַיְצַו לְהַקְרִיב אֶת סוּסֵהוּ הַמִּסְדְּרוֹנָה ,
עַד לֹא רָכַב עַל הַכַּר חָשַׁב רִאשׁוֹנָה
וְטֶרֶם לַמִּלְחָמָה אֶת פְּעָמָיו יָרִים
לְדַבֵּר עַל לֵב סוּסוֹ אֵלֶּה הַדְּבָרִים .
„שְׁמַע נָא סוּסִי ! סוּס נֶאֱמָן לְפָנַי אַתָּה

שמע נא מלי כאשר עד הנה שמעת
מהרה רוצה אל אשר יביטו עיניך
בהרים ברכסים שים פעמיך
תדק הרים וכמוץ אותם תשים
הלא כמוני תדע חקי הפרשים
וכאשר נכה בחרטמים הגבורים
ורדפם כאשר תעשינה הדבורים
ובת מלך כתים אארש לי לאשה
ומלכים אכריע ארבעה וחמשה ,
או אז לא אשכח גמולך גם אני
בכבוד אנחל תקח שכם כמוני
משכרתך מאתי תהי שלמה
ארוה אצוה לך לבנות כחומה
בפטורי ציצים אתאר את החיץ
וכבר כלה משקה אנבל לך בקיץ ,
אז כאשר נעשה לנו שם בגבורים
לא במסכנות כעת תאכל שעורים
ועל עבדי אצו תת לך מאכל אפים
ורוב דבש אמהל בשתותך המים" .
ויהי הגבור טרם כלה לדבר
וידלג על כר הסוס וחילים יגבר
ומתנו ורסנו שלח מידהו

וְהַסּוּס לֹא פָּנָה
אָנֶה וְאָנָה
לֹא לִימִינוֹ וְלֹא לִשְׂמֹאלֵהוּ
וְאַךְ לָבַשׁ רַעְמָה וַיָּרָץ מְהֵרָה
יָשָׁר נֹכַח פָּנָיו אֶל הָאֻוּרָה.

12.

האדם והצל

Тѣнь и Человѣкъ.

קַל הַדַּעַת חָפֵץ אֶת צִלּוֹ בְּכַפּוֹ קַחַת
וַיֵּט יָדוֹ אֵלָיו, וְהַצֵּל נִשְׁמַט מִפָּנֵיהוּ
הָאִישׁ הִרְחִיב צַעַד לְמַעַן הַשִּׂיגֵהוּ
אֲבָל גַּם הַצֵּל הִגְדִּיל עֲקֵבָיו כְּאַחַת.
וַיּוֹאֶל הָאִישׁ לָרוּץ אַחֲרָיו בַּחֲמַת רוּחַ
אַךְ גַּם הַצֵּל לֹא יִשְׁקוֹט וְלֹא יָנוּחַ.
וַיַּרְא כִּי לֹא יָכוֹל הַשִּׂיגֵנוּ
וַיִּפֶן עֹרֶף וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ,
וַיְהִי הוּא אֲחוֹרַנִּית שָׂם עֵינֵיהוּ
וַיַּרְא כִּי הַצֵּל רוֹדֵף אַחֲרֵיהוּ.

יְפוֹת תֹּאַר ! רַבּוֹת פְּעָמִים אָזְנַי שָׁמָעָה . . .
וּפֶן תֹּאמַרְנָה כִּי אֹדוֹתֵיכֶן אֲדַבֵּרָה
חָלִילָה לִּי , הֵן מַחְסוֹם לְפִי אֶשְׁמֹרָה .
אֲבָל בֶּגֶּד כְּמוֹ בַּצֵּל רָאִיתִי רָעָה ,
יֵשׁ יֶאֱזוֹר חַיִל יִרְדּוֹף תָּמִיד הֶבֶל
וְלֹא יַשִּׂיג אֶת הַגֶּד עֲלֵי תֵבֵל ,
וְיֵשׁ יִפְנֶה עֹרֶף יִבְרַח מִמֶּנּוּ
וְהַגָּד יִרְדּוֹף אַחֲרָיו לְהַשִּׂיגֶנּוּ .

13.

האכר וקרדומו

Крестьянинъ и Топоръ.

בִּבְנוֹת לוֹ בַּיִת כַּעַם הָאִכָּר כַּעַס
עַל קַרְדֻּמּוֹ אֲשֶׁר לֹא קִלְקֵל פָּנֵיהוּ
וְהוּא בְּיָדוֹ הִשְׁחִיתוֹ בִּבְלִי דַעַת
וְעַל הַגַּרְזֶן יִזְעַף לִבֵּהוּ ,
וַיְקַלֵּל וַיְחָרֵף אֶת קַרְדֻּמּוֹ
כִּי מְצוֹא תוֹאֲנוֹת רַבּוֹת עִמּוֹ .
„עֶצֶב נִבְזֶה , זָעַק הָאִכָּר פַּעַם אַחַת
בְּאַוָּתִי וְאֶשְׁלָכְךָ בְּאֵר שַׁחַת
וּמֵעַתָּה תִּהְיֶה אַךְ לְשָׁמִיר וָשַׁיִת

וַאֲנִי בְּחָכְמָתִי וּבְשֶׁמֶן יְמִינִי
אֶבְנֶה לִּי בַּיִת
גַּם בְּשַׁכִּינִי״.
„הִנְנִי בְּיָדְךָ אֲדֹנִי״
הֵשִׁיב הַקַּרְדֹּם בְּלֵב טוֹב
„כֵּן גּוֹרַל כָּל בֶּן עוֹנִי כָּמוֹנִי,
וּכְחֶפְצְךָ כִּי חָטוֹב!
יָדַעְתִּי כִּי תִנָּחֵם בָּאַחֲרוֹנָה
אִם תַּקְהֶה פָּנַי בְּשָׁמִיר וָשָׁיִת,
וּבִבְנוֹתְךָ לְּךָ מְעוֹנָה
לֹא בְּשַׁכִּין תִּבְנֶה לְּךָ בַּיִת״.

14.

הארי והזאב

Левъ и Волкъ.

הָאֲרִי לַאֲרֻחַת הַצָּהֳרָיִם
טָרַף וְאָכַל אֶת אַחַד הַגְּדָיִים.
וְהִנֵּה שָׁם כֶּלֶב בֶּן שָׁנָה
הוֹלֵךְ וּבָא אָנָה וָאָנָה.
וְנַתַח קָטָן חָטַף מִשֻּׁלְחָן מַלְכֵּהוּ
מִכַּפֵּי הָאֲרִי מִבֵּין צִפָּרְנֵהוּ.

וְלֹא זָעַף הַמֶּלֶךְ עָלָיו מְאוּמָה ׳
לֹא נָשָׂא עָלָיו חֶרְפָּה וּכְלִמָּה ·
וְעוֹד אָצַל לוֹ מֵהָאֹןן הַבְּדַל,
כִּי קָטָן הָיָה הַכֶּלֶב רָז וָדַל.
וַיַּרְא הַזְּאֵב וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו יְהָבוֹ ׳
„לֹא אַמִּיץ כֹּחַ הוּא“ חָרַשׁ לְבָבוֹ.
אִם כֹּה עָנָו וְשָׁפָל הִנֵּהוּ.
וַיּוֹשֶׁט גַּם הוּא אֶל הַגְּדִי כַּפֵּהוּ.
אֲבָל מַה מְּאֹד גָּדַל הַפַּחַד וְהַכְּאֵב,
כִּי בְּכַפֵּי הַלָּבִיא נָפַל הַזְּאֵב,
וּבַחֲמַת אַפּוֹ קְרָעָהוּ לִגְזָרִים
בְּאָמְרוֹ אֵלָיו אֵלֶּה הַדְּבָרִים:
„רֵעִי! מַה מְּאֹד בְּשָׁפְטְךָ שָׁגִיתָ
עֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂה הַכֶּלֶב רָאִיתָ
הֵן הַכֶּלֶב קָטָן וָדַל הִנֵּהוּ
לָכֵן חַסְתִּי עָלָיו עָבַרְתִּי עַל פִּשְׁעֵהוּ;
וְאַתָּה גָּדוֹל וְיוֹדֵעַ הִנְּךָ
וְלֹא אוּכַל עֲבוֹר עַל פִּשְׁעֲךָ“.

15.

הכלב, האדם החתול והנץ

Собака, Человѣкъ, Кошка и Соколъ.

הַכֶּלֶב, הַנֵּץ, הֶחָתוּל וְהָאָדָם,
בְּרִית מֶלַח עוֹלָם כָּרְתוּ לְכָל יְמֵיהֶם,
בְּרִית אַמִּיץ וְחָזָק בְּכָל נַפְשׁוֹתֵיהֶם,
וְחֵלֶק כְּחֵלֶק חָלְקוּ מִשְׁלַח יָדָם,
אָז נִשְׁבְּעוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ
עֲזוֹר חַד אֶת אָח בְּכָל נַפְשֵׁהוּ,
פַּעַם אַחַת יָצְאוּ לָצוּד צֵידָה
וַיַּרְחִיקוּ מִמְּקוֹם מְכוּרוֹתֵיהֶם,
וַיְעַנּוּ כֹּחָם וַתִּתְעַלַּף הָעֵדָה
וְעַל יַד הַנַּחַל מָצְאוּ יְדֵיהֶם.
שָׁם נָחוּ כֻּלָּם קָרְסוּ כָּרְעוּ בֶרֶךְ,
שָׁם שָׁכְבוּ עֲמֵלִים מֵעֲמַל הַדֶּרֶךְ,
שָׁם יָשְׁנוּ נִרְדָּמוּ נָמוּ שְׁנָתָם.
וּפִתְאֹם דֹּב אוֹרֵב בָּא לִקְרָאתָם
וּמְשַׁחֵר לַטֶּרֶף יָרִיעַ מַר צוֹרֵחַ
וַיְפַשֵּׂק מַלְקוֹחָיו, לוֹעָיו כַּקֶּבֶר פּוֹתֵחַ.
וַיְהִי כִּרְאוֹתָם הַפִּיד וְהַשֶּׁבֶר,
בָּרְחוּ הֶחָתוּל לַיַּעַר, הַנֵּץ — לָרוּחַ,

וְכִמְעַט טָרוֹף טֹרַף הַגֶּבֶר ,
לוּלֵא הַכֶּלֶב הַנֶּאֱמָן אֵשׁ הֵפִיחַ
וַיָּקָם הַכֶּלֶב וַיִּתְגָּר מִלְחָמָה
עִם הַדֹּב הָאַמִּיץ כְּנָמֵר וָלַיִשׁ
וְלֹא הִתְבּוֹנֵן עַל רוֹעַ מַצָּבוֹ שָׁמָּה ,
יָשֵׂם מִצְחוֹ כִּנְחוּשָׁה וְלִבּוֹ כַּשַּׁיִשׁ .
כָּכָה נִלְחֲמוּ עֵת אֲרֻכָּה
בְּמִלְחֶמֶת תְּנוּפָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה .
וְאַף כִּי רָאָה אַחֲרִיתוֹ רַע וָמַר
עַז הַנֶּפֶשׁ לֹא יִשְׁקוֹט וְלֹא יָנוּחַ
וּכְגִבּוֹר בַּמִּלְחָמָה לְמוּלוֹ הִתְמַרְמַר
עַד נָפַל שָׁדוּד וַתֵּצֵא מִמֶּנּוּ הָרוּחַ .
וְהָאָדָם , לְבָשְׁתֵּנוּ , לֹא רַבִּים בָּאֲדָמָה
כַּכֶּלֶב הַנֶּאֱמָן הַזֶּה הֱיוֹת יֶחְכָּמוּ ,
וַיַּחְתּוֹף קַשְׁתּוֹ אֲשֶׁר הֵנִיחַ שָׁמָּה
וַיְמַלֵּט עַל נַפְשׁוֹ בְּעוֹד הֵם נִלְחָמוּ .

בְּכָל עֵת יִתְרָאֶה כְּאוֹהֵב הָרֵעַ
וְנֶאֱמָן רוּחַ אַךְ בְּעֵת צָרָה יִוָּדֵעַ .
אַךְ מַה מְּעַטִּים הֵמָּה עֲלֵי חָלֶד
וְאָח לְצָרָה אוּלַי עוֹד יִוָּלֶד .
וְגַם זוֹ רָאִיתִי רַבָּה הָרָעָה

כִּי כַּכֶּלֶב הַנֶּעֱזָב אִישִׁים אֶרְעֶה,
אֲשֶׁר אֶת רֵעָם הַפּוֹדָם מִצָּרָה,
אֲשֶׁר פָּתַח לִפְנֵיהֶם דֶּלֶת מְסֻגָּרָה
אֶת רֵעַ זֶה הַמַּצִּיל וְהַמּוֹשִׁיעַ
בְּעֵת תְּבוֹאֵהוּ רָעָה אוֹתוֹ יִזְנָחוּ,
וּבַחֲרָפוֹת יָעֶזוּ אוֹתוֹ לְהַשְׂבִּיעַ
וּכְלִמּוֹת וָרֹק מִפָּנָיו לֹא יֶחְשָׂכוּ ·

16.

מחלת הרגלים והשממית

Подагра и Паукъ.

הַשְּׂמָמִית וּמַחֲלַת הָרַגְלַיִם
הֵנָּה לַעֲלוּקָה בָּנוֹת שְׁתַּיִם
לַפָּאנְטוֹן זֹאת הוֹדִיעַ וְהִשְׁמִיעַ ·
אִם אֱמֶת יֶהְגֶּה אוֹ שֶׁקֶר יַבִּיעַ
אֶחְשׁוֹב לַמִּשְׁפָּט כִּי לְאִישׁ נָבוֹן כָּמֹהוּ,
בִּמְשָׁלִים לֹא נָטַל עָלָיו תֵּת עֵדֵיהוּ,
לָכֵן אֲנִי מַאֲמִין בְּאֹמֶן אֱמוּנָה
כִּי גַם שְׁתֵּיהֶן בְּנוֹת תָּפְתֶּה הֵנָּה,
וַתִּגְדַּלְנָה הַבָּנוֹת וְתוֹר הִגִּיעַ
מְצוֹא לְמַעֲנָן מְקוֹם מָנוֹחַ לְהַרְגִּיעַ,

(כָּל אַב לַבָּנוֹת יָחִישׁ יָאִיצָה
הַבָּנוֹת הַגְּדוֹלוֹת לְשַׁלַּח הַחוּצָה),
וַתְּשַׁלַּח הַתָּפְתֶּה אֵלֵינוּ אֶת בְּנוֹתֶיהָ,
וַתֹּאמַר, לֵכְנָה בְּנוֹתַי עֲלֵי אֲדָמָה,
וּבֵינֵיכֶן תֵּחָלֵק הָאָרֶץ לִגְבוּלוֹתֶיהָ;
וְהַרְעִימוּ וְהַדְאִיבוּ אֶת הָאָדָם שָׁמָּה;
הֱיוּ לָמוֹ פִּיד וָכִיד אֵיד וּמְגֶעֶרֶת,
אֶבְטַח כִּי אֶנְחַל מִכֶּן כָּבוֹד וְתִפְאֶרֶת,
זְכוֹרְנָה כִּי מִן הוּא וּלְיָמִים יֻצָּרוּ
כֵּן יָקוּם כַּאֲשֶׁר עַתָּה תִּבְחָרוּ,
וּרְאוּ! שָׁם בָּתֵּי חוֹמָה עַד שָׁמַיִם
רַחֲבֵי יָדַיִם, שָׁם עֹשֶׁר וָיֹפִי —
וְשָׁם בָּתִּים נְמוּכֵי קוֹמָה קִצְרֵי דְלָתַיִם
שִׁפְלֵי יָדַיִם, שָׁם צָרָה מַחְסוֹר וָדֹפִי“.
„אֵין לִי חֵפֶץ בְּבָתִּים צָרִים שִׁפְלֵי קוֹמָה“.
אָמְרָה הַשְּׁמָמִית — „וְלִי אֵין חֵפֶץ בַּחוֹמָה“.
אָמְרָה הַפַּדַּגְרָא, תִּשְׁכּוֹן שָׁם אֲחוֹתִי;
בַּכְּפָר אֵין רוֹכֵל וְרוֹקֵחַ, וְזֹאת הַמַּרְגּוֹעַ;
וְשָׁם הָרוֹפְאִים יִרְדְּפוּ אוֹתִי,
וִיגָרְשׁוּנִי מִבֵּית נָדִיב וָשׁוֹעַ“.
וּכַאֲשֶׁר אָמְרוּ אֲחוֹת הַשְּׂפָתַיִם
כֵּן עָשׂוּ וַתָּבֹאנָה עֲלֵי הָאֲדָמָה.

וַתִּבְחַר לָהּ הַשְּׂמָמִית חוֹמָה רָמָה,
בְּבֵית נָגִיד מוֹשֵׁל בְּרִבְבוֹתָיִם.
וְעַל כָּל פִּנּוֹת קוֹרוֹת הַחוֹמָה
וְעַל הָאָרוֹן הַמְּשֻׁבָּץ בְּרָאמוֹת וְגָבִישׁ
שָׂם אָרְגָה קוּרֶיהָ מַעֲשֵׂה עַכָּבִישׁ
וַתִּשְׁבְּ שְׁבִי זְבוּבִים רַב לִמְקוֹמָהּ;
לוּלֵא בָּאָה הַשִּׁפְחָה וּמַטְאֲטֵא בְּיָדֶיהָ
וַתְּכַבֵּד אֶת הַשְּׂמָמִית וְאֶת קוּרֶיהָ.
וַתַּעְתֵּק מִשְׁכָּנָהּ בֵּין תַּנּוּר וְכִירַיִם
וְגַם מִשָּׁם הוֹרִידוּהָ אַרְצָה אַפָּיִם.
הַשְּׂמָמִית נוֹעַ תָּנוּעַ אָנָה וְאָנָה
מִמָּקוֹם לַמָּקוֹם תַּסִּיעַ מִשְׁכָּנָהּ.
אֲבָל מָנוֹחַ וּמַרְגּוֹעַ לֹא מָצָאָה,
כִּי בְכָל מָקוֹם תְּאֻנֶּה אֵלֶיהָ רָעָה.
וּכִמְעַט יָבֹא עַל נַפְשָׁהּ הַקֵּץ
עֵת יוֹרִיד הַמְשָׁרֶת אֶת קוּרֶיהָ לָאָרֶץ.
הַשְּׂמָמִית בְּמִגִנַּת לֵב שָׂמָה פָּנֶיהָ
לְהִתְרָאוֹת אֶת אֲחוֹתָהּ דַּעַת מַעֲשֶׂיהָ;
״הִנֵּה אַךְ טוֹב וְשָׁלוֹם מָצְאָה אֲחוֹתִי
אָמְנָם לֹא תֵדַע מִכָּל הַמּוֹצְאוֹת אוֹתִי״.
וַתָּבֹא וַתִּתְוַדַּע לַאֲחוֹתָהּ בַּכְּפָר,
אֲבָל גַּם לַאֲחוֹתָהּ רַק רַע וָמָר.

הָאִכָּר יַעֲבִידֶנָּה בְּכָל עֲבוֹדַת פָּרֶךְ
יַחְטוֹב עֵצִים, יַעֲנֶה כֹחוֹ בַּדֶּרֶךְ,
כִּי מוֹרָשָׁה הִיא בְּיַד בְּנֵי הַכְּפָרִים
כֵּן שָׁמְעוּ אִישׁ מִפִּי אִישׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים:
„כַּאֲשֶׁר תַּעֲבִיד אֶת הַפַּדַּגְרָא וּתְעַנֶּיהָ,
כֵּן חִישׁ תֵּלֵךְ וְתַעֲזוֹב אֶת בְּעָלֶיהָ“:
„לֹא טוֹב שֶׁבֶת בַּכְּפָר, אָמְרָה מְדִיבַת הָרַגְלַיִם
עַל רָעָתִי כִּי רַבָּה עֵינִי יוֹרְדָה מַּיִם“.
הַשְּׁמָמִית כִּי שָׁמְעָה שְׁמוּעָה הַמַּעֲצִיבָה
שָׂמְחָה עַל הָרָעָה כְּעַל בְּשׂוֹרָה טוֹבָה,
וַיֹּאמְרוּ לְהָמִיר נַחֲלַת אֲבוֹתֵיהֶן.
הַשְּׁמָמִית בָּאָה אֶל בֵּית עוֹבֵד אֲדָמָה,
וַתְּמַלֵּא בֵיתוֹ קוּרֶיהָ בְּיַד רָמָה
וַתֶּאֱרוֹג עַל הַקִּירוֹת וְעַל פִּנּוֹתֵיהֶן.
גַּם הַפַּדַּגְרָא אֶת הַכְּפָר זָנָחָה
וַתִּסַּע וַתָּבֹא אֶל עִיר הַמַּמְלָכָה
וְלַמָּעוֹן בָּחֲרָה לָהּ חוֹמָה רָמָה
וּבְרֶגֶל בְּעָלֶיהָ אֶת מִשְׁכָּנָהּ שָׂמָה;
וּכְמוֹ בְגַן עֵדֶן תִּשְׂבַּע מַמְתַּקִּים
וְלֹא תֵרֵד מִן הַכָּרִים הָרַכִּים.
וּמִן אָז לֹא רָאוּ אִשָּׁה אֶת אֲחוֹתָהּ,
כָּל אַחַת מֵהֵנָּה בְּחֶלְקָהּ שָׂמֵחָה,

בַּחֲלִיפַת מִשְׁמַרְתָּן כָּל אַחַת צָלֵחָה
שְׂמֵחָה בְּבֹאָהּ, שְׂמֵחָה בְּצֵאתָהּ.
הַשְּׁמָמִית בְּבָתִּים בְּלִי נְקִיִּים,
וּמַכְאֹבַת הָרַגְלַיִם בְּבָתֵּי עֲשִׁירִים וִידֻעִים.
שָׁפְרָה עֲלֵיהֶן נַחֲלָתָן גַּם שְׁתֵּיהֶן
בְּהַחֲלִיפָן וּבַהֲמִירָן אֶת מִשְׁמְרוֹתֵיהֶן.

17.

הארי והשועל

Левъ и Лисица.

הַשּׁוּעָל פָּגַשׁ אֶת הָאֲרִי הָאַבִּיר,
וְכִמְעַט יָצְאָה נַפְשׁוֹ מִפַּחַד,
אֲבָל לֹא עָבְרָה עֵת כַּבִּיר
וְעוֹד הַפַּעַם נִפְגְּשׁוּ שְׁנֵיהֶם יַחַד
אוּלָם בַּשְּׁנִיָּה לֹא גָדְלָה הַחֲרָדָה
כְּמוֹ בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה,
וּבַשְּׁלִישִׁית כָּלְתָה בַּכֹּל הָרְעָדָה
עַד כִּי נִדְבְּרוּ יַחַד לָאַחֲרוֹנָה.

גַּם נַחְנוּ נִפְחַד מֵאִישׁ וְחִיל יֹאחֲזֵנוּ
כָּל עוֹד לֹא רָאִינוּהוּ בְּעֵינֵינוּ.

18.

זרע כשות

Хмѣль.

בַּגַּן זָרוּעַ בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב
עַל שְׂחִיף־עֵץ רָם הַקּוֹמָה
סָבְכוּ עַנְפֵי כְּשׁוּת מִסָּבִיב
וְאַלָּה רָמָה לֹא רָחוֹק מִשָּׁמָּה ·
„מַה תִּסְכּוֹן וְתוֹעִיל הָאַלָּה
וְאַף אִם הִיא מְאֹד גְּדוֹלָה ?"
כֵּן־עַל הָאַלָּה דִּבֵּר קָשׁוֹת
אֶל־עֵץ הַדַּק, זֶרַע הַכְּשׁוּת,
„הֲתִשְׁוֶה הָאַלָּה אֶל תִּפְאַרְתֶּךָ ?
הֲלֹא נַעֲלֵיתָ מְאֹד בְּיִשְׁרַת גָּדְלֶךָ !
וְאַף כִּי בַּעֲלַת עָלִים רַבִּים הִנֶּהָ
וְקוֹמָתָהּ מְאֹד גְּבֹהָה וְרָמָה
אֲבָל מַה מָּשְׁחַת מַרְאֶהָ ?
וּמַדּוּעַ תִּשָּׂא אוֹתָהּ הָאֲדָמָה ?"
אֲבָל יָמִים שִׁבְעָה עוֹד לֹא עָבָרוּ
וְהָעֲבָדִים בְּמִשְׁעַן הַכְּשׁוּת אֵשׁ בָּעֲרוּ
וְהָאַלָּה עַל מְקוֹמָהּ נִצָּבָה גְּדֵלָה צַמֶּרֶת
שִׁלְּחָה שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּהִי לְגֶפֶן אַדֶּרֶת,

סְבִיבָהּ סָבְבוּ הַכְּשׁוֹת בְּרוּחַ אַחֶרֶת
יְהַלְלוּ אֶת הָאַלָּה וְיָפְיָהּ בְּשִׁירֵי תִפְאֶרֶת׃

כֵּן דֶּרֶךְ הֶחָנֵף וּמַעֲשֵׂהוּ
כָּל הַיּוֹם יְדַבֵּר אַךְ רָעָה עָלֶיךָ
וְאַף לַשָּׁוְא תֵּיטִיב דַּרְכְּךָ וּפָעָלֶךָ
אַךְ לַשָּׁוְא תְּקַוֶּה מְצוֹא חֵן בְּעֵינֵהוּ,
וְאַף אִם יַרְחִיב ה׳ אֶת גְּבוּלֶךָ
הִנֵּה הוּא הָרִאשׁוֹן עַל סַף בֵּיתֶךָ׃

19.

הפיל בהצלחתו

Слонъ въ случаѣ.

בְּעֵינֵי הָאֲרִי מָצָא הַפִּיל חֵן
וַיֵּצֵא הַקּוֹל בֵּין כָּל חַיְתוֹ יַעַר,
וַתָּחֶל הַחַיָּה לַחֲקוֹר אַחֲרֵי כֵן
מַדּוּעַ מָצָא חֵן הַפִּיל הַבַּעַר?
„הֵן לֹא תֹאַר לוֹ וְלֹא תִפְאֶרֶת;
וְאִם נִרְאֵהוּ וְלֹא נֶחְמְדֵהוּ“,
כֵּן אָמְרָה חַיָּה אַחַת לָאַחֶרֶת
„וּמַדּוּעַ בְּחָרוֹ הָאֲרִי וַיְקָרְבֵהוּ?“.

„לוּ הָיָה זְנָבוֹ כִּזְנָבִי
גָּדוֹל וְשָׁמֵן כְּאַלְיָתִי הַשְּׁמֵנָה
גַּם אָז לֹא תָמַהּ לְבָבִי" .
אָמַר הַשּׁוּעָל בְּהֲנִיעוֹ זְנָבוֹ הֵנָּה וָהֵנָּה .
„וְאִלּוּ כְּצִפָּרְנַי הָיוּ לוֹ צִפָּרְנַיִם" .
עָנָה וְאָמַר אֶל רֵעָיו הַזְּאֵב
גַּם אָז לֹא הִתְפַּלְּאוּ הַחַיִּים
לֹא קִנְאוּ בוֹ , לֹא גָדַל הַכְּאֵב .
„הַאִם לֹא מָצָא חֵן בִּגְלַל הַשִּׁנַּיִם ?"
עָנָה חֶלְקוֹ גַּם הַשּׁוֹר ,
אָמְנָם חֲשָׁבָם הָאֲרִי לְקַרְנַיִם
גְּבוֹהִים וְעוֹמְדִים בְּמִישׁוֹר" .
„הֵן כֻּלְּכֶם טוֹפְלֵי שִׂיחוֹת
בּוֹעֲרִים אֱוִילִים וְלֹא תֵדְעוּ זֹאת" ;
הֵרִים הַחֲמוֹר קוֹלוֹ קוֹל עַזּוּת
וַיָּנִיעַ אָזְנָיו הָאֲרוּכּוֹת .
„אַךְ אֲנִי אֶפְתּוֹר לָכֶם הַחִידָה
רַק בִּגְלַל אָזְנָיו מָצָא חֵן" .

תְּהִלַּת רֵעֵינוּ לִפְעָמִים נַגִּידָה
יַעַן גַּם בָּנוּ נִמְצָא חֵן .

20.

העב

Туча.

עַל כִּבְרַת אֶרֶץ עֲיֵפָה לִמְטַר שָׁמַיִם
הִתְנַשֵּׂא עָב כָּבֵד בְּחַשְׁרַת מַיִם ;
אֲבָל גַּם רְסִיס אֶחָד לֹא הוֹרִיד לָאֲדָמָה
וַיַּגְשֵׁם גֶּשֶׁם מֵימָיו אַךְ הַיָּמָּה ,
וְלִפְנֵי הָהָר הִתְהַלֵּל בְּרוּחוֹ הַנְּדִיבָה .
„מָה הַגְּדוֹלוֹת עָשִׂיתָ , אוֹ מַה תֵּיטִיבָה ?“
אָמַר הָהָר אֶל הַמִּתְהַלֵּל בְּשֶׁקֶר הָעָב ,
„הֲלֹא יִכְאַב לֵב אֱנוֹשׁ רְאוֹת מַעֲשֶׂיךָ ,
לוּ אֶל הָאָרֶץ הוֹרַדְתָּ מִטְרוֹת עֻזֶּךָ
וַתּוֹשַׁע אָדָם וּבְהֵמָה , וַיּוֹדוּךָ צָבָא רָב !
אֲבָל הַיַּמִּים מְלֵאֵי מַיִם גַּם בִּלְעָדֶיךָ“ .

21.

הנחש ולשון רמיה

Клеветникъ и Змѣя.

אַךְ לַשָּׁוְא מִשְׁפָּט יֶחֱרָצוּ ,
כִּי הַשֵּׁדִים אֶת הָאֱמֶת לֹא יַעֲרִיצוּ .

אָמְנָם מֵאֲמֶת וּנְכֹחָה יוֹדְעִים
אֶל נָכוֹן גַּם הַשֵּׁדִים,
וּלְמַעַן בָּאֵר הֵיטֵב מִלָּי
הַטּוּ נָא אָזְנֵיכֶם וְשִׁמְעוּ אֵלַי:
בִּמְקוֹם חֹשֶׁךְ אֲפֵלָה וּבְלִי סְדָרִים,
בִּמְקוֹם צָרָה וְצוּקָה וְאֶמֶשׁ נוֹרָא,
הַנָּחָשׁ וְאִישׁ לָשׁוֹן בָּאוּ בִדְבָרִים
לְמִי הַיִּתְרוֹן לְמִי הַבְּכוֹרָה? •
הֵן יָדוּעַ נֶגַע כִּי הַבְּכוֹרָה בְּגֵי הִנֹּם
לְרָשָׁע הַמְסֻכָּן וּמְלַמֵּד הָרֶע,
לְהַפּוֹרֵשׂ רֶשֶׁת לְנָקִי וְצַדִּיק חִנָּם
וְעַל טוֹב הַלֵּבָב וְעָנָו. חַרְמוֹ יִשְׁתָּרֵעַ •
וַיְהִי הֵמָּה נְדוֹנִים וְהַמְּרִיבָה מִתְלַקַּחַת
מִפִּי הָאָדָם וּמִפִּי הַנָּחָשׁ בִּגְאוֹנוֹ,
וַתְּהִי הֲמֻלָּה גְדוֹלָה שָׁם בַּשַּׁחַת
וַיּוֹשֶׁט הָאָדָם לַנָּחָשׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ •
וְגַם הַנָּחָשׁ לֹא יָשַׁב בְּחִבּוּק יָדַיִם,
וּלְמוּל הָאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ לְשׁוֹן שָׁקֶר
הוֹצִיא אַרְסוֹ מְדֻבָּק בְּמַלְקָחַיִם
בּוֹ יָרוּעַ כַּבִּירִים לֹא חֵקֶר •
בִּמְעַט גָּבַר הַנָּחָשׁ בְּאַרְסוֹ
עַל בַּעַל הַלָּשׁוֹן לְהָדְפוֹ וּלְהָרְסוֹ,

לוּלֵא לְעֶזְרַת בַּעַל לָשׁוֹן רְמִיָּה
חָשׁ בַּעַל זְבוּב אֲדוֹן שְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה
וַיֹּאמֶר לַנָּחָשׁ: „לְךָ תְהִלָּה דוּמִיָּה
וּמַה מְּאֹד נִפְלָאִים גַּם מַעֲשֶׂיךָ,
אַךְ גָּדוֹל מִמְּךָ אִישׁ לָשׁוֹן שְׁלִישִׁיָּה [1]
וְהִשְׁתַּחֲוֵה לוֹ כִּי הוּא אֲדוֹנֶיךָ.
הֵן אַרְסְךָ יַעֲשֶׂה רָעָה וְעַצֶּבֶת
אַךְ אֶל הַקְּרוֹבִים הַנִּלְוִים אֵלֶיךָ,
אֲבָל הֲתִתְהַלֵּל עֲשׂוֹת הֶרֶג וָמָוֶת
לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב כִּלְשׁוֹן שֶׁקֶר רֵעֶךָ?
אִם תִּסַּק שָׁמַיִם תֵּחָבֵא בְּחַגְוֵי סָלַע
אוֹ בְּאַחֲרִית יָם תִּטַּע אָהֳלֶךָ
הִנֵּה שְׂפָתוֹ אִתּוֹ בִּלְשׁוֹנוֹ אַבְנֵי קֶלַע
מִמְּקוֹמוֹ יְשַׁלַּח חִצָּיו וְיַהַרְגֶךָ,
הֵן גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחְשִׁיךְ מִמֶּנּוּ
וְתַצִּיעַ שְׁאוֹל גַּם שָׁם הִנֵּהוּ,
וּרְאֵה כִּי גַם אַתָּה תְּגַדְּלֶנּוּ
וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ,
כִּי מֵאַרְסְךָ גָּדַל מְאֹד לְשׁוֹנֵהוּ".
וַתִּנָּתֵן דָּת וְחֹק בִּשְׁאוֹלָה,
אִישׁ אַל יָעֹז לְהַפְרִיעֵהוּ,
כִּי לְשׁוֹן שֶׁקֶר מֵהַנָּחָשׁ גְּדוֹלָה.

22.

הגד והמסכן

Фортуна и Нищій.

חָגוּר שַׂק בָּלֶה מִזֹּקֶן וְרֹב יָמִים
בֵּין נְדִיבִים הִתְהַלֵּךְ גֶּבֶר תָּמִים ׳
וּבְהִתְאוֹנְנוֹ עַל רוֹעַ גָּדוֹ וּמִשְׁטָרוֹ
תָּמַהּ לְבָבוֹ ׳ וְכֹה פָּתַח דְּבָרוֹ :
הָאִישִׁים הַיּוֹשְׁבִים בַּעֲלִיּוֹת מְרֻוָּחִים
עַד צַוָּאר יֶחֱצוּ נַהֲרֵי נַחֲלֵי זָהָב ׳
בָּתֵּיהֶם מִלְאוּ כֶסֶף וּזְנִים מֶרְקָחִים ׳
וְעוֹד לֹא יִשְׂבְּעוּ ׳ עוֹד נַפְשָׁם תִּרְעָב ׳
עוֹד יִסְחֲרוּ סְחַרְחַר וּסְבִיב אֶרֶץ ׳
עוֹד יַחְתְּרוּ לִרְכוֹשׁ עֹשֶׁר רָב
עֲדֵי יָבִיאוּ גַם עַל כַּסְפָּם הַקֶּרֶץ ׳
אֲשֶׁר קִוּוּ לָמוֹ יָמִים רַבִּים קַו לָקָו ׳
דִּרְשׁוּ מֵאֲשֶׁר שָׁלַט בָּזֶה הַבַּיִת ׳
אֲשֶׁר יָצָא לִסְחוֹר וּלְסֹבֵב אֶרֶץ ׳
וַיַּצְלִיחַ בְּמַעֲרָבוֹ וַיִּשְׁמַן כַּזַּיִת ׳
סִקְנֵהוּ וְקִנְיָנוֹ פָּרְצוּ רַב פָּרֶץ ׳
תַּחַת כִּי הָיָה לוֹ שֶׁבֶת מִמֶּכֶר וְקִנְיָן
וּבַלּוֹת בִּמְנוּחָה יֶתֶר יָמֵיהוּ ׳

וְלַעֲזוֹב עִזְבוֹנוֹ לְרֵעֵהוּ בְּרֹב עִנְיָן.
לְמַעַן יָנוּחַ וְיִתְעַנַּג עַל עֲמָלֵהוּ ׃
שָׁלַח בְּאָבִיב צִיִּים כַּבִּירִים
וּלְהַרְרֵי זָהָב קִוָּה גָּבַהּ עֵינַיִם ;
אֲבָל הַצִּיִּים עִם זְהַב פַּרְוַיִם
צָלְלוּ כָּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים ,
וְגַם אֲשֶׁר כְּבָר אָסַף בְּעֹז וָחַיִל
נָגֹזּוּ וְעָבְרוּ כַּחֲלוֹם חֶזְיוֹן לָיִל .
הַשֵּׁנִי בְּמֶכֶם הַיַּיִן שָׂם מִשְׁטָרוֹ
וְגַם הוּא יִתְרָה עָשָׂה בְּמִסְחָרוֹ ,
כִּי בְּיָמִים אֲחָדִים , יְמֵי מַדְהֵבָה
הִתְעַשֵּׁר וַיֶּאֱסוֹף מֵאָה רְבָבָה ׃
אֲבָל עוֹד צָרָה עֵינוֹ לֹא שָׂבְעָה טוֹבָה
עוֹד יִתְנַכֵּל וְעוֹד יַחְשׁוֹב מַחֲשָׁבָה ׃
מַה יִּתְּנוּ לוֹ אֵלֶּה רִבְבוֹתַיִם
וְנַפְשׁוֹ חָשְׁקָה הִתְעַשֵּׁר כִּפְלַיִם ,
וַיַּלְוֶה עוֹד כֶּסֶף וַיַּרְחִיב מַעְבָּדוֹ ,
עֲדֵי אִבַּד אֶת אֲשֶׁר כְּבָר מָצְאָה יָדוֹ .
סוֹף דָּבָר , בֵּין רַבִּים רָאִיתִי כָזֹאת
אֲשֶׁר יָדָם בְּהוֹנָם פָּרְעָה פְּרָעוֹת
וּבְצֶדֶק נֶעֶנְשׁוּ , חֶטְאָם יִשָּׂאוּ ׃
יֵדְעוּ שַׁדּוּן ׳ יִרְאוּ נוֹכְלִים וְיִירָאוּ ׳ .

טֶרֶם הֶעָנִי מִלָּתוֹ הָאַחֲרוֹנָה כִּלָּה
וְהַגָּד בָּא אֵלָיו וּבְפִיו מִלָּה:
„הַבֵּט עֲמִיתִי יָמִין וּרְאֵה
כִּי כַּיּוֹם אֶחְפּוֹץ אֲאַשְּׁרֶךָ
וְהָיִיתָ עָשִׁיר רָם וְגֵא.
וְעַתָּה פְּתַח נָא שַׂקְּךָ
בְּזָהָב וְהוֹן רָב אוֹתוֹ לְמַלְאוֹת;
רַק אַחַת אָנֹכִי נוֹטֵל עָלֶיךָ.
הֵן זָהָב יִהְיֶה רַק זֹאת
אֲשֶׁר יִפּוֹל אֶל שַׂקְּךָ
וַאֲשֶׁר יִפּוֹל מִמֶּנּוּ עַל הָאֲדָמָה
כְּדֹמֶן וָטִיט יִשָּׁאֵר שָׁמָּה.
רְאֵה כִּי הִזְהַרְתִּיךָ;
הֲלֹא שַׂקְּךָ קָרוּעַ לִגְזָרִים
אַל תִּקַּח הַרְבֵּה הִשְׁמַעְתִּיךָ
לְבַל תְּשַׂם כְּמַהְפֵּכַת זָרִים
כִּי מֵאֵת ה׳ הִיא נִפְלָאוֹת
לְהַזְהִירְךָ כָּזֹאת וְכָזֹאת״.

וַתֵּרֶב שִׂמְחַת הֶעָנִי שָׁמָּה
וְאֶל הַצָּו לֹא הִטָּה אָזְנֵהוּ.
וּמְטַר זָהָב הוֹרִידָה יַד נֶעֱלָמָה
עַד כִּי הָכְבַּד שַׂקֵּהוּ.

„אוּלַי תִּשְׁפּוֹק בָּזֶה ? לָמָּה לְּךָ יוֹתֵר ?“
„לֹא לֹא, מַלְאֵהוּ נָא עוֹד מְעַט“. —
„פֶּן יִבָּקַע שַׂקְּךָ וִיבוֹאֲךָ חֹסֶר ?“
„אַל תִּירָא! שְׁפוֹךְ נָא לְאַט לְאַט“. —
„הֲלֹא כְבָר מָצָאתָ בְיָדְךָ חַיִל כַּבִּיר
הֲלֹא עָשִׁיר הִנְּךָ נָגִיד וְאַבִּיר!“
„עוֹד מְעַט אָנָּא תְּנָה!“ —
„הֲלֹא יִתְפַּזְּרוּ הֵנָּה וָהֵנָּה ?“
„תְּנָה נָא עוֹד כִּמְלוֹא כַף אֶחָת!“.
הַשַּׂק נִקְרַע אֱמוּנָה אֹמֶן
וְהַדַּרְכְּמוֹנִים יָרְדוּ לַשַּׁחַת
הִתְגּוֹלְלוּ בָּאַשְׁפָּה וַיִּהְיוּ לַדֹּמֶן.
הַגָּד נֶעְלַם, וּלְפָנָיו אַךְ הַסְּחָבוֹת
אֵין זָהָב וָכֶסֶף אֵין אֲלָפִים וּרְבָבוֹת.
וַיֶּתֶר שָׁנָיו בִּלָּה
כַּאֲשֶׁר חַי בַּתְּחִלָּה.

23.

הצפרדע וקול ממרום

Лягушка и Юпитеръ.

בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב חֶמְדַּת כָּל נֶפֶשׁ ,
עֵת נִשְׁמַת כָּל חַי בּוֹ תִּשְׁתַּעֲשֵׁעַ
אֶל גִּבְעָה גְּבוֹהָה מִמְּקוֹם הָרֶפֶשׁ ;
הֶעְתִּיקָה מְעוֹנָהּ רֶמֶשׂ הַצְּפַרְדֵּעַ ;
תַּחַת חֹרֶשׁ מֵצַל מָצְאָה לָהּ מְאוּרָה
וַתֵּט לָהּ שָׁמָּה אֹהֶל מִשְׁכָּן וְסִתְרָה ,
תַּחַת צֶאֱלִים צִלְלוֹ וְאֵלוֹנִים רַעֲנַנִּים
בְּיַרְקְרַק דֶּשֶׁא כְּמוֹ בְּגַן עֲדָנִים •
אֲבָל לֹא אָרְכוּ שָׁם הַיָּמִים לַשֶּׁרֶץ
אֲשֶׁר יוּכַל לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ שָׁמָּה ,
כִּי בָאוּ חַרְבוֹנֵי קַיִץ עַל הָאָרֶץ
וַיִּבְשׁוּ וַיֶּחֶרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה •
„הָהּ אֱלֵי מָרוֹם !" הִתְפַּלְלָה הַצְּפַרְדֵּעַ
„אַל תַּשְׁחִיתוּ מְקוֹמִי זֶה שָׁם אֶשְׁתָּרֵעַ
חוּסוּ אַל נָא תְּאַבְּדוּנִי נֶפֶשׁ
וְשִׁלְחוּ נָא עָלַי אֶרֶץ מַבּוּל מַיִם
וְלֹא לְעוֹלָם יֵבוֹשׁ מְקוֹם הָרֶפֶשׁ
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי לִי פֹּה עַל שְׁפָיִים" •
כָּכָה הֵילִילָה יוֹם יוֹם מֵאֵין הֲפוּגוֹת ,

וְלָאַחֲרוֹנָה רָגְזָה וַתְּדַבֵּר בֶּאֱלוֹהַּ
עַל כִּי לֹא יְרַחֵם נְפָשׁוֹת נוּגוֹת
וּלְלֵב נִדְכֶּה לֹא יֵרָאֶה מִגָּבוֹהַּ.
וְהִנֵּה קוֹל מִמָּרוֹם גָּעַר בַּצְּפַרְדֵּעַ:
„הוֹי פְּתַיּוּת, אִוֶּלֶת וַחֲסֵרַת דֵּעַ!
מַה תִּזְעָקִי? מַה פָּרַצְתְּ עָלַיִךְ פָּרֶץ
הַלְמַעֲנֵךְ תִּבּוֹל תֵּבֵל תֵּעָזֵב אָרֶץ?
מַדּוּעַ תָּרִיעִי, וְתָפַשְׂתְּ שֵׁם אֱלוֹהַּ
כִּי יִמְחֶה אֶת כָּל הַנָּפֶשׁ;
הֲלֹא טוֹב לָךְ לָרֶדֶת מִגָּבוֹהַּ
אֶל מְקוֹם שָׁם בִּצָּה וָרֶפֶשׁ".

רַבִּים כְּמוֹ הַצְּפַרְדֵּעַ נִמְצָאִים בְּתֵבֵל
אֲשֶׁר כָּל הַיְקוּם סְבִיבָם בְּעֵינָם הֶבֶל
וְאִם „אַךְ מָצָאתִי הוֹן" יַחְשְׁבוּ מַחֲשֶׁבֶת,
עִצָּבוֹן רֵעִי וּמָגוֹר רַבִּים לֹא לִי עַצֶּבֶת
אַף אִם יַעֲלוּ כֻלָּם בְּאֵשׁ שַׁלְהֶבֶת.

24.

השועל בונה חומה

Лиса-строитель.

בְּיָמִים מִקֶּדֶם הָיָה אֲרִי בֶן לְבִיאָה
גָּרְסָה נַפְשׁוֹ לְתַאֲבָה לִבְשַׂר תַּרְנְגוֹלוֹת
וּבְכָל עֲמָלוֹ לְקָבְצָם וּלְהָבִיאָה
לֹא רָבוּ, וּמִסְפָּרָם לֹא הָלַךְ בִּגְדוֹלוֹת ׃
אֵין פֶּלֶא כִּי בָא עֲלֵיהֶם הַקֶּרֶץ
וּבַכְּלוּב מָלֵא עוֹף שִׁלַּח הַמְּגֶעֶרֶת
כִּי צַר לָמוֹ הַמָּקוֹם וַיֹּאבְדוּ מִן הָאָרֶץ;
וְגַם גַּנָּבִים בָּאוּ שָׁמָּה לֹא בַמַּחְתֶּרֶת ׃
לְמַעַן מְצוֹא עֵצָה לְהָסִיר עַצֶּבֶת,
לִבְנוֹת בִּנְיָן גָּדוֹל חָשַׁב מַחֲשֶׁבֶת,
וּלְחַזֵּק בִּדְקוֹ וּלְבַצֵּר אָשְׁיוֹתָיו
לְבַל יוּכַל בֹּא גַנָּב בְּקִירוֹתָיו.
וְהָיָה לְמָעוֹן הָעוֹף בַּעֲלֵי הַכְּנָפַיִם
וּמָצְאוּ שָׁמָּה מַרְגּוֹעַ וּרְחַב יָדַיִם ׃
וַיְהַלְלוּ אֶת הַשּׁוּעָל אֶל הַלָּבִיא
כִּי אָמָן מוּפְלָא בִּמְלָאכָה הַנֵּהוּ
וַיְצַו הַלָּבִיא אֶת הַשּׁוּעָל לְהָבִיא
וְעַל בִּנְיַן הַבַּיִת לְהַפְקִידֵהוּ ׃

וַיְהִי הַשּׁוּעָל עֹשֶׂה מַעֲשֵׂהוּ
בְּהַשְׂכֵּל וָדַעַת, אֵין שָׂטָן וָפֶגַע,
וּבְכִשְׁרוֹן הֵחֵל וְכִלָּה מְלַאכְתֵּהוּ
בִּזְמַנּוֹ הַמְּגֻבָּל, לֹא אִחַר רֶגַע.
רָאוּ נְבוֹנִים בִּנְיָנוֹ וַיְהַלְלוּהוּ
סִפְּרוּ מִגְדָּלָיו פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתָיו;
חַכְמֵי חֲרָשִׁים אִשְּׁרוּהוּ
אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת בְּתַלְפִּיּוֹתָיו.
בִּנְיָן אֲשֶׁר לֹא תֶחְסַר בּוֹ כֹּל,
שָׁם כֵּלִים נָכוֹנוּ דוּדִים וְכַדִּים,
שָׁם מַאֲכָל מוּכָן יָמִין וּשְׂמֹאל
וּלְרִבְצָם לַיְלָה תָּקַע רַב בַּדִּים.
גַּם מַחֲסֶה וּמִסְתּוֹר אוּלָם רְחַב יָדַיִם
וּכְמוֹ גַּן עֵדֶן הַבִּנְיָן לְבַעֲלֵי הַכְּנָפַיִם
וַיְהֻלַּל הַשּׁוּעָל וַיּוּחַן בְּמַתָּנוֹת גְּדוֹלוֹת
וְדָת נִתַּן לְהוֹשִׁיב שָׁמָּה אֶת הַתַּרְנְגוֹלוֹת.
אִם גַּם הֵמִיר אֶת הַכְּלוּב בַּחוֹמָה
לֹא רָאָה לִמְבוּכָתוֹ כָּל תּוֹעֶלֶת
וְאַף כִּי גָדַר בְּעֶדֶן גֶּדֶר רָם הַקּוֹמָה
מֻעֲטוּ הָעוֹפוֹת מִבְּלִי כָּל תּוֹחֶלֶת.
וּמֵאַיִן תָּבֹא עֲלֵיהֶן הַמְּגֵפָעַת?
לֹא יָדְעוּ פֶּשֶׁר וְלֹא הֵבִינוּ דַעַת.

וַיְצַו הַלָּבִיא לַחֲגוֹר שְׁאֵרִית הַיִל
וּלְהוֹסִיף מִשְׁמֶרֶת עֲלֵי מִשְׁמֶרֶת
לְהִתְחַקּוֹת עַל שָׁרְשֵׁי שׁוֹדֵד לַיִל
וּלְהִוָּדַע עִקְּבֵי גַּנָּב בַּמַּחְתֶּרֶת.

וְאַתֶּם דְּעוּ מִי עָשָׂה אֶת הַתּוֹעֵבָה ?
בְּכַפֵּי הַשּׁוּעָל הָאָמָן נִמְצָא הַגְּנֵבָה !
אָמְנָם בָּנָה אֶת הַבַּיִת לְתַלְפִּיּוֹת,
בִּגְדֶרֶת הַגִּינָה עֲרוּכָה וּשְׁמוּרָה,
אוּלָם עֵינֵי הַטּוֹרֵף עַל נַפְשׁוֹ צוֹפִיּוֹת
וּלְמַעֲנוֹ לְמַעַן כְּבוֹדוֹ הִסְתִּיר מְאוּרָה.

25.

עֲלִילוֹת שָׁוְא

Напраслина.

הִסְכַּנּוּ מִנְּעוּרֵינוּ,
לָתֵת אַשְׁמוֹתֵינוּ
עַל רֹאשׁ רֵעֵינוּ,
וְעַל לְשׁוֹן עָם
רָגַל הַפִּתְגָּם:
לוּלֵא הָיָה הוּא שָׁם.

אָז לֹא עָלָה עַל דַּעְתִּי
עֲשׂוֹת מִכָּל אֲשֶׁר פָּשַׁעְתִּי״.
וְאִם אֵין סְבִיבוֹתָיו אֲנָשִׁים
אֲשֶׁר עָלֵימוֹ אֶת פִּשְׁעוֹ יָשִׂים
יִתֵּן אֶת הֶעָוֹן וְאֶת הַחֲטָאָה
עַל רֹאשׁ הַשָּׂטָן אוֹ רוּחַ רָעָה,
וְאַף כִּי גַּם הַנָּחָשׁ מִפִּשְׁעוֹ חַף
וְלֹא עָבַר מִבֵּיתוֹ גַּם הַסַּף.
מִמִּקְרִים רַבִּים אַךְ אֶחָד אֲסַפֵּרָה,
הַאֲזִינוּ קוֹרְאַי אֶת אֲשֶׁר אֲדַבֵּרָה:
אִישׁ חָסִיד הָיָה בְּאֶרֶץ סִינִים
בֵּאלֹהָיו דָּבַק אַךְ בִּדְבַר שְׂפָתַיִם
(גַּם שָׁם נִמְצָאִים אִישִׁים לֹא כֵנִים
וּבְלִבָּם אֵינָם כַּאֲשֶׁר יֵרָאוּ לָעֵינַיִם).
נַעֲזוֹב נָא דְבָרֵינוּ לְדַבֵּר אוֹדוֹתָם
וְנַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם,
וְזֹאת אֲשֶׁר נָטַל עָלֵינוּ לָדַעַת
כִּי אַךְ בְּחָסִיד הַזֶּה נִמְצָא הַמִּגְרַעַת
וּבִלְעָדוֹ כָּל אֶחָיו הַנּוֹתָרִים
מֵחֲטוֹא הָיוּ מְאֹד נִזְהָרִים.
לַחֲסִידֵנוּ מָה רַב הַשֶּׁבֶר?
כִּי עֲלֵיהֶם הוּקַם עַל הַגֶּבֶר

אֲשֶׁר יַעֲנוֹשׁ קָשֶׁה כָּל חוֹטֵא חֲטָאָה.
וְאֶת הָעוֹבֵר חֹק יַעֲשֶׂה רָעָה,
וְאִישׁ לֹא יָהִין עֲשׂה מֶרֶד וָמַעַל,
וְהֶחָסִיד הַזֶּה אַחֶרֶת בְּלִבּוֹ יַעַל,
וְהִנֵּה יוֹם עֲנוֹת נֶפֶשׁ קָרַב הִגִּיעַ
וְהוּא אֶל נַפְשׁוֹ אֹמֶר יַבִּיעַ:
„הַאִם בַּסֵּתֶר אָכוֹל לֹא אוּכָלָה?
וְלֹא יִמְצְאוּ לִי כָּל עָוֹן וּנְבָלָה".
וַיַּמְתִּיק סוֹד יָעַץ מְזִמָּה וְעֵצָה,
וּבַחֲצִי הַלַּיִל לָקַח לוֹ בֵּיצָה,
וַיַּעַל אֶת הַנֵּר וּלְאִשּׁוֹ יִצְלֶינָה
יַשְׁקִיף עָלֶיהָ לֹא גָרַע עֵינוֹ מִמֶּנָּה,
וּבְעוֹדָהּ בְכַפּוֹ יְגַמְּאֶנָה יְבַלָּעֶנָּה,
וְאֶל הַשּׁוֹפֵט יִצְחַק בְּקִרְבּוֹ לֵאמֹר:
„הֵן לֹא יִתְבּוֹנֵן לַעֲוֹנִי, רֹאשׁ חֲמוֹר,
לֹא יֵדַע מְזִמָּתִי עַד מָה וּמְאוּמָה
וַאֲנִי אֲגַמֵּא הַבֵּיצָה עַד תֻּמָּהּ".
וַיְהִי הוּא עֹשֶׂה נָכְרִיָּה עֲבוֹדָתוֹ
פִּתְאֹם וְהִנֵּה הַשּׁוֹפֵט לִקְרָאתוֹ.
וּבִרְאוֹתוֹ אֶת עֲבוֹדָתוֹ הַזָּרָה
דָּרַשׁ מֶנְהוּ מַעֲנֶה בַּחֲמַת גְּעָרָה.
הַמַּשְׁגִּיחַ עַל הַסְּדָרִים בְּעֵינָיו רָאָה

וְהֶחָסִיד לֹא יָכוֹל כַּחֵשׁ הַחַטָּאָה.
„אָנָּא אִישׁ חֶסֶד עֲבוֹר מֶרֶד וָמַעַל!"
בָּכָה בְדִמְעוֹת הֶחָסִיד הַבְּלִיַּעַל
אֵיכָכָה הִרְהַבְתִּי פָּשׁוֹעַ לֹא אֵדָעָה
אָמְנָם הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי עֲשׂה רָעָה!"
פִּתְאֹם קָפַץ שֵׁד מִבֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם,
וַיִּתֵּן עָלָיו קוֹל עֹז תְּצִלֶּינָה אָזְנַיִם:
„אֵיכָכָה לֹא תְכַסֶּה כְלִמָּה פְּנֵיכֶם
לְהִתְגּוֹלֵל עָלֵינוּ בְּכָל חַטֹּאתֵיכֶם?
הֲלֹא מִמְּךָ חָסִיד וּגְדָל הָעֵצָה
לָמַדְתִּי עַל הַגֵּר לִצְלוֹת בֵּיצָה".

26.

הגד בבית אחים

Фортуна въ гостяхъ.

רַב־אָדָם יָבוּז לְמַעֲרֶכֶת שָׁמַיִם
יִשְׁפּוֹךְ קִיקָלוֹן לַגָּד מְלוֹא חָפְנַיִם;
לֹא יַשִּׂיג כָּבוֹד, לֹא יַצְלִיחַ בְּמִסְחָרוֹ,
עַל הַכֹּל יַרְשִׁיעַ גָּדוֹ וּמִשְׁטָרוֹ.
אַךְ אִם בְּעֵין מִשְׁפָּט נַחְקְרָה דְרָכֵינוּ
אָז נִמְצָא כִּי נַחְנוּ אֲשֵׁמִים בְּנַפְשֵׁנוּ.

הִנֵּה הַגָּד בִּסְגוֹר עֵינַיִם
סוֹבֵב הוֹלֵךְ בֵּין הוֹלְכֵי שְׁתַּיִם.
לֹא לְעוֹלָם יִדְרוֹשׁ שָׂרֵי הַמְּלָכִים
לֹא תָמִיד יִשְׁכּוֹן בְּחַצְרֵי מְלָכִים,
הֵן גַּם לְבֵיתְךָ יָבֹא גָר לְהִתְרוֹעֵעַ;
אוּלָם דַּע לִבְלִי אַבֵּד אַף רֶגַע חַד,
כִּי רֶגַע עִמּוֹ, לְעֶרְכּוֹ יוֹדֵעַ,
שְׁנוֹת רָעָה יְשַׁלֵּם לְךָ יַד אֶל יַד,
וּבְעַד שָׁנִים רַבּוֹת מַחְסוֹר וְרָעָב
יְמַלֵּא בֵיתְךָ רֶגַע כֶּסֶף וְזָהָב;
וְאִם בְּחֶבְרָתוֹ לֹא תִשְׂמַח וְתָרֹן
לֹא בוֹ אַךְ בְּךָ הַחִסָּרוֹן
וּמַדּוּעַ עָלָיו יִזְעַף לִבֶּךָ?
וְדַע, כִּי בִשְׁנוֹת דּוֹר לֹא יָשׁוּב אֵלֶיךָ.

בַּיִת קָטָן, מִזֹּקֶן מָךְ קוֹרָתוֹ
בִּשְׁפַל הָעִיר הָיְתָה עֶמְדָּתוֹ
וּשְׁלֹשָׁה אַחִים בּוֹ שֶׁבֶת יָשָׁבוּ
וְלֹא יָכְלוּ הִתְעַשֵּׁר כַּאֲשֶׁר חָשָׁבוּ.
נְתִיבוֹתָם עִוָּה דַּרְכָּם נִסְתָּרָה
וּבְכָל קִנְיָנָם וּבְכָל מִשְׁלַח יָדָם
אַךְ תּוֹחֶלֶת רָעָה וְתַכְלִית מָרָה

שְׂכַר הַבְּהֵמָה לֹא נִהְיָה וּשְׂכַר הָאָדָם.
וְעַל דִּבְרַת שְׁלשֶׁת הָאַחִים כֻּלָּמוֹ
יַד הַגָּד כָּזֹאת עוֹלְלָה לָמוֹ.
וְהִנֵּה בְּלֹא רְאוֹת הִתְוַדַּע הַגָּד אֲלֵימוֹ
כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו לְצָרוֹת לְבָבָם,
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ לְהָרִים מַצָּבָם
יִהְיֶה כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה מִשְׁלַח יָדֵימוֹ.
וְלֹא לְשָׁבוּעַ אֶחָד מִמִּסְפַּר יָמֵיהוּ
הִתְחַבֵּר הַגָּד לִשְׁלֹשֶׁת מֵרֵעֵיהוּ,
אַךְ קַיִץ אֶחָד, הוּא חֲצִי הַשָּׁנָה
הִקְדִּישׁ לְהָאַחִים הָאֵלֶּה לְמָנָה.
הֲלֹא דָבָר הוּא עִם הַגָּד הִתְרוֹעֵעַ
הִתְהַלֵּךְ עִמּוֹ קַיִץ כֻּלּוֹ כְּאָח כְּרֵעַ;
וּלְרַגְלוֹ שְׁנוּ פְּנֵי כָל עִזָּבוֹן וְעִנְיָן.
אֶחָד מֵהֶם מִתְבוּנָה רֵיק לְבָבוֹ,
נִבְעָר מִבַּעַת מִשְׁטָר וָסֵדֶר מַעֲרָבוֹ,
וְעַתָּה כִּי יִקְנֶה מִקְנֶה וְקִנְיָן
יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתוֹ, וְהוּא הוּא הַגֶּבֶר
יִרְאֶה בְרָכָה בַּעֲמָלוֹ אַחֲרִית וָשֶׁבֶר.
שָׁכַח שֵׁם מַחְסוֹר וַיֶּאֱסֹף רַב זָהָב
כְּיוֹסֵף בְּמִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב.
הַשֵּׁנִי נִפְקַד לְמַזְכִּיר וְסוֹפֵר הָעִיר,

וְלוּלֵא הַגָּד לֵב הָרָאשִׁים לְזֹאת הֵעִיר,
לְפִי שִׂכְלוֹ נִמְנָה בֵּין שָׂרֵי הָעֲשָׂרוֹת ·
וְעַתָּה בְּכָל דְּרָכָיו יַצְלִיחַ, וְאַךְ בַּכּשָׁרוֹת ·
מִשְׁתֶּה כִּי יַעֲשֶׂה שַׂר הָעִיר אֲדוֹנֵהוּ
יְכַבֵּד בְּמִכְתָּב אֶל עָל יִקְרָאֵהוּ,
גַּם צוּר יָצוּק עִמּוֹ שֶׁמֶן זַיִת,
גַּם פַּרְוָר גַּם כְּפָר גַּם בָּעִיר בַּיִת.
וְעַתָּה תִּשְׁאָלוּנִי תֶּחְפְּצוּ דַעַת
מַה מֵּאָח הַשְּׁלִישִׁי · מַה מָּצְאָה יָדוֹ?
הֲלֹא גַם אוֹתוֹ הִצְלִיחַ וַיְבָרֵךְ מַעְבָּדוֹ?.
אָמְנָם הִצְלִיחוֹ גַּם הוּא בְּלִי מִגְרַעַת·
אַךְ זֹאת מֵרֹאשׁ אַגִּידָה רֵעִים אֲהוּבִים
כִּי הַשְּׁלִישִׁי שָׂם לִבּוֹ לָצוּד זְבוּבִים
כָּל הַקַּיִץ יוֹם יוֹם יְגוֹרֵם וִיכַנֵּם,
וַיְבָרֵךְ הַגָּד מִשְׁלַח יָדוֹ, וַיְהִי לְנֵם!
לֹא אֵדַע אִם גַּם טֶרֶם בָּא הַגָּד
הִצְלִיחַ כֹּה בְּכָל מִשְׁלַח הַיָּד;
אֲבָל עַתָּה לֹא הוֹלִיד לְהֶבֶל,
כִּי בִּנוּפְפוֹ יָדוֹ הָאַחַת ·
(הוֹדוֹת לַגָּד · כִּי מִיָּדוֹ לוֹ חֶבֶל)
צָד הַרְבֵּה זְבוּבִים וְהִרְבָּה לָקַחַת:
וַיְהִי הוּא אַךְ יָדוֹ הָדָה

גַּם בְּלֹא דַעַת וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה
צָד לוֹ צַיִד מְלוֹא חָפְנַיִם
פָּנָה לִשְׁנַיִם וְהִנֵּה שִׁבְעָתַיִם .

וַיְהִי כִּי בָא יוֹם הַכֶּסֶא לָאֹרַח
וַיָּעָף לוֹ לְדַרְכּוֹ כְּעוֹף הַפּוֹרֵחַ ,
וּבְרָכָה הִשְׁאִיר לָאַחִים הָרִאשׁוֹנִים .
הָאֶחָד מִלֵּא אֶת אוֹצָרוֹ אֲדַרְכְּמוֹנִים ,
וְלַשֵּׁנִי הִשְׁאִיר עוֹד כֶּתֶם וּפָז נוֹסָפוֹת .

אַךְ הַשְּׁלִישִׁי מָלֵא פִיו חֲרָפוֹת
שָׁפַךְ קָלוֹן וָבוּז תּוֹכֵחָה וּנְאָצָה
וַיְקַלֵּל אֶת הַגָּד קְלָלָה נִמְרָצָה
עַל כִּי כָל הַקַּיִץ בְּבֵיתוֹ בִּלָּה
וְהוּא בְּעָנְיוֹ כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה .

קוֹרֵא נָעִים ! שְׁפָט נָא אַתָּה בֵּינֵיהֶם
בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה ? בְּשֶׁל מִי מִשְּׁנֵיהֶם ? .

תם הספר החמישי

ספר ששי

1.

הזאב והרועים

Волкъ и Пастухи.

זְאֵב טוֹרֵף הִתְהַלֵּךְ סָבִיב מְעוֹן הָרוֹעִים,
וּמֵחַרַכֵּי הַגֶּדֶר רָאֲתָה עֵינֵהוּ
כִּי שָׁם יָנוּחוּ הָרוֹעִים כְּשׁוֹעִים
וְאֶחָד לָקַח אַיִל נִבְחָר וַיִּשְׁחָטֵהוּ
וַיְנַתְּחוּ וַיְבַשְּׁלוּ, וַיֹּאכְלוּ שָׁמָּה,
וְאֵין פּוֹצֶה פֶּה וְאֵין מַפְרִיעַ אוֹתָם,
וְהַכְּלָבִים בְּרוּחַ נְכוֹנָה וּבִדְמָמָה
יָנוּחוּ בְשָׁלוֹם עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
בְּלֶכְתּוֹ מִשָּׁם נֶאֱנַח וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הַזְּאֵב,
בְּרוּחַ נְכֵאָה וְנֶפֶשׁ מָרָה וּבִכְאֵב לֵב:
אֵיךְ נוֹעַזְתֶּם שֹׁרְטֵי צֹאן, עַזֵּי מֵצַח!
לוּ אֲנִי תַחְתֵּיכֶם עָשִׂיתִי זָר מַעֲשֵׂיכֶם
אֲזַי גַּם אַתֶּם הָרוֹעִים גַּם כַּלְבֵיכֶם
כֻּלְּכֶם יַחַד פְּתַחְתֶּם עָלַי פֶּה בְּרֶצַח.

2.

הקורא והיונה

Кукушка и Горлинка.

קוֹרֵא דָגְרָה בְּעֶצֶב בְּשִׁבְתָּהּ בְּצַמֶּרֶת •
„מַה תֵּעָצְבִי אֲחוֹתִי׳ מָה הַמְּגֶעֶרֶת ?“
שְׁאֲלַתָּהּ הַיּוֹנָה מֵרֹאשׁ אָמִיר ,
אוּלַי יַעַן חָלַף וְעָבַר עֵת הַזָּמִיר
וְעִמּוֹ אַהֲבָה, אוֹ כִּי יַעַבְרוּ יְמֵי שֶׁמֶשׁ
וְתַחְתָּם יָבֹאוּ יְמֵי חשֶׁךְ וָאֶמֶשׁ ?“ •
„אֵיךְ לֹא אֲעוֹרֵר קִינָה יָגוֹן וַאֲנָחָה ?“
הֵשִׁיבָה אֵשֶׁת הַקּוֹרֵא אֶל הַיּוֹנָה ,
„שָׁפְטִי אַתְּ ! הֵן לְשׁוֹפֶטֶת אָשִׂימָה אוֹתָכָה •
מִפְּרִי אַהֲבָתִי אֲשֶׁר אָהַבְתִּי רִאשׁוֹנָה
עוֹד בִּימֵי הָאָבִיב יָלַדְתִּי בָנִים
וְהֵמָּה פָּנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים ;
הֲכָזֶה יְהִי גְמוּלִי׳ הֲזֹאת תִּקְוָתִי ?
וְאֵיךְ לֹא יִבְעַר בִּי אֵשׁ קִנְאָתִי ,
בִּרְאוֹתִי כָּל אֵם סְבִיבוֹתֶיהָ
סוֹבְבִים עָפִים אֶפְרוֹחֶיהָ
תִּקְרָא לָמוֹ וְתָבוֹא עֵדָה כֻלָּה
וַאֲנִי בָּדָד אֵשֵׁב גַּלְמוּדָה וְשַׁכֻּלָה“ .

„עֲנִיָּה! לָךְ הָמוּ מֵעַי הוֹמוֹת הוֹמִיּוֹת,
וְתַחְתַּיִךְ אֲנִי כְּבָר יָרַדְתִּי לְתַחְתִּיּוֹת,
אַף כִּי רַבּוֹת כָּאֵלֶּה רָאֲתָה עֵינִי,
וְשִׁמְעִי נָא אֲמָרַי אֶשְׁאָלֵךְ הוֹדִיעִינִי
אָמַרְתְּ כִּי כְּבָר בָּנִים יָלַדְתְּ, כֵּן!
וּמָתַי בָּנִית לָךְ קֵן?
הֲלֹא לֹא רְאִיתִיךְ עוֹשָׂה מְלָאכָה
וְאַךְ מְעוֹפֶפֶת רָאִיתִי אוֹתָכָה".
לִבְנוֹת קֵן? גַּם זֶה רְעוּת רוּחַ וְהֶבֶל
לְבַלּוֹת יְמֵי אוֹר בְּעִנְיָנִים קָשִׁים וּמָרִים
הֲיֵשׁ אִוֶּלֶת גְּדוֹלָה מִזֶּה בְּתֵבֵל?
אֲנִי הִמְלַטְתִּי בֵּיצִים בְּקִנֵּי זָרִים".
„אִם כֵּן, אֵיךְ תְּקַוִּי תּוֹדָה לִשְׁמוֹעַ
מִבָּנַיִךְ אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךְ, עֹנֶג לִשְׂבּוֹעַ"?.

אָבוֹת! בִּמְשָׁלִי זֶה מוּסַר הַשֵּׂכֶל תִּמְצָאוּ,
לֹא לְהָקֵל עֲוֹן הַבָּנִים מְשָׁלִי נָשָׂאתִי,
אִם לֹא יְכַבְּדוּ הוֹרֵיהֶם חֶטְאָם יִשָּׂאוּ,
אַךְ לְזֹאת שַׂמְתִּי בִּמְשָׁלִי מַטָּרָתִי:
הֵן אִם אֶת בְּנֵיכֶם מְסַרְתֶּם בִּידֵי זָרִים
וְלֹא עֲלֵיהֶם שַׂמְתֶּם לִבְּכֶם וְעֵינֵיכֶם
הַאִם לֹא אַתֶּם חֲטָאתֶם בְּנַפְשְׁכֶם
אִם לֹא תִּרְווּ נַחַת מֵהַנְּעָרִים?

3.

הַמַּשְׂרֵק

Гребень.

מַשְׂרֵק לִשְׂרוֹק אֶת הַשֵּׂעָר
קָנְתָה הָאֵם לִבְנָהּ הַנַּעַר׃
וַיְהִי לוֹ הַמַּשְׂרֵק לְשַׁעֲשׁוּעַ
בְּכָל עֵת יָנוּחַ אוֹ יָנוּעַ
בְּשַׂחֲקוֹ וּבְכָל שִׁינוֹ וְשִׂיחוֹ
יָשׁוּב עַל לִמּוּדוֹ, וִישַׁנֵּן חִנּוּכוֹ,
מְצַחֵק עִם הַנְּעָרִים, וּבְכָל דְּבָרוֹ
אַךְ בְּהַמַּשְׂרֵק יִשְׂרוֹק שְׂעָרוֹ,
„מַה טּוֹב הוּא הַמַּשְׂרֵק! יַחֲרוֹשׁ הַיֶּלֶד
אֵין דּוֹמֶה לוֹ בְּכָל מַחֲמַדֵּי חָלֶד,
לֹא יַעֲקֹב בְּשָׂרְקוֹ אַף עֵת מְעָטֶת
מַפְרִיד הַשֵּׂעָר וְלֹא יִשְׂרוֹט שָׂרֶטֶת“.
בַּיָּמִים הָהֵם וְהַמַּשְׂרֵק אֵינֶנּוּ
בְּשָׂחֲקוֹ בִּרְקוֹד אָבַד מִמֶּנּוּ
וְשַׂעֲרוֹת הַיֶּלֶד לְאַט הִתְלַכָּדוּ
נֶאֶחֱזוּ סְבָכוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ.
הָאוֹמֶנֶת לָקְחָה אֶת הַנַּעַר
לְהֵיטִיב לוֹ אֶת הַשֵּׂעָר.

„אַיֵּה הַמַּשְׂרֵק ? קָרָא הַנַּעַר צָעוֹק וְרָעוֹשׁ
וַיְבַקְשֵׁהוּ בַּבַּיִת הֵנָּה וְהֵנָּה
וַיִּמְצָאֵהוּ, אֲבָל עַתָּה יִמְרוֹט שֵׂעָר הָרֹאשׁ
וּכְמְעַט לְאַחֵר שָׁנָה לָאַחֲרוֹנָה ;
כִּפְצִירָה פִּים יְפָרֵק הָרֹאשׁ עַתָּה
לֹא יִשְׂרוֹק לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה.

„מַשְׂרֵק רַע הוּא ! מַשְׂרֵק רַע וָמַר !"
הִתְקַצֵּף הַיֶּלֶד וְעָלָיו הִתְמַרְמַר.
וְהַמַּשְׂרֵק עָנָהוּ : „כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי הִנְנִי
וְשָׁוְא תַּרְשִׁיעֵנִי וְתִטְפּוֹל עַל עֲוֹנִי,
וְאָשֵׁם בַּדָּבָר הֲלֹא אַתָּה לְבַדֶּךָ
כִּי נָתַתָּ הִתְלַכֵּד שְׂעָרוֹת רֹאשֶׁךָ" .
הַנַּעַר בְּעָצְבּוֹ וּבְרֹב כַּעְסוֹ וְשִׂיחוֹ
קָצַף עַל הַמַּשְׂרֵק וּבַנָּהָר הִשְׁלִיכוֹ .

רָאִיתִי בִּימֵי עָנְיִי כָּזֹאת עֲלֵי חָלֶד
כִּי כְּמִקְרֵה הַמַּשְׂרֵק עִם הַיֶּלֶד,
יִקְרֶה לָנוּ אִישִׁים עִם הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק,
אִם יָשָׁר בְּלִבֵּנוּ אֵין פֶּרֶץ אֵין בֶּדֶק
אָז נֶאֱהַב אֶת הָאֱמֶת וּנְכַבְּדֶהָ
נֶחְמְדֶהָ וּכְמוֹ נָגִיד נְקָרְבֶהָ,
אוּלָם אִם בָּא תוֹךְ בְּתוֹךְ לְבָבֵנוּ

אָז גַּם בִּנְכֹחָה תִּבְחַל נַפְשֵׁנוּ ;
וְלֹא נֹאבֶה הֵיטִיב רֹאשׁ בֶּעָמָל וְצָרוֹת
אִם כְּסִירִים סְבוּכִים נֶאֱחָזוּ הַשְּׂעָרוֹת .

4

הכילי והתרנגולת

Скупой и Курица.

הַכִּילַי הַחוֹשֵׁק לְהַרְחִיב מַעְבָּדוֹ
יְאַבֵּד עָשְׁרוֹ הַנִּמְצָא כְּבָר בְּיָדוֹ .
לְהָבִיא מְשָׁלִים לֹא אֶפְרֹץ פֶּרֶץ
אַף כִּי רַבִּים הֵמָּה עֲלֵי אָרֶץ
וּמָשָׁל אֶחָד יָשָׁן נוֹשָׁן אֲסַפֵּרָה
הַאֲזִינוּ קוֹרְאַי אֵת אֲשֶׁר אֲדַבֵּרָה .

קָרָאתִי בְּסֵפֶר בְּעוֹדֶנִּי יֶלֶד
מֵאִישׁ נוֹכֵל אֲשֶׁר לֹא עָשָׂה כָל מְאוּמָה
מִכָּל הַמַּעֲשִׂים הַנַּעֲשִׂים בְּחָלֶד
גַּם מְלָאכָה לֹא לָמַד מִיָּמִים יָמִימָה
וְאַךְ אוֹצָרוֹ יַבִּיעַ כֶּסֶף יוֹם יוֹם ,
כִּי תַרְנְגֹלֶת הָיְתָה לוֹ מִקֶּדֶם קַדְמָתָה
הִיא הֱבִיאַתְהוּ עַד הֲלוֹם ,

כִּי זָהָב טָהוֹר הַמְּלִיטָה בֵּיצָתָהּ .
וְלוּ לְאַחֵר הָיְתָה תַּרְנְגֹלֶת כָּזֹאת
אָז שָׂמַח בְּחֶלְקוֹ וְהָיָה מְאֻשָּׁר מְאֹד ,
אֲבָל הַנּוֹכֵל לְהִתְעַשֵּׁר פָּרַע פְּרָעוֹת
וַיִּשְׁכַּח טוֹבָתָהּ וּלְשָׁחֲטָהּ הִמְתִּיק סוֹד
וּלְהוֹצִיא מִמֶּנָּה גַּם מוֹצָא לַזָּהָב ·
הוּא אָמַר וַיֶּהִי , וַיִּשְׁחָטֶנָּה
וַיֶּחֱרַד אֶל קִרְבָּהּ כְּאֶל לֶחֶם הָרָעֵב
וַיְמַהֵר לְהוֹצִיא הָאוֹצָר מִמֶּנָּה .
אֲבָל מַה מְּאֹד הִתְנַחֵם לָאַחֲרוֹנָה
כִּי אִנָּה תַּחַת טוֹבָה רָעָה אֵלֶיהָ
בְּאַבְּדוֹ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר לוֹ לָרִאשׁוֹנָה
בְּמָצְאוֹ רַק פֶּרֶשׁ וְקִיא צוֹאָה בְּמֵעֶיהָ ·

5.

שתי הביות

Двѣ Бочки.

חָבִיּוֹת שְׁתַּיִם
הוֹבִיל אֶפְרַיִם ,
הָאַחַת מְלֵאָה
וְהַשֵּׁנִית נְבוּבָה .

בְּנַחַת וְשׁוּבָה
הָלְאָה הָלְאָה
הָלְכָה הַכְּבֵדָה
וְלֹא הִתְנוֹדְדָה ,

וְהַבּוּקָה וּמְבֻלָּקָה
הֵרִימָה צְעָקָה ,
וּפַעַם בְּפַעַם
קוֹלָהּ כְּרַעַם ,
וְאֵצֶל כָּל פִּנָּה
תַּעֲבוֹר הָרִנָּה
מִמֶּנָּה יָסוּר הֵלֶךְ
כְּעָשִׁיר כְּחֵלֶךְ
וְאָבָק עָלָה
מִתַּחַת הָעֲגָלָה ,
וּמוֹעִיל בָּהּ אָיִן
כְּמוֹ מֵהַמְּלֵאָה יָיִן .

הַמְּהַלֵּל נַפְשֵׁהוּ
נִבְעָר וָרֵק הִנֵּהוּ
הַמַּשְׂכִּיל וְרַב דֵּעַ
לֹא יָרִיעַ רֵעַ .
וְרַב פְּעָלִים
יֵיטִיב מַעֲלָלִים
וּבְלִי שָׁאוֹן
נוֹדַע לְגָאוֹן .

6.

שמשון הגבור

Алкидъ.

שִׁמְשׁוֹן הַגִּבּוֹר הַנּוֹדָע בִּגְבוּרָתוֹ
הִתְהַלֵּךְ לָשׁוּחַ בַּמִּדְבָּר לְתֻמָּתוֹ ,
וּבְמִשְׁעוֹל צַר וְעָקוֹם פְּעָמָיו יָשִׂים
שָׁם בֵּין הָרִים גְּבוֹהִים וּרְכָסִים ,
בְּאֶרֶץ צִיָּה בִּמְקוֹם חֹשֶׁךְ וָאֹמֶשׁ ,
וַיַּרְא כִּתְמוּנַת הַלְּטָאָה שֶׁרֶץ וָרֶמֶשׂ ;

רֶמֶשׂ קָטָן מְאֹד וַאֲשֶׁר כָּמֹהוּ
מֵעוֹדוֹ עוֹד לֹא רָאֲתָה עֵינֵהוּ,
וַיֹּאמֶר בְּכַף רַגְלוֹ לְכַתּוֹתוֹ
וְהוּא נָבָל פִּי שְׁנַיִם כְּפִי הֱיוֹתוֹ,
וַתִּבְעַר בּוֹ חֲמָתוֹ וַיַּעַל אַפּוֹ,
וַיַּכֵּהוּ בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר בְּכַפּוֹ·
וַיַּרְא וְהָרֶמֶשׂ הוֹלֵךְ וְגָדֵל מֵאֵלֵיהוּ
שָׁמֵן עָבֶה כָּשָׂה כִּסְלֵהוּ,
וּכַעֲנָק עָקֵב קַרְנֵי שֶׁמֶשׁ מִזְרוֹחַ,
וַיַּעַל בְּקוֹמָתוֹ עַל שִׁמְשׁוֹן בַּעַל הַכֹּחַ.
וַיַּשְׁלֵךְ הַגִּבּוֹר הַמַּטֶּה מִיָּדֵהוּ
וּבְלִי נוֹעַ הִשְׁתָּאָה וַיִּשְׁתּוֹמֵם עָלֵיהוּ·
אָז לִפְנֵי הַגִּבּוֹר תְּמוּנָה קָמָה
וַתַּעַן וַתֹּאמֶר אֵלָיו בְּקוֹל דְּמָמָה:
„עֲזוֹב חֵמָה, וְאַל תִּתְגָּר בַּפֶּלֶא, אָדוֹן!
הַסֶּמֶל הַפֶּלְאִי הַזֶּה שְׁמוֹ — מָדוֹן,
מִצְעָר מְאֹד בְּרֵאשִׁיתוֹ הִנֵּהוּ
אִם אִישׁ לֹא יָהִין לְגָרֵהוּ
וְאַךְ לְהִתְגָּר בּוֹ מִי יָדוֹ יָרִים
יִטְפַּשׁ בְּשָׂרוֹ וְיִגְדַּל מֵרֹאשׁ הָרִים·

ז.

הציר הגדול אפעללעס והעַיִר

Апеллесъ и Осленокъ.

הָאוֹהֵב אַךְ נַפְשׁוֹ הוּא מְכֵּה סַנְוֵרִים
וְהַטּוֹב בּוֹ יִתְהַלָּל רַע לִפְנֵי אֲחֵרִים
וְלִפְעָמִים יְפָאֵר נַפְשׁוֹ לִפְנֵי רֵעֵהוּ
בְּדָבָר אֲשֶׁר כְּלִמָּה תְּכַסֶּה פָנֵיהוּ ׃

—

הַנּוֹדָע בָּאָמָנִים אַפֶּעלֶלעס הַצַּיָּר
בְּלֶכְתּוֹ בַּדֶּרֶךְ פָּגַע בָּעַיִר
וַיִּקְרָאֵהוּ אַפֶּעלֶלעס לֵאמֹר
„קְרַב נָא אֵלַי אַתָּה בֶּן חֲמוֹר״ ׃
וַיִּתְגָּאֶה בְּלִבּוֹ בֶּן הָאָתוֹן
וַיְסַפֵּר לַחַיָּה, בְּלֵב מָלֵא שָׂשׂוֹן :
„הֵן אַפֶּעלֶלעס בְּכָל עֵת יִפְגְּשֵׁנִי
לֹא יִתְּנֵנִי לַהֲלוֹךְ בַּדֶּרֶךְ
וְאַף כָּל הַיּוֹם אֵלָיו יִקְרָאֵנִי !
אֵין זֹאת כִּי תְּמוּנָה יְקָרַת עֶרֶךְ
לְחַקּוֹת יֹאבֶה כְּצֶלֶם תַּבְנִיתִי
אֲשֶׁר אֵין בֵּין רֵעַי לְטוֹבָה כִּדְמוּתִי״ .
„הֵן תִּשְׁגֶּה בְּשָׁפְטְךָ רֹאשׁ חֲמוֹר ,

הֵשִׁיב לוֹ אַפֶּעלֶלעס לֵאמֹר.
"וְעַתָּה שְׁמַע אֶת אֲשֶׁר קְרָאתִיךָ
לֹא לְמַעַן יָפְעָתְךָ בְּחַרְתִּיךָ!
אַךְ בְּחֶפְצִי לְתָאֵר אִישׁ דִּבָּה רָעָה שׁוֹמֵעַ
וּכְאָזְנֶיךָ אֲרוּכוֹת לֹא רָאִיתִי, רֵעַ!
הָעוֹמְדוֹת זְקוּפוֹת כְּדָרְבוֹנוֹת,
וְנִפְלָאוּ לֹא אַךְ בֵּין בְּנֵי הָאֲתוֹנוֹת
אֲבָל עוֹד תַּאֲרַכְנָה עֶשֶׂרֶת מוֹנִים
מֵאָזְנֵי הַחֲמוֹרִים הַגְּדוֹלִים וְהַזְּקֵנִים".

8.

הצד ציד

Охотникъ.

בִּים אוֹמְרִים בִּדְבַר מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה
וֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד וּזְמַן לִמְלָאכָה
בָל נוֹדֶה כִּי הָאֹמֵר כָּכָה
וא עָצֵל מִתְרַפֶּה, אִישׁ בַּעַר וְלֹא יֵדָע;
קוֹר-עַצְלוּת מַעְיָן אַכְזָב נוֹבֵעַ.
ן, אִם בָּא הַדָּבָר לְיָדְךָ, רֵעַ!
ר כַּלֵּהוּ בִּהְיוֹת לְאֵל יָדְךָ
ם לֹא, הַאְשֵׁם אֶת נַפְשֶׁךָ
תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה נוֹרָאָה

יַעַן וּבְיַעַן אֲחַרְתָּ אֶת הַשָּׁעָה ·
וּשְׁמַע מְשָׁלִי אֲשֶׁר עַל זֶה נָשָׂאתִי
כְּפִי אֲשֶׁר הוֹרַתְנִי רוּחַ מְבִינָתִי ·

צַיָּד רוֹבֶה יָצָא פַּעַם אַחַת
לָצוּד צַיִד וּלְהָבִיא עוֹפוֹת שְׁמֵנִים
וְלֹא שָׁכַח אֶת קְנֵה הָרוֹבֶה לָקַחַת
אֶת יַלְקוּטוֹ וְאֶת כְּלָבָיו הַנֶּאֱמָנִים ,
וְאַף כִּי הִזְהִירוּהוּ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ
כִּי יְמַלֵּא אֶת קְנֵה הָרוֹבֶה טֶרֶם צֵאתוֹ ;
אַךְ הוּא לֹא שָׁמַע לַעֲצָתָם הַנֶּאֱמָנָה
וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּגָאוֹן וְכֹה עָנָה :
„הֵן דֶּרֶךְ זוֹ מִי כָמוֹנִי יוֹדֵעַ ?
וְזֶה כַּמָּה הָלַכְתִּי בְּדֶרֶךְ הַזֹּאת
וְלֹא יֵרָאֶה אַף זְבוּב מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ
כָּל צִפּוֹר כָּל כָּנָף עָלֶיהָ לֹא נִרְאוֹת ,
וְטֶרֶם לִמְקוֹם הַצַּיִד אָבוֹא אַגִּיעַ
אוּכַל הָכֵן וּמַלְאוֹת שֶׁבַע פְּעָמִים" ·
וַיְהִי הוּא מִבֵּיתוֹ כִּמְעַט רַגְלוֹ הֵנִיעַ
וַיַּרְא וְהִנֵּה אַוָּזִים מְשׁוֹטְטִים בַּכְּרָמִים
יֵלְכוּ יָשׁוּבוּ הֵנָּה וָהֵנָּה בְּשׁוּבָה וָנַחַת
וְלוּ בְּבֵיתוֹ מִלֵּא הַקָּנֶה, הִרְבָּה לָקַחַת ,

אַךְ בְּחַפְּשׂוֹ הָאָבָק וּרְסִיסֵי הָעוֹפֶרֶת
הִתְעוֹפְפוּ • — — וְלַצָּרָה נִלְוְתָה אַחֶרֶת :
הַיּוֹם הַהוּא — חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ
מִגֶּשֶׁם שׁוֹטֵף נְשִׂיאִים וָרוּחַ
וּבְיַלְקוּט רֵיק שָׁב הַבַּיְתָה בָּאֶמֶשׁ
מֵעָצְבּוֹ וּמֵרָגְזוֹ הַקָּשֶׁה לָנוּחַ ׳
מִבַּדֵּי עוֹרוֹ וּבְגָדָיו נָטְפוּ מַיִם,
וְהוּא לֹא הֵבִיא מִן הָעוֹף אַף בֶּתֶר ׳
וַיִּתְקַצֵּף עַל רֹעַ מַזָּלוֹ בַּשָּׁמַיִם ,
בְּאָמְרוֹ כִּי קְשִׁי יוֹמוֹ יְיַסְּרֵהוּ בְּחֶסֶר •

9.

הנער והנחש

Мальчикъ и Змѣя.

הַנַּעַר בְּחָשְׁבוֹ לָצוּד דַּג לְמִינֵהוּ
צָד לוֹ נָחָשׁ • וְנַפְשׁוֹ נִבְהֲלָה מִפַּחַד
פָּנָיו הִלְבִּינוּ כַּסִּיד וְשֶׁלֶג גַּם יַחַד .
הַנָּחָשׁ בְּרוּחַ נְמוּכָה שָׂם עָלָיו עֵינֵהוּ
וַיֹּאמַר : „שְׁמַע נָא , אִם לֹא תֶחְכַּם רֵעַ !
בְּזָדוֹן לְכָךְ רַק רַע תָּרוּעַ ,

בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה מָחִיתִי פִּשְׁעֲךָ
וּבַיָּמִים יָבֹאוּ שְׁמוֹר נַפְשֶׁךָ !" •

10.

עובר ארחות ימים והים

Пловецъ и Море.

עַל שְׂפַת הַיָּם הָשְׁלַךְ הַשּׁוֹחֶה בַּמַּיִם
מֵעָמָלוֹ נִרְדַּם וַיִּסְגּוֹר שְׁמֻרוֹת עֵינֵיהוּ
וּבַהֲקִיצוֹ חֵרֵף אֶת הַיָּם וַיְקַלְלֵהוּ :
„בְּנַפְשֵׁנוּ תֶחֱטָא אַתָּה, תְּנַקֵּר עֵינַיִם
בְּעֵת תִּשְׁקוֹטָה לָרֶדֶת אֵלֶיךָ תְּפַתֵּנוּ
וְכַאֲשֶׁר נָבֹא כֵּן חִישׁ מְצוּלָה תִּבְלָעֵנוּ"
וְהַיָּם הֵשִׁיב : „אַךְ לַשָּׁוְא תַּאֲשִׁימֵנִי
הֵן דֶּרֶךְ עוֹבְרֵי יַמִּים תָּמִיד בָּטוּחַ
וְאִם גַּלֵּי הַיָּם יְסֹעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי
הֲלֹא אָשֵׁם בַּדָּבָר אַךְ סַעֲרוֹת הָרוּחַ,
הֵמָּה יְטַלְטְלוּנִי יַרְעִימוּנִי בָעַם ;
וְאִם לֹא תַאֲמִינָה, נַסֵּה נָא הַפַּעַם
עֵת יִשְׁקוֹט הָרוּחַ רֵד נָא הַיָּמָּה,
שָׁלוֹחַ תִּשְׁלַח אָז אֳנִיָּתֶךָ
אִם יִפּוֹל אַרְצָה מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשֶׁךָ ;

חָלָא אָז אַרְגִּיעַ כְּמוֹ הָאֲדָמָה׃

וַאֲנִי אוֹמֵר: הָהּ! עֲצַת רְמִיָּה!
וּבְלִי רוּחַ אֵיךְ תָּשׁוּט הָאֳנִיָּה?

11.

החמור והאכר

Оселъ и Мужикъ.

לִשְׁמוֹר גַּן זֵרוּעִים אֲהָלִים וָמוֹר
פָּקַד אִכָּר תָּמִים אֶת הַחֲמוֹר,
לְגָרֵשׁ מִגַּנּוֹ אֶת צִפֳּרֵי שָׁמַיִם.
לֹא אַרְבֶּה לַהַג בְּדְבַר שְׂפָתַיִם
וְאֹמַר: כִּי כְּאִישׁ אֱמוּנִים
שָׁמַר אֶת כָּל הַזֵּרְעוֹנִים
הַנִּמְצָא בְּגַן הַפְּקִיד בְּיָדוֹ אֲדוֹנוֹ
וְלֹא בָא גַּם עָלֶה אֶחָד אֶל גְּרוֹנוֹ,
לֹא הֵבִיא אֶל קִרְבּוֹ תוֹעֵבָה
כִּי מֵעוֹדוֹ מָאַס בִּגְנֵבָה
וּכְמוֹ כָּל קֹדֶשׁ וּשְׂדֵה הַחֵרֶם
שָׁמַר יוֹם וָלַיְלָה אֶת הַכֶּרֶם.
וְאַחֲרֵי כָּל הֶעָמָל וְהַתְּלָאָה

הָאִכָּר בְּגַנּוֹ בְּרָכָה לֹא רָאָה ׳
לֹא הִרְבָּה לְהָבִיא מִפְּרִי הַגָּן הַבָּיְתָה
כִּי הַחֲמוֹר בְּפַרְסוֹתָיו שָׁת אוֹתוֹ בָּתָה,
וּבְגָרְשׁוֹ אֶת הַצִּפֳּרִים הַגַּנָּבִים
הָפַךְ הַמַּעֲנוֹת וְהַתְּלָמִים לִרְגָבִים ׃
וַיַּרְא אֲדוֹנוֹ וַיִּחַר אַפּוֹ
וַיִּקַּח מַקֵּל חוֹבְלִים בְּכַפּוֹ
וַיֹּאמֶר לְהָרְגוֹ בְּעָרְמָה
וַיַּכּוֹ וַיְּכַתּוֹ עַד חָרְמָה ;
וְכָל הָעָם אָמְרוּ כִּי אָשֵׁם הוּא הַחֲמוֹר
עַל אֲשֶׁר לָקַח עָלָיו אֶת הַגָּן לִשְׁמוֹר ׃

הֵן אִם עַיִן עַל הַדָּבָר נָשִׂימָה
גַּם נַחְנוּ אֶת הַחֲמוֹר נַאֲשִׁימָה ;
אֲבָל כַּמָּה מַהֲלוּמוֹת יִנָּתֵן נָתוֹן
לָאִישׁ הַמַּפְקִיד עַל גַּנָּתוֹ בֶּן הָאָתוֹן ׃

12.

הזאב והשלך

Волкъ и Журавль.

מוּדַעַת זֹאת לַכֹּל כְּזָקֵן כְּנַעַר
כִּי הַזְּאֵב עַל טַרְפּוֹ יֶהֱמֶה כַּסַּעַר

וּבֵין בָּשָׂר לָעֶצֶם לֹא יַבְחִין בְּאָכְלֵהוּ
וּפַעַם בָּא עֶצֶם מִטַּרְפּוֹ בְּלוֹעֵהוּ
וְכִמְעַט נֶחֱנַק הַטּוֹרֵף הַזּוֹלֵל
לוּלֵא נִקְרָה הַשָּׁלָךְ לִמְעוֹנוֹ
וַיְבַקְּשׁוֹ הַזְּאֵב תַּחֲנוּנִים לוֹ מִלֵּל
כִּי יוֹצִיא אֶת הָעֶצֶם מִגְּרוֹנוֹ ·
הַשָּׁלָךְ נֶעְתַּר לַזְּאֵב וּלְבַקָּשָׁתוֹ
וַיּוֹצִיא אֶת הָעֶצֶם בְּחַרְטֻמּוֹ
וּשְׂכָרוֹ חֵלֶף עֲבוֹדָתוֹ
דָּרַשׁ מֵהַזְּאֵב לְתֻמּוֹ :
„אָנָּא ! לְמָתַי אָבוֹא עַל שְׂכָרִי ?" ·
שָׂכָר ! הָהּ ! אַכְזָרִי !
עָנָה הַזְּאֵב בְּקוֹל עַזּוּת
הַמְעַט כִּי מִלּוֹעִי הוֹצֵאתָ רֹאשְׁךָ ?
לָכֵן בְּרַח לְךָ לִמְקוֹמֶךָ
וְלֹא תוֹסִיף לְהַשְׁמִיעַ כָּזֹאת
אִם לֹא קַצְתָּ בְּחַיֶּיךָ ;
כִּי לִשְׂכָרְךָ דַּי הֶרְאֵיתָ פְּלָאוֹת ·

13.

הדבורה והזבובים

Пчела и Мухи.

שְׁנֵי זְבוּבִים
רֵעִים אֲהוּבִים
פַּעַם יָעָצוּ ,
עֲזוֹב אֲדָמָה
אֲשֶׁר נוֹלְדוּ שָׁמָּה,
וְכֵן חָרָצוּ ·
שָׁמְעוּ דַּי
מֵהַפַּאפַּאגַאי
מִטּוּב מֶרְחַקִּים ,
שָׁם דְּרוֹר
בְּלִי מָגוֹר
כֻּלּוֹ מַמְתַּקִּים ·
וְגַם לִדְבוֹרָה
בְּכָבוֹד וּמוֹרָא
יָעֲצוּ כָּכָה :
„אִתָּנוּ דְּבוֹרָה !
עוּפִי , מְהֵרָה
לְאֶרֶץ הַבְּרָכָה .

בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ
מִן גֵּו יְגָרְשׁוּנוּ
יַדְרִיכוּנוּ מְנוּחָה
רַק יְצוּדוּנוּ
אַךְ יִפְצְעוּנוּ
בְּאֵין אֲרוּכָה .
מַחֲשָׁבָה נִפְלָאָה
בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה:
בְּאֹכֶל עֵינָם צָרָה !
וְיִקְנוּ תַּחְבֻּלָה
(תִּבְלָעֵמוֹ מְצוּלָה)
רוּחֵנוּ לָמוֹ זָרָה .
בְּבֵית הַנְּגִידִים
יָבִינוּ צְמִידִים
עֲלֵי הַקְּעָרוֹת
וּמְאֹד נִשְׁמָרוֹת ,
וְגַם הַנּוֹתָרוֹת
לֹא נֶעֱדָּרוֹת .

וּבְאֹהֶל הָאֶבְיוֹן
שָׁם בְּחֶבְיוֹן
הַשְּׁמָמִית יוֹשֶׁבֶת
וּמִן הַמֹּחַ
תָּמֹץ לֵחַ
לְנַפְשֵׁנוּ אֹרֶבֶת׃ ·

כִּרְצוֹנְכֶם עֲשׂוּ ;
וּדְעוּ וּרְאוּ
כִּי שָׁוְא תְּחַכּוּ ,
וְגַם הָעָם
תָּבֹאוּ שָׁם
אֶתְכֶם יַכּוּ ·

וְלִי הַדְּבוֹרָה
אֵין פַּחַד וּמוֹרָא
עֲלֵי אַדְמָתִי ,
נַפְשִׁי כָּמַהּ
לְזֹאת הָאֲדָמָה
מִמֶּנָּה יָצָאתִי ·

בְּדִבְשִׁי יֶאֱהָבֻנִי
וְלֹא יְגָרְשֻׁנִי
מִן הַבַּיִת ,
מְקוֹר יְחַבְּאֻנִי
מִפַּחִים יִשְׁמְרֻנִי
וְהוֹדִי כַּזַּיִת ,

כֶּעָשִׁיר כְּמֶלֶךְ
כֶּעָנִי וְהֵלֶךְ
עַמִּי יְכַבְּדוּ ,
וְלָכֶם תַּאֲנִיָּה
גַּם בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה
גַּם שָׁם תִּשָּׁמֵדוּ .

מַה תּוֹחִילוּ ?
אִם לֹא תוֹעִילוּ
לְטוֹבַת הָעָם ,
לָכֵן תָּמִית
אֶתְכֶם הַשְּׁמָמִית
גַּם פֹּה גַּם שָׁם׃ .

הַנִּמְצָא בְיָדוֹ
כִּשְׁרוֹן בְּמַעְבָּדוֹ
לְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּהוּ ,
לֹא בִמְהֵרָה
לְאֶרֶץ גְּזֵרָה
יָשִׂים פַּעֲמֵהוּ ,
וּלְאֵין תּוֹחֶלֶת

לְהָבִיא תּוֹעֶלֶת
עֲלֵי אַדְמָתוֹ ,
נַפְשׁוֹ שֹׁקֵקָה

לְאֶרֶץ רְחוֹקָה
שָׁם נֶעֶלְמָה חַטָּאתוֹ .

14.

הנמלה

Муравей.

נְמָלָה עֲמֵלָה הָיְתָה בְּדוֹרוֹת רִאשׁוֹנִים
גְּדוֹלַת הַכֹּחַ וְרַבַּת הָאוֹנִים ;
הִיא יָכְלָה (יְסֻפַּר אוֹדוֹתֶיהָ)
לְהַגְבִּיהַּ שְׁנֵי שְׂעוֹרִים בְּרַגְלֶיהָ ;
וּלְבַד גְּבוּרָתָהּ לָהּ יִתְרָה אַחֶרֶת
כִּי בְּרַהַב וְגָאוֹן נַפְשָׁהּ מִתְפָּאֶרֶת ,
וְאַךְ תִּפְגַּשׁ תּוֹלַעַת
תַּכְעִיסֶנָּה גַּם כָּעַס ,
וּפַעַם רָצְתָה לְהָמִית
גַּם אֶת הַשְּׂמָמִית ,
וַתַּעַשׂ לָהּ שֵׁם תְּהִלָּה
וְאַךְ הִיא הָיְתָה לְמִלָּה
בִּמְאוּרַת הַנְּמָלִים
לְרַבַּת פְּעָלִים .

אֲנִי אֶחְשׁוֹב גָּאוֹן לְאִוֶּלֶת
אֲבָל הִיא חֲשָׁבַתּוּ לְתוֹעֶלֶת ׃
וַתְּכַבֵּד אֶת רֵעוֹתֶיהָ
אֲשֶׁר הִרְבּוּ לְסַפֵּר תְּהִלּוֹתֶיהָ
וּמִתְּהִלָּתָם אֲשֶׁר דִּבְּרוּ רָתַת
לָהּ יֶתֶר עָז וְיֶתֶר שְׂאֵת ׃
וַתֹּאמֶר הַנְּמָלָה נְסוֹעַ הָעִירָה
לְהִתְהַלֵּל שָׁמָּה בְּכֹחַ וּגְבוּרָה ׃
בָּעֲגָלָה מְלֵאָה עָמִיר שָׁמָּה מוֹשָׁבָהּ
וַתִּתְהַלֵּךְ שָׁמָּה בִּרְחָבָהּ ׃
אֲבָל מַה גָּדַל הַשֶּׁבֶר !
הַנְּמָלָה זָמְמָה כִּי כָל גֶּבֶר
מִן הָעִיר וְחוּצוֹתֶיהָ
יָבֹאוּ לִרְאוֹת גְּבוּרוֹתֶיהָ ׃
וְכֻלָּם יַחַד יֵאָסְפוּ אֲסֵפָה
כַּאֲשֶׁר יָרוּצוּ לִמְקוֹם הַשְּׂרֵפָה ׃
אֲבָל לְדַאֲבוֹן נַפְשָׁהּ שֶׁקֶט וּדְמָמָה
עַד גַּם זְבוּב וְחָגָב לֹא בָא שָׁמָּה ;
כִּי אִישׁ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנָה ׃
וַתָּרָם עָלֶה הַנְּמָלָה
וַתַּעֲמוֹד קוֹמְמִיּוֹת עַל הָעֲגָלָה
וַתּוֹלִיכֵהוּ אָנֶה וָאָנָה

וַתָּשָׁב וַתַּעֲמוֹד וַתִּשְׁנֶה עֶמְדָּתָהּ
וְאֵין אֶחָד יִתְפַּלֵּא עַל גְּבוּרָתָהּ ·
וַתָּרֶם עוֹד וַתִּתְהַלֵּךְ רוֹמָה
אֲבָל אֵין אֶחָד יִשְׁאַף לִשְׁלוֹמָהּ .
אֶל הַכֶּלֶב הַשּׁוֹכֵב בִּקְצֵה הָעֲגָלָה
בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה פָּנְתָה הַנְּמָלָה :
„עַל דַּעְתִּי אֵין רֶגֶשׁ לְיוֹשְׁבֵי עִיר גְּדוֹלָה
לֹא פֶּלֶס מִשְׁפָּט וְלֹא עֵינַיִם נְשׂוּאוֹת לְמַעְלָה ,
הֵן כַּחֲצִי הַיּוֹם
מֵעֵת בָּאתִי הֲלוֹם
אַרְאֶם נִפְלָאוֹת
צִבְאֵי צְבָאוֹת ,
וְאֵין גַּם אֶחָד יְבָרְכֵנִי ,
וּבִמְאוּרָתֵנוּ מִי לֹא יְהַלְלֵנִי ?" .
וּבוֹשָׁה וְנֶעֱצָבָה
אֶל מְאוּרָתָהּ שָׁבָה ·

הֵן רַבִּים עַתָּה מֵעַם הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יֹאמַר : תְּהִלָּתִי תֵּבֵל מְלֵאָה
אֲבָל רַק בִּמְאוּרָתוֹ יִפְרֹץ פֶּרֶץ
וְאַף בְּעִירוֹ חָכְמָתוֹ נוֹדָעָה ,

וְאִם יֵצֵא מֵעִירוֹ יָמִין וּשְׂמֹאל
תַּם הִנֵּהוּ אוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל ·

15.

הרועה והים

Пастухъ и Море.

רוֹעֶה נֶאֱמָן נֹהֵג צֹאנוֹ עַל שְׂפַת הַיָּם
וַיְנַהֵל עֲדָתוֹ עַל מֵי מְנוּחוֹת ,
גַּם בַּיִת גַּם מִכְלָא בָּנָה לוֹ שָׁם
וַיִּשְׂמַח בְּחֶלְקוֹ כְּבַעַל חוֹמוֹת בְּטוּחוֹת ·
שָׁם כִּלָּה יָמָיו בְּהַשְׁקֵט וְשַׁלְוָה
שָׁם שָׂבַע עֹנֶג גִּיל וָנַחַת
לֹא יָדַע קִנְאָה לֹא יָדַע עַוְלָה ,
הַמּוֹרִידוֹת בַּעֲלֵיהֶן לִבְאֵר שַׁחַת ·
כָּכָה הִתְנַהֵל לְאִטּוֹ יָמִים כַּבִּירִים
שָׁפְרָה לוֹ נַחֲלָתוֹ נִתְּנָה לוֹ חֶבֶל
מִנַּחֲלַת נְגִידִים וּמְלָכִים אַדִּירִים
יָקְרָה לוֹ מַרְעִיתוֹ מִכָּל הַדְרַת תֵּבֵל .
אֲבָל בִּרְאוֹתוֹ פַּעַם בְּפַעַם , אֵיךְ הַיָּם
כַּחֹמֶר יָכִין כֶּסֶף וּמַלְבּוּשׁ צָבָא רָב ,
אֵיךְ יִתְפָּרְקוּ צִיִּים עִזָּבוֹן וּמַעֲרָב

עֲדֵי לֹא יָכִילוּ הָאוֹצָרוֹת הַנִּמְצָאִים שָׁם
וְכִי בַעֲלֵיהֶם מִלְאוּ כֶסֶף בָּתֵּיהֶם ·
וַיַּרְא הָרוֹעֶה וַיֹּאמֶר אֶעֱשֶׂה כְמַעֲשֵׂיהֶם ,
וַיִּמְכּוֹר בֵּיתוֹ · עֶדְרוֹ , וַיִּקֶן סְחוֹרָה
וַיָּבֹא הַיָּמָּה וַיֵּרֶד בָּאֳנִיָּה ,
אַךְ בְּבוֹאוֹ שָׁמָּה נוֹדַע עַד מְהֵרָה
כִּי לֹא כַאֲשֶׁר זָמַם כֵּן נִהְיָה ,
אָז נוֹדַע מַה הִיא תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה
מִסְחַר הַיָּם וְעֹשֵׂי בוֹ מְלָאכָה .
כִּי אַךְ אַרְצוֹ מֵעֵינָיו נֶעֱלָמָה
וְהִנֵּה עָבַר בַּיָּם רוּחַ סְעָרָה
הִתְרוֹמְמוּ גַלָּיו וְהָאֳנִיָּה נִשְׁבָּרָה
כָּל מַעֲרָבוֹ וְעִזְבוֹנוֹ יָרְדוּ הַיָּמָּה
וַתְּהִי לוֹ לְשָׁלָל אַךְ נַפְשׁוֹ וּבְשָׂרוֹ .
וְעַתָּה , הוֹדוֹת לֵאלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
שָׁב הָרוֹעֶה שֵׁנִית אֶל מִשְׁטָרוֹ
לִרְעוֹת עֶדְרֵי צֹאן עַל שְׁפָיִים ,
וְתַחַת כִּי רָעָה מֵאָז מִקְנַת כַּסְפֵּהוּ
יִרְעֶה עַתָּה בִּשְׂכָרוֹ צֹאן רֵעֵהוּ ,
וְאַחֲרֵי סָבְלוֹ מַחְסוֹר עוֹנִי וְרָעָב
קָמַץ מְלֹא חָפְנוֹ מִכָּל אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיְקַבֵּץ יַד עַל יַד כַּמָּה שִׁקְלֵי זָהָב ,

לֹא אָכַל לְשָׂבְעָה, לֹא לִרְוָיָה שָׁתָה
מִטּוֹבָה חִסֵּר נַפְשׁוֹ לֶאֱסוֹף הוֹן
קָנָה לוֹ שֵׁנִית שְׁלשָׁה עֶדְרֵי צֹאן.
וַיְהִי הַיּוֹם, וְרוּחַ צַח שְׁפָיִים
כִּמְעַט יָגִיעַ יוֹלִיךְ אֶת הַמַּיִם
וַיִּשָּׂא הָרוֹעֶה אֶת עֵינָיהוּ
מִמְּקוֹם שָׁם יְנַהֵל עֶדְרֵהוּ
וְהִנֵּה מִן הַיָּם קְרֵבִים וּבָאִים
לִשְׂפָתוֹ אֳנִיּוֹת בְּכָל טוּב מְלֵאִים.
„רֵעִי! אָמַר הָרוֹעֶה, פֶּן תֹּאבֶה לְפַתֵּנִי
סָמוּךְ לִבִּי כִּי אַחֲרֶיךָ לֹא תְמַשְׁכֵנִי,
בַּקֵּשׁ לְךָ אֲנָשִׁים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר תַּכֵּם בְּסַנְוֵרִים
מִכַּסְפִּי כְּבָר שָׂבַעְתָּ גִּיל וָנַחַת.
אֶרְאֶה אֵיכָה תִּמְשׁוֹךְ אֲנָשִׁים לַשַּׁחַת
וּמִמֶּנִּי לֹא תְקַוֶּה לָקַחַת
אַף לֹא קְשִׂיטָה אַחַת.

אַךְ לְמוֹתָר שִׁנֵּן מְשָׁלַי וּלְבָאֲרֵהוּ,
אוּלָם אֵיךְ לֹא אוֹסִיף מַאֲמַר אֱלִיהוּ:
כִּי טוֹב מִחְיָה בְטוּחָה אוֹ מְלָאכָה
מִקַּוּוֹת לְעֹשֶׁר־רַב תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה.

אַלְפֵי אֲנָשִׁים יְקַוּוּ יִשְׁמְרוּ הַבְלֵי שָׁוְא
בִּגְלַל הָאֶחָד אֲשֶׁר מָצָא עֹשֶׁר רָב.
וַאֲנִי אוֹמֵר, לֹא אֵדַע תַּכְלִית עֲמָלִי
וְאֶת אֲשֶׁר יֶשׁ לִי זֶה חֶלְקִי וְגוֹרָלִי.

16.

האכר והנחש

Крестьянинъ и Змѣя.

לְאִכָּר אַלְמוֹנִי, בָּא הַצִּפְעוֹנִי
וַיֹּאמֶר אֵלָיו: „נִכְרְתָה בְרִית בֵּינֵינוּ
הֵן לֹא עָלֶיךָ לִירוֹא וְלִפְחַד מִמֶּנִּי
כִּי לֹא כַאֲשֶׁר הָיִיתִי אָז עַתָּה הִנֵּנִי,
הֵן לְאַחֵר נֶהְפַּכְתִּי וְכָל אֲשֶׁר לִי מִסָּבִיב
וּרְאֵה כִּי הֶחֱלַפְתִּי עוֹרִי בְּאָבִיב".
אֲבָל הָאִכָּר לֹא נוֹכַח מִדִּבְרֵהוּ
וַיִּקַּח קַרְדֻּמּוֹ, וַיְדַבֵּר אֵלֵיהוּ:
„הַאָמְנָם הֶחֱלַפְתָּ עוֹרְךָ
אֲבָל לֹא לִבְּךָ".
וַיַּכֵּהוּ — — וַיְמִיתֵהוּ.

אִם בְּאוֹתוֹת תַּרְאֶה טוֹב לִבְּךָ

לְמַעַן בְּךָ יַאֲמִינוּ ,
שַׂנֵּה פָּנֶיךָ כְּחֶפְצְךָ
קִצְּךָ יִהְיֶה כַּצִּפְעוֹנִי

17.

השועל והענבים

Лисица и Виноградъ.

שׁוּעָל רָעֵב הִתְפָּרֵץ לְכֶרֶם
וְשָׁם הִבְשִׁילוּ אֶשְׁכְּלוֹתָיו עֲנָבִים
לַשּׁוּעָל הָיְתָה אוֹרָה וְעֵינָיו לָרוּם יָרֵם
וַיִּתְאַדֵּם וּפָנָיו כִּפְנֵי לֶהָבִים —
בִּכּוּרֵי עֲנָבִים כִּפְנִינִים אָדָמוּ !
אֲבָל רָעָה אַחַת, הָמוּ מֵעַי הָמוּ ,
כִּי גָּבְהוּ וְרָמוּ עַד מְאֹד הָאֶשְׁכּוֹלוֹת
וּבְכָל עָרְמָתוֹ לֹא יָכוֹל אֲלֵיהֶם לַעֲלוֹת,
וְאַף כִּי עֵינָיו הָעֲנָבִים תֶּחֱזֶינָה
שִׁנָּיו לֹא אוֹתָם תִּקְהֶינָה ·
הַשּׁוּעָל סָבַב בַּכֶּרֶם כְּשָׁעָה אַחַת
רָץ אָנֶה וָאָנָה וְאֵין נַחַת ·
וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיֹּאמַר בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם
הֵן אֱמֶת, כִּי תַאֲוָה הֵמָּה לָעֵינַיִם

אֲבָל עוֹד כֹּסֶר הִנָּמוֹ
אֵין גַּם בִּכְּרָה אַחַת בָּמוֹ,
לֹא אֲנַסֶּה לֶאֱכוֹל אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם
כָּל אוֹכְלָם יֶאְשָׁמוּ כִּי תִקְהֶינָה שִׁנַּיִם.

18.

הצאן והכלבים

Овцы и Собаки.

לְמַעַן הַצִּיל מִזְּאֵבִים עֶנְיֵי הַצֹּאן
נִתַּן דָּת לְהַרְבּוֹת כְּלָבִים בֶּהָמוֹן,
הַחֹק הַזֶּה הִגִּיעַ לַמַּטָּרָה
וַעֲדַת הַצֹּאן עַתָּה נִשְׁמָרָה
מִשִּׁנֵּי הַטּוֹרְפִים הַזְּאֵבִים ·
אֲבָל גַּם הַכְּלָבִים רְעֵבִים
וַיִּמְרְטוּ אֶת צַמְרָן לָרִאשׁוֹנָה
וְאֶת עוֹרָן הִפְשִׁיטוּ לָאַחֲרוֹנָה ·
וְאִם חָמֵשׁ אוֹ שֵׁשׁ נִשְׁאָרוּ
גַּם הֵנָּה מִשִּׁנֵּי הַכְּלָבִים נִגְזָרוּ ·

19.

הדוב במלכודת

Медвѣдь въ сѣтяхъ.

דּוֹב אוֹרֵב נָפַל בְּמַכְמוֹרֶת וָרֶשֶׁת.
אִם הַמָּוֶת רָחוֹק מִנֶּגֶד עֵינֵינוּ
נָבוּז לוֹ נִלְעַג לוֹ כְּאַוַּת נַפְשֵׁנוּ
אֲבָל אִם קָרוֹב הוּא אֵלֵינוּ לָגֶשֶׁת
לֹא הַצְּחוֹק הוּא, לָמוּת לֹא יַחְפֹּץ כָּל בָּשָׂר.
הַדּוֹב לָחַם עַד כָּל כֹּחַ בּוֹ לֹא נִשְׁאָר
אֲבָל כָּל עַצְמוֹתָיו סֻגָּרוּ בְּמִכְמָרָה
וּמִכָּל עֲבָרָיו אַךְ שֶׁבֶר וְצָרָה,
קוֹל שׁוֹפָר, רוֹבֶה וּכְלָבִים
וּמִי יַעֲמוֹד נֶגֶד הָרְהָבִים?
וַיֹּאמֶר לְהִשָּׂגֵב בְּמִשְׂגַּב הַדַּעַת.
„רֵעַי! אָמַר, מַה תַּכְעִיסֻנִי גַּם כַּעַס?
פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי נָא הוֹדִיעֻנִי
כִּי תָצוּד אֶת נַפְשִׁי וְתֹאמַר לְהָרְגֵנִי?
הֲתַאֲמִין לְדוֹבְרֵי סָרָה כִּי הַדֻּבִּים רָעִים,
הֶאָח נַפְשֵׁנוּ, דִּבְרֵיהֶם לֹא כֵנִים
וּשְׁאַל נָא אֶת פִּי כָּל הַשְּׁכֵנִים
כִּי מִכָּל הַחַיָּה אַךְ הַדּוֹב חָבֵר נָעִים,

וְלֹא יִמְצְאוּ לִי כָּל עָוֹן אֲשֶׁר חָטָאתִי
וְאִם גַּם פֶּגֶר אָדָם אָכַלְתִּי בְּאַוָּתִי ?"
„דְּבָרֶיךָ כֵּנִים !" הֵשִׁיב לוֹ שׁוֹבֵהוּ
גַּם אֲנִי אוֹדֶךָ
עַל טוּבְךָ וְחַסְדֶּךָ
כִּי תָחוּס עַל הַמֵּת וּתְכַבְּדֵהוּ ,
אוּלָם אִם פָּגַעְתָּ אִישׁ לָבֶטַח עוֹבֵר
הֵן חַי לֹא יָשׁוּב מִמְּךָ הַגָּבֶר ;
הֲלֹא טוֹב טוֹב עָשִׂיתָ
אִם דַּרְכְּךָ זוּ שִׁנִּיתָ
וְתֹאכַל נִבְלַת אָדָם שָׂבְעֶךָ
וְלַחַיִּים אַל תִּשְׁלַח כַּפֶּיךָ .

20.

שבולת

Колосъ.

נִגְרֶשֶׁת פֹּה וָהֵנָּה מֵרוּחַ צַח שְׁפָיִים
שִׁבֹּלֶת חִטָּה בְּשָׂדֶה רְחַב יָדַיִם ,
רָאֲתָה בְּגַן־פְּרָחִים מֵחַלּוֹן הַצֹּהַר
כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם יָצִיץ לָטֹהַר
פֶּרַח נֶחְמָד בְּצֶבַע רִקְמָתַיִם

בַּעֲדִי עֲדָיִים מִתְנוֹצֵץ לָעֵינַיִם ،
וּבְלִי כָל מָגֵן עוֹמֶדֶת הַשִּׁבֹּלֶת
מוּכֶנֶת לְפִי תוֹלָע וּלְזַן מַכֹּלֶת ،
בַּקָּרָה בְּלִי לְבוּשׁ חֲשׂוּפָה עֲרוּמָה
וּמַחֲסֶה מִסּוּפָה וָקוֹר אֵין כָּל מְאוּמָה .
בְּפָנִים מְלֵאִים עֶצֶב עֶבְרָה וָזַעַם
דִּבְּרָה אֶל הָאִכָּר בְּדַעַת וְטוּב טַעַם :
„מַדּוּעַ אִישִׁים، אֵין נְכוֹנָה בְּרוּחֲכֶם
הֵן דָּבָר אֲשֶׁר רַק יוֹנֶה עֵינֵיכֶם
אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ לָכֶם כְּבָבַת עָיִן
לוֹ כָּל טוּב תִּתֵּן וּמַחְסוֹר אָיִן ،
וַאֲשֶׁר יָבִיא לָכֶם טוֹב וְתוֹעֶלֶת
לוֹ אֵין תִּקְוָה נִשְׁקָפָה אֵין תּוֹחֶלֶת ;
וְכִי לֹא מֵהַשָּׂדֶה רוֹב טוֹבָה תִּקָּחָה ?
לֹא בוֹ מָצָאתָ אַךְ עֹשֶׁר וּבְרָכָה ?
וּרְאֵה בְּעֵינֶיךָ، אָנָּא אֱמוֹר אַתָּה
הֲתַשְׂגִּיחַ בּוֹ מְעַט זַרְעֲתוֹ עַד עַתָּה ?
הֲשַׁכְתָּ בַּעֲדֵנוּ، גַּם לְעִתִּים רְחוֹקִים
עֵת קוֹר וּכְפוֹר יֵרְדוּ מֵעָבֵי שְׁחָקִים ?
הֲמִימֶיךָ צִוִּיתָ לְשָׁרֵשׁ
קוֹץ וְדַרְדַּר וְשָׁרְשֵׁנוּ יְשָׁרֵשׁ ?
אוֹ בְּיוֹם חֹרֶב וְצִיָּה יֵעָצְרוּ שָׁמַיִם

הֲכִי בְיָדֵךְ הִמְטַרְתְּ לָנוּ מַיִם ?
אֲבָל עֲזַבְתָּנוּ בְּיַד כָּל מִקְרֶה וָפֶגַע
אִם לְשֵׁבֶט אִם לְחֶסֶד וְאִם לְנֶגַע .
אַךְ בַּפְּרָחִים שַׂמְתְּ כָּל מַעְיָנַיִךְ
אֲשֶׁר כָּל עֹשֶׁר לֹא יָבִיאוּ אֵלַיִךְ ,
וְלֹא כָמוֹנוּ הָהּ ! נֶעֱזָבִים הֵמָּה ,
כַּדּוּר שַׁתְּ עָלֵימוֹ כַּחוֹמָה
יִצְמְחוּ יִגְדְּלוּ בִּמְקוֹם רַחֲבַת יָדַיִם ,
וְכָל טוֹבָה לָמוֹ פָּתַחַתְּ כַּמַּיִם .
וְלוּ גָמַלְתְּ לָנוּ אֵלֶּה הַדְּבָרִים
הֲלֹא מָצָאת בָּנוּ מֵאָה שְׁעָרִים
וּתְבוּאוֹת תְּבֹאנָה וְאֵין קֵץ לַקַּיִץ ,
לָכֵן בְּנֵה עָלֵינוּ מִזְּכוּכִית חַיִץ" .
„עַתָּה יָדַע לְבָבִי", הֵשִׁיב הָאִכָּר
„כִּי לֹא תֵדְעִי עֲמָלִי בְּכָל הַכִּכָּר
עֲדֵי יִשַּׁרְתִּיו שִׂדַּדְתִּיו בְּהַשְׂכֵּל וְיָדוֹעַ .
וְעַתָּה הַטִּי אָזְנֵךְ אֵלַי אֲמָרַי לִשְׁמוֹעַ :
בְּהַחֲלָקָה מוֹלַדְתֵּךְ רַבַּת עֲמַלְתִּי ,
בֵּרֵאתִי הַיַּעַר בְּפֶרֶךְ וּבְרֹב אוֹנִים ,
הִגְבַּהְתִּי הַשְּׁפֵלָה וְהַגְּבוֹהָה הִשְׁפַּלְתִּי ,
זֵרִיתִי דֹּמֶן עַל פָּנֶיהָ עֲשֶׂרֶת מוֹנִים
עִזַּקְתִּיהָ , סִקַּלְתִּיהָ , נַרְתִּי לָכֶם נִיר ,

לֹא עִקְּבַנִי חֹרֶב, כְּפוֹר בְּיוֹם סַגְרִיר,
רַבּוֹת סָבַלְתִּי יָגוֹן וְעֹצֶר רָעָה ·
וְאֵין סוֹף וָקֵץ לְכָל הֶעָמָל וְהַתְּלָאָה,
אֶחְשׁוֹב לְמוֹתָר כָּל זֹאת לָךְ לְהוֹדִיעַ,
לֹא עֵת לִי עַתָּה רַב אֲמָרִים לְהַבִּיעַ.
אַל תֶּחֶטְאִי בִּתִּי לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם,
מָטָר וָרוּחַ שַׁאֲלִי, בִּרְכוֹת שָׁמָיִם ·
כִּי אִם כַּעֲצָתֵךְ לַעֲשׂוֹת נוֹאַלְתִּי
גַּם מִפְּרָחִים גַּם מִלֶּחֶם שָׁכָלְתִּי“.

תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר אוֹ אַחַד הָאִכָּרִים,
כִּי יִלְבַּשׁ גֵּאָה וְגָאוֹן וְרֹאשׁוֹ יָרִים
לְהִדַּמּוֹת יַחְפֹּץ לְשָׂרִים וְאֶזְרָחִים,
דֵּעוּ לַהֲשִׁיבוֹ כְּדִבְרֵי בַעַל הַפְּרָחִים.

21.

הילד והתולעת

Мальчикъ и Червякъ.

עֹזֵר לְגַנָּב עוֹלָם לֹא יַצְלִיחַ
בָּזוּי וְשָׂנוּא הוּא גַּם בְּעֵינֵי הַגָּבֶר
אֲשֶׁר בִּשְׂפַת חָנֵף מְהַלְלוֹ יָפִיחַ
וְקָרוֹב הוּא תָּמִיד לָשֵׂאת וְלַשָּׁבֶר ·

מֵאֵת הָאִכָּר בִּקְשָׁה הַתּוֹלָעַת
כִּי יַנִּיחֶנָּה בְּגַנּוֹ אָהֳלָהּ לָטַעַת,
וְאַף עַל יְמֵי הַקַּיִץ חָפְצָה הִתְרוֹעֵעַ
וַתַּבְטִיחוֹ לְבַל תַּשְׁחִית לַגָּן וְלֹא תָרֵעַ
לֹא תִמָּצֵא בָהּ מֶרֶד מַעַל וָמֶרִי,
לֹא תָנִיד הָעֵץ וְלֹא תִגַּע בַּפֶּרִי
וּלְמִחְיָתָהּ דַּי אַךְ עָלֶה נִשְׁחַת
אֲשֶׁר זֶה כְּבָר נָבֵל וְנָפַל תָּחַת ·
הָאִכָּר חָשַׁב בְּנַפְשׁוֹ וַיִּמְצָא נְכוֹנָה
הִתְרַצָּה לְתוֹלַעַת לָתֵת לָהּ מְעוֹנָה,
בְּאָמְרוֹ בְּלִבּוֹ מָה הַמִּגְרַעַת
אֲשֶׁר תִּגְרַע מִנַּחֲלָתִי זֹאת הַתּוֹלַעַת ?
וְאִם גַּם תֹּאכַל עָלִים שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה

הֲלֹא בָזֶה לֹא אֶדַּל וְאֶתְרֹשָׁשָׁה ׃
וּבְנֵנוּ אֶל הַתּוֹלַעַת מָקוֹם הִנִּיחַ
וַתִּזְחַל וַתַּעֲלֶה עַל אַחַד הַשִּׂיחַ ׳
וְתַחַת הַצַּמֶּרֶת מָצְאָה לָהּ מָנוֹחַ
שָׁם מָצְאָה לָהּ אוֹן וַתַּחֲלִף כֹּחַ ׃
וְאַף כִּי לֹא מָצְאָה שָׁם יֶתֶר
אֲבָל לֹא יָדְעָה גַּם עוֹנִי וָחֶסֶר ׃
וּבֵין כֹּה וָכֹה וְהַשֶּׁמֶשׁ שָׁלְחָה קַרְנֶיהָ ׳
וַתְּמַלֵּא הַתְּבוּאוֹת מִמְּגָדֶיהָ ׳
וַיָּפוּ הַגַּנִּים וַיִּמָּלְאוּ פְּרָחִים
נֶחְמָדִים לָעֵינַיִם וּלְנִיחוֹחַ מְרִיחִים ׃
וְגַם אֶל הַגָּן אֲשֶׁר בּוֹ הַתּוֹלַעַת
יַד הַטֶּבַע וְהַבְּרִיאָה מַגַּעַת ׳
וַתַּשְׁמֵן וַתְּדַשֵּׁן אֶת עֲצֵי הַתַּפּוּחַ
וּמִבֵּין שִׂיחִים תַּפּוּחַ הֵנֵץ הִפְרִיחַ ׃
גַּם יֶלֶד צָעִיר בַּגָּן הָלַךְ לָשׂוּחַ
וְרֵיחַ הַתַּפּוּחַ בְּאַפּוֹ הֵרִיחַ ׃
הַתַּפּוּחִים לָעֵינַיִם כְּאֹדֶם יַצְהִירוּ
וּלְשַׁדַּם בְּתוֹכָם יִצְפֹּנוּ יָגוּרוּ ׳
מִבֵּינֵיהֶם תַּפּוּחַ נֶחְמָד עֵינָיו תֶּחֱזֶינָה
אֲבָל יָדָיו מִשָּׁם לֹא תִקָּחֶינָה ׳
כִּי גָבוֹהַּ מֵעַל גָּבוֹהַּ הֶעָנָף ׳

וְלֹא יַגִּיעַ עָדָיו אַךְ עוֹף בַּעַל כָּנָף,
לֶאֱחוֹז בְּסַנְסִנָּיו וְלַעֲלוֹת בַּתַּפּוּחַ
לֹא יַעֲצָר כֹּחַ וּבְאוֹנוֹ אֵינֶנּוּ בָּטוּחַ,
גַּם לֹא לוֹ בִּינָה הַשֵּׂכֶל וָדֵעַ
לְהַרְעִישׁ אֶת הָעֵץ אוֹתוֹ לְהָנִיעַ;
עוֹד חָלָשׁ הִנֵּהוּ יָדוֹ לֹא רָמָה
לְהַפִּיל אֶת פִּרְיוֹ עֲלֵי אֲדָמָה ·
אֲבָל מִי נָתַן יָדוֹ וַיַּעְזְרֵהוּ בַּגְּנֵבָה?
שִׁמְעוּ עַמִּים וּרְאוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה!
אֲשֶׁר עָשְׂתָה הַבּוֹגֵדָה הַתּוֹלֵעָה
לְמֵיטִיבָהּ· מִמֶּנּוּ נַחַת שָׂבֵעָה ·
וַתֹּאמֶר אֶל הַיֶּלֶד זֹאת הַתּוֹלַעַת
הֵן כָּמוֹךָ כָּמוֹנִי נַפְשִׁי יוֹדַעַת
כִּי בַעַל הַגָּן יְלַקֵּט מִפֹּה הַתַּפּוּחִים
וְגַם בְּתַפּוּחַ הַזֶּה אֵין אֲנַחְנוּ בְּטוּחִים ·
לָכֵן שְׁמַע לִי וְאָנֹכִי אוֹרֶךָ,
הַתַּפּוּחַ לְהַפִּיל אַרְצָה אֶעְזְרֶךָ
אֲנִי אַפִּילֵהוּ וּלְיָדְךָ חִישׁ אֶמְסְרֵהוּ ·
אֲבָל אָחִי הֵן אַתָּה תְּחַלְּקֵהוּ,
וּכַאֲשֶׁר בֹּא יָבוֹא דְּבָרִי
חֵלֶק מִזְעָר תַּחֲלוֹק לִי בִּשְׂכָרִי
לֹא הַרְבֵּה תִּתֵּן לִי בַּעֲמָלִי

וְחֵלֶק עֲשִׁירִי אִם יַגִּיעַ לְגוֹרָלִי
לֶאֱכוֹל וְלִשְׂבּוֹעַ דַּי לִי דַּי
לְכָל שְׁנוֹתַי וִימֵי נְדוּדַי".

הַיֶּלֶד שָׁמַע וַיִּרְצֶה לַעֲצָתָהּ
וְהַתּוֹלַעַת הַהִלָּה לַעֲבוֹד עֲבוֹדָתָהּ
וַתִּכְרוֹת בְּפִיהָ אֶת בַּד הַתַּפּוּחַ
וַיִּפּוֹל לָאָרֶץ בְּעֶזְרַת הָרוּחַ.
אֲבָל בְּשָׂכָר וְעֵקֶב הַתּוֹלַעַת
שָׂבְעָה אָוֶן וְעָמָל וֶדֵי כַעַס:
כִּי אַךְ נָפַל הַתַּפּוּחַ עֲלֵי אֲדָמָה
הַיֶּלֶד כְּרֶגַע בְּלָעוֹ שָׂמֵחַ,
וְכַאֲשֶׁר הַתּוֹלָע עַל שִׂבְרָהּ בָּאָה
רָאֲתָה כִּי כָלְתָה אֵלֶיהָ הָרָעָה.
כִּי הַיֶּלֶד בְּזָדוֹן וּבְעָרְמָה
כִּתֵּת הַתּוֹלֵעָה בַּעֲקֵבוֹ עַד חָרְמָה.
הַתַּפּוּחַ וְהַתּוֹלַעַת מְהֵרָה נִדָּחוּ
וּמִלֵּב הַיֶּלֶד שְׁנֵיהֶם נִשְׁכָּחוּ.

22.

הקבורה

Похороны.

מִשְׁנוֹת דּוֹר בְּאַרְצוֹת מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ
חֹק לִבְנֵי שָׁם כְּיָתֵד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמֻשׁ
בְּחֶפְצָם לְכַבֵּד עָשִׁיר אוֹ רָשׁ בְּמוֹתוֹ
יִשְׂכְּרוּ מְקוֹנְנוֹת לִסְפּוֹד לוֹ וְלִבְכּוֹתוֹ.
הַסּוֹפְדִים יוֹבִילוּהוּ לִשְׂדֵי קְבוּרָה
בְּקוֹל נֶהִי וּבְכִי מִסְפֵּד לְעוֹרְרָה.

וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּגְוַע וַיָּמָת נָגִיד וָשׁוֹעַ
וַעֲדַת נָשִׁים, בְּרֹאשָׁן מְנַצַּחַת בּוֹכִיָּה,
אַחֲרֶיהָ תַּעֲנֶנָּה בְּקוֹל נֶהִי וָנוֹהַּ,
כָּל הַמַּקְהֵלָה יַחַד הִרְבּוּ תַּאֲנִיָּה.

וְהִנֵּה נִקְרָה עוֹבֵר אֹרַח שָׁמָּה
בִּרְאוֹתוֹ הַמְקוֹנְנוֹת בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה
אָמַר בְּלִבּוֹ כִּי נַפְשָׁם לָמוֹ מָרָה
עֲלֵי שְׁאֵר בְּשָׂרָן הַמּוּבָל לַאֲדָמָה.
וַיִּגַּשׁ וַיֹּאמַר: „אֵיכָה תִּמְחָאוּ כַּפַּיִם
אִם אֶפַח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים?
הֵן קוֹסֵם הִנֵּנִי וּבְיָדִי הַחֲיֵהוּ
גַּם קְסָמַי בְּיָדִי וּבְרֶגַע אֲקִימֵהוּ".

אָבִי, הֵרִימוּ קוֹלָן כֻּלָּם כְּאַחַת
הַשְׂבִּיעֵנוּ נָא אָבִינוּ גִּיל וָנַחַת!
אֲבָל עוֹד אַחַת לְפָנֶיךָ נִתְפַּלֵּלָה
כִּי אַחֲרֵי יָמִים מִסְפָּר יָשׁוּב לִשְׁאוֹלָה,
כִּי כֵלַי וְנוֹכֵל הָיָה בַּחַיִּים חַיָּתוֹ
כֵּן אִם יָשׁוּב וְחָיָה וְרָאָה חַיִּים
נָכוֹן לִבֵּנוּ כִּי יִקְפֹּץ יָדַיִם,
אֲבָל כִּי תֵצֵא רוּחוֹ וְיָשׁוּב לְאַדְמָתוֹ
אָז יִשְׁבְּרוּנוּ פַּעַם שְׁנִיָּה
לְהָרִים עָלָיו קוֹל תַּאֲנִיָּה.

יֵשׁ עֲשִׁירִים אֲשֶׁר הֵיטִיב אֵין אוֹתָם
וְכָל טוֹבָתָם הִיא אַךְ בְּמוֹתָם.

23.

הדוב העושה מלאכה

Трудолюбивый Медвѣдь

כִּרְאוֹת הַדֹּב אֶת הָאִכָּר וַעֲבוֹדָתוֹ
בַּעֲשׂוֹתוֹ קְשָׁתוֹת, וְיֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתוֹ,
(בְּקֶשֶׁת יִרְתְּמוּ הַסּוּס לְמוֹטוֹת הָעֲגָלָה
לָלֶכֶת יָשָׁר בַּל יֵט מִן הַמְּסִלָּה),

וַיְקַנֵּא לָאִכָּר וּלְמַעֲשֵׂה יָדֵיהוּ
וַיַּחְפֹּץ גַּם הוּא עֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂהוּ ׳
(וְהַקְּשָׁתוֹת אַךְ מְעַט מְעַט תִּכַּפֶּינָה
בְּלִי לְמַהֵר בַּמְּלָאכָה פֶּן יִשָּׁהִיתֶנָה) ,
הַדּוֹב הָלַךְ וְשִׁבֵּר בַּעֲצֵי הַיַּעַר
וְעַד לְמֵרָחוֹק נִשְׁמַע קוֹל הַבַּעַר
בְּשַׁבְּרוֹ אַלּוֹן וְלִבְנֶה וְכָל עֵץ לְמִינֵהוּ .
אֲבָל לֹא רָאָה טוֹבָה בַּעֲמָלֵהוּ .
וַיָּבֹא אֶל הָאִכָּר וּבְפִיו אֲרֶשֶׁת :
„הַגֵּד נָא שְׁכֵנִי בָּאֵר לִי הַדְּבָרִים ,
הֵן עֵצִים רַבִּים מְאֹד שִׁבַּרְתִּי לִשְׁבָרִים
וְאֵין לְאֵל יָדִי עֲשׂוֹת הַקֶּשֶׁת“ .
„תּוֹצְאוֹת הַדָּבָר אוֹדִיעֶךָּ“
הֵשִׁיב הָאִכָּר בְּנַחַת ׳
„מַחְסוֹרְךָ אַךְ בְּאַחַת
יַעַן נִמְהַר הִנְּךָ“ .

24.

הסופר והשודד

Сочинитель и Разбойникъ.

בִּמְקוֹם חֹשֶׁךְ מְנֻדָּח אֲפֵלָה בְּלִי סְדָרִים
בִּמְקוֹם הַמִּשְׁפָּט עַל כָּל רֶשַׁע
הוּבָאוּ לַמִּשְׁפָּט בִּשְׁאוֹל שְׁנֵי גְבָרִים
לְדוּנָם עַל עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם פֶּשַׁע.
אֶחָד שָׁדַד וְרָצַח עֲלֵי אֳרָחוֹת
עַד כִּי בָאַחֲרוֹנָה נָפַל בָּרֶשֶׁת
וְהַשֵּׁנִי הָיָה מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת
וַיִּכְתּוֹב בַּסֵּפֶר מִפִּיו אֲרֶשֶׁת,
וַיִּזְרַע בִּסְפָרוֹ שֶׁקֶר וְאִי־אֱמוּנָה
בִּלְשׁוֹן־לִמּוּדִים־חֲנֻף׳ בְּאִמְרֵי שֶׁפֶר
כָּל תּוֹעֵבָה, רֶשַׁע כֶּסֶל וְכָל מְזִמָּה
הַסּוֹפֵר שָׂם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט בַּסֵּפֶר.
בַּתָּפְתֶּה יֶחֱרַץ דִּין עַד מְהֵרָה
וְלֹא יְאַחֲרוּ מִשְׁפָּט לְאֹרֶךְ יָמִים,
וַיָּדוּנוּ שְׁנֵיהֶם יַחַד לְתַבְעֵרָה
וְגָזַר דִּינָם לֹא אֵחַר כְּיוֹם תָּמִים.
לְהַנִּיחָם שְׁנֵיהֶם, חִישׁ יָצְאָה אֲרֶשֶׁת
בִּשְׁנֵי דוּדִים מוּצָּקִים נְחֹשֶׁת

תְּלוּאִים בְּאַזִּיקֵי־בַרְזֶל עֶשֶׁת
בְּגֵי הִנֹּם בְּאָשְׁיֵשֵׁי קִיר חֲרֶשֶׂת ·
תַּחַת הַשּׁוֹדֵד הִגְדִּילוּ הַמַּעֲרָכָה
אֵשׁ וָעֵצִים הַרְבֵּה הִרְחִיבוּ מְדוּרָתָהּ
וְלֵילִית בַּחֲמַת אַף עָמְדָה עַל הַמְּלָאכָה
הִיא בִּכְבוֹדָהּ וּבְנַפְשָׁהּ הָאֵשׁ הִצִּיתָה ·
בְּשֶׁצֶף קֶצֶף בָּעֲרָה הַתַּבְעֵרָה ,
וּבְעֶבְרַת הָאֵשׁ וּבַחֲמַת עֲזָמֶוֶת
מִקּוֹל הַסִּירִים מֵרַעַם וָרַעַשׁ נוֹרָא
כִּמְעַט נֶהֶרְסוּ קִירֵי בֵּית צַלְמָוֶת ·
אֲבָל לֹא כֵן הָיְתָה תַּחַת הַמְחַבֵּר ,
תַּחְתָּיו נִרְאֲתָה אֵשׁ קַלָּה בָּרִאשׁוֹנָה
וְאַחֲרֵי כֵן הָלְכָה הָלוֹךְ וְהִתְגַּבֵּר
עַד כִּי לְהָטָהּ הִתְלַהֲבָה לָאַחֲרוֹנָה ,
לְמַעַן תִּמְשׁוֹךְ מְלַאכְתָּהּ אֲשֶׁר עָשְׂתָה
וּלְמַעַן יִגְדַּל גַּם יֶאֱנַשׁ הַכְּאֵב ·

וַיַּרְא אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ כִּי קָשָׁתָה
וַיִּתְאוֹנֵן הַמְחַבֵּר בִּמְגִנַּת לֵב ·
„אֵין אֱמֶת בִּשְׁאוֹל , אָמַר , עַתָּה יָדַעְתִּי
הֲלֹא לִמַּדְתִּי דַעַת לְיוֹשְׁבֵי תֵבֵל
וְרָעָה חָפְשָׁה אִם בִּמְעַט זָרַעְתִּי
מָה רַע וָמַר הִפִּילוּ לִי חֶבֶל ,

נַיִּשְׁפִּילוּנִי גַּם מִגַּנָּב בַּמַּחְתֶּרֶת" ׃
וַתִּתְיַצֵּב לִילִית מְיַסֶּרֶת בָּנִים כְּחָשִׁים
לְבוּשָׁהּ לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת אֵשׁ בּוֹעֶרֶת
צַמָּתָהּ וּמַחְלְפוֹת רֹאשָׁהּ צִפְעוֹנִים נְחָשִׁים
שׁוֹט וָשֵׁבֶט מְלֵאוֹת דָּמִים בְּיָדֶיהָ
הִיא הַמְנַצַּחַת בִּשְׁאוֹל, הִיא הָאַחַת ׃
„בְּלִיַּעַל !" הֱשִׁיבָה לוֹ אֲמָרֶיהָ
הַעַל שַׁדַּי תִּתְלוֹנֵן פֹּה מִתָּחַת
הֲכִי אַךְ כָּרוֹצֵחַ פָּשַׁעְתָּ פֶּשַׁע ?
הֲלֹא פִּשְׁעוֹ מוּל פְּשָׁעֶיךָ כַּדַּק, כַּשַּׂעֲרָה,
הֲלֹא הוּא אַךְ בְּחַיָּיו הִרְשִׁיעַ רֶשַׁע
אָז רַק אָז הֵרִיק חַרְבּוֹ מִתַּעֲרָהּ
וְאַתָּה כְּבָר בָּלוּ עָשְׁשׁוּ עַצְמוֹתֶיךָ
וְאַף לֹא יוֹם אֶחָד הַשֶּׁמֶשׁ זָרָחָה
מִבְּלִי הֵאִירָה עַל רֹב חַטֹּאתֶיךָ ׃
הִרְבֵּיתָ יָגוֹן הִגְדַּלְתָּ אֲנָחָה
וִיצוּרֶיךָ אֵלֶּה בַּסֵּפֶר יָצַרְתָּ
עַד שְׁנוֹת דּוֹר דּוֹר, נֶצַח לֹא יִמְעָטוּ
נְעָרִים יִרְאוּ בוֹ חֵקֶר חָקַרְתָּ
יְקַלּוּ תוֹרָה בְּחֻקּוֹתֶיהָ יִבְעָטוּ
רְאֵה! (פֹּה נָתְנָה רְאוֹת אוֹרָה זוֹרַחַת)

רְאֵה רָאֹה הָרָעוֹת הָרֵעוֹתָ
גֶּפֶן בּוֹקֵק נָטַעְתָּ וּבְאוּשִׁים פּוֹרַחַת
לֵב צְעִירֵי יָמִים אֲחוֹרַנִּית הֲסִבּוֹתָ ·
שָׁם נְעָרִים נְעוּרִים לְבֹשֶׁת אֲבוֹתָם
יֵלְכוּ בְּאָרְחוֹתֶיךָ הָעֲקַלְקַלּוֹת
אַתָּה שִׁחַתָּ יֵצֶר מַחְשְׁבוֹתָם ·

מִי זֶה הִשְׁבִּית מְנוּחַת אֲהוּבִים וּשְׁשׁוֹנָם
לְמַלֵּא בֵּיתָם רִיב וְיִמַּקּוּ בִּיגוֹנָם ?
מִי עָבַר בְּרִית הֵפֵר חֻקֵּי מְלוּכָה
מִי שָׂחַק עַל מִשְׁבַּתֵּי שָׂרֵי מַעְלָה וּמָטָּה ?
מִי הִשְׁבִּית שְׁלוֹם עָם הִפְרִיעַ מְנוּחָה
מִי אִמֵּץ לְבָבוֹ נִתֵּק מוֹסֵרוֹת ? — אָתָּה !

לֹא אַתָּה הֵפַרְתָּ יִרְאַת אֱלֹהִים ?
וּבְשֵׁם הַהַשְׂכָּלָה הֶאֱמַרְתָּ מְזִמָּה ?
וּרְאֵה שָׁמָּה עַמִּים רָמִים וּגְבֹהִים
שִׁכּוֹרִים סוֹבְאִים וּתְכַסֵּם כְּלִמָּה ,
אֲרָצוֹת מְלֵאוֹת שֹׁד וָרֶצַח שָׁמָּה
חַיִּים יָרְדוּ שְׁאוֹלָה — בִּגְלָלֶךָ .
וּבְכָל מַצָּה וּמְרִיבָה קֶשֶׁר וּמִלְחָמָה
נַהֲרֵי דְמָעוֹת וְנַחֲלֵי דָם שָׁפְכוּ יָדֶיךָ ·
וְאֵיךְ רָשָׁע תִּתְלוֹנֵן עַל דִּין שָׁמַיִם ?

וְכַמָּה עֲוֹנוֹת חֲטָאִים וּזְדוֹנוֹת
עַל יְדֵי סִפְרְךָ כָּתַבְתָּ רְחַב יָדַיִם
בַּיָּמִים יָצְרוּ עוֹד לָבוֹא נְכוֹנוֹת :
קְצוֹר אֵפוֹא כַּאֲשֶׁר זָרַעְתָּ בְּשׁוּבָה וָנַחַת
בְּצֶדֶק שְׁפָטוּךָ בְּאֵשׁ מִתְלַקַּחַת״ ·
כֹּה אָמְרָה לִילִית אֵם וְשַׁלֶּטֶת הַשַּׁחַת
וַתַּשְׁלֵךְ הַמִּכְסֶה עַל הַקַּלַּחַת ·

25.

הכבש

Ягненокъ.

רַבּוֹת פְּעָמִים קָרָה לִי שׁוֹמֵעַ
אִישׁ יוֹצִיא מִשְׁפָּט וְכֹה יְחַוֶּה דֵּעַ :
„מָה אִירָא מֵעִקְּשׁוּת פֶּה וּלְזוּת שְׂפָתַיִם
אִם נַפְשִׁי טְהוֹרָה סַהֲדִי בַּשָּׁמַיִם״ ·
וַאֲנִי לֹא כֵן דִּבַּרְתִּי אָשִׁים ׳
אִם רְצוֹנְךָ לְהִכָּבֵד בֵּין אֲנָשִׁים
שִׂים לִבְּךָ עַל כָּל דְּרָכֶיךָ
וְטַהֵר נַפְשְׁךָ גַּם לִפְנֵי רֵעֶיךָ ·

יְפוֹת הַתֹּאַר, לָכֵן לָדַעַת מֵרֹאשׁ
כִּי שֵׁם טוֹב יָקָר מֵעֲדִי עֲדָיִים
מִפִּרְחֵי אָבִיב וּמִכָּל בְּשָׂמִים רֹאשׁ
וְכָבוֹד יָקָר מִכָּל מַחְמַד עֵינַיִם.

אַף אִם זַכִּיתֶן לִבְּכֶן וְנַפְשְׁכֶן טְהוֹרָה
אַךְ לֹא עָלָה עַל רֹאשְׁכֶן מוֹרָא
וַתְּדַבֵּרְנָה שְׂפַת יֶתֶר, אוֹ לֹא נְכוֹנָה,
אֲזַי נְתַתֶּן יָד לִשְׂפַת רְמִיָּה
וּכְבוֹדְכֶן אֵינֶנּוּ כַּאֲשֶׁר לָרִאשׁוֹנָה.

„הַתְצַו גַּם עַל עַיִן צוֹפִיָּה?
הַאִם גַּם עַל שְׂחוֹק קַל תַּרְשִׁיעַ?"

חָלִילָה לִי, לֹא זֹאת אַבִּיעַ,
אֲבָל עַל כָּל מִדְרַךְ כַּף רַגְלֵיךְ
שִׂים לִבֵּךְ וְעֵינַיִךְ,
וְעַל כָּל פֶּשַׁע חֲקוֹר חֵקֶר
לִבְלִי נְתֹן יָד לִלְשׁוֹן שָׁקֶר.

חַנָּה, יוֹנָתִי, מַחְמַד גּוֹרָלִי,
לְמַעֲנֵךְ וּלְמַעַן רֵעוֹתַיִךְ
נָשָׂאתִי עַתָּה אֶת מְשָׁלִי,
וּבְעוֹדֵךְ בַּאֲבִיב שְׁנוֹתַיִךְ
שַׁנְּנִי אוֹתוֹ לְמַעַן תִּזְכְּרִיהוּ

וְאִם לֹא עַתָּה, בְּיָמִים יִקְרָבוּ,
נָכוֹן לִבִּי כִּי תֹאכַל פִּרְיָהוּ.
וְעַתָּה שִׁמְעִי וּדְבָרַי לָךְ יֶעֶרְבוּ,
עִזְבִי נָא שַׁעֲשׁוּעַיִךְ מִשְׂחַק יְלָדִים
כִּי אֲדַבֵּר אֵלַיִךְ אַךְ דְּבָרִים אֲחָדִים?

כֶּבֶשׂ צָעִיר, מְחֻסַּר לֵב
הִלְבִּישׁ בְּשָׂרוֹ בְּעוֹר הַזְּאֵב,
וַיֵּלֶךְ כֹּה לָשׂוּחַ בְּהַרְרָהוּ
וְאַךְ לִשְׂחוֹק וּלְהִתְעַנֵּג לְבָשָׂהוּ.
וְהַכְּלָבִים הָעַזִּים בִּרְאוֹתָם הַמִּפְלָאָה,
אָמְרוּ כִּי בָא זְאֵב מִן הַיַּעַר,
וַיִּתְמַרְמְרוּ וַיִּתְקַצְּפוּ לַחַיָּה הָרָעָה
וּמְשַׁחֲרֵי לַטֶּרֶף הָמוּ כַּסַּעַר,
וַיַּפִּילוּהוּ אַרְצָה אַפָּיִם
וְכִמְעַט קְרָעוּהוּ לִשְׁנָיִם
אַךְ לְאָשְׁרוֹ הָרוֹעִים הִכִּירוּהוּ
וּמִשִּׁנֵּי הַכְּלָבִים הִצִּילוּהוּ.
אֲבָל לֹא דָבָר רֵיק הִנֵּהוּ
הַצֵּל מִפִּי כֶלֶב וּמִשִּׁנֵּיהוּ,
וּמִפַּחַד וּמִבַּלָּהוֹת צַלְמָוֶת
אַךְ כַּצֵּל הִתְהַלֵּךְ וְחַיָּיו כַּמָּוֶת, —

שָׁם בַּמִּכְלָא רָאָה עֳנִי וּתְלָאָה
עֲדֵי מֵת בַּצָּרָה וְעֹצֶר רָעָה
מִסְפַּר יָמָיו חָצְצוּ שְׁבַע מַכְאוֹבִים ׃

וָלוּ הִשְׂכִּיל אֶת לְבָבוֹ
גַּם בְּחָזוֹן עַל מִשְׁכָּבוֹ
יָרֵא לְהִדַּמּוֹת אֶל הַזְּאֵבִים ׃

תם הספר הששי

ספר שביעי

1.

סוד העכברים

Совѣтъ Мышей.

הָעַכְבָּרִים אָמְרוּ עֲשׂוֹת נוֹרָאוֹת
לַמְרוֹת הַחֲתוּלִים, הִתְהוֹלֵל בַּטַּבָּחוֹת,
לְהַשְׁלוֹת הָאֹפוֹת וְהָרַקָּחוֹת
וְלַשְׁמִיעַ הַמּוֹפְתִים וְהַנִּפְלָאוֹת
בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם
וַיַּחְלְטוּ הַקָּהָל אֲסֵפָה מִבֵּינֵיהֶם,
וְהַיּוֹשְׁבִים רִאשׁוֹנָה לְהַמְתִּיק סוֹד
יִהְיוּ בַּעֲלֵי זְנָבוֹת אֲרוּכִים מְאֹד ·
כֵּן מוֹרָשָׁה הִיא בְּיַד הָעַכְבָּרִים
כִּי חָכְמַת עַכְבָּר נֶעֱרָךְ לְפִי זְנָבוֹ
אִם אָרוּךְ הִנֵּהוּ כֵּן יָבִין לְבָבוֹ
גַּם חָכָם הִנֵּהוּ גַּם בַּעַל דְּבָרִים ·
אִם נְכוֹנָה הִיא הַמּוֹרָשָׁה הַזֹּאת
אֵין אֶת נַפְשִׁי דְּרוֹשׁ מוֹפֵת וָאוֹת;

וְנַחְנוּ הֲכִי לֹא נִשְׁפּוֹט לִפְעָמִים
לְבוּשֵׁי מִכְלוּל לַאֲנָשִׁים חֲכָמִים
אוֹ כִּי הַדְרַת רֹחַב זְקָנֵהוּ
תָּמִיד עַל רוּחַ דֵּעַת יְבוֹנְנֵהוּ ?
וּבִגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָּמָא
כִּי בְמוֹשַׁב עֲדָתָם הָרָמָה
לֹא יֵשְׁבוּ אַךְ בַּעֲלֵי זְנָבוֹת אֲרוּכִים
שְׂעִירִים רְחָבִים וּסְרֻחִים ,
וּמִי אֲשֶׁר לְפִידוֹ יֶחְסַר זְנָבוֹ
לֹא יָשִׂים בִּקְהָלָם אֵיתָן מוֹשָׁבוֹ ,
וְאַף אִם בִּקְרָבוֹת
נִבְצְרוּ לָמוֹ הַזְּנָבוֹת ,
כִּי חֶסְרוֹן זָנָב לָמוֹ כְּעֵדִים שְׁנַיִם
לְאִוֶּלֶת וּלְכִסְלָה וּלְקִצְרֵי עֵינַיִם .
וְאִם יָבוֹא זֶה אֶל קְהָלָם חָלִילָה
יַעֲשֶׂה רָעָה לְכָל הָעֵדָה כֻּלָּהּ .
וַתָּחֶל הָאֲסֵפָה וַתִּנָּתֵן הוֹדָעָה
כִּי לְעֵת עֶרֶב כְּשֵׁרָה הַשָּׁעָה
וּבְתוֹךְ קֶמַח הָאָגוּר בַּתֵּבָה
שָׂמָה מוֹשָׁבָהּ בְּשָׁעָה טוֹבָה .
וַיְהִי אַךְ יָשְׁבוּ אִישׁ אִישׁ בִּמְקוֹמוֹ
וְהִנֵּה אֲהָהּ ! חֲסַר זָנָב בָּא בֵּינֵימוֹ .

עַכְבָּר צָעִיר לַיָּמִים הִשְׁקִיף זֹאת לְהִמּוֹ,
וּבִרְאוֹתוֹ אֶת רֵעֵהוּ וְאֶת מוּמוֹ
הֵרִים אֶל זְקַן הָעֵדָה קוֹל עַנּוֹת:
„מֵאַיִן בָּא עָלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת?
וְאַיֵּה אֵפוֹא חֻקֵּי שֶׁבֶט תַּחְכְּמוֹנִי
כִּי לֹא לַחְסַר זָנָב שֶׁבֶט בֵּינֵינוּ?
לָכֵן צַוֵּה צָו וְתֵצֵא הַגְּזֵרָה
כִּי יַבְרִיחוּהוּ מִן גֵּו מְהֵרָה,
הֲלֹא תֵדַע כִּי חֲסַר זָנָב כָּזֶה
לַעֲדָתֵנוּ יֵחָשֵׁב כְּעֶצֶב נִבְזֶה;
וְכִי נְקַוֶּה אֶל חָכְמַת לְבָבוֹ
אִם לֹא שָׁמַר גַּם אֶת זְנָבוֹ?
וְחוֹטֵא אֶחָד יְאַבֵּד לֹא רַק נַפְשֵׁנוּ
אֲבָל גַּם מְקוֹם מוֹשְׁבוֹתֵינוּ“.

וְהַזָּקֵן הֵרִים עָלָיו קוֹל עַנּוֹת:
„דֹּם! הֵן גַּם אָנֹכִי אֵדַע זֹאת
אֲבָל לוֹ לֹא יֵעָשֶׂה מְאוּם
כִּי שְׁאֵר בְּשָׂרִי הוּא בַּעַל הַמּוּם“.

2.

בעל הרחים

Мельникъ.

בֵּין כַּרְשֵׁי עֹשֵׂי־שֶׂכֶר בְּאַחַד הָרֵחַיִם
נִקַּר חוֹר אֲשֶׁר בּוֹ שָׁטְפוּ הַמַּיִם
וְלוּ שָׂם בְּעָלָיו אֶת עֵינָיו לַשֶּׁבֶר
כִּי עַתָּה לֹא הִגְדִּיל הַשֶּׁבֶר וְהַנֶּכֶר
אֲבָל הוּא עָצַם עֵינָיו מֵרְאוֹת תְּלָאָה
וְיוֹם בְּיוֹמוֹ תִּגְדַּל הָרָעָה ,
וַהֲלִיכוֹת תֹהוּ קַוּוּ לָמוֹ הַמָּיִם ;
וּכְמוֹ קוֹל קוֹרֵא אֵלָיו מִשָּׁמָיִם :

„עוּרָה טוֹחֵן , מְעַט שֵׁנוֹת , עוּרָה עוּרָה !
הֲלֹא עֵת לְקַדֵּם הָרָעָה , הָקִיצָה , שׁוּרָה !
וְהַטּוֹחֵן יָשִׁיב עוֹד רָחוֹק אֲנִי מִשֶּׁבֶר
אֵין חֵפֶץ לִי בַּיָּמִים מְלֵאֵי מָיִם
אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד , עוֹד רַב הַשֶּׁבֶר
כִּי בְהֵמָּה אֶטְחַן עֲלֵי הָאֳבְנָיִם" •

הִתְרַפָּה הֶעָצֵל , וּבֵין יוֹם אוֹ יוֹמַיִם
וְהַמַּיִם זָרְמוּ עָלוּ בְתֹהוּ וְאָבָדוּ ,
וּכְרֶגַע בָּאָה רָעָה נוֹרָאָה לָרֵחַיִם
הָרֶכֶב לֹא יִסּוֹב הָאוֹפַנִּים עָמָדוּ •

נִיתָה הַקַּיִץ הַטּוֹחֵן, וְלִבָּתוֹ אֻמְלָלָה
נֶאֱנַק דּוֹמֵם, כֻּלּוֹ יְיֵלִיל יוֹרֵד בַּבֶּכִי,
יָחוּשׁ לְתִקּוּן אֲשֶׁר עִוָּה בַּתְּחִלָּה
בְּעֵינַיִם נוֹזְלוֹת דְּמָעוֹת עַל הַלֶּחִי.

וַיְהִי הוּא מִתְבּוֹנֵן לְשֶׁטֶף הַתְּעָלָה
אֵיךְ וּבַמֶּה יַעֲלֶה לַשֶּׁבֶר תְּעָלָה.
וַיַּרְא וְהִנֵּה תַּרְנְגֹלִים בָּאִים
לְרַוּוֹת צִמְאוֹנָם לְעַלַּע מָיִם.
„הוֹי! צָעַק, הוֹי עַל שְׁכֵנַי הָרָעִים!
הֵן גַּם בִּלְעֲדֵיכֶן חֲסַר־מַיִם הִנְנִי
וַתָּבֹאוּ לְעַלַּע הַנּוֹתָר לְהַמְעִיטֵנִי!"
וַיַּשְׁלֵךְ עָלֵימוֹ כְּפִיסִים גְּדוֹלִים.
אֲבָל מַה הוֹעִילָה לוֹ פְּעֻלָּתוֹ?
כֵּן בְּלִי מַיִם וּבְלִי תַרְנְגוֹלִים
אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ שָׁב אֶל בֵּיתוֹ.

רַבּוֹת כָּאֵלֶּה רָאִיתִי עֲלֵי תֵבֵל
(וּמְשָׁלִי זֶה נָשָׂאתִי לְמַעֲנֵיהֶם)
פֶּזֶר יִתְּנוּ לָרִיק וְלַהֶבֶל,
וַיֹּאמְרוּ לְהַרְחִיב גְּבוּלוֹתֵיהֶם
אִם תֵּצַר עֵינָם בִּשְׂרוֹךְ נַעַל
וְכִסְדוֹם יָרִיבוּ בְּעַד דָּבָר קַל.
בְּכַלְכָּלוֹת בַּיִת כָּאֵלֶּה, — אֵין בְּחָרְבָּנוֹ כָּל פֶּלֶא.

3.

הַחַלָּמִישׁ וְאֶבֶן יְקָרָה

Булыжникъ и Алмазъ.

עוֹבֵר אֳרָחוֹת בְּלֶכְתּוֹ בַּדֶּרֶךְ ,
מָצָא אֶבֶן חֵן יְקָרַת הָעֵרֶךְ
וּמִיַּד זֶה הַהֵלֶךְ ,
הוּבָאָה מִנְחָה לַמֶּלֶךְ
וַתִּנָּתֵן הָאֶבֶן הַיְקָרָה
בְּכִתְרוֹ לְתִפְאָרָה .
הַחַלָּמִישׁ אֲשֶׁר הָאֶבֶן שָׁמֵעַ
וְלִהְיוֹת כָּמוֹהָ כָּמַהּ
וּלְאִכָּר אֲשֶׁר עָבַר סְבִיבוֹ
הִתְחַנֵּן בְּקוֹלוֹ וְנוֹעַם נִיבוֹ :
„שֶׁאֲנִי אִכָּר לְקִרְיַת מֶלֶךְ רָב
מַדּוּעַ אֶרְטַב מִמִּטְרַת עָב
וְהָאֶבֶן הַזָּרָה
כְּלוּלָה בַּהֲדָרָה ,
וּמִי זֶה לִי יוֹדִיעַ
אֵיךְ עָלֶיהָ אוֹר הוֹפִיעַ ?
יַחַד הִתְפַּלַּשְׁנוּ , שָׁבַעְנוּ עוֹנִי
הֲלֹא אָחוֹת נַחְנוּ , אֶבֶן כְּמוֹנִי
הֲרִימֵנִי רֵעַ !
וּמִי יוֹדֵעַ ?
אוּלַי אֶתְרָאֶה שָׁמָּה
וְכַאֲחוֹתִי אֱהִי רְחָמָה" .
הָאִכָּר הֲרִימָהּ עַל הָעֲגָלָה
וַיְבִיאֶהָ אֶל עִיר הַמֶּמְשָׁלָה .
תִּקְוַת הָאֶבֶן לְפָנֶיהָ מְשַׂחֶקֶת :
„עוֹד מְעַט וַאֲנִי עִם הַבָּרֶקֶת" .
הָאָמְנָם לָעִיר הָבָאָה
וּמְנוּחָה מָצָאָה ;
וְלֹא בְּכֶתֶר כָּאֶבֶן הַיְקָרָה
אֲבָל רִפְּדוּהָ בַּמַּעְבָּרָה .

4.

מאבד הון וצפור דרור

Мотъ и Ласточка.

נַעַר נָעוּר נָחַל נַחֲלָה עֲצוּמָה
וַיִּתְמַכֵּר לְכָל תּוֹעֵבָה וְזִמָּה
וַיְפַזֵּר כַּסְפּוֹ לַשָּׁוְא
וּבִזְמַן לֹא רָב
עָשָׂה כָּלָה
בַּנַּחֲלָה הַמְבֹהָלָה
וְלֹא נִשְׁאַר בְּיָדוֹ מְאוּמָה
לְבֹשֶׁת וְלִכְלִמָּה
כִּי אִם אַדֶּרֶת שֵׂעָר אַחַת
אֲשֶׁר לֹא הוֹרִיד שַׁחַת,
יַעַן הַיָּמִים הָיוּ יְמֵי קוֹר
וַיָּגָר מִפְּנֵי הַכְּפוֹר.
אַךְ בִּרְאוֹתוֹ הַדְּרוֹר עַיִן בְּעַיִן
נָתַן גַּם אֶת אַדַּרְתּוֹ בַּיַּיִן,
„הֲלֹא נַחְנוּ נֵדָעָה
כִּי צִפּוֹר הַדְּרוֹר בָּאָה
אֵלֵינוּ בְּאַרְצֵנוּ הֲלוֹם
לִפְנֵי בוֹא יְמֵי הַחֹם,
וְאֵין חֵפֶץ עוֹד בָּאַדֶּרֶת,
וְכִי אֶלְבָּשֶׁנָּה לְתִפְאֶרֶת?
הֲלֹא כָּל הַיְצוּר אֲשֶׁר מִסָּבִיב
יְרוּצוּן וִיכֹנָנוּ לִקְרַאת הָאָבִיב
וְהַחֹרֶף וְהַקּוֹר יִפְנוּ לִשְׂמֹאל“.
שֶׂכֶל הַנַּעַר לְדַבֵּר! יֵדְעוּ כֹּל,
אֲבָל שָׁכַח הַפִּתְגָּם
הַמּוּשָׂם בְּפִי הָעָם:
„לֹא תָבִיא צִפּוֹר דְּרוֹר אַחַת
אֶת הָאָבִיב יְמֵי עֹנֶג וָנַחַת“.
אָמְנָם שָׁב הַחֹרֶף עוֹד הַפַּעַם
וְסַעַר מִתְחוֹלֵל בְּזַעַם
וְעִם הַחוֹרֶף שָׁב
קוֹר וְקִפָּאוֹן וְשֶׁלֶג רָב
כִּי לַשֶּׁלֶג אָמַר הֱוֵא אָרֶץ
וְהַקּוֹר וְהַכְּפוֹר פָּרְצוּ פָּרֶץ,
גַּם הָעֲגָלָה
תַּשְׁמִיעַ קוֹל יְלָלָה

ומארבות הארמונות
תמרות עשן עלות אצים,
ועל שמשות החלונות
פרחים כפתורי ציצים,
ומעי הנער,
הומות כפער.
בעינים מלאות דמעה
ראה בשלג שוכנת דומה
הצפור אשר הערימה
לבוא אלינו הלום,

ובלא עת הקדימה
לקראת ימי החם.
ויקרב אליה חפוי ראש
ומפיו יזה מי־ראש
בעמל הוציא הגה מבין שנים:
אויה! עשית רעות שתים,
נפשך אבדת בענין רע ומר,
זאת, ועוד אחרת
כי גם בשרי סמר
מאין אדרת.

5.

הדגה

Плотичка.

לא נביא אנכי ולא בן נביא
אך בראותי את זבוב רקמתים
סביב אש מנורה יפרוש כנפים
אדע כי ישרף, ועליו יכאב לבבי.

משל ומוסר נתתי לפניך רע!
גם לזקן גם לנער יתוה דע.

„הֲזֶה כָּל הַמָּשָׁל ?" תִּשְׁאָלָה ,
חַכֵּה מְעָט , עוֹד מְשָׁלִי לֹא כָלָה ,
וְדִבְרֵי אֵלֶּה מְבוֹא לִמְשָׁלִי הֵמָּה
וְהַמָּשָׁל עוֹד יָבוֹא , וּלְפָנָיו אֶכְתּוֹב מוּסָרִי ,
וְעַתָּה פֶּן אַאֲרִיךְ בִּדְבָרִי
יָדַעְתִּי כִּי לִבְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה ;
יָרֵאתָ רִאשׁוֹנָה פֶּן אֲקַצֵּר בִּדְבָרִים
כֵּן פֶּן אַאֲרִיךְ , עַתָּה תִּפְחָדָה ·
אַל תֵּצַר עֵינְךָ בִּרְגָעִים סְפוּרִים
הֵן גַּם נַפְשִׁי כְּמוֹ כֵן תָּגִיל בִּרְעָדָה ·
מָה אֶעֱשֶׂה לָכֶם רֵעַי ? אַל תִּשְׁתָּעוּ !
הֵן יְמֵי הַזִּקְנָה אָתָיוּ וּבָאוּ ,
יְמֵי הַחֹרֶף אִם יִקְרְבוּ יֶאֱתָיוּן
יַעֲרוֹף הַמָּטָר וּתְלָמִים יְרֻוָּיוּן ,
וּבִימֵי הַזִּקְנָה כִּי יָבוֹאוּ הַגְּבָרִים
כֵּן יַרְבּוּ יוֹסִיפוּ אֹמֶר וּדְבָרִים
וּלְמַעַן בְּרוֹב לַהַג לֹא אֶשְׁכַּח מוּסָרִי
שְׁמַע נָא רֵעִי אֶת דְּבָרִי :

הֵן זֶה כַּבִּיר יָמִים , — שָׁמַעְתִּי רַבּוֹת פְּעָמִים
רֵעַ יְשׂוֹחֵחַ אֶת רֵעַ , — וּבְשִׂיחוֹ יְחַוֶּה דֵעַ ;
בִּרְצוֹתוֹ הָקֵל עֲונוֹ , — יֶהְגֶּה בִלְשׁוֹנוֹ :
„מַה הַחַטָּאָה ?" — אוֹ מָה הָרָעָה ,

אֲשֶׁר עָוִיתִי ? — הֲלֹא רַק צְחוֹק עָשִׂיתִי ׳
אַךְ דְּבַר שְׂפָתַיִם! — וּמַדּוּעַ מְשַׁמִּים ,
עָנוֹשׁ יַעַנְשׁוּנִי ? — הֲכִי גָּבְרוּ מֶנִּי ,
דִּבְרֵי עֲוֹנוֹת ׳ — חֲטָאִים וּזְדוֹנוֹת ? •
אֲבָל הַשְּׂחוֹק הַזֶּה יַצְעִידֶנּוּ לַשַּׁחַת
חֲטָאָה תְּרַדֵּף רָעָה וְלֵב לְקַחַת.
וְכָכָה דַּרְכָּה שֶׁל עֲבֵרָה
רִאשׁוֹנָה גַּם שְׁנִיָּה גּוֹרֵרָה
וּבְשַׁנּוֹתוֹ אוֹתָהּ כַּמָּה פְּעָמִים
תְּסַלֵּף צֶדֶק וּתְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים
וּכְבָר הִיא מוֹשֶׁלֶת בִּבְעָלֶיהָ
וְלֹא יֵצֵא עוֹלָם חָפְשִׁי מִיָּדֶיהָ .
וּלְמַעַן תִּרְאֶה בְּעָלִיל בְּעֵינֶיךָ
אֵיךְ קָשֶׁה לְאָדָם הִשָּׁעֵן עַל בִּינָתוֹ
הַנִּיחָה לִי ׳ וְאֶמְשׁוֹל מָשָׁל לְפָנֶיךָ
הַט אָזְנֶיךָ וּשְׁמַע מַטָּרָתוֹ ׳
עַמִּי כַּאֲשֶׁר בָּלַע כֵּן יְפַלְטֶנּוּ
הַאֲזִינָה ׳ וְעַל לוּחַ לִבְּךָ תִּכְתְּבֶנּוּ •

לֹא אֶזְכּוֹר אֶת שֵׁם הַנָּהָר
אֲשֶׁר שָׁמָּה שָׁכְנָה דָּגָה
עֲרוּמָה כְּנָבוֹן יוֹדֵעַ וְנִזְהָר

וְסָבִיב לַחַכָּה שָׁטָה בְּלִי דְאָגָה .
הִיא הָיְתָה חֲרוּצָה וּמְהִירָה
מְשַׂחֶקֶת תָּמִיד עַל שְׂפַת הַיְאוֹר
בְּטוּחָה בְּעָרְמָתָהּ וּשְׁמוּרָה ,
וַתִּשְׂחַק לְדַוָּג עֲקֵבֶיהָ יִשְׁמוֹר .

וַתְּהִי הַדָּגָה
לַדַּוָּג לְחָגָא ,
וַיְקַלֵּל אֶת יוֹמוֹ
שָׁם בִּמְקוֹמוֹ .

בְּהַשְׁלִיכוֹ חַכָּתוֹ
בִּמְקוֹם לָקַח עֶמְדָּתוֹ
וּבְצִפִּיָּתוֹ יְצַפֶּה
בִּמְלַאכְתּוֹ לֹא יִתְרַפֶּה
וְלִבּוֹ יְחַוֶּה דֵּעַת :
„אָמְנָם נֶאֶחֱזָה בַּתּוֹלַעַת“ ,
וְכֹה יָשַׁב עַד דַּכָּא ,
וּכַאֲשֶׁר מַשְׁלִיךְ הַחַכָּה
הֶעֱלָה חַכָּתוֹ
וְהִנֵּה הֶבֶל צִפִּיָּתוֹ .
כִּי הַדָּגָה הַמְּהִירָה
אַךְ הַתּוֹלָע הֵסִירָה ,

וַתִּגְדַּל עָרְמַת הַדָּגָה
וּכְמוֹ מַדִּיג תִּלְעָגָה
אַךְ תִּטְרוֹף מְזוֹנָהּ
וְתָשׁוּט לִמְעוֹנָהּ :

„שִׁמְעִי ! קָרְאָה רַחֲמָנִיָּה
הֵן עֵינַי צוֹפִיָּה
אַחֲרִית לֹא טוֹבָה
מֵחֲמַס הַגְּנֵבָה .
וְכִי צַר לָךְ הַמַּיִם
כִּי לַחֲרָמִים תִּקְרָבִי
הָהּ ! מַה גָּדַל כְּאֵבִי
כִּי תָקוּצִי בַּחַיִּים ,
וְכַאֲשֶׁר תִּקְרְבִי לָגֶשֶׁת
לְחַכָּה וּלְרֶשֶׁת
כֵּן תִּגְדַּל עַצְּבָתִי
כֵּן בְּנַעַר תְּמוּתִי .

עַד כֹּה דַּרְכֵּךְ צָלֵחָה
הֲגַם מָחָר תְּהִי שְׂמֵחָה ?.
אֲבָל לוּ יִשָּׁקֵל בְּמֹאזְנַיִם
פֶּתִי וַאֲטוּם אָזְנַיִם
כִּי עַתָּה יִשְׂאוּ יַחַד ,
נֶגֶד עֵינֵיהֶם אֵין פַּחַד ,
לַעֲצַת חָכָם לֹא יִשְׁמָעוּ
יִרְאוּ רָעָה וְלֹא יִירָאוּ .

„אָמְנָם , דִּבְּרָה הַדָּגָה רְתֵת
הֵן לְעֵינַי יֶתֶר שְׂאֵת
וְאַף כִּי יֶחְכְּמוּ הַדַּוָּגִים
יַעֲרִימוּ לָצוּד הַדָּגִים ,
אַךְ הֲלֹא שָׁוְא תִּפְחֲדִי
כִּי לֹא כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי ;
רְאִי שָׁם חַכָּה מוּנַחַת
וְשָׁם עוֹד אַחַת
עוֹד עֵינַי צוֹפִיָּה
הַחַכָּה הַשְּׁלִישִׁיָּה
וְעוֹד , וְעוֹד ,
הֵמָּה יַעֲרִימוּ סוֹד
וַיַּשְׁלִיכוּ בֶּהָמוֹן
חַכָּה וְאַגְמוֹן ,
וְנַפְשִׁי תִּבְטָחָה
כִּי חָכְמָתָם תִּסָּרְחָה" .

כַּחֵץ מִקֶּשֶׁת
קָרְבָה לָגֶשֶׁת
לְחַכָּה הָאַחַת ,
וַתְּמַהֵר לָקַחַת
אֶת הַתּוֹלַעַת ,
וּבִבְלִי בַעַת
וּבְנֶפֶשׁ הוֹמִיָּה
קָרְבָה לַשְּׁנִיָּה ,
וּבַשְּׁלִישִׁית נָפָלָה
נֶאֱחָזָה הָאֻמְלָלָה .
אָז הֵבִינָה הַדָּגָה
כִּי טוֹבָה דְאָגָה
לְהִסָּתֵר מֵרָעָה
טֶרֶם בָּאָה .

6.

האכר והנחש

Крестьянинъ и Змѣя.

אִם יֵשׁ אֶת נַפְשֶׁךָ
הִכָּבֵד בֵּין רֵעֶיךָ ׳
אָז בִּתְמִים דֵּעַ
בְּחַר לְךָ רֵעַ ·
עִם הַנָּחָשׁ הִתְרוֹעֵעַ
אִכָּר עוֹבֵד אַדְמָתוֹ ,
וּמִי לֹא יוֹדֵעַ
אֶת הַנָּחָשׁ וְעָרְמָתוֹ ?
וַיִּקַּח אֶת לֵב הָרֵעַ
עַד כִּי בִשְׁמוֹ יִשָּׁבֵעַ .
וּמִן הוּא וָהָלְאָה
מְיֻדָּעֵי הָאִכָּר
בְּכָל הַכִּכָּר
הִדִּיחוּהוּ כְּנַהֲלָאָה .
„מַדּוּעַ עֲזַבְתֶּם אֹתִי
וְאֶת מִפְתַּן בֵּיתִי ?"
הָאִכָּר שָׂם דְּבָרוֹ
אֶל כָּל שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ ·
אוּלַי בְּחֵיקִי שׁוֹכֶבֶת
הֶעֱצַבְתֶּם עַצֶּבֶת
וַתְּדַבֵּר בָּכֶם סָרָה ?
אוֹ לַחְמִי בְּאַפְּכֶם לְזָרָא ?
„חָלִילָה לְרֵעֶיךָ
מֵעֲזוֹב קִרְבָתֶךָ" ,
הָיְתָה הַתְּשׁוּבָה ׳
„גַּם אַתָּה תֵּיטִיבָה
וְתָאִיר פָּנֶיךָ
לְכָל קְרוֹבֶיךָ ,
גַּם אִשְׁתְּךָ הָאֲהוּבָה
רוּחֵנוּ לֹא הֶעֱצִיבָה .
אֲבָל אֵיכָכָה ׳
נִשְׁאַל אוֹתָכָה ,
נָבוֹא בֵיתֶךָ
וּנְבַקֵּשׁ קִרְבָתֶךָ ,
אִם בָּחַרְתָּ לְּךָ רֵעַ
אֲשֶׁר נָטַל עָלֵינוּ
עֵת נָבוֹא הִשְׁתַּעְשֵׁעַ
לִשְׁמוֹר נַפְשׁוֹתֵינוּ
לְבַל יַפְרִישֵׁנוּ
הַצִּפְעוֹנִי אוֹיְבֵנוּ ·

7.

החזיר תחת האלון

Свинья подъ Дубомъ.

תַּחַת עֵץ אַלּוֹן גָּבוֹהַּ וְרַעֲנָן
אָכַל הַחֲזִיר מִפִּרְיוֹ אָכֹל וְשָׂבֵעַ ·
וְאַחֲרֵי שָׂבְעוֹ, לָנוּחַ שַׁאֲנָן
בְּצִלּוֹ, עַל מַצַּע דֶּשֶׁא הִשְׂתָּרֵעַ.
וּבְקוּם הַחֲזִיר מֵעַל מִשְׁכָּבוֹ
חָפַר בָּאֲדָמָה פּוֹלֵחַ וּבוֹקֵעַ;
בְּחֵמָה שְׁפוּכָה וּבְסַעֲרַת לְבָבוֹ
יְכַרְסֵם בָּאַלּוֹן שָׁרָשָׁיו לְקַעֲקֵעַ ·
„מַדּוּעַ תַּחְפּוֹר בַּשָּׁרָשִׁים בָּאֲדָמָה
וּלְמֵטִיבְךָ תָּבִיא כִּלָּיוֹן וָקֵץ?“
שְׁאָלָהוּ הָעוֹרֵב הַנִּמְצָא שָׁמָּה
„הֲלֹא בְּמַעֲשֶׂיךָ אֵלֶּה תַּשְׁחִית הָעֵץ?“.
„וּמַה לִּי וָלוֹ הֵשִׁיב חֲזִיר מִיַּעַר
וְאִם גַּם יְשָׁרְשׁוּ סוֹעָה וָסַעַר
בְּרָעָתוֹ לֹא תְאֻנֶּה אֵלַי רָעָה
אֲנִי אַךְ בַּפֶּרִי טוֹב אֶמְצָאָה“ ·
„לוּ יָכֹלְתָּ, הֵשִׁיב הָעֵץ מִמַּעַל
לְהַגְבִּיהַּ רֹאשְׁךָ הַמְּשֻׁקָּץ לְשִׁמְצָה,

כִּי אָז בְּעֵינֶיךָ רָאִיתָ בְּלִיַּעַל
כִּי אַךְ מִמֶּנִּי פֶּרְיֵךְ נִמְצָא״ ׃

גַּם הַכְּסִילִים בְּעַם הַבּוֹעֲרִים
יְקַלְּלוּ חָכְמָה, עָלֶיהָ פִּיהֶם פּוֹעֲרִים,
וְיִשְׁכְּחוּ כִּי בְּכָל אֲשֶׁר יָדָם מַשָּׂלָה
הֲלֹא אַךְ יֹאכְלוּ מִפְּרִי הַהַשְׂכָּלָה ׃

8.

השממית והדבורה

Паукъ и Пчела.

בַּת עֵינִי לֹא צוֹפִיָּה
אַחֲרִית תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת
גַּם בִּמְלָאכָה יְפֵה־פִיָּה
אִם אֵין בָּהּ תּוֹעֶלֶת ׃

אֶחָד הַסּוֹחֲרִים הֵבִיא הָעִירָה
גְּלָמֵי בַּד מִקְנַת כַּסְפֵּהוּ,
סְחוֹרָתוֹ הָיְתָה דַקָּה וּבְהִירָה
וְכָל הַקָּהָל שָׂמֵחַ עַל מִשְׁלַח יָדֵהוּ ׃

הַסּוֹחֵר בְּמַעֲרָבוֹ
שָׂמַח לְבָבוֹ ,
וּבִמְחִיר עִזְבוֹנוֹ
הִרְבָּה הוֹנוֹ ,
וְאֵלָיו פּוֹנִים
הַרְבֵּה קוֹנִים
וּמִתַּחַת הַיָּד
חָטְפוּ אֶת הַבָּד .
וּבְעַד הַמַּעֲרָב
אָסַף הוֹן רָב
גַּם מֵרֵעַ וְעָמִית ·
וּכְרָאוֹת הַשְּׁמָמִית
הַשֶּׂכֶר הָרָב ,
לִבָּהּ עָרַב
עֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂהוּ
לֶאֱרוֹג בָּד וּלְמָכְרֵהוּ ·
וְלֹא לַיֶּתֶר
שָׂמָה עֵינַיִם ,
אַךְ הָבֵא חֶסֶר
בְּאֵטוּן מִצְרָיִם ·
וַתַּעַשׂ כְּלִילְיָהּ
לִמְצוֹא לָהּ חֲנָיָה [2]

וַתֶּאֱרוֹג כָּל הַלַּיְלָה ·
וּבְאַחַת הַחֲנָיוֹת
הִצִּיגָה לְתַלְפִּיּוֹת
אֶת קוּרֶיהָ לְמַעְלָה ·
וְעֵינֶיהָ צוֹפִיּוֹת
בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיּוֹת ,
וּבְתָוֶךְ יָשָׁבָה
וַתַּחְשׁוֹב מַחֲשָׁבָה ,
וְעֵינֶיהָ וּלְבָבָהּ
אַךְ לְמַעֲרָבָהּ
וַתַּחְקוֹר חֵקֶר :
„הֲלֹא כְאוֹר בֹּקֶר
וְכָל הַקּוֹנִים
יִפְנוּ לְמַעֲרָבִי
וְאֶאֱסוֹף אֲדַרְכְּמוֹנִים
כְּחֵפֶץ לְבָבִי" ·
אֲבָל הַבֹּקֶר אָתָא
וְלֹא כֵן הָיְתָה ·
כִּי בָא הַמְּשָׁרֵת
בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד
וַיְנַתֵּק וַיְרַדֵּד
קוּרֶיהָ לְהַכְרֵת .

הַשְּׁמָמִית רָגְזָה בְּאַף וְחָרִי:
„רְאוּ גְמוּלִי נִתַּן לִי, שְׂכָרִי!
מִי יִתֵּן וְיִבְחַר דְּבָרוֹ עִמִּי
יִרְאֶה כִשְׁרוֹן מַעֲרָבִי וְתֻמִּי,
יֹאמַר אִם מִגָּלְמֵי בַּדֵּי הָאִישׁ
לֹא דַקּוּ קוּרַי, קוּרֵי עַכָּבִישׁ?"

„אָמְנָם כֵּן כִּי דַק עַל דַּק פֹּעַל כַּפֶּיךָ"
הֵשִׁיבָה הַדְּבוֹרָה הָעוֹמֶדֶת מִנֶּגֶד,
„אֲבָל מַה חֵפֶץ יִמָּצֵא בְּמִטְוֶךָ
אִם קוּרֶיךָ לֹא יִהְיוּ לְבֶגֶד?"

9.

השועל והחמור

Лисица и Оселъ.

„מֵאַיִן תָּבוֹא רֵעִי אָנָּא אֱמוֹר!",
שָׁאַל הַשּׁוּעָל בְּפָגְשׁוֹ אֶת הַחֲמוֹר.
„זֶה מֵהָאַרְיֵה שַׁבְתִּי וּבָאתִי,
אָנָה חָלְפָה גְבוּרָתוֹ? תִּתְמַהּ לְבָּתִי,
לְפָנִים רָעַשׁ הַיַּעַר מִשַּׁאֲגָתוֹ

מִפָּנָיו נַסְתִּי חִישׁ כָּעוֹף לִפְרוֹחַ
וְעַתָּה דָּלַל וְחָרֵב לְעֵת זִקְנָתוֹ ׳
אֵין אוֹנִים , אֵין עָצְמָה , חַיִל וָכֹחַ •
בִּמְעָרָתוֹ יִתְגּוֹלֵל יִרְבַּץ כִּבוּל עֵץ
וְעַל כָּל הַחַיָּה עוֹד לֹא יְזָרֶה פַּחַד •
בָּא בָא גַּם עַל גְּבוּרָתוֹ תַּכְלִית וָקֵץ ,
הֵן בָּאָרֶץ יְשֻׁלַּם עַל כָּל חֲטָאָיו יַחַד ,
כָּל פּוֹגְשׁוֹ יְשַׁלֶּם לוֹ שֶׁבַע כְּחַטָּאתוֹ
זֶה בְּשִׁנּוֹ זֶה בְּקַרְנוֹ וְזֶה בְּפַרְסָתוֹ •״
„וְאַתָּה לֹא נוֹעַזְתָּ עֲשׂוֹת אִתּוֹ רָעָה ?״
אֶת דִּבְרֵי הַחֲמוֹר הַשּׁוּעָל הִפְרִיעַ .
„וְלָמָּה נִגְרָע נַחְנוּ ? לֹא אֵדָעָה״
הַחֲמוֹר גָּמַר אֹמֶר לַשּׁוּעָל הִבִּיעַ ,
„גַּם אָנֹכִי הִגְדַּלְתִּי עָלָיו עֲקֵבִי
יָהוּשׁ וְיֵדַע מַכְאוֹב בְּמַכְאוֹבִי״ •

כֵּן דַּרְכְּךָ , — שִׁפְלֵי עֶרֶךְ :
אִם רַב כַּסְפְּךָ , — יִירְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלֶיךָ ,
וְאַךְ תֵּרֵד פְּלָאִים , — הֵמָּה הַשְּׁכֵנִים הָרָעִים .
יָחִישׁוּ לְדוֹנְךָ , — וְיִתְכַּבְּדוּ בִּקְלוֹנְךָ •

10

הזבוב והדבורה

Муха и Пчела.

כַּגָּן, בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב,
בְּיוֹם גִּילַת וְרַנֵּן מִסָּבִיב,
וּמֵאֲפָסִים יַשֵּׁב רוּחַ צַח,
שָׁם עַל גִּבְעוֹל דַּק, נָח
הַזְּבוּב וַיִּתְנוֹעֵעַ בָּרוּחַ,
וּבִרְאוֹתוֹ אֶת הַדְּבוֹרָה
עַל הַפֶּרַח מְעוֹפֶפֶת לָשׁוּחַ
דִּבֵּר אֵלֶיהָ רָהַת בְּרַעַשׁ נוֹרָא:
.אֵיכָכָה לֹא תָקוּץ בְּחַיַּיִךְ
אִם תַּעֲמוֹל בְּזֵעַת אַפֵּיךְ
כָּל הַיּוֹם מִן הַבֹּקֶר עַד הָעָרֶב?
וּבִמְקוֹמֵךְ לוּ אֲנִי אֲנִי הָיִיתִי
כִּי עַתָּה בְּיָדַי קֶבֶר לִי כָּרִיתִי
וּמֵחַיִּים כָּאֵלֶּה טוֹב נְפוֹל בֶּחָרֶב.
אוּלָם אֲנִי, כְּמוֹ בְּגַן עֲדָנִים
אֲבַלֶּה תָמִיד יָמִים וְשָׁנִים.
הַאָמְנָם לִי אַךְ עֲבוֹדָה אַחַת

רַק אָכוֹל רַק שָׁתֹה וְלִשְׂבּוֹעַ נַחַת
וְעַל כָּל כֵּרָה טוֹבָה
בְּשֶׁבֶת רֵעִים אֵשֵׁבָה,
וּבְלִי גֵאוּת אֹמַר: כִּי בְּעִיר הַזֹּאת
גַּם נְגִידִים יַרְאוּ לִי לְטוֹבָה אוֹת.
וְלוּ רָאִיתָ אֵיכָכָה אֶתְעַנְּגָה
בִּבְשַׂר שׁוֹר וָאַיִל עוֹף וְדָגָה,
וּבְרֹאשׁ שִׂמְחַת אֱנוֹשׁ עֲלֵי אֲדָמָה
מֵעֵת הֱיוֹתָהּ אֲנִי שָׁמָּה,
רִאשׁוֹן לַקְּרוּאִים הִנֵּה הִנְּנִי
וּמִכְּלֵי צַעֲצוּעִים מַאֲכָל יִסְעָדֵנִי,
מִבְּדוֹלַח אֶשְׁתֶּה עֲסִיס רִמּוֹנִים
אָכוֹל מְגָדִים אֲנִי מִן הָרִאשׁוֹנִים,
אֶקְחָה לִי מֶגֶד מִכֹּל תִּשְׁאַל עֵינִי
וְאֵין פּוֹצֶה פֶּה, אֵין מִי יְמַנְּעֵנִי;
תִּפְאֶרֶת־אָדָם *) לִי מְאֹד יְקָרָה
בַּאֲשֶׁר אֶרְאֶנָּה מְקוֹמִי אֶבְחָרָה
וּסְבִיב כָּל נַעֲרָה לְמַרְאֶה טוֹבָה
כּוֹכָב אָעוּפָה וְעַל לֶחְיָהּ אֵשֵׁבָה
אוֹ עַל לְבֶן מִצְחָהּ כַּשֶּׁלֶג לָזְהַר
גַּם עַל עָרְפָּהּ הַמַּזְהִיר כְּסַפִּיר לָטֹהַר.

---

*) דאס שאָנע געשלעכט, לד״ק.

„כֵּן דִּבַּרְתָּ"! הֵשִׁיבָה הַדְּבוֹרָה,
„וּמִדְּבָר לְנַפְשִׁי כָּל זֹאת יְדוּעָה;
אוּלָם גַּם הוֹסַפְתִּי עַל הַשְּׁמוּעָה,
כִּי שִׁמְךָ לָמוֹ מְגוֹאָץ וְנוֹרָא
וַיָּקוּצוּ בְּחַיֵּיהֶם מִפְּנֵי אַחֶיךָ,
וּלְפְעָמִים עֵת יִרְאוּ עֲקֵבֶיךָ
יְבַזּוּךָ וּמִן גֵּו יְבָרִיחוּךָ."
„יַבְרִיחוּ?„ הֵשִׁיב הַזְּבוּב לַדְּבוֹרָה,
„וּמַה מִּנִּי יַהֲלוֹךְ אִם יַבְרִיחוּנִי?
הֵן מֵחַלּוֹן אֶחָד יְגָרְשׁוּנִי
וּמֵחַלּוֹן הַשֵּׁנִי אָשׁוּבָה מְהֵרָה."

11.

הנחש והכבש

Змѣя и Овца.

תַּחַת בּוּל עֵץ הַנָּחָשׁ הִשְׂתָּרֵעַ
וּלְכָל הַחַיִּים יַחְפּוֹץ אַךְ לְהָרֵעַ
הֲלֹא זֹאת תַּאֲוָתוֹ וְחֶלְקוֹ בַּחַיִּים
לִשְׂנוֹא הַנִּמְצָא תַּחַת הַשָּׁמַיִם,
שָׁם כֶּבֶשׂ מְכַרְכֵּר בְּשִׂמְחַת לֵב

וְלֹא שָׂם לֵב לַנָּחָשׁ וְתַאֲנָתוֹ ׃
הַנָּחָשׁ זָחַל וַיִּדְקוֹר אַרְסוֹ בְּקֵבָתוֹ
וְעֵינֵי הַכֶּבֶשׂ כָּהוּ מִגֹּדֶל הַכְּאֵב,
בַּצָּהֳרַיִם הִתְקַדְּרוּ לוֹ שָׁמַיִם
וּמֵחֲמָתוֹ רָתְחוּ דָמָיו כְּקֶצֶף מָיִם ׃
„מֶה חָטָאתִי לָךְ, מֶה עָשִׂיתִי בָזֶה ?
אַתָּה רֶמֶשׂ רַע־הָעַיִן“, שָׁאַל הַשֶּׂה.
„וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא לְהַשְׁחִיתֵנִי
בָּאתָ הֵנָּה ?“ הִתְמַרְמַר הַצִּפְעוֹנִי,
„וְאוֹתְךָ מוֹתַתִּי אַךְ לְהַצִּילֵנִי“ ׃
„חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת“ עָנָה הַכֶּבֶשׂ
וַיִּפּוֹל לָאָרֶץ בְּשְׁנַת הַמָּוֶת.

אֲשֶׁר לִבּוֹ עַז וּכְשָׁמִיר הִנֵּהוּ
לֹא יוּכַל לָחוּשׁ אַהֲבָה לְרֵעֵהוּ,
וְאַךְ לִנְקוֹם וְלִנְטוֹר הֵן הֵנָּה מַעֲשֵׂהוּ
הוּא חוֹשֵׁב אֶת כָּל אָדָם כִּמְרַצְּחֵהוּ ׃

12.

דוד נחושת והפרור

Котелъ и Горшекъ.

הַדּוּד וְהַפָּרוּר הִתְרוֹעֲעוּ פַּעַם אַחַת
בְּרִית כָּרְתוּ בְּאַהֲבָה נִצַּחַת ,
וְאַף כִּי הַדּוּד בְּמַעֲלָה רָמָה
אֲבָל לֹא בִקֵּשׁ חֶשְׁבּוֹנוֹת רַבִּים שָׁמָּה
וַיִּתְחַבֵּר לַפָּרוּר וַיְהִי לוֹ כַּחוֹמָה ,
וַיֶּאֱהָבוּ זֶה אֶת זֶה בְּאַהֲבָה שְׁלֵמָה ,
לֹא יָכוֹל אֶחָד הֱיוֹת בִּלְתִּי מִשְׁנֵהוּ
הִתְלַכְּדוּ תָמִיד אִישׁ וְרֵעֵהוּ ,
הָאֶחָד לְבַדּוֹ יָחוּשׁ עַצֶּבֶת
וּצְמָדִים יִסָּעוּ גַּם לְאֵשׁ שַׁלְהֶבֶת ·
סוֹף דָּבָר ! יָצְאוּ וּבָאוּ אַךְ בִּשְׁנַיִם
מִן הַתַּנּוּר וְאֶל הַכִּירַיִם ·
לְיָמִים , וְהַדּוּד אָבָה הַעְתִּק מוֹשָׁבוֹ
וַיִּקְרָא לַפָּרוּר יְדִיד לְבָבוֹ ,
הַפָּרוּר לֹא עָזַב אֶת הַדּוּד רֵעֵהוּ
וַיֵּשֶׁב בַּעֲגָלָה עִם בֶּן גִּילֵהוּ
וְכַאֲשֶׁר שְׁנֵיהֶם עַל הַמַּעְבָּרָה בָּאוּ
וַיִּתְרוֹצְצוּ הָרֵעִים נָדוּ גַם נָעוּ ·

הַדּוּד לֹא חָת, אֶל לִבּוֹ לֹא יָשִׂים
הַר וָגֶבַע, עֵמֶק וּרְכָסִים,
כִּי לֹא מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק גֵּוּוֹ ·
אֲבָל הַפָּרוּר מַה מַּר כְּאֵבוֹ!
הֵן מֵעָפָר יְסוֹדוֹ וְחֶרֶס הִנֵּהוּ;
כָּל טַלְטֵלָה וְנוּד הָעֲגָלָה
תִּגַּע עַד נַפְשׁוֹ וְתַכְאִיבֵהוּ
וּבִמְעַט תַּעֲשֶׂה אִתּוֹ כָּלָה ·
וְהוּא יִשָּׂא עֲוֹנוֹ יִסְבּוֹל מַכָּתוֹ,
יְחַסֵּר נַפְשׁוֹ יְעַנֶּה כֹּחוֹ בַּדֶּרֶךְ
לֹא יַעֲזוֹב רֵעוֹ, עוֹד תֶּרֶב שִׂמְחָתוֹ
כִּי הִתְרוֹעֵעַ עִם רֵעַ יְקַר עֵרֶךְ ·
אִם בְּדֶרֶךְ רְחוֹקָה נָעוּ מַעְגְּלוֹתָם
לֹא אֵדָע, אַךְ שָׁמַעְתִּי אוֹדוֹתָם
כִּי הַדּוּד שָׁב שָׁלֵם לִמְקוֹמוֹ שָׁמָּה,
וּמִפָּרוּר הוּבָא אַךְ חַרְסֵי אֲדָמָה.

נָקֵל לָדַעַת מִמְּשָׁלִי זֶה הַמַּטָּרָה:
כִּי בְּכָל אַחֲוָה וְאַהֲבָה יְשָׁרָה
נָטַל עָלֵינוּ וְעַל נַפְשׁוֹתֵינוּ
לְהִתְחַבֵּר לָרֵעַ הַדּוֹמֶה אֵלֵינוּ ·

13.

יעלי סלע

Дикія Козы.

הָרוֹעֶה מָצָא יְעֵלִים בַּחוֹרֶף בִּמְעָרָה
וַיִּזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה
וַיִּקּוֹד וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵי הַצְּבָאוֹת
הוֹדָה חַסְדּוֹ בְּעֵינַיִם נוֹזְלוֹת דְּמָעוֹת:
„אַךְ עָשַׁרְתִּי! מָצָאתִי לִי הוֹן!"
אָמַר לְנַפְשׁוֹ הָרוֹעֶה בַּצֹּאן
„וְלֹא עֲלֵימוֹ אוֹצִיא כֶּסֶף בֶּהָמוֹן.
עַתָּה יִפְרֶה עֶדְרִי פִּי שְׁנַיִם
אֲחַבֵּר נַפְשִׁי מְטוֹבָה, מְעַט חִבּוּק יָדַיִם,
וְעֵדֶר הַיְעֵלִים הָאֵל אֵלַי אַקְרִיבָה
וּכְאַחַד הַשָּׂרִים לְנַפְשִׁי אֵיטִיבָה.
הֵן לוֹ שָׁקוֹל יִשָּׁקְלוּ שָׂרִים וְרוֹזְנֵי אָרֶץ
עִם רוֹעֵי בַצֹּאן הָעוֹמְדִים בַּפָּרֶץ
בְּמֹאזְנֵי צֶדֶק הַנּוֹשְׂאִים כַּד בְּכַד,
כִּי עַתָּה יִשְׂאוּ יַחַד בְּמִשְׁלַח הַיָּד.
הַצֶּמֶר יִקַּח הָרוֹעֶה רִאשׁוֹנָה
גַּם חֶמְאָה גַּם חָלָב יִקַּח, וְלָאַחֲרוֹנָה
יַפְשִׁיט מֵעֲלֵיהֶן גַּם אֶת הָעוֹר,

וְאַף מַאֲכָל לְבַד יָכִין הָרוֹעֶה לַצֹּאן ,
וְכָל רוֹעֶה הֲלֹא יָכִין לִימֵי חוֹרֶף וָקוֹר
חָצִיר לִבְהֶמְתּוֹ, לְהַשְׂבִּיעָה רָצוֹן״ .

הָרוֹעֶה לָקַח אֹכֶל צֹאנוֹ מִמְּנָתָם
וְלִפְנֵי הָאוֹרְחִים מָצָא יִתֵּן מַאֲכָלָם ,
שֶׁבַע בַּיוֹם יִדְרוֹשׁ שְׁלוֹמָם וְטוֹבָתָם
לְהַקְרִיבָם אֵלָיו , כֹּל יַעַשׂ בִּגְלָלָם :
יְחַסֵּר אֹכֶל עֶדְרוֹ מַרְבִּית בֵּיתוֹ ,
לָעֵת הַזֹּאת יִכְלָא רַחֲמָיו מֵהֲמוֹנָם ,
לֹא יִתֵּן לָמוֹ לָשֹׂבַע אֹכֶל בְּעִתּוֹ ,
אַךְ מְעַט עֵשֶׂב לִשְׁבּוֹר רַעֲבוֹנָם ,
וְאִם בְּחָזְקָה יְבַקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ
בִּזְרוֹעַ יָדוֹ יַרְחִיקֵם יֶהְדְּפֵמוֹ .

אֲבָל רָעָה אַחַת , רָעָה נוֹרָאָה !
כִּי כַּאֲשֶׁר עֵת הָאָבִיב קָרְבָה וּבָאָה
בָּרְחוּ הַיְּעֵלִים הַפְּרָאִים הֶהָרָה .
הַאָמְנָם שָׁם מַטֵּה לַחְמָם לֹא נִשְׁבָּרָה ,
וְצֹאן מִקְנָתוֹ מִקֶּדֶם קַדְמָתָה
נֶחְלוּ מֵעֶבְרַת הָרָעָב כִּי קָשָׁתָה
גָּוְעוּ כֻלָּם וָמֵתוּ מֵרָזוֹן בְּעַצְמוֹתֵיהֶן
וְעַל פִּתְחֵי נְדִיבִים נִרְאָה רוֹעֵיהֶן ;
אַף כִּי לִפְנֵי יָמִים לֹא כַבִּירִים

קִוָּה לְהִמָּנוֹת בֵּין עֲשִׁירִים.

רוֹעֶה! אֵלֶיךָ כָּעֵת אָשִׂים אִמְרָתִי:
לָמָּה לַשָּׁוְא נָתַתָּ לַפְּרָאִים אָכְלֶךָ
הֲלֹא טוֹב עָשִׂיתָ, עַל דִּבְרָתִי,
אִם נְתַתּוֹ לַצֹּאן מַרְבִּית בֵּיתֶךָ.

14.

צפרים נותני זמירות

Соловьи.

אֶחָד הַצַּיָּדִים צָד לוֹ בְּחֹרֶשׁ וְאָמִיר
צְבָא רַב צִפֳּרִים מִצִּפֳּרֵי הַזָּמִיר.
הַמְזַמְּרִים הוּשְׁבוּ בִכְלוּבִים וַיָּחֵלּוּ זִמְרָתָם
אַף כִּי הַשִּׁירָה הָיְתָה עַל אַפָּם וַחֲמָתָם.
כִּי מִי זֶה יָשִׁיר וִירַנֵּן שִׁירֵהוּ
אִם חֵפֶץ לְבָבוֹ לֹא בְיָדוֹ הִנֵּהוּ?
אֲבָל מַה לָּהֶם לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשׂוּ?
שָׁרוּ לָמוֹ שִׁירָה, אַף כִּי נִתְפָּשׂוּ;
יֵשׁ יָשִׁיר מֵרוּחַ נְכֵאָה, מִלֵּב נִדְכֶּה;
וְאֶחָד יָשַׁב נִדְהָם כְּאַלְמֻת מְחַכֶּה,

כִּי זֶה מְעַט נִתַּק מִזְּרוֹעוֹת אֲהוּבָתוֹ
וְיֶתֶר מֵרֵעָיו יִתְעַצֵּב אֶל לִבָּתוֹ ,
וּמִבֵּין שְׁלַבֵּי הַכְּלוּב יַשְׁקִיף לַיַּעַר
יַבִּיט וְיִתְבּוֹנֵן וְעֵינָיו יִשָּׂא מַעְלָה
לִבּוֹ יְקַבֵּץ עֶצֶב , מֵעָיו יֶהֱמוּ כַּסַּעַר
כֻּלּוֹ יְיֵלִיל כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלָּיְלָה .
וְלָאַחֲרוֹנָה שָׁב וְנִחַם עַל עִצְּבוֹנוֹ ,
בְּאָמְרוֹ : „הֵן יָגוֹן לֹא יְרַפֵּא רוּחַ נִשְׁבָּרָה ,
רַק הַכְּסִיל יִבְכֶּה עֵת תָּבוֹא עָלָיו צָרָה
וּנְבוֹן דָּבָר יִדְרֹשׁ צֳרִי לְאָסוֹנוֹ ,
וְגַם אָנֹכִי אֶתְחַזֵּק וְאֶתְאַמֵּץ לְדֵעָה
וְלִמְצוֹא אֲרוּכָה וּתְעָלָה לְרוּחִי הַנְּכֵאָה
אֶחְשׁוֹב לְמִשְׁפָּט כִּי לֹא בֶעָמָל וְרַב כֹּחַ
אֶמְצָא לִי דְּרוֹר, לִכְלָאִי פְּקַח־קוֹחַ ,
הֵן לֹא לְמַאֲכָל צוֹד צָדָנִי ,
וּכַאֲשֶׁר אֶחֱזֶה לִי אָנִי
אַךְ בְּשִׁירָה וְזִמְרָה יִבְחַר אֲדוֹנִי ,
וְכַאֲשֶׁר אַנְעִים זְמִירוֹת חָפְשִׁי יְשַׁלְּחֵנִי“ .

כַּאֲשֶׁר חָרַץ כֵּן עָשָׂה הַמְשׁוֹרֵר
וּטֶרֶם יָאִיר בֹּקֶר בְּשִׁירִים אֵין חֵקֶר
יָשִׁיר יְרַנֵּן וְאֶת הַשַּׁחַר יְעוֹרֵר
כְּבָרָן יַחַד כָּל כּוֹכְבֵי בֹקֶר .

אֲבָל קֵץ הַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָיו
לֹא הָיָה כַּאֲשֶׁר זָמַם בִּלְבָבוֹ
וְעוֹד לֹא נִפְרָדָה מִכָּל צָרוֹתָיו
וְאַף עַל דְּבַר שָׁוְא הִשְׁלִיךְ יְהָבוֹ :

אֲשֶׁר לֹא הֵטִיב מַנְגִּינָה הַזָּמִיר
כְּבָר שִׁלַּח לְנַפְשׁוֹ לְחַדֵּשׁ וְאָמִיר ,
וְלַאֲשֶׁר יַנְעִים שִׁיר וְעֹז יָלִין בְּצַוָּארוֹ
הוֹסִיף מִשְׁמָר וַיַּכְבִּיד מַאֲסָרוֹ •

15.

מטאטא

Голикъ.

מַטְאֲטֵא יָשֵׁן מָצָא חֵן בְּעֵינֵי הָעֲבָדִים ,
וַיִּפְטְרוּהוּ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ הָרִאשׁוֹנָה
לְכַבֵּד הָרִצְפָּה הַתַּחְתּוֹנָה ,
אַךְ מִנּוּהוּ לְנַקּוֹת אֶת הַבְּגָדִים .
(אוּלַי מֵאֲשֶׁר שָׁתוּ אָז רַב יַיִן בַּשְׁתִיָּה
עַל כֵּן מָסְרוּ לוֹ עֲבוֹדָה נָכְרִיָּה) •
וַיְהִי הַמַּטְאֲטֵא עוֹבֵד עֲבוֹדָתוֹ
חוֹבֵט הַבְּגָדִים כַּאֲשֶׁר תּוּדַשׁ הַחִטָּה

יְנַקֶּה אַדֶּרֶת שֵׂעָר וּמִכְסֵה הַמִּטָּה;
הָאָמְנָם בַּפֶּרֶךְ יַעֲבוֹד עֲבוֹדָתוֹ ·
אֲבָל רָעָה אַחַת רָעָה
בַּמַּטְאֲטֵא נִמְצָאָה:
כִּי מְגוֹאָל בְּצוֹאָה הִנֵּהוּ
וּמַה תּוֹעֶלֶת נִמְצָא בְּמַעֲשֵׂהוּ?
כָּל אֲשֶׁר יוֹסִיף לְטַהֲרָם וּלְנַקּוֹתָם
כֵּן יְגָאֳלֵם יְטַנְּפֵם וִיטַמֵּא אוֹתָם ·

כֵּן תָּבִיא הָאִוֶּלֶת שֶׁבֶר וְצָרָה
אִם תִּשְׁלַח יָדָהּ בִּמְלָאכָה לָהּ זָרָה
תִּסְפַּח רָעָה אֶל רָעָה וְכֶתֶם אֶל כְּתָמִים
אִם תִּתְעָרֵב בְּמַעֲשֵׂי הַחֲכָמִים.

16

האכר והכבשה

Крестьянинъ и Овца.

הָאִכָּר יָעַד לַמִּשְׁפָּט אֶת כִּבְשָׂתוֹ
וּלְחֵטְא מִשְׁפַּט־מָוֶת הָיְתָה תְעוּדָתוֹ ·
וְהַשּׁוּעָל נִפְקַד הֱיוֹת שׁוֹפֵט שָׁמָּה
וַיְמַהֵר מַעֲשֵׂהוּ כְּיַד חָכְמָתוֹ הָרָמָה.

דָּרַשׁ וְחָקַר מִזֶּה כֵּן מִמִּשְׁנֵהוּ
וַיִּטּוֹל עַל בַּעֲלֵי הַדְּבָרִים
כִּי בְקוֹל דְּמָמָה דַקָּה וּבִסְדָרִים
כָּל אֶחָד מֵהֶם יַעֲנֶה מַעֲנֵהוּ ·
אַיֵּה וְאָנָה נֶעֶשְׂתָה הַחַטָּאָה ?
וְאַיֵּה הָעֵד אֲשֶׁר שָׁמַע אוֹ רָאָה ?
„בְּיוֹם פְּלוֹנִי אַלְמוֹנִי, אָמַר הָאִכָּר
בְּנָשְׂאִי רֹאשׁ תַּרְנְגוֹלוֹתַי הָעוֹף הַיָּקָר
וָאֶרְאֶה מֵהֵנָּה שְׁתַּיִם נֶעְדָּרוּ
אַךְ עֲצָמוֹת וְנוֹצוֹת הֵנָּה וָהֵנָּה נִפְזָרוּ,
וְהַכִּבְשָׂה לְבַדָּהּ בֶּחָצֵר הָיְתָה" ·
וְהִיא הַכִּבְשָׂה אֶת אֲמָרֶיהָ עָנָתָה :
כִּי כָּל הַלַּיְלָה שָׁכְבָה עַל מִשְׁכָּבָהּ
וְעַל עֵדוּת הַשְּׁכֵנִים סָמְכָה לְבָבָהּ
כִּי כֻלָּם יָעִידוּ עַל יִשְׁרַת מַעֲשֶׂיהָ
וְכִי מֵעוֹלָם לֹא שָׁלְחָה בְּמַעַל כַּפֶּיהָ,
וְלֹא חִסְּדוּהָ מֵעוֹלָם, לֹא אַךְ בִּגְנֵבָה
אֲבָל גַּם בַּעֲלִילָה אַחֶרֶת לֹא טוֹבָה ·
עוֹד עָנְתָה כַּחַשׁ הָאִכָּר עַל פָּנֵיהוּ,
כִּי מַאֲכַל בָּשָׂר תּוֹעֲבַת נַפְשָׁהּ הִנֵּהוּ ·
מִשְׁפַּט הַשּׁוּעָל לְפָנֶיךָ אָשִׂימָה
וּמִלָּה בְמִלָּה אֲדַבֵּר בִּלְשׁוֹנוֹ :

לֹא לִשְׁמוֹעַ מֵהַכִּבְשָׂה תְּשׁוּבַת מְאוּמָה ;
הַמְּסֻכָּן בִּגְנֵבָה לַסְתִּיר דָּבָר רַב אוֹנוֹ,
וְעַל כִּי אַחֲרֵי הַדְּרִישָׁה וְהַחֲקִירָה
בַּלַּיְלָה הַהוּא, הִתְבּוֹנַנְתִּי הַיְשָׁרָה,
אַךְ הַכִּבְשָׂה עִם הָעוֹף הָיְתָה
וּבְשַׂר הַתַּרְנְגוֹלֶת לְחֵיךְ רַב טָעַם
וּמִקְרֶה טוֹב קָרָה לָהּ הַפַּעַם
אָמְנָם לֹא יָכְלָה הִתְגַּבֵּר עַל תַּאֲוָתָהּ.
וּלְפִי מוֹעֲצוֹתַי הַטּוֹבוֹת וְהַגְּדוֹלוֹת
אַךְ יְדֵי הַכִּבְשָׂה בְּמַעַל הַתַּרְנְגוֹלוֹת,
וּמִשְׁפַּט מָוֶת עָלֶיהָ, עַל פִּי דְבָרִי,
הָעוֹר יִנָּתֵן לְאִכָּר, — וְהַבָּשָׂר בִּשְׂכָרִי".

17.

הכלי

Скупой.

אַחַד הַשֵּׁדִים שָׁמַר זְמַן כַּבִּיר
אֶת אוֹצָרוֹ הַטָּמוּן בָּאָרֶץ מִתַּחַת,
וּפִתְאוֹם בָּאַתְהוּ פְּקֻדָּה מֵאַבִּיר
הוּא מֶלֶךְ הַשֵּׁדִים שַׂר הַשַּׁחַת,
כִּי יַעְתִּיק מוֹשָׁבוֹ לְאֶרֶץ גְּזֵרָה

וְיָמִים רַבִּים יִתְמַהְמַהּ שָׁמָּה.

מִשְׁטַר הַשֵּׁדִים אָיוֹם וְנוֹרָא
לֹא כְּמִשְׁטָרֵנוּ עֲלֵי אֲדָמָה,
שָׁם עַד נֶפֶשׁ כָּל צָו יִשָּׁמֵר
כֵּן יָקוּם וְכֵן יְהִי כַּאֲשֶׁר יֵאָמֵר.
גַּם הַשֵּׁד הַזֶּה יָקִים דְּבָרוֹ;
אֲבָל מַה מְּאֹד יֵצַר לוֹ אוֹצָרוֹ,
אֵיכָה יִשָּׁמֵר הָאוֹצָר בִּלְעָדֵהוּ?
וְאֶת מִי יַפְקִיד עָלָיו לְשָׁמְרֵהוּ?
אִם כֹּה יֹאמַר? — לִפְקוֹד עָלָיו שׁוֹמֵר!
וּלְמַעֲנוֹ לִבְנוֹת, — בָּתֵּי מִסְכְּנוֹת?
הֲלֹא יַחְסִיר זְהָבוֹ, — וְעָלָיו יֵצַר לְבָבוֹ.
וְעַל אֶבְרַת הַמִּקְרֶה לְהַנִּיחֵהוּ
נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ פֶּן לְהוֹנוֹ יָרֵעַ,
כִּי מִי הוּא זֶה לְיָדוֹ יִתָּקֵעַ
אִם גַּנָּב בַּלַּיְלָה לֹא יִגְנְבֵהוּ?
הֵן הָאָדָם אוֹהֵב כֶּסֶף הִנֵּהוּ
גַּם לַחְפּוֹר בָּאָרֶץ יִצְרוֹ יוֹרֵהוּ.

הַשֵּׁד יַחֲרוֹשׁ בְּלִבּוֹ וְכִלְיוֹתָיו יִשְׁתּוֹנָן
מַה יַּעַשׂ בְּאוֹצָרוֹ בְּנַפְשׁוֹ יִתְבּוֹנָן,
עַד כִּי בָאַחֲרוֹנָה קָנָה תַחְבֻּלָה,
כְּלֵב עָמוֹק דָּלָה הַמַּתִּיק סוֹד:

בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּבֵיתוֹ הַסְּגֻלָּה
אִישׁ בְּלִי הָיָה וְכֵלָיו רָעִים מְאֹד ׳
וַיָּבוֹא אֵלָיו הָרוּחַ עִם אוֹצָרוֹ
הֵאִיר פָּנָיו אֵלָיו , וְכֹה פָּתַח דְּבָרוֹ :

„שְׁמַע נָא אָדוֹן נִכְבָּד׳ מַחְמַדִּי וְהוֹדִי !
הֵן לָנוּעַ לְאֶרֶץ רְחוֹקָה צֻוֵּיתִי
וְלִבִּי יָחוּשׁ אַהֲבָתְךָ לִי מֵעוֹדִי
קַח נָא אֶת אוֹצָרִי אֲשֶׁר לְךָ הֵבֵאתִי
אֱכוֹל וּשְׁתֵה׳ הַרְחֵב פִּיךָ וּמַלְּאֵהוּ
וְנָתַתָּ הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאַל נַפְשֶׁךָ
אַל תִּירָא , כִּי לְךָ אוֹצָרִי׳ לְךָ הִנֵּהוּ ׳
וּרְאֵה אָחִי כִּי פִּי הַמְדַבֵּר אֵלֶיךָ .
אַךְ אַחַת אֲנִי נוֹטֵל עָלֶיךָ
שְׁמוֹר וּזְכוֹר דְּבָרִי אַתָּה הַגֶּבֶר
כַּאֲשֶׁר תָּמוּת וּבְשָׁלוֹם תָּבוֹא לַקֶּבֶר
אֲנִי לְבַדִּי אַךְ אֲנִי אִירָשֶׁךָ ׳ —
זֹאת הַתְּעוּדָה׳ זֹאת לְבַד
בְּרִית כָּרַתִּי אִתְּךָ לְעוֹלְמֵי עַד ׳
וְכַפַּי אֶשָּׂא לְיוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם
כִּי תַאֲרִיךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים .

כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵל

הָלַךְ לְדַרְכּוֹ לְמָקוֹם אוֹתוֹ שְׁלָחוֹ ,
וּכְעֶשְׂרִים שָׁנָה חָלְפוּ הָלָכוּ
טֶרֶם מוֹשְׁלוֹ לְפָטְרוֹ לְבֵיתוֹ הוֹאֵל ,
וַיָּשָׁב לְאַרְצוֹ אֶל מְקוֹם זֶה יֻלַּד שָׁמָּה ,
וּמָה עֵינָיו תֶּחֱזֶינָה ? הָאָח נַפְשֵׁהוּ
הַכֵּלִי שׁוֹכֵב מֵת , לֹא נוֹתַר בּוֹ נְשָׁמָה
מֵרָעָב וְצָמָא שָׁב אֶל עָל רוּחֵהוּ ,
עַל תֵּבָה מְסֻגָּרָה גְּוִיָּתוֹ מֻנַּחַת
וְכַפּוֹת הַמַּנְעוּל יַחֲזִיק בְּכַפּוֹ ·
כַּאֲשֶׁר הֶחֱזִיקָם כָּל עוֹד נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ ,
וְלֹא נִפְקַד מֵאוֹצָרוֹ אַף קְשִׂיטָה אַחַת .
הַשֵּׁד לָקַח לוֹ אֲשֶׁר לוֹ וְשָׂשׂ בִּלְבָבוֹ
כִּי בְּלִי כָּל מְחִיר נִשְׁמַר כַּסְפּוֹ וּזְהָבוֹ .

אִם בְּעֹשֶׁר יְחַסֵּר נַפְשׁוֹ מִטּוֹבָה
לֹא יֹאכַל לֹא יִשְׁתֶּה וְנַפְשׁוֹ רְעֵבָה
הֲכִי לֹא לָרוּחַ יִשְׁמוֹר כַּסְפֵּהוּ
עֵת תָּשׁוּב אֶל אֵל רוּחֵהוּ ? .

18.

הָעֹשִׁיר וְהַמְּשׁוֹרֵר

Богачъ и Поэтъ.

דִּבְרֵי רִיבוֹת הָיוּ יָמִים כַּבִּירִים
בֵּין עָשִׁיר גֵּאֶה וּבֵין מְשׁוֹרֵר שִׁירִים
וְאֶל אֱלוֹהַּ זַעֲקַת שֶׁבֶר יְעוֹרֵר
לְעָזְרוֹ בְּצָרָתָה בְּקָשׁוֹ הַמְשׁוֹרֵר •
וְלַעֲמוֹד לַמִּשְׁפָּט נִתַּן הַתְּעוּדָה •

וַיָּבוֹא אֶחָד דַּל וָרָז בִּפְרוּעַ פְּרָעוֹת
וְהַשֵּׁנִי גְּבַהּ קוֹמָה אִישׁ מִדָּה
לָבוּשׁ מַכְלוּלִים כְּשָׂרֵי צְבָאוֹת .

„רַחֵם נָא עָלַי, אֵל אֱלֹהֵי צְבָאוֹת!
מַעֲלֶה נְשִׂיאִים, נוֹתֵן לָרַעַם תּוֹצָאוֹת!"
בָּכָה הַמְשׁוֹרֵר: „מַדּוּעַ מִמְּרוֹמִים תִּרְדְּפֵנִי?
וּמַה לְפָנֶיךָ מֵעוֹדִי חָטָאתִי?
כִּי בְלִי מַחֲסֶה וּמִסְתּוֹר תָּמִיד הִנֵּנִי,
וְזֶה עָשְׁרִי וְאָשְׁרִי כִּי אָשִׁיר שִׁירָתִי;
וְאִישׁ רִיבִי זֶה בְּלִי דַעַת וּתְבוּנָה
נִמְשַׁל לַבְּהֵמָה נִדְמָה כִּתְמוּנָה
הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו וִימִינוֹ רוֹמֵמָה,
וּמֵרוֹב טוּב עָלֵי כֶסֶל עָשָׂה פִימָה" .

„הַמְּעַט לְךָ" — הֵשִׁיב תְּמִים דֵּעִים
„אֲשֶׁר בִּשְׁנוֹת דּוֹר וָדוֹר שִׁירֶיךָ יָשִׁירוּ
וּבְשֵׁם אִישׁ רִיבְךָ לֹא בְנֵי רִבֵּעִים
אֲבָל גַּם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים לֹא יַזְכִּירוּ ׃
וְכִי לֹא כָבוֹד בָּחַרְתָּ לְחֶלְקְךָ
עוֹד טֶרֶם בָּאתָ עֲלֵי חֶלְדֶּךָ ?
וּלְאִישׁ חֶרְמְךָ נָתַתִּי חוֹמָה רָמָה
רַק לְכָל יְמֵי הֱיוֹתוֹ עַל הָאֲדָמָה ,
וְלוּ יָדַע הֶעָשִׁיר וְלוּ הִתְבּוֹנֵן
כִּי הוּא בְּעָשְׁרוֹ כְּאַיִן נֶגְדֶּךָ
כִּי עַתָּה עַל גַּדוֹ בָּכֹה וַיִּתְאוֹנֵן
עֶשֶׂר יָדוֹת יֶתֶר מִמֶּךָּ" .

19.

הזאב והעכבר

Волкъ и Мышонокъ.

מֵהָעֵדֶר חָטַף הַזְּאֵב כִּבְשָׂה אַחַת
וַיְבִיאֶנָּה לַחֹרֶשׁ וָיַעַר
אֶל מְקוֹם צָפוּן סָגוּר הַשַּׁעַר
וְלֹא לְהַשְׂבִּיעֶנָּה עֹנֶג וָנַחַת .

הַזּוֹלֵל פָּרַק אֶת הַכִּבְשָׂה הָאֻמְלָלָה
זָלַל בְּשָׂרָהּ וְסָבָא אֶת דָּמֶיהָ
גַּם פִּתַּח וְשִׁבֵּר וַיְגָרֵם עֲצָמֶיהָ
וּלְמָרוֹת רַעֲבוֹנוֹ לֹא עָשָׂה אִתָּהּ כָּלָה ,
וְאַחֲרֵי מַלְאוֹתוֹ בִּטְנוֹ וְקֵבָתוֹ
עַל אַפּוֹ וַחֲמָתוֹ
הִשְׁאִיר מִמֶּנָּה לְמִשְׁמֶרֶת
לָאֲרוּחָה הָאַחֶרֶת
לְעֵת הָאֹכֶל בֵּין הָעַרְבָּיִם ,
וַיִּשְׁכַּב לָנוּחַ מוּל הַטְּרֵפָה
לְהַרְגִּיעַ אֶת נַפְשׁוֹ הָעֲיֵפָה
אַחֲרֵי אֲרֻחַת הַצָּהֳרָיִם ·
וְרֵיחַ הַבָּשָׂר הִגִּיעַ לִשְׁכֵנוֹ
אֶל הָעַכְבָּר הַגָּר קָרוֹב לִמְעוֹנוֹ ,
עַל הָאֵזוֹב וְהָעֵשֶׂב הַנִּמְצָא שָׁמָּה
הִתְנַהֵל לְאִטּוֹ הָלַךְ שֶׁפִי בְּדֻמָּה ,
וַיִּגְנוֹב נֵתַח בָּשָׂר וַיִּבְרַח מְהֵרָה
עִם שְׁלָלוֹ הַקָּט אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה .
וַיְהִי בְּהִוָּדַע לַזְּאֵב הַגְּנֵבָה
הֵרִים קוֹלוֹ : הָהּ תּוֹעֵבָה !
שַׁעֲרוּרִיָּה נֶעֶשְׂתָה ! שׁוֹד שַׁדּוּנִי
תִּפְשׂוּ הַגַּנָּבִים ! כְּלִי רֵיק הִצִּיגוּנִי !" .

הַמָּשָׁל הַזֶּה מַעֲשֶׂה הִזְכִּירַנִי :
מִבֵּית אֶצְבּוֹן הַשּׁוֹטֵר נִגְנַב עֲדָיִים
וַיָּרֶם קוֹל אַדִּיר עַד לַשָּׁמָיִם :
„הָהּ ! תִּפְשׂוּ אֶת הַגַּנָּב כְּלִי רִיק הַצִּיגַנִי״ .

20.

שני אכרים

Два Мужика.

„יְבָרֶכְךָ ה׳, מְיֻדָּעִי חֲמוּאֵל !״ .
„גַּם בָּרוּךְ תֶּהִי , קְרוֹבִי גַּמְלִיאֵל״ .
„סַפְּרָה נָא לִי רֵעִי אֹרְחוֹתֶיךָ ,
מִשְּׁלוֹמְךָ וּמִשְּׁלוֹם כָּל בְּנֵי בֵיתֶךָ״ .
„הֲטֶרֶם תֵּדַע, אוֹיָה ! אֶת הָרָעָה
אֲשֶׁר מִשָּׁמַיִם יָצָאָה וְאֵלַי בָּאָה ,
כִּי שֻׁלַּח בָּאֵשׁ בֵּיתִי עַד הַיְסוֹד
וּמָטָה יָדִי וָאֶתְרוֹשֵׁשׁ מְאֹד מְאֹד״ .
„רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה ! וְאֵיכָכָה הָיְתָה זֹאת ?״ .
„כֵּן , בְּיוֹם חַגֵּנוּ בְּמִשְׁתֵּה שָׁתִיתִי ,
וְלָאוֹר הַנֵּר לָקַחַת מִסְפּוֹא דִּמִּיתִי
אוֹדֶה , כִּי הַיַּיִן פָּרַע בִּי פְּרָעוֹת

וַתֵּצֵא אֵשׁ, וְאַךְ אֶת נַפְשִׁי הִצַּלְתִּי ,
וַתִּשְׂרוֹף בֵּיתִי, גַּם מַרְכוּשִׁי נִצַּלְתִּי ,
וּשְׁלוֹמְךָ ?" — „גַּם עָלַי אוֹי, גַּמְלִיאֵל !
יָצָא הַקֶּצֶף, אוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל !
הֲלֹא תִרְאֵנִי עַתָּה נְכֵה רַגְלַיִם ,
זֶה חֶלְקִי וְגוֹרָלִי בַּחַיִּים ,
וְאַךְ רוֹכֵב שָׁמַיִם שְׁמֵי מַעְלָה
הִצִּיל נַפְשִׁי מֵרֶדֶת שַׁחַת סֶלָה .
גַּם אֲנִי לַמַּרְתֵּף יָרַדְתִּי בְּיוֹם חַגֵּנוּ
לְהַעֲלוֹת מִמֶּנּוּ יַיִן לְמִשְׁתֵּה שָׂשׂוֹן
גַּם יַיִן רַב שָׁתִיתִי בִּמְסִבַּת רֵעֵינוּ ,
וּלְבִלְי הָבִיא עָלַי פִּיד וְאָסוֹן
כִּבִּיתִי נֵרִי וָאֵלֵךְ בְּחשֶׁךְ אֲפֵלָה
וְהַשָּׂטָן מִימִינִי לְתַחַת דְּחָפַנִי
וּמָן הוּא וָהָלְאָה לְפִסֵּחַ שָׂמַנִי
וַאֲנִי הִנְנִי הַיּוֹם בְּצָרָה גְדוֹלָה" .

„הַאֲשִׁימוּ רֵעַי אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם"
אָמַר לָהֶם מְיַדָּעָם אֲבִינֵר
„אֲנִי לֹא אֶתְפַּלֵּא עַל רָעוֹתֵיכֶם ,
לֹא עַל שְׂרֵפַת בֵּיתְךָ בִּשְׁבִיב הַנֵּר
וְלֹא עַל שֶׁבֶר רַגְלְךָ בְּחשֶׁךְ וָאֶמֶשׁ ,
כִּי אַחַת הִיא לְשִׁכּוֹר לְשׁוֹתֶה יַיִן ,

לוֹ אֵין תִּקְוָה בְּאוֹר נֵר וָשֶׁמֶשׁ
גַּם בַּחֲשֵׁכָה לוֹ תְעָלָה אָיִן.

21.

החתול והעגור

Котенокъ и Скворецъ.

עָגוּר עָצוּר בִּכְלוּב אַחַד הָאִכָּרִים
לֹא הֵטִיב קוֹל זִמְרָה לְשׁוֹרֵר שִׁירִים
אֲבָל בְּחֵקֶר דָּבָר הָיָה רַב דֵּעַ
וְעִם בֶּן הַחֲתוּל יַחַד הִתְרוֹעֵעַ.
הַחֲתָלוֹן הַזֶּה כְּבָר בָּא בַיָּמִים
טוֹב לֵב הָיָה עָנָו וְצַדִּיק תָּמִים,
וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בְּשֵׁם חֲתָלוֹן קְרָאוּהוּ
יַעַן בַּשֻּׁלְחָן מֵעוֹדוֹ לֹא רָאוּהוּ.
הָרָעָב עִנָּה אֶת חֲתָלוֹן עַד דַּכָּא
יָנִיעַ זְנָבוֹ אַט בְּקוֹל דְּמָמָה דַקָּה,
יִדְכֶּה יָשׁוּחַ בְּעֶצֶב וּבְלִי כֹחַ
וּמִפִּיו יוֹצִיא קוֹל כַּחוֹלֶה מִתְיַפֵּחַ.
וְהֶעָגוּר הֶחָכָם הוֹרֶה אוֹתוֹ דֵּעַ
לֵאמֹר מַדּוּעַ תִּצְטַדֵּק הַרְבֵּה רֵעַ!
וְלָמָּה בָּרָעָב תִּתְמוֹגֵג נַפְשֶׁךָ,

הֲלֹא צִפּוֹר הַסִּים נֶגֶד עֵינֶיךָ
עַתָּה יָדַעְתִּי, כִּי חֲסַר לֵב הִנְּךָ!

„אֲבָל אֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַזֹּאת
וְחָטָאתִי לְיוֹשֶׁר לִבִּי וּלְנַעֲרָתוֹ.“

„לֹא נִגְלוּ לְפָנֶיךָ דֶּרֶךְ חֶלֶד וְתַאֲוָתוֹ!
אִם בְּיוֹשֶׁר תִּתְיַמֵּר בַּל אוֹתוֹ לִבְזוֹת,
אָמְנָם בְּשֵׁם יוֹשֶׁר אַךְ הָרָשִׁים יִקְרָאוּ
וְלִכְסוּת עֵינַיִם בָּחֲרוּ בְּיוֹשֶׁר לְחֶבֶל
וַחֲכְמֵי לֵב מֵאָז אוֹתוֹ לֹא יָדָעוּ,
לָכֵן קְרָאתִי לוֹ רַהַב תֹּהוּ וָהֶבֶל.
הֲלֹא תֵדַע כִּי חֹק וּמִשְׁפָּט הוּא מִכְּבַר:
אִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ, וְכָל דַּאלִים גָּבַר,
מִי לֹא יֵדַע בְּכָל אֵלֶּה כִּי דִבְרֵי בְנִים
וְהֵא לָךְ מְשָׁלִים כָּאֵלֶּה עֲשֶׂרֶת מוֹנִים.“

הָעָגוּר הֶחָכָם הוֹאֵל בָּאֵר דְּבָרֵהוּ
דָּלָה עֵצָה וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ,
וַתִּישַׁר לֶחָתוּל וּלְנַפְשׁוֹ הָרְעֵבָה
עֲצַת עָגוּר מַשְׂכִּיל וְעֵצָה טוֹבָה,
וַיּוֹצִיא אֶת הַסִּים מִכְּלוּבוֹ
וַיֹּאכְלֵהוּ, מִלֵּא אַחֲרֵי עֲצַת אֲהוּבוֹ.
מַה מָּתוֹק הָיָה הַצִּפּוֹר לְחֵךְ הֶחָתוּל

אַף כִּי לֹא מִלֵּא כְרֵשׂוֹ בַּכֹּל כֹּל
אֲבָל לִלְמוֹד הִטָּה אֹזֶן קַשֶּׁבֶת,
וַיֹּאמֶר לְמוֹרוֹ: „רַב תּוֹדָה לָךְ אֲדֹנִי,
לִמַּדְתַּנִי בִּינָה וָדַעַת חוֹנַנְתָּנִי,
פְּדִיתָנִי מֵרָעָב וּמִיַּד מַר הַמָּוֶת“ .
וַיִּשְׁבּוֹר גַּם אֶת כְּלוּב מְלַמְּדוֹ וּמוֹרֵהוּ
וַיֹּאכַל אֶת מַחְכִּימוֹ גָּרֵם עַצְמוֹתֵיהוּ .

22.

שני כלבים

Двѣ Собаки.

הַכֶּלֶב הַנֶּאֱמָן וִיקַר הָרוּחַ
בַּרְבָּם בְּלֶכְתּוֹ פַּעַם אַחַת לָשׂוּחַ
פָּגַע בְּזוֹעֵק אָחִיו מִנֹּעַר לוֹ רֵעַ
בְּחַלּוֹן הָאַרְמוֹן עַל כַּר יִשְׂתָּרֵעַ,
וַיְמַהֵר לָגֶשֶׁת אֵלָיו בְּרוֹב תְּשׁוּקָתוֹ
כַּאֲשֶׁר יְמַהֵר אִישׁ אֶל אֶרֶץ מְכוּרָתוֹ,
וּבַעֲנָוָה יְתֵרָה וּבְנֶפֶשׁ הוֹמִיָּה
מִתַּחַת הַחַלּוֹן עֵינוֹ צוֹפִיָּה,
בְּמִסְתָּרִים יֶהֱמוּ נַפְשׁוֹ וּלְבָבוֹ
בַּלָּאט וּבְנַחַת יָנִיעַ זְנָבוֹ,

בְּעֶגֶל יְרַקֵּד זַרְזִיר מָתְנַיִם
וְהִנֵּה יוֹצִיא עַל דַּל שְׂפָתָיִם:
„הֲשָׁלוֹם לְךָ זוּעַק? וּמַה שְּׁלוֹם חַיֶּיךָ
מֵעֵת הֵנָּה הֱבִיאֲךָ אֲדֹנֶיךָ?.
הַאֻמְנָם גַּם אַתָּה תִּזְכּוֹר כָּמוֹנִי
עֵת יַחְדָּו סָבַלְנוּ רָעָב וָעוֹנִי,
עֵת תַּחַת הָאֻוְרָה יָשַׁבְנוּ מָטָּה,
וּמֶה עֲבוֹדָתְךָ, אָחִי, עַתָּה?"

„בְּאָשְׁרִי! הֵשִׁיב זוּעַק: לֹא אֶחְטָא לַאדֹנִי,
כַּאֲשֶׁר יֶאֱהַב אֶת נַפְשׁוֹ כֵּן יֶאֱהָבֵנִי
בְּמַעֲדַנִּים וְכָל טוּב הוּשַׁת גּוֹרָלִי
מִכְּלֵי כֶסֶף אֹכַל וְאֶשְׁתֶּה מַמְתַּקִּים,
יִשְׁתַּעֲשַׁע עִמָּדִי, וְזֶה כָּל עֲמָלִי,
אַחֲרֵי זֹאת אָנוּחַ עֲלֵי כָּרִים רַכִּים.
וְאוֹדוֹתֶיךָ אֵיכָה?"—„אֲנִי, הֵשִׁיב בַּרְבָּם
בְּהוֹרִידוֹ זְנָבוֹ לְמַטָּה וְעֵינָיו לְמַעְלָה שָׁת,
רָעֵב וְצָמֵא כִּכְבָשִׂים קַדְמוֹנִיּוֹת
תַּחַת הָאֻוְרָה אֶשְׁכַּב בְּתַחְתִּיּוֹת,
תַּחַת הַשָּׁמַיִם הַדֶּלֶף יְטָרְדֵנִי
חֹרֶב בַּיּוֹם וְקֶרַח בַּלַּיְלָה יְקַפִּיאֵנִי,
וְאִם עַל אִישׁ נִכְבָּד אֶחֱרַץ בִּלְשׁוֹנִי
יַכּוּנִי, וּמִנְּשׂוֹא גָּדוֹל עֲוֹנִי.

וּבַמֶּה מָצָאתָ אַתָּה חֵן בְּעֵינֵי אֲדוֹנֶיךָ ?
הֲלֹא קָטֹן הָיִיתָ וְצַר כֹּחֶךָ" ·
„תַּחַת אֲשֶׁר יֶתֶר מִמְּךָ עֲשֶׂרֶת מוֹנִים
אֶעֱבוֹד אֶת אֲדֹנִי בְּרוֹב אוֹנִים"
וּבַמֶּה תַעֲבוֹדָה ?"—„בַּמֶּה מָצָאתָ חֵן ?"
„הֵיטַבְתָּ לִשְׁאוֹל ! אָמְנָם כֵּן" ,
הֵשִׁיב זוֹעֵק לְרֵעוֹ בְּנֶפֶשׁ בִּשְׁאָט
„עַל כַּפֵּי אֲחוֹרַנִּית אֵלֵךְ אָט" ·

הֵן רַבִּים עַתָּה עַם הָאָרֶץ
בְּלֶכֶת אֲחוֹרַנִּית יִפְרְצוּ פָּרֶץ ·

23.

החתול וצפור המזמר

Кошка и Соловей.

הַחָתוּל צָד צִפּוֹר הַמְזַמֵּר בַּלָּיִל
וּבֵין צִפָּרְנָיו אִלְּצָהוּ וַיֹּאמֶר :
„שָׁמַעְתִּי כִּי לְךָ רַב כֹּחַ וָחָיִל
לְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת בְּשִׁירִים וְקוֹל זָמֶר ,
גַּם הַשּׁוּעָל הַמֵּבִין דָּבָר לַאֲשׁוּרוֹ
יֹאמַר כִּי זִמְרָתְךָ תְּהֻלָּל בַּשַּׁעַר

וּלְךָ רוֹעִים תְּשׁוּרוֹת יָשׁוּרוּ ׃
קִרְבָתְךָ יְחַפְּצוּן כַּזָּקֵן כַּנַּעַר ,
רָצִיתִי גַם אָנִי לִשְׁמוֹעַ שִׁירֶיךָ
אִם כֵּן מַהְלָלָם וּבְקוֹלְךָ טוּב טָעַם ?
וּמַדּוּעַ זֶה אֲהוּבִי יִתְפַּלֵּץ גֵּוֶךָ ?
אַל תַּקְשֶׁה נָא עָרְפְּךָ אַךְ הַפָּעַם ,
אַל תִּירָא כִּי לֹא אֶטְרָפְךָ טְרֵפָה ׃
אַךְ שִׁירְךָ שָׁמוֹעַ נַפְשִׁי תְּאַוֶּךָ
וּבַשִּׁירִים אִישָׁן עֵת נַפְשִׁי עֲיֵפָה ,
אֶשְׁמַע זִמְרָתְךָ וְלַיַּעַר אֲשַׁלְּחֶךָ" ׃

בֵּין כֹּה וָכֹה יֶחֱלַשׁ צִפּוֹר הָרְנָנִים
וְכִמְעַט יִשְׁאַף רוּחוֹ אֶל אַפּוֹ
עוֹד רֶגַע יִגְוַע בְּאֶפֶס אוֹנִים
בִּהְיוֹתוֹ מְדֻכָּא נִלְחָץ וְנִגַּשׂ בְּכַפּוֹ ׃

„מַה זֶּה הָיָה לְךָ אֲהוּבִי הַמְשׁוֹרֵר ?
שָׁאַל הֶחָתוּל לְהַמְזַמֵּר בַּשְּׁנִיָּה
אֶת קוֹלְךָ מַדּוּעַ זֶה אֵינְךָ עוֹרֵר ?"
אֲבָל הַצִּפּוֹר יְצַפְצֵף בְּקוֹל בּוֹכִיָּה ׃

„הַבְקוֹל זֶה יֹאמְרוּ לִשְׁמוֹעַ טוּב טַעַם ?
וּבְצַפְצָפְךָ זֶה הֶבֶל כֹּה יִתְאַמָּרוּ ,
וְקוֹל עָרֵב מִקּוֹלְךָ אֶשְׁמַע הַפַּעַם

מִבָּנַי הַקְּטַנִּים אֵת זֶה עַל זֶה יִתְגַּבָּרוּ!
עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי לֹא מְשׁוֹרֵר נִכְבָּד הִנְּךָ,
אֲבַחָנְךָ עַתָּה אִם לְחִכִּי יִטְעַם בְּשָׂרְךָ!".
וַיִּטְרוֹף אֶת הַצִּפּוֹר הָאֻמְלָלָה:
וַיֹּאכְלֶהָ מֵהָחֵל וְעַד כָּלָה.

הַאִם לְדַבֵּר עַל אֹזֶן עַתָּה בָּאתִי
לְהַשְׁמִיעַ הָרַעְיוֹן בִּמְשָׁלִי נָשָׂאתִי?
הֲלֹא תָבִינוּ כִּי בְצִפָּרְנֵי הֶחָתוּל
גַּם הַזָּמִיר הַמֵּטִיב נַגֵּן לֹא יָרִים קוֹל.

24.

מחולת הדגים

Рыбьи пляски.

הָאֲרִי מוֹשֵׁל הַיַּעַר וְהַתְּהוֹם
הִתְיָעֵץ עִם הַחַיָּה אֲשֶׁר תַּחְתֶּיהוּ
לְהַמְלִיךְ מֶלֶךְ עַל דְּגֵי הַיָּם
וְהַשּׁוּעָל נִבְחַר מִכָּל בְּנֵי גִילֵהוּ.
הַשּׁוּעָל יָשַׁב עַל כֵּס הַמְּלוּכָה,
שָׁמֵן עָבָה בִּימֵי מָשְׁלוֹ אֵלֶּה,
וְאִכָּר מְיֻדָּעוֹ בָּחַר לוֹ לְיוֹעֵץ פֶּלֶא

וּשְׁנֵיהֶם יַחַד חָיוּ חַיֵּי מְנוּחָה .
בְּעֵת אֲשֶׁר הַשּׁוּעָל שָׁפַט הַיָּם בִּשְׂפָתוֹ
רֵעוֹ הָאִכָּר הִשְׁלִיךְ בַּיָּם חַכָּתוֹ ,
יַחְדָּו חָלְקוּ בִּמְנָתָם הַטּוֹבָה .

אֲבָל לֹא לְעוֹלָם תִּצְלַח הַגְּנֵבָה ,
הָאֲרִי נוֹדַע מִכָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה שָׁמָּה
וַיָּבוֹא אֶל מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט הַיָּמָּה ,
וְעַל שְׂפָתוֹ הָלַךְ הֵנָּה וָהֵנָּה
וְעֵינָיו תֶּחֱזֶינָה אִם הַשְּׁמוּעָה נְכוֹנָה ,
וּבְלֶכְתּוֹ וְעֵינָיו תִּרְאֶינָה אֶת הָאִכָּר
עֹרֵךְ מְדוּרָה עַל יַד הַכִּכָּר
וְדָגִים רַבִּים הֵכִין לַאֲרֻחָה
וַיָּכִינוּ לֶאֱכוֹל־הוּא וּמִשְׁנֵה הַמְּלוּכָה ,
הַדָּגִים מִמִּכְוַת הָאֵשׁ הִתְפַּלָּצוּ
הֵנָּה וָהֵנָּה יַחְדָּו הִתְרוֹצָצוּ
כָּל אֶחָד בִּרְאוֹתוֹ קִצּוֹ קָרוֹב יַגִּיעַ
בְּמַחֲבַת הָאֵשׁ, יֶחֱרַד רֹאשׁ יָנִיעַ .

בְּפֶה מָלֵא, שָׁאַל הָאֲרִי אֶת הָאִכָּר
„מֵאַיִן אַתָּה, מַה מַּעֲשֶׂיךָ בַּכִּכָּר ?

„מוֹשֵׁל אֶרֶץ ! הֵשִׁיב הַשּׁוּעָל לְמַלְכֵּהוּ
(פִּיו רַב לוֹ כָּל הַיּוֹם לְסַתִּיר מַעֲשֵׂהוּ)

„הִנֵּהוּ יוֹעֲצִי, יוֹעֵץ וּמַמְתִּיק סוֹד
וּבְיוֹשֶׁר לְבָבוֹ כָּל הָעָם יְכַבְּדוּהוּ מְאֹד,
וַאֲנַחְנוּ וְהַדָּגִים בָּאנוּ לִקְרָאתֶךָ
לִשְׁאוֹל בִּשְׁלוֹמְךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ".
„וּמַה שְׁלוֹם הָעָם
הַמִּתְגּוֹרְרִים פֹּה בַּיָּם?
וּמַה שְׁלוֹם חַיֵּיהֶם
הֲיִיטְבוּ מִשְׁפָּטֶיךָ בְּעֵינֵיהֶם?"

„מַלְכִּי וַאדֹנִי! אֵין צְוָחָה וְאֵין פֶּרֶץ,
הַמְּלוּכָה שָׁפְרָה מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם
אַךְ שְׁלוֹם מַלְכוּתְךָ יִרֶב בָּאָרֶץ
וְיִנּוֹן שִׁבְטְךָ עָלֵינוּ וַעֲלֵיהֶם;
וּכְמוֹ בְּגַן עֲדָנִים
יִשְׁכְּנוּ שַׁאֲנַנִּים".

„וְהַדָּגִים בְּמַחֲבַת מַה זֹּאת?"
שָׁאַל הָאֲרִי בְּזַעֲקוֹ בְּקוֹל עֱנוֹת
„מַה זֶּה רֹאשׁ וְזָנָב יָנִיעוּ
יִמְחֲאוּ יִתְרוֹצְצוּ יָרִיעוּ?"

„אֲדֹנִי! הֲלֹא כֹה יָשִׂישׂוּ לִקְרָאתֶךָ
לִרְאוֹת עֻזְּךָ יְרַקְּדוּ נֶגְדֶּךָ".
הָאֲרִי לֹא יָכוֹל עוֹד הַאֲרֵךְ אַפּוֹ

וַיִּקַּח אֶת הַיּוֹעֵץ וְאֶת הַשּׁוֹפֵט בְּכַפּוֹ
לְמַעַן יְזַמְּרוּ הֵמָּה בְּמַקְהֵלוֹת
בְּעֵת אֲשֶׁר הָעָם יֵלְכוּ בִּמְחוֹלוֹת.

25.

בן ברית

Прихожанинъ.

בְּדוֹרוֹתֵינוּ נִמְצָא הַרְבֵּה אֲנָשִׁים
אֲשֶׁר אִם בֵּינֵימוֹ חֶבְרָתְךָ תָּשִׂים
אָז הִנְּךָ חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם
יְרוֹמְמוּךָ עַל כִּגְדַלְיָה בֶּן אֲחִיקָם;
אֲבָל אִם מֵהֶם וּמֵהֲמוֹנָם אֵינֶךָ
גַּם אִם תֵּטִיב נַגֵּן וְנָעִים קוֹלֶךָ
מִלְּבַד כִּי לֹא יִתְּנוּ לְךָ שֶׁבַח עוֹלָם
אַף יְבַזּוּךָ, אַף יַחְשְׁבוּךָ לְגוֹלֶם.

אוּלַי בְּדְבָרַי אֵלֶּה אֶת מִי אַקְצִיפָה
לָשֵׂאת מְשָׁלַי אֶחְדָּלָה וְלֹא אוֹסִיפָה;
וּמִקְרֶה אֲסַפֵּר מִימֵי קֶדֶם קַדְמָתָה
וַעֲלִילָה שֶׁהָיְתָה כָּכָה הָיְתָה:

בְּאֶחָד מִבָּתֵּי תְּפִלּוֹת לְאַנְשֵׁי סְפָרַד ,
עִם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן וְעִם אֵל רָד
כִּישַׁעְיָהוּ הַחוֹזֶה אִישׁ יוֹסֵר מוֹכִיחַ ,
לִבּוֹת בְּנֵי אָדָם לְקָרֵב אֶל אֵל הִצְלִיחַ .

הַסְּפָרַדִּי הוֹרֶה חַטָּאִים בַּדֶּרֶךְ
בְּאִמְרֵי חֵן וּבִמְשָׁלִים יִקְרֵי עֵרֶךְ ,
דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנוֹ כְּנֹפֶת צוּפִים
אֲמָרוֹת מְזֻקָּקוֹת שִׂפְתוֹתָיו מַטִּיפִים ,
וּדְבָרָיו מִתּוֹךְ הָאֵשׁ רָעוֹם וְרָעוֹשׁ
חֻצְּבוּ לַהֶבֶת ! הֵרִימוּ מַעְלָה רֹאשׁ
בְּמַרְאֶה וְלֹא בְחִידוֹת דִּבֵּר אֶל הָעָם
וְאֶת עֶרְוַת בְּנֵי תַרְמִית גִּלָּה בְּקוֹל רָם ,
וְאַף כִּי לֹא הָלַךְ בִּגְדוֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת
חָכְמָתוֹ הוֹרַתְהוּ עֲשׂוֹת נוֹרָאוֹת ,
נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט , נָשָׂא כַּפָּיִם ,
וַיַּגְבַּהּ לֵב הָעָם אֶל אֵל בַּשָּׁמָיִם .
וַיְשַׁלֵּם מוּסָרוֹ מַטִּיף לָרוּחוֹת
בַּהֲבִיאוֹ מֹרֶךְ בְּלֵב וְחָכְמָה בַּטּוּחוֹת ,
וְהָעָם שָׁמְעוּ אֶת הַקּוֹלוֹת וְהַלַּפִּידִים
וַיַּעַמְדוּ כֻּלָּם מִשְׁתּוֹמְמִים וּמַרְעִידִים ,
לֹא עָצְרוּ בְּשִׁבְרוֹן לִבָּם דִּמְעַת הָעַיִן
בְּשׁוּמוֹ מַחְמַדֵּי אֶרֶץ לְאֶפֶס וָאָיִן .

וַיְהִי הָעָם בְּשׁוּבָם מִבֵּית הַתְּפִלָּה
„מַתַּת הָאֵל לוֹ" אָמְרָה הָעֵדָה כֻּלָּהּ
הִשְׁתּוֹמְמוּ וַיִּתְמְהוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ ·
„מַה יָּפוּ וּמַה נָּעֲמוּ מִלֵּיהוּ!
הֲלֹא כֹה דְבָרָיו כָּאֵשׁ בָּעֲרוּ
וְאַחֲרָיו יִמְשׁוֹךְ גַּם מַדַּעַת נִבְעָרוּ!
וְעַל פָּנֶיךָ לֹא נִרְאָה אַף רְסִיס דֶּמַע?
הֲלֵב אֶבֶן לָךְ? שְׁכֵנִי אֱלִישָׁמַע!
אוֹ מוּסַר הַשֵּׂכֶל לֹא יִשְׁמְעוּ אָזְנֶיךָ?" .
„לִשְׁמוֹעַ מוּסָר גַּם לִי אֹזֶן כָּמוֹךָ
וְחִכִּי גַּם יִטְעַם אִמְרֵי חֵן וָטַעַם
אֲבָל לִבְכּוֹת לֹא חָפַצְתִּי הַפַּעַם
וְאַף כִּי נִשְׁבַּר לִבִּי מֵאִמְרֵי מוּסָרֵהוּ
אָנֹכִי אַשְׁכְּנָזִי, וְהוּא סְפָרָדִי הִנֵּהוּ" .

26.

העורב

Вороны.

אִם לֹא תַחְפּוֹץ הֱיוֹת לְלַעַג וְלִכְלִמָּה
הַחֲזֵק בְּמִנְהַג אֲבוֹתֶיךָ מִיָּמִים יָמִימָה,
אִכָּרִים לֹא יִשְׁווּ לִגְדוֹלֵי אֶרֶץ,
וְאִם מִמִּשְׁפַּחַת גַּמָּדִים יָצָאתָ
לִהְיוֹת עֲנָק לֹא תִפְרֹץ פָּרֶץ,

זְכוֹר מַצָּבֶךָ ! וְדַע מֵאַיִן בָּאתָ !

מִנּוֹצַת הַתֻּכִּי הִדְבִּיק לִזְנָבוֹ
עוֹרֵב יָהִיר מִתְגָּאֶה בִּלְבָבוֹ
וַיֵּלֶךְ עִם הַתֻּכִּיִּים לְהִתְרוֹעֵעַ ,
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ כִּי עָלָיו יְחַוּוּ דֵעַ
כְּעַל דָּבָר חָדָשׁ וּבִפְלָאִים פֶּלֶא
לֹא נִרְאָה מֵאָז עַד הַיָּמִים הָאֵלֶּה;
יֹאמְרוּ כִּי אָח לְתֻכִּיִּים הִנֵּהוּ
וְכִכְנַף רְנָנִים תְּאָרֵהוּ .
אֲבָל מֶה הָיָה גְּמוּל גְּאוֹנֵהוּ
הַתֻּכִּיִּים סְבָבוּהוּ מִכָּל עֲבָרֵיהוּ
וַיָּסִירוּ וַיָּגֹזּוּ אֶת עֹדֶף הַנּוֹצָה ,
וְהָעוֹרֵב בְּמַלְטוֹ נַפְשׁוֹ מוּעָף בִּמְרוּצָה
לֹא אַךְ הָעוֹדְפִים בַּנּוֹצוֹת נֶעְדָּרוּ
אֲבָל גַּם מִנּוֹצוֹתָיו אַךְ מְעַט נִשְׁאָרוּ ,
וַיָּשָׁב אֶל אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּירוּהוּ
וַיִּרְדְּפוּהוּ גַּם הֵמָּה מְנוּחָה הִדְרִיכוּהוּ
נָתְנוּ עָלָיו בְּקוֹלָם : „עֲלֵה קֵרֵחַ !" ,
וַיְמָרְטוּ נוֹצוֹתָיו מֵהָחֵל וְעַד כָּלָה
וַיְגָרְשׁוּהוּ מִגֵּו גֹּרֵשׁ וְהֻזְנַח .
זֶה כָּל פְּרִי חַטַּאת הַצִּפּוֹר הָאֻמְלָלָה :
כִּי אֶחָיו וּמְיֻדָּעָיו מִכְּבָר רִחֲקוּהוּ

וְהַתֻּכִּיִּים גַּם הֵמָּה לֹא קֵרְבוּהוּ ׃

אֶת מְשָׁלִי לְבָאֵר נָכוֹן הִנֵּנִי
בְּמִקְרֶה קָרָה רָאֲתָה עֵינִי ׃
אֲבִיגַיִל בַּת חֶבֶר הָאִכָּר
הַגְּבִיר לְאֶחָיו בְּכָל הַכִּכָּר ,
נָשְׂאָה עֵינֶיהָ אֶל הָאָצִיל אֶפְּרָיִם
וְהוּא נָתַן עֵינָיו בְּרִבְבוֹתֶיהָ אַפָּיִם ,
וַתְּהִי אִשָּׁה לוֹ כְּמִשְׁאֲלוֹת לְבָבָהּ ,
וְאַךְ לַשָּׁוְא הִשְׁלִיכָה עָלָיו יְהָבָהּ ׃
הַבִּיטוּ וּרְאוּ אַחֲרִיתָהּ וְקִצָּהּ ,
בִּמְלוֹאת סִפְקָהּ אַמַּת בִּצְעָהּ
הִזִּילוּהָ מִמִּשְׁפַּחַת אִישָׁהּ הַגְּבָרִים
עַל כִּי מוֹצָאָהּ מִמּוֹלֶדֶת אִכָּרִים ,
וְאַחְיוֹתֶיהָ קָרְאוּ לָהּ לֹא־רֻחָמָה
יַעַן בָּחֲרָה הִתְחַתֵּן בְּמִשְׁפָּחָה רָמָה ;
וְכָעוֹרֵב הַזֶּה הָיְתָה אֵשֶׁת הַחַיִל
לֹא לְעוֹרֵב לֹא לְתֻכִּי דָּמְתָה אֲבִיגַיִל ׃

תם ספר שביעי

ספר שמיני

1.

הארי לעת זקנתו

Левъ состарѣвшійся.

אַרְיֵה מָגוֹר הַיַּעַר בָּא בַיָּמִים ,
נָס לֵיחוֹ תַּם כֹּחוֹ עֵינָיו כָּהוּ
צִפָּרְנָיו נִתְּקוּ נִשְׁבָּרוּ שִׁנָּיו נִתָּעוּ ,
אַיֵּה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ · קוֹלוֹ קוֹל אֵימִים ,
אֲשֶׁר בְּהֵמָה אֵימָתָה וָפַחַד
הִפִּיל עַל כָּל שֹׂנְאָיו וְאוֹיְבָיו יַחַד ?
בִּרְכָּיו כָּשְׁלוּ רַגְלָיו רָפוּ וָנָעוּ
וּבְכָל אֵלֶּה לֹא נִמְלָא סְאַת פִּידוֹ
אֲשֶׁר מְנַדָּיו יִרְאוּהוּ וְלֹא יִירָאוּ ;
כִּי , בַּעֲוֹנוֹתָיו יֹאמְרוּ לְהַכְחִידוֹ
לְשַׁלֶּם לוֹ כִּגְמוּלוֹ נָקָם וְשִׁלּוּמִים
גַּם לָגֹל מֵעֲלֵיהֶם חֶרְפַּת עוֹלָמִים ·
הַסּוּס בִּגְאוֹנוֹ יַכֵּהוּ בְּפַרְסֵהוּ
פֹּה בְּשִׁנָּיו הַשְּׁנוּנוֹת יְנַשְּׁכֶנּוּ הַזְּאֵב ,

וּפֹה גַּם הַשּׁוֹר יְנַגְּחֶנּוּ בְּקַרְנֵהוּ .

הָאַרְיֵה יִשָּׂא יִסְבּוֹל רַב הַכְּאֵב
יְחַכֶּה לַמָּוֶת יְקַו לַיּוֹם אִי־חַיִּים
יֶאֱנֹק דּוּמָם יֶאֱנַח בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם ,
וַיְהִי כִּי הִגְדִּיל גַּם הַחֲמוֹר עֲקֵבוֹ
מוּל הָאַרְיֵה לְהַכּוֹתוֹ וּלְכַתּוֹתוֹ
וְעוֹד יִבְחַר צֶלַע שָׁם יַגְדִּיל כְּאֵבוֹ
בְּמָקוֹם לֹא יוּכַל הָאַרְיֵה שְׂאֵתוֹ ·
וַיִּקְרָא הָאַרְיֵה · בְּקוֹל מַר וַאֲנָחָה ,
.אֵל שַׁדַּי ! אַל נָא תַּעֲשֶׂה לִּי כָּכָה
אַל תִּתְּנֵנִי לְחֶרְפָּה וּכְלִמַּת נֶצַח
מִמִּי אֶשָּׂא חֶרְפָּה ? מִבּוּז מִשְׁפָּחוֹת !
הֵן גַּם בִּלְעָדוֹ בַּעֲצָמוֹתַי בָּא רֶצַח
מָלֵאתִי מַכְאוֹבִים שָׂבַעְתִּי אֲנָחוֹת !
יְקַר בְּעֵינַי הַמָּוְתָה נָא הֲמִיתֵנִי
אִם כִּי מַר מִמָּוֶת בְּתֵבֵל עוֹד אַיִן
כְּעַל כָּל גִּיל אֶשְׂמַח · בּוֹ אֶבְחַר מֵהַיִּן
וּלְחֶרְפַּת חֲמוֹר אָנָּא אַל תִּתְּנֵנִי ·

2.

הארי והאילה והשועל

Левъ Серна, и Лиса.

הָאֲרִי רָדַף אַחֲרֵי אַיָּלָה קַלָּה;
וּכְמְעַט הִשִּׂיגָהּ וּבְעֵינָיו יֶחֱזֶהָ
בָּהּ יִמְצָא אֲרוּחָה עֲרוּכָה, לֹא דַלָּה,
אֵין מִפְלָט לָאַיָּלָה מִכָּל עֲבָרֶיהָ:
לִפְנֵיהֶם שׁוּחָה אֲרוּכָה תֶּחֱצֶה הַדֶּרֶךְ;
אֲבָל הָאַיָּלָה קַלַּת רֶגֶל וָבֶרֶךְ
אָסְפָה שְׁאֵרִית חֵילָהּ וּכְאַיָּלָה שְׁלוּחָה
דָּלְגָה בְּכָל כֹּחָהּ מֵעַל הַשּׁוּחָה.

וְהִנֵּה רַגְלֶיהָ עוֹמְדוֹת עַל סֶלַע אֲבָנִים!
אוּלָם הָאֲרִי כִּרְאוֹתוֹ רֹחַב הַשַּׁחַת
וַיִּפּוֹל עָלָיו לִבּוֹ וְרוּחוֹ כְּאַחַת
וְלֹא הִרְהִיב עוֹז לְדַלֵּג לְפָנִים,
וַיַּעֲמוֹד תַּחְתָּיו וְלִבּוֹ מְחַשֵּׁב צָרָתוֹ
וְהִנֵּה הַשּׁוּעָל רֵעוֹ נִקְרָה לִקְרָאתוֹ.

„אֵיכָכָה, אָמַר הַשּׁוּעָל, בְּרוֹב גְּאוֹנְךָ
בְּעֶזוּז כֹּחֲךָ, וּבְכָל נִפְלְאוֹתֶיךָ
תַּעֲזוֹב אֶת הָאַיָּלָה הַנֶּחְמָדָה
הֲלֹא כָּל עֲלִילָה מִמְּךָ לֹא נִכְחָדָה,

נַס נָא כֹּחֲךָ וּדְלוֹג פַּעַם אַחַת,
פַּשֵּׂק נָא רַגְלֶיךָ וְהִנְךָ מֵעֵבֶר לַשַּׁחַת,
וְאַף כִּי הַשּׁוּחָה מְאֹד רְחָבָה
נֶגֶד פְּלָאֶיךָ בַּמֶּה הִיא נֶחְשָׁבָה?
בְּטַח בִּי רֵעִי, לְדִבְרֵי הַאֲזִינָה,
כִּי לוּ לְמִזְעָר בַּעֲצָתִי זֹאת אָפוּנָה
לוּלֵא הִכַּרְתִּיךָ גִּבּוֹר מָהִיר בִּמְלָאכָה
„כִּי עַתָּה לֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ כָּכָה“.

וַיְהִי הַשּׁוּעָל אַךְ בִּצַּע אִמְרָתוֹ
וּדְמֵי הָאֲרִי רָתְחוּ בוֹ כַּמֶּרְקָחָה
וַיְפַשֵּׂק רַגְלָיו וַיְדַלֵּג לִקְרָאתוֹ,
אֲבָל כֶּרַע נָפַל וְנַפְשׁוֹ לַשּׁוּחָה שָׁחָה,
וּבַאֲשֶׁר נָפַל שָׁם נִפְצַע עַד מָוֶת.

רֵעוֹ הַנֶּאֱמָן לֹא מִלֵּא לִבּוֹ עַצֶּבֶת,
וַיֵּרֶד בַּלָּאט לַשּׁוּחָה רַחֲבַת הַיָּדַיִם,
בִּרְאוֹתוֹ כִּי עוֹד לֹא נָטַל עָלָיו
לַעֲזוֹר אוֹ לַחֲנוֹף אֶת בְּעָלָיו,
וַיְבַקֵּר אֶת גְּוִיַּת רֵעֵהוּ בַּחַיִּים,
וּלְבַעֲבוּר הַזְכִּיר אֶת נִשְׁמָתוֹ
בְּחֹדֶשׁ יָמִים אָכַל אֶת נִבְלָתוֹ.

3.

האכר והסוס

Крестьянинъ и Лошадь.

אִכָּר עוֹבֵד זָרַע שְׂעוֹרִים שָׂדֵהוּ
וּבֶן סוּס צוֹהֵל צָעִיר לַיָּמִים
כִּרְאוֹתוֹ זֹאת הוֹאֵל לִשְׁפּוֹט רָמִים :
„הֲיֵשׁ תּוֹעֶלֶת בָּאִכָּר וּמַעֲשֵׂהוּ !
הֵן הֵמָּה יִתְפָּאֲרוּ בְּרוֹב דֵּעַת
וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם אַךְ עָמָל וָכַעַס,
הֲנִרְאָה יוֹתֵר דֵּעָה נִבְעָרָה
לַעֲדוֹר בִּקְעָה בְּלִי כָל מַטָּרָה
גַּם לְפַזֵּר עָלֶיהָ דֹּמֶן וָרֶפֶשׁ
וּלְהָפִיץ שְׂעוֹרִים, הָהּ מַפַּח נֶפֶשׁ !
הֵן אִם לְפָנַי אוֹ לִפְנֵי רֵעִי הָאַמִּיץ
פִּזֵּר נָתַן אֶת הַשְּׂעוֹרִים בְּלִיל חָמִיץ ;
אוֹ אִם זָרַק וְהִשְׁלִיךְ אֶת הַמַּכֹּלֶת
לִפְנֵי הַתַּרְנְגוֹל וְרַעְיָתוֹ הַתַּרְנְגֹלֶת
אָז לֹא חֲשַׁבְתִּיהָ לִפְעֻלָּה זָרָה ;
אוֹ לְעֵת אַחֶרֶת אָסַף הָאֹכֶל
אָז אָמַרְתִּי אוּלַי עֵינוֹ צָרָה
אִישׁ כִּילַי הִנֵּהוּ כִּלַי וְנוֹכֵל ;
אֲבָל לִזְרוֹת בַּהֶבֶל זֶרַע שְׂעוֹרִים

יַעֲשֶׂה אַךְ אִישׁ הַמְּכָּה בַּסַּנְוֵרִים" •
אֲבָל כַּאֲשֶׁר הַקָּצִיר קָרַב הִגִּיעַ
הָאִכָּר בִּשְׂעוֹרִים אֶת סוּסוֹ הִשְׂבִּיעַ •

קוֹרֵא יָקָר! אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי כֵן,
כִּי מִשְׁפַּט הַסּוּס לֹא מָצָא בְּעֵינֶיךָ חֵן;
אֲבָל יִמָּצְאוּ אֲנָשִׁים יַעֲוִתוּ חָזוֹת
בְּדוֹר רִאשׁוֹן, גַּם בַּמֵּאָה הַזֹּאת
בְּהַשְׁגָּחַת הָאֵל יַעֲנוּ עַזּוֹת,
וּמֻכֵּי סַנְוֵרִים הָאֵלֶּה וַחֲסֵרֵי דַעַת
יִטְפְּלוּ עַל אֵל דֹּפִי וּמִגְרַעַת •

4.

הכח

Бѣлка.

הַכֹּחַ עָמַד לִפְנֵי הָאֲרִי וַיְשָׁרְתֵהוּ
וַעֲבוֹדָתוֹ מָצְאָה חֵן בְּעֵינֵי אֲדוֹנֵהוּ;
לֹא אֵדַע בַּמֶּה עֲבָדוֹ וְאֵיכָכָה,
אֲבָל מָה רַבָּה הִיא הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר עָבַד זֶה הַכֹּחַ הַנַּעַר
כִּי מָצְאָה חֵן בְּעֵינֵי מֶלֶךְ הַיַּעַר.

וְעַל כֵּן הִבְטִיחַ לוֹ הַנֶּאֱמָן בְּמַאֲמָרוֹ
עֶגְלָה מְלֵאָה אֱגוֹזִים תֵּת לוֹ בִּשְׂכָרוֹ.
אֲבָל לֹא עַתָּה נָתַן, אַךְ הִבְטִיחַ,
אַךְ בַּחֲלָקוֹת יָשֶׁת לוֹ יְדַבֵּר יָפִיחַ,
וְהַכֹּחַ דַּל בָּשָׂר רָעֵב וּבִטְנוֹ רֵיקָה
וּבְנִקְיוֹן שִׁנַּיִם וּבְנֶפֶשׁ שׁוֹקֵקָה
יַבִּיט יַשְׁקִיף לַכֹּחִים בְּנֵי גִילֵהוּ
יוֹשְׁבִים עַל עֵץ הָאֱגוֹז לְמִינֵהוּ
מְנַפְּצִים אֱגוֹזִים וּבִטְנָם מְלֵאָה,
וְאִם לָאֱגוֹז יִקְרַב בְּרוּחַ נְכֵאָה
לְמַלְאוֹת גַּם הוּא אֶת קֵבָתוֹ,
כֵּן חִישׁ מַהֵר יִקְרָאֵהוּ לַעֲבוֹדָתוֹ.

כֹּה עָבַד כֹּחַ זֶה עֲדֵי בָא בַיָּמִים
וּבַעֲבוֹדָתוֹ קָץ מֶלֶךְ שׁוֹפֵט רָמִים,
וַתִּנָּתֶן לוֹ הָפְשָׁה מֵאֵת אֲדוֹנֵהוּ
וַעֲגָלָה מְלֵאָה אֱגוֹז בִּשְׂכָרֵהוּ
אֱגוֹזִים טוֹבִים וּמֻבְחָרִים
גְּדוֹלִים דְּשֵׁנִים כַּתְּמָרִים,
וּמִכָּל מִינֵיהֶם הֵמָּה נִפְלָאִים
אֲבָל שִׁנֵּי הַכֹּחַ כְּבָר נָדִים וְנָעִים.

5.

זאב המים

Щука.

שׁוֹכְנֵי נְהָרוֹת הִתְלוֹנְנוּ עַל זְאֵב הַמַּיִם
כִּי יִטְרוֹף וְיַשְׁחִית הַדָּגִים הַחַיִּים,
וְעַל פִּי אַרְבָּעָה עֵדִים אוֹ חֲמִשָּׁה
אַחֲרֵי הַחֲקִירָה וְהַדְּרִישָׁה
אִם נָכוֹן הַדָּבָר כְּפִי שֶׁהֵעִידוּהוּ,
לִפְנֵי הַשּׁוֹפְטִים בְּסֵפֶל מַיִם הֱבִיאוּהוּ׳
וְלֹא רָחוֹק מִמְּקוֹם נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה
רָעוּ הַשּׁוֹפְטִים בְּמַרְעִית טוֹבָה;
וּבֵין שְׂפוּנֵי טְמוּנֵי קוֹרוֹת הַיָּמִים
נִשְׁאֲרוּ שְׁמוֹתָם חָרוּת לְעוֹלָמִים •
הֲלֹא הֵמָּה: חֲמוֹרִים שְׁנַיִם
שְׁנֵי סוּסִים וּתְיָשִׁים אַרְבַּעְתָּיִם;
וְאֶת הַשּׁוּעָל בֵּין עֲדַת אֱלֹהִים
שָׂמוּ עֲלֵיהֶם לְגָבוֹהַּ עַל גְּבוֹהִים;
וְאַף כִּי דִבַּת רַבִּים נִשְׁמָעָה
כִּי מֵאֵת הַטּוֹרֵף יָצְאָה עוֹד רָעָה
וְרֹב דָּגִים מִנְחָה לַשּׁוּעָל שָׁלְחָה
וַיְשַׁבֵּר לִבּוֹ בְּשֹׁחַד נֶאֱלָחָה,

אֲבָל לֹא עִוְּרָה אֶת עֵינֵי הַחֲכָמִים
וּמִשְׁפָּט חָרְצוּ כְּמִשְׁפַּט שׁוֹפֵט רָמִים ,
אֶת טוֹרֵף הַדָּגִים עָנְשׁוּ קָשָׁה ,
וְעַל הָעֵץ צִוּוּ לִתְלוֹת אֶת הָרָשָׁע
לְמַעַן יִרְאוּ רְשָׁעִים וְיִירְאוּ מְאֹד
וְלֹא יְזִידוּן לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה עוֹד .

„אַל נָא אֲדֹנַי !“ עָנָה הַשּׁוּעָל עַזּוֹת ,
„לֹא יִוָּסְרוּ חַטָּאִים בְּזֹאת וְכָזֹאת
הֵן יִקְטַן מִשְׁפָּטוֹ בְּהִתָּלוֹתוֹ עַל עֵץ
וּבְעֹנֶשׁ קַל כָּזֶה לֹא יִוָּסֵר לֵץ ,
אֲשֶׁר יָעַצְתִּי אֲנִי מִשְׁפָּט יֵחָרֵץ
אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע כָּמוֹהוּ בְּכָל הָאָרֶץ
לְמַעַן יֵרֶא וְיֵדַע שׁוֹכֵן הַיָּם וְנִזְהָר ,
צַוּוּ וְאֶת הַחוֹטֵא יַשְׁלִיכוּ אֶל הַנָּהָר“ .

„כֵּן מְדַבֵּר הַשּׁוּעָל , בְּהַשְׂכֵּל וּבִצְדָקָה !“
הֵרִימוּ כָּל הַשּׁוֹפְטִים קוֹל צְעָקָה ,
וּכְמִשְׁפָּטוֹ הֶחֱרְצוּ כָּל הַיּוֹשְׁבִים שָׁמָּה
וַיִּשָּׂאוּהוּ וַיַּטִּילוּהוּ הַיָּמָּה .

6

הקורא והנשר

Кукушка и Орелъ.

הַנֶּשֶׁר נָשָׂא בֵּין זְמִירֵי הַלָּיִל
אֶת רֹאשׁ הַקּוֹרֵא הַדּוֹגֵר בֶּחָיִל
הַקּוֹרֵא בְּגָאוֹן נַפְשׁוֹ מִתְפָּאֶרֶת
שָׂם מִשְׁכַּן כְּבוֹדוֹ עַל הַצַּמֶּרֶת
שָׂמֵחַ בְּגוֹרָלוֹ נִתַּן לוֹ חֶבֶל
לְהַשְׁמִיעַ זִמְרָתוֹ לְיוֹשְׁבֵי תֵבֵל ;
וַיַּרְא כִּי כָל הַצִּפֳּרִים יְרַחֲקוּהוּ
וְעוֹד יִלְעֲגוּ לוֹ וּלְשִׁירוֹ וְיִבְזוּהוּ ·
בְּלֵב עָצֵב עָף הַקּוֹרֵא בֶּהָרִים
לְסַפֵּר לַנֶּשֶׁר רוֹעַ לֵב הַצִּפֳּרִים ,
„רַחֵם נָא !—אָמַר—הֵן לְפִי פִקּוּדֶיךָ
לְזָמִיר שַׂמְתַּנִי בֵּין כָּל עֲבָדֶיךָ ,
וְעַתָּה עָבְרוּ חֻקֶּיךָ כָּל בְּנֵי גִילִי
וַיִּבְזוּנִי רֵעַי הַיּוֹשְׁבִים מִמֻּלִי !“

„אָחִי ! הֵשִׁיב הַנֶּשֶׁר , אֲנִי מֶלֶךְ הַכְּנָפַיִם
אֲבָל לֹא בוֹרֵא אֶרֶץ וְשָׁמָיִם
וְאֵין בְּיָדִי וּבְיַד כָּל שַׁלִּיט לְהוֹעִילֶךָ
מֵהָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת הַצִּילֶךָ

הֵן אֲנִי אֶמְלוֹךְ אַךְ בְּחֹרֶשׁ וְאָמִיר
לִקְרוֹא אוֹתְךָ יָכֹלְתִּי בְּשֵׁם „הַזָּמִיר“ ,
אֲבָל לְתִתְּךָ זָמִיר לְשׁוֹרֵר גָּבוֹהַּ
לֹא יָכֹלְתִּי , כִּי אֵינֶנִּי אֱלוֹהַּ“ .

7.

תער הגלבים

Бритви.

בְּדַרְכִּי פָּגַשְׁתִּי אֶת רֵעִי אוֹרֵחַ
וּלְבֵית הַמָּלוֹן בָּאנוּ שְׁנַיִם
וַיְהִי בַבֹּקֶר אַךְ פָּתַחְתִּי עֵינַיִם
וָאֶשְׁמַע אֶת קוֹל רֵעִי כְּחוֹלֶה מִתְיַפֵּחַ .
תְּמוֹל שָׁכַבְנוּ מְלֵאִים שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן
וְעַתָּה קָרָה אֶת רֵעִי נֶכֶר וְאָסוֹן ,
רֶגַע יוֹרֵד בִּבְכִי הָאֲנָק וְהָאֲנָחָה
וּמִשְּׁנֵהוּ יִצְעַק יִזְעַק מַר צוֹרֵחַ .

„מַה זֶּה הָיָה לְךָ רֵעִי אֲהוּבִי ,
מַה יְּדַכְּאֶךָ , לָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ ?
אֶחְשׁוֹב לְמִשְׁפָּט , אִם לֹא תָעָה לְבָבִי
כִּי נֶחְלֵיתָ וִידוּעַ חוֹלִי הִנְּךָ !“

„אֵין דָּבָר, אָחִי, לֹא חוֹלֶה אָנִי,
אֲבָל הִנְנִי מְגַלֵּחַ אֶת שַׂעֲרוֹת זְקָנִי!“

„הַאָמְנָם כֵּן! וּמִלְּבַד זֹאת אֵין שֶׁבֶר?“
כְּרֶגַע־קַמְתִּי וָאֶרְאֶה אֶת רֵעִי הֶחָבֵר
וְהִנֵּה זֶה דּוֹדִי בְּעֵינַיִם נוֹזְלוֹת דְּמָעוֹת
מוּל הָרְאִי יִקְמוֹט פָּנָיו, מַרְאֵהוּ בַּלָּהוֹת;
מָשְׁחַת מַרְאֵהוּ וְעַל פָּנָיו עַצֶּבֶת
וּכְמוֹ תִכּוֹן נַפְשׁוֹ לִקְרַאת מַר הַמָּוֶת.

וּכַאֲשֶׁר אַךְ סִבַּת רָעָתוֹ מָצָאתִי,
„מַדּוּעַ אֶתְפַּלֵּא?“— בְּקוֹל עֹז קָרָאתִי —
„הֲלֹא מִיָּדְךָ הָיְתָה זֹאת לְךָ רָעָה,
הֲלֹא בְּחֶרְמֵשׁ וְלֹא בְתַעַר תְּגַלַּח זְקָנֶךָ
וְגַם בְּשָׂרְךָ תְחַטֵּא עִם שַׂעֲרוֹתֶיךָ“.

„הָהּ אָחִי! גַּם אֲנִי כָּמוֹךָ זֹאת אֵדָעָה
כִּי קֵהָה הַבַּרְזֶל לֹא קִלְקֵל פָּנֵיהוּ
וּמִי לֹא יָבִין אֶת זֹאת מִבְּשָׂרֵהוּ?
אֲבָל לְגַלַּח זְקָנִי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה
פֶּן אֶקְרַע עוֹר בְּשָׂרִי אֶפְחֲדָה אָגוּרָה“.

„וַאֲנִי אָחִיךָ עֹז בְּנַפְשִׁי אַרְהִיבָה
לְלַמֶּדְךָ בִּינָה לְהוֹרוֹתְךָ דֵּעָה
כִּי חִישׁ תִּקְרַע עוֹרְךָ בְּתַעַר קֵהָה

וּבְתַעַר חַד מְאֹד לְגַלַּח תֵּיטִיבָה״ .

לְבָאֵר מְשָׁלִי נָכוֹן הִנְנִי
הֵן רָאִיתִי רַבּוֹת פְּעָמִים ,
יֵשׁ כְּסִילִים יִסְבְּלוּ לַחַץ וְעוֹנִי
וְיִירְאוּ הִתְרוֹעֵעַ עִם הַחֲכָמִים .

8.

האנפה והתולעה

Соколъ и Червякъ.

אֶל רֹאשׁ צַמֶּרֶת הָאַלָּה
נָדָה וְנָעָה הַתּוֹלֵעָה הַשְּׁפֵלָה ,
וְהִנֵּה בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא הָאֲנָפָה
וַתִּשְׂחַק וַתִּלְעַג לְגֵוָהּ הָרָפָה .
„מַה מְּאֹד חָפַצְתִּי לָדַעַת
מַה בֶּצַע לָךְ רִמָּה תוֹלֵעָה
כִּי לַעֲלוֹת הֵנָּה כֹּה עָמַלְתְּ ?
אָמְנָם רַבּוּ הַתְּלָאוֹת סָבַלְתְּ
הַאִם עַל הֶעָנָף תָּנוּחַ תַּרְגִּיעַ ?
הֲלֹא גַּם אֶת הָעֵץ הָרוּחַ יָנִיעַ !״
„נָקֵל לָךְ לָתֵת בִּי דֹּפִי וּמִגְרַעַת״

אֶל הָאֲנָפָּה עָנְתָה הַתּוֹלַעַת,
„אִם תּוּכְלִי אַתְּ לְהַגְבִּיהַּ בַּשָּׁמַיִם
כִּי מִידֵי אֲבִיר הַטֶּבַע נִתְּנוּ לָךְ כְּנָפַיִם
וּגְוִיָּה חֲזָקָה וּמוּצָקָה חֶלְקֵךְ
תָּרוּם וְתָעוּף אֶל אֲשֶׁר יִשָּׁאֵךְ לִבֵּךְ,
וְכָל אֵלֶּה לֹא שָׁת לְגוֹרָלִי,
וְאַךְ זֶה חֶלְקִי מִכָּל עֲמָלִי
אֲשֶׁר עַל הָעָנָף דַּרְכִּי מְשֹׁרֶכֶת
לִבִּי שָׂמֵחַ וְנַפְשִׁי עֹז דּוֹרֶכֶת".

9.

עשיר מסכן

Бѣдный Богачъ.

„הֲיִבְחַר לוֹ אָדָם בְּאוֹצְרוֹת מִצְרַיִם
וְלֹא יֹאכַל כָּל מַאֲכַל תַּאֲוָה לָעֵינַיִם
וְלֹא יִשְׁתֶּה כָּל מַשְׁקֶה וַעֲסִיס רִמּוֹנִים
אַךְ יִקְבּוֹץ יָד אֶל יָד זָהָב וַאֲדַרְכְּמוֹנִים?
וּלְאֵיזֶה מַטָּרָה? הֲלֹא בְמוֹתֵנוּ
נַעֲזוֹב לַאֲחֵרִים כַּסְפֵּנוּ וְחֵילֵנוּ!
וּבַזָּהָב עָבַדְנוּ בְּפֶרֶךְ וּתְלָאָה
וּלְרַגְלוֹ בָּאָה כָּל רָעָה נוֹרָאָה.

לָכֵן אִם בְּעשֶׁר וְרַב זָהָב יוּשַׁת גּוֹרָלִי ,
לֹא שֶׁקֶל אֶחָד אֲבָל גַּם אַלְפַּיִם
לֹא חָשַׂכְתִּי מִמֶּנִּי כְּצַר הָעֵינַיִם
לְמַעַן אֶתְעַנֵּג וְאֶשְׂמַח בְּכָל עֲמָלִי
וְיֵינִי וְשַׁמְנִי נָתְנוּ רֵיחָם בְּכָל הָאָרֶץ
גַּם הָעֹנֶק לַאֲחֵרִים פָּרַצְתִּי עֲלֵי פָרֶץ ;
אֲבָל חַיֵּי הַנּוֹכְלִים וְצָרֵי הָעָיִן
אַךְ הֶבֶל הֵמָּה , אֶפֶס אָפַע וָאָיִן " .

כֵּן דִּבֵּר הֶעָנִי לְנַפְשׁוֹ וּלְבָבוֹ
בְּבֵיתוֹ הַדַּל בְּשָׁכְבוֹ עֲלֵי מִשְׁכָּבוֹ .
פִּתְאֹם נִגְלָה לְבֵיתוֹ בֵּית צַר וָעוֹנִי
כִּדְמוּת אָדָם , (יֵשׁ אוֹמֵר יִדְעוֹנִי ,
וְיֵשׁ אוֹמֵר כִּי הָיָה שֵׁד לַשֵּׁדִים ,
אֶחְשׁוֹב לַמִּשְׁפָּט כִּי הַמְדַבֵּר בָּאַחֲרוֹנָה
אַף כִּי לֹא הֵקִים דְּבָרוֹ עַל פִּי עֵדִים
לִבּוֹ הִשְׂכִּיל פִּיהוּ , וַיְדַבֵּר נְכוֹנָה ,
וּמִמּוֹצָא דְבָרִים אֲשֶׁר לְפָנֵינוּ
נֶחֱזֶה כִּי לֹא שָׁגִינוּ בְּשָׁפְטֵנוּ)
נִצָּב לְנֶגְדּוֹ , וְכֹה הוֹאֵל אֵלָיו אִמְרָתוֹ :
„שָׁמַעְתִּי כִּי לָעשֶׁר תִּתְאָו נַפְשֶׁךָ
גַּם בַּנְתִּי תַכְלִיתוֹ וּמַטָּרָתוֹ
וְהִנְנִי רֵעִי , נָכוֹן לְשָׁרְתֶךָ ,

הֵא לָךְ כִּים, אֲדַרְכְּמוֹן אֶחָד בּוֹ, לֹא יוֹתֵר
וְאַךְ תּוֹצִיאוֹ, יִגָּלֶה וְיֵרָאֶה חִישׁ הַשֵּׁנִי,
וּבְדֶרֶךְ זֶה, שְׁמַע נָא בֶּן עוֹנִי
בְּיָדְךָ עַתָּה הֱיוֹת שַׂר הָעֹשֶׁר,
וְעַתָּה קַח לְךָ הַכִּים הִנֵּהוּ לְפָנֶיךָ
וְהוֹצֵא אֲדַרְכְּמוֹנִים כִּמְשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ,
וְדַע, כִּי טֶרֶם כִּיסְךָ זֶה בַּנָּהָר תַּשְׁלִיכָה
לֹא תוּכַל תֵּת כַּסְפְּךָ בְּמִשְׁתֶּה וַאֲרֻחָה" •

אָמַר, וַיַּעֲזֹב אֶת הַדַּל וְהַכִּים יַחַד •

כִּמְעַט הִתְהוֹלֵל הַדָּל מִשִּׂמְחָה וָפַחַד ;
וְאַחֲרֵי הִתְרוֹנְנוֹ שָׁלַח לַכִּים יָדֵהוּ
לְהִתְוַדַּע וּלְהִגָּלוֹת אִם יַפְלִיא מַעֲשֵׂהוּ
וּמָה אַחֲרִית כָּל אֵלֶּה ? מִבְּלִי יַאֲמִין לְבָבוֹ
כִּי לֹא חוֹלֵם חֲלוֹם הִנֵּהוּ עַל מִשְׁכָּבוֹ •

וַיְהִי אַךְ הוֹצֵא הוֹצִיא אֲדַרְכְּמוֹן מִכִּיסֵהוּ
וְשָׁם בַּכִּים נוֹעַ יָנוּעַ גַּם מִשְׁנֵהוּ •
„לוּ יְהִי כֵן, אָמַר הַדָּל, עַד אוֹר בֹּקֶר
אוֹצִיא מֶנּוּ אֲדַרְכְּמוֹנִים עַד אֵין חֵקֶר
אֶתְעַשֵּׁר וְאֶתְחַשֵּׁב בֵּין נְגִידִים עֲשִׁירִים
אֶתְעַנֵּג כַּאֲשֶׁר יִתְעַנְּגוּ הַגְּבִירִים".

אַךְ הַבֹּקֶר אָתָא וְאוֹר שַׁחַר הוֹפִיעַ

וְהוּא שָׁנָה לְבָבוֹ וַאֲחֶרֶת יַבִּיעַ :
„אָמְנָם עָשַׁרְתִּי, הוֹן לִי מָצָאתִי
הֶאָח נַפְשִׁי, נִמְלָא חֵפֶץ לִבָּתִי!
וְלָמָּה לֹא אֶתְעַשֵּׁר עֲשֶׁרֶת מוֹנִים ?
הֲלָזֶה לֹא יִקָּרֵא חוֹבֵק יָדַיִם
הַיּוֹשֵׁב בָּדָד וְיִדּוֹם בַּעֲצַלְתַּיִם
וְלֹא יוֹצִיא יוֹם תָּמִים אֲדַרְכְּמוֹנִים ?
לְמַעַן יִהְיֶה לְאֵל יָדִי קְנוֹת בַּיִת
כַּרְכָּרָה, חֹרֶשׁ מֵצַל, כֶּרֶם זַיִת ;
וְאִם אוּכַל לִרְכּוֹשׁ לִי חֲצֵרִים וּכְפָרִים
כְּדֶרֶךְ הָאֶפְרָתִים וְהַשָּׂרִים,
הַאִם לֹא אֶתְעַשֵּׁת וְאֶנְהוֹם בְּאַחֲרִיתִי
אִם אֲנִי בְּיָדִי אֲאַבֵּד אֶת כִּיסִי ?
לָכֵן אֲעַקֵּב אֶת הַכִּים הַמַּפְלִיא עֲשׂוֹת,
כֵּן הוּא, כֵּן תְּהִי וְכֵן תָּקוּם הָעֵצָה הַזֹּאת!
עוֹד יוֹם אֶחָד אֲחַסֵּר נַפְשִׁי מִטּוֹבָה
וְהַלַּיְלָה הַזֶּה אֶשְׁכְּבָה בְּבֶטֶן רְעֵבָה,
וּלְהִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים כַּעֲשִׁירִים
עוֹד לִפְנֵי יָמִים וְשָׁנִים כַּבִּירִים".

וּמֶה הָיָה אַחֲרִית כָּל אֵלֶּה? עָבַר יוֹם,
שָׁבוּעַ, חֹדֶשׁ, שָׁנָה, וְהוּא תָעָה בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ
וּמֵאָז בָּא הַכִּים לְיָדוֹ וְעַד הַיּוֹם

לֹא יִשְׁתֶּה וְלֹא יֹאכַל לְרַעֲבוֹנוֹ,
וּכְאוֹר בֹּקֶר וְהוּא יַשְׁכִּים לַעֲבוֹדָתוֹ
יַעֲבוֹר יוֹם, וּלְדַעְתּוֹ לֹא נִמְלָא סָאתוֹ.
וְאַף יָהִין אֶת הַכִּים לְהַשְׁלִיכוֹ
פַּלָּצוּת תֹּאחֲזֵהוּ כִּמְעַט תֵּצֵא רוּחוֹ;
יָבוֹא לַנָּהָר—וְיָשׁוּב, יָדוֹ חֲרֵדָה:
„אֵיכָכָה אֶרְאֶה כִּיסִי בַּנָּהָר טוֹבֵעַ?
כִּיס יָקָר זֶה אֵיכָכָה אֶפָּרֵדָה
אִם נַחַל זָהָב מִמֶּנּוּ נוֹבֵעַ"?

סוֹף דָּבָר! הֶעָנִי בָּא בַיָּמִים
סָר צִלּוֹ מִמֶּנּוּ פָּנָיו נִזְעָמִים,
מִשְּׁמַן בְּשָׂרוֹ רָזָה יָבֵשׁ הָיָה כָעֵץ
כְּמַרְאֶה זְהָבוֹ כֵּן הִתְרָאֶה הַלֵּץ,
לְתַעֲנוּגָיו וּמְגָדָיו בָּא הַקֵּץ,
חָלָה אֶת חָלְיוֹ, יִדְכֶּה יָשׁוּחַ
חָלְפוּ הָלְכוּ לָמוֹ אוֹן עָצְמָה וָכֹחַ;
וּבְכָל זֹאת לֹא שָׁב עוֹד מִתַּאֲוָתוֹ
וּבְיַד רוֹעֶדֶת הוּא עוֹבֵד עֲבוֹדָתוֹ
יוֹצִיא אֲדַרְכְּמוֹנִים, בּוֹצֵעַ בִּצְעוֹ...

אֲבָל מָה הָיָה אַחֲרִיתוֹ וְקִצּוֹ?
עַל הַמַּצָּע שָׁם בְּעָשְׁרוֹ הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ
שָׁמָּה כָּרַע נָפַל, מֵת וְגָוַע,

וְגֵר נִשְׁמָתוֹ כָּבָה
בְּשָׁקְלוֹ רִבְבוֹת רְבָבָה ·

10.

להב החרב

Булатъ.

בֵּין שִׁבְרֵי בַרְזֶל חֲמָרִים חֲמָרִים
הִתְפַּלֵּשׁ בֵּינֵיהֶם גַּם לַהַב הַחֶרֶב ,
וּבַשּׁוּק קָנָהוּ אַחַד הָאִכָּרִים
וְהַמּוֹכֵר בִּמְחִירוֹ לֹא אָמַר הֶרֶב ·
הָאִכָּר לֹא בִקֵּשׁ חֶשְׁבּוֹן רַב
וְאַךְ טוֹב מָצָא בְּקִנְיַן הַלַּהַב ,
וְנִצָּב עָשָׂה לוֹ הָאִכָּר בְּגַפּוֹ ,
לְמַעַן יוּכַל לְתָפְשׂוֹ בְּכַפּוֹ ,
וְהָיָה פֹּצֵל עוֹרוֹת עֲצֵי הַיַּעַר ·
וַיָּכֶן סַנְדָּלִים לְאִשְׁתּוֹ וְלַנַּעַר ·
גַּם בְּבֵיתוֹ לֹא יָשַׁב בְּחִבּוּק יָדַיִם ,
וַיְבַקַּע בּוֹ עֵצִים לַתַּנּוּר וְלַכִּירַיִם ·
פֹּה יַחְטוֹב וַיַּחֲלִיק עַנְפֵי הָעֵץ ,
כִּסְעִף פֹּארוֹת לַעֲבוֹדָה אֵין קֵץ ,
וּפֹה יִכְרוֹת מִצַּמֶּרֶת הַקָּנִים ,

וּמְשׂוּכָה יַעֲשֶׂה לַכְּרָמִים לַגַּנִּים,
וְלֹא עָבְרָה לַחֶרֶב שָׁנָה תְמִימָה
וּכְפִּצִירָה פִּים עָשָׂה לָהּ פִּימָה,
רִקְבוֹן אֲדַמְדַּם כִּסָּה פָנֶיהָ
וְחֶלֶד עָלָה עַל כָּל סְבִיבוֹתֶיהָ,
וְלַנְּעָרִים אֲשֶׁר אֵין בָּמוֹ כָּל תְּבוּנָה
מְסָרָהּ לְמִשְׂחָק כְּפֶסֶל וּתְמוּנָה.

שָׁם אִתָּהּ קִפּוֹד בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם
אֲשֶׁר יִנָּתְרוּ שָׁמָּה קִצְרֵי הָרַגְלַיִם
אָמַר לַחֶרֶב: „אֶל מִי אֲדַמֶּה חַיָּיִכִי?
הֵן הַכֹּל יְשַׁבְּחוּךְ אֶשְׁמַע אָנֹכִי,
תְּהִלָּתֵךְ תְּמַלֵּא גַם פִּי נְבוֹנִים,
וְאִם אֱמֶת בְּפִיהֶם וְדִבְרֵיהֶם כֵּנִים
כִּי תִתְּרְפִּי קָדְקוֹד אַף זְרוֹעַ,
אֵיכָכָה לֹא תֵבוֹשִׁי עֵצִים לִבְקוֹעַ
וְלַחֲטוֹב עָנָף כָּפִּים וְרָסִים
אוֹ בְּיַד הַנַּעַר תִּתְהַפְּכִי לְסִים?".

„אִם בְּיַד גִּבּוֹר עַד כֹּה הָיִיתִי
אוֹ אָז יָדַעְתִּי אֶל מִי דָמִיתִי,
יְמִינִי עָשְׂתָה נוֹרָאוֹת רְבָבוֹת" —
אֶל הַקִּפּוֹד עָנָה לַהַב הַחֲרָבוֹת,
„אָז אֶרְדּוֹף וְאַשִּׂיג אוֹיְבַי בַּמִּלְחָמָה,

וּמָה רַבּוּ הַגְּדוֹלוֹת אֶעֱשֶׂה שָׁמָּה !
שֹׂנְאַי כִּי עָצְמוּ יֹאחֲזֵמוֹ חַלְחָלָה ,
לֹא אָשׁוּב לְגֶדֶן עַד אֶעֱשֵׂם כָּלָה ,
וְלַעֲשׂוֹת נוֹרָאוֹת מִי יוּכַל כָּמוֹנִי ?
אֲבָל מִכָּל כִּשְׁרוֹנִי לֹא יֵדַע אֲדֹנִי !
לָכֵן כִּנְבָזֶה וַחֲדַל אִישִׁים יַחְשְׁבֵנִי ,
וְלִמְלָאכָה נְמוּכָה וּשְׁפֵלָה יִקָּחֵנִי .
אֲבָל הַאֶחְטוֹב עֵצִים לַחֲבוּרָתִי ?
וּפְצָלוֹת אֲפַצֵּל לְפִשְׁעִי וּלְחַטָּאתִי ?
הֵן טוּבִי לֹא בְיָדִי הִנֵּהוּ
לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּטוֹב עֶרְכֵּהוּ ,
וְאַף זֶה יִשָּׂא חֶרְפָּה וּכְלִמָּה
אֲשֶׁר לֹא בֶן עֶרְכִּי עַד מָה וּמְאוּמָה.

11.

הסוחר

Купецъ.

„קְרַב נָא הֵנָּה הֲלוֹם, נַפְתָּלִי !
אַיֵּה הָיִיתָ ? חוּשָׁה נָּא מְהֵרָה
וְהִתְפַּלֵּא הַפְלֵא וָפֶלֶא עַל גּוֹרָלִי
צֵא בַעֲקֵבַי וְגַם אַתָּה תִּשְׂתַּכֵּרָה“ .

כה דִּבֶּר סוֹחֵר בַּחֲנוּתוֹ בִּהְיוֹתוֹ
אֶל גּוֹאֲלוֹ וּקְרוֹבוֹ לְבֶן אֲחוֹתוֹ.
„אֶת קוֹרוֹת בֶּגֶד מְאֻזָּל הֲלֹא יָדַעְתָּ
הַמִּתְפַּלֵּשׁ בַּחֲנוּתִי מֵאָז וְעַד עַתָּה
אֲשֶׁר כָּל הַקּוֹנִים לֹא בְיָד לְקָחוּהוּ
נַפְשָׁם תִּבְחַל בּוֹ בּוּז בָּזוּהוּ,
יַעֲנָרְטַב בַּמַּיִם מֵהָחֵל וְעַד כָּלָה,
וְחוּטָיו לֹא מוּצָקִים מִזֹּקֶן בָּלָה
וּכְבָר סַבּוֹתִי אֶת לִבִּי מִמֶּנּוּ,
אָמַרְתִּי עַד עוֹלָם מָכוֹר לֹא אֶמְכְּרֶנּוּ,
וְעַתָּה זֶה מִקָּרוֹב נִמְכַּר בְּחֶתֶף
לִכְנַעֲנִי אַלְמוֹנִי בְּמֵאָה שֶׁקֶל כֶּסֶף,
בְּהַבְטִיחֵהוּ עַל שֶׁקֶר כִּי בָא מֵאַנְגְּלִיָּה ·
מִמָּרוֹם שָׁלַח עֶזְרִי בַּעֲשׂוֹתִי רְמִיָּה“.

„אָמְנָם כֵּן“ הֵשִׁיב הָאִישׁ לְדוֹדוֹ בְּחִירוֹ,
„יָדֶיךָ עָשׂוּ וְתַעֲשֶׂינָה תּוּשִׁיָּה;
אֲבָל מִי מִכֶּם נֶאֱחַז בִּסְבַךְ הָרְמִיָּה?
וּרְאֵה כִּי כֶסֶף סִיגִים נָתַן בִּמְחִירוֹ“.

כַּמּוֹכֵר כַּקּוֹנֶה אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ
הוֹנוּ, זֶה אֶת זֶה וְזֶה מְשַׁנֵּהוּ
וְאִם בְּעֵינַיִם חוֹדְרוֹת תִּפְרֹץ פֶּרֶץ

לְהִתְבּוֹנֵן עַל הַכְּנַעֲנִים נִכְבַּדֵּי אָרֶץ
כֻּלָּם בְּדֶרֶךְ כֶּסֶל זֶה יֵלְכוּ לָמוֹ
רַק לְהוֹנוֹת וּלְרַמּוֹת כָּל תִּקְוָתָמוֹ
וְהַבְדֵּל בֵּינֵיהֶם נוּכַל רַק בָּזֹאת
לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל מִי הִגְדִּיל עֲשׂוֹת ?

12.

מחי קבל ומפר שים

Пушки и Паруса.

בֵּין מְחִי־קָבָל וְהַמִּפְרָשִׂים בָּאֳנִיָּה
הִתְגַּלַּע מְרִיבָה, הָהּ תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה!
„כְּלֵי הַתּוֹתָח בְּגָאוֹן וּבְגוֹבַהּ אַפָּמוֹ
הִפְטִירוּ בִשְׂפָתָם וַיָּרִיבוּ רִיבָמוֹ:
יָצְאוּ נִצָּבִים בְּלֵב תְּהוֹמוֹת מָיִם,
הֲיִתָּכֵן? אָמְרוּ, הָהּ יוֹשֵׁב שָׁמָיִם!
כִּי מִפְרָשׂ הֶעָשׂוּי מִפִּשְׁתָּה כֵּהָה
יִרְהַב בְּנַפְשׁוֹ עוֹז גָּאוֹן וְגֵאָה
וְלִכְלֵי הַתּוֹתָח הַנִּכְבָּדִים בָּאָרֶץ
לַעֲרוֹךְ אֲלֵיהֶם עוֹד יַחְפּוֹץ וְיֵרֶץ,
וּמַה יַּעֲשׂוּ הֵמָּה טוֹבָה אוֹ רָעָה
בְּכָל דַּרְכֵּנוּ הָעֲמוּסָה עָמָל וּתְלָאָה,

כִּמְעַט יָבוֹא בַיָּם סְעָרָה וָרוּחַ
עֲנָקָתְמוֹ גַאֲוָה כְּהוֹלֵךְ לָשׂוּחַ
יַעַמְדוּ הָכֵן וּכְמוֹ תַּמְרוּרִים
יַנְפְּחוּ בִטְנָם וּכְמוֹ בַרְבּוּרִים
הֵנָּה וָהֵנָּה יֵלְכוּ יָשׁוּבוּ
וְהֵמָּה לֹא יָרֵעוּ אַף לֹא יֵיטִיבוּ ;
אֲבָל עֶזְרָתֵנוּ וְתוֹעַלְתֵּנוּ יְדוּעָה
בַּקְּרָב וָלָחֶם עַל אוֹיְבֵינוּ נָרִיעָה ،
נַפִּיל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד
וּבְקֶבֶר פָּתוּחַ נִבְלָעֵם יַחַד ,
לָכֵן לֹא נוּכַל אִתָּם הִתְרוֹעֵעַ ,
וְכִי זוּלָתָם אֵין דַּרְכֵּנוּ יוֹדֵעַ ?
לָכֵן אַף־בְּרִי ! הַשַּׁלִּיט בָּרוּחוֹת [3]
שְׁפוֹךְ חֲמָתְךָ עַל הַשַּׁאֲנַנִּים בִּמְנוּחוֹת
וּבְגוֹבַהּ אַפָּם כִּי נִשָּׂא מִגְּבָעוֹת
קָרְעֵם לִקְרָעִים בִּפְרוֹעַ פְּרָעוֹת" !

לִתְחִנַּת מְחֵי־קָבָל שָׁמַע אַף־בְּרִי
וּמֵאוֹצְרוֹתָיו הוֹצִיא רוּחַ בְּאַף וָחֳרִי
הֶעָבִים הִתְקַדְּרוּ חֶשְׁכַת מַיִם
וְהַשָּׁמַיִם נִכְסוּ בִנְשִׂיאִים וְכַפַּיִם ;
גַּלֵּי הַיָּם הִתְרוֹמְמוּ כִגְבָעוֹת
הָרַעַם הֶחֱרִישׁ אָזְנַיִם שׁוֹמְעוֹת

וּמִבֵּין הֶעָבִים הַבָּרָק עוֹר הֶעָיִן
וַיִּקְבַע הַמְּפָרָשִׁים וַיִּהְיוּ לְאָיִן
וּשְׁאֵרִית כְּכַף אִישׁ מֵהֶם לֹא נִשְׁאָרָה ׃

אָמְנָם כֵּן קָמָה לִדְמָמָה הַסְּעָרָה ,
אֲבָל אוֹי לָהּ לָאֳנִיָּה בְּלִי מְפָרָשִׁים ,
בִּלְעָדֵמוֹ הַמַּלָּח מִשְׁטָרוֹ לֹא יָשִׂים
לַיָּם וּלְגַלָּיו נֶעֶשְׂתָה לְשַׁעֲשׁוּעַ
וּבְלֵב הַתְּהוֹם תָּחֹג כְּשִׁכּוֹר תָּנוּעַ
תַּעֲלֶה מַעְלָה וְתֵרֵד מַטָּה כְּבוּל עֵץ
וַתִּפָּגַע בַּצּוּרִים וַיָּבוֹא עָלֶיהָ הַקֵּץ ,
הֵמָּה נִקְבוּהָ בְּתִקְוָהּ כַּכְּבָרָה
עֲדֵי לָאַחֲרוֹנָה נָפוֹצָה נִשְׁבָּרָה ,
וְהָאֳנִיָּה יַחַד עִם כְּלֵי הַמִּלְחָמָה
עִם שְׁאוֹנָהּ וַהֲמוֹנָהּ יָרְדוּ תְהוֹמָה .

אַךְ אָז תִּתְחַזֵּק מֶמְשָׁלָה וּמְלוּכָה
אִם בַּכֹּל הִיא שְׁמוּרָה וַעֲרוּכָה
בִּכְלֵי נֶשֶׁק חֲמֻשָׁה מוּל אוֹיְבֶיהָ
וְהַמְּפָרָשִׁים הֵמָּה שָׂרֶיהָ שׁוֹפְטֶיהָ .

13.

החמור

Оселъ.

חֲמוֹר גֶּרֶם הָיָה לָאִכָּר
אֲשֶׁר לָעֵינַיִם לֹא הָיָה דִּמְיוֹנוֹ
תָּם וְיָשָׁר לֹא הֵרַע בְּכָל הַכִּכָּר
אֲשֶׁר עַל כֵּן הִלְלָהוּ אֲדוֹנוֹ ,
וּלְמַעַן לֹא יִתַע הַחֲמוֹר בַּדֶּרֶךְ
שָׂם פַּעֲמוֹן בְּצַוָּאר יְקַר הָעֵרֶךְ ,
וַיְהִי מֵעֵת נִתְלָה הַפַּעֲמוֹן עַל צַוָּארוֹ
דִּמָּה כִּי אוֹת כָּבוֹד נִתַּן לוֹ בְּשָׂכָרוֹ
לָבַשׁ גֵּאוּת וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ מְאֹד
(יָדַע כִּי כֵן יְכַבְּדוּ גַּם מְתֵי סוֹד) ,
אֲבָל לְרַגְלֵי הַכָּבוֹד בָּא גַּם הַשָּׁבֶר ,
(אוּלַי מִמֶּנּוּ יִוָּסֵר גַּם גָּבֶר) ,
וּמֵרֵאשִׁית כָּזֹאת אוֹדִיעַ לֵאמֹר
כִּי לֹא תוֹכוֹ כְּבָרוֹ הָיָה הַחֲמוֹר ·
וְטֶרֶם בַּפַּעֲמוֹן הִתְכַּבֵּד חֲמוֹרֵנוּ
כָּל מִצְעָדָיו וּמַעֲשָׂהוּ יַחְדָּו נְכוֹנוּ
וּבְכָל דְּרָכָיו הִשְׂכִּיל וְהִצְלִיחַ
וַיֵּלֶךְ חָפְשִׁי מִלְחָמָה לֹא הֵרִיחַ ·

שָׁם בִּעֵר הַדָּגָן בִּשְׂדֵה אֲחֵרִים
וְשָׁם אָכַל יֶרֶק אוֹ מִזְרַע הַשְּׂעוֹרִים
וְאַחֲרֵי מִלֵּא אֶת בִּטְנוֹ וְקֵבָתוֹ
יָצָא בַּלָּאט וְלֹא נוֹדְעָה חַטָּאתוֹ ,
וּמֵעֵת נִתַּן הַפַּעֲמוֹן בְּצַוָּארוֹ
הָהְפַּךְ עָלָיו בַּלָּהוֹת בְּמִשְׁטָרוֹ ,
כָּל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרוֹךְ רַגְלֵהוּ
הַפַּעֲמוֹן יַשְׁמִיעַ קוֹלֵהוּ ,
וְאַף עִקְבוֹתָיו בַּדָּגָן נוֹדָעוּ
בְּמַקֵּל לִבְנֶה לְפָנָיו הִכָּהוּ ,
וּפֹה מֵהַגִּנָּה וּמִמְּרוֹם תִּלָּמֶיהָ
יְגָרְשׁוּ הַבְּהֵמָה מִבֵּית תַּעֲנוּגֶיהָ ,
וְשָׁם בַּשְּׂעוֹרִים יִשָּׁמַע הַפַּעֲמוֹן
יִקְרְאוּ אַחֲרָיו מָלֵא וְיַכּוּהוּ בֶּהָמוֹן ,
וּמַהֲלֻמּוֹת קָח עַל מְלוֹא פִּי חָצִיר
וְנַפְשׁוֹ לֹא תִּחְיֶה עַד עֵת הַקָּצִיר ,
אֶל עַצְמוֹתָיו הַנִּהָרוֹת צָפַד הָעוֹר ,
זֹאת הָיְתָה אַחֲרִית הַחֲמוֹר .

אֶחְשׁוֹב לַמִּשְׁפָּט כִּי לֹא אֶשְׁגֶּה לֵאמֹר
כִּי כְבוֹד הַכְּסִיל כְּפַעֲמוֹן הַחֲמוֹר .
וְכָל עוֹד אֲשֶׁר קָטֹן וָדַל מִשְׂרָתוֹ

לֹא עוֹד יַכִּירוּ אִוַּלְתּוֹ וְשִׁגְגָתוֹ,
אֲבָל אִם כְּבוֹדוֹ יִפְרָץ פֶּרֶץ
כְּפַעֲמוֹן הַזֶּה יַרְגִּיז וְיַרְעִישׁ אָרֶץ.

14.

נבל הפרעתני

Миронъ.

אִישׁ הָיָה בְּעִיר גְּדוֹלָה בְּאֶרֶץ תַּרְשִׁישׁ
וּשְׁמוֹ נָבָל בֶּן הִלֵּל הַפִּרְעָתְנִי
וְלֹא לַחֲרוֹז שׁוּרוֹתַי נָקַבְתִּי שֵׁם הָאִישׁ
אֲבָל לְמַעַן יְדָעוּהוּ כֻּלָּם כָּמוֹנִי.
שְׁכֵנֵי נָבָל דִּבְּרוּ בוֹ סָרָה
בְּאָמְרָם: „הֲלֹא לוֹ אוֹצְרוֹת זָהָב
לְבַד הָרְבָבָה אֲשֶׁר בַּתֵּבָה סְגוּרָה
וְלָמָּה לֹא יִתֵּן לַדַּל בְּעֵת הָרָעָב?"
וּמִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יַחְפֹּץ תְּהִלָּה?
הִתְעַשֵּׁת נָבָל וּלְמַעַן תְּהִלָּתוֹ,
פָּקַד לְהַעֲבִיר קוֹל וַיֹּאמֶר מִלָּה,
כִּי מֵעַתָּה יָרִים לַעֲנִיִּים תְּרוּמָתוֹ,
וְקַל כָּרוֹזָא גִּפֵּק לָאוֹרְחִים וְלָעֲנִיִּים
כִּי יָבוֹאוּ לְלַחֲמוֹ בְּשַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה.

וְכֵן הָיָה בְּיוֹם בָּאוּ הַקְּרוּאִים
לֹא שָׁטוּ הָעָם אָנֶה וָאָנָה
כִּי בְּכָל שַׁבָּת בֵּיתוֹ הָיָה פָּתוּחַ ׃

„עוֹד מְעַט וְיִתְרוֹשֵׁשׁ" אָמְרוּ הָרוֹאִים ׃
אֲבָל לְנָבָל חָכְמָה וּשְׁאָר רוּחַ
וַיִּפְתַּח חַרְצֻבּוֹת כְּלָבָיו הָרָעִים ,
וּמִלְּבַד כִּי מִלַּחְמוֹ לֹא אָכָלוּ
וּמֵאֲשֶׁר לְנָבָל לֹא שָׁתוּ מַיִם ,
אֲבָל כַּאֲשֶׁר מִכְּלָבָיו נִצָּלוּ
הוֹדוּ חַסְדּוֹ לְרוֹכֵב שָׁמַיִם .

בֵּין כֹּה וָכֹה יָצָא שֵׁם נָבָל בָּאָרֶץ
כִּי אֵין נָדִיב בְּתֵבֵל יִדְמֵהוּ
וְלוּלֵא כְלָבָיו הָעוֹמְדִים בַּפֶּרֶץ
כִּי עַתָּה חָלַק עִם דַּלִּים לַחְמֵהוּ .

הֵן רַבִּים רָאִיתִי בִּימֵי עוֹנִי
כְּנָבָל בֶּן הִלֵּל הַפִּרְעָתֹנִי :
„שָׁם בַּחוֹמָה אִישׁ נָדִיב וָשׁוֹעַ
אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ שָׂבַעְנוּ עֹנֶג וָנַחַת
אֲבָל אֵין בִּכְלָבִים כִּכְלָבָיו לָרוֹעַ
וַיַּפְרִיעוּ אוֹתָנוּ מִטּוּבוֹ קַחַת" .

15.

האכר והשועל

Крестьянинъ и Лисица.

הַשּׁוּעָל שָׁאַל אֶת הָאִכָּר :
„לָמָּה הַסּוּס בְּעֵינֶיךָ כֹּה יָקָר ?
עָלֶיךָ יַשְׁלִיךְ כָּל יְהָבוֹ
מַלֵּא תְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לְבָבוֹ ,
לְפָנֶיךָ הוּא כָּל הַיָּמִים ,
גַּם כִּי תֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים
גַּם בַּשָּׂדֶה לֹא תִהְיֶה בִּלְעָדָיו ·
וְאַךְ כָּבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ
וְאָנֹכִי כְּפִי אֲדָעֵהוּ
אֵין בַּבְּהֵמָה כְּסִיל כָּמֹהוּ“ ·

„לֹא לְמַעַן חָכְמָתוֹ
אֶרְצֶה בְּחֶבְרָתוֹ ,
לֹא זֹאת הִיא מַטָּרָתִי
אַךְ אֲהָבוֹ כִּי יַעֲבוֹד עֲבוֹדָתִי ,
הֵן בַּדֶּרֶךְ אַךְ הוּא יִשָּׂאֵנִי
וּלְקוֹל מַקְלִי יָשִׁיב : — הִנֵּנִי“ ·

16.

הכלב והסוס

Собака и Лошадь.

בֵּין מִקְנַת כֶּסֶף אִישׁ הָאֲדָמָה
בֵּין הַסּוּס עִם אַחַד הַכְּלָבִים ,
נָפְלָה מְרִיבָה הִתְלַקְּחָה מִלְחָמָה ,
אוֹדוֹת עֲבוֹדָתָם עֲדַת רְהָבִים :

„מַה תּוֹעֶלֶת תָּבִיא אַתָּה לַאֲדוֹנֵנוּ
אָמַר הַכֶּלֶב לַסּוּס מֵרֵעֵהוּ
אִם תּוֹבִיל מַשָּׂאוֹ אֶל בֵּיתֵנוּ
אוֹ כִּי תְּפַתַּח וּתְשַׂדֵּד שָׂדֵהוּ ?
בִּלְעֲדֵי זֹאת מַה בִּמְלַאכְתְּךָ שֶׁבֶר ?
וַעֲבוֹדָתִי מָה רַבָּה הִיא לַגֶּבֶר !
הֲהִתְפָּאֵר עָלַי הֱיוֹת כָּמוֹנִי ?
לַיְלָה וָיוֹם לֹא אֶשְׁקְטָה בִמְכוֹנִי
יוֹמָם אֶשְׁמוֹר בַּשָּׂדֶה גִּדְרוֹת הַכְּשָׂבִים
וָלַיְלָה—בֵּיתוֹ מִפְּרָץ בּוֹ גַּנָּבִים" .

„כֵּנִים דְּבָרֶיךָ , עֲנָהוּ מְשַׂנֵהוּ
אֲבָל אִם אֲנִי לֹא חָרַשְׁתִּי שָׂדֵהוּ
לֹא הָיָה פֹּה דָּבָר לְשָׁמְרֵהוּ .

17.

הינשוף והחמור

Филинъ и Оселъ.

חֲמוֹר עִוֵּר עֵינַיִם בַּיַּעַר תָּעָה
(וְדֶרֶךְ רְחוֹקָה הָיְתָה דַּרְכּוֹ זֹאת) ·
וּלְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה
וַחֲמוֹרֵנוּ לֹא יָכוֹל מְצוֹא תוֹצָאוֹת ׳
הֵן גַּם גְּלוּי עֵינַיִם וְהַמֵּטִיב לִרְאוֹת
לֹא מָצָא יָדוֹ בֶּעָבִים הָאֵלֶּה
אַף כִּי עִוֵּר עֵינַיִם וּבְחשֶׁךְ אֲפֵלָה !

לְאָשְׁרוֹ נִלְוָה אֵלָיו הַיַּנְשׁוּף לְעֵת הַזֹּאת
וַיֹּאמֶר לְהַרְאוֹת לוֹ דַּרְכֵּהוּ
וּלְהַעֲמִיד בְּמִישׁוֹר אֶת רַגְלֵיהוּ ·

הֵן מֵאָז לַכֹּל מוּדַעַת זֹאת
כִּי הַיַּנְשׁוּף יֵיטִיב בַּחשֶׁךְ רְאוֹת
יַבְדִּיל בֵּין עֲמָקִים וּגְבָעוֹת
וַיַּעֲשֶׂה גְדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת
וּכְמוֹ לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
הוֹרָהוּ בְּלֵיל אֶמֶשׁ
וְעַד אוֹר בֹּקֶר הוֹצִיאָהוּ מִצָּרָה
וְרַגְלָיו עוֹמְדוֹת עַל בִּקְעָה יְשָׁרָה ·

וְאֵיךְ יַעֲזוֹב הַחֲמוֹר אֶת מוֹרֶה הַדֶּרֶךְ
אֶת הַיַּנְשׁוּף הַזֶּה יְקַר הָעֵרֶךְ ?
לָזֹאת מֵאֵת הַיַּנְשׁוּף בִּקֵּשׁ הַחֲמוֹר
כִּי יֵלֵךְ אִתּוֹ עַד הַר הַמּוֹר ·
וַיֵּשֶׁב הַיַּנְשׁוּף עַל גַּבֵּהוּ
וַיּוֹרֶה אוֹתוֹ עַל כָּל דְּרָכֵהוּ ·

אֲבָל הַלְאֹרֶךְ יָמִים רַוְחָתָם ?
וּלְשָׁנִים כַּבִּירִים לִוְיָתָם ?
לֹא , אַךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל הָאָרֶץ הֵאִירָה
וְעֵינֵי הַיַּנְשׁוּף חָשְׁכוּ עַד מְהֵרָה ,
וְהַיַּנְשׁוּף הֵעֵז מֵצַח וַיַּקְשֶׁה עֹרֶף
וְלֶאֱרֹחַ עִם הַחֲמוֹר עוֹד לֹא יֶרֶף ·

„שְׁמוֹר רַגְלֶיךָ ! הַיָּמִין וָצֵאָה
לֵךְ לִימִין ! וְאֶל מִישׁוֹר נָבוֹאָה" !

אֲבָל הַיַּנְשׁוּף לְאוֹר שֶׁמֶשׁ לֹא רָאָה ,
וְעַל כָּתֵף שְׂמֹאל עוֹד תִּגְדַּל הָרָעָה .

„הַשְּׂמְאִילָה ! הַשְּׂמְאִילָה ! עוֹד צַעַד אֶחָד" !
וְלַשַּׁחַת כָּרְעוּ נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם יַחַד .

18.

הנחש

Змѣя.

הַנָּחָשׁ הִתְפַּלֵּל לֵאלֹהֵי הַצְּבָאוֹת
כִּי יְחַנֵּן קוֹלוֹ וּכְזָמִיר יָשִׁיר נִפְלָאוֹת.
„אִם לֹא תֵיטִיבָה אֶת מְנָת כּוֹסִי
אָמַר הַנָּחָשׁ–מֵחַיַּי טוֹב מוֹתִי,
אִם אֶתְרָאֶה בֵּין נְחָשָׁלִים
יְתַעֲבוּנִי כְּמוֹ רֶפֶשׁ וּגְלָלִים
אַף כִּי מִבַּעֲלֵי זְרוֹעַ וָכֹחַ
אֵיכָכָה אֶדְכֶּה וְאָשׁוֹחַ" ?
הֵן בַּחַיִּים כָּאֵלֶּה נַפְשִׁי תִבְחָלָה.
אֲבָל כַּזָּמִיר לוּ לָשִׁיר אוּכָלָה,
וְקוֹלִי כִּי עָרֵב בַּיַּעַר כִּי אָעִירָה
וְשׁוֹמְעַי יִתְפַּלְּאוּ עַל קוֹלִי כִּי אָשִׁירָה,
אָז מִכָּל הָרַע אַהֲבָה קָנִיתִי
וְאוּלַי גַּם אֲשֶׁר לֹא קִוִּיתִי,
כָּבוֹד נָחַלְתִּי בֵּין כָּל שׁוֹכְנֵי יָעַר
וְיָשׁוּבוּ יָשִׂיחוּ בִי גַּם יוֹשְׁבֵי שָׁעַר".
תְּפִלַּת הַנָּחָשׁ שָׁמַע אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
וְחֵלֶף קוֹל נָחָשׁ נָתַן לוֹ קוֹל זָמִיר,

וְעֵץ גָּבוֹהַ בָּחַר בַּחֹרֶשׁ וְאָמִיר
וּבְקוֹלוֹ הַנִּפְלָא הִרְעִים נִפְלָאוֹת •
צִפֳּרִים לְמֵאוֹת הִתְקַבְּצוּ אֵלָיהוּ ,
וּכְמְעַט הִתְבּוֹנְנוּ לַמְשׁוֹרֵר שִׁירֵהוּ
שָׁבוּ בָּרְחוּ מִמֶּנּוּ אַחַת אַחַת ׳
כִּי מִמְּקוֹר מָשְׁתָּת מִי זֶה יִשְׂבַּע נַחַת״ ?

„הֲכִי שִׁירַי לָכֶם לְזָרָא ?
שָׁאַל הַנָּחָשׁ בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה״ ?

„חָלִילָה״! לַנָּחָשׁ הֵשִׁיב הֶעָגוּר ,
„לֹא נִגְרָע מִזָּמִיר ׳ עָרֵב וְנָעִים קוֹלֶךָ ,
אַךְ לֹא נְכַחֵד מִמְּךָ כִּי גוֹר נָגוּר
וְיִתַּר לִבֵּנוּ בְּזָכְרֵנוּ פָּעָלֶךָ ׳
וְאֵיכָכָה נוּכַל שֶׁבֶת כְּאַחִים יַחַד
אִם תַּפִּיל עָלֵינוּ אֵימָתָה וָפַחַד ?
וְלֹא לַמְרוֹת רוּחֲךָ נְדַבֵּר הַפַּעַם ,
כִּי קוֹלְךָ עָרֵב וּבְשִׁירֶיךָ טוּב טַעַם ,
וְלִשְׁמוֹעַ זִמְרָתְךָ הֵן תִּתְאַו נַפְשֵׁנוּ
אַךְ אֵיתָן מוֹשָׁבְךָ הַרְחֵק מֵעָלֵינוּ״ •

19.

הזאב והחתול

Волкъ и Котъ.

אֶל הַכְּפָר בָּא זְאֵב מִן הַיַּעַר
לֹא לָשֶׁבֶת כְּשֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד
אַךְ לְנַפְשׁוֹ וּלְעוֹרוֹ שָׁעַר שַׁעַר.
וּמֵחֲמַס הַצַּיָּדִים פָּחַד פַּחַד,
וְעַל כֵּן פָּחַז כַּמַּיִם מִן הַיַּעַר
וַיְבַקֵּשׁ לִפְתּוֹחַ אֶת דֶּלֶת הַשַּׁעַר.

אֲבָל הֶאָח! אַךְ שֶׁבֶר וְצָרָה
כִּי הַדֶּלֶת עַל מַסְגֵּר סְגֻרָה.

בִּרְאוֹתוֹ אֶת הַחֲתוּל פָּנָה אֵלֵיהוּ
וַיְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ, הִתְחַנֵּן קוֹלֵהוּ:
„חֲתָלוֹן אֲהוּבִי, אָנָּא מַהֵר הוֹדִיעֵנִי
מִי הוּא פֹּה הַטּוֹב וְיָשָׁר בָּאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר בּוֹ מִבְטָחִי אוּכַל לָשִׂים
כִּי מֵאוֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַצִּילֵנִי?
הֲלֹא תִשְׁמַע קוֹל שׁוֹפָר וּכְלָבִים
הֵן עַל שָׁרְשֵׁי רַגְלַי יִתְחַקּוּ הָרְהָבִים".

„דְּרֹשׁ נָא מַהֵר אֶת הָאִישׁ אֲבִיחַיִל
אִישׁ תַּם וְיָשָׁר הִנֵּהוּ, גַּם טוֹב לֵב".

כֵּן הֵשִׁיב הַחָתוּל אֶל מֵרֵעֵהוּ הַזְּאֵב •

„כֵּן הוּא ! אֲבָל מֵעֶדְרוֹ טָרַפְתִּי אַיִל" .

„אִם כֵּן אֵפוֹא , שָׁאַל אֶת הָאִישׁ אֲחִירָע" .

„אִירָא , כִּי לָקַחְתִּי מִמִּקְנֵהוּ שְׂעִירָה" .

„רוּץ נָא לְעֵינָן , גַּם הוּא אִישׁ טוֹב הִנֵּהוּ" •

„לְעֵינָן ? לֹא ! גַּם פָּגוֹשׁ בּוֹ יָרֵאתִי

עוֹד מֵחֹדֶשׁ הָאָבִיב מְנָאֵץ הוּא אוֹתִי

כִּי רָצַחְתִּי גַּם יָרַשְׁתִּי שֶׂה מֵעֶדְרֵהוּ" •

„רַע הַמַּעֲשֶׂה , וְאוּלַי יְגוֹנֶנְךָ מָנַחַת ?"

„הוֹי חֲתָלוֹן • מִמֶּנּוּ לֹא אֲקַוֶּה נַחַת

כִּי אֶחָד מִגְּדָיָו הוֹרַדְתִּי שַׁחַת" .

„עַל דַּעְתִּי • גָּזַרְתָּ פֹּה יָמִין וּשְׂמֹאל

יָדֵי כֹל בָּךְ , וְיָדְךָ בַּכֹּל ,

וְאֵיכָכָה שַׂמְתָּ פֹּה תִּקְוָתֶךָ ?

הֲלֹא תְּכַסֶּךָ בֹּשֶׁת חַטֹּאתֶיךָ ,

וְתִזְכֶּה בְּשָׁפְטֶךָ

אִם תַּאֲשִׁים נַפְשֶׁךָ ;

כִּי כַּאֲשֶׁר זָרַעְתָּ

כֵּן תִּקְצוֹר עַתָּה" .

20.

הדגים

Лещи.

בְּגַן אֶפְרָתִי פְּרוּ וְרָבוּ בְּיוּבַל מַיִם
דָּגִים שְׁמֵנִים לַאֲלָפִים וְלִרְבָבָה,
וְאוֹר יוֹמָם הֵאִיר לָמוֹ שִׁבְעָתַיִם
שָׁטוּ בִּשְׂפָתוֹ וְלִפְנֵיהֶם תָּדוּץ דְּאָבָה ·

פִּתְאֹם צִוָּה הָאֶפְרָתִי לָצוּד מִדְּגֵי הַיָּם
כַּחֲמִשִּׁים זְאֵבֵי הַמַּיִם וּלְהוֹרִידָם שָׁם.

„רַחֵם נָא! — אָמַר רֵעֵהוּ פְּקוּדָתוֹ שׁוֹמֵעַ —
זְכוֹר מַה תַּעֲשֶׂה? אוֹהֵב וָרֵעַ
מָה אַחֲרִית מֵהַטּוֹרְפִים לְךָ תְּקַוֶּה?
הֲלֹא לְהַשְּׁמֵנִים נֶפֶשׁ הַטּוֹרְפִים תְּאַוֶּה,
וּבְיָדְךָ תִּפְרוֹשׂ לָמוֹ מִכְמֹרֶת וָרֶשֶׁת
וְלֹא יִשָּׁאֵר מֵהֶם אַף סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת.
הֲכִי יִקָּרֵא שְׁמָם זְאֵבֵי הַמַּיִם
כִּי יִבְלְעוּ כָּל דָּג עוֹדוֹ בַּחַיִּים"...

„אַל תַּשְׁחֵת דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים, רֵעִי!"
בְּפָנִים שׂחֲקוֹת הֵשִׁיבוּ הָאֶפְרָתִי,
„יָדַעְתִּי זֹאת יָדַעְתִּי! וּמֵאֵין בִּינָתְךָ לְרֵעִי
כִּי אֶל הַדָּגִים הַשְּׁמֵנִים תִּגְדַּל תְּשׁוּקָתִי?".

21.

אשד הנחל והמעין

Водопадъ и Ручей.

אֶשֶׁד הַנַּחַל
הַיּוֹרֵד מֵרֹאשׁ סֶלַע
הַהוֹמֶה כַּשַּׁחַל
דִּבֵּר דִּבְרֵי בֶלַע
בְּסוֹעָה וְשָׁאוֹן
בְּגֵאָה וְגָאוֹן ,
לְמַעְיַן מֵי תְעָלָה
לִרְפָאוֹת נַעֲלָה
הַהוֹלֵךְ לְאִטּוֹ
אֱלֵי רָהִיטוֹ :
„הֵן לָךְ אֲהוּבִים
רַבִּים כִּזְבוּבִים ,

וְלָמָּה יִרְבּוּ רֵעָיִךְ
הֲלֹא מְעַטִּים מֵימָיִךְ ?
הֵן לוֹ אֵלַי בָּאוּ
הִשְׁתּוֹמְמוּ הִתְפַּלָּאוּ
עַל גְּאוֹנִי סֶלָה ,
כָּל רוֹאַי יִתְפַּלָּא
וּמַה יְּשַׁחֲרוּ מִמֵּךְ
מְבַקְשֵׁי פָּנָיִךְ ?" •
„רְפוּאָה וְכֵהָה !"
בְּרוּחַ נְכֵאָה
הָיְתָה הַתְּשׁוּבָה
מֵהַהוֹלֵךְ בְּשׁוּבָה •

22.

הארי

Левъ.

הָאֲרִי לְעֵת זִקְנָתוֹ
בָּחֳלָה נַפְשׁוֹ בְּמַצַּע מִטָּתוֹ
אֵין עוֹד בּוֹ כֹּחַ
עַל מַצָּע קָשֶׁה לָנוּחַ,
עַצְמוֹתָיו נִלְחָצִים מְאֹד
וְהַמִּשְׁכָּב לֹא יֵחַם עוֹד
וְקָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ .
וַיִּקְרָא אֵלָיו אֶת כָּל הָרֵעַ
לַחַיָּה הַטּוֹרֶפֶת חַיַּת תְּכָכִים
לַדֻּבִּים לַזְּאֵבִים בְּשֵׂעָר מְסֻבָּכִים ,
וַיֹּאמֶר : הֵן זָקַנְתִּי וַעֲצְמוֹתַי נִחָרוּ
עַל מַצָּע מְקֻשֶּׁה גְּרָמַי נִשְׁבָּרוּ
רְפִידָתִי חֲדוּדֵי חֶרֶשׂ
לָהּ בְּצֶדֶק יִקָּרְאוּ הֶרֶס ,
וְאֵיכָכָה יָכֹלְתִּי הָרֵךְ מִטָּתִי
מִבְּלִי הָרֵעַ לַחַיָּה זוּלָתִי ,
וְלֹא עַל אֶבֶן קָשֶׁה וְסֶלַע צְחִיחַ
אֲבָל עַל מַצַּע רַךְ עַצְמוֹתַי אָנִיחַ" .

„אֲרִי אוֹרֵנוּ !“ כָּל הָעֵדָה הֵשִׁיבָה ,
„מִי מֵאִתָּנוּ לְךָ לֹא יֵיטִיבָה ?
וְלֹא רַק בַּצֶּמֶר לֹא תֵּרַע עֵינֵנוּ
אֲבָל לְמַעַנְךָ נַפְשִׁיט גַּם עוֹרֵנוּ ,
וְכִי מְעַטִּים הֵמָּה הַנֶּחֱשָׁלִים
תַּחַת מֶמְשַׁלְתְּךָ בַּצֶּמֶר מְסֻבָּלִים :
אַיִל , צְבִי , עִזִּים , יְעֵלִים ,
צֹאן , גְּדָיִים תְּיָשִׁים וּרְחֵלִים ?
מִנְדָּה בְּלוֹ וַהֲלָךְ וְכָל מַשְׂאַת מְאוּמָּה ,
לֹא יִתְּנוּ הֵמָּה מִיָּמִים יָמִימָה ,
לִמְרוֹט אוֹתָם מְעַט מְעַט תִּגְזָר אֹמֶר
עוֹד יֵקַל מֵעֲלֵיהֶם מַשָּׂא רַב הַצֶּמֶר“ .
כֵּן עָשׂוּ כַּעֲצָתָם עֲצַת מְזִמָּה ,
וַיָּגֹזּוּ הָעֵדָה הָעֲנִיָּה וַיַּצִּיגוּהָ עֲרוּמָּה .
עַל טוּב לִבָּם בֵּרְכָם הַזָּקֵן הַלָּבִיא ,
עַל כִּי לְמַצָּעוֹ צֶמֶר הִרְבּוּ לְהָבִיא ,
אֲבָל מִצַּמְרָם הָרַב פִּי שְׁנַיִם
לֹא הֶעֱבִירוּ הֶגֶה עַל דַּל שְׂפָתַיִם ,
וְלֹא נָתְנוּ מִצַּמְרָם לָקַחַת
לְמַצַּע הָאֲרִי אַף שַׂעֲרָה אַחַת ,
וְעוֹד מֵהַמַּס הַזֶּה גָּדְלוּ וַיַּעְשִׁירוּ
וְכָרִים רַבִּים לָמוֹ הוֹתִירוּ .

23.

שלשה אכרים

Три Мужика.

אֶל הַכְּפָר לָלִין בָּאוּ שְׁלֹשָׁה אִכָּרִים ·
בְּעִיר הַמְּלוּכָה עָבְדוּ שְׁלֹשֶׁת הַגְּבָרִים ;
וְאַחֲרֵי הָעֲבוֹדָה — שָׂמְחָה הָעֵדָה ׳
וּלְאֶרֶץ מְכוֹרוֹתֵיהֶם — שָׂמוּ פַּעֲמֵיהֶם ·
וְעַל כִּי הָאִכָּר לֹא יִישַׁן שְׁנָתוֹ
אִם לֹא מִלֵּא קֵבָתוֹ ,
בִּקְשׁוּ לָמוֹ אֲרֻחָה ·
וּמוּדַעַת כִּי בַּכְּפָרִים
לֹא יִתְעַנְּגוּ הַגְּבָרִים
כְּמוֹ בְּעִיר הַמְּלוּכָה ,
וּבַעַל הַמְּלוֹנָה לֹא יָרֶב
מַאֲכָלִים לַאֲרֻחַת הָעֶרֶב ,
וַיִּתֵּן לָמוֹ חָמִיץ קְעָרָה אַחַת ,
לֶחֶם , וְהַנּוֹתָר מִנְּזִיד עֲדָשִׁים ·
בְּעִיר הַמְּלוּכָה שָׂבְעוּ נַחַת
בְּמַאֲכָלִים יְקָרִים וְרָאשִׁים ·
אֲבָל נַעֲזֹב נָא אֵלֶּה הַדְּבָרִים ,
וְטוֹב עָשׂוּ הָאִכָּרִים ,
בִּהְיוֹתָם עוֹבְרֵי דֶרֶךְ

כִּי מָצְאוּ מַאֲכָל לֹא יְקַר עֶרֶךְ ·

הָאִכָּרִים הֵנִיפוּ אֶת יְדֵיהֶם
מַעְלָה מַטָּה וְלִשְׁנֵי עֶבְרֵיהֶם ,
וְאֶת הַקְּעָרָה הָעֲרוּכָה
סָבְבוּהָ כִּתְרוּהָ מְנוּחָה ·

אֶחָד מֵהָאִכָּרִים הָיָה תְּמִים דֵּעִים ,
רָאָה וְהִתְבּוֹנֵן לַקְּעָרָה הָאַחַת
כִּי אֵין בָּהּ לְהַשְׂבִּיעַ עֹנֶג וָנַחַת
אֶת קֵבַת שְׁלֹשֶׁת הָרֵעִים ,
חָרַשׁ וְחָשַׁב לִקְנוֹת עֵצָה וְתַחְבֻּלָה
אֲשֶׁר הוּא לְבַדּוֹ יַגִּיחֶנָּה כֻּלָּהּ .

(אִם בְּחֹזֶק יָד לֹא תֵעָשֶׂה מְאוּמָה
עוּץ עֵצָה וְהִתְנַכֵּל בִּמְזִמָּה) ·

„אַחַי! הַיְדַעְתֶּם אֶת לָבָן מִדִּנְהָבָה
וְכִי בַשָּׁנָה הַזֹּאת מְסָרוּהוּ לַצָּבָא?"
„וְכִי לַצָּבָא יִבְחֲרוּ? מַדּוּעַ וְלָמָּה?"
„אָמְנָם, שָׁמַעְתִּי, כִּי בְסִינִים מִלְחָמָה,
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שָׂם עָלֵימוֹ מַס וּמִדָּה" ·

וַיָּחֵלּוּ הַשְּׁנַיִם לַחְקוֹר לְעֵת הָעֲתִידָה ,
(לְאָסוֹנָם עוֹד יָדְעוּ לָשׁוֹן וְסֵפֶר
יֶתֶר הַרְבֵּה מִבְּנוֹת צְלָפְחָד בֶּן חֵפֶר) .

אַיֵּה יְהִי הַמַּצָּב עֲלֵי אֲדָמָה
וְיַד מִי תִגְבַּר עַל אוֹיְבֶיהָ בַּמִּלְחָמָה ?

שְׁנֵי הָאֵבָרִים — בָּאוּ בִדְבָרִים,
זֶה יֹאמַר כֹּה, וְזֶה כֹּה יֹאמַר מִלָּה ·
וּמְיֻדָּעֵנוּ הַנָּבוֹן כֵּן חָרַשׁ בַּתְּחִלָּה,
וְטֶרֶם מָצְאוּ פֶּשֶׁר בֵּין עַצְמוֹתֵיהֶם
וּלְהַעֲמִיד שָׂרֵי הַחֲיָלִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם
כְּאִלֵּם לֹא יִפְתַּח פִּיו נֶאֱלַם דּוּמִיָּה
וְלֹא הִתְעָרֵב בְּדִבְרֵיהֶם
וְרַק עֵינוֹ בַּקְּעָרָה צוֹפִיָּה
עֲדֵי אָכַל חֶרֶשׁ אֶת חֶלְקֵיהֶם ·

יֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר בְּעֵשֶׂק רֵעֵהוּ
יַחֲקוֹר חֵקֶר וִיחַוֶּה דֵּעַ ·
וּבְתַהֲלוּכוֹת הֹדוּ בָּרוּר יוֹדֵעַ
כְּמוֹ כֹּל רָאֲתָה עֵינֵהוּ ·
מָתַי ? וּמַדּוּעַ ? לִשְׁאוֹל יְהִינוּ
וּלְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ ,
כִּי כָל אֲשֶׁר יָדָם לָהֶם עוֹלֵלָה
כְּבָר נֶאֱכַל בָּאֵשׁ אוֹכֵלָה ·

תם ספר השמיני

ספר תשיעי

1.

הרועה

Пастухъ.

מַחְסוֹר שִׁלַּח בְּעֵדֶר בִּלְעָם וּבְצֹאנוֹ
אֲשֶׁר רָעָה בִּשְׂכָרוֹ מִקְנַת אֲדוֹנוֹ,
יוֹם יוֹם הָלוֹךְ הָלְכוּ וְחָסֵרוּ
וְאַךְ מְעַט מִזְּעֵר מֵהֲמוֹנָם נִשְׁאָרוּ·
וּבִלְעָם הָרוֹעֶה בְּלֵב מָלֵא דְאָגָה
יָרִיעַ רֵיעַ עַל הַנֶּכֶר וְהַחָגָא
אֲשֶׁר רָאָה צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת
יַשְׁמִיעַ אֵידוֹ בְּעֵינַיִם נוֹזְלוֹת דְּמָעוֹת,
וְעַל דַּעְתּוֹ, אֶחָד מִזְּאֵבֵי יַעַר
נִגְלֹה נִגְלָה אֶל מִכְלְאוֹת צֹאנוֹ
וּבְלִי חֶמְלָה כְּקֶבֶר יִפְתַּח גְּרוֹנוֹ
מְשַׁחֵר לַטֶּרֶף יֶהֱמֶה כַּסַּעַר·

„אֵין פֶּלֶא!" עָנָה כָּל שׁוֹמֵעַ, רָצוֹן,

כִּי הַזְּאֵב לֹא יָחוּס וְיַחְמוֹל עַל הַצֹּאן!"
וַיָּלִּילוּ לְהִתְחַקּוֹת עַל שָׁרְשֵׁי הַזְּאֵב.
אֲבָל מַדּוּעַ לֹא שָׂמוּ זֹאת אֶל לֵב:
כִּי בְתַנּוּר בִּלְעָם וּבְכִירַיִם
הִמָּצֵא תִמָּצֵא מִבְּשַׂר הַגְּדָיִים;
וּבְלֵיל־חֻמְצוֹ לֹא תָפֵל יֹאכְלֵהוּ
כִּי אִם יְדַשְּׁנוּ בַּשּׁוּק וּבְחֶלְבֵּהוּ?
(הֵן מִבֵּית הַמְבַשְּׁלוֹת נִדְחָה בַּעֲוֹנוֹ
וְלִרְעוֹת צֹאן שֻׁלַּח אֶל הַכְּפָר
וּמִכְּבָר לִמֵּד אֶת חִכּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ
כִּי יֹאכְלוּ לְתַאֲבָה חָזֶה וְאֶשְׁפָּר).
וַיְחַפְּשׂוּ אֶת הַזְּאֵב בְּכָל גְּבוּל הַיַּעַר
יֶהֱמוּ מֵעַי כֹּל עָלָיו הוֹמוֹת כְּסַעַר,
חִפְּשׂוּהוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ וְלֹא מְצָאוּ
אַף גַּם עִקְבוֹתָיו לֹא נוֹדָעוּ.

רֵעַי! אַךְ לַשָּׁוְא הֶעָמָל הָרַב הַזֶּה
כִּי לֹא הַזְּאֵב אַךְ הָרוֹעֶה נִצְחָם יִזֶּה.

2.

הכח

Бѣлка.

אֶל בֵּית אֲדוֹן הַכְּפָר מוּל הָאֶשְׁנָב
נִקְבְּצוּ וּבָאוּ אִכָּרִים צָבָא רָב,
(יוֹם חַג הָיָה לָמוֹ יוֹם מָנוֹחַ)׳
לִרְאוֹת בַּכְּלוּב אֵיךְ יִתְגַּלְגַּל הַכֹּחַ׃

לֹא רָחוֹק מֵהֶם הַסּוּס בָּאֵלָה רָמָה
הִתְפַּלֵּא עַל הַכֹּחַ הִפְלִיא וְתָמָהּ׳
הַכֹּחַ רָץ בְּכָל נַפְשׁוֹ וּלְבָבוֹ
וּכִמְעַט יֵרָאוּ אַךְ כַּפָּיו וּזְנָבוֹ.

„הֲנִסָּה דָבָר לְמֵיָדְעִי מִכְּבָר?
שְׁאָלָהוּ הַסּוּס: מַה מְּלַאכְתְּךָ הֲלוֹם?"

„הָאָח, אָחִי! רָץ הִנְנִי לַאֲדוֹן הַכְּפָר
וְכֹה אָרוּצָה וְאָחִישָׁה לַיְלָה וָיוֹם,
כְּצִיר נֶאֱמָן אָרוּץ מִיָּמִים יָמִימָה,
כֹּה אִינַע, כֵּן מִשְׁפָּטִי וְחֻקִּי,
לֶחֶם לֹא אוֹכַל אַף לֹא אֶטְעַם מְאוּמָה
וְעִתִּי אֵין אִתִּי אַף לִבְלוֹעַ רֻקִּי".
וּדְבָרָיו הָאַחֲרוֹנִים עוֹד לֹא כִלָּה
וַיָּחֶל מֵחָדָשׁ לָרוּץ בְּמַעְגָּלָה.

„אָמְנָם כֵּן“—עָנָהוּ בַּעַל הַכְּנָפַיִם,
בְּעוּפוֹ מַעְלָה אֶל תַּחַת הַשָּׁמַיִם ׃
„אָמְנָם כֵּן כִּי לָרוּץ תְּמַהֵר תָּחִישָׁה
וּמֵעַל הָאֶשְׁנָב אַף צַעַד לֹא תָמוּשָׁה“.

שָׁמָּה תִּרְאֶה אִישׁ יִיגַע וְלֹא יָנוּחַ
יָרוּץ הֵנָּה וָהֵנָּה וּלְכָל רוּחַ,
רוֹאָיו יִשְׁתּוֹמְמוּ עָלָיו יִתְפַּלָּאוּ
וּבְכָל עָצְבּוֹ מוֹתָר וָרֶוַח לֹא רָאוּ ׃
וְלַעֲלוֹת לְמַעְלָה לֹא יִפְרָץ פֶּרֶץ
כַּאֲשֶׁר מִכְּלוּב זֶה לֹא יָמוּשׁ הַשֶּׁרֶץ ׃

3.

העכברים

Мыши.

„הֲיָדַעְתָּ אָחִי מִכָּל הָרָעָה
אֲשֶׁר עַל הָאֳנִיָּה מִקָּרוֹב בָּאָה
הֵן בַּסְּפִינָה לוּחַ בַּקִּיר נִשְׁבָּר ׃“
בְּקוֹל חֲרָדָה לְרֵעוֹ אָמַר הָעַכְבָּר,
„וְזֶרֶם מַיִם בָּא בַּקִּנִּים הַתַּחְתּוֹנִים
וְכִמְעַט עָבְרוּ רָאשֵׁי הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים“.

(אָמְנָם לֹא הָיָה כְּדִבְרֵי הָעַכְבָּר
וְאַךְ מְעַט מַיִם נִקְוּוּ שָׁם זֶה לֹא כְבָר),
„אֲבָל בְּשִׁבְרֵנוּ אֵין עַל מַה לְהִתְפַּלָּא
כִּי רַב הַחוֹבֵל שׁוֹתֶה שִׁכּוֹר סֶלָה,
וּפוֹעֲלִים עֲצֵלִים הֵמָּה הַמַּלָּחִים
שָׁכְחוּ כִּי בַיָּם הַגָּדוֹל הֵם שָׁטִים,
וְלֹא אֶחָד בָּהֶם הָעוֹמֵד בַּפֶּרֶץ
וְעוֹד מְעַט וְיָבִיאוּ עָלֵינוּ הַקֵּץ,
וַיְהִי בַּהֲרִימִי קוֹלִי אֲלֵיהֶם
כִּי מַהֵר יָקִיצוּ מִשְּׁנָתֵיהֶם,
כִּי יִתְאַמְּצוּ לְתַקֵּן בִּדְקֵי הָאֳנִיָּה
לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תֵרֵד לְעִמְקֵי תַחְתִּיָּה,
וְהֵמָּה יַחֲרִישׁוּ וְדָבָר לֹא יַעֲנוּנִי
וּלְמוֹצִיא דִבָּה אוֹ לְאַל יַחְשְׁבוּנִי.
וְלוּ רָאִיתָ אָחִי, הַפֶּרֶץ מִתָּחַת
וְתֵדַע כִּי תִשְׁחֶה אַךְ שָׁעָה אַחַת.
וְעַתָּה אָחִי הַאִם תִּמְנוּ לִגְוֹעַ
כְּעַרְלֵי אֹזֶן אֲשֶׁר לֹא אָבוּ שְׁמוֹעַ?
נַעַזְבָה נָּא הָאֳנִיָּה וְנָבוֹא הַיָּמָּה,
אוּלַי לֹא רְחוֹקָה יַבֶּשֶׁת הָאֲדָמָה!"

הֵמָּה מִהֲרוּ וּבְגַלֵּי הַיָּם בָּאוּ
וּכְרֶגַע צָלְלוּ בַּמַּיִם וַיִּטְבָּעוּ;

וְהָאֳנִיָּה לִמְחוֹז חֶפְצָהּ בְּשָׁלוֹם בָּאָה
בְּלִי אָסוֹן, בְּלִי פֶגַע, לֹא אֻנָּה לָהּ רָעָה.

אָמְנָם עַתָּה תִשְׁאָלֻנִי שַׁאֲלַת תָּם
מַה זֹּאת? הֲלֹא תַגִּידָה מֶה הָיָה שָׁם
מֶה הָיָה לָרַב הַחוֹבֵל? וּמָה הַפָּרֶץ?
מָה הֵמָּה הַמַּלָּחִים? וּמָה הַקֶּרֶץ?
אַף אֲנִי כְמוֹ כֵן בְּנַחַת וְשׁוּבָה
אֵת אֲשֶׁר יָדַעְתִּי לָכֶם אָשִׁיבָה:
הַבֶּדֶק הָיָה קָטֹן לֹא רַב הַפֶּגַע
וְגַם אוֹתוֹ חִזְּקוּ וַיִּסְתְּמוּהוּ כְּרֶגַע,
וְאֵת אֲשֶׁר הוֹסִיפוּ צָרָה אֱלֵי צָרָה
שֶׁקֶר הָיָה בְּפִיהֶם, וְאַךְ דִּבְּרוּ סָרָה.

4.

השועל

Лиса.

טֶרֶם זָרַח שֶׁמֶשׁ, בֹּקֶר עוֹד לֹא אוֹר
בַּחֹרֶף עֵת קָפָא הַנָּהָר מִקּוֹר
שָׁמָּה שָׁבַר הַשּׁוּעָל צִמְאוֹנוֹ בַּמַּיִם
מִבְּאֵר כָּרוּהוּ רוֹעִים הַשְׁקוֹת הַגְּדָיִים.

הֵן לֹא עָלֵינוּ לַחְקוֹר לָדַעַת
מִבֶּטֶן מִי יָצְאָה הַמִּגְרַעַת
אִם הַשּׁוּעָל שָׁגָה וּבְנַפְשׁוֹ תָעָה
אוֹ מִשָּׁמַיִם יָצְאָה עָלָיו הָרָעָה,
כִּי טָבַל אֶת זְנָבוֹ הַשָּׂעִיר בַּבּוֹר
וְחִישׁ קָפָא וְדָבַק אֶל הַקֶּרַח וְהַכְּפוֹר.
וְלוּ הִרְהִיב תַּעֲצוּמוֹת בִּלְבָבוֹ
לְנַתֵּק בְּחֹזֶק יָד מִקֶּרַח זְנָבוֹ,
כִּי עַתָּה לֹא גָדַל הַשֵּׂאת וְהַשֶּׁבֶר
בְּעוֹד לֹא שְׁזָפַתְהוּ עֵינֵי כָל גֶּבֶר
וְאַךְ מִשַּׂעֲרוֹתָיו נִתְּקוּ כְּעֶשְׂרוֹת שְׁתַּיִם
וְחִישׁ מַהֵר לְבֵיתוֹ קַל הָרַגְלַיִם;
אֲבָל עַל זְנָבוֹ חָס צַר הָעֵינַיִם
אַף כִּי עַל זְנָבוֹ הָאָרוֹךְ כְּאַמָּתַיִם!
זָנָב! אֲשֶׁר בּוֹ יִתְפָּאֵר זֵד יָהִיר
זָנָב! אֲדַמְדַּם כַּזָּהָב רָחָב וְשָׂעִיר.
„חָלִילָה לִי—אָמַר—טוֹב אֲחַכֶּה הֲלוֹם
וְאוּלַי יִמַּס הַכְּפוֹר כְּחֹם הַיּוֹם,
וְאָז בִּזְנָבִי הַשָּׁלֵם אֶמָּלֵט חֶרֶשׁ
הֲלֹא כָל הָעָם עוֹד סָרוּחַ עַל עֶרֶשׂ“.
וַיָּחֶל עַד בּוֹשׁ וַיִּתְחַזֵּק הַקּוֹר
נִירָא וְהִנֵּה הַיּוֹם הוֹלֵךְ וָאוֹר,

מֵעַרְשׂוֹתָם קָם הָעָם רֶגֶל יָנִיעוּ
וְקוֹל נִשְׁמָע אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ יַבִּיעוּ ,
הַשּׁוּעָל רָאָה כִּידוֹ בָּאַחֲרוֹנָה
וַיְנַסֶּה לְהִנָּעֵר הֵנָּה וָהֵנָּה
אֲבָל כְּבָר קָפָא הַזָּנָב כֻּלּוֹ מִקּוֹר
וְלֹא יָכֹל לְנַתֵּק נַפְשׁוֹ מִן הַמָּקוֹר .
אַךְ לְאָשְׁרוֹ נִקְרָה שָׁמָּה הַזְּאֵב ,
„רֵעִי אֲהוּבִי ! הָגָה הַשּׁוּעָל מֵרַב כְּאֵב
אָנָּא אָבִי חוּסָה נָּא עָלַי וְהַצִּילֵנִי ,
בָּא קִצִּי ! הָהּ ! בְּצָרָה גְדוֹלָה הִנְנִי !
וַיַּעֲמוֹד הַזְּאֵב נִכְמְרוּ מֵעֵיהוּ
וַיֹּאמֶר לְהַצִּיל בְּנַפְשׁוֹ אֶת רֵעֵהוּ
וּבְעִנְיָן קַל הֶעֱמִיד לוֹ הַצָּלָה
וּבִזְנַב הַשּׁוּעָל עָשָׂה כָלָה
וּבְשִׁנָּיו נְשָׁכוֹ מִמַּעַל לַכְּרָעַיִם ,
וּכְרוּת זָנָב בָּרַח חִישׁ לִמְאֻרָתוֹ ,
וַיּוֹדֶה חַסְדּוֹ לָרוֹכֵב שָׁמַיִם
עַל אֲשֶׁר הִצִּיל מִשַּׁחַת חַיָּתוֹ .

אֲדַמֶּה כִּי מַטָּרַת מְשָׁלִי תוּכְלוּ דַעַת :
הֵן עַל מְעַט הַשְּׂעָרוֹת לוּלֵא צַר לְבָבוֹ
אָז לֹא יָדַע חֹסֶר וּמִגְרַעַת
וְלֹא עָלָיו הָיָה לְקַצֵּץ אֶת כָּל זְנָבוֹ .

5.

הזאבים והכבשים

Волки и Овцы.

מֵחָמַס הַזְּאֵבִים כִּמְעַט פַּסּוּ הַצֹּאן
וַיִּתְאַסְּפוּ (שִׂפְתֵי צֶדֶק יֶדְעוּן רָצוֹן)
כָּל הַחַיָּה וְהַבְּהֵמָה לַעֲשׂוֹת פְּלִילָה
לְטוֹבַת עֲנִיֵּי הַצֹּאן לְהָעֵדָה כֻּלָּה.
וַיַּמְתִּיקוּ סוֹד בְּשֶׁבֶת תַּחְכְּמוֹנִי
לְהַצִּיל אֶת הַצֹּאן מֵעֹצֶר רָעָה וְעוֹנִי,
וְאַף כִּי בֵּין הַשּׁוֹפְטִים בַּשַּׁעַר
כְּרֻבָּם הָיוּ הַזְּאֵבִים מִן הַבָּאִים;
אֲבָל לֹא כֻלָּם לַטֶּרֶף יֶהֱמוּ כַּסַּעַר
וְלֹא כָל הַזְּאֵבִים רָעִים וְחַטָּאִים,
וּזְאֵבִים רַבִּים רָאִינוּ בְעֵינֵינוּ
לֹא פַעַם אַחַת—וְגַם בְּדוֹרֵנוּ
הַזְּאֵבִים הָלְכוּ סְבִיב גִּדְרוֹת הַכְּשָׂבִים
כִּבְנֵי תַרְבּוּת וְלֹא כְשׁוֹבָבִים,
לֹא עָשׂוּ לַצֹּאן כָּל רָעָה
אִם אַךְ בִּטְנָם מִכְּבָר נִמְלָאָה
וְלֹא יַעֲלֶה עַל לִבָּם לִטְרוֹף טְרֵפָה;
וּמַדּוּעַ לֹא יָבוֹאוּ הֵמָּה לָאֲסֵפָה?

וְאַף כִּי מַטָּרַת הָאֲסֵפָה הָיְתָה
לְהַצִּיל עָשׁוּק מִיַּד עוֹשְׁקֵהוּ כֹחַ,
אֲבָל גַּם עַל הַזְּאֵבִים יָדָם לֹא קָשְׁתָה
וְגַם לָהֶם בִּקְשׁוּ מַרְגּוֹעַ וּמָנוֹחַ.
וַיִּבְחֲרוּ לָמוֹ הַשּׁוֹפְטִים בַּשַּׁעַר
מָקוֹם נִסְתָּר בַּחֹרֶשׁ בְּעָבֵי הַיַּעַר,
מָקוֹם יָכִיל בְּקִרְבּוֹ עֲדַת הַחַיָּה כֻּלָּהּ
וַיָּבִיאוּ עֵצָה וַיַּעֲשׂוּ פְלִילָה,
וְכֵן חָרְצוּ מִשְׁפָּטָם מִלָּה בְמִלָּה,
דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנָם וְלֹא שָׁנִיתִי חָלִילָה:

„כִּי יָבוֹא הַזְּאֵב בְּגִדְרוֹת הַכְּבָשׂוֹת
וַיִּתְנַכֵּר לַצֹּאן וִידַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת,
יְעוֹעֵר הַכֶּבֶשׂ בְּקוֹל עַל יְשָׁרָה מְעֻוֶּתֶת
לָשֵׂאת עַל הַזְּאֵב מִשְׁפַּט מָוֶת,
וְלֹא לְהַכִּיר פְּנֵי זָקֵן וָנַעַר,
לַהֲבִיאוֹ לִפְנֵי הַיּוֹשְׁבִים בַּשַּׁעַר
לַחֹרֶשׁ הַקָּרוֹב אֵלָיו אוֹ לַיַּעַר“.

עַל מִשְׁפָּט חָרְצוּ לְהוֹסִיף וְלִגְרוֹעַ
בַּל יָזִיד אִישׁ לְחַוּוֹת עוֹד דֵּעַ,

אֲבָל רָאִיתִי רַבּוֹת פְּעָמִים
וְאַף כִּי יֵעָנְשׁוּ וְיִוָּסְרוּ קָשָׁה,

אִם עֲשׂוֹת רֶשַׁע יָהִין הָרָשָׁע ,
כִּי יִתְגַּבֵּר הַזְּאֵב עַל שֶׂה תָמִים
וְאַף כִּי יִצְדַּק , מִשְׁפָּט עָלָיו יְעֻוַּת ,
וְהַזְּאֵב יִשָּׂא עָלָיו מִשְׁפַּט מָוֶת .

6.

האכר והכלב

Крестьянинъ и Собака.

לְאִישׁ נִכְבָּד בַּכְּפָר בֵּין הָאִכָּרִים
כָּבֵד בְּהוֹן רַב בְּעֹשֶׁר וּנְכָסִים
נִשְׂכַּר הַכֶּלֶב לִשְׁלֹשֶׁת הַדְּבָרִים :
לִשְׁמוֹר הַבַּיִת וְגִדְרוֹת הַכְּבָשִׂים
לֶאֱפוֹת לוֹ לֶחֶם וּלְבַשֵּׁל הַמָּרָק ,
וְלַעֲדוֹר וּלְהַשְׁקוֹת אֶת גַּן הַיָּרָק .

„הֵן זֶה שֶׁקֶר הַנִּרְאֶה לָעֵינַיִם"
יֹאמַר הַקּוֹרֵא , „מַה יְלַבֵּט בִּשְׂפָתַיִם ?
הֵן אִם לִשְׁמוֹר אֶת בֵּיתוֹ שְׂכָרוֹ
יוּכַל הַכֶּלֶב לְהָקִים אֶת דְּבָרוֹ !
אֲבָל מִי מֵהַגֵּרִים אוֹ מִן הַתּוֹשָׁבִים
רָאוּ אֶת הַלֶּחֶם אֲשֶׁר אָפוּ הַכְּלָבִים ?
אוֹ עַל מוֹר אֲהָלִים וְשׁוֹשַׁנִּים

יַמְטִירוּ מַיִם מִמַּעְיַן גַּנִּים ?"

קוֹרֵא! אַךְ אָז מָצָאתָ בִּי עָוֹנִי
אִם אָמַרְתִּי כִּי כָל זֹאת רָאֲתָה עֵינִי
הֲכִי כָתַבְתִּי מְשָׁלַי זֶה לַחֲבוּרָתִי ?
הֲלֹא זֹאת אֶכְתּוֹב: רְאֵה זֶה מָצָאתִי
הַכֶּלֶב לָקַח מִשְׁרוֹת אֵלֶּה עַל צַוָּארוֹ
וּבְעַד שְׁלָשְׁתָּן נָקַב לוֹ שְׂכָרוֹ!
הַכֶּלֶב הִשְׂכִּיל פִּיו בִּינָתוֹ יוֹרֵנוּ
וְלָמָּה נִתְעָרֵב בְּדָבָר לֹא עָלֵינוּ ?

וַיְהִי הָאִכָּר לָעִיר שָׁם פְּעָמֵיהוּ
לִקְנוֹת לוֹ צָרְכּוֹ לְמִחְיַת בֵּיתֵהוּ
וַיִּתְמַהְמַהּ בָּעִיר עַד הָעֶרֶב,
וּבְשׁוּבוֹ וְהִנֵּה הָהּ! מַפֵּץ וְחֶרֶב!
עֵינָיו תִּרְאֶינָה צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת
וַיְמָרֵר בַּבֶּכִי וְעֵינָיו נוֹזְלוֹת דְּמָעוֹת;
וּכְמְעַט קָץ בַּעַל הַנְּכָסִים בַּחַיִּין,
גַּם לֶחֶם גַּם מָרָק בַּבַּיִת אָיִן,
גַּם בַּצְּמָחִים שָׁלַח הַמִּגֶּרֶת,
גַּם אֶל בֵּיתוֹ בָּא גַנָּב בַּמַּחְתֶּרֶת,
וּמִשָּׁם חָפַר אֶל תַּחַת הַחֲנִיָּה
וַיִּקַּח אֶת כֹּל וַיַּצִּיגָהּ נְקִיָּה.
וַיִּתְמַרְמַר הָאִכָּר עַל הַכֶּלֶב הַשּׁוֹמֵר

אֲבָל עַל כָּל שְׁאֵלָה הִצְטַדֵּק לֵאמֹר:
לֶחֶם לֹא אָפָה בְּחָרְדוֹ אֶל הַצְּמָחִים;
וּמַדּוּעַ הֵמָּה שְׁדוּפִים צִחִים
וְגַם עֲלֵיהֶם עָלָה שָׁמִיר וָשַׁיִת?
יַעַן נָטַל עָלָיו לִשְׁמוֹר אֶת הַבַּיִת!
וְלֹא הִתְחַקָּה עַל שָׁרְשֵׁי הַשּׁוֹדֵד
יַעַן לֶאֱפוֹת לֶחֶם אָז הִתְעוֹדֵד.

7.

שני נערים

Два Мальчика.

„לְכוּ וְנֹאכְלָה מִפְּרִי הָעַרְמוֹנִים, חֵפֶר!
טֶרֶם כְּאֵילִים יִרְדְּפוּנוּ לְבֵית הַסֵּפֶר“!

„לֹא אֲנִי וְלֹא אַתָּה נַעַל עָלֵיהוּ
הֲלֹא כְאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן גָּבוֹהַּ הִנֵּהוּ,
שׁוּר אֶפְרַיִם חָסְנוֹ כָּאַלּוֹנִים
וְלֹא לָנוּ לֶאֱכוֹל מֵהָעַרְמוֹנִים“!

„וּמַדּוּעַ, רֵעִי, נִתַּן בָּנוּ שְׁאָר רוּחַ?
לָשִׁית עֵצוֹת בְּנֶפֶשׁ בְּכָל שִׂיג וְשִׂיחַ,
וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יָדְךָ לֹא מַגַּעַת
הֲלֹא חֲנָנְךָ אֵל בְּבִינָה וָדַעַת,

הֵן לִי עֵצָה וְתוּשִׁיָּה מֵרָחוֹק אֶשָּׂא דֵּעַ
וְעַתָּה קְרַב נָא אֵלַי וְאַל תִּתְמַהְמֵהַּ,
וַעֲלוֹת לְשִׂכָה הָרִאשׁוֹנָה מִי יַעַזְרֵנוּ
וּכְבָר מֵעַרְמוֹנִים תִּשְׂבַּע נַפְשֵׁנוּ".

וַיְמַהֲרוּ וַיָּרוּצוּ חִישׁ אֶל הָעֵץ
כְּאֶל הַמַּטָּרָה תָּרוּץ הַחֵץ,
וְחֵפֶר שִׁנַּיִם מָתְנָיו לַעֲזוֹר לְאֶפְרַיִם
וּבְעָמָל רַב וּבְזֵעַת אַפַּיִם
הִצְלִיחַ לְהַעֲלוֹתוֹ לַשׂוֹכָה הַקְּרוֹבָה
וְשָׁם הִרְחִיב צַעֲדוֹ שָׁם רָאָה בַּטּוֹבָה,
וּכְעַכְבָּר בַּקֶּמַח, וּכְמוֹ בְּגַן אֱלֹהִים,
נִרְאָה אֶפְרַיִם בַּעֲנָפִים הַגְּבוֹהִים,
מָה רַב הֲמוֹנָם מָה עָצְמוּ רָאשֵׁמוֹ!
שָׁוְא עֲמַל סוֹפֵר, אֵין מִסְפָּר אֵלֵימוֹ!
שָׁם עַרְמוֹנִים רָב מָצָא אָכַל וְשָׂבֵעַ
שָׁם מָצָא דַיָּם אַף לָתֵת לָרֵעַ,
אֲבָל לְעֶצֶב חֵפֶר לֹא הָיָה כָּל יֶתֶר
וְלֹא אָכַל מְאוּמָה מִכָּל הָעֹשֶׁר;
אֶפְרַיִם בְּרֹאשׁ הָעֵץ אָכַל עַרְמוֹנִים
וּלְחֵפֶר הִשְׁלִיךְ הַזַּגִּים בְּלִי הַחַרְצַנִּים.

כְּאֶפְרַיִם רָאִיתִי הִגִּיעַ לְרַב אָדָם

לַעֲלוֹת לְמַעְלָה עֲזָרוּם רֵעֵיהֶם
וּלְעוֹזְרִים בִּגְמוּלָם וּבַעֲמַל יָדָם ,
גַּם זַג וְחַרְצָן לֹא הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם .

8.

הרוצח והעגלון

Разбойникъ и Извощикъ.

בַּיַּעַר, בַּדֶּרֶךְ׳ בָּעֵינָיִם
הִסְתַּתֵּר שׁוֹדֵד בֵּין הָעֲרָבִים,
כַּדּוֹב שׁוֹקֵק לְמַאֲכָל יִתְאַוֶּה
גָּרְסָה נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל, לְטֶרֶף יְקַוֶּה,
וּבְעֵינַיִם מְזָרוֹת פַּחַד וְאֵימָה
יַבִּיט לְמֶרְחוֹק בְּאַף וּבְחֵמָה,
וּכְמוֹ עֲגָלָה הַמְּלֵאָה לָהּ עָמִיר
עֵינָיו תֶּחֱזֶינָה מִבֵּין קוֹץ וְשָׁמִיר׃
„הֶאָח׳ הֶאָח! רָחַשׁ הַשּׁוֹדֵד ,
עַתָּה אָקוּם, עַתָּה אֶתְעוֹדֵד ,
אָמְנָם הָעֲגָלָה מְלֵאָה לָהּ סְחוֹרָה
עַתָּה אֵלֶיהָ אָרוּצָה אָבוֹא מְהֵרָה׳
וּמַעֲרָבָהּ חֲטוּבוֹת אֵטוּן מִצְרָיִם
וּגְלוֹמֵי תְכֵלֶת בְּצֶבַע רִקְמָתַיִם

שְׁלַל צְבָעִים אֶקַּח לִי לְחֶבֶל
הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה לֹא יֵלֵךְ בַּהֶבֶל" ׃

וְטֶרֶם כִּלָּה אֶת נִיב הָאֲרֶשֶׁת
וְהָעֲגָלָה קָרְבָה אֵלָיו לָגֶשֶׁת ׃

„עֲמוֹד עֶגְלוֹן !" קָרָא הַשּׁוֹדֵד
וּבְמַקֵּל יָד עַב קִדֵּם אֶת הַנּוֹדֵד ׃
אֲבָל גַּם הָעֶגְלוֹן לֹא הָיָה רַךְ כְּנַעַר
גַּם הוּא יָדַע לְדַבֵּר אֶת אוֹיְבוֹ בַּשָּׁעַר
וּבְשׁוֹטָה בְּיַד נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ
עָנָה גַּם הוּא אֶת הָרוֹצֵחַ ,
וּבְשֶׁמֶן יְמִינוֹ וּבְעֶזוּז לְבָבוֹ
לָחַם כְּגִבּוֹר נוֹאָשׁ בְּעַד מַעֲרָבוֹ ,
וּכְבָר עָזַב הַסּוֹחֵר אֶת סְחוֹרָתוֹ
לוּלֵא בָטַח כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתוֹ ׃

כֹּה נִלְחֲמוּ כְּשָׁעָה אֲרוּכָה
בְּמִלְחֶמֶת תְּנוּפָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה ,
מִלְחָמָה כְּבֵדָה הָיְתָה זֹאת
וְאַף כִּי הָרוֹצֵחַ הִכָּה נוֹרָאוֹת ,
מִלְחָיָו נִתְּרוּ כִּשְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שִׁנַּיִם
עִוֵּר־עַיִן אַחַת וְיָדוֹ נִשְׁבְּרָה לִשְׁנַיִם ,
וּבְכָל אֵלֶּה גָּבַר הָרוֹצֵחַ בְּיָדוֹ הָרָמָה

וַיָּמֶת אֶת הָעֶגְלוֹן בַּמִּלְחָמָה.
וַיָּעַט הָרוֹצֵחַ אֶל הַשָּׁלָל וַיִּקְרוּ
אֲבָל רַק כְּלֵי חֶרֶשׂ מָצָא בְשִׁבְרוֹ.

רַבּוֹת רָאִיתִי כִּי יֶחֱטָא גָבֶר
וְחֵלֶף אֲשָׁמוֹ לֹא רַב הַשָּׂכָר.

9.

הארִיה והעכבר

Левъ и Мышь.

בְּתַחֲנוּנִים, בְּרוּחַ נְמוּכָה וּבְלֵב מָר
מֵאֵת הָאֲרִי בִּקֵּשׁ רַחֲמִים הָעַכְבָּר,
כִּי יִתְּנֶנּוּ בִּנְבוּב עֵץ שְׁחוּחַ
לֹא רָחוֹק מִמֶּנּוּ, מְקוֹם מָנוֹחַ.
וְכֹה אָמָר: „אַף כִּי פֹה בַּיַּעַר
עֻזְּךָ וּכְבוֹדְךָ נוֹדָעִים בַּשַּׁעַר,
מִי יִשְׁוֶה לָּךְ! וּמִי יִדְמֶךָ
וְאֵימָתָה וָפַחַד יַפִּיל קוֹלֶךָ,
אֲבָל מַה שֶּׁיִּהְיֶה מִי יוֹדֵעַ?
מִי מֵאִתָּנוּ יְבַקֵּשׁ עֶזְרַת רֵעַ?
וְאַף כִּי קָטֹן הִנְנִי פָּרוּעַ לְשִׁמְצָה

פֶּן לְמָחָר אַךְ כִּי עֶזְרָתְךָ תִּמְצָא !" •

„עֶזְרָתְךָ ! הָהּ שְׁפֵלָה וּנְמוּכָה !"
שָׁאַג הָאֲרִי !—„לָךְ מְקוֹם מְנוּחָה !
חֵי נַפְשִׁי כִּי בֶן מָוֶת הִנְּךָ, עַז מֶצַח,
אוּלָם כָּל עוֹד לֹא בָאַתְךָ רֶצַח
בְּרַח לְךָ מְהֵרָה בֶּן חֵפֶר
לְבַל תִּתְמַשֵּׁל לְעָפָר וָאֵפֶר" •

וְהָעַכְבָּר אָמַר לֹא בָעֵת אֲמָרִים אֶרֶב
וַיָּנָס לוֹ עַל נַפְשׁוֹ כִּמְנוּסַת חֶרֶב,
וּכְמְעַט רַגְלָיו אֶל אֶרֶץ בַּל נָגָעוּ
וּכְרֶגַע גַּם עִקְבוֹתָיו לֹא נוֹדָעוּ •

אֲבָל גַּם הָאֲרִי בָּא עַל שְׂכַר גְּאוֹנוֹ :
וַיְהִי הוּא יוֹצֵא עַל טַרְפּוֹ מִמְּעוֹנוֹ
לִמְצוֹא מַאֲכָל צָהֳרַיִם רָץ מְהֵרָה
וּבְלֹא רְאוֹת פִּתְאֹם נָפַל בְּמִכְמָרָה •
אַךְ לַשָּׁוְא יִשְׁאַג בְּקוֹל מַר צוֹרֵחַ
וּבְעָקַת לֵב פֵּרֵשׂ כַּפָּיו מִתְיַפֵּחַ ,
כִּי אַחֲרֵי הֵאָבְקוֹ וְאַחֲרֵי הִתְמַרְמָר ,
וְאַחֲרֵי נַסּוֹתוֹ לְנַתֵּק אֶת הַיְתָרִים
אַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה נָפַל שְׁבִי בְּיַד צָר
וּבִכְלוּב בַּרְזֶל לְרַאֲוָה הוּבַל בֶּעָרִים •

וְאַחֲרֵי עָבַר הַמּוֹעֵד שָׁת אֶל לִבֵּהוּ
כִּי אַף הָעַכְבָּר יָכוֹל הַצִּילֵהוּ:
כִּי אַף לְנֶגֶד שִׁנָּיו לֹא עָמְדָה הָרֶשֶׁת,
אֲשֶׁר בְּגַאֲוָתוֹ לֹא נְתָנוֹ אֵלָיו לָגֶשֶׁת.

קוֹרֵא! מֵאַהֲבַת הָאֱמֶת לִמְשָׁלַי אוֹסִיפָה
וְנִיב שְׂפָתַיִם לֹא לִי לְךָ אַטִּיפָה,
לֹא לְהֶבֶל וָרִיק נֶאֱמַר הַפִּתְגָּם
הַמּוּשָׂם בְּפִי הֲמוֹן הָעָם:
„אַל תָּרֹק רֹק אֶל בְּאֵר הַמַּיִם
פֶּן תָּבוֹא לִשְׁתּוֹת מִמֶּנּוּ עוֹדְךָ בַחַיִּים“.

10.

הקורא והתרנגול

Кукушка и Пѣтухъ.

„מַה טּוֹבוּ וָרָמוּ שִׁירֶיךָ? שְׂכְוִי אֲהוּבִי!“
„וְאַף אַתָּה קוֹרֵא מַחְמַדִּי וְצוּר לְבָבִי
כִּמְשׁוֹךְ הַיּוֹבֵל תִּמְשׁוֹךְ קוֹלֶךָ
וְאֵין בִּמְשׁוֹרְרֵי הַיַּעַר יִדְמֶה אֵלֶיךָ!“
„וְשָׁרִים כַּחוֹלְלִים כְּשִׁירֶיךָ אָבִי
כָּל הַיּוֹם אוֹבֶה שְׁמוֹעַ בְּחֵפֶץ לְבָבִי,

וְכִי תֶחֱשֶׁה מִשִּׁיר וְתֵאָלֵם דּוּמִיָּה
בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי בוֹכִיָּה“ .

„יְפֵה תוֹאַר ! הִנְנִי נִשְׁבַּע בְּכָל קֹדֶשׁ
כִּי תַרְנִין כָּל לֵב בְּאָבִיב הַחֹדֶשׁ ,
וְקוֹל נָעִים כְּקוֹלֶךָ בֵּין הַמְזַמְּרִים אָיִן ?
קוֹל דַּק צַח וָרָם קוֹל נָעִים מִיָּיִן !
הֲלֹא גֵוְךָ קָטֹן מִן הָרָחָם אַךְ רֶבַע
וּמְזָמֵּר תַּנְעִים קוֹלְךָ פִּי שֶׁבַע !“ .

„רַב תּוֹדוֹת לְךָ אֲהוּבִי רַב בִּינָה ;
אֲבָל לְךָ יֵאוֹת לְשַׁבֵּחַ בְּזֶמֶר וְרִנָּה
וְשִׁירְךָ יִנְעַם בְּכָל עֵדֶן וְעִדָּנִים ,
מִכַּנְפֵי רְנָנִים אֲשֶׁר בְּגַן עֲדָנִים ,
הֲלֹא רַבִּים יוֹדוּךָ וְרַבִּים מְשַׁבְּחֶיךָ
וְגַם אֲנִי אֲהַלְלֶךָ בֵּין כָּל אַחֶיךָ“ .

וְהִנֵּה גַּם הַסּוּס נִקְרָה הֲלוֹם
וַיֹּאמַר : „רֵעַי ! אִם גַּם כָּל הַיּוֹם
יְהַלֶּל חַד אֶת אָח וְרֵעַ אֶת רֵעַ
לֹא תֶעֱרַב שִׁירַתְכֶם לְאֹזֶן שׁוֹמֵעַ !“

מַדּוּעַ אֶת הַשֶּׁבַח יְהַלֵּל הַקּוֹרֵא ?
הֲלֹא דְבַר שֶׁקֶר מְנוֹאָץ וְנוֹרָא !

יַעַן כִּי גַם הַתַּרְנְגוֹל מֵרֵעֵהוּ
גַּם הוּא כָּל הַיּוֹם יְהַלְלֵהוּ .

11.

איש שׂר ושופט

Вельможа.

בְּשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת אֶחָד מֵהַשּׁוֹעִים
תָּעָה בְדַרְכּוֹ אֶל מֶמְשֶׁלֶת הַתּוֹעִים:
לֵאמֹר: אַחֲרֵי עָלָה עָלָיו הַקָּרֶץ
הָלַךְ בְּדַרְכּוֹ בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ .
וּלְפִי חֻקִּים יְשָׁנִים וּמִשְׁפָּטִים קְדוּמִים
אָסְפוּ אֶת הַמֵּת אֶל גֵּי בֶן הִנּוֹם
וְשָׁם שְׁאָלוּהוּ: „מַה הָיָה עִסְקְךָ ?
אַיֵּה מְקוֹם מוֹלַדְתְּךָ וְאֶרֶץ מְכוּרוֹתֶיךָ ?"

„בְּאֶרֶץ פָּרָס נוֹלַדְתִּי וְשׁוֹפֵט הָיִיתִי
וּבְרִפְיוֹן גֵּוִי לִשְׁפּוֹט לֹא אָוִיתִי
וְעַל יוֹעֲצַי צִוִּיתִי כִּי מִשְׁטָרוֹ יָשִׂים
עֵת יִהְיֶה דָבָר אוֹ רִיב בֵּין אֲנָשִׁים" .

„וּמֶה עָשִׂיתָ אַתָּה ?"—„אָכַלְתִּי שָׁתִיתִי
וּלְאֲשֶׁר מִשְׁפַּט יוֹעֲצַי פָּנַי שִׁוִּיתִי" .

„בְּגַן עֵדֶן תְּהִי מְנוּחָתוֹ״!
„מַדּוּעַ?״ הֵרִים הַשָּׂטָן קוֹל צַעֲקָתוֹ,
וַיִּשְׁכַּח כִּי בְּבֵית הַמִּשְׁפָּט הִנֵּהוּ
„הֲכָזֶה יִהְיֶה גְמוּל תַּגְמוּלֵהוּ?״
„אַל נָא אָחִי! הֱשִׁיבוֹ שַׂר הַשְּׁאוֹל
רוֹאֶה אֲנִי כִּי לֹא תֵדַע בֵּין יָמִין וּשְׂמֹאל,
הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ לָאִישׁ הַמֵּת הַזֶּה?
הֲלֹא כָל יְמֵי חַיָּיו הָיָה כְּעֶצֶב נִבְזֶה!
וּמָה אִם אִישׁ כָּמוֹהוּ סָכָל וָבַעַר
בְּמִשְׂרָתוֹ זֹאת הַגְּבוֹהָה וְהָרָמָה
יָשַׁב לַכִּסֵּא בֵּין הַשּׁוֹפְטִים בַּשַּׁעַר
הֲלֹא שִׁחֵת תֵּבֵל וַיְחַבֵּל אֲדָמָה,
וּמָלְאָה הָאָרֶץ בֶּכִי וּדְמָעוֹת
עֲדֵי שָׂבְעָה צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת!
וּבְעֵדֶן נָפַל חֶבְלוֹ חֶבֶל תָּמִים
יַעַן שָׁבַת וְלֹא עָשָׂה כָּל הַיָּמִים.

בְּבֵית הַמִּשְׁפָּט תְּמוֹל הָיִיתִי
וָרָאִיתִי אֶת הַשּׁוֹפֵט וַעֲבוֹדָתוֹ
וּמִשְׁפָּט חָרַצְתִּי אִם לֹא שָׁגִיתִי
בְּעֵדֶן תִּהְיֶה גַּם מְנוּחָתוֹ.

12.

האריה והאדם

Левъ и Человѣкъ.

מִי חָכָם וְלֹא יָבִין אֶת זֹאת
כִּי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה,
וּמִי אֲשֶׁר בְּעֵינָיו הִיא נִפְלָאוֹת
יַקְשִׁיב וְיָבִין לְמִלִּים אַחְבִּירָה.
וְיִרְאֶה כִּי בְעָצְמָה בְּלִי בִינָה
וּבְחַיִל בְּלִי חָכְמָה וָדַעַת,
הוּא יִהְיֶה לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה
וְכָל יָמָיו מַכְאוֹבִים וָכַעַס.

בֵּין הַשִּׂיחִים לָצוּד צַיִד לְהָבִיא
פָּרַשׂ הַצַּיָּד רִשְׁתּוֹ פַּעַם אַחַת,
אֲבָל לֹא נִזְהַר מִידֵי לַיִשׁ וְלָבִיא
וּבַבּוֹר כָּרָה לוֹ נָפַל בַּשָּׁחַת.

„מוֹת תָּמוּת, עֶצֶב נִבְזֶה רִמָּה תוֹלַעַת! "
שָׁאֲגָה בְּרַעַשׁ הַחַיָּה הַשּׁוֹבֵבָה:
„אַיֵּה עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ? חָפַצְתִּי לָדַעַת,
אוֹ מַה נִּמְצָא בְךָ מִכָּל הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר לְפִיהֶן תֹּאמַר לַעֲשׂוֹת כָּלָה

עִם כָּל בְּרוּאֵי וִיצוּרֵי תֵּבֵל ,
וְגַם עַל הָאֲרִי לִמְשׁוֹל מֶמְשָׁלָה
תִּתְפָּאֵר כִּי נִתַּן לְךָ חֶבֶל .
לְכָה נָא וְנִוָּכְחָה , עַתָּה אַתָּה בְּכַפִּי
וְנִרְאֶה אִם כְּגַאֲוָתְךָ כֵּן גְּבוּרָתֶךָ ,
וְאִם לֹא , אָז נִשְׁבַּעְתִּי בְּאַפִּי
כִּי לְפִי שְׁאוֹל יְפֻזְּרוּ עֲצָמֶיךָ" .

„לֹא בִגְבוּרָה וָעֹז" , הֵשִׁיב הָאִישׁ ,
„אַךְ בְּחָכְמָה בִּינָה וְהַשְׂכָּלָה
נֹאמַר לִשְׁלוֹט גַּם עַל לָבִיא וָלַיִשׁ ,
בָּהֵנָּה מֶמְשַׁלְתֵּנוּ בְּלִי מִגְבָּלָה ,
וּלְהַרְאוֹתְךָ גַּם פֹּה הִנְנִי נָכוֹן
כִּי לֹא שֶׁקֶר מִלַּי , וּדְבָרַי כֵּנִים ,
כִּי אַךְ בְּחָכְמָה כִּסֵּא מֶלֶךְ יִכּוֹן ,
וַאֲנִי אַפְרִיעַ מַעֲשֶׂיךָ רַב הָאוֹנִים" .

„הֵן אוֹתוֹת בַּדִּים וּמַעֲשֵׂי חֲכָמִים
תָּמִיד מְסַפְּרִים אַךְ בִּדְבַר שְׂפָתַיִם
נִלְאֵיתִי שְׁמוֹעַ זֶה רַבּוֹת פְּעָמִים
אֲבָל לֹא רָאִיתִי כָּל פֹּעַל כַּפַּיִם" .

„לֹא אֲדֹנִי ! לֹא אַךְ בְּאֹמֶר וּדְבָרִים
אֲבָל בַּמָּקוֹם הַזֶּה תִּרְאֶינָה עֵינֶיךָ ,

כִּי עַל הַחַיָּה יִגְבְּרוּ הַגְּבָרִים
וּדְבָרִי יֶחֱזַק וְיֵאָמֵן מִדְּבָרֶיךָ ·
וּמִמְּךָ הֲלֹא לֹא יַהֲלוֹךְ מְאוּמָה
אִם גַּם אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי ,
וְאַךְ לִי תִּהְיֶינָה הַבּשֶׁת וְהַכְּלִמָּה
וְגַם אָז תֹּאכַל גַּם אָכוֹל אוֹתִי .
רְאֵה שָׁמָּה פָּרַשְׂתִּי בֵּין הַשִּׁיחִים
שְׂבָכָה מֵיתָרִים דַּקִּים כּוֹנַנְתִּי אָנִי ,
הֲלֹא כְּקוּרֵי עַכָּבִישׁ הֵמָּה סְרֻחִים
מִי יַעֲבוֹר אוֹתָם ? מִי יַכְרִיעֵנִי ?
אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁךָ אֶעֱבוֹר הַשְּׂבָכָה
וְשָׁם נִשְׁתָּעֶה וְנֵרָאֶה יַחַד
הֲתוּכַל גַּם אַתָּה עֲשֵׂה כָכָה
לַעֲבוֹר כָּמוֹנִי בְּלִי מָגוֹר וָפַחַד ?
הֲלֹא הָאֶרֶג הַזֶּה לֹא חוֹמַת נְחוּשָׁה
וּכְנוֹעַ הַקָּנֶה יְנַעַנְעוּ הָרוּחַ ,
וְגַם לָזֹאת הִנֵּה חָכְמָה דְרוּשָׁה
וּבִלְעָדֶהָ לֹא תַעֲבוֹר , לִבִּי בָטוּחַ" .
„עֲבוֹר לִפְנֵי גֶּבֶר מִסְכֵּן וְעָנִי" !
נָהַם הָאַרְיֵה בְּגַאֲוָה וְגָאוֹן ,
„וְחִישׁ אָבוֹא אַחֲרֶיךָ גַּם אָנִי
וְאוֹתְךָ גֶּבֶר יָהִיר אֲכַסֶּה בְּמַשָּׁאוֹן" .

הַצַּיָּד לֹא אֵחַר דַּרְכּוֹ וַיָּרָץ מְהֵרָה
וַיָּבוֹא חִישׁ וַיַּשֵּׁת מִתַּחַת לָרֶשֶׁת
וּכְרֶגַע וְהִנֵּה הוּא מֵעֵבֶר הַמִּכְמָרָה ·
וְהָאַרְיֵה גַּם הוּא כְּחֵץ מִקֶּשֶׁת
אַחֲרֵי עִקְּבוֹת הָאִישׁ מַהֵר רָץ בְּכֹחַ ,
וַיָּבוֹא אֶל הַחֲבָלִים הַקְּשׁוּרִים בַּלּוּלָאוֹת
אֲבָל לֹא יָדַע אֵיךְ יִדְכֶּה וְיָשׁוּחַ,
וַיֵּאָחֵז בַּסְּבָךְ , וְאֵין לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת .
וְיַד הָאָדָם עַל הָאַרְיֵה קָשָׁתָה
וְעַל מֶלֶךְ הַחַיּוֹת מָשְׁלָה הַתּוֹלַעַת .
כִּי אַךְ בְּחָכְמָה הַיּוֹצֵר כֹּל עָשָׂה,
וּבִגְבוּרָה, אָמַר , תִּמְשׁוֹל הַדָּעַת .

13.

עקודים נקודים

Пестрыя Овцы.

אַרְיֵה שַׁלִּיט הָיָה בִּשְׁנוֹת קְדוּמִים
אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ בָּחֲלָה הַטְּלוּאִים בַּצֹּאן ,
וְאַף כִּי בְיָדוֹ לְהַשְׁמִידָם עַד תֻּמָּם
אֲבָל מַה יֹּאמְרוּ עַל זֶה הֶהָמוֹן ?
הֲלֹא נוֹשֵׂא עַל רֹאשׁוֹ כֶּתֶר מְלוּכָה,

לֹא לְהַשְׁמִיד צֹאן מַרְעִיתוֹ וּלְכַלּוֹתָם
אַךְ לְנַהֲלָם בְּהַשְׁקֵט וּבִמְנוּחָה ·

אֲבָל הָאֲרִי קָץ בְּחַיָּיו בִּרְאוֹתוֹ אוֹתָם ,
וְאֵיכָכָה יָבִיא עָלֵימוֹ הַקָּרֶץ
וְגַם כְּבוֹדוֹ לֹא יִשְׁכֹּן לֶעָפָר אָרֶץ ?
וַיֹּאמֶר לָקַחַת עֵצָה וּמְזִמָּה
מֵהַשּׁוּעָל אוֹ מֵהַדּוֹב מֵרֵעֵהוּ
וַיְגַל לָמוֹ עָקַת נַפְשׁוֹ לֹא כִחֵד מְאוּמָה ,
כִּי אִם בַּנְּקוּדִים יָשִׂים עֵינֵיהוּ
מַרְאוֹת תִּכְהֶינָה כְּיוֹם תָּמִים ,
וְאִם יוֹסֵף לִרְאוֹתָם עוֹד כַּמָּה פְעָמִים
בְּחוֹרֵיהֶן תִּמַּקְנָה וְתִכְלֶינָה כָּלָה
בְּאֵין כָּל אֲרוּכָה רִפְאוּת וּתְעָלָה ·

„הֲמִמְּךָ אַרְיֵה אַדִּיר יִבָּצֵר מְזִמָּה ?
אָמַר הַדּוֹב , מִמְּךָ לֹא יֵהָלוֹךְ מְאוּמָה
אִם יִתַּמּוּ כָּל הַצֹּאן מִן הָאָרֶץ;
לָכֵן צַוֵּה צָו לְהָבִיא עָלֵימוֹ הַקָּרֶץ" .

הַשּׁוּעָל בִּרְאוֹתוֹ כִּי נָפְלוּ פְּנֵי הַלָּבִיא
פָּתַח פִּיו בַּעֲנָוַת צֶדֶק וּבְרוּחַ נְמוּכָה :
„יָדַעְתִּי כִּי אֵין אֶת נֶפֶשׁ מַלְכִּי וְאָבִי
לִרְדּוֹף עֲנִיֵּי הַצֹּאן , לְהַדְרִיכָם מְנוּחָה

וְלִשְׁפּוֹךְ דָּמָם בְּלִי עָוֹן וַחֲטָאָה ·
וַעֲצָתִי כֹּה הִיא, טוֹבָה הִיא אֵדָעָה :
צַוֵּה לְהַגְבִּיל כַּר נִרְחָב לְמַעֲנֵמוֹ
מְקוֹם שָׁם צֶמַח הַשָּׂדֶה יְגַדֵּל בֶּהָמוֹן,
וְכַאֲשֶׁר כָּעֵת יְחִבְרוּ רוֹעִים עָלֵימוֹ
שִׂים תַּחְתָּם אֶת הַזְּאֵבִים לְרוֹעֵי צֹאן,
אֲדַמֶּה כִּי לֹא חָטָאתִי וְלֹא שָׁגִיתִי בְּרוֹאֶה
וּבִמְעַט קָט יִכְלוּ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת ·
אֵיכָכָה יִכְלוּ ? יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה !
וְעָלֶיךָ עוֹד תָּבוֹאנָה רַב בְּרָכוֹת“ ·

עֲצַת הַשּׁוּעָל יָשְׁרָה בְּעֵינֵי כֹּל,
וְאָמְנָם לֹא הֶחֱטִיאָה הַמַּטָּרָה
כִּי לֹא הַנְּקוּדִים לְבַדָּם יָרְדוּ שְׁאוֹל
אֲבָל גַּם בְּהַלְּבָנִים בָּאָה מְאֵרָה ·

בֵּין כָּל הַחַיָּה נִשְׁמַע קוֹל הֲמוּלָה
מִטּוּב לֵב הָאֲרִי הֵרִיעַ הֶהָמוֹן,
וְאַף הַזְּאֵבִים הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ עֲלִילָה
אֲשֶׁר הִשְׁמִידוּ בְּאַפָּם כָּל עֲדַת הַצֹּאן ·

14.

מִשְׁתֶּה

Пиръ.

בִּשְׁנַת בַּצֹּרֶת נָדַב הַלָּבִיא
לַעֲשׂוֹת לְרֵעָיו מִשְׁתֶּה וְכֵרָה,
וּמַלְאָכִים שָׁלַח כָּל הַחַיָּה לְהָבִיא
לְיוֹם הַכֶּסֶא לָעֵת אֲשֶׁר בְּחָרָהּ,

רְחוּפִים וּמְבֹהָלִים הָרָצִים רָצוּ
לִקְרוֹא אֶת הַחַיָּה וְאֶת הַבְּהֵמָה,
וְכָל הוֹלְכֵי עַל אַרְבַּע מִהֲרוּ וְאָצוּ
לָבוֹא אֶל הַמִּשְׁתֶּה הוּכַן לָהֵמָּה.
כֻּלָּם בָּאוּ לְקוֹל הַקְּרִיאָה
שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים אֶל הַמִּשְׁתֶּה
וּמִי לֹא יִשְׂמַח לְזֹאת הַשְּׁמוּעָה
כִּי יֹאכַל לְשָׂבְעָה וְלִרְוָיָה יִשְׁתֶּה.

וַיָּבֹא גַּם הַשּׁוּעָל הַכֹּחַ וְהַלְּטָאָה
לְמִשְׁתֵּה שְׁמָנִים, שְׁמָנִים מְמֻחָיִם;
אֲבָל מְעַט אֶחֱרוּ אֶת הַשָּׁעָה
וּכְבָר אֶל הַשֻּׁלְחָן יָשְׁבוּ הַקְּרוּאִים.

יְדֵי הַשּׁוּעָל הָיוּ מְלֵאוֹת עֲבוֹדָה;
אוּלַי עִקְּבוּ דַרְכּוֹ צַיִד לָצוּדָה,

וְהַכֹּחַ רָחַץ בְּשָׂרוֹ וְטָבַל בַּמַּיִם
לְמַעַן יִתְנוֹסֵס יָפְיוֹ לָעֵינַיִם ·
וְגַם לְבַב הַלְּטָאָה
בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ תָּעָה ·

אֲבָל לֹא יָשׁוּבוּ בְּנִקָּיוֹן שְׁנַיִם
וַיַּבִּיטוּ אֶל מָקוֹם רְחַב יָדַיִם
אֵצֶל הַלָּבִיא, וַיִּקְרְבוּ שְׁלָשְׁתָּמוֹ
לִמְקוֹם שֶׁבֶת שָׁם קִוּוּ לָמוֹ ·

וַיִּגַּשׁ הַנָּמֵר אֶל שְׁלֹשֶׁת הַמְאַחֲרִים
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים:
„שִׁמְעוּ אַחַי! אַל תִּשְׂמְחוּ אֱלֵי גִיל,
לַמָּקוֹם הַזֶּה· לַמָּקוֹם רְחַב הַיָּדַיִם
כִּי לֹא לְמַעַנְכֶם הוּכַן צְעִירֵי הָרַגְלַיִם!
הִנֵּה מַהֵר בֹּא יָבֹא הֵנָּה הַפִּיל
וְהוּא בְּחֹזֶק יָד יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה
אוֹ תֵמֶם תַּהַלְכוּ כְּמוֹ שַׁבְּלוּל נִבְזֶה;
וְאִם לֹא תַחְפְּצוּ לָשׁוּב בְּנֶפֶשׁ רְעֵבָה
בְּמִפְתַּן הָאֹהֶל הַשְׁפִּילוּ שֶׁבוּ.
שִׁמְעוּ אַחַי וְרֵעַי לַעֲצָתִי הַטּוֹבָה,
גַּם שָׁם תֹּאכְלוּ וְלֹא תִרְעָבוּ,
הֲלֹא תָבִינוּ כִּי לִקְטַנֵּי הָעָם
לֹא יָאוּת שֶׁבֶת בְּמָקוֹם נִשָּׂא וָרָם,

כִּי לִגְדוֹלִים מִכֶּם הוּכַן עוֹד מִתְּמוֹל.
וְעַתָּה פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם יָמִין וּשְׂמֹאל!
וְאִם לֹא תֹאכְלוּ וְאַתֶּם עַל רַגְלֵיכֶם
טוֹב עֲשִׂיתֶם לוּ לֹא מַשְׁתֶּם מֵאָהֳלֵיכֶם.

15.

משתה הדוב

Обѣдъ у Медвѣдя.

מִשְׁתֶּה עָשָׂה אַחַד הַדֻּבִּים,
וְלֹא אַךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ הַקְּרוֹבִים
קָרָא לַכֵּרָה הֵכִין בִּמְעוֹנוֹ,
אֲבָל לַכֹּל אֲשֶׁר עָלָה בְּזִכְרוֹנוֹ.

לֹא נוֹדַע אִם לְיוֹם הַזִּכָּרוֹן
מִלֵּא אֶת כָּל הַחַיָּה שִׁכָּרוֹן,
אוֹ לְיוֹם הִגָּמֵל אוֹ לְיוֹם הֻלֶּדֶת,
אֲבָל תְּהִלָּתוֹ לָעַד עוֹמֶדֶת
כִּי כְּנָדִיב וְלֹא כְּנוֹכֵל
שָׂם לִפְנֵי הַקְּרוּאִים רַב אֹכֶל,
וְהַשְּׁתִיָּה כַּדָּת בְּרוֹב יַיִן
וּפְרִי מְגָדִים נֶחֱמָדִים לָעַיִן,
בְּשַׂר דָּגִים וּמִינֵי מִרְקַחַת

דַּי הָיָה לֶאֱכוֹל וְלִשְׂבּוֹעַ נַחַת,
וְאַחֲרֵי אָכְלוּ וַיִּשְׂבָּעוּ
בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן שָׁתוּ תָּעוּ.
וּבִרְאוֹת הַדּוֹב שִׂמְחַת לִבָּמוֹ
נָשָׂא מַשְׂאֵת מֵאִתּוֹ לְכֻלָּמוֹ
וַיִּשְׁתֶּה לְחַיֵּי הַחֲבוּרָה
וַיִּתֵּן קוֹלוֹ בְּשִׁירָה.
וּלְמַעַן רְבוֹת שַׁעֲשׁוּעִים
לְהָאוֹרְחִים הַקְּרוּאִים,
אַחֲרֵי הֵסִירוּ הַשֻּׁלְחָנוֹת
עִם הַנּוֹתָר בְּמִגְדָּנוֹת,
הָלַךְ הַדּוֹב בִּמְחוֹלוֹת
הִפְלִיא עֲלִילוֹת.

הַשּׁוּעָל מָחָא כַפַּיִם
וַיְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם :
„מַה נָּעִים הַדּוֹב ?
בְּמַעֲשֵׂהוּ הַטּוֹב !
וּמָה רַבָּה שִׂמְחָתֵנוּ
עֵת יְרַקֵּד רֵעֵנוּ ,
עָמָיו מַה יָּפוּ
שְׁתַּקְשְׁקוֹן יָעוּפוּ“ ·

לְאָזְנֵי הַשּׁוּעָל לָחַשׁ הַזְּאֵב :
„בַּשָּׁוְא לֹא תַשְׂבִּיַע רָעֵב
הֲלֹא כְּזָבִים מִלֶּיךָ
וְלֹא כֵן בַּדֶּיךָ ;
וְעַתָּה אֱמוֹר ,
רֹאשׁ חֲמוֹר !
מַה מֵּהַטּוֹב
מָצָאתָ בַּדּוֹב
הֲלֹא כִּמְטִיל בַּרְזֶל גְּרָמָיו
וּכְכֹבֶד אֶבֶן יִנַּשֵּׂא פְּעָמָיו“ ·

„לֹא אָנִי , כִּי אַתָּה
שֶׁקֶר בִּימִינְךָ שַׁתָּה ,
וְאוּלָם חַי נַפְשִׁי רֵעִי
כִּי לֹא בַנְתָּ לְרֵעִי ;
הֲלֹא אָנֹכִי אֲהַלְלֵהוּ
בַּעֲבוּר יֵין מִשְׁתֵּהוּ ,
וְאוּלַי יִגְבַּה לִבּוֹ מָעְלָה
וִיאַחֲרֵנוּ לַאֲרֻחַת הַלָּיְלָה ·

תם ספר התשיעי , ובו נשלמו כל משלי קרילאוו :

הערות

1 בספר ראשון משל 8 א' ב' ג', הר פרנס, נודע בספורי המיטאלאגיע, ואנחנו לא שנינו סגנון המחבר, והקורא יבין לזרות המון מן הכר :

2 שם משל 18 ד', במשל הזה ידובר על היונה פעם בל"ז ופעם בל"נ, כי כן נמצא גם במקרא, ופה ידובר על הנודד בל"ז, ועל המתרפקת על דודה בל"נ :

3 שם משל 21 ה' ו' ז', אלימפ, זעווס, אברך, כולם מספורי המיטאלאגיע, ודעת הריב"ל שיופיטער נעתק במלת אברך :

4 בספר שני משל 4, בטלו הטוחנות כו', ע"פ פירוש רש"י מלילת הכתוב (איוב ל' י"א) :

5 שם משל 10, מתים מחלד, עיין תרגום האשכנזי לרמ"ד ז"ל, וביאור שם (תהלים י"ז), שהכוונה אנשים פחותי המדות :

6 בספר שלישי משל 19 בסופו, רוח נח, עי' אוה"ש לעטרים, כי לפ"ד רוח נח נרדף בהוראתו עם רוח זלעפות :

7 בספר חמישי משל 21, [1] לשון שלישיה, מורגל בפי הראשונים על לשון הרע, ובאגדה, לישנא תליתאי :

8 שם משל 22, [2] ימי מדהבה, העתקת מלת Откупъ ע"פ פירוש המפרשים מדוד והבא, ופה הכוונה המכס מן משקה ע"פ הגרא"ד :

9 בספר ששי משל 2, קורא דגרה, במקרא מצאנו הקורא שם המין בלשון זכר, אבל פה הכוונה על נקבת הקורא, ע"כ דברנו עליה בל"נ, אשר יתכן יותר לפי מבנה המשל :

10 שם משל 20, מרוה לה שפייס, עיין למעלה הערה 6 :

11 שם משל 24, לילית, עזמות, הם הממונים בשאול לענוש הרשעים, ע"פ ההגדה מדורות קדם :

12 שם משל 25, ³ המפלצה, משקל היחידה מן מפלצות תמים דעים (איוב ל"ז ט"ז) :

13 בספר שביעי משל 4, ¹ יפנו לשמאל, לצפון, והכוונה לעיר הצפוני :

14 שם משל 8, ² חניה, משקל היחידה מן חניות :

15 בספר שמיני משל 12, ³ אף ברי, בפירש"י (איוב ל"ז י"א), (תענית ז' ע"ב), המלאך הממונה על המטר אף ברי שמו, והוא ע"פ אגדת חז"ל :

העתקת הערה מדפוס ס"ט פ"ב 1883

הארבעה המשלים האחרונים בספר התשיעי, מן 12 עד 15 לא נדפסו בדפוסים שנדפסו בחיי הסופר, מלבד המשל 12 האדם והארי, נדפס בההוצאה משנת 1809, 1811. — והמשלים 13, 14, עקודים נקודים, משתה, נמצאו בעצם כתב ידו של ה' קרילאוו, והמשל 15 משתה הדוב, נמצא בתוך כתבי יד הסופר ה' שופצינסקי בשם המחבר.